ԲԱՆ ԼԶ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԹՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Եւ ֆանզի անքիւ են յանախեցեալ
Եւ գերազանցութեամբ միշտ առաւելեալ
Փրկանատդ արգասիք շնորհաց
Առ պարտուցս իմոց առաւելութիւն,
Զարշարանացդ հանդէս եւ յանձնառութիւն:
Զափդ ամփոփիչ, ամենից հոգւոց գոյից արարիչ,
Ի գործարանի մաւուն նշանի խաչին հեղուսեր,
Զի զձեռնարձակութիւնն իմ ընդդիմութեան կամաց ֆոց լիցես:
Զընթացողականդ լծակցութիւն երկոցունց ոտիցդ կեցուցողաց,
Յանարգելութեանս պատճառ, ի պատժարանի փայտին մածուցեր,
Զի զփախուցեալս վայրագութիւն թշուառացելոյս
Գրաւականեսցես գթածաբար:

Բ

Ո՛չ գաւսանալ ձեռաց կոփողացն եւրամայեցեր աւրհնեալ
գագաթանդ,
Որ զթզենւոյն տունկ առժամայն չորացուցեր[2],

Ո՛չ եւ զառ իս ներելոյդ աւրինակ կանխաւ աւետարանեսցես:
Ո՛չ գանողացն ապիրատութեան զխոստովանեալդ աստուած
սպառնացար,
Որ զարուսեակն մթացուցեր[3],
Զի մանացելոյս անձին բարութիւն հանգստեամբ հանդերձ
գործեսցես:
Ո՛չ զհայհոյչացն հնարաւոր չարաբանութիւն կապտեցեր[4],
Որ զլուսնին պատկեր երանգաւ արեան գունեցեր[5],
Զի զանհամարձակ լեզուս ի գովեստ ֆեզ զաւրացուսցես:
Ո՛չ նախատողացն մոլեգնութեան սաստեցեր,
Որ զտարերս սասանեցեր,
Զի զքշուառացեալս գլուխ գթութեանդ ածմամբ իւղեսցես,
Ո՛չ ի մոլորեցուցիչն կարդալ զֆեզ աստուածասպանիցն
Զյաւդուած ծնաւտիցն բաժանեցեր՝ ֆակտեալ ի միմեանց,
Որ զկարծրութիւն վիմացն հերձեր,
Զի զանուանակ բարեաց հոգիս
Ի բերմանէ ընդունայնութեան ողորմութեամբ հանդարտեցուսցես:
Ո՛չ զպանապանացն սուրս ընդերաց իւրեանց մատուցեր,
Որ զորովայն աւձին սանեցման հողոյ մատնեցեր,
Զի զտառապեալս մարմնոյ ոսկերս, իբր ի գանձարանի պահեալ,
կենաց յարութեան արժանացուսցես:
Ո՛չ ի կնճիռն գշիրմին փականս կենդանակիր ֆո գերեզմանին
Անդրէն յոտսայսեալս զնոսին յանդունդս երկրի սուզեցեր,
Զի ի տապանակի անձինս գնշխար լուսոյդ հանգուսցես:
Ո՛չ ի համբաւելն զֆեզ կորուսեալ
Եւ իբր զերկրաւոր մարմին գողացեալ
Համայնաջինջ եւ ամենասպառ զսերմն ծննդոցն կրճատեցեր,
Զի զիս՝ գանարժանս յիշատակի ընտրութեան բարեաց
Անկորուստ եւ անվնասելի ընդ փրկեցելոցն հաղորդեսցես:
Ո՛չ յարծաթոյն կրկնակապէն կաշառանգութիւն,
Որ ի գանձարանէ Հաւր ֆում նուիրաց
Ֆեզ գրաւ մատնութեան եւ անարգութեան մասնաւորեցին,
Զուրացողացն մոլեգնելոց,
Ըստ հին հարուածոց հանոյն Մովսեսի,

Ի յարձան ֆարի յեղանակեցեր[6],
Զի գիս՝ զվրիպեալս ի հաստատութեանց
եւ ընդ իշխանութեամբ մանու վաճառեալս,
Առեամբ ֆո փրկեալ, ի հաստատութիւն վիմիդ կառուսցես:
Աւրհնեա՛լ կրկին, աւրհնեա՛լ վերստին,
Յամենայնի միշտ աւրհնաբանեա՛լ յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ԲԱՆ ԼԷ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Արդ, այդ գումարտակ վերադասեցեալ բարեշնորհութեան
Քոցդ պարգեւաց առ իմս երախտիս,
Ո՛վ ամենագութ, բարեբար, գովեալ եւ ամենազաւր,
Թէ եւ սակաւ շարագրեցաւ աստանաւր եղեալ,
Այլ արհայազունք են, իշխանականաւք իմիենակալութեանց,
Ոդիւք զաւրութեանց, ծնունդք վենից,
Մեծափառք, լուսանորոգք եւ նուաշապատիւք:
Յաղթողական վերամբարձութեամբ դրաւշիւք հռչակեալ՝
Ըստ գլխոց գլխոց պսակապաճոյճ գեղազարդելոց,
Բերեալ ընդ իմիեանս անթիւ պետութիւնս աւրհնաբանողաց,
Համբոյրս, հեզս, երջանիկս եւ խաղաղականս
Աստուածային նարազատութեանց այնոցիկ նաճանգաց,
Զորոց մարգարէն մաղթեաց, ասելով՝
Ջարթո՛ւ, տէր, զզաւրութիւնս ֆո եւ ե՛կ կեցուցանել զմեզ*,—
Որ յոյժ զաւրեն նալածել զմեզս
եւ զանյուսութեանն կարկուտ նալել եւ փախուցանել,

1. Սաղմ., ՀԲ, 3:

Քան թէ նախամարտիկն զինուորութիւն երկնային պարուն՝
Զգիշերավարն խաւարասէր, սկզբնաներհակ բարւոյն աստուծոյ[2]:
Քանզի եւ զբնաւն այսմանեաց ձրից,
Որ ի բարձրելոյն ինձ անձրեւեցաւ՝
Տկարիս, թշնամւոյս եւ ապախտաւոր ծառայիս,—անճառ է ասել.
Իսկ եթէ համարձակեսցի ոք զաւել խաւսել
Զսակաւս ի բազմացն, հան թէ զիսկութիւն համանգամայնիցն՝
Առ այսոսիկ զառաջին նիւթն յիշելով, յորմէ հաստեցաւն,
Իբր զտկար ոք նկուն ի զաւրաւորէ մեծէ հերհեալ պարտեսցի:

Բ

Այլ թէպէտ եւ այսպէս գրեցի,
եւ դարձեալ զնոյն վկայեմ
Առ բերի խակութիւն հողոյս
եւ կատարելութիւն հաստողիդ
եւ առ բարիսն իմ չարժանութիւն,—
Սակայն ամենալոյս, աննախանձ եւ բազմազեղուն
Գովեալ արարչութեանդ զաւեղութեան վանեալ են կարծրութիւնք
Առաքերութեան սրտի բանսարկուին,
Որ հարին առակաւ յուսահատն վնասութեան,
Սպառմամբ խոպանման[3] աղբերացս երկուց,
Որ ի զգայականս եդեմայ բղխեալ պատրաստեաց տնկողն,
Զի ոռոգեալ ծաղկեսցի նովաւ,
Որ ի յիս բարեգործութեան կենսատունկն դրախտ:
Ահա մի՛ ցամաքութեամբ արտասուացս
Աղաղաներ պատրանաւք չարաչար խորամանկեսցէ
Վերստին հանել ի փափկութենէ[4] նախնում վիճակին:
Իսկ յորժամ կացցէ աստուած, համբարձեալ հրաշիւք արուեստից,
ի մէջ աստուածոց հաշտարարացն խաղաղութեամբ՝[5]
Բարձեալ ընդ իմեան զշնորհացն կտակ,—
Առ որ ամենայն վնասակարութիւնք խարդախութեանց
եւ կարճմտութիւնք սրտնեղութեանց,
Իբր ընդ վիմեղէն լերին պնդութեան բախեցեալ, ցնդին՝
Ջրոյ աւրինակաւ սակաւս հեղեալ
եւ դամ հողոյ խոնարհմամբ փշրեալ:

Գ

Արդ չեւ իմ կշտամբանիս, ըստ ձայնին Յորայ, ի մարդկանէ իցեն*,
Այլ յամենատես աչաց վերին հրամանիդ,
Մտեալ ընդ խղճիս տագնապ երկիւղիս,
Սոսկամ սասանեալ յամենայն կարծեաց:
Ապաւինիմ եւ արդ անձամբ բեկելով
ի յոյսդ հաստատութեան կենդանի, աներեւ,
Զի ողորմութեամբ նայեցեալ ի յիս,
Իբր ի պարտաւոր կորստեան պատժոց,
Առաջի բարերարութեան երկնայնոյդ
Յանդիման եղեալ ապաձեռն անբոշակութեամբ,
Զխոյդ երախտիս անպատում փառաց
Բերելով ընդ իս՝ յուշ ինձ արկանեմ,
Որ ոչ մոռացմամբ զբաղեալ՝ նիւթիս
եւ ոչ թարթափմամբ աչաց ընդմիջեալ՝ գինծութիւն կրից անտեսես:
Վերացո՛ յինէն, աղաչեմ զքեզ,
խաչիդ լուսոյ զխեղդ վտանգիս[6],
Հոգարկութեամբ տրտմութեանդ՝ զտարակուսելի տխրութիւնս,
Փշանիւթ պսակաւն՝ զբողբոջ մեղացս,
Զարկուածով գանին՝ զնարուած մանուս,
Ապտակին յիշմամբ՝ զկարիս ամաւթոյս,
Թշնամանաւք բխոյն՝ զանգոսնելի գարշութիւնս,
Լեղւոյն ճաշակմամբ՝ զնոգոյս դառնութիւն:

Դ

Ահա ոք են այս ամենայն բարութիւնք անբովանդակելիք,
Աստուծոյ միոյ միածին Որդի,
Առ որովք գշարութիւնս իմ յիշատակեալ՝
Զամէնաւրհնեալ անուն ոք կարդամ
Բարձր աղաղակաւ, իմանալեացս պաղատանաւք:
Տե՛ս ի խոստովանութիւն զղջման պարտութեան ամաչեցելոյս
եւ տո՛ւր ողորմութիւն որդւոյս սատակման մանուն անմահի,
Զի ի բազմութեան իմոցս մեղաց, վերստին կրկնեալ
Նովին անեցմամբ առաւելութեամբ, ոք ողորմութիւնդ
աւետարանեսցի՝
Հոչակեալ հնչմամբ անաւորութեան յերկնի եւ յերկրի:
եւ եզ ընդ Հաւր, Հոգւովդ Սրբով փա՜ռք յաւիտեանս:
Ամէն:

50. Յոբ., ԻԱ, 4։

ԲԱՆ ԼԸ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Բայց արդ, որպէս երբեմն յայլ ընթերցուածի[2],
Որ ի սկզբնաւորականացն կարգի,
Ջմեղանացն զխաւարային ծնունդս գլխաւորացն
Աւրինացն մարմնականացն անդամոց գրեցի,
Յորոց տիրեցայ ժառանգս մանու,—
Նոյնպէս եւ յայսմ սահման ընտրութեան բանի
Զլուսածնելոցն զազատարարն աւրէնս հոգւոյն կենաց[3], որ ի տէր Յիսուս,
Յիշատակեցից նուազս ի յոգունց,
Իբր յանբաւ բազմութեանց ծովու կաթիլ մի առեալ:

Բ

Քանզի են արդարեւ կայսերականք ոմանք,
Ի բարձրութեանն գանի բազմեալք,
Թոշակաւն շնորհաց լցեալք եւ հարստացեալք՝
Թագաւորն եւ սիրեցեալք իւր,
Արհայն եւ պատուատրք իւր,
Պահակեալն եւ իշխանականք իւր,
Բարեհոչակեալն եւ հնչմունք իւր,
Յաղթողականն եւ փողք իւր,
Զաւրատրն եւ մարտիկք իւր,
Գովեցեալն եւ փառք իւր,
Փեսայն եւ պարատրք իւր,
Դշխոյն եւ աւրիորդք իւր,
Փեսաւէրն եւ հանդերձանք իւր,
Ազատութիւնն եւ շնորհք իւր,
Այցելութիւնն եւ ձեռն իւր,
Խոստումն եւ հատութիւն իւր,
Պահպանութիւնն եւ աչ իւր,
Պարգեւն եւ զարդ իւր,
Նշանն կենաց եւ ամրութիւն իւր,
Կնիքն եւ նկարագիր իւր,
Ամպն եւ հովանի իւր,
Առւեստն եւ հրաշք իւր,
Հոգին եւ աճեղծութիւն իւր,
Բանն եւ կատարած իւր,
Ուխտադրութիւնն եւ լրումն իւր,
Զաւրութիւնն եւ հրամանք իւր,
Լուացարանն եւ սքանչելիք իւր,
Մանանայն եւ անապականութիւն իւր,
Վէմն կենդանի եւ վտակք իւր,
Սիւնն հրոյ եւ ճառագայթք իւր,
Որոտումն եւ ազդմունք իւր,
Յոյսն վերին եւ փրկութիւն իւր,
Ծառն աւրհնութեան եւ պտուղք իւր,
Բարուճակն եւ բարութիւնք իւր:
Եւ զի մի՛ զբնաւն ասելով յամենայնէն վրիպեցայց,
Իբր յարեգակնէ այլայլեալ աչաց տկարութիւն,
Ի շատն ասել լռեցից եւ ի սակաւն ժամանեցից՝
Բաւականացեալ ամէնապիկար կարիւ:

Գ

Բայց աւա՛ղ յաւէտ աստանաւր թշուառացելում եղկելի անձինս,
Քանզի կարգ բանիս բերէ ինձ խառնել

Ընդ ձայն աւետեացս բողոք գուժիս,
Վասն զի ընդ այսոսիկ առընթեր սորին
Գայ արդարութիւնն եւ կշիռն,
վճիռն եւ հատուցմունքն,
Քննութիւնն եւ լոյսն,
Յանդիմանութիւնն եւ դամբարքն,
Մերկութիւնն եւ պատկառանքն,
Յայտնութիւնն եւ ամաւթն,
Անքիծն եւ վաստակքն,
Թիւրեալն եւ պատիժքն:

Ա

Դարձեալ վերստին աշխարհ կրկին եղկելոյս,
Քանզի գայ հասանէ առ հասկ հասակիս աննիւարին բարկութեամբ
Մանգաղն՝ առ հունձսն,
Դատաւորն՝ առ ատեանն,
Հզաւրն՝ առ բեմն,
Սպառնացեալն՝ առ կոռուտն,
Բազուկն՝ առ դատաստանն,
Գաւազան խրատուն՝ առ հարուածն,
Սպառազինութիւնն՝ առ նախանձն[4],
Հովիւն՝ առ ընտրութիւնն:
Քանզի բանն, զոր խաւսեցար ընդ իս,
Նա՛ դատի զդատապարտեալս ի վերջնում աւուր հատուցմանն[5]:
Այլ կանխեա՛, բարեգութ, նախընծայ խաղցրութեամբ՝
Առ նուաղ հնծութիւն վարանական երկիւղիս
Եւ զաւրութի՛ւն ընծեռեա ձեռամբդ աւրհնութեան
Ի յետին տագնապիս՝ առաջինդ Ո՛ւգնականութեամբ
Մխիթարել, բժշկել, հաւել եւ կենագործել:
Եւ ճեզ փա՛ռք յամենայնի յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ԼԹ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՒՐ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա.

Եւ ճանզի զկերպարանն առաջին լճի
Ի վնասակարին թելադրութենէ,
Իմովս ծուլութեամբ կորուսեալ իսպառ,—
Ցուցից արդ այժմուս զհնոյն յիս տեսակ՝
Ողորմելի հեծութեամբ թախծեալ ի հոգի,
Անաչառ խայտառականաւք հրապարակաւ
Ի չեկեղեցիս բազմութեան ազգաց վերապատմեցից՝
Բարձր ձայնիւ, բարբառով մեծաւ աղաղակելով:

Բ

Մատեանս շնչական, բարդեալ ի յիճճեան
Ներոյ եւ արտաքոյ ողբս եւ վայս եւ ձայնս,
Ըստ տոմարի տեսլեանն Եզեկիելի[2],
Քաղաքս անպատուար եւ անմասնարձան,
Յարկս ունայն ի դռնափակաց ամրութեանց,
Աղս տեսակաւ, այլ ոչ համեղութեամբ,

Ջուրս աղտաղտին, անախորժելի ծարաւեաց արբման,
Գետինս անաւգուտ ճերկագործութեան,
Սաճմանս լճեալ, ճեղեղավայրս կնիւնոյ,
Խոպանացեալ եւ տատասկաբեր անդաստանս,
Աստուածախնամ երկիրս անձնատուր,
Որ բանսարկուին պատրանաց մշակեցայ,
Իղձնձիւղ փայտս պղտակորոյս,
Հատանելի ծառս ունայնաբոյս,
Կրկնամեռ խաւսուն տունկս անյոյս,
Ամենաշէջ ճրագարանս անլոյս:

Գ

Արդ, վերստին առ սոյն բերելով
Զայս նմանութիւն աւաղականաց՝ բազմաւք կրկնեցիցք[3],
Որ ամաւթոյն դառն պատուհաս պահել կայ ճիխոյս,
Կրճումն առամանց եւ անկէտ լալումն՝ աշաց եղկելոյս,
Հայրական ցասումն անսպուժելի՝ դառնութեան որդւոյս,
Ապականութիւն աննորոգելի՝ մեղուցեալ մարմնոյս,
Նոր կշտամբութիւն գտողիս շարեաց՝ ախտացեալ ճոգւոյս,
Տարտամ տագնապի տարակուսանաց՝ ելից գերելոյս,
Զոր երկնային զաւրն մատուցանեն թշուառացելոյս՝
Ի խրձունս որոմանցն վկայելով վտանգեցելոյս,
Ի ձայն աճարկու զանբժշկութիւնն ազդել լճելոյս[4]:

Դ

Աճա, արդարեւ, երգս կատակերգութեան
Ջնարաճար պոռնկի, յածեալ եւ կոծեալ,
Քաջ ճնշեցուցեալ ողբս ողորմելիս եւ զկծեցուցիչս,
Ըստ առակաւոր բանին Եսայեայ, որ ի Պատգամին Տիւրոսի[5]:
Զի թէ նա, զդիպուածն փոխ անցից ապառնեացն ի մատոյ իմն
տպաւորեալ,
Բողոքէր դիմակս դիմակս կերպից կերպից աւաղականաց,
Ըստ կոծողացն կաճաւելոյ,
Իսկ առ իս ո՞րչափս եւ ո՞րպիսիս ձայնս մրմնջեցից վճռաւեցուցիչս,
Որ գալստեանն տեառն սպասեալ առանց վրիպանաց՝
Մնացի անպատրաստ եւ աննաւդեռնելի:

Ե

Արդ, եթէ զպատաստանացն աճատուրիւն կրկնեցից,
Բազմացուցից ինձ աշխար,
Ապա եթէ զփորձն իսկութեամբ ցուցից,
Յաճախեսցէ ինձ երկիւղ,
Իսկ եթէ զկերպարանացն տեսիլ գրեցից,
Առաւելուն ինձ ճատուցմունք,
Զի կանխաւ նկատեալ զսոյնս՝ եւ ոչ անագան ապաշաւեցի:
Այլ խնայեա՛ յիս, գթած, մարդասէր, ճզաւր, բարերար,
Ամենապարգեւ Քրիստոս թագաւոր, աւրհնեալ յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ Խ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՅԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ա.

Ամենակալ աստուած բարեբար, ստեղծիչ բոլորից,
Լո՛ւր ճառաչանաց ձայնիս վտանգի
Եւ յերկիւղէ տագնապի ապագայիցն կարծեաց
Փրկեա՛ կարող զաւրութեամբ՝ զերծեալ ի պարտեաց,
Քանզի բաւական ես յամենայնի առ ամենայն ճնարս զաւրանալ՝
Անբաւ մեծութեամբ եւ իմաստութեամբ անսահմանելեաւ:

Բ.

Եւ ճանզի ուշիւ մտացս տեսեալ ի ճեռուստ
Զճանդերձելոցն ճանդէս անաւորափայլ,
Նկատեմ ինձէն աստանաւր կանխաւ
Զտիւն լուսոյ՝ սրբոցն յուսոյ,
Զաւրն խաւարի՝ պատժապարտիս պատուհասի,
Ուստի ոչ զաւրէ ոք յէից առ պատսպարան փախստեան՝
Ո՛չ անդունդք խորոց, ո՛չ գեհ վհից[1],
Ո՛չ բարձրութիւնք լերանց, ո՛չ անձաւք ժարանց,

Ո՛չ կարծրութիւնք առձանաց, ո՛չ ծերպք ծակաց,
Ո՛չ փապարք փոսից, ո՛չ սորք ճեղեղաց,
Ո՛չ բաւիղք խորշից, ո՛չ շաեմարանք յարկաց,
Ո՛չ ծածկութիւնք սեմեկաց, ո՛չ եմակք ճովտաց,
Ո՛չ ծործորք դժուարաց, ո՛չ վերադրութիւնք բլրոց,
Ո՛չ արձակմունք շնչոց, ո՛չ անբաւութիւնք ծովուց,
Ո՛չ սաճանք յորձանաց, ո՛չ ճեռաւորութիւնք եզերաց,
Ո՛չ ողբմունք ձայնից, ո՛չ ճեղեղք արտասուաց,
Ո՛չ տատանմունք մատանց, ո՛չ ճամբարձմունք ձեռաց,
Ո՛չ պաղատանք շրթանց, ո՛չ աղաչանք լեզուաց[2]:
Այսոցիկ սասակութեանց մասանց անճողոպրելեաց
Դու ես, տէր Քրիստոս, ճնարք եւ դադարք
Դիւրութեան եւ անդորրութեան՝ փրկութեան ամենամեղս ճոգւոյ:

Գ.

Արդ, ճայեա՛ ի յանգերձ վտանգիցս շրջադարձի,
Միայնդ բաղցր առ ամենեսեան:
Ազեա՛ սուսերաւ յաղթական կենագէն խաչիդ զցանցս վարմիս,
Որ յամենայն կայից պաշարեն ի մաճ զգերիս,
Եւ ճա՛ն ի յանդորր զոտս սասանեալ թիւր ընթացողիս,
Բժշկեա՛ զիրաւապ չերմեական տոչորումն մղձկեալ սրտիս,
Մերժեա՛ զդիւային շարաճնարութեանս շշուկ՝ ճո պարտաւորիս,
Հալածեա՛ զյուսաճատ անձկութեան ճոգւոյս մթութիւն չարի կենակցիս,
Յրուեա՛ զծխամած թանձրութիւն բռնութեան մեղացս երեսյթ մտելոյս ի յիս,
Կորո՛ զզազիր, բխատիպ կրից ապականութեանս կարիս,
Նորոգեա՛ զպատկեր լուսոյ պաշտեցեալ փառաց մեծութեան աճուան ճզաւրիդ՝ յոգիս,
Զաւրացո՛ զշնորճիդ փայլումն ի գեղ դիմացս եւ ի կերպարան տեսութեան մտացս ճողեղինիս,
Յարմար չերիւրամբ կացո՛ յարդարեալ, որ զճոյդ բերէ նկատումն՝ նշողազարդ մաճրութեամբ զտեալ զմոայլս մեղաւորիս,
Աստուածային կենդանի, անեղ, երկնաւոր լուսով ճո ծածկեալ յաւրինակս երիս[3]:

Զի դու միայն ես աւրճնեալ ընդ Հաւր՝
Ի գովեստ Հոգւոյդ Սրբոյ յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ԲԱՆ ԽԱ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ
ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Ոդի աստուծոյ կենդանւոյ, աւրհնեալ յամենայնի,
Հաւրդ աճաւորի անճնին ծնունդ,
Որ տկարանայ առ ի էն եւ ոչ ինչ[2],
Որ ի ծագել անստուեր նշողից ողորմութեան fo փառաց
Հալին մեղ, հալածին դեւ[3], ջնջին յանցանք,
Խզին կապանք, խորտակին շղթայք,
Կենդանածնին մանացեալ, բժշկին հարուածք,
Ողջանան վէրք, բառնին ապականութիւնք,
Տեղի տան տխրութիւնք, նահանջին հեծութիւնք,
Փախնու խաւարն, մեկնի մէգն,
Մերժի մառախուղն, փարատի մոայլն,
Սպառի աղջամուղջն, վերանայ մութն, գնայ գիշերն,
Տարագրի տագնապն, չքանան շարիքն, հալածին
յուսահատութիւնքն,
եւ բազաւորէ ձեռն fo ամենակար, հաւիչդ ամենայնի:

Բ

Որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան ոգիս, այլ կեցուցանել*,
Թո՛ղ ինձ զանթիւ չարիսն իմ բազում ողորմութեամբդ,
Զի դու միայն ես յերկնի անճառ եւ յերկրի անզնին,
ի տարր գոյի եւ յեզրս ծագաց աշխարհի,
Սկիզբն ամենայնի եւ յամենայնի ամենայն լրմամբ, աւրհնեալ ի
բարձունս:

եւ ես ընդ Հաւր եւ Հոգւոյդ Սրբոյ փա՜ռք յաւիտեանս:
Ամէն:

---

15. Ղուկ., Թ, 56։

ԲԱՆ ԽԲ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ
ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Տէր աստուած գթութեան, փրկութեան եւ ողորմութեան,
Քաւութեան եւ նորոգութեան, բժշկութեան եւ առողջութեան,
Լուսաւորութեան եւ կենդանութեան, յարութեան եւ անմահութեան,
Յիշեա՛ զիս, յոժամ գայցես արքայութեամբ քո,
Անաւր, հզաւր, բարեբար եւ ամենաստեղծ,
Կենդանի, գովեալ, ամենակատար,
Մերձ ի նեծութիւն համայն եղելոց:
Ընդ խաչեցելոյն[2] ընդ ինձ պաղատիմ,
Որ ո՛չ ըմբռնեալ վասն քո եւ ո՛չ կապեցեալ,
Ո՛չ կախեալ եւ ո՛չ բեւեռեալ,
Ո՛չ կոփեալ յանուն մեծիդ եւ ո՛չ անարգեալ,
Ո՛չ լկեալ եւ ո՛չ նշկանեալ,
Ո՛չ խորտակեալ եւ ո՛չ մանացեալ,
Եւ արքայութեանն՝ արդարոց մասին
Անձկալեաց լուսոյ արժանի ցուցեալ,
Իրաւամբք ոխտի երդմնականաւ Ամէն-իւն[3]
Ազդեալ զանփոփոխութիւն բարեացն տուելոց՝
Փառաւորեցեր առ յոյս փրկութեան իսպառ լինելոյս:

Բ

Աւրհնեա՛լ, աւրհնեա՛լ եւ դարձեալ աւրհնեա՛լ,
Եւ զիս ընկալեալ նովին հաւատովք՝
Կանգնեա՛ ի կործանմանէս, բարեբար,
Բժշկեա՛ ի հիւանդութեանցս ախտից, ողորմած,
Յեզերաց մահուս դարձո՛ զիս ի կեանս, կենդանութիւն,
Քո եմ եւ ես, կեցո՛ ընդ նմին, ապաւինութիւն,
Անձամբ մեռելոյս կենդանական շո՛ւնչ ընծայեցո, յարութիւն,
Կեանք, անմահութիւն, անպակաս բարութիւն,
Անսպառ շնորհ, անփոփոխ եւեռղութիւն,
Աչ ամենազաւր, ձեռն ամէնիշխան, մատն ամենամեծ:
Կամեա՛ց, տէր, եւ փրկեցայց,
Ակնարկեա՛ միայն գթութեամբ՝ եւ արդարացայց,
Ասա՛ բանիւ՝ եւ վաղվաղակի անարատ գտայց,
Մոռացի՛ր զիւս չարեացն՝ եւ անդստին համարձակեցայց,
Առատաձեռնեա՛՝ եւ արդէն ի բեզ իսկ պատուաստեցայց,
Փառաւորելդ յամենայնի յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ԽԳ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Ա

Բժշկական կրթականութեան ամենափոռձ ճնարաւորութեամբ
Պատճառ կենաց անախտականաց,
Թագաւոր զաւրաւոր, երկնաւոր, տէր Յիսուս Քրիստոս,
Աստուած ամենեցուն՝ իմանալեաց եւ տեսականաց,
Աճա դու ի յիս, ըստ մարգարէին,
Որ ընդ ասելոյն՝ նոր կցորդութեան,
Առ որ բարեզարդ դաշամբ[1] այս բանի ընդ էզ միութեան,
Լուսաւորեցայց՝ կրկին ողջացեալ շնչով եւ մարմնով[2],
Ամենայնիւ կարող եւ անվանելի:

Բ

Որ ոչ կարաւտանաս սպեղանեաց,
Առ պատրաստութիւն պատանաց հոգեկան վիրաց,
Ո՛չ ժամանակի, ո՛չ միջնորդի,
Ո՛չ աւուրց երկարածգութեան,

Ո՛չ փոփոխս մատուցանելոյ,
Ո՛չ հատման, ո՛չ խարման, ո՛չ սրագործութեան՝
Ըստ երկրաւոր դեղատուութեան,
Առ որս միշտ է վրիպուիլն
եւ ամենասխալ տարակուսութիւն:
Այլ էզ՝ արարչիդ հոգւոց եւ մարմնոց
Ամենայն ինչ լուսաւորեալ է,
Ամենայն ինչ առաջի է,
Ամենայն ինչ գրեալ է,
Ամենայն ինչ դիւրին է,
Համայնն ճնարաւոր է,
Իմաստն գլխաւորեալ է,
Խոստումն լցեալ է,
Կամելն կատարեալ է,
Քո կտակն աւետարան է,
Քո վճիռն ազատութիւն է,
Քո մատեանն շնորհ է:
Ոչ փակեալ ես ընդ աւրինաւ,
Ոչ պարունակեալ ես ընդ կանոնաւ,
Ոչ արգելեալ՝ ընդ նուազութեամբ,
Ոչ խոնարհեալ՝ ընդ ճնազանդութեամբ,
Ոչ պարագրեալ՝ ընդ փոքրկութեամբ,
Ոչ չափեալ ես ընդ սահմանաւ,
Ոչ վրիպեալ՝ ի բարկութենէ,
Ոչ այլայլեալ ինչ՝ ի ցասմանէ,
Ոչ սխալեալ՝ ի խստութենէ,
Ոչ ամբոխեալ՝ ի խռովութենէ,
Ոչ դղրդեալ՝ յանգիստութենէ,
Ոչ փոփոխեալ՝ յողորմութենէ,
Ոչ պակասեալ՝ ի բարձրութենէ,
Ոչ լքեալ՝ յայցելութենէ,
Ոչ տկարացեալ՝ ի փրկութենէ:
Դու սկիզբն եւ լրումն ամենայնի,
Եւ ի էն է ամենայն,
Եւ էզ փա՛ռ եւ երկրպագութիւն յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ԽԴ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Աստուած անսահման, ծնունդ ասուածոյ հարազատ,
անբարգմանելի,
Առարիչ բնաւին եղելոց, Քրիստոս թագաւոր,
Լոյս՝ ի խաւարի սրտից մթացելոց,
Ընդ մեզ՝ լրմամբ, եւ ընդ առաքիդ՝ իսկութեամբ,
Մերայնովս զմոյինսդ ծանուցանող հրաշապէս:
Հայր ես աւրինեալ, երկնաւոր, անճառ,
Որ առաքեացդ զքեզ ի վերուստ,
Ում փառակիցդ ես արարչութեամբ,
Այնման հոգացաւ փրկութեան իմոյ տարագրեալ գերւոյ,
Մինչեւ զքեզ իսկ մատենից մարդկան[2]:
Իսկ դու, կարող գոլով ի վեր ման զվիշտս՝
Ջանեսութեանն աւարտել խորհուրդ,
Հաճեցար ընդ պարտեցելումս զմաւուն ճաշակել բաժակ՝
Անքեր մարդկութեամբ եւ անպակաս աստուածութեամբ:
Եւ Հոգիդ Սուրբ կենդանարար, որպէս՝ ես եւ Հայր ես՝ իսկակից
Եւ համապատիւ էութեամբ՝ ծնողիդ եւ ծնիցելոյդ:

Մի երորդութիւն կատարեալ ի դիմաց երից անորոշելի
հատուածոց,
Անսկիզբն եւ անժամանակ, բնաւին բարեբար,
Համայն կենդանարար, բոլորից խաղաղարար,
Ստեղծիչ գոյից եւ յաւրինիչ ամենից,
Անճառութեամբ եւ միով բնութեամբ փառաւորեալ:

Բ

Իսկ երէ Հայրն գրած, երկնաւոր, հզաւր՝ մին յէութենէն,
Վասն մահապարտիս յանցանաց մատոյց
Զմիայնակ ծնունդդ յանճինին ծոցոյն,
Ոչ անխայեալ յՈրդիդ՝ ի համապատիւդ եւ ի սիրելիդ,
Այլ կամաւ նուիրեաց մահու չարչարողացն զինու,
Ըստ մարգարէութեանն Զաքարիայ,
Վասն զի զարթնուլ սրոյն ի վերայ հովուին,
Եւ հարկանիլ նոյն իճին հատապետին,
Եւ ցրուիլ ոչխարացն հատին[3],
Որպէս աւրինակն նուրբ նախագրին[4],
Եվ ուխտադրութիւն խորանին,
Եւ նուիրումն արեան սպանդին[5],
Եւ առակ խորհրդոյ աբրահամեան պատարագին,
Զփրկութիւն բշնաւորացելոյս
Ի կամաց կեցուցչիդ յառաջագոյն նկարագրէր,—
Եւ արդ, ի՞մ տրտմիս, անձն իմ*,
Կործանեալ ոչ յաստուածուստ ճնարաւորութեանց,
Այլ ի ֆումդ իճինագործ[6] հակամտութեանց,
Կամ ընդէ՞ր զիս խռովես՝*
Յուսահատութեամբ սատանայականաւ զմիտս հարեալ:
Յուսա՛ յաստուած, խոստովա՛ն լեր նմա, եւ նա հոգայ վասն ֆո,
Ըստ դաւթեան սաղմոսին եւ այլ մարգարէի[7] կենսախախոյսն
բանի*:

37. Սաղմ., խԱ, 6, 12. խԲ, 5:
40. Սաղմ., խԱ, 6, 12. խԲ, 5:
43. Սաղմ., խԱ, 6, 12. խԲ, 5: Ես., Ի, 1, 31:

Գ

Իսկ յեղանակ խնամարկելոյ հաստողին ի վեր է,
Քան զսահման կշռութեան մտաց հրեշտակաց եւ երկրականաց,
Եւ եթէ բիւրս կրկնեսցի, ոչ լինի չափեալ,
Քանզի անբովանդակելոյն եւ բարեբարելն է աննառելի:
Նա զի ոմն աւրինեալ զոմն աւրինաբանեալ
Յերրորդական համագոյութենէն առաքեաց,
Իսկ նա ի հաճութիւն կամաց առաքչին մեռաւ,
Եւ միւսն անաւոր ի յերկուցն հաւանութիւն
Մեծաչան բաղձանաւք մաղթէ:
Իսկ համաբարոյ միակամութեանն ցուցակ՝
Առ ի զնոյն բարի ներգործել,
Որպէս հոգին՝ կենդանւոյն, եւ բանն՝ բանականին,
Պայծառութիւնն՝ փառացն, եւ կերպարանն՝ էութեանն:
Առ կեանսն՝ փոյթ, առ ողորմութիւնն՝ սթափ,
Առ ձեռնկալութիւնն՝ պատրաստ, առ փրկութիւնն՝ կազմ,
Առ առատութիւնն՝ յարդ, առ յանախութիւնն՝ զեղուն,
Առ անբաւութիւնն՝ լի, առ աննուազութիւնն՝ փարթամ,
Առ երկայնմտութիւնն՝ նոխ, առ անհասութիւնն՝ բարձրեալ,
Մի երրորդութիւն կատարեալ՝ ի յանձանց երից, աւրհնեալ
յաւիտեանս:

Ամէն:

ԲԱՆ ԽԵ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՒՐ ՆՈՑՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Եւ արդ, յոյս բարեաց, տնկեալ ի սրտի, աննձն իմ կործանեալ,
Եւ գաւեաւն հաւատոց պնդեալ զերիկամանցդ երկակի մասունս՝
Չկրկնապղտոր խորհրդոցդ զցանկականիդ գործարան[2],
Խոստովա՛ն լեր բարեբարին աստուծոյ զմտացդ՝ իբրեւ զգործոց,
Չխորհրդոցդ՝ իբրեւ զլրութեանց,
Չանտեսիցն՝ իբրեւ զյայտնեցելոց,
Չսրտիդ ծածկութիւ՝ իբր զբարբառումն ձայնից,
Չակնարկութեանցդ՝ իբր զարդիւնականաց մեղանաց,
Չազդել շրթանցդ՝ իբրեւ ի գլուխ ելելոց չարի,
Չոտիցդ նեռոց՝ իբր զպատուիրանաւն աստուծոյ վազողաց,
Չձեռացդ ձգումն առ ցասումն՝ իբր ի հեղումն արեան գործողի,
Չծիծաղելն բնաւին՝ իբր զկամառական լիումն շնորհի,
Չերդմնականն, որ թէ՛ ի հանդէպս, թէ՛ ի տարադէպս՝ իբր
զգործակցութիւն խաբողին,
Չամբարտաւանութիւնն՝ իբր զնին կործանիչ նախաստեղծին
բարձրութեան,
Չսրտին նեղութիւն՝ իբրեւ զբերութիւն հաւատոց,
Չմեղկութիւնն՝ իբրեւ զպարտութիւն զաւրաւորին պնդութեան,
Չտրտունջն առ վտանգս կրիցն՝ իբր զուրացութիւն ուխտին, որ
առ տէրն,

Զապարասանութիւնն՝ իբր զթոռն իմն անգթութեան,
Զամբարհաւանութիւնն՝ իբր ոչէիւ առ վենսն գոռոզութեան,
Զնպարտութիւնն՝ իբր զկամակոր նարազատ գոռոցին շարեաց,
Զակամայիցն ընդ կամաւորացն, զբռնացելոցն ընդ հաւանականացն,
Զեկամտիցն ընդ բնաւորականացն, զանաւէնութիւնսն ընդ ապաստուածութեանն,
Զփոխունսն ընդ սասակազունիցն, զնուազունսն ընդ յոլովիցն,
Զանճառիցն իմոց՝ իբր զնառելեաց գիտողին,
Զանգրելոց վնասուցն՝ իբր զնկարելոց տեսողին ի յարձան մագնեստիս վիմի[3],
Զթեթեւագունիցն առ խոխր մտաց՝ իբր զատուար ծանրութիւն բեռանց,
Զխնդիր չափոյ ծածկելոցն՝ իբր զնշդով պահանջումն սատեր սակի
Ի բեռանոյ կիտին կորնւնի չորեքդրամեան կշռութեամբն[4],
Զանդնդականացն գործոց՝ իբր ի յականջս աստուծոյ արագ ժամանելոց:

Զայսոսիկ յանախեա՛, կուտեա՛ կրկին յանձնառութեամբ՝
վերստին պատմել աստանաւր մեծաւ նեծութեամբ զչէիցն՝ իբրեւ զեղելոց,
Ընծայեալ աստուծոյ զպարտութիւն վանեցեալ անձինդ,
Զի ընկալցիս ի փոխատուէն զշնորհաւք բողոքիւն պարտուց մեղաւորին,
Զոր տէրն արդարացոյց եւ նրաշափառապէս նոչակեաց՝
Ամենապատիկ ներբողիւ կրկնեալ զգովեստ զղջմանն,
Քան զպարտաւանս մեղացն[5]:

Բ

Բարդեա՛ եւ դիզեա՛ անձինդ մեղապարտի բամբասանս յոգուս՝
Զոյսն խոնեռս բազմամասնեայս, անձն իմ, կշռամբեալ յոգնախթանդ բանիւ
Զչարութիւնն, զանաւէնութիւնն, զվրիպութիւնն,
Զառ ի մարտին նանդիսէ փախուստ, զպարտութիւնն,
Զմոլեգնութիւնն, զամբարշտութիւնն, զապշութիւնն,
Զբմբրութիւնն, զոունն արբնական, զառ ի յընթացսն զնիրնումն,
Զխորնուրդն աւտարոտի, զբանիցն նանրութիւն,
Զգազրութեանն նանութիւն, զյամենալն ի նմին,

Զփափագելն աստուծոյ առելեացն[6],
Զաներկիւղութիւնն, զանսաստութիւնն, զանհարթութիւնն,
Զթերութիւնն, զթիւրութիւնն, զլուծութիւնն, զնշդութիւնն,
Զանկապ առնակումն, զծիծաղականսն, զվրնջողականսն,
Զկատակերգականսն, զգայթակղականսն, զպատռողականսն,
Զանդէպ բաջութիւնսն, զանյարմար մարտսն, զառանց աւրինի արիութիւնսն,
Զխեղդմունս նոգւոյն, զատատնողականսն զերկչոտութիւնս,
Զբազմասեղնեան նիւղսն զրահեւտականս,
Զանպատկառ փարամմունսն, զգժտութիւնսն, զգժդմնութիւնսն,
Զանդատ առելութիւնսն, զմարմաջմունսն դիւրմբռնողականս,
Զփոխունցն զանկշռութիւնս, զխոսմանցն դրժողութիւնս,
Զուխտիցն մոռացութիւնս, զնմանեացն այլակերպութիւն,
Զկեղծեացն խղարկութիւն, զփառամոլութեանն մոռոսութիւն,
Զյաւնիցն յաւակնութիւն, զապիրատութիւնսն, զինքնասիրութիւնսն,
Զնախագանիցն տենչութիւն, զնատուցանելն եղեռնականացն,
Զնոցինսն զանշան աղետատնսն, զվայրապար բերմունսն,
Զրնբացակցութիւնսն խորամանկութեան բանսարկուին,
Զբանին սերմնակաթութիւն, զվանատումն կենացն ընդ գնոց սատակմանն,
Զկորուստ աւանդիցն, զնայրենեացն ծախս, զկապարանն ձգողական,
Զփոկով լծոյ երնջոց անխզելի ըմբռնմամբ զանաւէնութիւնս*,
Զյարաբարս տղմաբնակութիւնս, զլումն լատացն,
Զրնբադրութիւնս անկարծիցն, զկնի դարձին առ նոյն դարձ դաժանական[7],
Զնորոգ մտացն, զատատ խորնրդոցն, զանկայուն կամացն,
Զնաչման նագագին, զեւրիս շնչոյն,
Զեւսե բան զսանման կանոնացն դրութեան՝
Զիշխանականին զամենասփիւռ բացարձակութիւն
Եւ զոր չէ նատելի եւ կամ գրելի եւ կամ պատմելի
Եւ կամ յերեսս դիմաց բերելի:

Գ

Եւ արդ, զի՞նդ բժշկեսցիս, անձն իմ եղկելի,
Ի յայսմանեաց տիգաց խոցոտեալ,

64. ես., ե, 18։

Բարձեալ թողեալ այր մի տարագիր, անողջանալի, ըստ մարգարէին[8],
Քանզի մի ի վերագրելոցդ բաւականապէս զաւէտ սատակման,
Թող թէ այսման դասք սպանողաց, դժնէից[9] դանճաց շուրջ պաշարողաց,
Մանաւանդ զի ոչ այսու եւեթ նմանագրութեամբ
Կշռի տարացոյց տաժանեցելոյս:
Այլ զոր աւրինակ անթիւ բազմութիւն կայտառաց կարճաց խայթողականաց՝
ի սառին մասունս ծայրից տանոցն զաւետասական թոյնս բերելոց,
Եւ յաման մաշկեղէն արկեալ ամփոփէ զելիցն շաւիղ կապարանին շրջափակութեամբ,
Յուցանի արտաքուստ բարուք, իսկ ի ներքուստ՝ նմբարք չարի
Եւ պանեստ կոտտեան եւ կոյտ կսկծման
Եւ գործանեայք սատակման եւ մշակք մանու:

Դ

Արդ, այսոքիկ են ամբարեալքն ընդ անաւրէնութեան
Տաժանեաց բշուառաքիրտն թոշակք,
Անձն իմ պարտական կրկին սատակման:
Որ կամաւորաբար ընկալար ի քեզ,
Զոր բշնամին սերմանեաց ի վերայ ցորենոյն յագարակի աշխարհիս[10],
Ո՛վ այր անմահուր, ամբարիշտ եւ ծոյլ, բնաւին ատեցեալ,
Սիրողդ մտացդ ախորժմամբ զլցեալսն ամենայն անառակութեամբ:
Եւ զոր առաքեալ ցուցանէ զքիւս բանիցն սարսափելեացն կշռամբողաց՝
Աստուստ սկսեալ մինչեւ ի կատար կանոնի այնր պայմանի[11].
Եւ որ հասեալ են, ասէ, յաստուածոյ իրաւանցն վերայ,
Եթէ որք զայսպիսիսն գործեն եւ կամ կամակից են, արժանի են մահու*:

Արդ, ես ինձէն զիս ինքն պարտ վարկայ
Կրկին հատուցման, կոտտեան, սատակման, ի մահ դատապարտութեան,
Այլ անխայեա՛ յիս ողորմութեամբ, բարեգութ, կենդանի,
Հզաւր, կամարար, կարող, ճնարաւոր, աւրհնեա՛լ յաւիտեանս:
Ամէն:

96. Հռոմ., Ա, 32։

ԲԱՆ ԽԲ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԹՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Արդ, վրիպեալս ես յաւէտ ամենապատիժ,
Միշտ դժնեայ, վայրենաբարոյ,
Անձամբ անձին մանու կշռամբիչ,
Արածողս զերամակս զազիրս, վայրագասունս խոզից արաւտականաց
Գարշութեան մեղաց՝ նախատ վարձկանութեանց[2]:
Հովիւս տածողական զնաւտանս ոլոցն ամայաբնակաց[3]
Ի վրանս հովուացն, ըստ երգոյն երգոց առ իս առակին,
Որ ոչ իսկ ծանեայ զիս երբէք գիտել[4],
Թէ յո՞վ եւ յո՞յր պատկեր եւ վասն ո՞յր գոյացայ:

Բ

Անա ի յոտս տանողականս
Կրողաց երկուց միակցորդ խորհրդականաց,
Ըստ ձեւոյ հրեշտակի կառուցար,
Իբր ի թռիչս թեւոց կրկնաբարձ բազկաց վերատանողաց՝

Յաշխարհն հայրենական հայել,
Ո՛վ յիմար, զիա՞րդ բեզէն կորացար յերկիր,
Զաստեացս միշտ հոգացեալ դիպուածս՝
Ընդ ցիս անապատականս համարեցար:
Իբր զնրագ բազմաբերանեան
Ի յաշտանակի մարմնիդ հաստատեցաւ գլխոյդ բոլորութիւն[5],
Զի եւ այսու ի յաւրինակէն շնորհէ մի՛ աւտարասցիս
Զաստուած տեսանել եւ զմնացականացն իմաստասիրել:
Բանականութեանն յարգանաւք կրկին նոխացար,
Զի գյաղթանակ բարեմասնութեանն, որ առ բեզ եղեն,
Անարգել լեզուով խաւսեացիս,
Զգործնականացն տեառիւնել զտնտեսութիւն,
Իբր կցորդ համացեղութեամբ ամենաբաշխ աչոյն աստուծոյ՝
աստուած կոչեցար:
Երից հարիւրոց եւ տասանց վեցից յաւդիւք շաղկապեցար՝
Յարեալ ի բեզ ընդ նոսին ի նոյն
Եւ պատշանական մասունս չափուց ազդողականաց հինգ
զգայութեանց[6],
Զեռինդ հաստմամբ յարմարոստեան մատանցդ շառաւիղաւք՝
Զի մի՛ եւ երեւելիդ նիւթականութիւն ումդ տեսութեան՝
Մտացդ դիտման անդատ եղիցի.
Զի ոմանք ստուարք են եւ զաւրաւորք,
Եւ այլք փոխուիք են եւ պիտանիք,
Կէսք՝ կարծրակերտք եւ ազդողականք,
Են եւ գողտրականք եւ պատուականագոյնք,
Դարձեալ՝ կարեւորք եւ պատկառելիք:
Իսկ բարգմանութիւնք սոցին տեսութեան ի բեզ են նկարեալ՝
Իբր յարձանի անչնչականի, անձն իմ եղկելի,
Որպէս զի եւ տարր ժամանակաց
Եւ շարունակ հետեւման աւուրցն առ պսակ ամին,
Իբր կանոնաւ իմիք[7] սահմանեալ մնասմբդ՝
Անսխալ եւ անայլայլելի պահեսցի:

ա

Դարձեալ այլ աւրինակ հոգետրական,
Որ զսիրոյն յատուած շաղկապէ ի մի առ եկեղեցի,
Քեւ խորհրդածի.

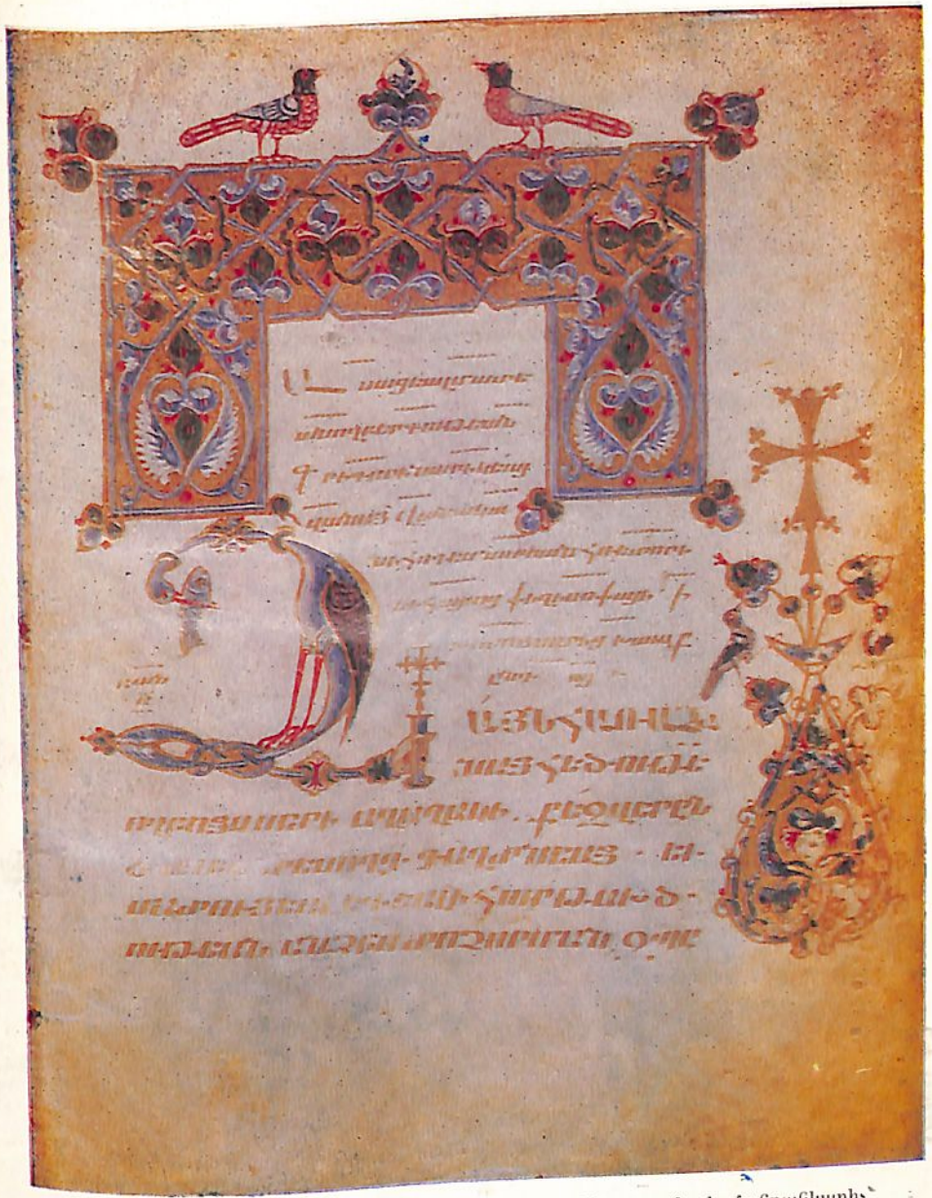

Ա. գլխի սկիզբը (ձեռ. № 1568, էջ 8ա, ժամ. 1173 թ., գրիչ և մանրանկարիչ՝ Գրիգոր Սկևռացի)

Իբր զի առանց բնալից զուգամասնութեան
Կապակցել լծով հաւանականաւ զվեհն ընդ փոխուն,
Վնասեալ է հաստուածոյն անարատութիւն յանուն Քրիստոսի
ժողովելոց[8],
Որպէս ի հատումն եւ ի նուազութիւն
Միոյ յանդամոցս անարգացս՝ պատուաստելոցս ի մարմնի,
Կրճատեալ իմն է յաւրինուած կազմութեան մարդոյդ հում սեռեկի
զգայականի,
Եւ շրջեալ է ընտանութիւն պատկերին յանկարգ փոփոխութիւն:
Եւ արդ, այսպիսեաւ եւ ես բազմաւք անզուգական
հրաշակերտութեամբ
Եղական պատկեր աստուծոյ՝ կշտամբեալ իսպառ, ոգի իմ գերի:
Եւ թէպէտ յառաջին նմանութենէն կողոպտեալ գոար՝
Պատուիրանին յանցատրութեամբ[9] ի դրախտին կենաց,
Այլ աւազանին լուսազարդ շնորհիւն զՀոգւոյն փչումն առեալ՝
Եւ նմանութիւն ես կերպարանին:

Դ

Եւ արդ, ընդէ՞ր կորուսեր զփառսն երկնատրս,
Իբր նախաստեղծն երբեմն՝ զվիճակն երկրաւոր յԱդին
դրաստանի,
Ընդէ՞ր փակեցեր բեզէն բեզ զերկին եւ զվերելիցն դուռն աղխեցեր,
Ընդէ՞ր խառնեցեր ընդ չրոյն մաբռութեան զախտ արտասուացդ
տաժանութեան,
Ընդէ՞ր զլուացեալ ձորձ վերարկուին գարշելի գործովք
զգեցաւցեր,
Հի՞մ զեղեալ հանդերձին մեղաց պատմուճան անառակութեան
վարուք բեզ արկեր:
Ընդէ՞ր զառնողացդ ոտից սրբութիւն հանապարհաւն ժանտից
աղտեղեր,
Ընդէ՞ր կրկնեցեր իրաւադատին զուխտազանցութիւն ձին
պատուիրանին,
Ընդէ՞ր մերժեցար ի պտղոյն շնորհաց, իբր զԱդամ՝ ի ծառոյն
կենաց,
Ընդէ՞ր նենգեցեր բեզէն fո կամաւ զանստուեր յուսոյն
յարակայութիւն,
Ընդէ՞ր պատկառանք աննամարձակելիք fոյին դիմացդ նպաստեցեր,

Ընդէ՞ր զինեցար ընդդէմ fո ներհակ, ո՛վ ընդունարան
խելագարութեան,
Ընդէ՞ր որսացար ի ծուղակ[10] մաճու՝ թողեալ զարաւեռն
վստահութեան,
Ընդէ՞ր կարթիւ պատառանաց ածար հաղորդ մարմնոյ
կենդանաւարարին:

Այլ վերստին յուսացեալ ի նա՝ կարդա՛ նմա,
Ապաւինելոյս հաւիշ, նորոգիչ,
Փրկիչ, կեցուցիչ եւ կենդանարար,
Ողորմած, խնամող, մարդասէր, անոխակալ,
Բազմագութ, աւրհնեա՛լ յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ԽԵ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՒՐ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Եւ արդ, զի՞նչ գոյ ասել ամաչեցելոյս յերեսաց մեծիդ
անաւուրենէ,
Բայց եթէ հաւրաճալ եւ հող ի բերան եղեալ՝ լռել ի սուի,
Ըստ մարգարէութեանն խրատու՝ անա ի բարւոյն կարկառեալ
ի յոյս:

Իսկ եթէ զիականս շարժողութեանց շրթանցս բացից՝[2]
Բռնադատեցից խաւսել կամեցեալ,
Դարձեալ զնոյն ձայն կրկնակական եղերերգութեան լալեաց
բազմութեան

Եկէք մտացս յառաջադրէ:

Բ

Եւ արդ, ողբակից մեծ մեղաւորին՝[3] անաւրինելոյ կամաւ առ ի մահ,
Ջնորին գոչումն երկրորդեցից եւ ես ընդ նմին.

Մեղա՜յ, տէր, մեղա՜յ, եւ անաւէնութեանց իմոց ինձէն վկայեմ*:
Հիւսեալ ընդ ամին զբանս յիսներորդի սաղմոսին՝
Անքիւս գրեմ զպարտուցս սակ անձինս մեղաց,
Քան գինւո[4] երկրի հողմահոս փոշւոյ՝
Ընդ ատս ամենայն տարածեցելոյ[5]:
Մեղա՜յ յերկինս եւ առաջի ո*,—
Ընդ անառակ որդւոյն պատկառեցելոյ
Հայրենի գթոյդ վերստին դարձեալ՝ թախանձ արկանեմ,
Զողորմելին ձայն աղերսանաց արտաւարածին ողբովք գոչման
Ի ախուր դէմս մատուցեալ՝ առաջի ո տարածանեմ:
Հայր գթութեանց, աստուած բոլորից,
Չեմ արժանի կոչիլ եւ ոչ բնաւին առ այս անուանիլ
Ոչ միայն որդի, այլ եւ անպիտան, ապաբան վարձկան[6]:
Ընկա՛լ զսովեալս տարագրական, պարտական վնասուց,
Եւ զցաւ խաղցոյս լլկանաց ննջոյս նուաղեցելոյս
Կենաց ո ճացի՛ւդ բժշկեսցես:
Լե՛ր ընդ առաջ ո ողորմութեամբդ ի սկզբնատրս ապաւինութեան,
Զգեցո՛, գթած եւ անոխակալ, անաւիւնեալս մեղապարտի
Զնախակապուտ հանդերձին ծածկոյթ,
Աւանդակորոյս ձեռացս աղտեղեալ մեղաւ,
Զկնիճ մատանւոյն համարձակութեան ամէնառատ կամա՛ւ
մատուցես,
Զգարշապարացս քշուառութիւն մերկութեան ոտից,
Պատսպարութեամբ աւետարանական ամբավեարկու ատից
կաւչկաց,
Ի յաւձին թունից մի՛շտ ամրացուսցես:
Զզուարակդ պարարակի եզիդ երկնայնոյ[7],
Որ է միածին Որդիդ ո աւրհնեալ,
Իսկապէս մարդասիրութեամբ կարաւտելոյս բարեա՛ց նուիրեա:
Որ մատուցեալ միշտ եւ անպակաս մնայ ի լրութեան՝
Յարակայ զենեալ ի սպանդարանի անթիւ սեղանոց
անսպառութեամբ,
Բոլոր՝ յամենեսին եւ բնաւ՝ յամենայնում,
էութեամբ՝ յերկինս եւ իսկութեամբ՝ ի ստորինս,

---

10. Աղօթք Մանասէի, 13; Համմ. Սաղմ., Ծ, 5։
15. Դուկ., ԺԵ, 18, 21։

Անճառագ՝ մարդկութեամբ եւ անթերի՝ աստուածութեամբ,
Փշրեալ եւ բաշխի ի մասունս անճառս,
Զի զհամայնն հաւաքեսցէ առ ի նոյն մարմին իւրումն գլխոյ:
Քեզ փա՜ռք ընդ ամին, Հայր ողորմութեան:
Ամէն:

ԲԱՆ ԽԸ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՒ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Բարձրեալ, ճգաւր, աճսկիզբն, աճեղ, անբովանդակելի,
Աննիւթելի ակնդ ճկատող, ծնող աճխինն փառաց միածնիդ,
Իրաւացուսցե՛ս զիմս ողորմութիւն ճերձեցելոյս ընդունելութեանճ՝
Առ երկնայինս եւ առ երկրաւորս:
Տաճնե՛ զկեալս կորուսելոյս վերնականացն պարերգութեամբ,
Աւետարանեա՛ բանիւդ աւրինութեան զկենդանութիւն իմ
մահացելոյս,
Զբարերթաստութիւն կամացդ յայտնեա՛, գովեալ, բոլորից գոյից
եղելոց,
Ստացի՛ր անուն ինձ աննման, եւ ինձ՝ թշուառիս՝ նորոգ փրկութիւն,
Կորուսցե՛ս զգիր մուրճակի մեղուցելոյս ամբաստանութեանճ,
Զվճիռ ճոգւոյս մահու ջրեսցե՛ս կայլակաւ արեամճ Որդւոյդ
սիրելոյ,
վաստաճութիւն փրկութեանճ բարեաց արեամբ Քրիստոսի fo
ճկարեսցե՛ս[2],
Յո՛յց զսաճչելիս fo բարեգթութեանճդ ի ճաշ ճարսաճեաց fում
ճարազատի:

Մի՛ փակեսցես դիմելոյս առ fեզ զառագաստ սրաճի կենացդ
յարկի,
Մի՛ առոճեսցես ի բազմականացդ եւ ի բարեացդ fo զրկեսցես,
Մի՛ պաճեսցես ի գաճձարաճիդ զճիւթեալ իմ պարտուցս
աճաւրէնութիւճ,
Մի՛ կճfեսցես ի fսակ բարեացդ զզազրութեանց իմոց
զարշուրիւճ[3],
Մի՛ երկարս իճն զվէր մեղացս ի յախտալից մարմնիս
ծածկեսցես,
Մի՛ զփտութիւճ ճեխութեան ցատցս իճն տճկակից մահու
մճացուսցես,
Այլ բա՛ռն բանիւ fոյդ ողորմութեան զժաճտութիւճն
ապականարար,
Որպէս զի զատեալ ի ճիւծմանց ախտից՝ առողջութեանճ
պատրաստեցայց:
Հճարատուեա՛, գթութեանցդ Հայր, մեծ խոցուածոյս զատեղ
սպեղանիս,
Կարեւոր կործանմանս՝ բարի այցելութիւճս,
Զի fo եմ, տէր ոգեսէր*:
Թէ եւ առ մի ճուագ բիւրս մեղիցեմ,
Բայց ոչ գրեցայց ճամայն մեղուցեալ,
Տուիչ կենաց իմոց բարերար,
ի շճորճ պարգեաց fոց ապաւինեալ[4],
Զի ճաճաչելդ զfեզ բովանդակ արդարութիւն է,
Եւ գիտել զզատութիւնդ fո՝ արմատ աճմաճութեան,
Որպէս եւ կանխաւ իսկ գրեաց իմաստուճն*.
Եւ դարձեալ՝ Տիրելդ fo, ասէ, ամենեցուճ՝
Խճայել տայ fեզ յամենայն*,
Եւ դարձեալ՝ Մատ է fեզ,
Յորժամ եւ կամիս՝ կարող գտանել*:

Բ

Այս Սողոմոնի յուսոյ աղերսաճէ իմոյս առեալ տիպ,
Քանզի ոչ այլ ոf բազմամեղ, որճան զնա իճն զուգաշափդ.

---

23. Իմաստ., ԺԱ, 27:
30. Իմաստ., Ժե, 2—3:
32. Իմաստ., ԺՔ, 16:
34. Իմաստ., ԺՔ, 18:

Երբեմն՝ որդի, ապա՝ ատելի,
Երբեմն՝ միջնորդ խաղաղութեան աստուծոյ ժողովրդեանն,
Եւ յետոյ՝ խտրոց որոշման բազում խռովութեան,
Երբեմն՝ աւէնք կենաց կացեալ,
Եւ յետոյ՝ մուրճակ մանու հաստատեալ,
Ջերկնաւորին պաշտաւն ընդոտնեալ,
Եւ զաւտարին աճուն ծանուցեալ[5],
Անպատճառ աւգտող, անկարաւտ զրկող, անսովելի գող,
Գրգեալ տրտնջող, փափկացեալ փախստական,
Սեղանաճենգ սարտուցեալ, անպատասխանի վճռապարտ,
Քաղցրասնոյց հայհոյիչ, զաւակ հայրատեաց,
Կռակարանացն[6] մատնիչ, Մովսեսի չարախաւս, մոռացող
երախտեացն,
Իմաստուն սխալական, ամենագէտ յանցաւոր,
Ամաւթապարտ զղջացեալ, տարակուսեալ աշխարող[7],
Աղաչաւոր կռապաշտեալ, յամրային դարձաւոր,
Կեղակարծ ընկալեալ, կասկածաւոր հաշտութիւն,
Յապայս յիշատակ, յերկբայս փրկութիւն,
Չաւտալի գիւտ, ի մասնէ մնացուած,
Խարդաւանեալ գերի, կիսակտուր պրծեալ, կամաւոր աննեամատն,
Տմարդի յղփացեալ, բազմավրէպ հանճարեղ:
Ի յընթացս բանից երկեակ որոշմանց՝
Ամենայն ուրեմ բանս արկեալ ողբոց եւ ձաղանաց,
Մեծ պարսաւ եւ փոքր զովեստ՝
Իբր ի վերայ իմաստակաւն կռստակաւնի,
Երգիծանութիւն խառնեալ ընդ աշխար.
Բան ճոռա՝ թելադիր բարգաւանութեան ամենայն հասակի[8],
Եւ խոտորումն ճորին՝ ի շրջունս բնաւից
Թառանչ թախծութեան ողորմելիս իմն ազդեալ:

Գ

Ջարմանամ, վհատիմ՝ տարակուսեալ ապշութեամբ,
Զի թէ նա այնման գրեաց, ինձ զի՞նչ պատահեսցէ.
Զիա՞րդ անկաւ ամբարձեալն,
Զիա՞րդ սասանեցաւ հաստատեալն,
Զիա՞րդ կործանեցաւ կառուցեալն,
Ի՞նչ աւտարացաւ ծանուցեալն,
Զիա՞րդ զակատեցաւ զաւակն ընտրութեան,

Զիա՞րդ սրացաւ մերձաւորն,
Զիա՞րդ աղաւտացաւ փայլեցեալն,
Զիա՞րդ պատանդեցաւ ազատեալն,
Զիա՞րդ անաւրինեցաւ ուսուցիչն,
Զիա՞րդ նուաղեցաւ հոչակեալն,
Զիա՞րդ անարգեցաւ փառաւորն,
Զիա՞րդ փոքրկացաւ մեծաւտնն,
Զիա՞րդ ամբարշտեցաւ բարեպաշտն,
Զիա՞րդ ամբարհաւաճեցաւ ընտրողն,
Զիա՞րդ ունայնացաւ պատարտնն,
Զիա՞րդ կտրեաց զուխտն, որ ընդ բարձրելոյն[9]:
Պատկառեմ ասել, թէ՝ եւ ընդ սանդարամետականին կապեցաւ.
Զի՞ կայր ճոռա եւ կոոց,
Ուսի՞ սէրն ընդ պատկերաց,
Վասն է՞ր կամին ընդ խտրանաց:
Զիա՞րդ ոչ յիշեցաւ յանդիմանութիւնն Սամուելի առ Սաւուղ եղեալ.
Հմայք, ասէ, մեղ են, եւ ցաւս եւ աշխատութիւն ածէ թեռափ ի
վերայ*:

Զիա՞րդ ոչ հայրենի յանդիմանութիւնն.
Կուռք, ասէ, ներքանոսաց դեւք եւ անշունչք են*,—
Եւ նման նոցա լիցին պաշտաւնեայք նոցա:
Տէր միայն ածէր զնոսա,
Մովսէս նախագրեալ յառաջաձայն ձաղանաւք սաստիկս իմն
ամբաստանէ.

Ոչ էր ընդ նոսա, ասէ, աստուածս աւտարոտիս*,—
Զոր ոչ ճանաչէին հարք նոցա:

Դ

Ո՞ւր է մանամատոյց այլազնեայ առնանն Փագովրայ[10],
Ո՞ւր՝ տգեղն եւ անպանծալին սիդոնացւոց իգական ամենանզով
ձուլածոյն[11],
Ո՞ւր՝ կանացի կերպին անգրելին խայտառակութիւն զազիր
տեսակին,
Որով ամաւթոյ մարգարէքն զանասնաւրէն դիմեցումն անխտրաբար

88. Ա. Թագ., ԺԸ, 23:
90. Սաղմ., ՂԸ, 5:
94. Բ. Օրին., ԼԲ, 12:

Յանուն շարութեան անժուժկալ դիւին՝ անաստուածաբար ձաւնեալ մոլէին:

Տարաւ զէութիւն բարեբաստութեանն,
Որ զնախնին որսաց ի կորուստ,
Յաղթեաց մեծութիւնն իմաստից առաւելութեան,
Գերեաց գոռոզութիւնն, յիմարեցոյց փափկութիւնն,
Վանեաց արծաթն ծառայեցուցիչ,
Յոգի դատեցաւ զայրն տաւնելի նին զէնն կործանողին,
Ի գրկացն աստուծոյ նանեալ՝ ի յոտս ստամբակին գթեցոյց,
Մեռոյց մեղկութիւնն, թմբրեցոյց ծուլութիւնն,
Արբեցոյց շուայտութիւնն:
Ո՛վ դիւապատիր մարմին երկրածին,
Որո՞վ ձայնարկութեամբ զեզ աւաղեցից,
Քանզի ոչ տիրապէս ատ նա նանդիպի ընդդիմաբանութիւնս,
Այլ ամենից սխալողաց՝ կամաւ վրիպելոց,
Վասն զի նովաւ է իմանալի,
Թէ անիրաւ է պարծել յիմաստս մարմնոյ[12],
եթէ ոչ աստուծով դատեալ ընտրեսցի:
Որ զի թէ ատ այս պայմանի յիմար ոք իցէ
Եւ ի նաստիճն կամս յուսացի,
Ոչ եւս ի նորայոց անտի ինչ կրեսցէ[13]:

Ե

Այլ[14] բանզի սաստիկս եւ խստմնելիս ունի Սողոմոն
Զդարձին իւրոյ յիշատակարան՝ ինճնապարսաւն կշտամբութեամբ,
Իբր մեռեալ իսկապէս նամայն աշխարնիս անձնասիրութեան,
Զոր եթէ զիսկն ոք նկատեսցէ, Ունայնութեամբքն[15] է իմանալի,
Այլ եւ ի մատեանս բանաձայիցն եւ ի գիրս Ա.իայ Սիլոնացւոյ[16],
Յորում զիոյքն իւրում ընթացիցն արտասուելիս իմն յեղանակէ.
Զուր ջան, անաւգուտ վաստակ,
Անմիտ նետեւումն, անշան արշաւանք,
Անկայուն երկիր, աւտարին իմաստք,
Ոչնչից նոլովք, բամբասելի բերք,
Անյարմար վարկածք, սնոտի սերմանիք,
Աւազափուլ շինուածք, ապականացու ստացուածք[17],
Քամանճանաց տաժանմունք, ինճնամարտ կռիւ,
Ընդ ոգւոյ իւրում դատ,

Ընդունայնաբոյս բիրտն, վնասակար փափագ,
Կորստական շաւիղ, վրիպակ նանապարն,
Կործանական կրթութիւնք, մոլորապատիր վարժութիւնք,
Հանապազասխալ տեսութիւն, ակնայայրատ պչրութիւն,
Պոռնկակերտ կերպարան, ախտաբորբոք նիւթ,
Դժնդեսատեսիլ գոյն, յոգնատխուր գեղ,
Յոլովամեղն ծուխ, շոգի ցնդելի,
Վանատ մերձ ի յատ, տպաւորատար ծաղր,
Ընդվայր աղաղակ, անպատճառատուր ծաղր,
Առնամարնելի ասպարէզ, աննձավանատ գիր,
Սատակչական եղ, անաստուած մտածմունք,
Ստայօդ նատ, զայրացուցանող զոյց,
Եպերատաց խծբիծք, խելագարութեան խնդիր,
Ամաւթանաց ցոյցք, խայտառականաց յայտնութիւնք,
Առակ ապառնեացն, ապաշաւանաց գործ,
Ըմպանկանաց պատմութիւն, նեղգացելոց աւրինակ,
Խորխորատ ծածուկ, որս խաւարային,
Մանագուշակ վիճ, անյատակելի անդունդք,
Ոտնկոցութիւն սպանողաց, յիմարութեան բարբաջմունք,
Դարանակալաց վայր, խարխուլ յարկ,
Շինուած սասանեալ, կամուրջ խախտեցեալ,
Երեւոյթ փախչելի, խաբող շողոքորթ, անոպայ մատնիչ,
Ընդդէմ բարձրելոյն նակտոակութիւն:
Զայս ամենայն մասունս բանից խոստովանական կանոնադրութիւն
Ի սիրտս բնաւից նախասերմանեաց ժողովողս՝
Կոնոնադիր դարձելոց զղջման,
Որպէս զի մի՛ պարծեսցի ոք ի մարդկանէ՝
Բամբասատրաւք զինուորեալ նետիւք
Զանձն եւ զընկերն խոցոտելով,
Քանզի կռապարիշտ է հողով ծածկեալն,
Որ զկերպարանսն միայն ունի
Եւ զոչ ախորժելիս ստեղծչին կատարէ:

Զ

Եւ արդ, նա, որ ոչ այնման մեղաւ, որման զղջացաւ,
Մի՛ իսպառ պախարակեսցի, այլ յիշեսցի այրն այն ի բարի՝

Իբրեւ զնիմն յուսադրութեան ի տէրունի ոտսն դիմելոց,
Յորժամ նոգւովն էջ յայցելութիւն աստուածութեամբն
անբաժանելեաւ՝
Կենագործել զանդ խոստովանեալսն[18],
Զոր մեռեալքն անա կենդանեացս անտարակոյս բերին ատեփս:
Ընդ որում մաղթեալ իմ պարտատրի՝ իմաստութեանն ոչ
ժամանելոյ,
Ի մեղանացն մասն կարգեալ, բարեբանեալ մեծիդ պաղատիմ.
Լի՛ց զնուազդ իմ բանագրութիւն ի յերջանկին հանճարեղութիւն:
Նիւթեսցի՛ն ներկայիս հայցմունք ի բարգաւանին յարգատրութիւն՝
Ի գերաշխարան արքային աղերս,
Այցելութիւն խնդրո՛ցս դիցի fո ընտրեցեալ վեհ արքայորդւոյն,
Զոր միածնիդ աւրինակեցեր:
Յարեան[19] կցորդութենէ զfո փառակիցդ հաշակեցաւ.
Տո՛ւր փրկութիւն fոյոյ ծառային, ամենահնար, զաւրեղ, անատր,
Ի ստեղծողիդ փառս անեցուցեալ
Զանխաւելի մեղացն չնչումն:
Յիշատակաւ խորհրդոց բարեաց՝ ընդ ողորմե՛լսն նորոգեսցես,
Որ ամենահամ, ախորժանաշակ, բազմապանոյն առակագրութեամբ
Զաստուածութիւնդ fո fառոգեալ ի մատեան լուսազարդ կտակի,
Եկեղեցւոյ ընծայեաց հետս բարութեան՝
Խոստովանութեամբ մատչել առ fեզ, Հայր:
Քանզի ոչ հեռի յողորմութենէ առ այս ցոյց բանի է իմանալի,
Թէ անյուսութեանն կարուած չէր անկեալ ի յեռանդն սրտին ըղձից,
Որ զնեալ զղչմանն փոfր ինչ կասեաց:

Է

Աւդ, ի յուշ բերեալ զոր ի fեզ անհառելի բարեմասնութիւնդ՝
Զգրուի՛ւն fո ողջունեսցես,
Որով զկոշկոնեալն ի բազում դարուց բամբասանաց
fարանգութեամբ՝
Երանութե՛ն վերարժանացո,
Որ յոգևառնսան արտասուաց ելիւք
Զմէջ յատակի յարկին հեղեղեալ ապարանիցն իւր
խրախճանութեան՝
Սաստկակսկիծն ապաշաւանաւք,
Հաւրն կրիցն գերազանցեաց՝ ողորմելի ոգւոյն հեծութեամբ:
Զոր ի յաշաց Բանիդ fո արտաւար,

Առ որ մերովս ի յիւրն ախտակրեաց,
Երկայնամիտդ ներողութեամբ միացուցեալ խառնեսցե՛ս, գթած,
Եւ զանյարմարն առ նա կարծեցեալ զաղմոսին բարեբանութիւն[20],
Ի փառս էակցի Որդւոյդ կնճելով,
Նովա՛ւ կեցուսցես զնա fաղցրութեամբ ընդ աղfատս ժողովրդոց:
Զայս պուեփկոս ոմն բարեշնորհ[21] արգահատէր ընդ Սողոմոնի՝
Ամենայնիւ վարձս վարկուցեալ համակցորդ զուգաձայնութեամբ,
Իբր կենդանեաւք նովաւ ընդ նմին վասն նորին աղերսել
առ fեզ,

Զոր յաւելուած կարգիդ տեսեալ:
Քանզի եւ Աւստացւոյն[22], ի նմանէ ստեղծեալն
Բազմահրաշատուր մարգարէաւնն պատմագրութիւն,
Աստուածութեանն արդարացուցիչ զՍողոմոն ողորմեալ կարգէ,
Որ զի անպարտսաւ է աղաւթելն, fառն չարաբանելն վասն նորին:

Ը

Զոր եւ ես մաղթեմ մեծ վստահութեամբ,
Նմանակից այսր հեծութեան,
Եւ զիմս ընդ նմին ընծայել գոչումն.
Զի թէ կորուսցես զմեզ՝ դատեալ ըստ գործոց,
Ոչ պակասին փառք fո, զի իրաւամբք fո նահաչիս,
Իսկ եթէ գտցես, այնfառն բարձրանաս,
Որfառն մեծութենդ fում վայել է,
Քանզի յաւէտ աւրինաբանելի ես դու երկրորդաւս՝
ողորմածութեամբ,

Քան նախահրամանն սաստկութեամբն:
Դարձի՛ր, տէր, դարձի՛ր fաղցրութեամբ ի խնամս գթութեանն՝
Զրի եւ ամէնառատ պարգեւաւք սիրոյ մխիթարել յաւէտ
զտրտմեալքս
Համաշափիդ տագնապաւ տապոյ տոչորման անբժշկականի,
Զեռն եղեալ փրկութեան՝ նորոգեսցե՛ս վերստին՝
Քաւեալ եւ պատսպարեալ ի մեղսակործան խորտակմանէ:
Եւ fեզ միայնոյ՝ սկզբանդ եւ անկզբանդ,
Ընդ սկզբանդ եւ սկզբնաւորիդ սկզբանց[23],
Սուրբ Երորդութեանդ եւ միում աստուածութեանդ
Փա՜ռք եւ իշխանութիւն յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ԽԹ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ա

Եւ արդ, մի՛ տիրեսցեն անաւէնութիւնք՝
Քում պատկերիս կայսերականի արքայութեանդ վերնում,
Աստուած բոլորից լուսոյ,
Մի՛ կապտեսցէ գոռոզն ապստամբ զզարդ փչմանդ շնորհի
Ի ֆո ստեղծեալս կերպէ,
Մի՛ թագաւորեսցէ մեղքն խափանեալ՝ մարմնոյս մահացուի՝
Առ ի գրաւել զիս ի նոյն[1]:
Զիք իմ թագաւոր առ իշխել շնչոյս, բաց ի էն, Քրիստոս,
Որ անբռնադատ ճնազանդեցուցանես լծոյն խաղցրութեան[2],
Որ բառնաս զկարիս մեղաց ամենակարդ բանիւ,
Որ արեամբդ ֆո ստացար եւ մարմնովդ կերակրեցեր,
Որ կարգեալ սահմանեցեր ուխտ կենաց անփոխադրելի,
Որ յոգի ֆո կնքեալ կցորդ էեզ գրելով՝
Հաւր ֆում մատուցեր ժառանգակցապէս,
Որ յանուն զենման միշտ յիշատակաւ ֆո չարչարանաց՝
Առ նոյն բարեբար աղաւթել համարձակեցեր,
Ստեղծիչ ամենից եւ կեանք:
Դու ես աստուած ամենայն հոգւոց[3],
Որ մեծացուցեր զայս տուրս շնորհաց, ֆան զամենայն գործոց ֆոց զերաշս,
Ո՛չ զերկինս իւովքն զարդուք եւ հրեշտակացն պայծառութեամբք,
Ո՛չ զերկիրս եւ զմարդկութիւնս եւ որ առ նոսա են զարմանութիւնք,
Ո՛չ զանհնարին լայնութեան ծովու եւ որ ի նմա են եղելութիւնք,
Ո՛չ զանդունդս աղխիւրն հանդերձ եւ որ ի նմա են անբաւութիւնք[4],—
Ո՛չ բարձրացար յաւրինմամբ այսմանեաւք վեհիւ, որչափ առ իմս կարեկցութիւն,
Յասել ֆո, սուրբ մարգարէիւն, խաղցրութեանց յուսոյ բարութիւն.
Ո՞վ է աստուած իբրեւ զիս կարող՝
Թողուլ միշտ զմեղս եւ չընչել զանաւէնութիւնս[5]:
Ահա արդ խնկեալ են բանք ֆո, ողորմած, եւ խոստովանեալ՝ բարեբարութիւնք,
Փառատրեալ՝ խորք խորհրդոցդ, եւ երկրպագեալ՝ զեղմունք շնորհացդ:

Բ

Արդարեւ, ոչ ոք բաւէ յէից բարգմանել խաւսիք նիւթական լեզուի
Ի մասանց այսի ֆումդ գթութեանց, զոր առ իս ցուցեր, յաւրինիչ,
Քանզի եւ մեծ իսկ է զաւրութիւն զինացեալն անդրէն նորոգել՝
Ըստ առաջնումն պայծառութեան, ֆան յանգոյից ստեղծագործել:
Եւ զի ոչ է ֆո տկարութիւն, որ զաւրութիւնդ ես ամենայնի,
Առ որ բան ֆո միայն ազդեալ՝ զլրութիւն գործոցն գլխատրէ,
Ահա յարիցե՛ս փառատր լինել, բարեգործ,
Ի ստացուածս այս կրկին անյուսալի փրկութեանս,
Զի իրաւամբք ուխտի բարձրացցի՛, հաստատուն եղեալ մեծապէս,
Աւրհնաբան ասեսցաց ֆոց ձայն[6] ի ֆաւելոյդ շնորհ ծանուցեալ,
Ողորմութեան լուսովդ ուղեձեալ,
Քան ի ճանապարհն ստեղծանելոյն:
Զի առ միանգ արարիչ միայն ճանաչիս,
Իսկ առ միւսն առաջնով կոչմամբն՝ եւ երախտատր,
Ընդ կերպացուցելոյն՝ եւ ֆաւիչ,
Ընդ նորոգելոյն՝ եւ բարեբար,
Ընդ հաստելոյն՝ եւ ողորմած,
Ընդ կազմելոյն՝ եւ ճնարաւոր,
Ընդ յաւրինելոյն՝ եւ հեզ,
Ընդ նկարագրելոյն՝ ամենազաւր,
Ընդ առաջնորդելոյն՝ եւ լոյս,
Ընդ ստծելոյն՝ նովիւ,
Ընդ զարմանելոյն՝ խնամիչ,

Ընդ ողջ պաճելոյն՝ բժիշկ,
Ընդ ձեռնկալութեանն՝ զաւրավար,
Ընդ անպարտութեանն՝ թագաւոր,
Ընդ արարչութեանն՝ հաղցր,
Ընդ ամենատուր պարգեւացն՝ առատ,
Ընդ միշտ անսալոյն՝ ներող,
Ընդ ոչ բարկանալոյն՝ անդխակալ,
Ընդ կարեացս վշտակցելոյ՝ ծածկագէտ,
Ընդ յանձանձելոյ գթոցն՝ ապաւէն,
Ընդ գերուճակ գոռովոյն՝ աստուած,
Ընդ անսպառ բարութեանն՝ աւրհնեալ յամենայնի:

Գ.

Աւդ, որպէս ստեղծեր, մինչ ոչն իսկ էի,
Եւ ծանուցար իմն գոյացուցիչ,
Եւ այժմ զնոգի մաղթողիս[7] մարմնոյս տաղաւարաւ
Յարդարեա՛ անդրէն վերստին յանարատութիւն
Մաքուր սրբութեան նախնի լինելութեանն,
Զի՛ բազմասցի՛, առաւել անեցուն եղեալ, յանախ տուչութիւն
Անսահմանելի հոյդ սքանչելեաց նորոգ ներկայիս,
Քան զանցելոց հնոցն ստուերականաց:
Եւ ընդ ճառելոյս զքիւս մեղաց,
Որոնք մտացս բեւս ընթանայ զանբերելիսն յիշատակել,
Աւդարացա՛յց յանուն հո, հզաւր:
Եւ ի պատմելս իմնէն զանձին իմոյ բիծ,
Եւ դու թողցե՛ս զամբարշտութիւն բազում մեղանաց
խոստովանելոյս,
Հզաւր, ծածկատես, ամենափրկիչ,
Զի մի՛ ծայրագոյն լրութեամբ աւետեացս
Դարձեալ նախնումն կարաւտացայց՝
Երանելով սաղմոսիւն[8] զշնորհաւք փրկեալսն մկրտութեամբն:
Եւ փշովք մեղաց յոգի խոցոտեալ՝
Ջեռն հո մխեցի՛ յիս[9] առաւելապէս այժմէն վերստին՝
Ծաղոս առնելով զբեռն պարտեացս, հան զթաղցրութիւն
պարգեւացդ:
Այլ ազատեա՛ զիս աւրհնաբանեալ Հոգւովդ Սրբով,

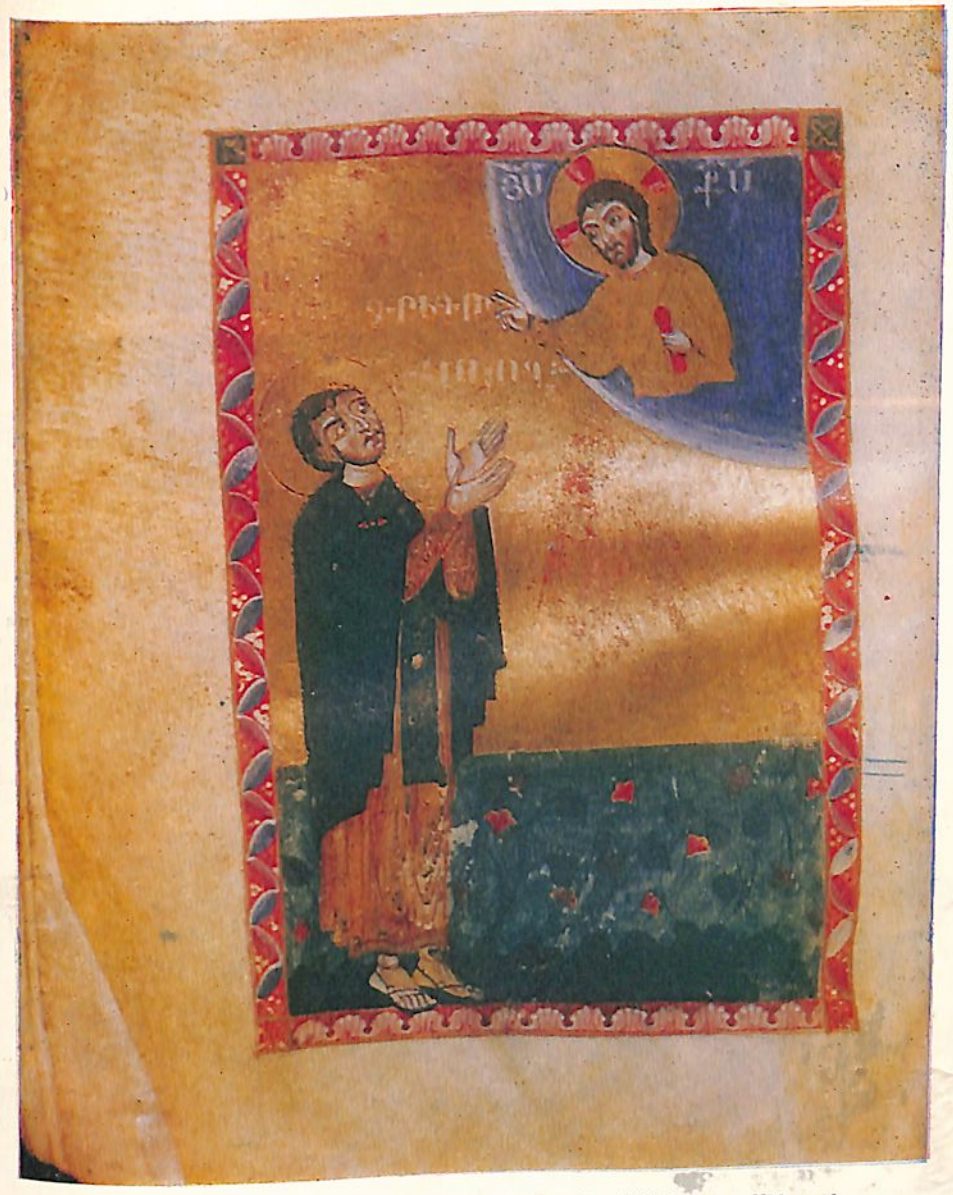

Ձեռ. № 1568, էջ 55բ, ժամ. 1173 թ., մանրանկարիչ՝ Գրիգոր Սկևռացի

Աղաչեմ զքեզ, տէր ամենայնի, յաւրինաց մեղացն եւ մաւնու*:
Քաւ լիցի, թէ անկցի ընդ տկարութեամբ սաւմանաւ
Ճշմարտութեանդ ծագումն՝ իբրեւ զԳրոյն աւրինակ[10],
Քանզի ուր հաւտիւն է թագաւորեալ, վտարեալ են մեղք,
Եւ ի խրախոյս կենդանի բանիդ՝ ոչ է յուսահատութիւն,
Եւ ամբարձեալ ֆոյոցդ շնորհաց՝ ճալածեալ են պարտիք,
Եւ մեռն գոլով ձեռինդ աստուծոյ՝ ոչ գոյ անհնարութիւն,
Այլ ամենեւին լուսաւորութիւն, բովանդակապէս զաւրութիւն,
Անպարտելի կարողութիւն:
Քո է փրկութիւն, կենդանութիւն,
Նորոգութիւն, ողորմութիւն, միանգամայն եւ ֆաղցրութիւն,
Աւրհնութիւն, անեղծութիւն եւ փառք յաւիտեանս:
Ամէն:

---

85. Հռոմ., Ը, 21

ԲԱՆ Ը

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽԱՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Այլ արդ, ֆանզի որպէս ոչ է առանց Քրիստոսի աստուծոյ ոգւոց փրկութիւն[2],
եւ ոչ առանց տեսման աչաց՝ առ լոյս զուարճութիւն,
եւ կամ առանց արուսեկին ճշոլից՝ արեւու երբէք ֆաղցրութիւն,
Այսպէս եւ ոչ առանց խոստովանութեան ծածկութից
եւ սգաստացաց աննին՝ ֆատութիւն:
Ջի զի՞նչ ուգուտ է ֆեզ մարհութիւնդ,
եթէ ընդ փարիսեցւոյն դատեսցիս,
եւ կամ զի՞նչ վճասեսցեն զիս պարտիզս,
եթէ ընդ մաֆսաւորին գովեցայց[3],
եւ կամ ո՞ւր ասի պարսաւեալ մարգարէն Յովէլ՝
երիցս կրկնելով զաննինն եղկութիւն[4],
եւ կամ զի՞ գուցէ սրբոյն դատաստան՝
Առ ի յիշատակ աւուրն մեծի[5],
եւ կամ ի՞ր արդեաւք անմաֆուր իմասցի շրթամբք եսայի՝[6]
Հեռին ի գործոց տանն Իսրայելի,

եւ զիա՞րդ աստուած պարտաւոր պաշտի աղամեան մարմնովն՝
Իմոյս կարեկցեալ յանցաւորապէս առ Հայր աղաւթել,
եւ կամ յո՞րս բարգմանի առած առակին,
Թէ՝ Սիրտ իմաստնոյն՝ ի տան սգոյ,
եւ սիրտ անմտին՝ ի տան ուրախութեան*:
Ջի որ զսխալելն Աղամայ աննին իւրում ոչ գրեսցէ
եւ զմեղս ամենից իմեանս ոչ համարեսցի,
Իբր երջանիկն արմայից՝[7] զնարցն,—
Կորոյս զիւրն արդարութիւն՝
Որպէս անախտակիր գոլ բնութեանս,
եւ ոչ բերկրի սիրտ առ զուարթութիւն երեսաց
Աւետաւք յուսոյն, ըստ ասացելոյն[8],
եթէ ոչ յառաջելոյն Քրիստոսի ուսեալ՝
Ամենայնիւ անա ըստ աստուծոյ տրտմեսցի[9]:

Բ

Աւդ, ըղձալի է ինձ յաւէտ աստանաւր,
Խրատս նիւ՝ նորոգ ընկալեալ նոգեւոր հանճարեղին,
Զար տէրն իսկ երկրորդեաց,
Երթալ նստել ոչ յառաչին բարձին նպարտից[10]
Ընդ ամբարշացն հանրախորհուրդ ժողովելոց,
Ուստի Դաւիթ եւ Երեմիա,
Ոխիւ կանոնի սահման հաստատեալ, նրաժարեցուցին[11],—
Այլ ընդ զղջացեալսն սրտիւ, պատկառեալսն մեղաւ
եւ ի դառաստանաց մեծին պակուցեալ անիւ հատուցմանն՝
Յետնոցն հաւասարեալ աստէն ի յերկրի կամաւ խոնարհութեան,
Ուստի բարձրեալն աստուած պարարեալ բերկրի,
Որով ընդ նախադասեալսն ի բազմականսն երանութեան
Համարձակեցայց թէ՛ ես եւ թէ՛ նա՝ հետեւեալ սովիմբ:
Առ որ զերծեալ ի բամբասանաց բանի մարգարէին,
Որ ի վէսս ոմանս ակնարկի.
Մի՛ յիս, ասէ, մերձենար. մաֆուր եմ, եւ ո՞վ զիս տեսանիցէ[12],—
Այլ զանկշիռն խոնարհութիւն երջանկին Դաւթի ինձ նպաստ առեալ՝
Ասել ընդ նմին. ես իբր զանասուն համարեցայ՝*
Հերհեալ ի զգայութենէ, եւ հասին չարիք ինձ շուրջանակի[13],

20. Ժողով., է, 5։
47. Սաղմ., ՀՔ, 23։

Եւ ննխեցաւ եւ փախեցաւ վէրմ իմ ի յանզգամիս անբժշկութիւն*:
Եւ զայլոց ոմանց ընտրելոց ի յԱսորեստանի՝
Զկամատուր կշռամբութիւն մեղապարտութեան անձանցն
անարատից[14],
Ընդ որս եւ զեզրի մեծի խանանայի զասելն ես ինձէն առեալ
բարբառիմ,
Թէ՝ եւ ոչ զերեսս բաւական իցեմ համբառնալ ի վեր առ Քեզ,
աստուած[15]:

Գ

Արդ, ես՝ նշգրիտ պատկեր ամենայն երկրի[16],
Զիմս խառնեալ ընդ նոցին պարտիս
Եւ ի նոցայոցն զառ իս դառնութիւն կրկին առաւելեալ,
Նոհաւմ ննծնծեցից,
Թէպէտ եւ չէ ինչ պիտոյ գարշութեան գունոյ
Դարձեալ տգեղութիւն:
Ահա արդ մեղայ,
Զի անմտութեամբ գործեցի զոչ հանոյսն Ք՝
Բազմաւմ սխալեալ յանցաւորութեամբք:
Նայեա՛ յիս, գթած,
Որպէս երբեմն յուրացութեանն ըմբռնեալ Պետրոս[17],
Զի յոյժ ունայնացայ:
Լուսաւորեա՛ ինձ զողորմութեանդ Ք ճառագայթ,
Ամենեւին բարեբարութիւն,
Զի ընկալեալ զաւրինութիւն Ք, տէր,
Արդարացայց, կեցից եւ մաքուր եղէց
Յանստեղծիցն Ք՝ իմոց լկողաց:
Զունիմ համարձակութիւն
Զմեղապարտ ձեռինս հաստուած առ Քեզ տարածանել,
Մինչեւ մատուցցես զաւրհնեալդ Ք զաջ՝
Ի նորոգութիւն դատապարտելոյս:
Արդ, յաղթեա՛ վերստին իմում յամառութեան Ք՝
Առ իս ժամանեալ մարդասիրապէս,
Եւ զամենայնն յամենայնի ամենայնիւ Ք կարողութեամբդ
Զառաջին շարիսն, միջնովքն եւ վերջնականաւքն[18], թո՛ղ ինձ,
Հնարաւոր անհասից Քրիստոս բազաւոր լուսոյն արդարոց:

49. Սաղմ., կէ, 6։

Դ

Զեմ արժանի յիշել զանուն Ք առհնեալ,
Զի վնասակար եմ բարեգործիդ մանու հարուածոց՝
Առ կնիքն, առ շնորհն, առ փչումն,
Առ պարգեւն, առ աւանդն, առ ձիրն,
Առ անունն, առ որդեգրութիւնն, առ պատիւն արքայական,
Առ պատկերն, առ դրոշմն, առ աւծումն,
Առ ճախութիւնն, առ համարձակութիւնն, առ ընտանութիւնն,
Առ կեանսն, առ լոյսն, առ երանութիւնն,
Առ յոյսն, առ փառսն, առ անխոնարհելի բարձրութիւնն,
Առ պսակն անկապտելի, առ խոստմունս ծածկեցելոցն,
Որ բեւ, տէր Քրիստոս, բազմաւմ աւետարանեցաւ
Ինձ՝ յամառելոյս իմիս եւ հարբիս,
Ունկնախիղ եւ լսելափակ անլուր ականջացս[19],
Որ միշտ յառաւելութեան հումդ բարութեան,
Յոգնապատիկ յաւէտ հան զսոյն շարիքն իմ յանախեալ՝
Խպտան կործանեցին, մերժեալ ի կենաց՝ ընդ մահ կապեցին՝
Ծառայ կարգեալ ապականութեան[20]:

Ե

Եւ արդ, դու միայն իրաւակշիռ եւ նշմարտադատ բարերար,
Աւրհնեալդ ի գթութեան, մեղայ քեզ, անաւրինեցայ, անիրաւեցայ,
Վասն որոյ եւ եղծայ, գեղծայ, յանցեայ, ամբարշտեցայ
Եւ ոչ լուայ խոստովանեալ եւ երկրպագեալ գովեալ Ք բանիդ:
Որ դու իսկ երեւեցար անհառելեաւ Ք սիրովդ,
Զոր գրելն իսկ մեծ է, եւ նշանակելն՝ սարսափելի,
Քեզ արդարութիւն եւ փառ եւ մշտնջենաւոր գովութիւն,
Եւ ինձ՝ պատկառեցելոյս ի էնն, խնամակալ,
Քաւութիւն եւ ողորմութիւն եւ բժշկութիւն,
Աւգնութիւն եւ պահպանութիւն սրտի եւ ոգւոյ,
Բարեբանեալդ յամենայնի յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ԾԱ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՅ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՅ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Եւ արդ, առ երկրածի՞ն ոք պաղատեցայց[2] այրս[3] մանացու
ամենապատիր,
Եթէ ընդունայն է աղաղակելն,
Առ մանկանացո՞ւ բանական,
Եթէ սուտ իցէ փրկութիւնն առ յուսոյն վստահութիւն,
Առ մա՞րդ ոք եղծական,
Եթէ ընդ տկարութեան բանին՝ եւ նաեւիր է զաւրութիւնն,
Առ իշխա՞նս երկրաւոր գանից,
Եթէ անցաւոր է ընդ իմիեանս եւ իւրեանցն բարութիւն,
Առ եղբա՞յր ոք հարազատ,
Եթէ կարաւտ է կամելոյն առ անձինն անդորրութիւն,
Առ հա՞յրն իմ երկրաւոր,
Եթէ պակասեալ են խնամականքն ընդ աւուրց նուազութեանն,
Առ մա՞յրն իմ, որ երկնեաց,
Եթէ կասեցան գթութիւնքն ընդ նահանջել կենդանութեանն,
Առ թագաւորութի՞ւնս աշխարհի արդեաւք,
Որ զմանացուցանելն միշտ առուեստաւորեն, ման
զկենագործելն,—

Այլ առ ինձ, բարեբար աստուած, աւրհնեալ ի բարձունս,
Որ կենդանի ես եւ զկենդանութիւն տաս ամենայնի,
Որ եւ յետ վախճանին զաւրես անեղծապէս նորոգել:

Բ

Որ եթէ փախնումք ի էից՝ դու զկնի ընթանաս,
Եթէ տկարանամք՝ զաւրացուցանես,
Եթէ վրիպիմք՝ շաւիղ դիւրութեան ուղղես,
Եթէ պատկառեմք՝ խաչալերես,
Եթէ ախտանամք յանձն եւ ի մարմին՝ բժշկես,
Եթէ գնաշանամք մեղաւ՝ մաքրես,
Եթէ ստեմք՝ ոք նշմարտութեամբդ արդարացուցանես,
Եթէ յանդունդս ներհինս սուզեալ գլորիցիմք՝ յերկինս
ցուցանես,
Եթէ ի կամաց մերոց ոչ դառնամք՝ դու դարձուցանես,
Եթէ մեղանչեմք՝ ողբաս,
Եթէ արդարանամք՝ ժպտիս,
Եթէ աւտարանամք՝ սգաս,
Եթէ մերձենամք՝ տաւնես,
Եթէ տամք՝ ընդունիս,
Եթէ յամրանամք՝ երկայնամտես,
Եթէ մեք ժխտեմք՝ դու առատապէս շնորհեալ ընծեռես,
Եթէ լքանիմք՝ տրտմիս,
Եթէ արիանամք՝ խնդաս:

Գ

Որպէս հարիւրորդ երկրորդ սաղմոսն աւրհնաբան,
հրաշատարակն
Զվճատելոյս զսիրտ սփոփէ
Եւ մեծ յոյս կենաց աւետարանէ՝ առ փրկութեանն հանդէս,
Որ յաղթականն է դիւաց եւ տարակոյս՝ բանսարկուին,
Որ իբր զխաչին տէրունի նշան բարեբախտ, պանծալի,
սքանչելափառ,
Անխոնարհելի՝ բարձրութեամբ լուսոյ
Եւ անպարտելի՝ վերնոյն զաւրութեամբ,
Կանգնեալ է ախոյեան անվանական
Եւ անշարժական ամենայնիւ յափտենական՝
Ընդդէմ անբարի բարուց բռնութեանն Բելիարայ,

Որ ունի յինեան գանձս հոգետր աւգտից գիտողաց մտաց՝
Ընծայեալս զպատուումն մանու եւ զլուծումն մեղաց,
եւ յոյսս կրկինս յերկուս յափտեանս,
եւ զնորոգումն խոստման անեղծութեան արդարոցն,
Կանոնս բարեհաւաքս եւ կենդանատուրս, գրեալս հոգւովն աստուծոյ,
Որպէս ամենայն իսկ երգ սաղմոսացն,
Մաքուր սրտից է տեսանելի,
Կատակ կենաց՝ մարդկան նկարեալ:

Դ.

Զի թէ ի նախնումն տկար կերպարանն[4]
Զայս աւետիս եւ վստահութիւն ընդգրգեալ ունէր՝
Կործանման մանու նախաժաման մեծ աւետագիր
եւ կեանս երկնակրաւս, վերնակենցաղս, միշտ անճառելիս,
եւ այն՝ ջնջական գիրն եւ յեղանակատր աւրինակն,
եւ պաշտաւնն՝ դատապարտիչ վնասուրեան յանցատրացն,
եւ խափանելի՝ կտակն երկրային,
եւ տկար՝ հաշտարարութիւն միջնորդացն,
եւ թերութիւն՝ բանից մաղթողացն:
Որ զի թէ Մանասէի փրկութիւնն խոստովանելի է[5] անդուստ վկայեալ՝
Յետ այնմանեայց մեղանաց անբժշկականաց,
Որ առեամբն արդարոց ելից
Զնուիրեալն մեծի թագաւորին հրաշանուն հաղամ հայրենի,
Ըստ մարգարէգիր անսուտ պատմութեանն,
Որ եւ զմեծն իսկ տեսանողաց՝[6]
Բազմերախտիս ձեռնկալութեան խնամողաւրէնն պաշտպանութեան,
Նախնակերտ յարկին տեսչութեան, մանկավարժ իմաստ եւ նախնի,
Մեխեանայիւ մանու սղոցեալ,
ի յերկուս մասունս խզեալ՝ դժնդակ տանջանաւք մաշեալ,
Իբր խորհրդով ապստամբութեան՝ գլուխն փրկանակ կտրեալ:
Առ որով զշար յաւելուածն մոլեգնական՝
Զհրէական վերնամարտութիւնն ի բարձրեալն յանդգնութիւն,
Քանզի ոչ պատկառեաց երբէք

Զատեղծողին պատիւ եւ զանուն յիւրաբնակ խորանէն մերժել,
Հալածեալ զաստուածոյ հոգին՝
Բելիարայ զանձն դաւանեաց:
Քանզի զնոյն տաճար տիրական՝
Խնկարկութեան հաստողին սահման,
Հոչակատրն երկրի տեսարան,
Զատասփելին ազանց սրբարան,
Ուր տեսիլ հրեշտակականք եւ աստուածային հրաման յաղթողականք
Լուսատրապէս յայտնութեամբ ազդեալ երեւէին,
Զայն վայր երկնանման, անատր, սքանչելատես,
Քեւանայ ումման հառադիմակի նախանձարկու պատկերի[7]
Աւերածոյն անապատի պաշտաւնատեղ գարշելի
եւ դիւահեներ զոհարան պատրաստեալ կազմեաց,
Զրկեալ զարքայն երկնատր ի յարքայական կայից,
Զամենահարուստն՝ ունայն ի սուգուածոց իւրոց,
Զտանուտէրն՝ անհանգիստ եւ թափառական տատանեալ,
Բէեղզեբուղայ[8] ձեղուն նկարեալ,
եւ զանունն անեղ վտարանդի արարեալ[9],
Գերի տարեալ զաւանդ գովելոյն,
Ողբալի զողորմածին մասն նուազեցուցեալ,
Աղուեսուն փոխու ապարանք զարհուն լուսոյ կարգեալ,
եւ բնաւից ունողին եւ ոչ գլխոյն տաղաւար յիւրայոցն եդեալ[10],
Հատեալ զցանկ հզաւրին՝ բախտից հմայից
Զսեղանն մեծախորհուրդ արեանն սրսկման երեւեցուցեալ,
Լայնեալ հետս բազումս ընթացելոց ի գայթակղութիւն
Հովիւ կոչտեան հատին սատակման՝
Մոլորութեան բուռն վարդապետ,
եւ այն՝ գիտութեամբ կրաւնիցն աւրինաց,
Հայր ունելով զմեծն եզեկիա՝ զնմանակիցն Դաւթի:

Ե

Այնման սուգեալ գոմունս չարեաց, որ եւ զաստուածոյ պատիւն,
Որ զարքայութեանն փառս ընծայեաց նմա, հայհոյեալ եւ թշնամանեալ
եւ զաղաւթկերացն բազմութիւն սուսերաւ մանու խողխողեալ,
Ընտանի դաւանան, մերձաւոր վատնիչ,

Հարազատ սատակիչ, կցորդակից սպանող:
Առ աստուած ոչ գոյր դառնալ, զի ուրացեալ էր զնա,
ԶԱբրահամ ոչ էր յիշել, զի խորթացեալ էր ի նմանէ,
Իսահակաւ ոչ էր աղաւթել, զի նզովեալ էր ի նմանէ,
Իսրայելիւ ոչ էր պարծել,
Զի տարագիր էր անուան կոչմանն մեծախորհուրդն շնորհի,
Զդաւթեան երգ ոչ էր նուագել, զի կշտամբիչ էր նորին,
Ի բաւարանն ոչ էր մերձենալ, զի պղծեալ էր զնա,
Ի տապանակն աստուածգիծ ոչ էր ապաւինել,
Զի ընդ գարշութեան ձուլածուին էր փոխանակեալ,
Առ Մովսէս ոչ էր կարդալ, զի անճաւելի էր պարտիճն, որ առ նա,
Առ Ահարոն ոչ գոյր աղաչել, զի վնասապարտ էր առ նա,
Առ մերձաւոր մարգարէիցն գունդ ոչ էր դիմել, զի սպանող էր նոցա:
Եւ նորա բաւութիւն մեղաց
Եւ արբայութիւն բազաւորութեան
Վերստին պարգեւել տուաւ,
Զի բեզ, բարերար, բազմացուսցես եւ կարգեսցես
Զգովեստս անճառս եւ անլռելիս
Ի յազգս տոհմից եւ ի դարս ժամանակաց,
Եւ զդուռն յուսոյն մտից անփակելի պահեսցես՝
Ի փառս բոյդ բարձրութեան
Եւ ի փրկութիւն դատապարտելոյս,
Անմահութեանց պարգեւաց տուիչ Քրիստոս,
Գովեալ յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ԾԲ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՅ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Ա.

Աւրհնեալ տիրաբար ի հումդ էութեան,
Անսահմանելի եւ անփոխադրելի, իսկապէս բարի, պաշտաւն խնկելի
Եւ երջանկութիւն խոստովանելի ամենայն երկրի,
Երկայն յուսոյ ամենապատրաստ տեսութիւն, գթած, ողորմած,
Որ ոչ պահես ոխս բազմութեան ամաց մեղանաց՝ էթթել մի ակաւ[1],
Որ հրաշատես, զարմանալիս, գեր քան զամենայն ազինս նախնեացն,
Անսահման առաւելութեամբ կրկին ընդ միոյ հաճեցար հեղուլ
Զողորմութեան վերնաւոս վտակս ամենախնկատոս՝
Ի շնորհաբաշխութեանս նորումս:
Եւ զանդուստ զմուտս լուսարանի պատուհանիւն անձկութեան
Նշողիցն աղաւտականաց չափով գիտութեանցն, ըստ Սողոմոնի[2],
Եւ իւր իսկ նմին եւ ինձ ընդ նորին
Բացեր, ընդարձակեցեր թշուառացելումս զառագաստն անջրպետարան
Ելիցն ողորմութեան ձրի պարգեւացն աստուածականաց:

Զոր ընդ մէջ իմն մասնաւորաւ աւետաւոր յիշատակաց
եւ ի ճնումն զայսր տպաւորութիւն աւրինակաւ նկարագրեր՝
Զ'Դարձարուխն առ իս, եւ ես դառնամ առ ձեզ*,
եւ՝ Յորժամ դարձցիս եւ հառաչեսցես, յայնժամ կեցցես*:

Բ

Նա զի եւ զաղջամղջին սեւութիւն գունոյն
Փոխարկել ի ձեան պայծառութիւն,
եւ զարանցն արեամբ ներկելոցն՝
Յեղաձակել ի պատանումն գեղման,
Ըստ Եսայեայ եւ Զաքարիայ[3],
եւ ի մէջ բարկութեանն՝ դարձեալ զոյգ զողորմութիւն[4],
Քանզի անապատանալ հաղաքացն Իսրայելի[5] եւ դարձեալ բնակիլ,
եւ ճանապարհացն ամայի լինել ի չգոյէ մարդկան եւ անդրէն
հետեւիլ[6],
եւ լքանիլ ի սովոյն ոգւով եւ դարձեալ զաւրանալ ձեռամբ,
եւ գնալ աստուծոյ ի տեղի իւր զայրացմամբ եւ դառնալ
ողորմութեամբ[7],
Ըստ ներողութեան՝ զելսն եւ ի մէջ սաստիցն սպառնալեացն՝
կրկին պաշտպանութիւն,
եւ ի սրտին խռովութեան՝ յուզումն խնամոց գթութեան:

Գ

Այս մարգարէիցն ձայն խնկելի,
Որ զաւրհնեալդ fo գալստեան
Զազատարարդ հրաման կանխաւ ազդէին,
եւ զոր չէ բանիւ նիւթեղէն լեզուի
Ընդ թիւ արկանել վասն անբաւութեան,
Փոխումբ են եւ նուագումբ
Աւրինակք եւ նմանութիւնք նիւթ եւ ժամանակաւորք
Առ աւետացդ fo յայտնութիւն
եւ խաչիդ փրկագործութիւն:
Որ յամենայն վայրի կառուցեր
Զխորանն վկայութեան արեան fo ոխտի,

17. Մաղաք., գ, 7: Զաք., ա, 3:
18. Ես., լ, 15:

Որ մեծաբարբառ միշտ աղաղակէ[8],
Քան գդատակնիք մանուկ Հաբելի,
Զյաղթանակ բարեաց fումդ հանդիսի,
Կեանս կրկինս եւ անմահականս՝
Շնորհաց, մկրտութեան, յարութեան, նորոգութեան,
Առ fեզ ընտանութեան, ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ միութեան,
Քաւութեան, ազատութեան, լուսաւորութեան,
Մշտնջենաւոր մարութեան, իսկապէս երանութեան,
Ընդ վերնայնոցն կցորդութեան, անկասկած փառաց,
ի շրթունս մեր ձայնիւ բարձրելոյն
Հաշտեցուցիչ բանից աղաչանք:
եւ զոր անաւրէն է ասել, կարգեմ աստանաւր,
Յիշատակ եղեալ մեծիդ երախտեաց՝
Աստուած իսկ լինել ընտրութեամբ շնորհին
եւ ընդ հաստողիդ միանալ՝ տէրունի մարմնոյդ հաշակմամբ
եւ ընդ լուսոյդ կենաց խառնութեամբ,
Զոր կատարումն երջանիկ խոստման,
Ըստ Պաւղոսի բանին, ոչ ունէր Աւէննն[9]:
Այլ դու, փրկութիւն, եկիր հայրենիդ fo հարստութեամբ,
Աւարեր եւ կատարեցեր գյուսոյն յերկարաձգութիւն,
Որ առ fեզ պահել անհամառատելի, հաւիչ ամենայնի:
եւ fեզ փա՜ռք ընդ Հաւր fում,
ի գովեստ բարեբանութեան Հոգւոյդ fo Սրբոյ
Յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ԲԱՆ, ԾԳ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Տէր, տէր զաւրութեանց, բոլորից գոյից թագաւոր,
Աւրհնաբանեալ ողորմութիւն, ասուած ամենեցուն,
Որ յաղթես սաւմանի լայնատարած ընդարձակութեան,
Ամենայն անբաւութեանց դու ես որհանութիւն,
Մինչ զի կարծրն ինձ հոսանուտ է, եւ լոյծն ինձ՝ պնդակազմ,
եւ չիմ fo իր աննիւարատրական, յաղթող զաւրութիւն աւետ,
Հուրն ցատ իմն է զովական, եւ անձրեւն՝ բոց կիզանողական:
Զիարն բաւես ցուցանել կերպարան ազգման[2],
եւ զբանականն դնես անխաւս եւ անշուշ արձան[3],
Զպարտաւորն ողոքեալ պատուական առնես,
եւ զկարծեցեալն մահուր՝ իրաւամբ fննեալ դատիս[4],
Զմատուցեալն ի մահ՝ բերկրութեամբ բարեաց արձակես[5],
եւ զամաչեցեալն՝ զուարթ տեսութեամբ աւծեալ դարձուցանես[6],
Կանգնես զմատնեալն խաղրից գլորման[7]
եւ զասասնեալն՝ ի վստահութիւն վիմին հաստատես[8],
Զախտացեալն բազմահատաչ՝ երջանիկ կարգես,
եւ զյառաջատեալն դարձեալ անդրէն յետս ճանապարհես[9]:

եւ յորժամ սպառին առ ի մէնջ բարիքն,
Զառաւել զարմանալիսն յայնժամ ներգործես,
Քանզի վասն fo գիտես թողուլ զմեղս եւ ջնջել զանաւրէնութիւնս,
եւ խափչ լինել անիրաւութեանց եւ զմեղս մեր ոչ յիշատակել,
Ըստ եսայեայ եւ երեմիայ[10]:

Բ

Այլ առ շնորհն ճորոգ փրկութեանս
Բազմաւք գոհաբանութեամբ հետեւեալ՝
Ի յանախութիւն անբաւիցն
Լռեալ առ սմին իսկոյն կարկեցայ.
Քանզի կրկնեալ զլուսոյդ անսպառ բարիսդ
Որ ի էն առ իմ յամառս թշուառութիւն,
Քոյին աղերսիւ առ fեզ մաղթեցից[11],
Յարմարեալ դարձեալ ի նիւթս բանիս՝
Զառաւ ողբերգութեան այսր մատենի
Լցից թախծութեամբք եւ հեծեծանաւք:
Այլ առեալ խառնեցից, ի տուողիդ հանութիւն,
Ընդ ցաւցն՝ զղեղն,
Ընդ վհատութեանն՝ զխրախոյսն,
Ընդ յուսահատութեանն՝ զյիշատակդ անուան հաստողիդ,
Ընդ տխրութեանն՝ զսփոփանդ,
Ընդ իմումս դառնութեան՝ զհաղցրութիւն կենարարիդ,
Ընդ պատիժ աւրինին՝ զշնորհն,
Ընդ պարտս անիծիցն՝ զազատարար աւրհնութիւնդ,
Ընդ մարմնոյ մահուն՝ զամենայնիւ նորոգութիւնդ:

Գ

Հաւատամ հզաւրիդ բանի, ուստի վկայեմ,
Լո՛ւր լռութեան սրտիս, տէր Յիսուս,
Որ հնչումն է առ fեզ մեծութեան ձայնի երկար գոչելոյ:
Որ մարմնակից եւ պատկերակից մեր եղեալ,
եւ fահահայապետապէս անաւրինակդ զաւրինակին խորտակեալ
գլուծ,
Ընդ գենման մահու անասնոցն, բարեբանեալ մարմնոյդ
հոգիդմամբ[12]

Անմահապէս միշտ մատուցանիս եւ աննուազարար փառութիւն
շնորհես
Ոչ սակաւամեղիցն միայն,
Այլ եւ որոց հատեալ է ակնկալութիւն առ ելս կենաց:
Զի ո՞րման զաւրէ մարմնոց անդամոց առ մեղս կենդանութիւն,
Թէ եւ բիւրուց ամաց ունիցի յերկարաձգութիւն,
Յորժամ, աստուածդ բոլորեցուն, վասն սորին կամաւ եւ
յաւժարութեամբ
Զենումն ընկալեալ, մահու համբերես՝ բաշխեալ ի փառութիւն:
Զի ոչ եթէ, մահրութեանդ աղբիւր,
Պարտական գոս մահու յաւրըստաւրէ կատարիլն,
Այլ կամաւ հովվ, Հոգւոյդ գործակցութեամբ,
Ի հանութիւն Հաւր եւ ի մեր հաշտութիւն՝ ցանկ մատուցանիս:
Իսկ եթէ, ամենիցդ աստուած անմնին,
Իմովս վասն իմ առ իմ փրկութիւն, ի դէմս իմ,
Իբր թէ ընդ հոյդ էութեան ես իցեմ
Մարմնով պարունակողիդ կցորդ միացեալ,
Եւ դու, բարեբար, յաղագս իմ ի յիմս կերպի,
Փոխանակեալ ընդ իմում պարտեաց,
Եւ մահ ընկալեալ անպարտդ՝
Զմահապարտիս վնասուց պատուհաս,
Եւ ի յիմ անուն յանցատրապէս,
Որպէս թէ կամաւ ընդ ինձ ես կրիցեմ,
Բազումս մեռեալ՝ եւ մնաս կենդանի,
Ոչ ուրացողացն ձեռաւք, այլ դաւանողացն հաւատովք
Աստուածապէս նուիրեալ եւ ի մասունս աննաւս բաշխեալ:

Դ

Ասէր ոմն ողբաւոր[13] չաւատալեացն պաշտաւնաւոր,
Մեծ ինչ եւ անկշռելի առ սմին դատէր՝
Անյարմարագիր անձին յուսադիր.
Հաւատամ զփառս եւ զերջանկութիւն,
Քան թէ մարտիրոսութեամբ իսկ,
Թող թէ ուղղութեամբ իմս բշուառութեան,
Յանցաւոր մարմնիս վախճան ընդունել[14]:
Իսկ զանճառութիւն խորհրդոյս այսու դիտեցի.
Դաւանէր իսկոյն, որ զի եւ մահրոցն անձինք
Առանց նուիրման այսր յիշատակի
Չեւ են իսկապէս կատարեալք իսպառ,
Եթէ ոչ ընդ այս հրաշակերտութիւն մեծութեան հոգւով
խառնեսցին:
Ապա թէ՝ Մեղաւորիս մասին կրկին մատուցար բաժին,—ասելով՝
Յուսայր, իբրեւ այն թէ՝ ես իմն եղեր նշմարտիւ՝
Գրաւեալ զիմս դաժանութիւն ընդ հում համեղութեան,
Պատարագեալ հոյիանձիք զանգուածոյ նշխարաւդ կենաց լուսոյ:
Այսու ամենայնիւ, ի վերնատանն նախանուէր բարեշնորհութեան,
Աննիւթաւոր ախտիցն ճարակ,
Զմարմին եւ զարիւն իւր բաշխեաց ի փառութիւն,
Ի վեր կարծեցուցանէր,
Քան զնահատակի վկայեցելոյ արեամբ կատարմամբ:
Յուսոյս աւրինակ յարգաւորութեամբ գրել զիս ի փառս,
Այսմ փրկանաւք հաւատալի երեւեցուցանէր,
Քան թէ բաւելոյ եւ ողորմելոյ եւ շնորհելոյ,
Որչափ աստուածականիդ առ մարդ զաւրութիւն.
Եւ տիրական աստուածախառն մարմնոյն կամաւորական
նուիրումն՝
Առ անասնական սպանդին մատուցումն,
Եւ անմահն՝ առ մահկանացուս,
Լոյսն անաւար՝ առ սուտերայինս,
Յաւիտենականն, հան զանցաւորս,
Բարձրեալն, հան զերկրաւորս,
Անստեղծն, հան զեղականս,
Բարին իսկութեամբ, հան զթիւրեալս բնութեամբ,
Մահաւանդ զի իւր է կամելն եւ իւր՝ կենագործելն,
Աւրինութեանն առիք, հան զանիծիցս պատճառ:

Ե

Արդ, տո՛ւր խոցելոյս ի սիրտ եւ յոգի, աղաչեմ, գթած,
Զառ ի յերկնուստ ընծայեալ զդեղդ կենաց,
Մատի՛ր բաղցրութեամբ առ ախտացեալս մեղաւ,
Քաւեա՛ ի պարտեաց, ամենակատար բաւականութիւն:
Իսկ առ ի յինէն այս է նշմարիտ եւ անխաբելի կերպարան բանի,
Որ զի հաստիչդ ամենից ի սուրբս բնակես[15],
Եւ ըստ տարազու սերմանն եւ ճնձելն է իրաւացի[16],

Ըստ ճշմարիտ բանին Պաւղոսի,
Եւ աչացաւացն ի տապ արեւու ոչ է զաւուրիւն[17]:
Այլ դու, բարեբար, հասուիչ յոչէից,
Յարգես յաւէտ իսկապէս համայն եւ զդաւանելն զքեզ՝
Բաւական առ կենդանութիւն,
Եւ ոչ ես ընդ սահմանաւ փակեալ աւրինի,
Այլ յաղթես, մանաւանդ թէ խզես զկապ կանոնի,
Եւ դու մնաս պայման աւետեաց
Համաւրէն յանցաւորաց տարակուսելոց:
Եւ քեզ ընդ Հաւր, Հոգւովդ Սրբով,
Փա՛ռք եւ իշխանութիւն յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ԾԴ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ[1]

Ա

Եւ արդ, յամենայնի առ ամենայն ակնկալութիւն քո է
ողորմութիւն,
Սկզբնալոյսդ աչաց տեսանելեաց եւ սրտի իմաստից Յիսուս,
Քո է բարեբարութիւն, կեանք եւ անմահութիւն:
Դա՛րձ առ իս գթութեամբ եւ հանդերձեսցե՛ս
Դառնալ առ քեզ ինձ կրկին բերկրութեամբ,
Զի առանց քոց կամաց ոչ ունիմ լինել ճորոգ փոփոխեալ,
Եւ եթէ ոչ կամիս զգաստին,
Ոչ զաւեմ փրկիլ մանու պարտականս,
Եւ եթէ ոչ կառավարդ յարդարեսցես պատրաստել ինձ
Հետս հանապարհի, որ առ քեզ բերէ,
Վիհ է ինձ խորոց յաջմէ եւ յահեկէ:

Բ

Ահա ո՛չ պարծիմ ամենայն իրաւ նախատեալս,
Ո՛չ պանծամ դարովեալս,

Ո՛չ խոխտանամ լեզուս,
Ո՛չ մեծաբանեմ պապանձեալս,
Ո՛չ ըմբոստանամ ձաղեալս,
Ո՛չ երջանկանամ եղկելիս,
Ո՛չ արդարանամ ամբարիշտս:
Զի ո՛չ երբէք ևարք ընթանայ երիվար առանց սանձակալի[2],
Եւ ո՛չ նաւ համբառնայ հանդէպ առանց ուղղչի,
Եւ ո՛չ արուր կշիռ ինչ գործէ առանց մաճակալի,
Եւ ո՛չ երկուռեակք լծոցն ի ճահ ճեմեսցին առանց եզողի,
Ո՛չ ամպ վերաչուէ առանց հողմոյ,
Ո՛չ աստեղք ցնդին եւ կամ գումարին առանց ժամանակի,
Ո՛չ արեգակն փոխաբերեալ ուր շրջանակի առանց տարեկան ապտոյ,
Եւ ո՛չ ես, ճոխաւ հանդերձ՝ առանց բարեգործիդ հրամանաց ակնարկութեան:
Զի դու միայն ես տուիչ կենաց բանականաց
Եւ խնամիչ՝ կարգաց հոլովման արարածոց,
Եւ ի էն է ինձ փրկութիւն, ըստ սաղմոսողին*,
Եւ դու ձայնես բարբառ խնդալից աւետաց հնչման
Յականջս լսելութեան ամենայն հասակի.
Եկա՛յք ի հանգիստ իմ, բնաւին աշխատեալք,
Եւ ես մաքրեցից զձեզ ի պարտեաց[3]:

Գ

Իսկ զի՞նչ աւգուտ ի լուացմանէն,
Եթէ կրկնակի զազրացայց,
Եւ կամ ո՞ր աւգուտ ի ճաշակմանէն,
Եթէ գեհենին մատնեցայց,
Եւ կամ զիա՞րդ յԱբրահամ[4] պարծեցայց,
Խորթացեալս ի գործոց նորին,
Որդիս գարշութեան նաւր ամովրհացույ[5]
Եւ մաւր էառացայ կամ քանանացւոյ,
Ըստ մարգարէին, որ առ իս յանկաւոր ձայնի:
Ժառանգս մերժելի եթովպացի
Եւ ոչ սեեկին Սառայի[6],
Ըստ տեսանողին առ իս առածի[7]:

29. Սաղմ., կԱ, 1։

Եղբայրս Շամրնի եւ կամ Գոմորայ[8],
Համբակս անլուաց եւ անաղելի՝
Խակակուր պորտոյն խակութեան Ոդոյ եւ Ուղիբայ[9],
Ըստ Եզեկիելի կրկնաձախատոն կշտամբութեան:

Դ

Եւ քանզի ի ծուխս բազմավտանգս
Ալետանջ հողմոյ սաստկապէս զգռեալ,
Ուժգին լկանաւք իսպառ տագնապմամբ ի ծովին՝
Փոխեալ ընկեցեալ ի վտակն վայրենական ողողիչ,
Առ որս զմատունս ձեռացս այսր անդր տարաբերեալ,
Իբր ի հոսանաց բռնութեան գարնանազայր գետոց
Առտաձգեալ յակամայ ընթացս ողորմագին գլորման,
Ջրակուլ, ոգեսպառ պղտորարբութեամբ,
Դաժանաձոռ, սկսխառն, մամռամատ, խառնախուռ,
Մանաբեր երկամբք վանեալ,
Ըստ որոց յուղխիցն հեղեղիցին հեղձուցեալ,—
Այսու առակաւ եւ ես՝ եղկելիս[10].
Խաւսին՝ եւ ոչ իմանամ,
Գոչեն՝ եւ ոչ ինչ լսեմ,
Բարբառին՝ եւ ոչ զարթնամամ,
Հնչեն՝ եւ ոչ փոխադրիմ,
Փողեն՝ եւ ոչ գումարիմ,
Վիրաւորիմ՝ եւ ոչ եւս զգամ,
Կողցն գարշութեան նմանեալ՝
Թափուր յազգմանէ բարեաց իմաստից:
Արդարեւ չար առաւել յաւէտ իսկապէս,
Քան զաւրինակդ նշմարութիւնս, առելի եւ մեղադրելի
Եւ առնին Քրիստոսի արժանապէս մատնելի:

Ե

Եւ քանզի անդառնալի ոտիւք յիշատակ
Աստեացս պարտեաց զայս կտակ թողի՝ որոց ընթեռնուն,
Իմովս բանիւ առ աստուած կարդալ հանապազորդութեամբ,—
Այս կացցէ սահման յանձնառական խոստովանութեան

Մշանջենաւոր ձայնարկու առաջի fո, ամենակալ,
Ջոր գիրդ՝ ընդ մարմնոյս, եւ բանդ՝ ընդ հոգւոյս[11]
Ջանսահմանելիդ միշտ թախանձեսցէ,
Իբր յանեղծական մաղթողէ ընկալեալ աղերս ի յիմոյս ձայնէ,
Բարեգութ, մարդասէր, աւրհնեա՛լ յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ԾԷ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ա

Եւ վասն զի սլացեալ ոգւոյս թեւուք
Ի թիւս անբաւից ծննդոց մարդկան՝
Եղի ի կշիռս իմանալեացս մտաց,
Ոչ գոի համեմատ զոք ինձ պարտաւոր,
Եւ առ այս զդաւթեան սաղմոսին զբան ի չերգ ինձ առի՝
Դառն կշտամբութեան գաւազանաւոր գործավար.
Ո՞վ յարիցէ ընդ իս ի չարիս հաւասարել յանաւէնութիւնս*:
Եւ բանզի այս ըստ սմին մասին կնքեցաւ
Եւ ճշմարտեցաւ առ այրս մանու,
Եւ ես վկայեմ կրկին հաստատեալ,
Առ այսր իրաւունս գրեմ՝ ինձ միայնոյ զեղծանիլ իսպառ,
Քան իմովս բանիւ բազմաց տարագրիլ,
Թերեւս սովիմբ առ այսու արդեւք եւ ինձ շնորհեսցես՝
Շնորհողիս զպարտիս իմոցն[1]:

7. Սաղմ., ՂԹ, 16։

Բ

Եւ արդ, զի՞նչ ինձ աղերս ճաճոյական ի յայսմ եւ ի սոյն
Եւ ծուխ անուշից ընդունելի խնկոց մատուցից,
Գովեալ թագաւոր երկնաւոր Քրիստոս,
եթէ ոչ զառ ի յինէն անիծեալսն աւրինել աղաւթեմ,
Չկապեալսն արձակել, ազատել զդատապարտեալսն,
Բարեգործել զնզովեալսն, պսակել զթշնամանեալսն,
Սփոփել զտրտմեցեալսն, դարմանել զխորտակեալսն,
Խնամել զսաստուցեալսն, պատսպարել զնենգեալսն,
Չվիրաւորեալսն ի մարմին՝ յոգի բժշկել:
Եթէ աւրինութեան բանիւ առ ոք մատուցայ՝ լուիցե՛ս,
Իսկ եթէ անիծիւ՝ մի՛ ճայեսցիս ընդունել, գթած:

Գ

Ես՝ տառապեալս ամենաթշուառ,
Ի վերջին սպասաւորութեան մաղթանաց այսր մատենի,
Ի բովանդակ մտաց շնորհեցի իմոցն՝
Փակեալ առ ի էն զանիծիցն դժնդակ ըղձից չարաչուխ ձայն,
Եւ դժնէից նենգողացն իմոց՝
Ընդ բարիսն ի բոլոր սրտէ հաշտութեան արգահատեցի,
Վասն որոց եւ ծուռ պաղատանաց կրկնեցի[2]:
Ո՛րչափ դու ինձ, ահա յայց ելեալ,
Առաւել ողորմեսցիս ըստ հոյդ մեծութեան,
Գովեալ խնամակալ, կեանքդ՝ մաճացուիս,
Հզաւրդ՝ տկարիս, ամենակարդ՝ վարանելոյս,
Իմաստութեանդ աղբիւր՝ յիմարիս եւ թմբրելոյս:
Քանզի յաւէտ սխալեալ անկայ,
Իբրեւ զողողակ մթայինն ոչ ընտելական[3],
Ի խաղրս մանու անզգայապէս,
Զիմացայ զկորուստն, չգիտացի զորոգայթն,
Զտեսի զրմբռնող որսոյն ծածուկ մեքենայս,
Չկարծեցի զխաբումն կերպարանաց կեղծաւոր վարմին,
Չնկատեցի զգայթակղութիւնն շուրջանակի,
Չշուշափեցի զպատանդիչ զցանցարկ կարթին:
Ժամանեցին ինձ չարիք,
Եւ ես ոչ կարացի ճանաչել, ըստ սաղմոսողին*:

47. Սաղմ., ԼԹ, 13:

Դ

Քանզի եւ որպէս իմաստակի ումեմն առտաճնոյ
Բարւոք թուեցաւ շար ասել զմաճ՝ առ չիմանալոյն պատճառի[4],
Եւ ես վկայեմ իմովս բանիւ.
Քանզի իբր զանզգայ պանաս անասնոց՝
Մեռանիմ, եւ ոչ զարհուրիմ,
Կորնչիմ, եւ ոչ հիանամ,
Թաղեցեալ լինիմ, եւ ոչ խոնարհիմ,
Տարագրիմ, եւ ոչ տագնապիմ,
Եղծանիմ, եւ ոչ զղջանամ,
Մաշիմ, եւ ոչ մտառնմ,
Պակասիմ, եւ ոչ պատրաստիմ,
Գնամ, եւ ոչ զգուշանամ,
Գերիմ, եւ ոչ եւս զգամ:

Ե

Իսկ հանգիստ ասել երջանկին Յոբայ զվախճան մարդոյ[5],
Եւ ես խոստովանիմ զսոյն ընդ սրբոյն,
Եթէ ոչ ունէի գրեռն աշխատութեան մանացու գործոց ստանձնեալ,
Մանաւանդ զի որոգայթն՝ գաղտնի,
Եւ ճնարաղիրն՝ անհեռակի,
Տարր ժամանակիս՝ յանէից,
Անցեալն՝ անյայտ, եւ ապառնին՝ կարծողական,
Ես՝ անհամբեր, եւ բնութիւն՝ թերահաւատ,
Ոմի՝ անհաստատ, եւ միոմ՝ ցնդելի,
Կիր՝ հարկաւոր, եւ բարի՝ անժուժկալի,
Մարմին՝ մեղսամակարդ, եւ յաւժարութիւն՝ երկրասէր,
Դիմամարտութիւն՝ տնկակից, եւ խառնութիւն՝ ներհակական,
Բնակութիւն՝ կաւեղէն, եւ անձրեւ՝ ուժգնակիի,
Կարիի՝ անթուելիի եւ պատահարի՝ ամենագրաւ,
Միոմ՝ չարախնամ, եւ տենչմունի՝ բարիատեացի,
Կեանի՝ առաւեայի, եւ զմբաղի՝ սակաւատի,
Խաբմունի՝ յիմարութեան, եւ խաղալիի՝ տղայականի,
Աշխատութիւնի՝ ընդունայնի, եւ վայելմունի՝ երազականի,
Համբարի՝ ոչնչից, եւ պանեսոի՝ հողմոց,
Նմանութիւնի՝ ստուերաց, եւ կերպարանի՝ ծիծաղելիի:

Քանզի իբրեւ եկն եհաս պատուիրանն,
Ըստ պատգոսեանն բանիւն,
Անպատրաստ գտեալ զիս ինքեանս,
Մեղքն կենդանացան՝ յանդիմանեալ յարդարութեանցն,
Եւ ես մահացայ կենացն եւ կենդանացայ կորստեանն[6]:

Զ

Գողացան աւտարք՝ չարին գումարք, զստացուածս սրտից իմաստից,
Ըստ Գրոյն կանխաբանութեան[7],
Որով եկն եհաս իսկոյն աստանաւր իմաստութեան ինձ նուազանալ,
Ըստ առակողին, եւ առաւելով ոչ բարւոյ ցանկութիւն[8]:
Ոչ յառեցի զակն ոգւոյս ի գլուխն իմ կենաց Քրիստոս,
Որով ընդ ուղիղն հետեւեցայց,
Քանզի կամելով ուժգինս ընթանալ՝ ընկլայ սաստկապէս,
Յանշափն ձգտիլ՝ իմոյն ոչ հասի,
Ի մեծագոյնն ամբառնալ՝ աստուստ գլորեցայ,
Յերկնայինն ուղւոյն՝ անդնդոց մատնեցայ,
Ի զգուշանալն առաւել՝ յաւէտ վնասեցայ,
Յանառատն պահիլ՝ մանր խորտակեցայ,
Կարծելով ընդ աճեկն մրցիլ՝ յաջն գթեցի,
Ի զերկրորդն խուզել՝ զնախնին կորուսի,
Ի խնդիր սակաւուն՝ ի կարեւորացն զրկեցայ,
Ի յուխտին պահել՝ դաշինքն դրժեցի,
Սա սոփորութեանն կտրիլ՝ կորուսիչս գտի,
Ի փոխունցն փախուցեալ՝ մեծամեծացն մատնեցայ,
Զոր ես ինքն ինձէն սահեծեալ՝
Զարաչար դատախազ անձին կարգեցի:
Յորոց փրկել զմատնեալ գերիս դու միայն զաւրեսցես՝
Կենաց մատուցեալ զրնծայեալս մահու ճոգիս,
Զի դու, տէր Յիսուս, ճանաչիս միայն բարերար,
Անսահման փառաւ ընդ Հաւր եւ ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ
Աւրհնեա՛լ յափտեանս յափտենից:
Ամէն:

ԲԱՆ ԾԶ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ա

Իսկ զառիթսն մահու դիպուածս
Դժոխարմատ ծառոյս դառնութեան պտուղ՝
Ընտանիք թշնամիք, հարազատք հակառակք եւ որդիք դաւաճանողք,
Սառագրեցելովք մասամբդ նշանակեցից՝
Գրեալ յանուանէ, որ են այսոքիկ.
Սիրտս նահրախորհուրդ, բերանս չարախաւս,
Ակնս յայրատատես, ականջս վրիպալուր,
Ձեռնս մահաձիգ, երիկամունքս անփորձ,
Ոտնս մոլորաշաւիղ, ընթացքս աներկիւղ,
Հետք խոտորնակ, շունչ ծխախտուն,
Գնացք խաւարային, գոյութիւն լերդի վիմական,
Խորհուրդ ծորեալ, կամք անկայուն,
Ջար անփոփոխ, բարեմասնութիւն սասանեալ,
Անձն տարագիր, աւանդ վանառեալ,
Գազան վիրաւոր, թոչուն նետահար,
Փախստական բարավէժ, ըմբոնեցեալ վնասապարտ,

Աւազակ ծովակուր, զինուոր ննգաւոր[1],
Մարտիկ անպատրաստ, սպառազէն անժուժկալ,
Մշակ հեղգացեալ, աղաւթական անխրախոյս,
Բեմական ստորնաբարշ, խաւնայ անկնդրուկ,
Աւրինական անճուէր, դպիր կշռամբեալ,
Իմաստակ խելագար, ճարտասան անճոռնի,
Կերպ անպատկառ, դէմք անամաւթ, երես լպրշեալ,
Գոյն անճամբոյր, տիպ տմարդի, գեղ ծանակեալ,
Խորտիկ խանգարեալ, ճաշակ գարշեցեալ,
Այգի գաղձնաւոր, որթ որդնաճար,
Պարտէզ փշաբեր, հասկ ուռճանալ,
Մեղր ի մկանց ճարակեալ,
Անպատսպար անկեալ, սնապարծ յուսահատ,
Անհամոզելի նզով, անհաշտական բաժանեալ,
Ունայնաբան շաղակրատ, պանարամիտ գոռոզ,
Անասնաւէն ապիրատ, դժոխայինն ագահ, աներասան յանդուգն,
Մոլեգնութիւն անաստուած, ձեռնածգութիւն սպանող,
Տատասկացան երկրագործ, երջանկութիւն եղկելի,
Մեծութիւն վատթարեալ, վայելչութիւն անշքեալ,
կարողութիւն տկարացեալ,
Բարձրութիւն խոնարհեալ, փառաւորութիւն ընդոտնեալ,
Պատուիրանազանցութիւն յարակայ, սխալանք իմքնական,
Մատակարար կամակոր, խորհրդակից ննգաւոր, բարեկամ
ճատուածեալ,
Հազարապետ գողամիտ, մերձաւոր կծծի,
Բաշխող ժլատ, վերատեսուչ կարկամ,
Ոգի անախտակիր, իղձ անսէր,
Բարք ատելոյ, աղիք անգթականք[2],
Գնացք անխոհեմ, աներեւոյթք վնասեալք,
Ծածուկք անիծեալք, դիպուածք բշնամանեալք,
Վանաւական վատնիչ, շահարար շուայտեալ,
Պաշտաւնեայ արբեցող, գանձուց ոսոխական երկմիտ,
Պատգամաւոր բանսարկու, դռնապան ընչած.
Աղքատ հպարտ, մեծատուն ժխտող[3],
Դիւանապետ անաւրէն, պահապան մատնիչ, բնակակից[4]
չարախաւս,
Սուրճանդակ անժամանակ, թղթաբեր պարտաւոր,
Առաքեալ խռովարար, միջնորդ անիմաստ,

Արհայ արտալած, թագաւոր բարմատար, կայսր ոգեկործան,
Իշխան տիրադաւ, զաւրավար զրկող,
Դատաւոր ակնառու, ոամիկ իմքնագործ,
Նախատողի՝ ծաղր, սիրելոյ՝ աշխար,
Բանագրի՝ դարով, յանդիմանչի՝ դատախազութիւն:
Քանզի եւ ի վենագունիցդ կոչմանց էր ուրեմ արդեւք, զի էի,
Իսկ ի վատթարականացդ մասանց՝ եկն երբեմն եհաս, զի եղէ:
Արդ, այսման վնասակարութիւնք խարդախութեանց յանախագունից,
Յորոց յոմանց խաբեցայ իբրեւ զյիմար,
եւ յոմանց տիրեցայ իբրեւ զոկար՝
Կամաւ մատնեալ զիս իմքն մանու:

Բ

Արդ, զո՞րս ի վերագրելոցդ մասանց՝
Քեզ ատելեաց եւ իմ կորուսչաց,
ի սպաս պաշտաման հեզ ընծայեցից.
Զո՞րպիսիս ապականութեամբ պարագրեալս՝
Ամենասուրդ հո մեծութեան հանդէպ կացուցից,
եւ կամ ո՞րեանեաւք երկայնմտութեամբք
Համբերեսցես այսմանեաց պարտուց,
Ո՞րեան ներես, ո՞րպէս լռեսցես.
Զիա՞րդ իսկ անսայցես, ի՞բր ոչ մատնեսցես
Հարուածոց գանից զարժանիս սատակման մանու:
Արդ, այսոցիկ աննշոյլ մթութեանց նոգւոց խաւարի
Ողորմութեամբ լուսոյ հոյ պատանեսցես՝
Բժշկել, հաւել եւ կենագործել,
Զաւրեղութիւն անվթարելի:
եւ հեզ փա՞ռք յամենայնի:
Ամէն:

ԲԱՆ ԾԷ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՅ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Քրիստոս աստուած, աճուն անաւոր, մեծութեան տեսակ,
Անճնին բարձրութեան պատկեր, անսահման զաւրութիւն,
Կերպարան փրկութեան լուսոյ, պաշտպան կենաց,
Դուռն արքայութեան վերնում հանգստեանն,
Ճանապարհ հանդարտութեան,
Ապաւինութիւն նորոգ եւ անխախտական երանութեան,
Ամենակալ իմճնիշխանութիւն բոլոր էականներուն,
Աւրհնութեան կոչումն, աւետաց ձայն,
Բերկրութեան բարբառ, անմահութեան դեղ,
Որդի անճառ աստուծոյ միոյ.
Որ ինձ անճնարինն է, ինձ դիւրին է[2],
Որ ինձ անհասն է, ինձ սահմանեալ է,
Որ ինձ անանցն է, ինձ նպաւոր է,
Որ եղկելոյս՝ ինձ ծածկեցեալն է,
Քումդ երանութեան մերձաւոր է,
Որ ինձ անկարելին է, ինձ կատարեալ է,
Որ ինձ անկշռելին է, քումդ անճառութեան չափեալ է,

Որ ինձ յուսահատութեանն է, ինձ սփոփանաց է,
Որ ինձ անբժշկականն է, ինձ անվտանգելի է,
Որ ինձ ճեծութեանն է, ինձ խնդութեան է,
Որ ինձ ծանուցմ եմ, ինձ բերեւագոյնմ եմ,
Որ ինձ եղծեալն է, քումդ զաւրեղութեան գրեցեալ է,
Որ ինձ կորուսեալն է, ինձ ըմբռնեալ է,
Որ ինձ անճառն է, ինձ համարեալ է,
Որ ինձ մոայլն է, ինձ ճառագայթ է,
Որ ինձ անթիւն է, աւրհնեալդ քում ձեռին բովանդակեալ է,
Որ ինձ սոսկալին է, ինձ ճեշտալի է,
Որ ինձ փախչելին է, ինձ վանելի է,
Որ ինձ անմատոյցն է, ինձ դիւրաճերբելի է,
Որ ինձ մանաբերն է, քումդ էականութեան զաւրութեան
Ընդ ոչ գոյսն համարեալ է:

Բ

Այլ դու, ողորմած աստուած բոլորից, տէր Յիսուս Քրիստոս,
Եւ այսմ զաւրես առ ելիցն ճնար, երէ գթասցիս:
Վասն անուան փառաց մեծութեան Հաւր քոյ աւրհնելոյ,
Վասն կամաց գթութեան Հոգւոյդ քոյ Սրբոյ[3]
Տե՛ս ի տաժանատրս կրից յանդիմանական յայտնութիւն
Եւ ի խորոց սրտի իմճնամատոյց դատախազութիւն:
Նայեա՛ ի բնութեանս ամենապատաղ խակութիւն
Եւ պարգեւեա՛ բժշկութիւն վիրացս
Եւ ճնարաւորութիւն՝ կորստեանս,
Ջերծումն՝ բազմամասնեայ մանուս
Եւ շաւիղ կենաց՝ ապականելոյս,
Նորոգութիւն՝ եղծմանս
Եւ մուտ յուսոյ՝ ամբարշտելոյս:
Երէ ես զանճմանճ ինձ կամս ցուցի,
Ո՞րչափ առաւել դու՝ գրնաւորականդ քո
Ջրնտանի բարերարութիւնդ,
Երէ ի փշոց պտուղ ընծայեցաւ խաղցրութեան,
Ո՞րչափ առաւել ի ծառոյդ կենաց՝ ճաշակ անմահութեան,
Երէ ես իմոցն ատելեաց ողորմութիւն մաղթեցի,
Դու քոյոյս զիա՞րդ ոչ կրկին մատուցես, ճզաւր,
Յանճնազդ առատութենէ:

Գ

Արդ, տե՛ս ի ֆոյդ մեծութիւն, բարձրեալ,
Նայեցեալ ի յիմս փոխրկութիւն,
Ընկա՛լ զաչաւ խոստովանութիւնս անհամար մեղացս,
Որ զբնաւն համայն տեսանես:
Եւ որպէս զՎիմին գթել ոչ գրեցեր[4],
Եւ զաւազոյս փոխու սասանել մի՛ համարեսցիս,
Եւ իբրեւ զԴաւթին ընդ մեղայն ասել
Իսկոյն անցուցեր զպատիժ պարտուցն[5],
Եւ առ իմ ձայնիս հեծութիւն
Ջնոյն գործեսցես երկայնմտութիւն,
Որ տաս ամենեցուն առատապէս անաշառութեամբ՝
Որպէս յաղթող բարի, բազմիմաստ,
Եւ ոչ նախատես զյետնեալ սուրսկս՝
Որպէս ողորմած եւ ամենասփեղծ:
Սփացի՛ր վերսին եւ մի՛ կորուսաներ
Զբուծեալս արեամբ ֆո, գթած[6],
Զի ֆո է փրկութիւն, եւ ի էն է ֆաւթիւն,
Եւ բեզ վայել է փառ յամենայնի յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ԾԸ

ՎԵՐՍԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Աւրհնեալ տէր Յիսուս ընդ Հաւր՝
Ի կամս հաճութեան Հոգւոյդ ֆոյ Սրբոյ,
Եւ աւրհնեալ ամենայն առ ի յաւրհնելոյդ աւրհնեցաւ,
Աւրհնեալ միայն Որդի աւրհնելոյ,
Զիմ իմ բազաւոր իշխեցող շնչոյս, բաց ի էն, Քրիստոս:
Այս է աւրհնութիւն Յակոբայ, ասէ Եսայի,
Յորժամ բարձից զմեղս նորա*:
Արդ, ողորմեա՛ց ինձ, տէր բարեգութ,
Ըստ նախնիդ ֆո սովորութեան
Եւ աւրհնեա՛ զանաւթս ֆո բանական,
Ըստ ձայնին Դաւթի եւ ըստ Մովսեսի[2],
Զի բանիւդ ֆո փրկութեան ժամանեալ՝
Հասից բազաւթեան՝ աւրհնեալ առ ի էն:
Աստուածապէս ինձ նուաշագործեա՛,
Ողորմած աբեայ երկնաւոր,

---

7. ես., իէ, 9։

Որպէս անկելոցն ի բազմաժամանակեայ մահուացն խշտիս՝
Ժողովեցելոցն ի սահին Բեթհեզդայ,
Յորոց մի էր եւ կրկին թերահաւատն[3],
Երից տասանց եւ ութի միոյ ամաւ ախտացեալ յաւդիցն
լուծմամբ[4],
Որում ոչ անխայեցեր զբժշկութեանն ձեռնտուութիւն՝
Իբր գիտելով զանբոյժ շարութիւնն,
Որ նիւթեացն բեզ յաւուր մատնութեան[5]
Պառն գիշերին տիրամարտութեան՝
Երախտատրիդ, մեծիդ եւ բարերարիդ:

Բ

Որ թէպէտ կանխաւ իմն զգուշացուցեր,
Թէ՝ Մի՛ մեղանչեր, զի մի՛ կրկնեսցին կրկին բեզ չարիք*,—
Ոչինչ վերջացաւ լինել ձեռներէց
Սկզբնաւոր անհամբուրելի՝ դատողացն զբեզ ի խաչին:
Եւ դու այնպիսւոյ անյարիր չատուկ,
Մանու ծնկեցեալ շարաշուք առն ողորմեցար,
Անճառ բարութիւն, սխրալի մարդասիրութիւն,
Սարսափելի ներողութիւն, սոսկալի երկայնմտութիւն,
Անբաւելի խաղցրութիւն, փառատրելի հեզութիւն:
Որ միշտ յաղթիս ի գթութենէ, եւ ոչ թշնամանիս,
Պարտիս յողորմութենէ, եւ ոչ պարսաւիս,
Բռնադատիս ի մարդասիրութենէ, եւ ոչ անգոսնիս,
Հարկիս ի բարութենէ, եւ ոչ հայհոյիս,
Ստիպիս ի սիրոյ, եւ ոչ բամբասիս,
Պաղատիս դարձին իմ առ բեզ, եւ ոչ ձանձրանաս,
Արագես գկնի ապերասանիս, եւ ոչ լքանիս,
Ձայնես շլսողիս, եւ ոչ սրամտիս,
Փութաս մեղկելոյս, եւ ոչ խափանիս:
Առ չարս ես բարի, առ ամենապարտս ես ներող,
Առ մեղաւորս ես բաւիչ, առ խաւարեալս ես լոյս,
Առ մահացեալս ես կեանք:

26. Յովհ., ե, 14։

Գ

Այս են գիրք ամենայն նոգեշունչ աւգտակարութեան,
Որ յանախս ծնանին երկնաւոր պտուղս անճառս եւ զարմանալիս[6]:
Ասա՛ եւ ինձ՝ բշուառացելումս, աւրինեալ ամենապարգեւ.
Արի ա՛ռ զմահիցս խշտեացդ մեղաց ի վայր կործանմանդ
Եւ հետեւեալ ժամանեա՛ յանդորր հանգիստ անաշխատ կենացդ[7]:
Խզեսցե՛ս ամենակարող սուսերաւ բանիդ հրամանի՝
Զերիզապնդեալ մահազգեստս պարփակութիւն դժոխազնեայ
կապանացս,
Եւ լո՛յծ ինձ զհանգոյցս խեղդողականս ոգեպահանջ
սաստկութեանն՝
Առաքելով զարժանաւորս մանու յազատութիւնն վերին անանց
բերկրութեանն
Կենսաբեր եւ աստուածային fո բանիդ:
Մի՛ տակաւ տակաւ ազդեսցես եւ մի՛ աւր ի յաւր յերկարաձգեսցես,
Զի մի՛ սուաւր ծանրութիւն բեռանցս մեղաց
Տիրեսցէ բիկանցս ազդերաց
Եւ կործանեալ զիս կորացուսցէ՝ հայել ի դժոխս,
Եւ ուժգնակի գոռոզ բռնութեամբ
Անպարապ հոգեւորական զինուս արարեալ՝ մանու
ծառայեցուսցէ:
Այլ աւգնեա՛ ինձ, բարի վշտակից, հեծութեան կարեացս մանու
երկանց՝
Առեալ յինէն զփայտ սատակմանն, որպէս երբեմն յուսոյ
պահակին[8],
Որով կառուցես զվայելչականն յաղթանակի արի զաւրութեանն,
Պնդապէս հաւատով յուսոյն կարծրութեան ընդ բեզ բեւեռել
անսայթաքելի:
Եւ բեզ ընդ Հաւր, Հոգւովդ Սրբով փա՛ռք եւ իշխանութիւն
յաւիտեանս:

Ամէն:

ԲԱՆ ԾԹ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ա

Հաւատամ եւ վկայեմ մտաց գիտութեամբ՝
Ի էն ազդեցեալ ոգւոյս իմաստիւ, ուշիւս տեսման,
Զի ըղձալի են ինձ, բարեբար,
Աղաչանք մեղաւորաց, ման զխնդրուածս արդարոց,
Զի միանգ, զպարտութիւն անձինն յայտնեալ, շնորհիդ ես սպասէ,
Առ որ ծանուցեալ զրնութեանս չափ,
Եւ մեծ կշտամբիչ ատէն համբարձեալ
Ինքնոգոր մարտակից նմին իսկ ինքեան
Եւ դառն դարովիչ եւ ծածկատես դատախազ[1],—
Իսկ միւսն, յարդիւնս բարեացն իւրոց նայելով,
Յանձին ճարեալ ձեռն վստահութեան,
Մոռանայ զսահման բնութեանն
Եւ պարգեւաց, ման ողորմութեան, դիտեալ ակն ունի[2]:
Վասն որոյ առ միանգ անթիւ են ստեղծուածք ճառից,
Որ զողորմութեանցդ ես փողով բարբառոյ ազդէ,
Իսկ առ միւսն լռեալ են ոյդ, անքնին, անաւար եւ ամենախնամ,

Ամաչեմ ասել, թէ եւ երկրաւորիս գործոց պատմութիւն զոյդ յառաջեալ:
Արդ, արի՛, տէր, եւ մի՛ զաւրասցի, ման զոյդ, աչ ծողեղինի,
Մի՛ կշռեսցին ողորմութիւնք ես ընդ չանից մարդկան:

Բ

Եւ արդ, առողջին անդամաւք անկարաւոք են բժշկութեան[3],
Եւ տեսանողականքն աչաւք չունին պէտս առաջնորդի,
Եւ փարթամքն ընչիւք ոչ դեգերին առ դուրս լիոցն,
Եւ ամենայնիւ յղփացեալքն ոչ սպասեն փշրանաց սեղանոյ ճացի,
Եւ սուրբքն վարուք ապենիազ են ողորմութեան:
Եւ արդ, ինձ գթասցիս ողորմել, բարձրեալ, երկնաւոր, ճգաւոր,
Ամենատխուր վարանեցելոյս:
Քանզի թէ էի իբրեւ զՅոբ,
Ասէի զանձն իմ իբրեւ զնա արդար եւ անարատ[4],
Թէ էի իբրեւ զՄովսէս,
Ասէի վստահութեամբ զնորայսն՝
Ծանիցէ տէր զայնոսիկ, որ իւրն են[5],
Թէ էի իբրեւ զԴաւիթ, ասէի՝
Առարի գիրաւունս եւ զարդարութիւն*,
Եւ դարձեալ զմեծն ման զրնութիւն մարմնոյ՝
Ջմեղս թէ տեսանէի ի սրտի իմում, մի՛ լուիցէ ինձ տէր*:
Թէ էի իբրեւ զնիա, ասէի զանձն իմ այր ապստուծոյ[6],
Թէ էի իբրեւ զերեմիա, զոյդ ճշմարտութիւն չանձն աւրինակէի[7],
Թէ էի իբրեւ զեզեկիա, պարծէի զբարւոքն եւ զիրաւացին՝
Գնացի առաջի ես արդարութեամբ*,
Թէ էի իբրեւ զՊատրոս, ասէի զիս բնակարան,
Ազդարան եւ ընդունարան ապստուծոյ բանին[8]:

Գ

Այլ ես՝ անաւրէնս ի մէջ գիտութեան աւրինացն,
Ոչ միայն չունիմ զանձն իմ էեզ ընծայել՝
Յարգանաւք բանից, իբրեւ զնոսա,
Եւ զրնաւին չարս, որպէս զբարիսն զայնոսիկ, առաջի ես յիշատակել,

33. Սաղմ., ճժՀ, 121:
35. Սաղմ., կե, 18:
39. Գ Թագ., ի, 3: ես., ԼՀ, 3:

ԲԱՆ ԾԹ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ա

Հաւատամ եւ վկայեմ մտաց գիտութեամբ՝
Ի էն ազդեցեալ ոգւոյս իմասաիւ, ուշիւս տեսման,
Զի ըղձալի են ինձ, բարեբար,
Աղաչանք մեղաւորաց, ման զխնդրուածս արդարոց,
Զի միանգ, զպարտութիւն անձինն յայտնեալ, շնորհիդ ի սպասէ,
Առ որ ծանուցեալ զրնութեանս չափ,
Եւ մեծ կշռամբիչ ասէն համբարձեալ
Ինքնոգոր մարտակից նմին իսկ ինքեան
Եւ դառն դարովիչ եւ ծածկատես դատախազ[1],—
Իսկ միսն, յարդիւնս բարեացն իւրոց ճայելով,
Յանձին ճարեալ ձեռն վստահութեան,
Մոռանայ զսահման բնութեանն
Եւ պարգեւաց, ման ողորմութեան, դիտեալ ակն ունի[2]:
Վասն որոյ առ միանգ անթիւ են սահմանածք ճառից,
Որ զողորմութեանցդ ի փորով բարբառոյ ազդէ,
Իսկ առ միսն լռեալ են ոյդ, անքնին, անատար եւ ամենախնամ,

Ամաչեմ ասել, թէ եւ երկրատրիս գործոց պատմութիւն զոյդ յառաջեալ:
Արդ, արի՛, տէր, եւ մի՛ զաւրասցի, ման զոյդ, աչ ճողեղինի,
Մի՛ կշռեսցին ողորմութիւնք ի ընդ չանից մարդկան:

Բ

Եւ արդ, առողջքն անդամաւք անկարաւոք են բժշկութեան[3],
Եւ տեսանողականքն աչաւք չունին պէտս առաջնորդի,
Եւ փարթամքն ընչիւք ոչ դեգերին առ դուրս լիոցն,
Եւ ամենայնիւ յղփացեալքն ոչ սպասեն փշրանաց սեղանոյ ճացի,
Եւ սուրբքն վարուք ապենիազ են ողորմութեան:
Եւ արդ, ինձ գթասցիս ողորմել, բարձրեալ, երկնաւոր, ճգաւոր,
Ամենատխուր վարանեցելոյս:
Քանզի թէ էի իբրեւ զնոք,
Ասէի զանձն իմ իբրեւ զնա արդար եւ անարատ[4],
Թէ էի իբրեւ զՄովսէս,
Ասէի վստահութեամբ զնոսայն՝
Ծանիցէ տէր զայնոսիկ, որ իւրն են[5],
Թէ էի իբրեւ զԴաւիթ, ասէի՝
Արարի զիրաւունս եւ զարդարութիւն*,
Եւ դարձեալ զմեծն ման զրնութիւն մարմնոյ՝
Ջմեղս թէ տեսանէի ի առի իմում, մի՛ լուիցէ ինձն տէր*:
Թէ էի իբրեւ զեղիա, ասէի զանձն իմ այր աստուծոյ[6],
Թէ էի իբրեւ զերեմիա, զոյդ նշմարտութիւն յանձն աւրինակէի[7],
Թէ էի իբրեւ զեզեկիա, պարծէի զբարւոքն եւ զիրաւացին՝
Գնացի առաջի ի արդարութեամբ*,
Թէ էի իբրեւ զՊաւղոս, ասէի զիս բնակարան,
Ազգարան եւ ընդունարան աստուծոյ բանին[8]:

Գ

Այլ ես՝ անաւրէնս ի մէջ գիտութեան աւրինացն,
Ոչ միայն չունիմ զանձն իմ էզ ընծայել՝
Յարգանաւք բանից, իբրեւ զնոսա,
Եւ զրնաւին չարս, որպէս զբարիսն զայնոսիկ, առաջի ի յիշատակել,

33. Սաղմ., ճԺՀ, 121:
35. Սաղմ., կե, 18:
39. Դ Թագ., ի, 3: Ես., ԼՀ, 3:

Այլ եւ ոչ զամենուստ գոյիցս զբարեհոչակեալ անունդ, հզաւր,
Ամբարշտեալս լեզուով գովել:
Իսկ դու, առ ամենայն հնարս զաւրաւր,
Մատո՛ ինձ ոգի փրկութեան,
Աչ պաշտպանութեան, ձեռն այցելութեան,
Հրամայ բարութեան, լոյս ողորմութեան,
Բան նորոգութեան, պատճառ հաւութեան,
Գաւազան կենաց աւգնութեան:
Զի դու ես յոյս ապաւինութեան, տէր Յիսուս Քրիստոս,
Աւրհնեա՛լ ընդ Հաւր, Հոգւովդ Սրբով յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ՀԱՆ Կ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Եւ արդ, որպէս զի ոչ վայել է աւրհնաբանութիւն ի բերան մեղաւորի,
Ի ճշմարիտն առակէ կանխաւ իսկ ուսայ[2],
Զիա՞րդ յաւելից կրկնել զնոյն գովութիւն աղաչաւորս բազմապատկաւ,
Որ հանապազ ընդունիմ անէծս ի սաղմոսիս բարեբասութեան:
Զի ի՞բր երգեցից ինձ վտանգս եւ արձանացուցից նախատինս
Եւ ի մերկութեանս գրկի փուշս ընդ շուշանաց ժողովեցից:
Զիա՞րդ ընդ Դաւթի համարձակեցայց ասել,
Թէ՝ Զատամունս մեղաւորաց փշրեսցես*,
Զիա՞րդ դարձեալ, թէ՝ Մի՛ անաւրէնիւ բնակեսցեն առաջի աչաց ֆոց*,
Զիա՞րդ, թէ՝ Դա՛տ արա ինձ, տէր,
Ըստ արդարութեան ֆո, ըստ անբծութեան իմոյ, որ յիս*:

8. Սաղմ., գ, 8:
9. Սաղմ., ե, 6:
11. Սաղմ., է, 9:

Զիա՞րդ, թէ՝ Կատարեսցին շարիք ի վերայ մեղաւորաց*,
Զիա՞րդ, թէ՝ Խորտակեսցին բազուկք մեղաւորի եւ չարի*,—
եւ զայլն, որ զկնի:
Զիա՞րդ, թէ՝ Տեղասցէ ի վերայ մեղաւորաց որոգայթ, հուր եւ ծծումբ*,
Զիա՞րդ, թէ՝ Սաստակէ տէր զշրթունս[3] նենգաւորս եւ զլեզուս մեծաբանս*,
Զիա՞րդ, թէ՝ Փորձեցեր զսիրտ իմ եւ ոչ գտեր անիրաւութիւն*:
Զիա՞րդ զյաջորդն սմին, թէ՝ Ես պահեցի զճանապարհս խիստս*,
Զիա՞րդ զեւսն, թէ՝ Ես արդարութեամբ երեւեցայց երեսաց ֆոց*,
Զիա՞րդ, թէ՝ Եւ ես եղէց անբիծ ընդ նմա*,
Զիա՞րդ զմիւսն, թէ՝ Հատուսցէ՛ ինձ տէր
Ըստ արդարութեան իմում եւ ըստ սրբութեան ձեռաց իմոց*:
Զիա՞րդ անձամբ ինձէն զստուգիւն իմ ծանակեցիք՝
Ասել ընդ սրբոյն, թէ՝ Լուացայց սրբութեամբ զձեռս իմ*:
Զիա՞րդ ի մէջ նաւերութեան զամբարշտացն աթոռս բամբասեցիք[4],
Զիա՞րդ զերջանկին պարծանս քշուառացելումս կերպաւորեցիք,
Թէ՝ Դա՛տ արա ինձ, տէր, զի ես յանբծութեան իմում գնացի*:
Զիա՞րդ աւտարս ի բարեաց գիտողիդ գաղտնեաց արգահատեցիք,
Թէ՝ Մի՛ համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն իմ*:
Զիա՞րդ ես իմէն գոլով՝ զայլս անիծեցիք,
Թէ՝ Տո՛ւր նոցա, տէր, ըստ գործս նոցա*,—
եւ ի կարգ բանին համարձակեցայց:

Բ

Քանզի թէ զյետինս բանիցն առաջնովքն աստանաւր եդից,
Կրկին ծանրանան ինձ ցաւք, եւ յանախեսցեն դառնութիւնք:
Բայց ի շեղչեցելոցն արտասուաց դոյզն մի չափեալ՝
Բաւականացայց հանապազորդեան յանդիմանութեամբ

12. Սաղմ., է, 10։
13. Սաղմ., Բ, 15։
15. Սաղմ., ժ, 7։
16. Սաղմ., ժԱ, 4։
17. Սաղմ., ժԶ, 3։
18. Սաղմ., ժԶ, 4։
19. Սաղմ., ժԶ, 15։
20. Սաղմ., ժէ, 24։
22. Սաղմ., ժէ, 25։
24. Սաղմ., ԻԲ, 6։
27. Սաղմ., ԻԲ, 1։
29. Սաղմ., ԻԷ, 3։
31. Սաղմ., ԻԷ, 4։

Սաղմոսարանին ընտանի ձայնիւն,
Որ զպարտատուեալս միշտ կշտամբէ:
Առ որս եւ սպառուած հառաչեւորդին հնեւորդին հատուածի բանի յանդիմանողի,
Զիս գարշեցուցեալ, հանապազ խայտառակէ,
Խցեալ զբերանս ի փառաբանութենէ՝ եղկելի զանձն իմ ցուցանէ,
Աստուածային ձայնիւն դատախազեալ՝ յակնկալութենէ կենաց լքանէ,
Միանգամայն եւ վիրգս մահու ինձ իբր ի պատնիշէ առաքէ:
Քանզի, թէ չար է անէծս առնուլ յատարէ,
Ապա անձամբ զանձն անիծանել՝ կրկին չարաչար:
Իսկ եթէ չառնուլ նախատինք ի մերձաւորաց աւրէնք են,
Ապա ի տեսողէն հայել զայսոսիկ՝
Կրից արեան տաժանմունք, վիշտ աղէտից եւ խէթք մտաց:
Բայց թէ առ խոնարհութեան անձին իւրում մատնեսցի՝
Զնեալ եւ կշտամբեալ անիծիւք ի լեզուէ իւրմէ,
Ի խոստովանեալ եւ յամէնիշխան շրթանց բերանոյ վերնոյն աւրհնեսցի,
Զի ճշգրտեալ բարգմանեաց զպարծն իւր առ նա՝
Զնեաս կենացն ոչ լքանելով,
Սահմանաւն սիրոյ զպարտեացն արմատ կրճատեաց՝
Ոչ տիրեալ ի խարդաւանաց չարաբանողաց,
Ոչխար հատին Քրիստոսի գտաւ բժշկեալ՝
Դիմելով ի յաղն բուժիչ աղեացն արկածից:
Բայց եւս անբանական բարոյից է
Ասուն կենդանեաց ի մէջ դալարոց
Ծաղկածին վայրից կենաձիր բանից՝
Թմբրութեամբ մտաց ի յարատս մահու հարակել:

Գ

Եւ արդ, քանզի իմ է առակս վերջին կշտամբողական,
Եւ առ իս ակնարկէ զդիպուածոցն չար պատահմունս,
Որ ինձէն անձին նիւթեցի միշտ զեղմունս կիզանողական հրոյ տոչորմանց՝
Հոսեալ ի յերկնուստ զգոյիւ զգաբանս՝ իմաստնարանի բազմակիս:
Քանզի զիա՞րդ ի յարդիւնս ինձ ատգոյ սաղմոսն եկեսցէ,
Յորժամ անպատուղ ի բազմերգութենէն լինիցիմ՝

Ոչ նուագել նոգւով, ըստ թելադրելոյն Պաւղոսի[5]:
Ձիա՞րդ ընդ մարգարէին եւս զսէրունին խառնեցից
Մեծս մեղաւորաց, նկուսս պիտանեաց՝
Ասել ընդ սրբոյն, թէ՝ Ի բա՛ց կացէք յիննէն
Ամենեքեան, որ գործէք զանաւրէնութիւն*:
Ձիա՞րդ, ոչ ունելով ի բազմացն պատուիրանաց կատարեալ
Շնորհին եւ աւրինին, բարբառեցայց զերջանկին,
Որ նախ իւրն աւար, զոր մեզ կանոնեաց,
Թէ՝ Քանզի ծառայս Ո պանեցի զայս*,—
Եւ որ զետեղ գան ասացեալքն:
Ձիա՞րդ թափուս ի լուրեննէ իմասից կենաց
Ընդ երկիւղածս տեառն աւրհնեցից[6]:
Ձիա՞րդ ընդ մեծին մաղթանաց զիմս յատեցից,
Թէ՝ Զմին խնդրեցի ի տեառնէ՝
Զտեսիլ վայելչութեան նորա եւ զհրամանատուրութիւն տաճարի
նորա*:
Ձիա՞րդ ի հրաժարելին ինձ ձեռնամխեցից,
Յորժամ լսեմ, թէ՝ Ուղղոց վայել է աւրհնութիւն*:
Ձիա՞րդ շրթամբք իմովք զանձն իմ անիծից՝
Ասելով զկնի յոլովից առեալն,
Թէ՝ Երեսք տեառն ի վերայ չարագործաց՝
Սատակել զյիշատակս նոցա յերկրէ*:
Ձիա՞րդ զմիսն դարձեալ,
Թէ՝ Ջարք վաղվաղակի սատակեսցին*,
Ձիա՞րդ զկերպարանացն իմ նմանութիւն,
Թէ՝ Բազուկք ամպարշտաց խորտակեսցին*,
Ձիա՞րդ սատակման ինձ պաղատեցայց,
Թէ՝ Սնա մեղաւորք կորիցեն*:
Ձիա՞րդ զբազմայածեան լեզուս ի յաւրհնեալս բան մխեցից,
Թէ՝ Ասացի պահել զճանապարհս իմ,
Զի մի՛ մեղայց լեզուաւ իմով*:
Ձիա՞րդ փշովք մեղաց ճեղնեալս զանարատին պարծեցայց,
Թէ՝ Այլ զիս յանբծութեան իմում ընկալար*:

72. Սաղմ., Զ, 9։ Մատթ., է, 23։
76. Սաղմ., ԺԸ, 12։
82. Սաղմ., ԽԶ, 4։
84. Սաղմ., ԼԲ, 1։
88. Սաղմ., ԼԹ, 17։
90. Սաղմ., ԼԶ, 9։
92. Սաղմ., ԼԶ, 17։
94. Սաղմ., ԼԶ, 20։
97. Սաղմ., ԼԸ, 2։
99. Սաղմ., Խ, 13։

Ձիա՞րդ ես՝ մեղաւոր եւ կրկին պատժաւոր,
Զնանգուանակիցսն դարովեցից՝ ապրել ի նոցունց,
Թէ՝ Ի մարդոյ մեղաւորէ, նենգաւորէ փրկեա՛ զիս, աստուած*:

Դ

Ձիա՞րդ, իբր ոչ կռապաշտեալ, անպատկառապէս պերճացայց
Ունայն պանծանաւք ասել ընդ Դաւթի՝
Միթէ մոռացեա՞լ իցէ մեր զանուն աստուծոյ
Կամ ձգեա՞լ զձեռս ի մաղթանս աւտար աստուածոց*:
Քանզի որ ի մեղս գարշութեան խոնարհեսցի,
Առաջի կայ նորին կառուցեալ առեալ ի պաշտաւն
Յաւսականացն[7], ախտարծարծիցն, պոռնկապատիր պատկերացն
կերպարանն՝
Աստարտայ եւ Քոմովսայ եւ Մեղքոմայ արուարձանի[8]
Եւ Թարանատայ բարմատարի[9], ընդ զազրտեացն կանացեացն
Իշանդամիցն պատկառանք, անվերարկու ծանակութիւնք:
Ի՞բր ոչ պատկառեցից սովիմբ ասել ընդ նահատակին,
Ո՞ր զայս դիմագրաւութիւն սո բարին ունէր միշտ,
Թէ՝ Վասն Ո մեռանիմք զաւրհնապազ*,—
Եւ որ ի կարգին է սորին սաղմոս:
Ի՞բր յիմարս յարս եւ վատթարս ասել ժպրհիմ,
Թէ՝ Բերան իմ պատմեսցէ զիմաստութիւն, եւ սիրտս՝ զհանճար*:
Ի՞բր մարդելոյզ կերպարանաւոր՝
Ձմարդահանոյիցն ոսկերս ցրուել մաղթեցից[10]:
Ի՞բր զկրկին երկրորդեալսն մեծանունն բարութիւնս,
Թէ՝ Հանոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին կենդանեաց*:
Ձիա՞րդ ունողս անբաւից մեղաց զարդարոյն առեալ կարդացից,
Թէ՝ Ո՛չ մեղ իմ եւ ո՛չ յանցանք,
Առանց մեղաց ընթացայ եւ ուղիղ եղէ*:
Ձիա՞րդ զիս իմոնց մատենեցից կորստեան՝ յասելն զայս բան,
Թէ՝ Մի՛ ողորմիր գործողացն զանաւրէնութիւն*,
Ձիա՞րդ թէ՝ Որպէս ճալի մոմ առաջի հրոյ,
Այնպէս եւ մեղաւորք՝ յերեսաց աստուծոյ*:

102. Սաղմ., ԽԲ, 1։
106. Սաղմ., ԽԳ, 21։
115. Սաղմ., ԽԳ, 22։
118. Սաղմ., ԽՀ, 4։
122. Սաղմ., ՇԾ, 13, ՃԺԴ, 9։
125. Սաղմ., ՇՀ, 5։
127. Սաղմ., ՇՀ, 6։
129. Սաղմ., ԿԷ, 3։

Ե

Ջիա՞րդ գրգեալս ապականացու փափկութեամբ՝
Սահմանեցից զաննման ինձ բան,
Թէ՝ խոնարհեցուցի պահաւք զանձն իմ*,—
Եւ զազգակիցս նորին ընդ նոյն՝
Եւ ի նեղել նոցա հուրձ զգենուի
Եւ, իբրեւ զգաւառ եւ զտրտում, խոնարհ առնէի*:
Ո՞րպէս նաճդարտեցից զնմանեացս իմ պատիժ միշտ յիշատակել,
Թէ՝ Սակայն մրուր բարկութեանն աստուծոյ ոչ սպառեսցի,
Եւ արբցեն ի նմանէ ամենայն մեղաւորք երկրի*:
Ի՞րեւ զեւսն առ սմին,
Թէ՝ Ձամենայն եղջիւրս մեղաւորաց փշրեսցես*:
Ջիա՞րդ զապերախտութիւնն Յակոբայ ի ճառ առեալ հենգնեցից[11],
Որ ընդ սուտերին զնշմարտութիւնն ընկալեալ՝
Մոռացայ ընդ նոսին նոցին թերութեամբ
Ջերախտիսն Քրիստոսի աստուածայնովին առուեստիւք խաչին
փրկանաւք,
Քան նոքա՝ զգաւառավարութիւն Մովսեսի ցսոյն սմանչելեաւք,
Որ զաւրինակն նկարագրէր տէրունական տնտեսութեանն[12]:
Ջիա՞րդ գյարուցելոցն ի վերայ դիւաց զաղէտս ցուցից,
Իբր նոքա՝ զաւտարացեղից խուժադուժ ազգացն,
Ասելով, թէ՝ Արկին զդիակունս բարեացն, որ ի մեզ,
Կուր վնասակարացն թոչնոց*, այս է՝ այսոցն աւդայնոց:
Ո՞րպէս զանկեալ զսերմն բանին ի ճանապարհին[13]
Եւ զմիաբանեալս գկամս ընդ չարին սուրբ անուանեցից,
Ի՞րեւ՝ զնմանակիցն առ ի նոյն շաւիղ չարին պատեհազմի՝
Գուպար գաղտնամարտս մատցս աւցտելոց,
Զոր ես զաւրացուցի՝ գործակցեալ ննջարիւ բանսարկուին:
Եւ ոչ ունիմ աղերսել, թէ՝ Մի՛ լռեր եւ մի՛ դադարեր, աստուած,
Եւ՝ խորհեցաւ ի վերայ սրբոց քոց եւ ասացին*,—
Զոր ի կարգէ սաղմոսիս է աղաւթել:
Քանզի յոյժ պատեհագոյն է առնուլ զայսոսիկ
Ի վերայ բռնութեան մոլեկան դիւաց՝
Միշտ նակատելոց առ ներկայիս խռովութիւն,
Եւ ընդ նոսին՝ նոցին մշակաց:

132. Սաղմ., ԼԹ, 13։
135. Սաղմ., ԼԹ, 13—14։
138. Սաղմ., ՀԹ, 9։
140. Սաղմ., ՀԹ, 11։
150. Սաղմ., ՀԼ, 2։
157. Սաղմ., ՁՔ, 2—4։

Զ

Յորոց դու, տէր Քրիստոս,
Որդի բարձրեալ մեծիդ աստուծոյ,
Պահեսցե՛ս եւ ամրացուսցե՛ս երկնային զաւրուդ
շրջափակութեամբ՝
Յամենայն ընթացից խաբողին հողմոց
Խաչիւդ լուսոյ զմեզ պաշտպանեալ,
Որ զի թէ եւ գոցին յիս անաւրէնութիւնք բազմաւրինակք,
Այլ ոչ հայհոյութիւնք:
Որ ոչ հանգեաւ ի կորուստ նմանեացս իմոց ամբարշտելոց,
Այլ ամենագորով թախանձմամբ
Ընդ եղծման չրողողն զազրագործաց կրկին վշտացար,
Տաղտկալի զմանու նոցա դիպուած ինձ գրեցեր՝
Ասելով զզարմանալիսն լսողաց բան.
Ածեալ զմաւա՝ ոչ եւս յաւելից
Անիծեալ զերկիր վասն գործոց մարդկան*:
Եւ մխիթարիս մեծ իմն պարարեալ
Ընդ կեանս անմահիդ եւ պարտաւորաց սատակման:
Որ երբեմն առակաւ դդմենոյն[14]
Զանխայելն ի կործանելիսն ցուցեր, ողորմած,
Եւ առ այլ ումեմն նեղեցար, սաստիկ վտանգեալ,
Ընդ յամրանալ անձրեւին առ ուրացողացն դարման[15]:
Անճառելիս ցուցեր բարութեան տեսակս յիշատակ տանելիս
Ի վերջին աւուրս՝ ինձ, ի ձեռն առաքելոցն հոց,
Ողջոյնս նասարակաց անհամբուրիցն նեռատոհմ
Քաղցրաճաշակս նրամայեցեր[16]:
Անա եւ յի՛ս ցատես, կենդանի, զնայրենի գթութեանցդ զսէր,
Զի եւ ես փրկեցայց՝ հաւատալ ամէնառատ ինձ այցելութեամբդ:
Եւ ինձ ընդ Հաւր, Հոգւովդ Սրբով փա՞ռք յաւիտեանս:
Ամէն:

176. Ննդ., Ը, 21։

ԲԱՆ ԿԱ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻԱՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Ա

Եւ ընդէ՞ր է ինձ բնաւ, որ ի սաղմոսին,
Այնպիսեաց բանիցն ի կիր արկանել[1],
Որ ի նախատինս միանգամայն
Եւ ի նզովս ինձ յարակայիւն,
Հանապազ երգել իմովս տաւղաւ[2]:
Քանզի զիա՞րդ արդեւք զշուխ երջանկին
Ինձ՝ դատապարտելոյս նմանեցուցից՝ ասել ընդ նմին,
Թէ՝ Ոչ մեռանեցաւ առ իս թիւրեալն սուտ*:
Զիա՞րդ զկարգադրութիւնս տանցն
Ի յայսմանէ զկնի բուելոցն զարհուրեցուցչաց,
Ընդակիից կայից կանոնաց աւրինաւորին,
Զինուորին եւ թագաւորին եւ մարմնական հրամանատուին[3],
Սէր եւ երկնայնոցն են համբուրելիք,
Ասելով՝ Ոչ յուսաթատ եղէց ի կենաց
Պատմողս աւետեացս եւ նորոյս աշակերտ,
Անմասն յամենուստ բարեկարգութեանց:

8. Սաղմ., ճ, 3—4:

Զիա՞րդ, ըստ իրաւախոհն արդարոյն,
Ընդդէմ մեղաւորացն մաճու զինեցայց առակաւ առաւաւտին*
Ի սկիզբն արթնութեանն միշտ պատրաստական լինելոյ,
Որ եւ ոչ զանդամս մարմնոյս գանեալ խրատեցի:
Զիա՞րդ մասնակցեալ մեծին արուեստն՝
Սատակեցից ի խաղաղի տեառն գանաւրինեալսն[5],
Որ եւ ոչ զբուսեալ բիծս նոգւոյս իմոյ մեռուցի:
Զիա՞րդ ստեցից գրողին չեւ յայտնեցելոցն,
Թէ՝ Զմոխիր որպէս նաց կերայ*:
Զիա՞րդ, որ ոչ միացուցի յիմոցս կրից կաթիլ մի պղտոր
Ընդ յստակ արտասուս աղբերց երգողին, ասեմ ընդ նմին,
Թէ՝ Զըմպելի իմ արտասուաւք խառնեցի*,
Եւ՝ Արտասուաւք իմովք զանկողինս իմ թացի*:
Զո՞րս ինձ գրեցից մեղաւք մաճացեալս,
Յորժամ սիրողն ասուածոյ ի բոլոր սրտէ՝
Զյանցմունս նախնեացն իւր վարկանիցի,
Թէ՝ Մեղաք մեք ընդ հարս մեր, անաւրինեցաք եւ յանցեաք*,—
Եւ որ ի վախճանն յանգի սաղմոս՝
Իրաւամբք առ իս, ման առ Իսրայէլ:
Որո՞վք յարգեցայց դասիլ ընդ բարիսն,
Յորժամ մարդկային ճնարիւք այս դեղ պատուեցաւ,
Որ ոչ յիս գտաւ,
Ի գարշուրեննէ կեռակրոց ի ման սովեցեալք
Եւ յանախուրեննէ ճգանց ի հոգւոց նուաղեալք,
Ըստ խորութեան իմոյ ճնճաւուղն կրանից հրէից եւ հեթանոսաց:
Զիա՞րդ արդարութիւն իմ մնայ յաւիտեանս[6],
Զոր ոչ բնաւ իսկ կատարեցի:

Բ

Եւ զի մի՛ տաղտկացայց՝ յամեալ ի բանիս,
Ի համառաւտել զսոյն փութացայց:
Զի՞նչ ունիմ ասել ի տեղի բանիցն,
Զոր ասուածաշունչ ձայնն նուագեաց աւրհնելոյն Դաւթի,

25. Սաղմ., ճև, 10:
28. Սաղմ., ճև, 10:
29. Սաղմ., Զ, 7:
33. Սաղմ., ճե, 6:

Թէ՝ Բոլորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ*:
Զիա՞րդ ընդ սմին զմեծն հան զայս,
Թէ՝ Յամենայն ճանապարհէ չարաց արգելի զոտս իմ*:
Ի՞բր ընդ եղեալս եւ զայն մատուցից,
Թէ՝ Ի սրտի իմում բաւուցի զքանս հո,
Որպէս զի մի՛ մեղայց քեզ*:
Ո՞րպէս զունայնութեանցս, իբր զլուրեանց,
Ճառեցից ընդ պարս մարդոց,
Թէ՝ Ի պատուիրանաց հոց իմացեալ՝
Առեցի զամենայն ճանապարհս չարաց*:
Զիա՞րդ զնեզոյն ճշմարտութիւն
Իմում ստութեանս մշտնջենական երդմնահարութիւն կարգեցից՝
Ուխտեալ ընդ հաւատարմին.
Երդուայ, զոր հաստատեցի, պահել զդատաստանս արդարութեան հոյ*:
Զիա՞րդ ինձ հրեշտակ մահագոյժ անհրաժեշտ վճռի՝
Զբանին պատգամ կրկնեցից,
Թէ՝ Հեռի է ի մեղաւորաց փրկութիւն*:
Զիա՞րդ չարս իսկապէս՝ զբարեացն գրեցից,
Որք ի տեառնէ առնուն զնոյն հատուցումն,
Զայս առն յեղյեղել,
Թէ՝ Բարի առնէ տէր ուղղոց սրտից*:
Զիա՞րդ զնամառատն փոխատրութիւն անաչառութեան
Վրիպեցելոյս՝ ինձ սահմանեցից,
Թէ՝ Զբիւրեալսն յափշտակութեամբ տանի ընդ այնոսիկ,
Որ գործեն զանաւրէնութիւն*:
Զիա՞րդ զաստուածազգեստին պանծանս
Ամաչեցելոյս՝ ինձ պատուաստեցից՝ ասել զնորայսն,
Թէ՝ Տէր, ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ, եւ ոչ զրաւսան աչք իմ*,—
Եւ որ յետ սորին պատմին ասացեալքն:
Զիա՞րդ զանճառն հան զմարմին բան
Ի ցոյցս առից բաջալերութեան վհատելոց,
Ես՝ գանձ գեհենին, ասել ընդ ածեալն աստուծոյ հոգւվն,
Թէ՝ Յառաջագոյն տեսեր, զի ոչ գոյ նենգութիւն ի լեզուի իմում*,—

48. Սաղմ., ճԺԸ, 10։
50. Սաղմ., ճԺԸ, 101։
53. Սաղմ., ճԺԸ, 11։
57. Սաղմ., ճԺԸ, 104։
61. Սաղմ., ճԺԸ, 106։
64. Սաղմ., ճԺԸ., 155։
68. Սաղմ., ճԻԴ, 4։
72. Սաղմ., ճԻԴ, 5։
75. Սաղմ., ճԼ, 1։
80. Սաղմ., ճԼԸ, 4։

Ի սկզբնատրն նախաձայնեալ սաղմոսիս
Մինչեւ ի լրումն աւարտման բանիս:
Զիա՞րդ դասակցութեանց դժնէից մարդոց նամաբան
Այրս մանու եւ որդիս սատակման բարբառիմ զբարեշնորհին.
Ո՞չ աճա զատելիս հո, տէր, ատեցի*,—
Եւ զմնացուածն սորին կարգի:
Զիա՞րդ մեծաւն վստահութեամբ տաւնելի վեհին,
Անձն իմ, եւ դու աշխար աշխարհի,
Զանդատ հո ոգի յառաջ ընծայեալ,
Մեծացուցանես ընդ պսակելոյն,
Թէ՝ Փորձեա՛ զիս, տէր, եւ տե՛ս,
Թէ իցե՞ն անաւրէնութիւնք ի ձեռս իմ*,—
Եւ զյաւելուածն, որ զհետ սորին:
Զիա՞րդ, ես գոլով, եւ յայլոց աղաւթիմ ապրել՝
Յուսացելոցն յաստուած ձայնակցեալ.
Պահեա՛ զիս, տէր, ի ձեռաց մեղաւորի եւ ի մարդոյ չարէ*:
Զիա՞րդ համբարձայց ընդ փառաւորեալն մաղթել աստուծոյ,
Թէ՝ Դու ես յոյս եւ բաժին իմ յերկրին կենդանեաց*:
Զիա՞րդ, իբր հանդիսացեալ ընդ նգնաւորին,
Զմրցանակն յաղթանակի բազատրին մատուցանելով,
Զառաւելեալն հան զաւրինակ աղերս աղաւթից,
Թէ՝ Ինձ սպասեն արդարք հո, մինչեւ հատուցես ինձ*:

Գ

Բարեբանեալ է եւ այս իմաստ հոգեւոր
Եւ տէրունի գործոյն նմանի,
Ուր զփորձիչն պատկառեցոյց,
Յորժամ զամենայն արհամարհեսցէ
Եւ զսկզբնապատճառն եղելոց միայն ընտրեսցէ՝
Ասելով, թէ՝ Երանի՛ ժողովրդեան, որոյ տէր աստուած է նոցա*:
Մեծ է եւ այս բարձրութիւն շնորհի
Եւ զգուշական համարձակութիւն՝ լցեալ երանութեամբ,
Թէ՝ Սուրբ հո աւրհնեսցեն զքեզ*:
Ընդնալի է եւ այս ընտանութիւն մերձաւորական հոգեւոր հաղորդութեան

85. Սաղմ., ճԼԸ, 21։
92. Սաղմ., ճԼԸ, 23—24։
96. Սաղմ., ճԼՔ, 5։
98. Սաղմ., ճՀԼ, 6։
102. Սաղմ., ճՀԼ, 8։
108. Սաղմ., ճՀԴ, 15։
111. Սաղմ., ճՀԴ, 10։

Յաստուած յուսալ եւ ի նոյն արձանանալ,
Բանիւ սաղմոսին բերկրեալ,
Թէ՝ Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր*,—
Եւ զկարգ բանին կատարէ,
Միշտ զողբալին եւ զզուարճալին ազդեսցէ,
Թէ՝ Պահէ տէր զամենեսեան, որ սիրեն զնա,
Եւ զամենայն մեղաւորս սատակէ տէր*,—
Ի գլուխս լրման գոց նուագարանաց սաղմոսիս,
Իբր թէ զաւրինակն իսկ եցոյց վերջին հատուցման արդարոց եւ մեղաւորաց:
Զուգակցորդ են միմեանց եւ զկնի երգեցեալիս,
Զի թէ՝ Ընդունի զնեզս տէր,
Եւ խոնարհ առնէ զամբարտաւանս միշտ յերկիր*,—
Ապա ինձ ո՞րման եղկութիւնք կան առաջի:
Իսկ եթէ՝ Հանի տէր ընդ ժողովուրդ սուրբ
Եւ բարձր առնէ զնեզս ի փրկութեան*,—
Ապա ներբեալս ի բարեմասնութեանց՝ ես ո՞ւր հաստատեցայց:
Իսկ եթէ աւրինելի է աստուած ի սուրբս նորա տիրապէս[7],
Ապա աւտարս ես ի մաքրութեանց ընդ ո՞րս դասեցայց:
Իսկ եթէ ի կանխերգիցն մերձ այսր եղից
Յիշատակարան ինձ կշռամբութեան,
Թէ՝ Սիրեցէ՛ք զտէր, սուրբք նորա,
Զի ստուգութիւն խնդրէ տէր
Եւ կրկին հատուցանէ ամբարտաւանիցն*,—
Ապա յորո՞ւմ գնդի ես գտայց
Գերեալս ի գաղտնեաց գողին չարեաց:

Դ

Քանզի զոր աւրինակ տատանին տագնապաւ տերեւք տնկոց եղեփն ծառոց,
Շարժեալք ի հողմոց ուժգին բախելոց՝ հոսեալք ի խոնարհ,
Այնպէս չանացաւ չարդել զընթացից իմոց վերարձակութիւն[8]

115. Սաղմ., ճԽԴ, 19։
119. Սաղմ., ճԽԴ, 20։
124. Սաղմ., ճԽԶ, 6։
127. Սաղմ., ճԽԹ, 4։
135. Սաղմ., Լ, 24։

Քաշաբեր[9] ուղէշս՝ զյարմարեալս ձեռամբ աճեղ մշակիդ:
Զոր հաստատեցե՛ս՝ արմատացուցեալ վերստին դարձեալ
Նոր պտղաւորութեամբ անապականաւ
Յանդաստան կենաց խնամոց էոց կամացդ,
Ամենապարգեւ թագաւոր Քրիստոս, աւրհնեալ յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ԿԲ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՈՂ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Ա

Այլ արդ, ընդէ՞ր ոչ ի վերագրեցեալն սաղմոս[1] նախաճառական
Եւ յայլ մարգարէիցն մասն ինչ յատկեցից:
Քանզի զի՞նչ վայելումն իցէ կերակրոյն,
Եթէ անզգայեալ ցաւիմ ուտիցեմ,
Եւ կամ զո՞ր շահ սաղմոսն ունիցի,
Եթէ ոչ ի միտ առնուցում:
Քանզի նզովեմ զիս ինքն ի նոսին, եւ ոչ իմանամ,
Լուացեալ լինիմ, եւ ոչ պայծառանամ,
Արեւու ծագեալ, եւ ոչ լուսաւորիմ,
Մեղր նաշակեմ, եւ ոչ քաղցրանամ,
Ոեսնիւ լնանիմ, եւ ոչ բժշկիմ,
Միշտ կանխեմ ի նոյն, եւ դատարկ երեւիմ,
Հանապազ ձաղիմ, եւ ոչ երբէք խրատիմ,
Ողոքիմ դարձեալ, եւ ոչ զգաստանամ:

Բ

Արդարեւ, մեղք եւ անաւրէնութիւնք իմ յիս,
Եւ ես մաշիմ ի նոսին, ըստ մարգարէին[2],
Որ ի դիմաց պարտատուացն բանի,
Եւ տէրունական առակին հին ակոցն եւ նոր գինւոյն[3]:
Վասն զի, թէ՝ Սատակին անաւրէնք եւ մեղաւորք ի միասին,
Ըստ նապաստակ ձայնին*,
Ապա եւ ինձ՝ դժնէիս նոյն բաժին հանդերձեալ պանի:
Քանզի ասեմ զաղմոսն, թէ՝ Հատուցանէ այնոցիկ,
Որ առասել առնեն զամբարտաւանութիւն*,
Եւ կցորդեմ սմին զընթերցուածն,
Թէ՝ Աւր տեառն ի վերայ նպարտից եւ ամբարտաւանից*:
Ասեմ, թէ՝ Աւասիր եղեն մեղաւորք ի մաւրէ*,—
Եւ որ ինչ կարգ սորին ցուցանէ,
Յաւրեմ առ սմին, թէ՝ Կործանեսցին անաւրէնք երկրի,
Եւ՝ Ամբարիշտն բարձցի յերկրէ*,
Եւ՝ Անիրաւ մերժեսցին ի նմանէ*:

Գ

Ո՛րբ ինձ կարդացէք առ ձայնն,
Թէ՝ Ջոր աւրինակ վառի եղէգն ի կայծակաց հրոյ,
Այնպէս այրեսցին մեղաւորք ի բորբոքեալ բոցոյն*:
Լացէ՛ք առ սաղմոսն,
Թէ՝ Արկցե՛ս ի վերայ նոցա կայծակունս հրոյ*:
Աչխա՛րս պատմեցէք ի բանս ասառուածեան վճռին՝
Մարգարէիւն ազդեցեալ՝
Թէ ոչ կամիցիք լսել ինձ, սուր կերիցէ զձեզ*:
Կոծեցարո՛ւք առ սաղմոսն,
Թէ՝ Մաճ հովուեսցէ զնոսա*:
Աղի արտասո՛ւս ողորմ հառաչմամբ ընդ հեծութիւնս իմ յարմարեցէք,
Յորժամ բարձրեալն ընդ Իսրայելի եւ ինձ ասասցէ բանիւ սաղմոսին,

20. ես., Ա, 28, 31։
23. Սաղմ., Լ, 24։
25. ես., Բ, 12։
26. Սաղմ., Մէ, 4։
29. ես., ԽԶ, 10։
30. Առակք, Բ, 22։
33. ես., ե, 24։
35. Սաղմ., ՃԼԹ, 11։
38. ես., Ա, 20։
40. Սաղմ., ՀԸ, 15։

Թէ՝ ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում*:
Աւա՛ղ կարդացէք թշուառացելոյս,
Յորժամ այլ մարգարէ զնոյնս դիցէ.
Վա՛յ նոցա, զի վազեցին զինեւ*:
Բարբա՛ռ փողեցէք ի սիրտ մղձկեալ նոր աղաղակի,
Յորժամ տեսանողն, աստուածով ամաչեցուցեալ,
Ջիս կշտամբեսցէ ընդ ապարասան տանն Յակոբայ.
Տեսէ՛ք, արեամարեոտք, զարմացարո՛ւք եւ եղծարո՛ւք*:

Դ

Այլ դարձուսցե՛ս եւ ամփոփեսցե՛ս
Ջբարձրացեալ զսուր բարկութեան աւատրիդ սպառնալեաց
Ի սարտուցելոյս յերեսաց մեծիդ
Եւ, խնամովք աչոյդ բարեբաշխութեան առ իս ժամանեալ,
Աւծո՛ւմն կենաց պարգեւատրեսցես fո աղաչողիս:
Եւ fեզ փա՛ռք յերկինս ի բարձունս,
Եւ ի մանացուաց՝ յերկիր ի խոնարհ,
Ի սահմանս բոլոր ազանց եւ յամենայն յաւիտեանս:
Ամէն:

43. Սաղմ., 2, 12:
46. Ովսէէ, է, 13:
50. Ամբակ., Ա, 5:

ԲԱՆ ԿԳ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱԽԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Ա

Բարեբար եւ բազմագութ, մարդասէր եւ երկայնամիտ, միայն **բազում**,
Ընդ Հա՛ւր fում պատուել եւ աւրհնաբանեալ տէր ամենայնի,
Որդի աստուծոյ կենդանւոյ*, անպատճառադ միշտ իմում կոչտեաց,
Որ ամենեւիւն անփորձ ես ի չարեաց*,
Որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորի*,
Որ փրկութիւն են ի fոց կամաց ընծայեցուցեալ,
Որ դարձուցանես զմարդիկ մեղաց ի յաւդ fաւութեան,
Որ զնուր բարկութեան յանձրեւս փոխարկես[1],
Որ զյետնեալ զկինն ի բարեաց՝ կրկնակի գոյիւ նահանջեր
Երկեակ բնութիւն ի նոյն արձանի՝
Ո՛չ իսկապէս ընդ անպարտսն եւ ո՛չ համայն ընդ պատժատրոն[2]:
Որ զյուծութիւն ծովուն սահանաց
Իբր զկարկաւս fարանց կառուցեալ յեղանակեցեր[3]:
Որ զկարծրանիւթ վէմն անապատին
Ի վիժակս վտակաց հոսեալ բղխեցեր[4]:
Որ զՅորդանանու ջրոյն սրաշարժ վայրեկութիւն
Հրաշատր անդրադարձութեամբ ի յետնորդս հետանոսաց

2. Մատթ., ԺԶ, 16:
4. Յակ., Ա, 13:
5. Եզեկ., ԺՀ, 23:

լուացումն աւազանին ի բիկունս առաքեցեր[5]:
Որ զպատուաստեալ պարիսպն Երիքովի,
Յաւրինակ կործանման բռնութեանն սատանայի,
Իբր զթեթեւութիւն յարդի ցնդեցեր[6]:
Որ զվնասակար ջուր նորին, ի յառակ այլայլութեան
Առ ի բարին փոխարկութեան՝ բանաձայնացոցն փրկութեան,
Նորհրդական աղիւս նամեմատ՝ անուշեցեր[7]:
Որ զմեռային դառնութիւն իբր զմտաց անհաւանութիւն,
Կենացն փայտիւ ի բեզ յարմարեալ՝ պիտանի արարեր[8]:
Որ զառեալն ի գետոյն,
Ի գծագրութիւն անսահմանդ Fո նրամանի
Անորակիդ գունակութեան,
Ի նոր երանգ բոսորային մածեր արիւն ի ցամաքի[9]:
Որ զանկեղտան ցուպ գաւազանին,
Ի կերպառութիւն առ ի գհոյդ մերովս նկարագրիլ[10],
Այլ եւ յատարազնիցն ընտրութիւն,
Ի տիպն ապաթոյն կերպիւ վիշապի նմանեալ ցուցեր[11]:
Որ զերջանիկ ձեռն աջոյն Մովսեսի, ի ցոյցս տեսութեան
Ապագայիցն նրաշից[12] մարդեղութեանդ Fոյ, բարձրեալ,
Եւ բեւ՝ ախտաւոր մարմնոյս մահուր լինելոյ,
Անփոփոխ փոխատուրեամբ կրկին գուշակեցեր[13]:
Որ յայսմահնեացս շրջադրութիւն
Բարեխնամապէս առուեսիւ սիրոյ
Ջանակնկալն գիտ մեղաւորաց կոստականաց
Նշանակեցեր, աւրհնեալ ամենագութ:

Բ

Որ բուսուցանես յերկրէ դալարի՝ զմեռեալն յանշնչականէն,
Որ զանշարժն իբր զրնթացող կառավարես,
Որ յանարգ արգանդէ կոչես բեզ պատկերակիցս,
Որ տաս պատահնկաց աղաւրիս ըմբոշխնելիս,
Որ յայտս մահուս հներս ընծայես,
Որ զսաղարթ սեւութեան վարսից ի ձեան կերպարան
զարմանագործես՝
Յուցեալ, թէ առ ամենայն սահման հեռաւորական յաղթող ես,
հզաւր:
Որ փոփոխես զշրթունս բնաւորականս,

Ըստ բանին Յոբայ, ի կամս հաւատարիմս[14],
Որ սասանես զերկիր եւ զսիւնս նորին ի հիմանց՝[15]
Նշանակեալ հաստուածին գոյիւ,
Թէ դու միայն մնաս անկորնչելի:
Որ հոլովես զաւրեւս՝ իբրեւ զանցաւորս
Եւ դարձեալ ի նոյնն կապես՝ իբրեւ զյարակայս՝
Յայտ արարեալ, թէ եւ առ մեղաց բազմութիւն
Դիւրապէս ունել կամ բողոլ դոյնպէս զաւրեացես:
Որ զարուսեկին անզգայ էութիւն իբր երասանաւ իմն
դաստիարակես՝
Երեւեցուցեալ այնր իրի կերպիւ, թէ զբնութեանս չար դիմեցումն
Յորժամ եւ կամիս՝ հանդարտ առնիցես:
Որ զանբարբառ բոլորակ լուսնին կարգես ունայնս եւ պատարուսս՝
Լուսատրեալ զպատճառն առ աւետիս տեսողաց,
Թէ ի նուազութենէ բարեաց զպարտաւորս մարմին
Դու ածես ի լրութիւն առաջնատեղծ հարստութեանն:
Որ զպատկերս անխաւս աստեղաց,
Իբր զդասակս դոյզն հատից, տրոհես եւ ժողովես՝
Յոյս իմն կենաց առ այս խորհրդաբերեալ, հաղցրահայեաց
տեսութիւն,
Թէ եւ անաղաչատրաց լեզուաց կարողապէս բաւս ողորմել:

Գ

Որ ի մէջ մահու եւ կենաց շափիղ վստահութեան ուղղես ի ծովու՝
Վկայութիւն եղեալ հաւաստի, թէ եւ յանկասկածատրն վայրի
Քեւ պաշտպանիմք անգայթակղելի[16]:
Որ իբր զչուր կաթսայից ի հրոյ եռացեալ,
Որպէս զմեղաց մրրիկ պղտորեալ՝ բանիւ կամաց fոց
խափուցանես:
Որ հայիս յերկիր եւ տատանես զսա[17],
Զի անբաւիւն զմտատրս զգաստացուցանես:
Որ իբր զակատ[18] մի անձուկ նաւի ի վերայ շարժութեան ալեաց՝
Ջանբաւ բանձրութիւն գետնոյս դղորդես,
Որով ծանուցեալ լինիս ամենից հաստուածոց, թէ իցես
աներկբայելի:
Որ ի բան fո զաւրեղ հիմնացեալ ունիս զամենայն,
Որ սերմանես զարտաշնչացեալ մարմինս յերկրի
Եւ զնոյն անկորուստ պահեալ՝ կրկին կենդանածնես:

Որ ապականացուս աւանդեալ՝ անեղծս ստանաս[19],
Որ ընդ մահացու[20] նիւթոյս զնշխարն կենաց խառնես,
Որ հրամանաւ ակնարկութեան ի խուն վայրկենի կազմեցեր,
Պատրաստ կացուցեր զանզարդուրիւն ամենից եղանակաց:
Քո է զաւրութիւն եւ կարողութիւն,
Որ շրջանակես զժամանակս ամաց նոլովման աւուրց
Յայլ նմանութիւն բարեպատեհ տեսողութեան:
Որ կարդաս զանմոռուչսն՝ իբր զկենդանիս,
Որ ազդես միայն, եւ նոքա ընթանան,
Որ միայն հեղուս, անկանես աննաո արուեստիւ
Հնարագիտութեան՝ մէգ եւ առաւաւտ[21]:
Որ յետ նախակարգ յաւիտենաձոյն առաջնաստեղծ լինելութեանն
Արարեր զփառաւորեալսն մեծամեծս հրաշակերտիցն հանդիսից,
Ըստ Գրոյն երջանկութեան կանխահիացն զարմացման[22],
Այլ իմն գոյացութիւն տաճելի տեսակի
Անեղծ աշխարհագործութեան եւս հան զսոյն՝
Ի մարդանալդ fo, որոց ոչ գոյ թիւ:

Դ

Որ անա զվնասն մեր fեզ գրեցեր[23],
Որ զարդարութիւնն fo մեզ շնորհեցեր[24],
Որ ընդ fեզ կրեցեր զհաշտութեանն մեռում փրկանակ,
Որ ոչ երբէք լfանիս յողորմութենէ,—
Դարձո՛ զամբարշտեալս ի պաշտաւն բարի երկիւղի,
Զթմրեալս՝ ի զգաստութիւն արթնութեան սրտի,
Զանմաfուրս՝ ի սրբութիւն պայծառութեան կերպարանի,
Զթազմաբիծս՝ յանբծութիւն հանդարտական սուրբ պատկերի,
Զբեկեալս՝ յողջութիւն, որ ի դիպմանց ոչ խորտակի,
Զլացեալս՝ ի խնդութիւն զուարթութեան անխռեալի,
Զյուսահատեալս՝ ի սէր միաւորիչ անfակտելի,
Զամաչեցեալս՝ ի վստահութիւն հաստատութեան անշարժելի,
Զխաւարեալս՝ ի լոյս երանութեան անմեկնելի,
Զմահու գերեալս՝ ի կեանս, որ ընդ եղծմամբ ոչ անկանի,
Զի փառաւորեսցի անուն fo, Յիսուս,
Խոստովանեալ յամենայնի ընդ Հաւր եւ ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ,
Ի բարձունս երկնի եւ ի ստորեւս երկրի
Եւ ի բնակիչս նոցա յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ԲԱՆ ԿԴ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ա

Եւ արդ, առ ամենայն բան յամենայնի ուղիղ ես, աստուած,
Իրաւամբ դատիս, արդարութեամբ կշռես,
Ճշմարտութեամբ չափես, աւրինութեամբ հեռեւիս,
Բարւոք ընթանաս, ստուգութիւն սիրես,
Յստակութիւն կամիս, լուսաւորութիւն համբուրես,
Փորձիւ յանդիմանես, երկայնմտութեամբ fննես,
Ոչ ունիս նենգութիւն եւ ոչ գոռոզութիւն,
Այլ ամենեւին հեզութիւն, հանդարտութիւն եւ ողորմութիւն:

Բ

Արդարացար վերին իմաստութիւն անայլայլական Հաւրդ
հանճարոյ՝
Կրկին վկայեալ անզեղջ գովեստիւ յորդեգրեցելոցն շնորհաւք,
Ըստ բանին սրբութեան, որ Աւետարանաւն կենաց ի fէն ընկալաք,
Որ ո՛չ ի կոծելն ողբացի եւ ո՛չ ի փողելն կսfաւեցի[1]:

Ասացեր անաւրինիս, թէ՝ Մի՛ անաւրինիր*,
Եւ ես ի նոյն չարիս պնդեցայ,
Մեղաւորիս, թէ՝ Մի՛ ամբառնար եղջիւր ի բարձունս*,
Եւ ես զընդդէմսն ինձ գործեցի
Եւ ոչ զգացի երբէք զառածեալս,
Թէ ի ձեռին fո են եղջիւրք արհայութեան նպարտից ամբարձելոց
Խոնարհեցուցանել եւ բարձրացուցանել,
Ըստ Ամբակումայ, Դաւթի եւ Զաքարիայ[2]:
Աւրինութիւն ինձ կամեցար, ողորմած,
Եւ ես՝ անիծեալս մեծ տարագրութեամբ,
Խոտորեցայ յարժանին ինձ մասն,
Սիրեցի բարկութիւն եւ ոչ բարութիւն,
Շաւշափեցի, ըստ Գրոյն, զխաւար եւ ոչ զլոյս*,
Կենդանի ձայնիդ fո, գրած, ապառումս պատասխանեցի:
Զորդնն անման ասացեր բանիւ եսայեայ,
Եւ զնուրն՝ անշէջ, եւ զկշտամբութիւնն՝ անվախճան,
Եւ զտեղին՝ յաւիտենից[3], եւ զաւրինակ նմին՝ սոսկալի,
Եւ ես ո՛չ իմացայ, ըստ սաղմոսողին, եւ ո՛չ մտառեցի*,
Այլ ի մոայլ մտաւորական կուրութեան գնացի:

Գ.

Ցուցեր մարգարէին, թէ՝ Զաւրինութիւն ստացայ, որ զաւրէնս դնէ*,
Եւ ես համառաւտել զնոյն փութացայ:
Առնան հոգեւոր վիմի գրեալ մատամբ fո, տէր Յիսուս Քրիստոս,
Զդաւիթ իւրովին բանիւ կանգնեցեր՝
Ասելովն ինքեան ընտրութեամբ առ սոյն,
Թէ՝ Պահեցի զաւրէնս fո յամենայն ժամ, յաւիտեան*,
Անդրադարձութեամբ բանին միջնորդեալ զկրկին հաստատութիւնն,
Թէ՝ եւ յաւիտեանս յաւիտենից*,
Ընդ որս եւ զսորին նմանիս պարծանաց առ իմս խրախոյս,—
Եւ ոչ գկծեցայ:

13. Սաղմ., ՀԴ, 5։
15. Սաղմ., ՀԴ, 5—6։
25. Յոբ, ԺԲ, 25։
30. Սաղմ., ՁԱ, 5։
32. Սաղմ., ՁԴ, 8։
37. Սաղմ., ՃԺԸ, 44։
39. Սաղմ., ՃԺԸ, 44։

Ճեպեցայ ի տաւնս Բաւաղու[4] եւ ոչ աստուծոյ,
Ի յերկուս նետս երկմտութեան կրկին կաղացի՝
Կասեալ ի բարեաց, ըստ երգիծանելոյն Հեղիու[5]:
Ունիմ զՄովսէս իւրովին աւրինաւ[6], եկեալ ի մեռելոց,
Եւ զառաս մարգարէիցն՝ գրեալ ի յոգի,
Եւ զմատեանս առաքելոցն՝ ընդ մտաց մատն յեռեալ[7],
Եւ զէրդ հասարակաց՝ կաթսաւն[8] աւետեաց,
Յառուցեալ ի թաղմանէ անքիւ նշեցելովք[9],—
Եւ անհաւատագոյն, քան զինքսին եղբայրակցութիւնս այնր մեծատան[10],
Որ է առակ իմն յարմարական՝
Նմանեալ զգայականացն մասանց անողորմիցն յղփացելոց,
Մնացի իբրեւ զսալ դարբնաց՝ անընդոստ,
Յամառեալ, հարացեալ սրտիւ[11],
Որպէս աւրինակն է Բելիարայ[12],—
Եւ ոչ ապաշխարեցի:

Դ.

Այլ ազդեա՛ վերստին առ սոյն կերպարան լինել կրկին ողորմութիւն,
Բարի, անաւոր, մարդասէր, խնամակալ,
Կենդանի, սուրբ, լուսաւոր եւ անվախճան թագաւոր,
Զաւրութեամբ պանծալի խաչիդ խորհրդոյ
Ի կարծրացեալս մեղաւք անքներ անդաստանի՝
Երիկամանցս յիմարութեան եւ անպտուղ սրտիս լինութեան,
Զի առեալ նպաստ աւժանդակութեան ի գթութենէ կամաց ամենակալիդ՝
Որոտասցէ, բղխեսցէ հոգիս՝ ընծայեալ աչաց վշտագնեցելոյս
Վտակս արտասուաց արբուցանողաց,
Ինձ՝ ի փրկութիւն եւ ի մաքրութիւն,
Եւ ինձ՝ ի հանգուիս ընդունելութեան,
Ամենապարգեւ տէրդ բոլորից, փառաւորեալդ յաւիտենից:
Ամէն:

ԲԱՆ ԿԵ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Եւ արդ, ես՝ նախնիս ամբարշտաց,
Գլուխս մեղատրաց, պետս անիրաւաց,
Առաջինս պարտատրաց, պատկերս յանցատրաց,
Ատելեցիս ըստ վատթարութեան, այլ ոչ ըստ բարեբաստութեան[2],
Անա զանճառիցն իմոց ճառեցի,
Զպատկառելիսն խայտառակեցի,
Զգաղտնիսն հրապարակեցի,
Զծածուկսն յայտնեցի,
Զթաքուցեալսն ցուցի,
Զամփոփեալսն տարածեցի,
Զդառնութեանս մաղձ ժայթքեցի,
Զգործակցութիւն չարին մատնեցի,
Զամբարեալ թարախ վիրիս համեցի,
Զխոցս պարտեաց իմոց ծանուցի,
Զպատրուակն կեղծեաց առի,
Զհող տգեղութեանն վերացուցի,
Զամաւթալեացն զգեստ մերկացուցի,
Զգարշելիսն յանդիմանեցի,
Զմրուրն մանու փսխեցի,
Զպալարս նոգւոյս խածուածոց հանճանայապետիդ Քրիստոսի բացի:
Յանձինս վտանգ ոչ անխայեցի,
Մարմնոյս սիրոյ ոչ աշառեցի,
Զարմատն նենութեան տեսիլ արարի,
Բնութեանս կարեաց ոչ ողորմեցայ,
Զմիաբանութեանն կապ խզեցի,
Զդրեակ արտիս հանդեցի,
Ընդ կամացս որսոյ, իբր ընդ դարանակալի մանու, կոտեցայ,
Զպահեստ անյայտիցն արտասխ հանի,
Զմբերիցն գանձ մեծին գուշակեցի,
Զդատախազն դատաւորին հանդէպ կացուցի,
Զապաւենացն փորձ այժմէն իսկ գտի,
Զդաշն կործանողին կտրեցի,
Զուխտն խաբողին ցուցի,
Զկատարած մարտին յաղթութեան ի բեզ, տէր Յիսուս, ապաստանեցի,
Զպատերազմին խումբ գրգռեցի,
Զդիմադրութիւն դիմեցմանն՝ բանիդ աստուծոյ յուսացայ,
Զխաւարասիրացն փաղանգ լուսեղինացն զինուց սպրդեցի:

Բ

Եւ արդ, ստեղծիչդ ամենայն եղելոց Քրիստոս,
Որդի բարձրեալդ աստուծոյ,
Զաստէն դարովեալս յայսպիսեաց բանից
Եւ զհարուածեալս յայսմանեաց գանից
Մի՛ կշտամբեսցես կրկնակի դատել ի մեծի ատուրն:
Անա, հզաւր, անճին, անճառ, բարերար թագաւոր անմահ,
Առ այս կերպ պատկառանաց ինքնապարսաւս խոնարհութեան,
Որ ինձէն զանձն մեծաւ ձաղանաւք յոգի դատեցի,
Կի՛ց նուագաւք այսր մատենի
Անարգանաւք ամաւթոյ զդէմսն սատանայի,
Եւ զերեսս կերպի պատկառեցելոյս նշանաւ խաչիդ զաւրացո՛:
Միասցի՛ կնիքդ լուսոյ ի գեղ տեսակիս,
Ամրութեանդ նշան հաստատեսցի՛ ի տիպ դիտակիս,
Երեակ կենացդ փայտի ձեւասցի՛ ի պատկեր այտիս,
Առոնեստդ հրաշից ի ճակատիս շո՛ւք նշանակեսցի:

Մի՛ այլայլեսցի յինէն դրոշմդ լուսապաճոյճ,
Մի՛ բարձցի ի տեսանելեացս բրաց ճաճանչդ աւրհնութեան,
Մի՛ մեռժեսցի ի գլխոյս առհաւատչեայդ վստահութեան,
Մի՛ սասանեսցի ի բերանոյս ամրութեան սեմոց փառ
տեառնագրութեանդ:
Պահպանակդ երկրպագելի ի զգայարան սրտի՛ս միասցի,
Զորիցս նիւթոց իմոյս գոյութեան հառաբեւիդ նշո՛յլ ազդեսցէ,
Զեռինս կարկառման փրկչիդ իշխանութի՛ւն աւժանդակեսցէ,
Մատուցման հաստատածոյ մատինս խորհրդարա՛նդ
համարձակութեան բարեգործեսցէ:

Գ.

Ի մեկնելս իմում մի՛ ճեռասցի սրբութիւնդ,
Մի՛ լքցի պատիւս ի պատիլն պարտատրիս,
Մի՛ մեռժեսցի[3] ի յոգոյս անդաւաճանելիդ փրկութիւն
Մի՛ չնչեսցին գիծք կենդանատուիդ ի ճո գրեցեալս շնչոյ,
Մի՛ եղծցի նկարումն արեան զաւրութեան ի տիրատիպ խորանէս,
Ընդ ի՛ս բնակեսցէ յիմում գերեզմանին:
Ի ծորել մարմնոյս բշուառի աւծումն շնորհիդ առ ի՛ս պահեսցի,
Ի ճորոգութեանն աւտր սովա՛ւ ճանդիպեցայց փառաց փեսայիդ,
Ի ճոյո՛ց այսի ծաճուցայց,
Քոյո՛վդ վաստակաւք պճնեցայց,
Երախտեա՛ւք մեծիդ յարգեցայց,
Աւազանի՛ն զգեստիւ պերճացայց՝ ճատեալ ողորմութեամբ:
Մատո՛, բարեգութ, զվերարկուդ անապականութեան
Տաժանեցեալս մեղաւք մարմնոյս,
Մի՛ յարիցէ ընդ ճոյս՝ բանսարկուին,
Հնացուցիչ ճոգւոյս վատնեսցի՛,
Խաւարաբնակացն պատիրճ մի՛ ընդ իս վերերեւեսցին:
Աւրհնեսցի՛ անուամբ ճո, գթած, վիճն իմ ճանգստեան,
Ողորմութե՛ամբ ճո լցցի գութն իմ գերութեան,
Ընդարձակեսցի՛ ճեւ ինն տեղին բշուառութեան,
Անդո՛ռ եղիցի, խնամող, ինն բանսն բարկութեան,
Սնուցէ՛ զիս առ յանումն արգանդն մթութեան,
Յուսո՛վ ճո շտեմարանեսցէ զիս յարկն այն անձկութեան:
Զեռա՛մբ ճո պահեցայց ի խշոին տարտամութեան,
Թեւա՛ւճ ճո ընկալայց ի տունն տագնապի,
Դու, գովեալ, ընդ իս ի սենեակն վտանգի:

Աւա՛ղս ինձ աստանաւր ի բիւս նազարաց[4],
Զի որ երբեմն էի վերնային, եւ այժմ՝ անդնդային,
Երբեմն՝ տաւնելի, եւ այժմ՝ աշխարելի:

Դ.

Այլ եւ արդ կրկին դու աւրհնեալ ի բոլորից գոյից՝
Յերկնայնոց եւ ի ստորնայնոց
Եւ ի սանդարամետականաց մեռելոց[5],
Անպարտականդ այս տարագրութեան,
Ե՛ս վրիպեցայ, ե՛ս աւտարացայ,
Ե՛ս յիմարեցայ, պարտեցայ եւ խոտան գտայ,
Ե՛ս լճայ, կասեցայ[6] եւ կործանեցայ,
Ե՛ս մոլորեցայ, ե՛ս մատնեցայ, ե՛ս մեռժեցայ,
Ե՛ս խորթացայ, գերեցայ եւ գայթակղեցայ,
Ե՛ս նզովեցայ, ե՛ս բշուառացայ, արբեցայ եւ վատթարացայ,
Ե՛ս ընկլուզայ, ե՛ս խաբեցայ, ե՛ս անաւրինեցայ,
Ե՛ս ապականեցայ, մանացայ եւ իսպառ եղծայ:
Զիմ ճո առ այս ինչ մատն չարի,
Որ ես միայն անփոփոխ բարի:

Ե

Արդ, կամմ ճո յիս՝ եւ խաւարն ինձ ճառագայթ,
Ճրագ յուսոյ ճո անդ՝ եւ գիշերն վաղորդայն,
Մարմնոյ ճոյ ճաղորդեալ՝[7] եւ յամաւրոյն կարծեաց ապրեալ:
Իսկ ես ոչ գրեմ զանձն իմ կենդանի՝
Վասն անփախչելի վախճանին,
Դարձեալ զի[8] ոչ վարկանիմ կորուսեալ՝
Վասն աներկեւան ճորոգմանն:
Որ եւ փակեալ ճամարիմ ինձ զելս կենացդ՝
Վասն անճաւելեացն պարտեաց,
Դարձեալ բացեալ ինձ զդրախտն՝
Վասն փրկութեանն աւետեաց,
Քանզի ոչ այնճան վնասութեանն գոյժ տագնապէ,
Որչափ փրկութեանդ բաջալերեալ՝ ձեռն կարկառէ:
Արդ, տո՛ւր, տէր, տո՛ւր ողորմութիւն՝
Առ ամենայն ձայն գոնսրաննալ, աւրհնեալ յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ԿԶ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ
ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽԱՋ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա.

Արդ, որ ոք եւ առցէ զայս դեղ մաղթանաց
Այսր մատենի պարկեշտականի՝ պաղատիլ սովաւ,
եթէ ի մեղաւորաց իցէ մատուցեալն,
եղէ՛ց եւ ես իմովս բանիւ կցորդեալ նմա,
Իսկ եթէ յարդարոց գուցէ յառաջեալն,
Գտա՛յց եւ ես սովիմբ ընդ նմին ողորմեալ նովաւ:
Ապա թէ երջանկասցի այնպիսին ինքեամբ՝
Ինձ միայնոյ գրեալ զեղկութիւնն,
եւ ես ինձէ՛ն վկայեմ այսմիկ:
Բայց յիշեսցէ՛ նա զՍողոմոն եւ զբանս նորին հոգեշունչս,
Թէ՝ Ո՞վ ոք վստահասցի սիրտ սուրբ ունել,
եւ կամ ո՞վ պարծեսցի մաքուր լինել ի մեղաց*:
եւ զի ո՛չ յարեաւ մարդ երկրածին, ազատեալ ի պատասխանեաց,
եւ ո՛չ ընտիր ինքնարշաւ վազիւքն,
եւ ո՛չ թէ՝ եւ ի բոլոր ամբարձման թեաց բերիցի,
Առ որ զգոյշ լինիցի՝ կրկին երկուցեալ

12. Առակք, Ի, 9։

Ի վիմին իսկ հաստատութեան[2], ուսեալ ի Պաւղոսէ.
Գուցէ անկեալ ի յերկիր՝[3]
Սահմանողի այսմ կանոնի իրաւադատի[4] կշռեալ նմանեսցի:
Այլ առցէ՛ զայս կշռամբութիւն մաքուրն՝ նիւթ պսակաց՝
Առ ի չիջանել անբնաւորաբար յանձնեռնհասն բարձրութենէ,
եւ պատժապարտն՝ առիթ ազատութեան,
Որով ամբարձեալ ի կործանմանէ
Հոգեւորական մանուն՝ ապրեսցի՛ յուսով:
Իսկ ինձ եղիցի՛ պատգամս այս բանի
Սրձան փորագրեալ՝ ամենեւին անեղծանելի,
Որ փոխանակ իմոյ եղկելոյս անձին մանացուի՝
Անդադար ճնշմամբ նեծութեան լալոյ
Առանց լռելոյ միշտ աղաղակէ:
Լիցի՛ եւ ոսկերացս խակտեցելոց
Ի նողապատեան շիրիմ վերարկուին
Անմռունչ ձայնիւ զայս խոստովանել,
Հասցէ՛ եւ մարմնոյս ի նող լուծելոյ
Բարբառով իմն անազդելեաւ ծածկատեսիդ զսոյն պաղատիլ:

Բ

Տէր գթութեանց[5], աղբիւր ողորմութեանց, պարգեւ բարութեանց,
Որդի բարձրելոյ, տէր Յիսուս Քրիստոս,
Ողորմեա՛, խնայեա՛, մարդասիրեա՛,
Նայեա՛ ի վտանգս, ակնարկեա՛ ի բեկութիւնս,
Խոնարհեա՛ց ի թշուառութիւնս,
Տե՛ս ի տարակոյս անձնեռնհաս տագնապիս[6],
Հասի՛ր նաղորդել կոստականս կարեաց:
Շաւշափեա՛ բժշկապէս զամենաբշուառ ախտաւորութիւնս,
Ո՛ւնկն մատուցեալ խաղցրութեամբ ողորմագին նեծութեանս,
Լո՛ւր ի խորոցն անդնդոց մանուն գերեզմանի՝ անմռունչելի հառաչմանս,
Մոցէ՛ յականջս ամենալուր լսելեացդ
Ձայն պաղատանաց վստահել անդամոցս:
եւ վասն զի գրաւական կենդանութեանս անապական է,
Անփոխո՛ղ լիցի եւ սիրոյդ fո գթութիւն,
Կցո՛րդ լեր ճեզութեամբ տաժանաւորս տկարութեան:

Գ

Մեռեալ պատկերիս մի՛ ոխս պահեսցես,
Ընդ անշունչ կերպարանիս մի՛ ի դատ ննջոյիցն մտցես,
Մանու տանջեցելոյս մի՛ հարուածս յատկացես,
Ընդ բեկեալ խեցեղէն անաւրոյս մի՛ ուժգնութեամբ մարտիցես,
Վնաս կոշկոնելոյս մի՛ բարկութիւն կրկնեսցես,
Կործանեալ շինուածոյս մի՛ պատուհաս մատուսցես,
Շանս սպանելոյ մի՛ հարիւս առնակեսցես,
Լուսյս ջախջախելոյ մի՛ սաստիկս որոտասցես,
Հողոյս անպատուելոյ մի՛ իբր ամբարհաւանի ուժգինս
մռնչեսցես,
Ջմոխիրս մեռելի մի՛ ի դատ ընտրութեան կոչեսցես,
Ջփոշիս ցնդելի մի՛ իբր զհո դիմամարտ գտցես,
Ջտիղմս տաղտկալի մի՛ իբր զոսոխ վարկանիցիս,
Ջգարշութիւնս անգոսնելի մի՛ իբր զբռնամարտիկ վանեսցես,
Ջխէթս ի բաց ընկենլի մի՛ նիւթ գեհենին պահեսցես,
Ջայսմանեաց բազմապատիկ բանից կշտամբեալս
Մի՛ վերստին յանդիմանեսցես:

Դ

Այս ամենաքշուառ եւ խաւարարգել շիրմին են անա
Սրտաբեկ եւ յոգնաթախիծ արգահատութիւնք,
Հաստատեսցէ՛ աւրհնելդ հո բան անփոփոխական լինել՝
Ըստ սրտի արգահատելոյս:
Քանզի եւ այժմ մինչ կենդանեաւքս խաւսիմ՝
Մեռեալ եմ անհասիդ,
Որպէս ի կորուստ մանուն սատակման՝
Ամենազաւրիդ հրամանի անեղծ եմ հաւատովքս:
Արդ, աղաչեմ զքեզ, տէր Յիսուս Քրիստոս,
Հայեա՛ց յիս ողորմութեամբ
Եւ մի՛ թողացուսցես լինել անակից ինձ Բելիարայ,
Եւ զմանազեկոյց տապանին ազդումն
Անկենդանաւորն բնդման թշուառն թաղման՝
Աղաղակ ձայնի հառաչման լալեաց քեզ հաշտեցուցչաց,
Յարգեսցե՛ս լսել, միայն բարեգործ,
Հոգեսէր, հզաւր, մարդասէր,
Եւ հոգիդ հո բարի բնակեսցէ՛ ընդ իս՝

Լոյս առնելով ինձ ի խաւարին[7]:
Մնասցե՛ն ընդ իս կենարար հո կրից պաշտեցեալ մասունք,
Զի իբր զաւանդ զանձու զիս պահեալ ի քեզ՝
Կենա՛ց նորոգման ընծայեցուսցեն:
Աւնա՛հ անվատնելի զինուց ինձ պատկանեսցին,
Ընդ իս յարակայեալ հարիւք պարսից հոգետր հնարից՝
Զչարին հալածել զգունդ,
Մարտն, որ առ իս, էե՛ւ, տէր, վանեսցի:
Զի թէ յարիցէ ի վերայ իմ պատերազմել,
Տեսեալ զհաղթն ունայն ի զաւաց,
Եւ զազդողականացն գործի՝ ապաձայն,
Ջէեզ, տէր, ունիմ մշտնջենաւոր եւ աննիւթելի պահապան:

Ե

Զի եթէ այժմ իսկ կանխաւ արագեալ յառաջ, հան զաւրն
կատարածի,
Եւ անշափ արգելան ինձ պատրաստեսցէ,
Առաքե՛մ զաղաւթսն տէրունականս նմին գան մանու,
Եթէ ի վայր զիս հնարի կործանել՝
Ջծնրադրութի՛ւն արարչին:
Եթէ ի մոխիր երկրի թաւալել ձեռն բերիցէ,
Երեսա՛ցն աստուծոյ ի նոյն մածուցումն զնա հերհեսցէ:
Եթէ վաստակս ինձ ցաւոց նիւթեսցէ,
Քրտո՛ւնքն յուրի արեամբն զանգեալ
Փրկչին աշխարհի զնա խուսցէ[8]:
Եթէ յրնթացից բարեաց զշունչ իմ պատանդեսցէ,
Կապա՛նք ամենաստեղծին զիս արձակեսցէ:
Եթէ յուրացութիւն պարգեւաց լուսոյն բռնադատեսցէ,
Հայհոյութե՛նն համբերութիւն յաստուածամարտիցն[9]
Զնոսին ընդ նոյն կարկեսցէ:
Եթէ հարուածս նեխից գաղտնածիգ զինուց ինձ արձակեսցէ,
Կա՛րք հնարից աղեղան փառաց Հաւրն կապարնից նմին
պատահեսցէ:
Եթէ հողով լուսոյ խաւարականի մտանել ընդ աչս անամաւթեսցի,
Կոփո՛ւմն գլխոյն ձորձով[10] պատեցեալ
Լրմանն ամենից զնա տանջեսցէ:
Եթէ մոլեսցի զվատաւութիւն ձեռինս կապել,

Եղէգն, մատուցեալ ի յաջ գոյացուցչին,
Զնա չարչարեալ ըմբեռանեսցէ:
Եթէ ձաղանաւք այպանման զիս կատակեսցէ,
Տանե՛լն ծաղու ամենազաւրին զնա ճենգնեսցէ:
Եթէ բժժանաւք ինչ յոտքից կախարդել խորամանկեսցէ,
Ապա՛կն դիմաց ճզաւրին աստուծոյ
Զնա սաստկապէս ամաչեցուսցէ:
Եթէ ի մուտս գիշերային մթութեան
Խաւարաւ խաբէութեան լկնեալ մարտիցէ,
Ի ճառագայթի՛ց լուսոյ երեման fո, տէր, խայտառակեսցի:
Եթէ ի միջաւէական տապոյ փորձութեանցն
Առեգակնակէզ վատնիչ խորշակին
Զիս ի յարմատոց խախտել կարծիցէ,
Ի զաւրութենէ՛ ճշանիդ լուսոյ խլեալ գաւսասցի:
Եթէ ի փչմանն շնորհէ ունայն զիս առնել ճնարաւորեսցի,
Թո՛ւfն, զոր ընկալաւ տէրն fերոբէից ընդ մեղաւորիս,
Զնա պատկառեցուսցէ:

Զ

Եթէ ժանիf ծախողf[11] ինձ ցուցանիցէ,
Լռութի՛ն երկնաւորին բերանոյ զնա պապանձեցուսցէ:
Եթէ խածմունս աղուականս հոգւոյս ազդեսցէ,
Բեւեռա՛ցն հարմունf հաստողին բնաւից զնա կսկծեցուսցէ:
Եթէ յընթացս անիրաւութեանց խորհրդոց զիս մոլորեցուսցէ,
Սեւե՛ռf ոտից անհասանելոյն զնա կապեսցէ:
Եթէ հրապոյրս ինձ դժնեայս արբուսցէ,
Քացա՛խն ընդ լեղոյն խառնեալ ի յարբումն բարերարին
Զնա դառնացուսցէ:
Եթէ առաջին ճաշակմամբ փայտին զիս գտցէ,
Սոսկալի խորհրդով խաչին ըմբռնեալ՝ իսպա՛ռ պարտաւորեսցի:
Եթէ ընդվզել ընդդէմ ճնազանդութեան
Տեառն հրամանի զանձն իմ ուսուցէ,
Բերո՛ւմն պարանոցի անսանմանելոյն զնա կործանեսցէ:
Եթէ ի մահ սատակման զիս վանեալ վիրաւորեսցէ,
Ստուա՛ր տէգ զինու մխելոյն
Ի կող ստեղծչին Ադամայ զնա հերձեսցէ:
Եթէ երկամբf վշտաց դժոխականաց զիս պարփակեսցէ,

Պատանա՛ցն կտաւ էից ունողին զնա ըմբռնեսցէ:
Եթէ յատակս մանու ճայել զիս խարդախեսցէ,
Բնակե՛լ կենդանւոյն ի վէմն մանու զնա մեռուսցէ:
Եթէ խնդասցէ ընդ մարդկաւէնս իմ գայթակղութիւն,
Կրկի՛ն կարասցի կարկամեալ կամաւ,
Յորժամ անմահն աստուած, յարուցեալ փառաւf,
Ընդ իւր նորոգեաց զրնաւ մանացեալս:
Եթէ ընդ լուծանել փոfr կապանաց ճազարամէից բերկրեսցի,
Դողասցի՛ կարկեալ վերատին իսկոյն ընդ վերջին շղթայս
Անզերծ տագնապին ըմբռնման սաստկագունի յանվախճան
տանջանարանին[12]:

Եթէ ընդ առաջին հարուածն դժուարեսցի,
Գո՛յժ կորստեան յեռնում սատակմանն անշէջ գեհենին,
Որ պատրաստեալն է նորա եւ նորին հրեշտակաց,
Նմա պատմեսցի, որ յատուրն մեծի մեծին ատենի:

Է

Իսկ ինձ՝ ապաւինելոյս ի fեզ, տէր Յիսուս,
Միայն թագաւոր իճfնակալ, զաւրեղ,
Առարիչ երկնի եւ երկրի
Եւ ամենայն զարդուն, որ ի նմա,
Որ գալստեանդ fոյ ակն ունիմ
Եւ ողորմութեան փրկչիդ սպասել յուսամ,
Ի յոտս fո անկանիմ եւ զգարշապարիդ հետս համբուրեմ,
Զպատարագիսն խոստովանիմ եւ զմեղանս հրապարակեմ,
Կշտամբանաց fարամբf կոծիմ եւ հառաչանաւք սրտիս տապանամ,
Ի խէթ խղճիս խոցոտիմ եւ բոցով շնչոյս ճեճեռիմ,
Աղի ցաւովք արտասուացս այրիմ եւ երիկամանցս ազդմամբ
կիզանիմ,
Յուսակտուր ատովք ցամաfիմ եւ դառնաշունչ հոդմով շիջանիմ,
Թախանձանաց բանիս երերիմ եւ կողկողագին ճեծութեամբ
դողամ,
Տաժանելի կրիւf տուայտիմ եւ տագնապաւ հոգւոյս տատանիմ,
Ի կոծ մբրկաց ծփիմ եւ ի բախմանէ ալեաց սասանիմ,
Ի լրութենէ համբաւոյն սարսեմ եւ յիշատակաւ անհն կորնչիմ,

Կերպարանաւք առենին հալիմ եւ սպառնալեաւք մեծիդ
մեռանիմ,—
Լո՛ւր, բազմագութ, հալիչ, մարդասէր եւ երկայնամիտ,
Քաղցրութիւն անճառ, աւր բարի եւ տիւ տենչալի,
Քանզի կարող ես յամենայնի,
185 Եւ առ ելս շնչոյս իմոյ՝ փրկութեան մեծի:
Եւ ես ընդ Հաւր, Հոգւովդ Սրբով փա՛ռք յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ԿԷ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵՆՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՏՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ս.

Բայց ֆանգի յոյժ արդար է բան
Իրաւանցն Քրիստոսի աստուծոյ առ իս,
Քան առ սկզբնաւայրն չարեաց սատանայ[1],
Զի վասն նորա յայն սակս յայտնեցաւ,
5 Զի լուծցէ զգործս նորին*,
Եւ վասն իմ, զի զճնացեալ պատկերս նորոգեսցէ,
Առեալ զկերպարանիս բոլոր էութիւն[2]
Կերպին իսկութեան[3] մեծին աստուծոյ՝
Միացոյց ինքեան անշուշտ խառնութեամբ[4]:
10 Նորա ոչ են շնորհեալ ի բազմացն,
Եւ ինձ զրովանդակն ճեղեղ առատութեամբ[5],
Վասն նորա ոչ երբէք չարչարեալ,
Եւ վասն իմ ճանապազ պատարագի,
Նա անհաղորդ է կենացն,
15 Եւ ես միշտ վայելեմ ի փրկութեանն,
Նա վանեալ է խաչիւն,

5. Ա Յովհ., Գ, 8։

Եւ ես՝ զաւրացեալ ընչանաւն,
Նա՝ ներբեալ ի լուսոյն,
Եւ ես՝ միացեալ ընդ փառացն,
Նորա ոչ խոստացաւ հանգիստ եւ յերկրի,
Եւ ինձ զերկինս սեպհականեաց,
Ջնորայն կարեաց զառհաւատչեայ,
Եւ զիմն առաց խզելոյ յարակայեաց,
Ջնա յերամակս խոզիցն արգել,
Եւ յիս ինքն զաւրացաւ,
Ջնա կարեաց աւրինակեաց,
Եւ զիս ճառագայթ ընչանակեաց,
Ջնա սողնոց եմանեցոյց,
Եւ զիս իւրովն անուամբ կնքեաց[6]:

Բ

Իսկ ես զերախտիսն ասուածոյ լ[ի]՝
Ջայսմանեաց բարեաց արարողի
Եւ չարին զկնի միտեցայ՝
Հայել ընդ եմին յատակս դժոխոց,
Անա անարժանս բարեաց, անձիրս երախտեաց,
Անընդունակս սիրոյ, տոռամբ[7] մեղաց ձգեալս,
Յերիկամունս խորոց խոցեալս,
Քանցեալ ծառս արմատենոյ,
Գինիս յեղաշրջեալ, ցորեանս ներեղեալ,
Մուրնակս ջրեալ, վնիռս պատառեալ,
Կնիքս այլակերպեալ, եմանութիւնս փոխեալ,
Սրկանելիքս կիզեալ, ըմպանակս կորուսեալ,
Նաւս ընկղմեալ, մարգարիտս մանրեալ,
Ակնս պատուական սուզեալ,
Տունկս գաւազեալ, ներցուկս խորտակեալ,
Փայտս ամենեւին փտեալ, մանրագոյս աղաւաղեալ,
Յարկս տապալեալ, խորանս խարխլեալ,
Բոյսս արմատաքի խլեալ,
Զէքս ներեալ ի գոնիս աղբեւաց,
Կաքաւս հոսեալ ի կոյտս մոխրոց,
Այրս մանու ի յարեանց գնդից[8]:

Գ

Քանզի միշտ խրատեալ ընդ Երուսաղեմի
Առակաւ Բաբելոնի ի մարգարէիցն ձայնից[9],
Անձն իմ ողբալի, եւ ոչ ինչ խրատեցեալ,
Որ ասէին անգոսնեալ եմ, եւ անդէն՝ խայտառակեալ,
Ասա՝ դարովեալ, եւ անդ՝ կշտամբեալ,
Ասա՝ ձաղեալ, եւ անդ՝ նախատեալ,
Ասա՝ բշնամանեալ, եւ անդ՝ յանդիմանեալ,
Ասուսա՝ ապշեալ, եւ անդանաւր՝ լքեալ,
Ասա՝ ներծումն, եւ անդ՝ հառաչանք,
Ասա՝ կարծիս, եւ անդ՝ կատարած,
Ասա՝ խէթ, եւ անդ՝ հատուցումն,
Ասա՝ արկածք, եւ անդ՝ հանդէսք դատաստանի,
Ուր ո՛չ է բան իրաւանց եւ ո՛չ ձայն պաղատանաց,
Ո՛չ թիւք աւուրց եւ ո՛չ եղք ժամանակաց,
Ո՛չ ուղք յուսոյ եւ ո՛չ դրունք ողորմութեանց,
Ո՛չ աչք պաշտպանութեան եւ ո՛չ ձեռն այցելութեան,

Դ

Այլ դու ապաւինութիւն, դու ինքն փրկութիւն,
Դու այցելութիւն, դու եւ հատութիւն,
Դու երանութիւն, ինչ բժշկութիւն,
Քո ողորմութիւն, միայնդ հզաւր, կենդանի, անճառ,
Տէր Յիսուս Քրիստոս բարերար ասուած,
Աւրհնեա՛լ, աւրհնեա՛լ եւ դարձեալ աւրհնեա՛լ,
Ընդ Հոգւոյդ ս[ո] Սրբոյ յաւէտ բարձրացեալ՝
Ի փառս հայրենի իսկութեան մեծիդ յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ԲԱՆ ԿԸ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Ա

Եւ արդ, ի յիշատակ աճարկութեան վերագրեցելոցդ,
Որք յաստուածուստ են սպառնալիք՝ ինձ ժամանեցեալք,
Զիա՞րդ դադարեցայց ի նորոգ ողբերգութեանց,
Եւ կամ ո՞րպէս զցամաքումն առցէ նեղեալ արտասուացս:
Զի թէ զչորեքվտակեան առաչս զետոցդ յորդահոսան
ծաւալմանցդ,
Որ զեղեմ եւ զերկիր առ հասարակ ողոգանեն՝
Լիապէս բաւականութեամբ բաշխեալ ամենայնի[1],
Եւ զրդխումն ելից իւրեանց առ աչս[2] իմ եղեալ,
Զանձինս մեղաց սաստկութեանս բոց
Զովացուցանել ոչ բաւականասցին:
Եւ կամ մարգարէին սրբոյ ըղձականութիւն՝
Կրկին ինձ լցցի գլուխս ջուրց բազմութիւն,
Եւ նրագարան տեսութեանց կերպիս՝ աղբերց կայլակմունք[3],
Զբեկման ոգւոցս չափել զվտանգ ոչ ձեռնարկեսցեն,
Եւ ոչ եղերականք ջայլից համաւրէն բանաձիւսից կանանց
լալականաց՝

Ի սիրտ եւ յոգի վիրաւորելոց՝
Զաղէտ վտանգիս ի յերգ արկանել
Եւ կամ ի նուագս ձայնից բերել:

Բ

Ի՛մ է աւրն լինելութեան նզովեալ
Եւ ոչ Յոբայ կամ Երեմիայ[4],
Քանզի տաւնելի է աւրն նոցա,—
Զորոց մի ի նոցանէ ոչ արժէ աշխարիս*,—
Եւ ոչ տարագրելի,
Ապա ուրեմն զիս նկատեալ[5] եղեալ՝ զոչ արժանիս լուսոյ
Եւ կամ միոյ մասնաւոր բարւոյ, զիանդիպումն աւուրն անիծիւն,
Յորում ես գտայ կորստեան որդիս եւ մանու դրացիս,
Մշակս մեղաց եւ արբանեակս անաւրէնութեանց:
Որ ոչ կացի յոխտիւն կենաց,
Զոր դու սահմանեցեր, աստուած բարեբար,
Ոչ գնացի ի fո պատուիրանն կենդանական, անմահացուցիչ:
Ոչ վաստակեցի ի հունձս արմտեացն,
Որով ի մուտս ձեռնն աւուրցն խռովութեան կերակրել
պատրաստեցայց[6]:

Ոչ կառուցի ամրութիւն որմոց
Եւ ոչ ձեղուն յարկաց ձգեցի,
Որով ի շնչմանէ մրրկաց ամպոց պահեցայց:
Ոչ համբարեցի նշխարս պաշարաց ի յուղիւն անեզրական,
Որով զտագնապ սովոյն իմ բժշկեցից:
Ոչ հանդերձաւորեցի fեզ աղերս աղաւթից,
Որով առաջի fո կալ համարձակեցայց:
Ոչ կազմեցի թոշակ փրկութեան վարուց մաfրութեան,
Որ զնորոգութիւն ինձ երաշխաւորէ:

Գ

Ոչ եւս զընտրութեան հաշիւն ի կենցաղոյս նահապարտի իմոյ
մատնչիւն,
Զի ի դատաւորին ձեռանէ ասէն իսկ փրծայց[7]:
Ոչ լրութեամբ ձեռին աւրինութեան մատեայ յանդիման,

22. Եբր., ԺԱ, 38։

Ոռով աւրէնսդրին մասնակից գտայց՝ սրբեցեալ[8]:
Ոչ դիմաց եառ զգուշութիւն
Եւ ոչ բիկանց՝ պատսպարութիւն,
Ոչ աչոյս իմ՝ զինուորութիւն
Եւ ոչ աճեկիս՝ պարածածկութիւն,
Ոռով ի պատերազմիս վտանգէ զերծայց:
Ձերիվարս ոչ զգեցուցի զրանիւք
Եւ ոչ զմարտիկս՝ սպառազինութեամբ,
Ոռով զնակատն յարդարեցից:
Ձկանուխն ոչ կապտեցի պտուղ
Եւ անագանին ոչ ժամանեցի[9],
Եւ աճա տարակուսիմ՝ ունայն ի բարեաց:
Մարդութեան ծաղիկ ոչ ունիմ
Եւ ոչ իւղ ողորմութեան,
Եւ գիշերոյն մոայլ՝ աննշոյլ.
Ի նիրհումն մանու նըջեալ եմ,
Եւ տագնապ կոչողին փողոյ ստիպէ:
Ձզարդ հարսանեացն կրկին մերկացայ
Եւ զձէթ վարուցն վերստին լքի,
Եւ դուռն մտին հարսանեացն աւասիկ փակի[10]:

Դ

Եւ արդ, զիա՞րդ առից մխիթարութիւն այսմանեաց վշտաց,
Եւ կամ ընդ ո՞րմանեաց տարակուսանաց խաւարի
Լուսատուութիւն յուսոյ կենաց խառնեցից,
Եւ կամ ո՞ւր արդեւք զզարշապարս ոտին կառուցից,
Եւ կամ յո՞ր վստահութիւն զաչս իմ յառեցից,
Եւ զի՞նչ անդորրութիւն ծփանացս նկատեցից,
Եւ կամ յո՞ր ըղձական դիւրութիւն ձեռն համբարձից:
Զի եթէ ի ձեղուն բարձրութեան երկնի՝
Անտի՛ անձրեւեաց հուրն Սողոմայ, որպէս ասացեալ է[11],
Իսկ եթէ յատակ երկրի խորութեան՝
Սա՛ երաց զկոկորդն ըմբռնողական[12]
Եւ եկուլ զԴաթան բանակաւքն Աբիրոնի[13]:
Եթէ յանդգնեցայց փախչել յումեքէն,
Գուցէ կալցի՛ զիս վիշապն անագին[14],
Եթէ ընդ գազանս ինչ թափառեցայց՝

Արագո՛ւնք են խնդրել զվրէժ սպացողին
Առաւել առ իս, քան երբեմն զեղիսէին՝
Առ մատաղ մանկունս բեթելացիս Իմորդիս[15]:
Եթէ յամենատարած ապոյս պարզութիւն՝
Ա՛յն եղեւ եգիպտացւոցն խաւար շաւշափելի[16],
Եթէ ի թոչունս բարձանց՝
Նոքա՛ են կոչեցեալք ի սպանդն զոհին բոսորայ դիականցն[17]:

Ե

Եթէ ի տկարսն խիզախեցից, վատնիմ ի պիծակա՛ցն,
Եւ զի՞ պիտոյ են ինձ առիւծունք:
Եթէ յարջոցն պատառողաց ապրեցայց,
Մժի՛ղքն՝ արեան ծարաւի՛ն, ինձ պատահեսցեն:
Եթէ յանհնոցս ուրեք նստիցիմ,
Մժղո՛ւկն անարգագոյնք, իբր ցնցուղս հոյ եռացման, զինեւ մաղեսցին:
Եթէ յեղջերէ միեղջերւոյ փախուցում զերծեալ,
Նկո՛ւն ճիրանք աղկաղկաց մնոցն մորմոքողաց զիս կեղեքեսցեն:
Եթէ ի սենեակս[18] շեմարանաց խորշից դաւղեալ ամփոփիցիմ,
Տաղտկատեսակ գարշութիւն գորո՛ցն[19] զիս զազրացուսցեն:
Եթէ ի վայրս ինչ անդաստանաց կացեալ զեռեղեցայց,
Շարժ շանաճանճո՛ցն տարմից զինեւ պատեսցեն:
Թողում ասել զխառնիճն եւ զչորեակն՝ զզաւրն զաւրաւոր,
Ընդ թունաւորն բրթուր եւ ընդ անկենդանական երեխլն[20],
Հանդերձ չրակարծ կարկտիւն եւ ապականազործ եղեմամբն,
Որ առ աչաց տեսիլ ապազէնք եւ նուաստագոյնք,
Բայց ի յակնարկելն աստուծոյ յաւէտ զոռոզաբար ուժգնութեամբ
Հարին, հանին, վանեցին զնպաստն ամբարեաւաճութիւն
Փառատնի բռնութեանն բուռն գաւազանին՝ յաղթող վիճակաւ,
Որ են կերպարանք թափուցելոցն կրից լլկողաց[21]
Անձնականացն անհրեւտից եգիպտացւոցն անաւրէնութեանց՝
Յոգի տանջողաց, գաղտնի վնասողաց:

Զ

Այլ դու, ամենազաւր, արարիչ բնաւից, տէրդ բոլորից,
Ի յատելի՛սն հանդիսացիր հնարել զնոսա

Եւ ինձ ողորմեա՛ կրկին գթութեամբ՝ ձեռն մատուցեալ փրկութեան
Տարակուսեցեալ, կոշկոճեալ, վարանեալ ի մահ պարտելոյս:
Զի դու միայն ճանաչիս աստուած՝ փառաւորեալ միշտ
Ընդ Հաւր, Հոգւովդ Սրբով յաւիտեանս յաւիտենից:
115 Ամէն:

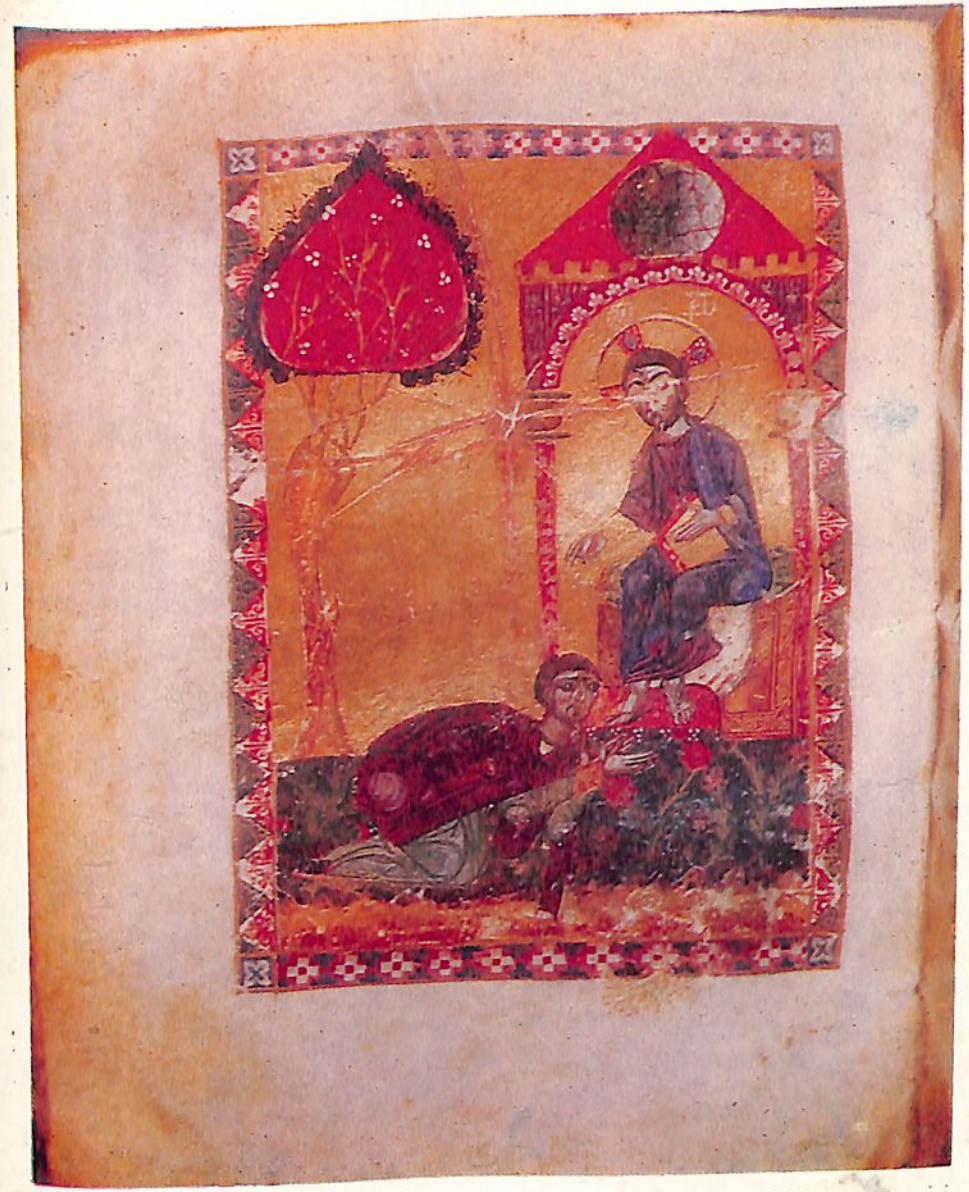

Ձեռ. № 1568, էջ 178բ, ժամ. 1173 թ., մանրանկարիչ՝ Գրիգոր Սկևռացի

ԲԱՆ ԿԹ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Եւ արդ, վասն զի ի ձեռն մեծիդ
Եւ ամենահնար արուեստատրիդ
Իմս եղանութեան[2] տեառն եւ աստուծոյ,
Իբր ի բոյս ընտրութեան փուրոյ ոյ սիրոյ՝
Հանապազ եռամ եւ ոչ երբէք մարզիմ[3],
Միշտ խառնիմ զուգիլ եւ ոչ եւս միանամ,—
Անա զուր առնաթագործդ, երկնատր իմ ճարտարապետ,
Ի սնոտիս վաստակեալ առ իս աշխատիս,
Ըստ մարգարէին յայտնի պատկի,
Եւ չարութիւնս իմ ոչ հալեցաւ[4]:
Զոր ինձէն մոլեալ չարաչար,
Իբր զխելագար դիւաբախ իմն ողորմելի,
Յանդգնեալ անկարգս խաւսիմ՝ զիմս զպարտիս անեցուցանել,
Քան հաշտութեան ճնարս ինձ այսու կազմել:
Եւ զի մի՛ անբնեալ դիպուած
Եւ անկիրթ պատահումն եւ աննաւասար հանդիպումն
Պատրաստութիւնճ հանդերձելոց տանջանարանացն ինձ երեւեսցին,

Ամենեւիւն անմոռաց պահեաց աստսիւն ի յիմում մարմնի
Նշխար մնացուածոց նախնումն անիծից,
Զոր ի փոխուէ տարրէ անարգէ զմեծն է ուսանել:

Բ

Քանզի խաղալն իմիաբերական գիւտ որովայնի՝
Բոտոտ նապուկի, շարժողականի եւ ազգի ազգիւ,
Որդումն աղեաց գաղտակուրս, խաղաւարտ հրակայծակի,
Եւ բիծ բոցակիծ, եւ անիծ անկերպատրս,
Եւ երամակի ոմանց հրանծիւն,
Զազրաբորմիւ, կսկծեցուցիչ եւ մարմաջողականի,
Ասպատակ այլոց վայրենեաց,
Ըստ նմանութեան դիւաց գիշերամարտից
Եւ մեկնակազէն բարբարոս գնդից խաւարասիրաց,
Եւ գազանութեամբ հանասար գայլոց արաբացւոց,
Կորակոր գնացիւրն, արջնաբոյր գունովն,
Կրկնապարոյր, կոտծագ կոցաւն,
Որ զաւրէն ունի խայթոցաց կարճի,
Իբր դժնիկ՝ փշովք խոցոտեալ,
Ծծեն, ձգեն զարեանն խոնաւութիւն
Եւ յանկողինս մանկաց հանգստեանն
Վաստակս կրից ցուցանեն:
Եւ կարկառեալ ուրուք ձեռն՝
Հատուցանել զհատուցումն նոցա նոցին,
Վաղվաղակի զգան զվնաս վտանգին, զոր ազդեն մարդոյն[5],
Եւ անդէն իսկոյն լերկամարմին, փոխ հասակաւն,
Իբր թեւաւ իմն թռիչս առնակեն
Եւ ըստ մարախի ձեւոյ ոստոստեալ՝ այսր անդր տարաբերին
Եւ, ըստ բազմապատիր ննջգութեան բարոյից դատղ աղուեսուց,
Խորամանկեալ խուսափեն ի պատուածս բազում եղից,
Զի յերկիւղէ մանուն ապրեսցին:
Եւ այնման չհոտի եւ անհատ անձամբին
Ոչ միայն զոամիկս եւ զխառնիճաղանջս,
Այլ եւ զթագաւորս հզաւրս եւ անհագինս
Փախուցանեն, հանեն, տարագրեն
Ի դատիկոն յարկի ապարանիցն բարձրութեան
Եւ կամ ի բացի բնակեցուցանեն:

Քաջք արանց արեաց, որք իշխեցին ամբոխից
Եւ տիրեցին ժողովրդոց եւ առին զհաղաքս ազգաց,
Զպարտուիւն իւրեանց զաւրաւոր ձեռինն ինքեանք վկայեն,
Թէ՝ Քանզի ոչ կարացաք ի դիմի հարկանել վենիցն բռնութեան,
Վասն այնորիկ խոյս տուեալ՝ հասաք յայս տեղի:

Գ

Եւ զի՞նչ է ինձ զփոխուցս եւ զանկածից
Ծաղրականաց ոմանց գոյութեանց ի կիր արկանել,
Որք զաւրեղ եւ աններելի շատագովք են աստուածութեանն՝
Յիշատակել ինձ զհանդերձեալսն,
Որք ի մարմնոյս անաւրինելոյ ընծային պտուղք դառնութեան:
Ընդ որս եւ եկամուտ սատակչականացն ախտից գիւտ
Եւ կերչացն կոյտ անողոքելիք, յորոց չէ զերծանել,
Քան թէ հարկաւ[6] մարմնոյն վտանգի
Զապագայիցն սոխաւ իմաստասիրել:
Եւ ոչ տեղի է գտանել ապաստանի՝
Փախստեամբ անկանել առ նոսա,
Այլ առանց կամաց հումդ ակնարկութեան
Եւ մարդկային կարճ եւ ննարճ վրիպեցան:
Իսկ դու, բարեբար, զամենայն ունիս բաւականապէս զկենացն
ննար,
Եթէ կամեսցիս փրկել, նորոգել, հաւել, բժշկել եւ կենագործել:
Եւ ես փա՞ռք յամենայնի յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ Հ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ա

Եւ ֆանզի համբարձեալ զընթացս բանիս
Ի փոխունց աստի երկրայնոց՝
Զհամարելոց ընդ գոյս եղելոց,
Ի մեծագունից տեսակս՝ ասացիցդ զաւանելի ճանդէս
Իրաւանց աճատուին անաչառութեան:
Որ զի թէ մեռձաւորագոյնք իցեն աստուծոյ,
Իբր զնախածանաւթ հայրապետութիւնսն,
Եւ կամ մարդագոյնք՝ որպէս մարգարէսն,
Կամ անբծագոյնք՝ իբրեւ զառաքեալսն,
Կամ ընտրելագոյնք՝ որպէս մարտիրոսսն,
Եթէ ոչ դու մարդասիրեացես անճնաւազ բարիդ
Եւ անփոփոխ խնամակալութիւնդ եւ անպակաս ողորմութիւնդ,
Ընդունայն է ինձ փրկութիւնն առ ի նոցանէ:

Բ

Զի թէ առ նոյն ինքն Աբրահամ ձայն առնակիցեմ,

Իբր ողորմագին առակ ընչեղին ինձ վարդապետէ,
Ի տապոյ անտի պապակեալ՝ կաթի միոյ ջրոյ ոչ բաւականանայ[1].
Քանզի եւ նա փակեալ է ընդ կարեաւք նասարակաց անճնարութեան:
Իսկ եթէ առ Մովսէս՝ եւ նա զգածեալ է տկարութեամբ,
Որ ոչ զաւրեաց առնն փրկութեան,
Որ զհայթայթանաց կրկուտն ի պանպանութեանն առուր ժողովէր[2]:
Իսկ եթէ առ Ահարոն՝ եւ նա իճնին իսկ կարաւտացաւ մաղթողի[3]:
Իսկ եթէ առ Դաւիթ՝ ի մէջ բարեացն առաւելութեան սոգտեալ է
եւ նա[4]:

Իսկ եթէ առ Նոյ եւ Յոբ եւ Դանիէլ՝
Զայս եզեկիէլ մարգարէ մեկնեաց՝ յանուանէ իսկ յիշատակեալ
զնոսա,

Եւ զայն ընդ նոսին, իբր ի դիմաց աստուծոյ, ազդեալ.
Կենդանի եմ ես, ասէ տէր, թէ ոչ ապրեցուսցեն
Զուստերս եւ զդստերս իւրեանց ի բարկութենէն, որ հասանիցէ,
Բայց եթէ իճնեանք միայն ապրեսցին[5]:
Իսկ եթէ առ Պետրոս՝ վէմն հաւատոյ,
Ի բումդ խնամոց խուռ մի խիթացեալ՝
Եւ նա ընդ կրիւ իմն գրաւեցաւ[6]:
Թողում ասել զբազմացն գումարութիւն՝
Խոնարհեալ առ կարիս կարիս,
Թէ եւ յաւէտ երջանիկք իցեն,
Ընդ որս եւ Յովասու ոմն մարգարէի
Ի մէջ աստուածառաքն սպասաւորութեան մարդկաւէնն
գայթակղութիւն

Մնայ յոլովից անբարգմանելի,
Թէ եւ ի դէմս իմն մեկնութեան ձեւակերպեսցի[7]:

Գ

Եւ ֆանզի չափեալ սահմանեցաւ զաւրութիւն փրկութեան
մարդկան,

Եւ ցուցան նոքա ողորմեալք բարեարիդ եւ զաւրացեալք
ամենակալիդ,

Կոչեցեալք պաշտպանողիդ եւ ֆաւեցեալք ճնարաւորիդ,
Շնորհեալք ազատեցուցչիդ եւ բժշկեալք անախտականիդ,
Կենագործեալք անապականիդ եւ լուսաւորեալք նորոգողիդ,
Այսուհետեւ գիտացեալ զսակն որճանութեան հողածին բնութեանս,
Որ մխիթարեն աւրինական նմանաբար

Հարազատապէս վստահութեան[8] յուսահատելոց,—
Սեհ առ ինձ դիմեցից, Որդի աստուածոյ կենդանւոյ,
Քրիստոս աւրհնեալ յամենայնի,
Մանաւանդ զի առակն ազգակից այսմ մաղթանաց աստանաւր

50 Զվերագրելոցդ բան վերսին արդարացուցանէ. յիշեալ[9]
Բարի է, ըստ իմաստնոյ ումեմն երջանկի,
Անկանել ի ձեռս տեառն եւ մի՛ ի ձեռս մարդկան,
Զի որպէս մեծութիւն նորա՝ եւ ողորմութիւն նորին*:
Եւ այս բան թէ եւ զԴաւթին իմն գծագրէր,
55 Որ զերեմսասնեան հարուածն աստուածեան առաջի եդեալ՝
Ընտրեաց ինքնին կամաւորաբար զդատակնիք մանուն սատակման,
Իբր զկենդանի Քրիստոսի հաստատուն յանախութեամբ,
Քան զերկուսն եւս այլ փոխրկուածս,
Որ տանջեցան եւ ոչ ողորմին[10],—
60 Սակայն եւ իմս աւրինակութիւն բանիս պատկերի ճարակեցելոյ
Հնարս կենաց կորուսեալս անձին
Ոչ է այլայլեալ յարմարութենէ:
Զի ոչ երբէ զփրկեալսն նուաստացուցանեմ
Ի մատենի այսր ողբերգութեան,
65 Առանց որոց ոչ է մատչել առ տէր,
Այլ զփրկողին անուն պսակեմ
Եւ զշնորհն նորին առ ամենեսին բարեհոչակեմ
Եւ զքնաւին բարձունսն ի բռիչս վարուց
Խոստովանիմ բանիս պայմանաւ
70 Յաւէտ կարաւտեալ ողորմութեանն դեղոյ:

Դ

Սեհ դու կեանք, դու փրկութիւն, դու բժշկութիւն,
Դու անմահութիւն, դու երանութիւն, դու լուսաւորութիւն,
Աւա՛ ինձ անդորր ի մեղացս աշխատութեանց,
Զի եւ ես լիցի հանգիստ
75 Ի մշտադատս հեծութեանց, ձանձրացուցիչս թախանձանաց,
Որ ոչ այլ իւիք, քան թէ փրկութեամբ մարդկան պարարիս,
Աւրհնեա՛լ յաւիտեանս:
Ամէն:

53. *Սիրաք, Բ, 22—23։*

ԲԱՆ ՀԱ

ՎԵՐՍԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՒՐ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Ա

Եւ ֆանգի երջանիկին եւ փառաւորեալին սրբոցն պարք,
Յորոց ոմանք դոյզն ինչ գրեցին եւ յանախագոյնս հաստատեցան,
Փոխանս սասանեցան եւ մեծագոյն վտամբ նշուլից
Հոգւոյն մարդութեամբ լուսաւորեցան,
5 Յորոց միանգ զզանգուածոյն յայտնէ զհաստարակաստեղծն
տկարութիւն,
Իսկ միւսն՝ զգերազանցն ֆան զբնութեանն աւրէնս,
Վարս եւ առաքինութիւնս հրեշտակականս:
Եւ արդ, ընտ, որ աւրհնեալին են
Յամէնիշխան բերանոյ աստուածութեան Հաւրն Քրիստոսի,
10 Ընտրեալին, տանեալին, խնկեալին եւ բարեբանեալին,
Իբրեւ զանդամս Քրիստոսի պաշտեցեալք
Եւ իբրեւ զաւրհնեալս Հոգւոյն Սրբոյ յարդարեալք[1],
Յորս չիք ինչ նշմարանք եւ կամ գիտիմ խաւարի,
Այլ ամենեքին անկեղծութիւն եւ լուսաւոր արդարութիւն
15 Եւ որքան մարք է զմարդն աստուածոյ՝ աստուծոյ նմանեցուցանել.
Երեսք պարզք եւ անպատկառելիք,
Կրունկք բարձունք եւ անխոնարհելիք,
Կեանք զգաստ եւ անսգտանելիք,
Պաշտաւն առ աստուած կարծր եւ անփոխարկելի,
20 Ընթացք արիականք եւ անկասելիք,
Ճշմարտութիւն միաւորք եւ անցնդելի,

Դիմագրաւութիւն զաւրեղ եւ անհերքելի,
Տեսաւորութիւն պայծառ եւ անապշելի,
Իմաստասիրութիւն վերնական եւ անկոխելի,
Պատկեր մաքուր եւ անաղարտելի,
Զորոց կերպարանս եւ զյիշատակս անուանցն աղաչել
Աստուած իսկ վարդապետեաց,
Եւ նոքաւ հանութիւն ի մէջ խռովութեան
Առարչիդ բան լուսաւորեաց[2]:

ը

Այլ ես անպիտանս յամենայնի
Եւ որոյ բան զաւրէ՝ պարսաւելոյս,
Որ միշտ արթուն եմ՝ ձիրհեմ,
Միշտ զգաստ երեւիմ՝ թմբրիմ,
Ի բարեպաշտելս իմում՝ գայթակղիմ,
Միշտ աղաւթեմս՝ եւ վրիպիմ,
Ի յընթանալս իմում՝ եւ կասիմ,
Յարդարանալս իմ՝ եւ մեղանչեմ,
Ի խաղաղանալս իմում՝ ամբոխիմ,
Միշտ արշաւեմս՝ առ ի յետոյսն հակամիտեմ,
Ի չունելն իմում՝ ընդ կրուկն դառնամ,
Ընդ լուսոյն մասին՝ եւ խաւար յարեմ,
Ընդ հաղորութեանն ճաշակ աւշինդր խառնեմ,
Ընդ կուսս բարեացն չարիս ճիւսեմ,
Ընդ կանգնելն՝ եւ կրկին գլորիմ:
Ծաղկիմ, եւ ոչ պտղաբերիմ,
Ասեմ, և ոչ առնեմ,
Խոստանամ, եւ ոչ կատարեմ,
Ուխտեմ, եւ ոչ վճարեմ,
Կարկառեմ, եւ անդրէն ամփոփեմ,
Յուցանեմ, եւ ոչ ընծայեմ,
Մերձեցուցանեմ, եւ ոչ մատուցանեմ,
Ի ճարակել խոցուածոյս՝ անդրէն վիրաւորիմ.
Ի հաշտեցուցանելն՝ վերստին խռովեմ,
Զուր հանդիսանամ, եւ իրաւամբ պարտաւորիմ,
Գրիմ, եւ իսկոյն եղծանիմ,
Նաւեմ, եւ ի գիծն թուլանամ,

Սկսանիմ, եւ ի հանգիստն ոչ ժամանեմ,
Կարգիմ, եւ դարձեալ սասանիմ,
Լնանիմ, եւ կրկին ճեղուիմ,
Շարունակիմ աստ, եւ անդ ի ստորեւս հոսիմ:
Բարդիմ[3], եւ անդրէն տոչորիմ,
Հիմն արկանեմ, եւ ոչ գլխաւորեմ[4],
Սակաւ վաստակեմ, եւ բիւրս վատնեմ,
Դոյզն գանձեմ, եւ անթիւս սպառեմ,
Զայլս խրատեմ, եւ ես իմէն անփորձ եմ,
Միշտ ուսանիմ, եւ երբէք ի գիտութիւն ճշմարտութեան ոչ հասանեմ*,

Զշիջեալ չարիսն նոյնչափ արծարծեմ,
Սուղ ինչ հաջալերիմ, եւ առաւելապէս լմանիմ,
Լարիմ, եւ իսկ եւ իսկ առ նմին մեղկիմ,
Զայս կարկատեմ, եւ զայն պատառեմ,
Խլեմ զեղինն, եւ տատասկ տնկեմ,
Ընդ ամբառնալն՝ եւ այսրէն բերիմ,
Մտեմ ի բոյնն աղաւնի, եւ անդուստ ագռաւ ելանեմ,
Գամ սակաւ մի սպիտակ, եւ սրանամ դառնամ բնաւին սեւացեալ,
Ասեմ զիս ճեզ դաւանել, եւ սպառողին նուիրիմ,
Ընդ յանդիման լինելն՝ եւ թիկունս դարձուցանեմ:

գ.

Մաբրիմ, եւ այլ մրնոտիմ,
Լուանիմ, եւ նովին զազրանամ,
Կերպարանիմ զԴաւրին, եւ գործ զՍատտայն[5] կատարեմ,
Շրթամբք ճշմարտեմ, եւ ստեմ երիկամամբք,
Աջովս մատակարարեմ, եւ աճեակ կողմամբս աւերեմ,
Ընդ երկրագործութեան ցորենոյն՝ որոմն սերմանեմ[6],
Ի բարձրագոյն իմաստիցն ի վայր իջեալ՝ ես իմէն գտանիմ,
Հրեշտականամ յերեսս, եւ ի խորհուրդս դիւանամ,
Հաստատիմ ի յոտս, եւ ի միտս տատանիմ,
Սուտ ձեւանամ, եւ իրաւ խոտորիմ,
Կեղծաւորիմ արդար, եւ արդեամբ ամբարշտեմ,
Դասիմ ի պարս ճեզոց, եւ ընդ այսս կաթաւիմ,

---

66. Ռ. Տիմ., Գ, 7։

Ի մարդկանէ գովիմ, եւ ի տեսողէդ պարսաւիմ,
Ի ճողաձնելոցս երանիմ, եւ յարդուցն լուսոյ աւաղիմ,
Հանոյանամ յետին ոամկին, եւ թագաւորիդ մեծի յաչաց ելանեմ,
Զատեանն դատաւորին թողեալ՝ խառնակրաւնիցն աղերսեմ,
Հերհեալ ի վենիցն՝ սոսկականացն սպրդիմ:
Մարմնովս արտաքուստ պենիմ, եւ անձամբս երինիւ ճայիւն
ճանաչիմ[7],
Հպատրիմ դաշն հաստատել՝ եւ ուխտակորոյս արտաքս մերժիմ,
Այսաւր՝ մահուր հոգեկիր, եւ վաղիւ՝ մոլի խելագար,
Զաէրունի պատուէրն լրեալ՝ թելադրութեան աւձին հետեւիմ,
Առիանամ զաւրապէս, եւ վատթարագոյնս ընկրկիմ,
Զծանրութիւն աւուրն բառնամ,
Եւ ի ժամ վարձուն անմասն ելանեմ[8],
Ի բացուստ նոռոմս խաւսիմ,
Եւ ի պատասխանութեանն պանու պապանձեալ կարկիմ,
Ի յելս արեւուն հարուստ երեւիմ,
Եւ ընդ երեկս ունայն դեգերիմ,
Յաթոռս ծերոց բազմեալ՝ եւ խելայեղից կցորդիմ,
Նիջեմ խերիւ, եւ արհաւրաւք զարհուրեալ զարթնում:
Զանդաստանս կամացս չարաչարս հերկեմ,
Փոյթ խնամով ի չարիս[9], միշտ անառակ ուղիս,
Անդարձ տարագրեալս, անզղջական զառածեալս,
Անմխիթար տրտմեալս, իմքնագրաւ գերեալս,
Մանու եւ ապականութեան ծառայեալս,
Անողոքելի տանջեալս, անփրկելի մատնեցեալս,
Անպատուաստելի հատուածեալս, անարժարժելի շիջուցեալս,
Անկազդուրելի խորտակեալս, անհանգերձելի կործանեալս,
Եւ երէ պարտ է զաստիկն աստանաւր ասել
Անաւրինեալս անձին նախատինս,
Անհա գրեմ, գրեմ եւ ոչ անխայեմ
Ի խոհս նիւթեալ գենեհին:
Ստացուածս նախանձու նոռոյս Ադամայ երկնայնոյ,
Որպէս եւ Կայէնն առաջին՝ հնոյն եւ հողեղինին,
Որ ունիմ զբնաւն աստուստ ի յանձին
Զնշանակ ամբաստանութեանս[10],
Ոչ զշնչոյս տուրեւառութիւն,
Այլ զբանիցս կշռամբութիւն:

Դ

Եւ արդ, ո՞ւր իցեն փրկութիւնքն[11],
Ուր սկզբնահայրն հաւատոց[12] ի յուսահատութեանն վայրի
Զանգրուածեանն իմ շարիս կրկնէ,
Մեծն մարգարէից[13] հառամբ բանից կոշկոնէ,
Արին բարեփառ[14] աշտէին նիզակաւ ի մահ սատակէ,
Պատկեր նշմարտին[15] ընդ Ադարու համայնիւ ջնջէ,
Ասուածարեալն վենից[16] յարագողացն վրիժուց մատնէ,
Մարգարէածին տեսանողն[17] ընդ ամաղեկացւոյն առաջի տեառն
սպանանէ,
Նախանձաւորն աստուծոյ[18] երկնատեղաց բոցովն վատնէ,
Ստուերին լրումն եւ նորոյս սկիզբն[19]
Հեծանոցին ընտրութեամբ հոսէ,
Պետն առաքելոց[20] ընդ Սափիրայի ի կենաց զրաւէ,
Զարմանալին ննջութեամբ Հոգւոյն[21]
Բուռումն մահու ինձ ընդ կենացն հարոզ խառնէ:
Արդ, անաչառ եւ ինձ կանխառ երջանկացն
Եւ ուժգնութեան հրամանի վերնոյն՝ արի սպառազէնք,
Ընդ հրեշտակացն՝ եւ մարդիկ,
Ընդ տիեզերաց երկրի՝ եւ տարերք,
Ընդ անզգայիցն՝ եւ շարժողականք,
Որովք դատել միշտ լինիմ տուժիւք լկանաց՝
Յաւրինակ եւ յիշատակ սոսկալեացն ապագայից,
Իբր հողմով փոթորկի ալեաց յաւէտ մրրկեալ
Կենացս վտանութիւն՝ մնայ անկայուն ի հաստատութեանց:
Զոր երէ ոք, իմաստութեամբ ի ճին առեալ,
Խուզեսցէ զլուղակացն բազմատեսիլ զանազանութիւն՝
Զմանուս փոխուս ընդ մեծամեծացն դասել,
Որ առանց թույ եւ ճանկութեան համարոյ
Թինդս առեալ անբաւ երամոց՝
Եռան, զեռան, սլանան ի մարմնիս ծովու,—
Վկայեսցէ եւ հաստատեսցէ նշմարիտ լինել
Զասացելոցս բանագրութիւն:

Ե

Այլ դու ինձն աւրինաբանեալ անման թագաւոր,
Բարի, երկնաւոր, մարդասէր Քրիստոս,

Աստուծոյ կենդանւոյ միածին Որդի,
Հզաւր, բարձրեալ, անմնին, աննաւո, հաւիշ, անաւոր,
Սաստեա՛ ի ձմեռն ամբոխեալ ալեաց ոգւոյս ծփանաց,
Առձանացո՛ զծաւալս[22] մոլեգին շարժման սրտիս խռովութեան,
Ընդոստնեա՛ ի սանձս կապոյ երասանաց ըմբռնման
Զցնդեալ մտացս վայրագութիւն:
Եղիցի՛ խաղաղութիւն նրամանաւ մեծիդ
Ամենավարան բռոյս սասանման,
Սատակեա՛, խափանեա՛ զբազմագլխեան անդամս ուրուականս
Գաղտնեաց ամաւթոյս՝ երկրակենցաղս հինից,
Գրեսցե՛ս աղաւթս մշտամատոյցս[23]
Զայս նորընծայ տաո ողորմադրս՝
Թախծագին ձայնի ողբերգարկութեան այսր մատենի,
Հա՛ն ի խորոց մանուս անդնոց՝
Զհնաղ ապրեցեալ ընդ մարգարէին փրկելոյ,
Ընկա՛լ զխոստովանութիւն անձնաղատ բանիս ի նոտ անուշից,
Շնորհեա՛ մխիթար դառնութեան վշտաց
Ուժգին հեծութեան յուսահատելոյս:
Եւ ինձ ընդ Հաւր, Հոգւովդ Սրբով
Փա՛ռք, պատի՛ւ եւ իշխանութի՛ւն յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ՀԲ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԹՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Այլ աճա ձեզ ասեմ, ո՛վ եկեղեցիք միաձանց
Եւ աշակերտութիւնք կրաւնաստանաց,
Որք մերկամարմին մատանցդ ձեռաւք
Առ ակնկալութիւն յուսոյն պարգեաց
Բարեացն անբաւից տեառն զինուորեալք,
Որոց զայս սեղան հանդերձանաց խորտկաց բանից ընծայեցուցի:
Ընկալարո՛ւք զայս աւանդութիւն խոստովանութեան
Ի շինուած փրկութեան հոգւոց,
Ծանեռո՛ւք սովիմբ զմարմնոյս պարտութիւն:
Յիշեցէ՛ք զմարգարէականն ընդ առաքելականին առեալ մեզ ի խրատ՝
Զ'Մի՛ պարծեսցի[2] ամենայն մարմին առաջի աստուծոյ*
Եւ զ'Ոչ ոք է արդարն եւ ոչ մի*:
Զտէրունականն մի՛ մոռանայք,
Ի կատարածն իսկ պատուիրանին

11. երեմ., Թ, 23: Ա. Կորնթ., Ա, 29:
12. Հռոմ., Գ, 10:

Գոգչի՛ զձեզ ծառայս անպիտանս[3],
Մի՛ եղիցի լինել ձեզ որսք խաբողին,
Զգուշացարո՛ւք եւ Գրոյն,
Թէ՝ Կերակուրք նորա՝ ընտիրքն*:
Քանզի եւ ես իսկ, որ զայս նուազութիւն
Մասնաւոր պտղոյ ձեզ ջամբեցուցի,
Վկայեալ զանձնէ կամաւորական սոգոանաւք
Բիւր բամբասանաց անբժշկական մեղանաց,
Ի սկզբնահայրն սկսեալ մինչեւ ի սպառումն ծննդոց նորա՝
Կամայականն յանձնառութեամբ նաստեցի, եդի
Զիս ամենայնիդ պարտական չարեաց:

Բ

Լուայ յումեմնէ ոչ պարտաւորէ եւ ոչ հանեցայ[4]
Ի յասելն նորա անյարմարապէս առ այն,
Որոյ առաջի ոչ է արդարանալ մարմնոյ երկրածնի[5],
Թէ՝ Ո՛չ երբէք շնացայ, ո՛չ պոռնկեցայ
Եւ ո՛չ զաշխարհիս ինչ նամբուրեցի նաշակս մանու:
Այլ ոչ ընդհատ ինչ յանաւէնութենէ.
Թողցէ՛ նմա տէր աստուած զայսոսիկ:
Թէ եւ նշմարտիւ իսկ գրեցաւ,
Ոչ ընթացաւ, որպէս թէ գրեաց,
Ի յասել զանյարմարսն ի դիմաց ժողովրդեանն Իսրայելի՝
Բանիւ Զաքարիայ. Աւրհնեա՛լ տէր՝ եւ մեծացաւ*,—
Որ է փարիսեցւոյն ձայնի կերպարան[6]:

Գ

Բայց ես քանզի գիտողին աստուծոյ մատնեալ եմ դատաստանի,
Որ զկիրս աներեւութիցն մտաց ի կշիռս եդեալ՝
Համարի դատել զիս նոքաւք ամէնիւաւ նատուցմամբք[7],—
Ո՛չ կերպարանեցայց տեսողին,
Ո՛չ կեղծաւորեցայց բննողին,
Ո՛չ ստեցից զոչ գործեցեալսն նկատողին,
Ո՛չ խաբէութեամբ ընդ միտ ինչ մտից մեծին,

18. Ամբակ., Ա, 16։
36. Զաք., ԺԱ, 5։

Ո՛չ ի տեսիլ բարւոյ ցոփութեան զչարս հողարկեցից,
Ո՛չ ի պատկեր ընտանի զապիկարս երբէք յարգեցից,
Ո՛չ խեղեչացայց ի զարդ աւտարոտի,
Ո՛չ պղնեցայց այլով պայծառութեամբ,
Ո՛չ պանուճանս յարմարեցից տգեղութեանս գեղոյ:
Ո՛չ ոք մեղաւոր իբրեւ զիս,
Ո՛չ ոք անաւէն, ո՛չ ոք ամբարիշտ,
Ո՛չ ոք անիրաւ, ո՛չ ոք չարագործ,
Ո՛չ ոք վրիպեալ, ո՛չ ոք սխալեալ,
Ո՛չ ոք մոլեգնեալ, ո՛չ ոք խարդախեալ,
Ո՛չ ոք շաղախեալ, ո՛չ ոք ամաչեցեալ[8], ոչ ոք դատապարտեալ,
Ե՛ս միայն, եւ այլ ո՛չ ոք,
Ե՛ս ամենայնն, եւ յի՛ս ամենեցունն:
Ո՛չ նեթանոսք, զի ոչ գիտէին,
Ո՛չ նրեայք, քանզի կուրացան,
Ո՛չ տգէտք եւ խառնիճաղանջք,
Քանզի յիմարք էին իմաստից:

Դ

Պետ վարժից կոչեցայ՝ յանձինս դատախազ,
Ռաբբի ռաբբի անուանեցայ[9],
Եւ զգովեստն առ աստուած եղծի,
Բարի ասացայ՝ առ եղկութեանն ժառանգութիւն,
Սուրբ վկայեցայ ի մարդկանէ,
Որ եմ անմահո՛ւր առաջի աստուծոյ,
Արդար դատեցեալ ամենայն իրաւ ամբարիշտս,
Հեշտացայ ի գովեստ մարդկան,
Զի ծաղր եղէց յատենին Քրիստոսի,
Յաւազանէ կոչեցայ Արթուն[10],
Եւ ես ի հուն մանու ննջեցի,
Ի փրկութեանն աւուր Հսկող[11] յորջորջեցայ,
Բայց զգաստութեանն՝ աչս կափուցի:
Աւհա դատաստան, աւհա յանդիմանութիւն,
Աւհա նոր կշտամբանք եւ նին դատապարտութիւն,
Աւհա ամաւթ դիմաց եւ տագնապ նոգւոց[12],
Աւհա խնդիրք փոխուց եւ կշիռք մեծամեծաց:

Ը

Այլ դու միայն տէր աստուած,
Մարդասէր, անոխակալ եւ երկայնամիտ,
Համարեա՛ց մեղապարտս անձին
Ընդ վերջին պարտաւորութեան աւուրն անաւուրի
Զայս կսկծեցուցանող իմիմբանական նախատինս,
Մի՛ լուայց ի բէն զայսոսիկ, գթած,
Փոխանակ զի ես ինձէն անձինս գրեցի:
Առդ, բարձե՛ս եւ վերացուսցե՛ս գպան պարտաւորութեան կանոնիս
Ընդ բեզ կապելոյս տեղչանաւք նոգւոյս,
Հա՛ն զնախատինս պատկառանաց խայտառակութեանս[13],
Ծածկեա՛ աչովդ կարողութեան զգեղ տեսակ մարմնոյս
մերկութեան,
Մատո՛ հանգստեան գթոպելս ուժգին մեղացս բեռամբք,
Կարգեա՛ ինձ սահման նեռոց բարութեան առ ելս կենացդ,
Պահեա՛ յիշատակ ինձ ողորմութեան եւ գկնի մանու կեանք
ամենեւին,
Աւրհնեալ յերկինս եւ գովեալ յերկրի,
Բարեբանեալ միշտ յամենայնի յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

Ձեռ. № 1874, էջ 1բ, ժամ. 1391 թ., մանրանկարիչ՝ Ծերուն

ԲԱՆ ՀԳ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Թագաւոր բարձրեալ, հզաւր, անաւոր,
Աւրհնեալդ միայն տէր Յիսուս Քրիստոս,
Քո է փոխարկել յանկնկալս կենաց յուսահատութեան
Զսատակիչ անէծս առ կեցուցանող աւրհնութիւնս,
Զպարսաւանս վհատութեան՝ առ զուարթացուցիչ զովութիւն,
Ընդ ամաւթոյն՝ համարձակութիւն,
Ընդ պատկառանացն՝ պատիւ,
Ընդ տարագրութեանն՝ յոյս բարութեան,
Ընդ բաժանմանն՝ ակնկալութիւն միութեան,
Ընդ սպառնականացն բանից՝ ողոքական սփոփանս,
Ընդ միանգամ դատապարտութեանն՝ կրկին ազատութիւն:

Բ

Ողորմեա՛ց, տէր, մանու մեղապարտիս,
Յառուր արձակման շնչոյս կենդանութեան,
Մինչ աչացս ողորմագին հայեցուածս ի բարձունս կողկողիցի՝

Զբազմարկածեան ուղւոյն զանգերծ ընթացիցն
Զանփախչելին ճանապարհ յաչս բերելով՝
Մտացս տեսմամբ ամենայնիւ վտանգեալ:
Եւ ի յերդ բնակութեան յարկիս նկատեալ յելիցն շաւիղ,
Թշուառացեալ կիսամեռութեամբ, դիմաւ այլայլութեան,
Տատանմամբ մատանցս, կարկամ հառաչմամբ,
Նուազ ճեծութեամբ, նրբական ձայնիւ,
Յոգի թախծութեան յոգնամասնեալ տարակուսանաց՝
Ի խորոցս աներեւութից զգործեցելոցս ողբալով հառաչեմ:
Կարող ես, բարեգութ, եւ անդ հրաշագործել
Յաւէտ զաւրեղութեամբ՝ ասելով,
Թէ՝ Ո՛ղջ եղիջիր յոգւոյդ խորտակմանէ[2],
Եւ կամ՝ Թողեա՛լ լիցին քեզ մեղանք fo*,
Եւ կամ թէ՝ Ե՛րթ ի խաղաղութիւն՝ սրբեալ ի մեղաց[3]:
Եւ զոր յայնմ ժամու ոչ ժամանեցից պաղատիլ,
Այսա՛ւր ընկալցիս մարդասիրապէս,
Ո՛վ երկայնամիտ, բազմաշնորհ, ամենակեցոյց:

Գ.

Յորժամ, որ այժմս բանապանոյն,
Խոխոտաձայն, սիգացող, բարձրապարանոց,
Անկեալ դնիմ դի անկենդան, կարկեալ ի խաւսից,
Կաշկանդեալ ձեռաւք, լքեալ անդամաւք,
Խփեալ շրթամբք, կափուցեալ աչաւք,
Տախտակ անշարժուն, կոճղ կիսայրեաց,
Առձան անզգայ, պատկեր անբարբառ, գոյութիւն անշունչ,
Ողորմելի տեսիլ, աշխարելի կերպարան,
Ողբալի աւրինակ, եղկելի դէմք,
Արտասուելի նմանութիւն, լռեցեալ լեզու,
Յամաբեալ խոտ, թաւթափեալ ծաղիկ,
Ծորեալ գեղ, շիջեալ ղամբար,
Դատարկ կոկորդ, խոպանացեալ սիրտ,
Աղխեալ ազդրաւն, սպառեալ աղբիւր,
Թալկացեալ մարմին[4], ժողխեալ որովայն,
Քակտեալ տաղաւար, կոտորեալ ոսկր, բաժանեալ յաւդ,
Հատեալ ծառ, սղոցեալ արմատ, թողեալ տուն,

27. Մատթ., Թ, 2: Ղուկ., է, 48:

Հնձեալ արտ, ստորախուզեալ բոյս,
Ատարացեալ բարեկամ, մոռացեալ պանեստ,
Թաղեալ գարշուրիւն, մերժեալ ատելի,
Բարձեալ խեթ, անարգեալ կմախք
Եւ իբր զանպիտան՝ առ ոտն կոխեալ,
Կարաւտեալ այլոց մաղթանաց,
Որ զհաւատոց թշուառիս ձայնիւ նուագեալ աղերս հառաչման
Յաւղով արտասուաց բարերարիդ գթութեան
Ի բարձունս տարածանեն:
Զառ քեզ դարձն յեղանակեն արգահատելով, զոր աւրհնեմ,
Զնշան խաչիդ փրկութեան՝ զոր երկրպագեմ,
Զյարութեանն ճշմարտութիւն՝ որում հաւատամ[5],
Զփառացդ fo յայտնութիւն՝ զոր փառաւորեմ[6],
Զդատաստանիդ անաւորութիւն՝ զոր խոստովանիմ,
Զբանիցդ յանդիմանութիւն՝ յորմէ զարհուրիմ,
Զհոգւոյդ Սրբոյ ինձ ուղեկցութիւն՝ զոր պաշտեմ,
Զաւծմանդ տեառնազգութիւն՝ զոր եւ համբուրեմ,
Զթագաւորելն ընդ քեզ, տէր Յիսուս, որում պաղատիմ[7]:
Արդ, լքաւ, մերժեցաւ, բարձաւ, տոռնեցաւ, փախեաւ, սրացաւ,
Տեղի ետ կցորդութիւն զուգութեան կենցաղոյս կենդանութեան,
Եւ յոյսդ, որ ի էն պարգեւ,
Մնացական եւ անչնչական յիշատակարան պանեցաւ:

Դ.

Տե՛ս ողորմութեամբ ի տարակուսանս վտանգելոյս,
Միայն բարեգութ, փառաբանեալ Որդի աստուծոյ,
Քաւել, բժշկել, կենագործել,
Պաշտպանել, նորոգել, նկարել, կանգնել, հաստատել,
Վերստին ստեղծագործել յերջանիկն անարատութիւն:
Քո է կարողութիւն, fo է փրկութիւն, fo՝ ողորմութիւն,
Զիք fo անկարութիւն, այլ ամենեւին զաւրութիւն,
Բարձրութիւն, իշխանութիւն, անվախճան թագաւորութիւն,
Իսկութիւն, իմճութիւն, ամենատեղի բացարձակութիւն,
Բարերարութիւն, լուսաւորութիւն,

Փառատրեալ տիրապէս, անպակաս եւ անյաւելուած,
Խնկեալ խորհրդով անբարգմանելեաւ յերկրորդութեանդ սրբում,
Գոհաբանեալ յաւէտ եւ եւս առ սմին՝
Ի նոյն պաշտաւն հաւասարութեան միապատիւ զուգականութեան
եռէկ եւ այսաւր եւ յափտենից յափտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ՀԴ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵՂՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ[1]

Ա

Արբայ երկնաւոր, տէր բոլորեցուն,
Առ ամենայն բան յամենայնի միշտ երկայնամիտ,
Աստուծոյ կենդանւոյ անճնին Որդի,
Անա անդ է ողորմելն իսկապէս[2],
Յորում հատաւ ակնկալութիւն վաստակոյն,
Անդ է բարեգործելն,
Յորում տեսութիւն իմաստիցն խափանեցաւ,
Յայնմ ժամու է մարդասիրելն,
Յորում տկարութեանն վտանգ
Պաշարեալ տիրեաց ներոյ եւ արտաքոյ,
Անդաւաւր է բժշկութիւն աստուածային fո ձեռինդ,
Յորժամ բնաւ անդամոցն տեղի եւ կենդանութիւն,
Այն վայր է այցելութեան,
Յորում եւf ճնարից ոչ գոյ,
Այն է fո մեծութիւն,
Յորժամ գյուսաճատութեան վէրն առողջացուսցես,

Այն է հարազատ հում ազգակցութեան,
Երէ յանակնկալն ժամու արուեստաւորեացես փրկութիւն,
Այն է հանդիսարան հում յաղթանակի,
Երէ զփակեալն մուտս կենաց ի սպառումն շնչոյս բացցես,
Այն են fo շնորհիւ վայելչականիւ,
Երէ գչարեացս իմոց մոռացեալ՝ գբարեացդ fo յիշեսցես,
Յայսմ ես անոխակալ,
Երէ ապախտաւորիս ընդ երախտաւորացն խնամարկեսցես,
Ի սոսին ծանեալ գիտացից,
Երէ նայեցար ի նուէր բանիս նախնի գրութեամբդ,
Երէ զսովորութիւն չարեացս բարձցես:

Բ

Յաղագս այսորիկ ճիւսին բանիւ,
Եւ եղանակին նուագերգութիւնիւ,
Յորժամ տէրն բարի՝ չարն ծառայի[3]
Զբարեգործացն պարգեւեսցէ,
Որ մինչ իրաւամբ մնասցէ բանտի,
Նա յարմայակա՛ն ապարանս զնա հանգուսցէ,
Մինչ հրաւիրեալ է ի գութ տղմոյ[4],
Նա ի բազմակա՛ն ամենապատիկս գանոյից գրգեցուցանիցէ,
Մինչ բերոյ զաշխն դիտեսցէ,
Նա ի բարձրութի՛ւն բերկրութեան հայեցուցանիցէ,
Մինչ ծայրատութեան մատանցն սպասէ,
Նա մատանի՛ համարձակութեան մատուցանիցէ,
Մինչ հայի հարուածոց գանից,
Նա գթո՛ց գիրկս արկանիցէ,
Մինչ պատրաստեալ յուսայ կորստեան,
Նա երեւելի՛ տեսողաց բազմաց առնիցէ,
Մինչ ակն ունի սատակման մանու,
Նա ընդ կենացն եւ փա՛ռս ընծայեցուսցէ,
Մինչ հատման գլխոյն նայեսցի,
Նա գնոյն պսակա՛ւ պայծառացուցանիցէ:
Ա՛յս պտուղ աւրհնութեան, գրած, սմանչելարմատ հում շառաւիղաց,
Ա՛յս արգասիք կենաց արարչականդ fo հրամանաց,

Ա՛յս իղձ խորհրդոց խոստովանելոյդ fo տեառնաց,
Ա՛յս նշոյլք լուսոյ ամենասփիւռ նառագայթից,
Ա՛յս ախորժութիւն նաշակաց բարեբանելոյդ fo հաղորդեացն:

Գ

Քո՛ միայնոյ են այսոքիկ, տէր,
Ի էո՛ն ազդեցաւ գրել ինձ զսոսին:
Անա զհոյսդ յատուկ աղերս աղաչեմ, աւրհնեալ,
Ի հոյո՛ց այսի պարգեւել շնորհեա:
Բա՛ց, տէր, զզանձս fo բարիս, ըստ աղերսանաց առակին[5],
Մի՛ խառնեսցես ի համբարս բարեացդ fo ի չարեացն իմոց:
Մի՛ շտեմարանեսցես զատելիսն fo, որ են ոխութիւնիւ եւ
ցասմունիւ,
Ընդ սիրելիսն fo, որ են գթութիւնիւ եւ ողորմութիւնիւ:
Մի՛ պահեսցես ի ստացուածս fo պաշտելիս զանախորժելիսն fo,
Որ են մթութիւնիւ եւ դաժանութիւնիւ,
Եւ զիմ վնասելիսն, որ են մեղիւ եւ թշուառութիւնիւ:
Մի՛ գրեսցես աչովդ աւրհնութեան ի մատենիդ կենաց
Զմուրհակ պարտուց իմոցս անիծից,
Այլ զանհնարաւորս ինձն համարեալս՝
Մեծացուսցե՛ս կրկին առատ զանուն fo, տէր, ի նոսին,
Յուցանել զդոյն ինձն դիւրին եւ հեշտականագոյնս:

Դ

Շատ են իմ պարտիքս եւ անդր հան գթիւ,
Այլ ոչ այնքան հրաշալիք, իբրեւ զfo ողորմութիւնդ:
Բազում են մեղանիս,
Այլ յաւէտ են նուագեալ առաջի հոյդ ներողութեան:
Յանախ են **չարութիւնիս,**
Այլ յաղթական են համայնից,
Հզաւր, ամենակալ, հոյդ մարդասիրութիւն:
Ինձն են անհամար իմոյս անձին բիծք,
Այլ հեզ յոյժ գրաւեալ են ընդ սահմանաւ:
Ոչ են այնքան զաւրաւոր առ կենդանութիւն զէնք մեղանաց
Պատկառեցելոյս պղտաբերութեան,
Որքան յիշատակ մանու կենդանւոյդ՝

Առ վաճուճն կործանողին բռնութեան:
Զի՞նչ ազդեսցէ փոխր խաւար աւուրդ աստուծոյ,
Զիա՞րդ բաւեսցէ դոյզն ինչ աղջամուղջ մեծիդ ճառագայթից,
Զիա՞րդ ճամբարձցի, կշռեսցի ընդ խաչի fո կրից
Խակութիւն ինքշութեան մարմնոյս սկարութեան:
Զի՞նչ երեւեսցի յաչս ամենակալիդ fո առատութեան
Կոյտ մեղաց ամենայն սիեզերաց.
Անա կոշտ մի ճողոպ դիւրափխրելի՝
Ի կործրութենէ բախման վաննեցեալ,
Իբր զպղպջակ անձրեւոյ՝
Բազմազեղ ճոսմամբ fո կամաց չfացեալ, պայթեալ անդստին:

Ե

Զի՞նչ պիտոյ են fում զաւրութեանդ ամենաճնարդ
կարողութեան
Ժամանակաց առաւելութիւն առ յանցուածոց իմոց fաւութիւն,
Ո՛չ fթթել մի ական,
Ո՛չ խուն մի տեսութիւն ածանցական,
Ո՛չ սակաւ մի ճայեցուած փայլական,
Ո՛չ կիսամասնեայ յամրութիւն,
Ո՛չ փութացելոց ոսից յեղյեղումն,
Ո՛չ յելից բարձրութենէ միոյ կանգնոյ կաթի անկելոյ,
Ո՛չ գիծ մի չափոյ մտաց ճետեւեցելոյ,
Ո՛չ նշողից արագութիւն,
Ո՛չ շնչոյ տուրեւառութիւն,—
Ո՛չ ինչ յայսմ յանգոյ եւ յանտպատրական նմանութենէ
Անձեւ աւրինակաց յաւէտ անկայից՝
Այնfան առժամայնիf կամ ճարեւանցիկf,
Որfան եղծմունf, ցնդմունf եւ ճալմունf
Մեղացս սառնամանեաց պաճեստի՝ fումդ զաւրութեան,
Աստուած ամենայնի տէր Յիսուս Քրիստոս,
Որդի անfնին կենդանոյդ աստուծոյ:
Որ տաս, պարգեւես աբեւ fաղցրութեան չարաց ընդ բարիս
Եւ անձրեւես երկամանչիւրոցն անաչառապէս,
Կշռես, սանմանես իրաւամբf եւ զվտանգս կրիցն ճաւասարաբար,
Որոց մեծ է ճանգիստն առ ակնկալութիւն պարգեւիդ՝
Փոfր խթանաւ փորձութեան զսակաւութիւն պարտուցն ասելդ
վճարես,

Իսկ որ զերկիր ընտրեցիդ՝ ներես ողորմութեամբ,
Տալով եւ սոցա դարման ընդ նոցա՝ միշտ առ fեզ դարձիդ
սպասես:
Եւ fեզ փա՞ռf ամենազաւրիդ առ ամենայն հրաշագործութիւն
Բարեխնամող երկայնմտութեան,
Աւրինեալ յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ՀԵ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՒՒ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՅ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Եւ արդ, ընկղմեալ, զմայլեալ եւ իսպառ ծածկեալ ի յանճառութենէ առաւելութեան բազմամասնեայ յաճախութեան մեծիդ երախտեաց, որ ամէնառատ լրմամբ անճուազելեաւ յաջմէ եւ յաճեկէ, ի դիմաց եւ ի թիկանց համբարեալ կան անբաւութիւնք՝ մատուցանեմ[2], ընծայեմ դարձեալ աստանաւր աւանդ գովեստի դաւանման նշմարաւականի: Զի որպէս երբեմն հերձուածականին չարափառութեամբ, ամենապատիրն խաբէութեամբ ենթգողին կարթիւ հատուածեալ ի բաց հերհեցայ՝ ելեալ ի դրախտէն, արդ, միաւորականաւս այսու ուղիղ ամբծութեամբ ի յաւանդ իսկապէս շնորհի անդրէն միաւանգամ համբարձեալ սովիմբ, ի թռիչս թեաց լուսոյ աճա յերկինս ժամանեցից հետեւեալ: Այլ ճանզի յարգանդէն, յորում յղացայ՝ հոգետր երկամբք ծնիցեալ, զմեծ եւ զերջանիկ դշխոյ անարատ՝ ամենից կուսից իսկուհի, զպանծալի մայրն իմ գովելի պարտ է կանոնաւ սահմանի բանի արձանագրել յայսմ մատենի, զի ծանիցի, ցուցցի եւ այլոց եւս ապագայիցն ազգաց պատմեսցի որ-
15 ճանութիւն փառաց խնկելոյն՝ արժանապէս պաշտմամբ պատուել իբր մաքուր մարմին ընդ գլխոյ մարդեղութեան Բանին աստուծոյ՝ ի յիշատակ ճառիս հաւատոյ երկրորդութեանն դաւանութեան:

Բ

Եւ արդ, ի յայս աւրինակ հոգենկար պատկերի բանի, որ զխորանէս լուսոյ յարմարի, ընկա՛լ զիս, գթած, աւրհնեալ, խաչեցեալ եւ արբեալ
20 ի սմին: Հա՛ն սովաւ ի հոգւոյս զնախատինս մեղացս, անմեղս եւ անբի՛ծս ընդ հովանեաւ սորին բազմեցո, յաւե՛լ զտկարս ի տունն Դաւթի եւ անդուստ փոխեալ ի տունդ աստուծոյ[3], ըստ մարգարէին ձայնի, որ ի բեզ, Յիսուս, ակնարկի: Մի՛ սոսկ զմտիցն եւ մի՛ անաւգուտ զելիցն նետեւութիւն առասցես: Մի՛ զհաւատոյս չերմութիւն ցուրտ համարեսցիս
25 եւ մի՛ զճմբոյր ողջունիս անկարգ ինչ վարկանեսցիս: Մի՛ զպաշտաւնն ապաշնորհ գրեսցես եւ մի՛ զերկրպագութիւնն անխորհուրդ լիցես: Մի՛ անպտուղ լիցի տեսականութիւն պատկերին, եւ մի՛ անշոյլ՝ կերպարանին սմանչելութիւն: Մի՛ աննուր ողջակիզին սպանդ մոռասցի[4], եւ մի՛ պատարագ ուխտի այս ճառի արտաքոյ գրեսցի: Մի՛ ճաշակդ լու-
30 սոյ ինձ մանու լիցի, եւ մի՛ բաժակ fո կողիցդ արեան ի դատապարտութիւն եղիցի:

Գ

Աղաչեմ զքեզ, տէր Յիսուս, միդ յէութենէդ, որով զգիտութիւն Հաւրfոյ եւ Հոգւոյդ Սրբոյ ճաշակեալ ծանեաք, fանզի ի էէն իսկ վարդապետեալ զամենապարգեւ կարգս եկեղեցւոյ, ի սմին[5] աղաւթանուէր
35 լուսաւոր կենաց փրկութեան բարեաց, տարածեալ զսիրտս ձեռաց ճամբարձմամբ՝ զայս կնդրուկ բանի բնակողիդ ի սմա, տիրողիդ բնաւից երեխարենիդ մատուցեալ, յաւէժ ընծայեցուցանեմք այսու բարբառով բարեշնորհութեան[6]:

Դ

Փառատրեմք վերածայնեալ նուագաւք աւրհնութեան երգոց ի հաւատ
40 պաշտաման բանի զբարեհրաման պատճառս եղելոց՝ զերրորդութիւնն անսկիզբն, անհամեմատ բարձրութեամբ, անհասական խորհրդոց եւ անըմբռնելի իմաստից, անզննելի զգայութեանց եւ անբերելի եղելոց, fանակութիւն վերնականն երկնի եւ անսահման ներհնային խորոց, լրութիւն սպառմանց եւ նախադրութիւն սկզբանց, մի՝ յերից անշփոթ
45 կերպիւ, եւ երիս՝ ի միոյ անհատուածելի իսկութեանց, ի վեր fան զմտաց անարգելութիւն՝ յարանգեալ ամենայն ուրեք բովանդակ: Անփոփոխ բարի, անսասանելի ուղղութիւն, անխառն կերպարան սիրոյ, մեծութիւն անյաջորդ, բարձրութիւն անխոնարհելի, անվատնելի տեսա-

կանութիւն, բարեբարութիւն անճուազելի, կամ կայուն, հրաման կեն-
դանի, ակնարկութիւն փրկչական, երանութիւն ճշմարիտ, ակնկալու-
թիւն հաւաստի, խոստումն անստելի, աւանդ արգասատր, ստոյգ աե-
տիս, վերամբարձութիւն աննեռնարկելի: Մի Հայր միայնոյ Որդւոյ՝ մի-
ական Հոգւովն պատուել, ամենահարուստ բարութեամբ, ամենեւին ու-
նայն ի չարէ, աւրհնաձայն գոհաբանութեամբ, անճին ներբողիւ գովել:

Ե

Մին բարձրեալ աճատր անուն՝ համապատի՛ւն կցորդութեանց, ան-
պատո՛ւմն ազգականութեանց, եռալուսեանն զուգակցութեանց, ան-
յաւելուածն լրականութեանց, իմնիշխան կամաւորութեամբ պատուա-
սիրեալ աւ Հայրն հանգուճատիպ՝ գործակցութեամբ Հոգւոյն Սրբու-
թեան խոնարհեալ իջեալ ի յերկնից, աննուազ գոլով ընտանի փառացն,
հանելցաւ մտանել յարգանդ մայրենի Աստուածածնին կուսին մարմնաւոր
յորում աննցոյց զբոյսն աւրհնութեան ի լուսասանման անդաստանին
անարատութեան, ընդ ամենակատար էութեան համասնեալ յանանջըր-
պետ միականութիւն, թափանցական խառնութեամբ յաստուածութեանն
ոգի բաղկացոյց զգոյութիւն շնչոյս հրաշապէս: Որով անստամբակելի
երասանաւ սանձաց կրթութեան զտահակութիւնս իմ հանդարտեցոյց,
եւ կամաւ ընծայեալ խաչին՝ ամբարձաւ ծաղիկն պտղոյն կենաց ի
ծայրս լրութեան անմահականն տնկոյ, ի մահ վիրաւորեցաւ՝ աստուածու-
թեանն անընդմիջելի ի մերասերն մարմնոյ, որով կենսացոյց զգործին
պարտեաց, արարչութեանն իսկութեան ի նմին յաւէտ անբաժանաւորէն
ընդ նիւթական մարմնոյն վշտացեալ: Իջեալ ի վայրս խաւարային դր-
ժոխոց՝ նման զկապուտն իւրաստեղծ ի կապանաց ատտողին եւ, իբր ի
նիրհմանէ բնոյ զարթուցեալ, յինքն նահանջեալ զդիմեցումն մանու,
կանգնեցաւ, կենդանացաւ աստուածապէս՝ ելեալ ի յերկրէ հացն կենաց
եւ նովիւն հաւտից բանաւորականաց: Հաւատարիմ եղեւ յաշխարհի[7] եւ
երեւեցեալ նոյնութեամբ ամենեւին աննուազելի, որպէս եկն համայն՝ եւ
համբարձաւ բովանդակ, բազմեցաւ նստաւ ի գերունակն գահոյս՝ նախ-
նականին պարգութեան արարչական փառաւորութեամբ: Զոր խոստո-
վանիմք աստուած բարեբար եւ տէր բոլորից, որ դատի զամենայն եր-
կիր արդար ընտրութեամբ յաւուրն մեծի, որ ինքն է սկիզբն եւ ինքն՝
կատարած, նոյն առաջին եւ նոյն առյապայ, անպակաս բովանդակու-
թեամբ բագաւորեալ ի լոյս անմահոյց[8]:

Զ

Աւրհնաբանեմք ընդ Հաւր եւ Որդւոյ եւ զանբաժանելի բղխումն՝ նո-
ցին փառակից Հոգւոյն տէրութեան, որ ստեղծ զբնաւս եւ կենդանածնէ
զամենայն, որ անդստին իսկ ի բնէ համապարփակ մտքութեան աշխար-
հակալն միգի շրջէր, նկարէր եւ կերպարանէր ամէնուսակ ջուրբին ան-
բաւութեան երկրատարածն ծովու՝ ի կատարումն արդեան խորհրդոյս՝
զսուրբ աւազանն լուսոյ: Նախ արար եւ այժմ գործէ, գոյացոյց եւ միշտ
կատարէ արուեստս, սմանչելիս, նախատեսութիւնս սրբասնելոց, ազդ-
մունս աստուածաւրէնս, զաւրութիւնս զարմանատրս, մարգարէս, առա-
քեալս, վարդապետս՝ վարժողս կրթութեան հանճարոյ: Զարբարանն մա-
ւուցման արեանն Քրիստոսի յարդարեաց, հաւրիւնս անձանց, առող-
ջութիւնս մարմնոց ըստ նմանութեան Քրիստոսի ողորմութեամբ հրամա-
յեաց: Մկրտեաց եւ գեր հան զչուր, իմեան միայն բաւականութեամբ
նորոգեաց, լուսաւորեաց: Հանապազ նովին բարեգործութեամբ զաւա-
նայ: Վկայեաց միածնին աստուածութեանն ի հոսանսն Յորդանանու,
աւրինակաւ սեռութեան ամպոյ ցուցաւ ձայնիւ Հաւր ի լերինն Թաբո-
րական[9]: Ի նոյն տիպ նմանութեան հովանի եղեւ Յակոբեան տոհմին ի
յելսն Եգիպտոսի[10], յուղեգնացութիւն զաւավարութեանն Մովսեսի՝ հող-
մով սաստկութեան զփարաւոն ընկղմեաց[11]: Քանանայս կառաւագործէ,
իմաստունս կազմէ, բագաւոր զաւացուցանէ, հաւրիւնս ընձեռէ,
կեանս շնորհէ մանացելոց ի նորոգութիւն յարութեանն: Նոյն իմն է
ածումն մարդացելոյն աստուծոյ, մշտնջենաւոր հաւասարութեամբ ընդ
Հաւր երկրպագեալ՝ ի պատիւ մեծութեան Որդւոյ, անսահման փառա-
ւորութեամբ աւրհնեալ յաւիտեանս: Ամէն[12]:

Է

Դաւանեմք ի հաւատ ուղիղ եւ անխոտորնակ անբծութեան՝ համբուրիւ
շրթանց ողջունեալ զկառուցեալս խորան յանշնչական առնանաց՝ աս-
տուածային բնակութեան եկեղեցւոյս շինուածոյ, որ գերազանց գտաւ
եւ երկնի ամենազարդ բարձրութեամբ, որ ի նոցին իսկ յառաքելակա-
նացն դասուց հիմնեցաւ, յաշակերտաց վերնոյն խնկեցաւ, ի սպասա-
ւորաց բանին պաշտեցաւ: Սկիզբն առեալ կենացս այս գանձու ի վերնա-
յարկն սրահէ, խորհրդակատարն վայրէ, զոր Հոգին աստուծոյ լցոյց՝
փայլեցուցեալ ի նմա զաւրութիւն յաւուր մեծի Պենտակոստէին. նախ
զտունն բարեսիրի՝ յաւրինակ սրբութեան կատարման շնորհի այսր
եկեղեցւոյ կանխամեծար առաւելութեան, յորում ապա եւ ի նմին բր-
նակչացն տուաւ լուսանորոգ բարեփառութիւն: Ուստի արիւն հզաւրին

աստուծոյ բաշխեալ մատուցանի յաւէտ, ըստ զՀաբելին՝ մանու գու-
ժարկու[13], մեծաւ բարբառով ձայնի բերկրութեան՝ կենդանութիւն ան-
մանութեան ի սմա ազդելով: Քանզի ոչ է կար զատութեան ուրուք ընդ
երկնաւ յանդիման առեգական ի սպասաւորութիւն խորհրդոյ այսր անա-
տութեան ձեռնարկել, եթէ ոչ ընդ թեւաւք սորին պանեսցի, նա զի ոչ
երկնիւք բաւականանայ այս նուէր տէրունի մարմնոյ, եթէ ոչ զայս ձե-
ղուն աւրհնութեան ծածկոյթ ունիցի, վասն զի մանու անիծիւք ներքի
այր ըստ աւրինին, որ առաքոյ խորանի այս վկայութեան գաստուա-
ծային պատարագն մատուցանէ, մանաւանդ զի պարտաւոր առեան կո-
չեսցի, որ ոչ զանձինն աւրինակ արիւն յայս նուիրան ընծայեցուսցէ:
Մի ի սմա լուացումն ի մանն Քրիստոսի, զի մի՛ յանգէտս անարգեալ
աստուածութիւնն՝ ի ծանուցելումն զնախանին կրեսցէ: Մի ձեռնադրութիւն
ի պատիւ աւծութեան լուսոյն, զի մի՛ յանբծութիւնն խաբէութիւն խոր-
հեսցի: Մի եւ շնորհաւք, ըստ թէ ապաշխարութեամբ բաւութիւն, զի մի՛
ճշմարտութիւնն կերպարանաւք խորամանկեսցի: Մի յընտրութիւնն ա-
պառնի՝ հաւատ, զի մի՛ սպառնալիք հաւատացեալն զոյցս ինչ աւտար
համբաւոյ գրեսցի: Մի երկաքանչիւրոց գոյութեանց մերոց իրաւամբք
կշռամբութիւն, զի մի՛ կիսամասնեայ առ մարդն ներքին եւ առ ար-
տաքին՝ չարի եւ կամ բարոյ փոխատրութիւնն կարծեսցի՝ յանման զաւ-
րութիւն արհայական որդեգրութեանն, զի ընտելութեամբ երկրայնովս
առաւելութիւն վերնումն թագաւորութեան յայտնապէս ճշմարտեսցի: Մի
յոյս կենդանութեան առ անեղծութիւնն սրբոց, զի աներկեւանութիւն
խոստացելոցն ի միտս ունկնդրացն ծանուցեալ հաւատասցի:

Ը

Այս դշխոյ պաշտելի՝ անշնչական եկեղեցի տայ կեանս[14] եւ մանու
իշխէ, ըստ աւրինակի աղամեան պտղոյն յարմարապէս ճաշակելի, գե-
րազանց, ըստ զբանականս, յանշնչութեան հրաշագործէ, մինչ զի կա-
տարումն ընծեռէ եւ նորոգ հաստատէ՝ վերստին ներարեալ ի մեզ ըզ-
կերպարանն փառաց լուսոյ: Գրեալ եւս է տեսակ մեծութեան վերնում
կամարին սկզբնաւոր յառաջակառոյց, ըստ զբնակիչս հոգեղինացն ի
նմա զաւրութեանցն: Նոր իմն ընծայէ բոլիչս մարմնոց ընդ թեթեւ-
թիւնս հոգւոց՝ պատուականին հարստութեամբ զանարգն յարգաւորեալ:
Ոչ իբրեւակիր մեղաւ զազրանայ, եթէ ոչ ի մարդոց չարաց եւ կամ յան-
հաւատից կոխիցի: Տիպ իմն է զարմանաւոր, յաղթող իմաստից մերս
տեսութեանց, անբանն, ի բանաւորէն կառուցեալ, նմին աւժանդակեալ,
իբր վեհագոյն՝ յաւէտ նուաստի: Մեծ է, ըստ զմարդ, որ ըստ ընտրելոյն

Մովսեսի՝ ցուպն յաղթողական[15], առաւել, ըստ զբանաւոր, որ ըստ զՆ-
ահարոն՝ գաւազանն խորհրդական ծաղկեցեալ[16]. գերազանց, ըստ զմտաւոր,
որչափ զեղիաս եւ զեղիսէոս՝ գետաներծ մաշկեակն սքանչելաւորաշ
փայլեալ[17] առուեստիւ: Աւգնութիւն պարգեւէ կրկին ամենակատար սըր-
բասնեալ ձեռաց[18] մարբարար, ըստ թէ զինապէս, մարմին նիւթական
տարի եւ հողոյ, գոյակից հարազատ զգայականաց եւ սրբոց: Իբր զվէմն
անմահ, կենդանի՝ ի կործանումն է եւ ի կանգնումն, որպէս զպատարագ
ամենից հոգւոց՝ հանդիսանայ հրաշապէս ազդմամբ յանէծս եւ յաւրհնու-
թիւնս, իբրեւ տեսող աներեւութից՝ զոմն հրապարակէ եւ զոմն տածէ,
առ իմն կոչէ, գրեալ[19] յանուանէ՝ իբր զտիրող հրամանատար էիցս: Իբր
զեառն յափտենական՝ անհարուածելի է ի դիմամարտից, ըմբռնէ
զհոգեւոս՝ իբր զհնարադրութիւն մեծին առուեստի, անմեղս եւ ան-
վրիպութիւնս ըստ Քրիստոսի հետոցն ընթանայ, բարձր հոխութեամբ
անպատկառաբար համարձակապէս զաւրէն գովելոյ գլուխ ամբառնայ:

Թ

Այնքան մեծ ունի սրբութիւն, մինչ զի զոտս ըստ պատկերի Աստուծոյ
երեն՝ կանոնաւ խոտէ: Յետ յոգւոց ընտրութեանց փոռնից թէ համար-
ձակեսցի մարդ ոք սխալեալ ի գաւիթս հորին մտանել՝ ո՛չ պղծի, այլ
ընդ անպատրաստից թերութեանց դժուարի, ո՛չ հզովի, այլ տեղի տայ
ոչ գիտողացն զշնորհին զչափ, ո՛չ լրանի իմիեամբ պարտաւոր իւրովն
գտեալ, այլ ի մերոց գործոց խրթնանայ, ո՛չ թողացուցանէ երկիցս
մատչել յրմբռնումն ոտից կենդանատուաց[20], ըստ տիրական աճման
խորհրդոյն, ո՛չ կրկին յաւուր զնոյն ցուցանէ, զի մի՛ անընտրաբար
հուիրանն խայտառակեսցի: Վշտակցէ կարեաց զաւրապէս՝ իբր աճախ-
տակիր ապականութեանց, որ ի մեզ շարժմանց, առանց բարբառոյ տի-
րապէս հրամանաւ դատի:

Ժ

Նա զի եւ տապան իմն է մարբական, կրկին երջանկական, ի ներձ-
մանէ կենցաղոյս ալեաց պահապան, ո՛չ բազմաւք անբանիւք գազա-
նաց դասուք եւ սակաւ մարդկամբ, այլ ընդ երկրայնոցս եւ զվերինսն
յինին հաւաքէ, ո՛չ յալիս խռովութեան բերի, այլ ի բարձրութիւնն երկ-
նի համբառնայ: Իբր զաշակերտ հրահանգեալ Հոգւոյն աստուծոյ՝ փախ-
չի ի ներգութենէ[21], ո՛չ ի բողոք մանու մարմնոյ հարուածոց, այլ ի կե-

նացն աւետիս ըմբռնեալ ածէ, ո՛չ Նոյիւ ձեռնարկեալ գործի, այլ հաստատելին հրամանաւ շինի, ո՛չ Մովսէս ընդ Բեսելիէլ[22], այլ միածինն աստուծոյ Հոգւովն Սրբով զսա հանդերձէ, ո՛չ յարաշարժ հանապազափոխ, այլ մշտակառոյց հիմամբ անսասանելեաւ զսա հաստատէ: Դարձեալ, իբր զտապանակն անխաւս[23] փայտեղէն մածեալ տախտակաւք, առանց զգայութեան տեսողականաց մեզ առաչնորդէ, որպէս կերպարան անհանակ էին յառաջ հետեւեալ՝ ի հանդերձանս լուսոյն կենաց տեղի պատրաստէ: Ընդ Ոզիելի անդուստ սատակէ[24], եթէ ոչ խաչապէս յոգի բերիցի, սպանանէ վատնեալ վաղվաղակի առժամայն, եթէ անասնական յինն լծակցութեամբ երկրասիրաբար գետնակոխ սայլիւք, իբր զանաւթ ինչ ձեռնազնին, բարձեալ տանիցի: Ո՛չ լեզուաւ մարմնոց, այլ բանիւ հրեշտակաց խաւսի[25], ո՛չ ունկան գոյականութիւն՝ եւ արագապէս մրտառեալ լսէ, ո՛չ ձայն կերպատրական բարբառոյ՝ եւ զպատգամս գործոցն Յիսուսի համաւրէն ազանց պատմեալ հնչակէ, ո՛չ խաղալեաց շարժականութիւն՝ եւ աստուածայնով իմն կենդանութեան հագագաւ ազդէ: Ո՛չ ոսկերաց եւ ջլաց յատուած՝ եւ երկաւք հազարաւք կանգնաւք լայնութեամբ, իբր զգունդն անհամար բարձրեալն աստուծոյ զկենդանական զաւրուն գումարտակ հերբայական վառեալ ամբոխին՝ եւ այժմ ընդ նոսին իբր զանմահուրս ի սրբութենէ՝ զոմանս ախտիւ մեղանաց ջեռեալս հատուածեալ յինեւնէ հեռի ուղեկցէ ապրեցելոցն ի տաժանատար աղիւսարկութեանցն: Նոյն իսկ էութիւնն աստուծոյ մարմին եղեալոյ[26] անուամբ այս վիմի նշանակեցաւ՝ պատառմամբ կողին զրնաւս արբուցեալ: Ո՛չ առեաւ երակաց ընթացք, այլ լուսոյ վերնոյն շառաւիղք թափանցանց միութեամբ զսոյն կենդանացուցեալ նորոգ պաշտպանէ: Ո՛չ Սողոմոն կամ Զորաբաբել մանկանացուաց ոստիկանութիւն[27], այլ ամենից ունողին իմաստ զսա գծագրէ: Ո՛չ աննուիրական, հասարակաճաշակ իւղով[28] առ ի Յակոբայ պարարի, այլ անաւորին առեամբ եւ փառաւք մեծին ածանի: Ո՛չ տուն երկրային նիւթոյ, բաւ թէ մարմին երկնային լուսոյ աստուծոյ զսորին որդիս կնքեալ ձեռնադրէ: Ո՛չ կենցաղոյս յերկրէ յղացմունս, այլ արքայութեանն երկնից ժառանգս կրթէ, զի ծոց իւր գրգեալսն զոգոյն Աբրահամու ընծայեցուցանէ: Փեսայ հարսնութեան սորա՝ Որդին աստուծոյ կենդանւոյ, աւրհրդ խնջոյից սորին՝ հայրապետացն գումարք: Սոյն իմն մոռացումն առնէ այսակիր բարձանցն կոամոլութեան[29], զի գերկնայնոյն աստուծոյ ունի զծանաւթութիւն. աւտարութիւն է ամենայնիւ դիցն դրաւշելոց, զի ի համաւրէն հարիւս սորա Քրիստոս երկրպագի. հակումն է յայտնապէս ուռուական րդնիցն անտառաց, զի ի բնաւից մայրեաց աշխարհի համանութեամբ կենացն փայտի ի սմա տէրն նուիրի. խորտակումն է համայն դիւա-

ԾԳ գլխի սկիզբը (ձեռ. № 3863, էջ 158ա, ժամ. 1401 թ., գրիչ՝ Ստեփաննոս, ծաղկող՝ Հովհաննես)

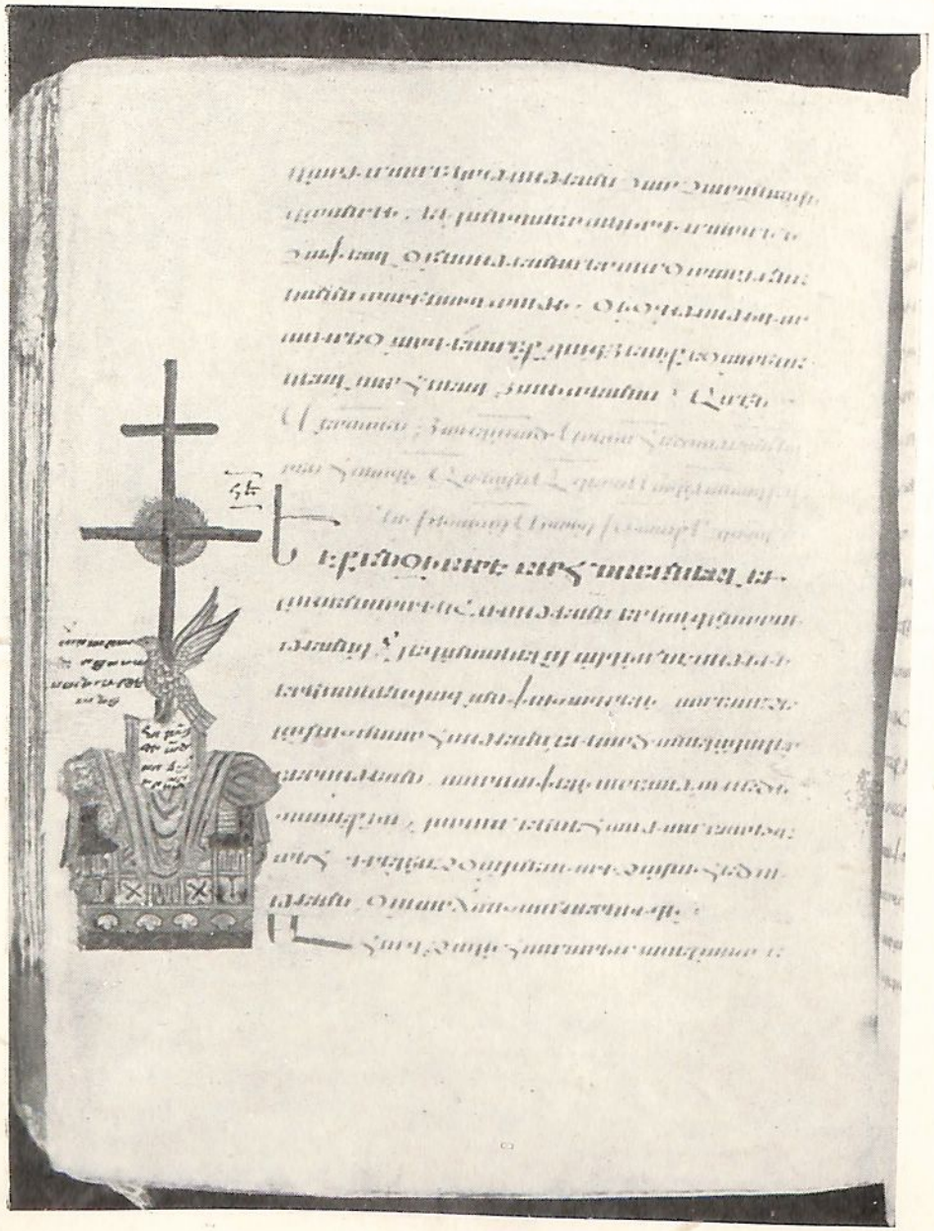

ՀԵ գլխի սկիզբը (ձեռ. № 1568, էջ 266 բ, ժամ. 1173 թ., գրիչ և ծաղկող՝ Գրիգոր Սկևռացի)

220 պատիր յուրիցն առնանաց, զի բարւոք գովեալ կարկեհան ակամբ եւ վիմաւք կենդանեաւք այսրէն հաստատի:

ԺԱ

Այս յարկ չքնաղ եւ աստուածընկալ ազատ է միանգամայն յամենուստ ծառայութենէ. ո՛չ աւրինակ վերնոյն Սիոնի, բան թէ ճշմարտութիւն նմին ճանաչի. ո՛չ կռապաշտութեանն կապաւ բազին եւ կամ լծով
225 աւրինին տեղի պարտաւորութեան, այլ տէրունի բարեբարութեանն պարգեւաբան ի մէնջ համբուրի. ո՛չ սասանի երբէք՝ յայլ իմն կերպարան ձեւոյ փոխարկեալ, այլ ի նոյն շուք փառաց մեծապէս ընդարձակի. սոյն իմն եւ երկին երկնի յերկրի լուսապայծառ կերպիւ ճոչակի: Որպէս չէ առանց Հաւրն Քրիստոսի, եւ ոչ առանց այսր մաւր արգանդի
230 յոգի կատարիլ: Անառաւ շրջի անբովանդակելին, երբէ ոչ ի սմին տան տաղաւարեսցի. ո՛չ ունի տեղի գլխոյն հանգստեան տէրն բոլորից[30], երբէ ոչ ի յայս կայարան կենաց մտեալ ազանիցի: Քան ի կամար վերնայինն երկնի՝ ի յայս հիւրաւոր բնակութիւն առաւել պարծի. անբաւութիւն աստուածեան լուսոյն, որպէս զդէմս մարգարէին եւ զաւրինակս
235 սորին ծածկեցին, որպէս փախեան ի փառաց երեսաց նորին, եւ նրմանութեան սորուն՝ որ ի տաճարին՝ ոչ հանդարտեցին,—ի տաւն հանդիսի մեծի գովեստի, եւ ի բանականացս դասուց խմբեալ նուագի, աստ աւրինի կրկին բաղձանաւք, բան ի դրախտն վայելչական:

ԺԲ

Այս մայր նոգեւոր, երկնաւոր, լուսաւոր, բան թէ երկրաւոր, շնչաւոր
240 մարմնաւոր, զիս գգուեաց որդի: Կարն ստեանց սորա՝ արիւնն Քրիստոսի: Երբէ Աստուածածնին իսկ պատկեր զսոյն ոք գրեսցէ, ոչ անաւրինի: Իբր զնշան խաչին փրկութեան՝ զաւրութիւնս զարմանազանս եւ արուեստս բազմաւրինակս կատարեալ հրաշագործէ: Բեմ անաւորին առեանի ի սմա հաստատեալ տեսանի: Սովաւ խորթաբարոյիցն հերձուա-
245 ծողաց մոլեգնաճառ բերանք կարկին: Ունի եւ բարիս իմն իմանալիս եւ բանաւորականս, որով[31] զգազանամիտս անմտութս բացուստ ի բաց տրոնեալ տարագրէ: Ծնանի եւ աստուածս ոմանս եղականս՝ պատկերս մտքնեալ մարագրէ: Ծնանի եւ աստուածս ոմանս եղականս՝ պատկերս մաքուրս միոյն աստուծոյ Քրիստոսի: Ունի և զդիրս իւր ընդ արեւելս՝
250 ի տեղի խոստման բնակութեանն մերոյ առաջնոյ. ձեռամբ իմն ցուցանէ յայտնապէս զգաստեանն աստուծոյ շաւիղ, զփայլականն առակ[32] տիրական ի դէմս բերել՝ մեզ վարդապետէ, զփրկութիւնն ի յելից անտի

ծագման առուսեկին հրիստոսեան երեւմանն ի վերջնում աւուրն արարածոց երկրի բարգմանէ: Յաւս ճալածէ, ախտաժէտս բժշկէ, դիւաց բռնութեանց զաւրէ: Աւգանդ որովայնի սորին՝ աւազանն կենդանարար, ի պար հարսանեաց սորա՝ դասք առաքելոցն: Այնքան ճոխացաւ՝ բարգաւաճեալ երանութեամբ, մինչ զի ճոյն իմն փրկչին անուամբ վայելչապէս յորջորջեցաւ, տիրամարն լուսոյ կոչմամբ ի մերձաւորաց միածնին ձայնեալ կնքեցաւ: Ծփելոց մեղաւորաց՝ նաւահանգիստ հանդարտութեան, խրախճանարան՝ վերնոցն դասուց, բժշկարան անսխալելի՝ տարակուսեալ պարտաւորաց: Երորդութիւնն անպատում ի սմա փառորի՝ աւրհնեալ յամենայնի:

ԺԳ

Իսկ եթէ ոք ձեռն չարութեան ի վերինն արհայութիւն յանդգնաբար համբառնայցէ, գիտ[33] ինչ մարմնաւոր եւ կամ ճնարք մարդկային եւ կամ աւուեստ երկրակենցաղ զսահմանեալ աւանդութիւնս առ ձեռակերտս եկեղեցի վարկանիցի, եւ ոչ պարգեւ առաւել կենաց, եւ ակնարկութիւն[34] աստուածային, եւ Հոգւոյն Սրբոյ յայտնեալ լուսաճոռոգ նախագրութիւն, եւ երախտեաց բարձրելոյն ամենատուր լիակատարութիւն, եւ կամաց աւարողին խնկատրեալ խորհրդարան, եւ առաքելոց ձեռինն աջոյ բարեճաճեաւ հիմնարկութիւն, եւ միաբգամայն ասել՝ դուռն երկնից[35] եւ հաղաք աստուծոյ կենդանւոյ[36] եւ մայր կենդանեաց, ազատ ի պարտեաց[37], եւ նշգրիտ տեսակ կերպի երեւակիս[38] բանականի, իմանալի՝ խորհուրդ նոգւոյս, եւ շաւշափելին՝ պատկեր մարմնոյս, եւ սրբութեանցն անդ աճեռոիզ գերազանցեալ նոր սրբութիւն, եւ հրիստոսեանն նշանաւ պայծառապարծ պսակեցեալ,—զայնպիսի ոչ խոստովանողսն մերժէ յերեսաց իւրոց Հայրն ամենակալ ի ձեռն Բանին իւրոյ էակցի, բարձեալ ի նմանէ եւ զաւանդ շնորհի Հոգւոյն փառակցի՝ փակեսցէ զդուռն կենացս այս առագաստի յանդիման նորին: Իսկ մեք, զորս գրեցաք, սմին եւ վկայեմք՝ հաւատացեալ որում կարգեցաք, յանուն եւ ի փառս ամենակալ Երորդութեանն եւ միում աստուածութեանն յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

Այն իմ հաւատ յԵրորդութիւնն[39], եւ այս ի մայրն իմ լուսափառ խոստովանեալ դաւանութիւն:

ԲԱՆ ՀԶ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԹՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՆԿՈՂԻ ԱՒՐ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Աստուած ողորմած, բազմագութ, ճզաւր, աճաւոր,
Մարդասէր, աւրհնեալ, կենդանի, անճառ,
Որ ոչ ելանէ երբէք ըստ բան fo իր անձեռնարկելի,
Որ եւ մտաց է անճնարաւոր:
Քո է հաստուցանել պտուղ խաղցրութեան ընդ փշոց խստութեան[2],
Սկզբնահայրդ այսմ նորոգ եւ զարմանաւոր կանոնաց կենաց:
Քանզի բարի առնել ատելոյն,
եւ աղաւթս՝ ի վերայ ճալածչին,
եւ փրկութիւն ճայցել խոցողին,
եւ սպանողին ձերումն խնդրել[3],—
ի էէն ընծայեցաւ պտուղս այս հրաշից,
Որոյ խաղցրութիւն անճառ է fան զաւրինակ,
եւ բարեբանեալ կամաց fog ախորժելիf,
եւ գովեալ շրթանց fog ճաշակելիf,
Հոգի երեսաց[4] եւ զաւրութիւն գեղոյ մերոյ[5],
Տէր Քրիստոս, աւրհնեալ ի բարձունս:
Այլ մարդf երկրածինք եւ ամենավրէպf
Ե՛ւ բարեմատոյց ձեռաց չարիս դարձուցին,
Իսկ դու, լոյս եւ տուիչ լուսոյ,
Ոչ լսես անէծս, ոչ ախորժես չար,
Ոչ կամիս կորուստ[6], ոչ ըղձանաս մահ[7],

Ոչ յուզիս ի խռովութենէ,
Ոչ տիրիս ի ցասմանէ,
Ոչ ճարկիս ի բարկութենէ,
Ոչ մբանաս ի սիրոյ,
Ոչ այլայլիս ի գթութենէ,
Ոչ փոփոխիս ի բարութենէ.
Ո՛չ թիկանց շրջումն եւ ո՛չ երեսաց անդրադարձութիւն,
Այլ ամենեւին լուսատուրիւն եւ նկատումն փրկութեան:

Բ

Եթէ ճաւեսցես՝ կարող ես,
Եթէ բժշկես՝ զաւետ ես,
Եթէ կենդանացուցանես՝ բաւական ես,
Եթէ շնորհես՝ առատ ես,
Եթէ ողջացուցանես՝ ճնարաւոր ես,
Եթէ պարգեւես՝ ամենալի ես,
Եթէ արդարացուցանես՝ ամէնաւուեստ ես,
Եթէ մխիթարես՝ ամէնիշխան ես,
Եթէ նորոգես՝ ամենակալ ես,
Եթէ հրաշագործեսցես՝ ամենաթագաւոր ես,
Եթէ վերստին հաստատես՝ արարիչ ես,
Եթէ կրկին գոյացուցանես՝ աստուած ես,
Եթէ հոգաս ընդ մեր՝ ամենատէր ես,
Եթէ կորգես ի մեղաց՝ այցելու ես,
Եթէ չարժանեացս ընձեռես՝ աւրհնեալ ես,
Եթէ յորսողէն գերծուցես՝ փրկիչ ես,
Եթէ զեղցես ի հոյոցդ ի մեզ՝ հարուստ ես,
Եթէ նախ քան ի մէնջ խնդրելն դու կարկառեսցես՝ անկարաւտ ես,
Եթէ յայնես ձեռութեանս՝ անդորրիչ ես,
Եթէ զվերջացեալս կոչես՝ խնամակալ ես,
Եթէ զասանձեալս հաստատես՝ վէմ ես,
Եթէ պասխելոյս արբուցանիցես՝ աղբիւր ես,
Եթէ զծածկեալսն երեւեցուցես՝ լոյս ես,
Եթէ զաւգտակարսն իմ ծանուցանես՝ բարի ես,
Եթէ զբիծսն աներես առնիցես՝ երկայնամիտ ես,
Եթէ ընդ փոխուս ի դատ ոչ մտանիցես՝ բարձրեալ ես,
Եթէ ծառայիս ձեռն մատուցես՝ ստացող ես,

Եթէ աջով fո պաշտպանեսցես՝ յանձանձիչ ես,
Եթէ վճատելոյս դարման մատուցես՝ կերակրիչ ես,
Եթէ զանգեաս պարարեսցես՝ վարդապետ ես,
Եթէ զդիմեալս առ fեզ ընկալցիս՝ ապաւէն ես:

Գ

Եւ արդ, fո են այսոքիկ, տէր ողորմութեան,
Ոչ միայն գրեալ, այլ կատարեալ եւ գլխաւորեալ,
Նախնի հաճատակդ համբերութեան վկայից:
Որ վասն իմոյ փրկութեան
Հանդիսացար զաւրապէս յասպարիսի հակառուն,
Զի կակղեսցես զկարծր բռնութիւն[s] մարմնոյս գոռոզութեան՝
Վարժմամբ կրթութեան շարչարանացն վտանգի,
Եւ յանպարտակիրդ մարմին չափեալ
Զբնութեան մերում զաժանականն տագնապ տուժի,
Զի զգթութիւնդ, որ առ մեզ,
Արդեամբք ցուցցես՝ ի fեզ աւրինակեալ:
Աւրհնեա՛լ յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ՀԵ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Եւ ֆանզի աւր է աւրինաբանեալ եւ լուսանորոգ
Կշռութեան երկուց ընտրութեանց
Արարածոցս սասանութեանց՝
Յեղանակելոյ յայլ իմն էութիւն երկնակենցաղ անփոխադրելի,
Ամբարձելոցն խոնարհութեան եւ կործանելոցս վերբերութեան,
Սարսափելի ուրբաթու Մեծի պասեխիս,
Յորում եկն եհաս ժամ բարեպատեհ
Գրել ինձ զայս նուագ ձայնի ներծութեան զուարճախառն երկիւղի,—
Աճա ըղձալի ճամարիմ ասել աստանաւր ի ֆոյոց այտի,
Զոր ընդ իմ կրեցեր, աստուած բոլորից:

Բ

Կացեր յատենի ֆում ստեղծուածոյն իմովս կերպիւ,
Ոչ խաւսեցար տուիչդ բանի,
Ոչ բարբառեցար ճասուիչդ լեզուի,
Ոչ ձայն արձակեցեր սասանիչդ երկրի,
Ոչ մռնչեցեր ամէնազդեցիկ փողդ մեծութեան,

Ոչ երախտեաւքն ֆո յանդիմանեցեր
Եւ ոչ չարեաւք նոցին ըմբերանեցեր,
Ոչ մատնեցեր ամաւթոյ զմատնիչսն զքեզ տանջանաց մանու,
Ոչ ի կապելն զքեզ դիմադարձեցեր
Եւ ոչ յապտակելն դժուարեցար,
Ոչ ի բֆնուլն բշնամանեցեր
Եւ ոչ ընդ կոփելն երբէք խոովեցար,
Ոչ ընդ կատակելն սոտմտեցար
Եւ ոչ ընդ խաղ արկանելն երեսս փոխեցեր:
Մերկացուցին զզգեստ պատմուճանին՝ իբրեւ ի տկարէ,
Եւ դարձեալ ագուցին՝ իբր անփրկանաւոր ըմբռնեցելոյ:
Եթէ ոչ էր արբեալ կրկնակի բացախ՝ զանգեալ ընդ լեղոյ[2],
Ոչ էր ճեղեալ մաղձն իմ մթերեալ նախնի դառնութեանն:
Ձաշակեաց վնասութեամբ եւ արգել անդէն տարակուսանաւք.
Առին մոլեգնաբար եւ դարձեալ մատուցին անպատկառապէս:
Գանիւ ճարուածոց յետին անարգութեան
Ի մէջ խառնիճաղանջն ամբոխի դատապարտեցին,
Ծուռ կրկնեցին նախատանաց
Եւ պսակ եղին արճամարճութեան[3]:

Գ

Ոչ եառն ճանգիստ կենարարիդ,
Եթէ ոչ զգործի մանուն կրել զքեզ պատրաստեցին:
Ընկալար իբր երկայնամիտ,
Առեր իբրեւ զնեզ,
Բարձեր որպէս ճամբերող,
Սատնանեալ, իբր զպարտական, զփայտն վշտաց,
Որպէս զծաղիկ շուշանաց ճովտաց՝ ուսով բերեալ զզեղն կենաց,
Զի յարճաւրաց գիշերայնոց զիւրակերտս գանաւրակս
Մարմնեղէն գոյութեանս պանպանեսցէ
Ի դատապարտութեանն վայրի՝ իբր ի խրախճան խնջոյից:
Հանին արտաս՝ իբր զողջակէզ,
Կախեցին՝ իբր զխոյն Սաբեկայ՝ ձգեալ զեղջերացն,
Տարածեցին ի սեղան խաչին՝ իբր զպատարագ[4],
Բեւեռեցին՝ որպէս չարագործ,
Պնդեցին՝ իբր զպաստամբ,
Ջխաղաղութիւնդ երկնաւոր՝ իբր զաւազակ,

Զանկապուտ մեծութիւնդ՝ իբր զտառապեալ,
Զառ ի բեռբէից պաշտեցեալդ՝ իբր զխամաճեալ,
Զսահմանդ կենաց՝ իբր զարժանաւոր սատակման մահու,
Զաւետարանիս նկարիչ՝ իբր զհայհոյիչ Աւրինին,
Զտէր եւ զկատարումն մարգարէից՝ իբր զհամառաւտիչ գրեցելոցն[5],
Զճառագայթդ փառաց եւ զկնիք անճնին խորհրդոցդ Հաւր՝[6]
իբր զներճնակ ծնողիդ կամաց,
Զաւրհնեալդ իսկապէս՝ իբր զտարագրեալ,
Զկապոյ Աւրինին լուծիչդ՝ իբր զայր ի ճզովս գրեալ[7],
Զհուրդ ծախիչ՝[8] իբր զներբեալ իմն կալանաւոր,
Զահաւորդ երկնի եւ երկրի՝ իբր զհաւաստի պատժաւոր,
Զի լոյս անմատոյց ծածկեալդ՝[9] իբր զհողածին ըմբռնեալ:

Դ

Ո՛վ հաղցրութիւնդ
եւ երկայնամիտ բարերարութիւնդ ողորմածիդ գթութեան,
Որ վասն ապախտաւոր եւ անաւրինեալ ծառայիս, ոչդ բոլորից,
Զայս ամենայն կամաւորապէս եւ հաւանողական հաճութեամբ՝
Կատարեալ մարմնոյդ միութեամբ ի հեզ ընկալար
եւ միշչեւ ի ճնարան շիրմին տապանի,
Անպակաս ի լրութենէ ամբողջ նոյնութեան աստուած անճնին,
Զնոյն կրեալ նախատինս անճառ համբերութեամբ,
Յարեար կենդանի ինճնիշխան բարձրութեամբ լուսոյ,
Անճուազ մարմնով եւ անթերի աստուածութեամբ.
Աւրհնեալ փառաւք, գովեալ գթութեամբ,
Բարերաճեալ միշտ ողորմութեամբ յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ԲԱՆ ՀԸ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ
ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ա

Եւ արդ, անկեալ յերեսս ճողանիւք կերպիս,
Ի վայր խոնարճեալ ծնրադրական երկրպագութեամբ,
Զբարեգործիդ ողորմածութեան զկենդանարար ոտս համբուրեմ՝
Զայս աւրինակ մաղթանաց մեծիդ ընծայեցուցեալ.
Աղաչեմ զքեզ, միայն խնամակալ, մարդասէր, գթած,
Կեցուցիչ, ճզաւր, այցելու, պաշտպան,
Մի՛ ուճայնասցի վաստակն աշխատութեան փրկականդ կրից
Մարդացելոյդ վասն իմ աստուծոյ,
Մի՛ սոսկ եղիցի բոտանցն կաթսած խառնեցեալ արեամբ՝[1]
Ի մատնութեանն աւուր գիշերին,
Մի՛ լիցի ստուերացեալ լուսոյդ երախտիս,
Զոր ձրի եւ առանց փրկանաց թշուառացելումս՝ ինձ պարգեւեցեր,
Մի՛ չնչեսցին շնորհացդ աւետիս,
Զոր կողից ճոց կայլակի ճորոգեցին,
Մի՛ անշառն եղիցին կրիցդ պտուղ,
Զոր կարաւտութեանս իմում մատուցեր,
Մի՛ պարծեսցի բանսարկուն վանեալ
Զիո ստացեալս իւրացուցանել:

Բ

Աճա յաղթեացե՛ս կամաւ fո՝ ըղձից չարին.
Վերսաի՛ն ապշեսցի միանգամ զարհուրեալն,
Կրկի՛ն պարտեսցի իսպառ դատեցեալն:
Մի՛ անխայեր զազատարարդ fո բան,
Որ զտեղծեալս fո fեզ ընծայեալ՝
Վերսաին առ fեզ դարձուցանէ:
Զանճառն արարեր բարեբարութիւն
Յանկնկալ ժամուն յուսահատութեան,
Յորժամ բնաւ իսկ կարեալ
Եւ աւտարացեալ էր կենդանութեանն շարժողութիւն.
Մեռար անմահդ եւ զմահացեալս նորոգեցեր:
Երէ զկանոն համաձեւութեան Աւրինին փոխեցեր[2],
Արդ զդիւրինն եւ զհնշտականն եւ զեւս հնարաւորն
Մի՛ արգելցես, սկզբնաձիր ողորմածութեան,
Բարեգութ, աւրհնեալ եւ երկայնամիտ թագաւոր:
Ազդեա՛ բանիւդ ամենազաւրաւ,
Որ զգոյութիւն լուսոյն ստեղծեր ի նախնում աւուրն,
Եւ վաղվաղակի փոփոխեալ գտայց ի լաւ անդր,
Եւ փոխանակ զի ես ոչ խնդրեցի հետեւել լուսոյդ,
Դո՛ւ ելցես ինձ յայց, նառագայթ ծագման հայրենի կերպիդ,
Եւ կոչեցայց առաջի fո ծառայ վնասապարտ՝
Ողորմեալ, շնորհեալ առ ի fէն:
Ոչ է ժամանակ յերկարածգութեան առ ի զպարտսն հատուցանել
Աճա շնորհեա՛ ինձ՝ տառապելոյս զերեսս fո,
Լոյսդ ի խաւարի սրտից վնասելոց:
Արգե՛լ եւ կնքեա՛ զընթացմունս ելիցն,
Որ միշտ զեղուն բարիքն՝ հոսեալ ի յուշոյս իմ տեսութենէ,
Պահեա՛ ինձ զշնորհն ամենապայծառ զանձուցդ մնացականաց,
Որով պատուական գտեալ՝ fո՛ անուանեցայց՝
Պաշտպանեալ ի fէն, անսանման բարի:

Գ

Աճա ողորմեա՛ ինձ, գթած, աղաչեմ զfեզ,
Ողորմեա՛ ինձ, հզաւր, կրկի՛ն ողորմեա.
Մի՛ փոխարկեր երկունս ցաւոց ընդ չարեաց իմոց, բարիդ
ամենեւիւն,
Մի՛ բառնար ի վտանգելոյս զառ ի fէն պարգեւեալդ շնորհ,
Մի՛ կապտեր զփչումն ամէնաւրհնեալդ Հոգւոյ,
Մի՛ լուծաներ զխնկեալ զկնիf արհուեական պատկերիդ,
Մի՛ յայտնեսցին փուշf մեղանաց ի սրբութիւնս մտացս:
Մի՛ խզեր զկապ միութեան զրնդ fեզ սիրոյն պնդութեան,
Մի՛ մերժեսցես զարուեստ զաւրութեանն լեզուոյս յարմարութեան,
Մի՛ պակասեցուցաներ զյաջողուած աչոյս՝
Առ ի զլուսոյդ մասունս բաշխել:
Մի՛ գրեր ի դպրութեան կենաց մատենիդ զմանուն պարտիս[3],
Մի՛ պահեր, մի՛ ինձ համարիր,
Մի՛ յիշեցուցաներ, մի՛ ամաչեցուցաներ,
Մի՛ նախատեր, մի՛ ոտն հարկաներ,
Մի՛ արձանացուցաներ զմեղկութեանցն,
Մի՛ ամբարեր զկորստեանցն,
Մի՛ իբր ստգտեալ իմն ամբաստաներ:
Մի՛ յարուցես ընդ իս զծառն անիծից,
Մի՛ արձակեր ի յիս զսաղարթ վնասուցն,
Մի՛ ընձիւղեր զծաղիկ մեղացս,
Մի՛ բերցես ընդ առաջ զնամակ պարտուցս,
Մի՛ արտաբերեր զէութիւն պղտոյն:
Մի՛ թուեսցես ի նիւթս երկրաստեղծ մատանցդ զգիւտս գործոցս,
Մի՛ մատուսցես բան ընդդէմ աւետ՝ զանաւրէնութիւնս իմ
յիշատակել,
Մի՛ մատնեսցես իմոցս կամաց զաւանդս հոգւոյս վարել ի
գերութեան,
Մի՛ ասէն զիս փառաւորեր, զի անդանաւր դատապարտեսցես,
Մի՛ նուազութեամբ այսր անցաւորի զյաւիտենական բարիսն
տուժեր,
Մի՛ ի սակաւում այսմ ժամանակի զանվախճանելի զփառսն
չափեր,
Մի՛ ընդ հովտիս վշտաց հեծութեան զանախտական զկեանսդ
գրաւեր,
Մի՛ ընդ ստուերի այսր մթութեան զանհատելիդ լոյս փոխանակեր,
Մի՛ զերասանակ մտացս լիցես՝ ըստ արտուղի հետս հետեւել,
Մի՛ զկամուրջ կենցաղոյս գրեսցես ինձ հանգստեան
բաւականութիւն,
Մի՛ զհովիտ հանճարոյս ստուերական պահեր՝
Ի հանդերձեալսն ինձ հրապարակել:

Եթէ ամբարես զառանց համարոյ գործոցս իմ չարիս՝
Մեռայց կենդանւոյն,
Եթէ շտեմարանես ի սրտի՝
Աստուին կիզեալ անբոց այրեցայց,
Եթէ ճնճեսցես զանաւրէնութիւնս՝
Առանց յանդիման ճեզ լինելոյ իսպառ հալեցայց,
Եթէ տնկակից ինձ թողցես զմեղս՝
Ի նոսին վատնեալ մաշեցայց:

Ւ

Ակնարկեա՛, միշտ զաւրեղ, ամենակարող,
Փախուլ շարութեանցս, որ յիս,
Զի բարիդ fո եկեալ փոխանորդեսցէ:
Հրամայեա՛, գթած, խնամակալ, գովեալ,
Լոյս անշիջանելի, զաւրութեամբ անսահմանելեաւ,
Զի նոր հաստատեսցի գոյութիւն բնութեանս[4]
Մարմնեղէն յարկի անդամոցս:
Յորում հանգուցեալ անլճանելի՝ բնակեսցես բազմեալ՝
Ախորժ տենչանաւք, միութեամբ նոգւոյս իմ ընդ fեզ,
Զապականութիւն մեղացս մերժեալ իսպառ՝
Յանարատութիւն զիս պատրաստեսցես,
Ամենակեցոյց թագաւոր անմահ, տէր Յիսուս Քրիստոս,
Աւրհնեա՛լ յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ՀԹ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԹՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Յիշեա՛, տէր, տէր գթութեանց,
Սիրողդ իրաւանց, աստուած ճշմարիտ,
Նայեա՛ վերստին ի բնութեանս կերպարան միշտ սխալական,
Զննեա՛ ինձ դարձեալ զամէնքնքաց տարածմունս
Ելից արեանս շարժողութեան,
Բժշկապէս մատի՛ր տեսանել,
Զի մարդ եմ հաստատեալ մտաւ խակութեան բերի խորհրդոց
Յայն ինչ, զոր դո՛ւ իսկ վկայեցեր, տեսողդ ոչէից.
Միայն դո՛ւ անմասն ստութեան խաւարի:
Ապա իրաւունս է գրել ինձ ընդ մեղուցեալսն՝
Մարդկաւէն վրիպանաց[2] սխալմամբ պարտեալ կրկին
Իբր զերկրածին մահացու մարմին,
Քան բանիդ fում տուտ երեւել,
Քանզի արդարեւ գիտես իսկ,
Թէ՝ Ջար է արարն, եւ ընդարոյս՝ չարութիւնն մեր,

Եւ ոչ փոփոխին խորհուրդ մեր յափտեան*,
Ըստ հոգեհաճեաւ իմաստնոյն կանխագիտոյց առակի:

Բ

Թեթեւացո՛ զասատկութիւն տանջանացն,
Որ պատրաստեալ եւ մնայ ինձ՝
Արկանել զորդիս գեհենին[3] զարդ մանուն յափտենականի:
Բա՛ռն զամաւթոյն[4] պարտիս,
Որ պահեալ է յայտնել թշուառականիս
Յետին ատենին յանդիմանութեան:
Խրա՛տ խաղաղութեան յառաջապարգեւ ողորմութեամբ fո
ընծայեցո,
Զի մի՛ անտանելիքն անաւորութեան
Ի ցոյցս ինձ եկեալ կերպարանեսցին՝
Անյոյս ապշութիւն ընդ կենաց զղջման առաջի կարգեալ.
Դատաստանն անաւոր, անկաշառ եւ անխաբելի դատաւորն,
Ամաւթն սոսկալի, կշտամբանքն սարսափելի,
Յանդիմանութիւնն անփախչելի, տագնապն անհողոպրելի,
Պակուցումն անխրախուսելի, դողումն անվճարելի,
Լալումն անսփոփելի, կրճտումն ատամանցն անբժշկելի,
Ապականութիւնն անողջանալի,
Անէծքն սարսափելի[5] աստուածային fո բանիդ,
Փակումն գթոյն եւ արգելումն ողորմութեանն:
Որ ընդ գալարելն երկնի[6],
Եւ ընդ երկրի դղրդելն ընդ կարծրութիւն յատակիս,
Ըստ կուտակելոյ կոհակաց խռովութեան ծովու[7]
Իբր փախստեան կերպ ցուցանելով՝
Մի զմիոյ հետս խափանեն՝ կասեալ յերկոցունց.
Եւ տատանեալ, սասանեալ
Լայնատարած գետնոյս բանձրութեան ի հիմանց անտի,
Ընդ ուժգնակի բախման բնդելոյ ներքնային խորոց՝
Հարթէ զլերինս[8].
Եւ հալեալ հրդեհին բնութիւնք[9] վիմաց
Եւ ամենայն տարերաց գոյից,
Այլայլին երկինք յաննեղծ փոփոխութիւն,
Եւ յեղանակին արարածք տարերաւք իւրովք ի նորոգ նմանութիւն.

16. Իմաստ., ԺԲ, 10:

Մածկութիւնք գործոցս հրապարակին,
Եւ անհետայք կրից մեր յայտնին,
Վարք կրաւնից ներգործելոց ի մարմինս մեր նկարին.
Թագաւորն երկնից յատենի նստի՝
Վճիռ հատուցմանն ի՛ ձեռին իւրում:

Գ

Ահա վա՛յ ինձ երբնիցս անգամ կրկին եղկութեամբ,
Ըստ չափոյ կշռութեան այսր համարոյ,
Որ զանբաւութիւնս բոլոց պարագրէ[10].
Զի՞նչ գործեցիցս ողբալիս նոցի յայնմ մեծի աւուր վտանգի:
Քանզի սաստիկ է յիշատակն իսկ յառաջեալ, fան զհանդիպումն,
Զոր ոմն մարգարէ[11], զաւրինակին նմանութիւն ի դէմս բերելով,
Զնեղ տագնապի անգթած փախստեանն նշանակէ՝ ասելովն.
Զոր աւրինակ երէ փախնուցու nf ի ձեռաց առիծու,
Եւ պատահեսցէ նմա արջ,
Եւ փախնուցու յերեսաց արջուն
Եւ մտանիցէ ի տուն եւ յեցուսցէ զձեռն իւր յորմն,
Եւ խածանիցէ զնա աւձ*:
Եւ դարձեալ կրկին սաստկացուցանէ
Առ նոյն կերպարան իրի զտեսիլն fստմնելի.
Ո՞չ ապաէն, ասէ, խաւար է աւր տեառն*:
Աւր խաւարոյ եւ մթոյ, աւր ամպոյ եւ մառախղոյ*:

Դ

Յորժամ հրեշտակն պահպանողական կենակից՝
Հզաւր ոստիկան, իրաւամբ ամբաստանեսցէ,
Եւ հատուցանողն աւետւր՝ արդարութեամբ յանդիմանեսցէ,
Սպասաւորք բագաւորին առանց խնայելոյ խուճապեն.
Զոմանս ի կեանսն հրաւիրեն,
Եւ զոմանս յամաւթ դատապարտեն,
Կիսոց դէմս լցեալս ծաղու ցուցանեն,
Եւ ինձ անարկուս եւ fստմնելիս երեւեցուցանեն,
Ոմանց պսակս լուսապաճոյնս մատուցանեն,

65. Ամովս, ե, 19:
68. Ամովս, ե, 20:
69. Սոփոնիա, Ա, 15:

Եւ այլոց կոռուստ մաճու բողոքեն,
Արդարոցն՝ ձայն աւետեաց,
Եւ ինձ՝ գոյժ անվախճան վշտաց:
Յորժամ առ բարիսն մաճու յաղթութիւն իսպառ մեռանի[12],
Եւ ինձ՝ չարագործիս կրկին յարակայի,
Ուր դրանն բախել ոչ ինչ ազդիցէ՝
Վճար եղեալ գթութեանն առ իս[13]:
Յորժամ դպրութիւնք հրաշիցն զարմանալեաց,
Որ են ծածկեալքն յայժմուցս հասարակաց վարուցն տեսակք
Մարդկային բնութեանն գործոց,
Յաղագս որոյ եղեն գոյութիւնք ամենայն էից,
Յիւրաքանչիւր մարմինս անպակաս գրութեամբ իսկոյն երեւին[14],
Եւ խորութիւնք անճառիցն՝ կճեպելոցն յիմաստից աստեացս
Առաջի աչաց մերոց կերպարանին:
Ուր այժմ վանառաչաճութիւնք ողբոց եւ արտասուաց զերկինս
գրաւեն,
Եւ անդ, իբր զապաժաման ընդունայնութիւնք, արհամարհեալ
լինին:
Հառաչմունք հեծութեան, ոչ կանխաւ աստի առաքեալ,
Չէ երբէք գտանել անդէն,
Ողորմութիւնք, ճշդով սերմանեալ[15],
Ոչ պայծառ վառմամբ գնան առաջի:
Ուր տապանն նախայաճցիցն[16]
Եւ կտակարանն տիրանարգիցն
Եւ ճշանն աճատր այժմուցս
Յանդիման եղեալ մեծաձայնս դատախազեն.
Յորում սոսկալի վայրի
Ոմն՝ զուխտն կցորդութեան հայրենի,
Եւ ոմն՝ գխոհանն վկայութեան անտեսից,
Եւ ոմն՝ զարիւն մեծին ասուածոյ
Ամբաստան իմն իրաւացի առաջի իմ տարածանեն:
Զտանջանարանսն բազմապատիկս
Անձամբ անձին աստէն իսկ պատրաստեցի.
Զիա՞րդ մխիթարեցայց հանառատեալս յուսոյ:
Զի եթէ զաւրն լուսոյ՝ դասուի արդարոցն,
Որ փառատրելքն են երանութեամբ, սարսեն դողալով,
Ոչ բաւեն բերել զանատր տեսիլ երեսաց մեծ դատաստանին,—
Ես՝ եղկելիս, աւանդակորոյս սատակման որդիս, ո՞ւր երեւեցայց,

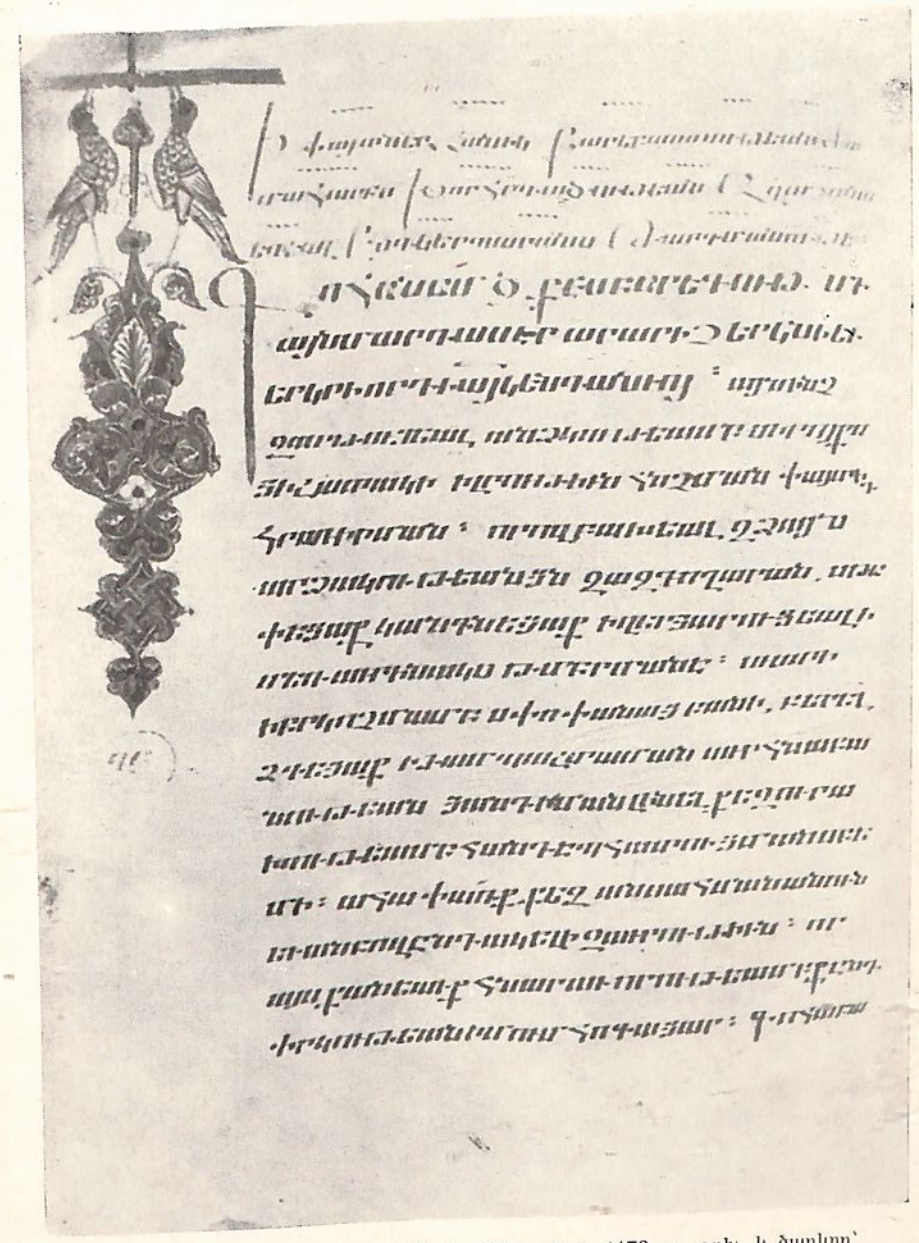

ՂԲ գլխի սկիզբը (ձեռ. № 1568, էջ 305բ, ժամ. 1173 թ., գրիչ և ծաղկող՝ Գրիգոր Սկևռացի)

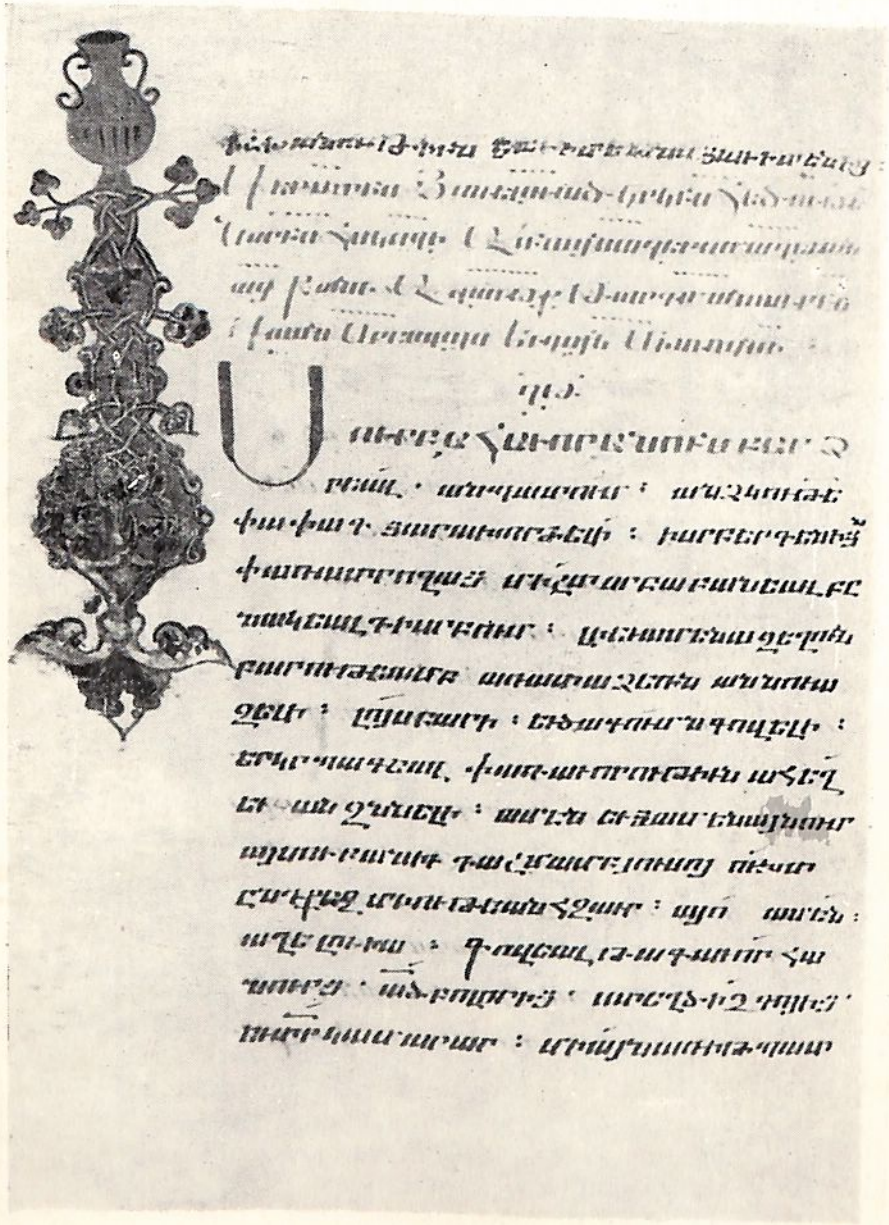

ՊԳ գլխի սկիզբը (ձեռ. № 1568, էջ 314բ, ժամ. 1173 թ., գրիչ և ծաղկող՝ Գրիգոր Սկևռացի)

Որ ոչ միայն չեմ պսակելոց,
Այլ եւ պատուհասս իմ՝ անտաճելի,
Եւ կորուստն՝ անսպառելի:

Ե

Այլ արագեա՛, ամենապարգեւ զաւրութիւն աննաո,
Զեռն փրկութեան ի կորուստ գերելոյս,
Զի աւգնեալ ի էն՝ դարձայց միւսանգամ ի դրաց դժոխոց՝
Ամենապատրաստ հանդերձեալ ամենեւին անվտանգելի պրծեալ ի պատժոց,
Ատտանաւր տեսեալ մտացս իմաստիւ զապագայիցն դիպուածս,
Բաւականացեալ ի լուր երկիւղիս
Ի տագնապէ տանջանաց անիւն համբաւով՝
Կամաւք fo բարեաց գերծեալ ապրեցայց
Եւ մի՛ մատնեցայց կորեանցն առիւծուց,
Որ խնդրեն ի էն զիս ի կերակուր՝
Մախել ատամբքն գազանութեան,
Զի զորովայն մանուկ լցուցեալ՝
Զաստուստ պարարեալս անդ ձգեալ հալեն,
Ուր անսպառն պահի մնացուած մրերիցն
Ի ծախումն յափտենից:
Զի դու միայն բաւես կորզել ի ժանեաց սատակման
Ի կեանս եւ յերանութիւն,
Բնաւից ապաւէն բազատր լուսոյ,
Տէր Յիսուս Քրիստոս, աւրհնեա՛լ յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ Զ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Եւ արդ, ի վերայ այսմահեաց յուսահատութեանց
եւ անարկու սրտաբեկութեանց,
Պակուցանողական սաստկութեանց աստուածային բարկութեանց,
Տագնապել ոգւով թախծութեամբ իսպառ,
Աղաչեմ զքեզ, սուրբ Աստուածածին,
Հրեշտակ ի մարդկանէ, մարմնաւոր եւ հոգեւոր արբայուհի,
Անխառն իբրեւ զաւդ, մաքուր որպէս լոյս,
Անշաղախ՝ ըստ նմանութեան պատկերի արուսեկին բարձրութեան,
Գերազանց, բնակութիւն անկոխելին սրբութեանց,
Երանաւոր խոստմանն տեղի, եղեմ շնչական,
Ծառ կենացն անմահից՝ բոցեղէն սրովն պարունակեալ[3],
Ի բարձրեալն Հաւրէ զաւրացեալ եւ նովաճացեալ,
Հանգստեամբ Հոգւոյն հանդերձեալ եւ մաքրագործեալ,
Բնակութեամբ Որդւոյն յարդարեալ եւ տաղաւարեալ,
Միածինն՝ Հաւր եւ քեզ՝ անդրանիկ,
Որդի որ՝ ծննդեամբ եւ ակր՝ արարչութեամբ,

Ընդ անաղտ մաքրութեանդ՝ եւ անբիծ բարի,
Ընդ անարատ սրբութեանդ՝ եւ խնամակալ բարեխաւս:
Ընկա՛լ զմաղթանս այսր աղերսանաց հում դաւանողիս
Եւ մատո ընծայեա՛՛ ընդ սմին խառնեալ
Զբանն իմ նախնի մեծիդ ներբողի[4] ի հոյդ պաղատանս:
Հիւսեա միացո՛ զմեղուցելոյս դառն հեծութիւն
Ընդ հումդ երջանիկ եւ խնկաւորեալ հայցուածոց,
Տունկդ կենաց պտղոյն աւրհնութեան,
Զի ի էն միշտ աւգնեալ եւ բարեգործեալ
Եւ ի մաքրական որ ծնելութիւնդ պսակիենալ եւ լուսաւորեալ՝
Կեցից Քրիստոսի՝ Որդւոյ որ եւ տեառն:

Բ

Աւժանդակեա՛ թեւոցդ աղաւթիւ,
Խոստովանեալ մայրդ կենդանեաց,
Եւ ելիցն իմ յերկրէս նովաէ
Առանց լկանաց հետեւել ի կեանս աւրեվաճացդ պատրաստութեան,
Զի թեթեւասցի կառարածն իմ ինձ՝ ծանրացելոյս անաւէնութեամբ:
Աւրասցե՛ս տաւն ինձ բերկրութեան զաւրն իմ տագնապի,
Ողջացուցիչ երկանցն նայի:
Բարեխաւսեա՛, խնդրեա՛, աղաչեա՛,
Զի ըստ անճառելի մաքրութեանդ՝
Եւ անա զբանիդ հաւատամ զընդունելութիւն:
Աւրասուաւք ազգեա՛ վաանգեցելոյս, գովեալդ ի կանայս,
Մո՛ւր խոնարհեցո առ իմ հաշտութիւն, ծնողդ աստուծոյ,
Ընդ իմում բշուառի՛ս հոգա, խոռան բարձրելոյդ,
Զե՛ռն տուր անկելոյս, տաճար երկնային:
Փառաւորեա՛ զՈրդիդ որ ի քեզ՝
Աստուածաւէն ինձ հրաշագործել փառութիւն եւ ողորմութիւն,
Աղախին աստուծոյ եւ մայր:

Գ

Բարձրասցի՛ պատիւ որ ինեւ,
Եւ ցուցցի՛ փրկութիւն իմ քեւ,
Եթէ զիս գտցես, սիրամայր,
Թէ ինձ ողորմեսցիս, սրբուհի,

Թէ զկորուսեալս շահեսցիս, անարատ,
Թէ զիարթուցեալս յանձանձեսցես, երջանիկ,
Թէ զամաչեցեալս յառաջ մատուսցես, բարեշնորհ,
Թէ յուսահատելոյս ինձ միջնորդեսցես, միշտ սուրբ կոյս,
Թէ զմերժեալս ընտանեցուսցես, մեծարեալդ աստուծոյ,
Թէ յիս ցուցցես զգթածութիւն, լուծիչդ անիծից,
Թէ զծփեալս հաստատեսցես, հանգիստ,
Թէ ի խռովութեանցս յուզմանց փոխեսցես զիս, խաղաղարար,
Թէ վրիպելոյս ինձ ճնարաւորեսցես, գովեալ,
Թէ վասն իմ մտցես ի հանդէս, մանու նահանջիչ,
Թէ զդառնութիւնս իմ անուշեսցես, խաղցրութիւն,
Թէ զբաժանմանն իմ խառոց փակեսցես, հաշտութիւն,
Թէ զանմաքրութիւնս իմ բարձցես, եղծման ընդոտնիչ,
Թէ զմատնեալս մանու փրկեսցես, կենդանի լոյս,
Թէ զլալեացս ձայն հատցես, բերկրութիւն,
Թէ զխորտակեալս կազդուրեսցես, դեղ կենաց,
Թէ ի կործանեալս յիս ակնարկեսցես, ճոգելից,
Թէ ողորմութեամբ ինձ պատասխեսցես, կտակ ճուիրեալ,
Աւրհնեալդ միայն ի շրթունս անբիծս լեզուաց երջանկաց:
Ահա կաթիլ մի կաթին հումդ կուսութեան,
Յանձն իմ անձրեւեալ, կենաց ինձ գաւէ,
Մայրդ բարձրելոյ տեառն Յիսուսի՝
Արարչին երկնի եւ բնաւին երկրի,
Զոր աննաւապէս ծնար բովանդակ մարմնովն եւ համայն
աստուածութեամբն,
Որ փառաւորեալն է ընդ Հաւր եւ Հոգւոյն Սրբոյ՝
էութեամբ եւ անխնդութեամբ մերոյին բնութեամբս միացելով,
Ամենայն եւ յամենայնում, մի յերրորդութենէն:
Նմա փա՜ռք յաւիտենից յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ՁԱ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Ընդ Աստուածածնին մաղթանաց՝ ահա եւ զվերնոցն
Անման հրեշտակացն լուսակերպից զաղերս հայցուածոց,
Որ վասն իմ գոչեն առանց լռելոյ
Հանապազորդեան արգահատութեամբ մաքուր բերանոց,
Ընկա՛լ, բարեգութ:
Որք են բարիք, բարեգործեալք ի բարերարէդ,
Անկիրթք՝ չարեաց, հաստեալք յամէնիշխան հրամանաց էիդ
Զաւրութիւնք հզաւրք՝ ակնարկութեան բարձրելոյդ,
Սուրբք, մաքուրք, անարատք, աւրհնեալք,
Վայելչականք, յաղթողք եւ անպարտելիք
Եւ ըստ ընթացից տեսութեան մտաց՝ արագունք:
Որք եւ պտղակորոյս տնկոյ բզեռնոյն՝ եռամեանն
դատարկութեամբ[2],
Որ զբեռս յաւիտեանս պարունակէ ժամանակն՝
Զանցեալն ընդ ներկայիս եւ ընդ ապառնոյն,
Յամայր յամրութեամբն յերկարաձգելոյ[3],

Յայգի աշխարհիս արմատացելոյ,
Սիճ սաղարթիւճ պաճուճելոյ՝ զրկեալ ի պտղոց,
Որ է նշգրիտ պատկեր բշուառ մարդկութեանս,—
Սոխա բարեխաւսք, հանդերձիչք, այլ եւ խնամակալք,
Որ դեգերիճ հանապազ առ մեզ՝
Ընդ մերում կրիցս կարեկցելով,
Բարեմասնութեանճն մեր սպասեճ
եւ յափեճականճն կենդանութեամբ փրկութեանճն մեր աղաւթեճ
Զայս բան ասելով՝ Զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ*:
Քանզի, արդարեւ, մեր եճ այս աղաչանք,
Ի բարերարէդ աստուծոյ վասն մեր կարգեալ առ նոսա,
Զի նոքա բանիւ եճ ստեղծեալ,
եւ մեք՝ ձեռաւք ճերգործեալ:
Որք եւ գալոց եճ ընդ միածնիդ
Վկայք սոսկալիք[4] դատաստանիճ հատուցման,
Ճշմարտաբան դատախազք յանցաւորութեան երկրայնոցս,
Յանւատիճ ատենի՝ յայտնիչք իրաւամբք
Զմատակարարութիւնճ, որ առ մեզ,
Որք եւ անդանաւր կարեկցեճ՝ ազդեալ հառաչմամբ
Զմշտանուէրճ նուագ ձայնի.
Ողորմեա՛, դու ստեղծեր, մի՛ կորուսաներ[5]:

Բ

Արդ, ընդ գոհաբանութեան ձայնիցն
Խնդրուածոց անմահականացն վեհից՝
եւ ի մեր հեծութիւնս հատոտեսցիս, բնաւից արարիչ,
Որ յաղթես գթութեամբդ ընդ վերնոցն եւ ստորնայնոցս,
Քանզի ընդ է բարերարելդ առ մեզ եւ առ նոսին:
Արդ, վասն բարեզարդութեան անախտականացն,
Հրաշատեսիլ հրակերպիցն, անշաղախ մարմնոցն,
Անմեղիցն, բոցանիւթիցն, հոգեղինացն եւ անվանելեացն,
Ամէնաճեղուն առաւելութեամբ ի բարձրն ընտրականութիւն,
Գերափայլ յանախ գիտութեամբ,
Անցուրտ ջերմութեամբ ջեռուցանողմ
Ինճնաբուն տապովն աստուածսիրութեան,
Ըստ իճիեանց զմերս սառնասեր սրտից անբորբոք շիջումն՝

24. Սաղմ., ճԼէ, 8:

Այրիլ անաղատ ի մեծախորհուրդ սրբում սեղանիս,
Որ ի խորանիս,
Առանց ճիրճելոյ եւ դանդաղանաց
Սպասել հրամանաց երանելեանց
Կեցուցիչ կամաց ամենաստեղծիդ՝
Քերովբէութեամբ առաքինութեամբ
Յաստուած միացեալք անբաժանելի:
Որք երկնաւոր պետութիւճք եճ մեծք
եւ զինուորութիւճք անքիծք, անաւորք,
Երկնաւորիդ աստուծոյ ազատազնեայ պաշտաւնեայք,
Ի յամպոյդ լուսոյ ցաւղք նշուղից:

Գ

Որովք եւ ինձ՝ մեղաւորիս ճողեղինի
Մարդասիրեսցես ողորմել, Յիսուս,
Աղաչանաւք իմոյն հրեշտակի՝
Դարձուցանելով զիս, տէր, ի բարիդ քո հետս լուսոյ,
Զի զաւանդ հոգւոյս իմ պաշտպանութեան,
Զոր հաւատացեր նմին տեսչութեան,
Զրնկալեալն ի էէն ի կենցաղ աստեացս՝
Ուրախութեամբ սրտիւ յիս բերկրեալ,
Անմեղադրելի առ ի էէն աւրինեալ,
Խնդալից դիմաց գուարճութեամբ էեզ,
Արքայ բարձրութեան փառաց անհասից,
Ի խրախճանս կենդանախումբս բերկրեցելոցն պարուց
Մատուցեալ ընծայեցուսցէ, գովեալ ողորմած,
եւ էեզ, անճնիճ, ընդ Հաւրդ անճառի,
Թուակցութեամբ Հոգւոյդ անճառի,
Վայել է փառք, պատիւ եւ երկրպագութիւճ
Յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ՏՈՆ ՁԲ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱՒԱՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Տէր աստուած բարեբար, բազմապարգեւ թագաւոր,
կենաց պատսպարան, լուսոյ կերպարան, լայնատարած
հանգստարան,
Որ յաղագս մեղուցելոյս եկեալ մարմնացար,
Գործեցեր զանպատումսն եւ հանդերձեցեր զերաշալիսն,
Մինչեւ կատարեցեր զառեցեալն ընդ ամենայիր աստուածութեանդ:
Առդ, վասն առաքելոցն սրբոց՝
Յերկնաստեղծ ձեռացդ ձեռնադրելոց[2]
Եւ Հոգւովդ Սրբով ածելոց[3],
Զորոց զգովեստն արժանաւորութեան, ըստ իմում կարի,
Առ ի փառս ձո, տէր ամենայնի, յայլում բանի պաշտեցի[4],
Եւ ի՛նձ ողորմեացիս յիշատակաւ սիրոյ նոցին ընտրութեան:
Շատի՛ղ ինձ ելից նոցաւք հանդերձեսցես յերանութիւնն
փափագելի,
Զայն բարի նովուութեան նոցին յողջոյն ինձ կենաց ա՛ղբր
լուիցի:
Մա՛սն կալայց ի յանեղծութիւն փրկութեան տաւնեցեալ յուսոյն

15 Ընդ առաջնորդացն կենաց, սկսբնաշնորհիցն պատուոյս,
Փառաւորեալն դասուց, գետոցն[5] բանականաց,
Աւետարանչացն բարձանց, իշխանացն պանծալեաց,
Լուսապայծառ թագիւն պսակելոց,
Ի զարդ անկապուտ զաւրութեան շնորհին պայծառացելոց,
20 Իղովն զուարթութեան տիրական լուսոյն կատարեցելոց:

Բ

Ընդ աշակերտաց մեծիդ Նրամանի
Բարձրեալդ աստուծոյ Քրիստոսի
Եւ մարտիրոսացն ընտրելոց նահատակութեամբ[6].
Որ մանացու եւ վշտաշարշարն մարմնով,
25 Վտանգատար եւ ամենակիրն անդամաւ,
Երկրաւորական ու նողազանգուածն բնութեամբ
Մարտուցեալ ընդ տարր գոյից ամենայն նիւթից՝
Պսակեցան, բարձրացան եւ կենդանացան Նրգեպէս՝
Արիաբար ելեալ ի յերկրէ, ըստ մարգարէին՝,
30 Վկայ եղմարիտ ամենափորձն մանու,
Իմանալեացն անտեսիցն եւ ծածկեցելոցն՝
Աներկբայ բարեացն, յուսով տեսելոցն աստէն նկատիչ,
Աշակերտ առաքելոցն եւ շարչարակից նոցին,
Որ նահատարեալ գործովք ընդ նոսին՝
35 Կատարեալ լրմամբ անպակասելեաւ,
Պարեն ի խրախճանս անկէտն երանութեան,—
Որոց հանոյական եւ ընդունական մաղթանաւք,
Արիւնբնծայ, վաստականուէր, Ննոնակնդրուկ պղերսիցն
յարգմամբ
Ընկա՛լ զիս նորոգ ըստ նոցին մասին՝
40 Անեղծ փրկութեամբ ի Ննզ արձանացեալ:

Գ

Ընդ խաղացեալսն նուրբ եւ սուսերբ արեամբ ներկելոց
Եւ նգնատրացն սրբոց հարցն միաձանց
Եւ Ննզ[8] հետեվելոցն, Որդի աստուծոյ,
Անպարտելի քաջութեամբ եւ անպատիր զգաստութեամբ,
45 Ընդ դժնեայ գոռոզի մարմնոյս բռնութեան արիապէս մարտուցեալ.

Սովիմբ վանեցին զանմարմինն Բելիար
եւ մշտամարտ հանդիսիւ յասպարիզի կենցաղոյս,
Առանց զզուանաց ծանրաբեռնութեան
ի լայնածաւալ ծփանաց աշխարհիս ծովու,
Տապանակաւ մարմնոյս բանձրութեան
Ձքեթեւութիւն հոգւոցն թուցեալ՝
ի եաւաճանգիստն կենաց հասին
եւ իբր սիրողք վերնում վիճակին,
Առանց յետնոցն մտածութեան,
Ձբագն յաղթութեան համարձակապէս
Պայծառ եոխութեամբ պնդեալ իսկապէս ի գլուխ կապեցին,—
Վասն նոցին արժանաւոր մաղթանաց եւ նուիրական հայցուածոց
եւ զիս՝ զմեղաւորս ի պատժականաց ընկա՛լ ընդ նոսին:

Դ

Եւ աճա խառնեալ զանմաքուռս բան
Ընդ նախագրեցեալ երջանկացն փառատրական աղերսարկութիւն,
Որ վասն իմ գոչեն ինձ ի հանութիւն,
եւ ես ընդ նոսին՝ իբր դառնութիւն եղեալ ընդ քաղցու,
Կամ տատասկ՝ ընդ ողորկութեան,
Տգեղութիւն՝ ընդ վայելչութեան,
Տիղմ՝ ընդ գեղեցկութեան մարգարտի,
եւ հող՝ ընդ յատակութեան ոսկւոյ,
եւ կամ խարիսն անարգս՝ ընդ պայծառութեան արծաթոյ,
Բացասութիւն՝ ընդ հաստատութեան,
եւ կամ աւազ ինչ ատամնառու՝ ընդ կակղութեան զանգուածոյ
հացի,—
Արդ, լո՛ւր, հզաւր, հնարաւոր, գովեալ,
Ձնոցայն՝ վասն իմ եւ զիմս՝ ընդ նոսին,
Ի նոցին գովեստ, ի փրկութիւն իմ եւ ի փառս քո,
Ամենագութ, բարեբար, աւրհնեալ,
Երկայնամիտ, կարող, անմահ,
Անճառ, անեղ եւ անստեղծ:
Քո են պարգեւք, քո են շնորհք,
Քու սկիզբն եւ պատճառ բարեաց ամենայնի:

Ե

Ոչ ես դատապարտիչ, այլ ազատիչ՝,
Ոչ ես կորուսիչ, այլ գտիչ,
Ոչ ես մահացուցիչ, այլ կեցուցիչ,
Ոչ ես տարագրիչ, այլ ժողովիչ,
Ոչ ես մատնիչ, այլ ապրեցուցիչ,
Ոչ ես ընկղմիչ, այլ վերածիչ,
Ոչ ես գլորիչ, այլ կանգնիչ,
Ոչ ես անիծիչ, այլ աւրհնիչ,
Ոչ ես վրիժառու, այլ շնորհիչ,
Ոչ ես թշուառացուցիչ, այլ մխիթարիչ:
Ոչ եղծանես, այլ գրես,
Ոչ սասանես, այլ հաստատես,
Ոչ ոռն հարկանես, այլ սփոփես,
Ոչ պատճառս յատես մահու,
Այլ հնարս խնդրես կենաց,
Ոչ ես ի կամս շարժեալ սատակմամբ,
Այլ ի փրկութիւն ողորմութեան,
Ոչ մոռանաս զայցելութիւն:
Ոչ լմանես զբարի,
Ոչ արգելուս զգթութիւն,
Ոչ բերես վնիռ կորստեան,
Այլ կոակ ազատութեան:
Ոչ թշնամանիս յառաւութեանց,
Ոչ բամբասիս ի շնորհաց,
Ոչ հայհոյիս ի պարգեւաց,
Ոչ նախատիս ի ձրի ձրից,
Ոչ անգոսնիս յերկայնմտութեանց,
Ոչ եպերիս ի ներութեանց,
Ոչ բանսարկիս ի բարութեանց,
Ոչ անպատուիս ի հաղորդութեանց,
Ոչ համանիս ի հեզութեանց,
Ոչ առաքին այսոցիկ տրտնջմունք,
Այլ անլռելի գոհաբանութիւնք:
Բա՛ր զմեղս իմ, հզաւր,
Լո՛յծ զանէծս իմ, աւրհնեալ,
Քաւեա՛ զպարտիս իմ, ողորմած,

Ջնջեա՛ զյանցանս իմ, գթած,
Մատո՛ մատն այցելութեան,
Եւ անդստին իսկ կատարեցայց:
Զի՞նչ ինձ, տէր, ըստ զսոսին դիւրագոյն,
Եւ կամ զի՞նչ ինձ՝ պարտատուիս կարեւորագոյն,
Այլ կենդանագրեա՛, բարեխնամ,
Քոյինաստեղծ պատկերիս փչումն կրկին
Ի շունչ նորոգման լուսաւորութեան մաքրական շնորհի՝
Զամենամեղս ոգի պաշտպանեալ:

Ա

Մի՛ ածեր, ողորմած, ինձ աւր տարաժամ ի համառատս երթի՝
Անթոշակ ապաձեռնութեամբ ընդ անկատար ուղին հետեւել,
Մի՛ մատուցաներ բաժակ դառնութեան ի ժամ ծարաււ,
Մի՛ փակեր, գթած, իմ ճանդէպ գյաչողուած հոգեւոր ալգոխս,
Եւ մի՛ իբր յանկարծադէպ հիւնից ասպատակ՝
Գիշեր մահուն ինձ պատահեսցի:
Մի՛ տապ տաւրոյն յանպատրաստ պահուն զարմատս հատեալ՝
ցամաքեցուսցէ,
Եւ մի՛ լուսնական դիպուածք, հասեալ գաղտնեաւք, վնասեսցեն:
Մի՛ պահեսցի ինձ սառն մեղացս,
Եւ մի՛ հոսանք ուղխից կենցաղոյս զիս ողողեսցեն:
Մի՛ հանգիստն մահ բերիցէ,
Եւ մի՛ ննջումն ի սատակումն յառաջեսցէ:
Մի՛ հունն ինձ կորուստ լիցի,
Եւ մի՛ նիրհումն ապականութիւն գործեսցէ:
Մի՛ վախճանն անյարմար ի վերայ իմ արշաւեսցէ,
Եւ մի՛ շնչոյս վերարձակութիւն ըմբռնեալ ի խոնարհ լճցի:

Բ

Դո՛ւ ես տէր, դո՛ւ գթած, դո՛ւ բարերար,
Դո՛ւ երկայնամիտ, դո՛ւ ամենակարող,
Առ ամենայն բան անհասութեան անճառ զաւրաւոր՝
Քաւել, փրկել, կենագործել,
Լուսաւորել, վերստին հաստատել,
Ի ժանեաց կերշաց գազանաց

Եւ կամ յատամանց վիշապաց ի կեանս կորզել,
Ի խորոց անդնդոց ի լոյս բերկրութեան ածել
Եւ ի հեղձմանէ ծփանաց մեղաց
Ընդ աւդառս երջանկաց փառաւք բազմեցուցանել:
Ամենայն ոգի ինձ ակնկալեալ յուսով սպասէ՝[10]
Կարաւտեալ հոյումդ շնորհաց,
Եթէ՛ երկնայինք եւ եթէ՛ երկրաւորք,
Եթէ՛ անկածն մեղաւք եւ եթէ՛ ամբարձեալն աղդարութեամբ,
Եթէ՛ տէր եւ եթէ՛ ծառայ,
Եթէ՛ տիկին եւ եթէ՛ աղախին,
Եւ ի ձեռին ես է շունչ կենդանական բոլորեցուն[11]:
Եւ ինձ ընդ Հաւր եւ Հոգւոյդ Սրբոյ
Փա՞ռք յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ԲԱՆ ԶԳ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Բարձրեալ աճմնին, զաւրութիւն աճեղ,
Տէր արարածոց, թագաւոր երկնի,
Ստեղծիչ հրեշտակաց, գոյարար մտաց, հաստիչ հրեղինաց,
Պետ բարի՝ նոգւոց, աջ ապաւինութեան,
Անդորրութիւն հանգստեան, տեսարան լուսաւորութեան,
Պայծառութիւն բերկրութեան, հանապարհ երանութեան,
Պատճառ կենդանութեան, առիթ բանաւորութեան,
Փրկութիւն՝ առանց չարութեան, առաջնորդ խաղաղութեան,
Պարիսպ ամրութեան, պատուար պահպանութեան,
Յանկ բոցոյ[2] մեծի աւրհնութեան, սահման անոխակալութեան,
Յիշեա՛ յայսմ ողբերգութեան մատենի բանիս խոստովանութեան
Եւ զոր ի մարդկային ազնէ թշնամիս մեր՝ ի բարի,
Եւ արա կատարեա՛ նոցին հաւատիւն եւ ողորմութիւն:
Մի՛ բարկացիս նոցա վասն իմ, տէր,
Իբրեւ զսուրբս բամբասողաց,
Առ յանախ սիրոյդ, որ ի յիս,
Այլ որպէս[3] զչարս կշտամբողաց եւ իրաւամբ նախատողաց՝

Ներեա՛ յանցանաց նոցա:
Եւ արդ, մատուցեալ երկաճանչիւրոցս առաջի քո, արդարադատ,
Ոմանք առ մեզ վնասակարագոյնք սակաւուք,
Թերեւս եւ յիրաւի բամբասելոցս,
Եւ ես առ քեզ, ամենապարգեւ,
Անբիւս եւ անկշռելիս բազմաւրինակ ոխտազանցութիւնս:

Բ

Արդ, յիշեա՛ զքո մեծութիւնդ, տէր,
Նայեցեալ ի յիմս անարգութիւն,
Եւ ընդ խնդրելս իմ ի էն բարի՝ իմոցն ատելեաց,
Եւ դու առ քոյս, ըստ քում մեծութեանդ,
Անճառելի՛ս ճրաշագործեացես:
Մի՛ սատակեացես զիմսն խածանողս, այլ փոփոխեացե՛ս,
Խլեալ զխոտան բարս երկրաւորս՝
Զբարի՛սն արմատացուցես եւ յիս եւ ի նոսին,
Մանաւանդ զի դու լոյս ես եւ յոյս[4],
Եւ ես՝ խաւար եւ յիմար,
Դու՝ իսկութեամբ բարի, գովելի,
Եւ ես՝ համայնիւն չար, ապիկար,
Դու՝ տէր ստորիցս եւ երկնից,
Եւ ես՝ անիշխան շնչոյս եւ յոճգոյս,
Դու՝ բարձրեալ, ի կարեաց զատեալ,
Եւ ես՝ տաժանաւոր եւ վտանգաւոր,
Դու՝ ի վեր քան զկիրս երկրիս,
Եւ ես՝ կաւ անարգութեան, գարշութեան,
Դու, ըստ մարգարէիդ, մնաս յաւիտեան յանբաւ բարձրութեան,
Եւ ես միշտ կորնչիմ՝ ըստ նորին բանիդ[5],
Ի բեզ ոչ է մթութիւն կամ ենգութիւն,
Եւ ես բովանդակն իսկ իցեմ, որ զաւանդն իմ ոչ պահիցեմ:
Հա՛ն զիս ի բանտէս[6], արձակեա՛ ի կապանացս[7],
Ջե՛րծ ի շղթայիցս, փրկեա՛ ի խեղդմանէս,
Ազատեա՛ ի տագնապէս, բակտեա՛ ի յերկաթիցս,
Լո՛յծ ի պաշարմանցս, արտաքսեա՛ յերկմտութեանցս,
Սփոփեա՛ ի տխրութեանցս, հանգո՛ ի նեղութեանցս,
Փարատեա՛ ի վշտացս, հանդարտեա՛ ի խռովութեանցս,
Ապահինեա՛ ի լալոյս, մեռժեա՛ ի ննջութեանցս,

Հեռացո՛ ի յողբոցս, կազդուրեա՛ ի կականմանցս:
Աստուած ողորմութեան եւ պարգեւատու խաղցրութեան,
Մի՛ զգրաւեալս արեամբ ճգուրիդ
Անտես արարեալ ընդ վայր կորուսաներ,
Կանգնեա՛ զճասեալս յափն մանու
Ի բազմավտանգ հիւանդութենէս:

Գ

Ահա բարդեցան, կուտեցան շրջանակի ամացս
ընդունայնութեան,
Յորմէ ճետէ յայտնեցեալ ցուցայ՝ յոչ պէտս երեւեալ,
Ի յանդաստանէ մաւրն սեռկի փուշս դժնկի մեղաց շառաւիղի.
Մի՛ ինձ լինիր խայթոց խոցոտիչ,
Որպէս անդ տոհմին Յուդայի եւ կամ զաւակին Եփրեմի[8]:
Եւ ճանգի բուսուցեալ տնկեցի յոգիս,
Փոխանակ ցորենոյն բարեսերմութեան,
Խոտս խայթողականս, ինճնաթոյնս, ընդարմացուցիչս,
Ըստ Գրոյն բանի, որ երէցն է, հաւ զաւեխիսն[9].
Զիա՞րդ ոչ կոչեցից զանձն իմ գարշելի անդաստան՝
Անիծաբեր փշովք մեղաց ճեղձեալ[10]:
Ոչ սերմանեցի արդարութիւն, ըստ բանին Ովսեայ.
Եւ զիա՞րդ ճնձեցից եւ ժողովեցից զկենաց պտուղն[11]:
Անկաւ ստինք կուսութեան անձինս մաֆրութեան,
Ըստ մարգարէին բանի, որ առ Իսրայէլ[12].
Կարող ես, տէր, ի նոյնն հաստատել:
Լայնեցի, ընդարձակեցի, ըստ մոլեկան բարուցն Յուդայի,
Զանկողինս կամացս՝ դիւացն ճոմանեաց[13].
Ի ձեռս քո է ամփոփել դարձեալ ի նոյն զգաստութիւն:

Դ

Եթէ մարմնապէսն կցորդութիւն ընդ տեսանողին
Անարատ գործեաց զպողնիկն[14],
Իսկ դու, փրկութիւն, ճոգեպէս միացեալ ի յիս, կրկի՛ն մաֆրեսցես:
Եթէ արեգակնս այս անկենդան,
Ստեղծեալ առ ի էն երկրիս մատակարար,
Զկարակումն մարից ցամաքէ

Եւ զոճաս պտուղս հասուցանէ,
Իսկ ստացողդ ամենից՝ Հոգիդ աստուծոյ,
Ո՞րեան զաւրեացես զոիդմ չարեաց աղտոյ
Եւ գթարախ պղծութեան մեղաց մթերից իսկոյն սպառել:
Վասն այսր կանխաւ իսկ ժամանեցի հայցել առ ի էն բարի՝
Առելեացն իմոց ի կարգ այս բանի,
Զի զնեռեալ վնասակարս պարտուց մանու
Յամենախնամ աչաց ճգուրիդ մի՛ մեռժեսցես, աւրնեալ գթութիւն:
Արդ, կենագործեա՛ զիս՝ զամենամեղս, անդամաւք մարմնոյս,
Ընդ բնութեան ճոգւոյս՝ խորհել միշտ զհոյսդ:
Իսկ բարեգործացն խնդրել բարիս՝ բնութեանն են աւրէնք,
Անբռնադատ կրիցն յարակցապէս առ սոյնս բերումն:
Քանզի, արդարեւ, առ միդ այդ պատուէր ամենայն հասակ
զաւրանայ,
Իսկ միւսոյդ՝ երկրորդի առաջնովդ խնամով ճանդիպել՝
Աստուածականիդ է նմանութիւն,
Յաղագս այսր իրի նախնի դասեցի
Զքշնամեացն իմոց աղերսանս,
Քան զերախտաւորացն բարիս[15]:

Ե

Եւ արդ, յիշեա՛ զնոսա կրկին ընդ միոյ,
Որ ի fo անուն բարձրացեալ զանարժանս՝ զիս ընկալաւ,
Եւ տո՛ւր նոցա, տէր ամենատա, բարերար եւ անոխակալ,
Վարձս արդարոյ եւ մարգարէի[16]:
Թէ եւ ես յաւէտ թափուր իցեմ յարժանեաց,
Ըստ հաւատոց նոցա եւ առ յոյս նոցին ակնկալութեան
Որ առ պարտաւոր գերիս ողջամիտ կամաւք ակնարկեն,
Որպէս թէ ի մասանցդ fo կեցուցչաց
Ի պանպանարան ճոգւոյս ծածկութի լիով ունիցիմ:
Եւ զպատժատրս անամփոփելի ի fոց տեսութեանց
Եւ անխաբելի՝ յուղիղ կշռութեանց[17],
Քաղցր գթութեամբ անսանմանելեաւ
Մերձեցեալ առ իս, մաֆո՛ւր արասցես՝
Անխայտառակելի[18] պանելով ի տիեզերական յանդիմանութեանն:
Եւ որպէս շուտ իմն վայելչական դնել ախորժեն
Ինձ՝ անարժանիս սիրելիքն fo վասն fo,

Նայեցեալ ի կրաւնս զգեստուս բարեկերպութեան,
Զգիտելով զբիծս գաղտնեացն՝
Երջանիկ կարդաս եղկելոյս,—
Եւ դու, ճնարաւոր, ամենապարգեւ,
Աւրինեալ մարդասէր, առ բնաւս ողորմած,
Վասն ամենաբշուառիս հնծութեան՝
Հաշտեա՛ց ընդ նոսա ըստ հաւատոց նոցա,
Ընծայեալ նոցին մատո՛, պարգեւեա՛
Զանեղծ մեծութիւնդ եւ զանբառամելի զպսակդ՝[19]
Յաճառս աւուրս յետնում հատուցմանն ամենափառ
ընտրութեանն:

Զ

Զի դու ես գրաւ փրկութեան, մեծութեան
Անվատնելի եւ անճախ գանձուց սարկիս եւ սովեցելոյս,
Ի վաճառ վերնային շահու աւգտութեան՝
Բանիւդ, որ ի էն, յարգեալ ճոխանամբ:
Կառո՛ ինձ սահման ջրոյ հանգստեան[20],
Առնանացո՛ անփոփոխ, պատրաստական վստահութիւն,
Կարգեա՛, աւրինաբանեալ, անկեղակարծ յուսոյ ամրութիւն:
Տո՛ւր, ամենախնամ դու, անաչառ պաշտպանութիւն,
Սասանեցելոյս՝ բարեաց անդորրութիւն,
Տարակուսելոյս՝ լուսոյ ապաւինութիւն,
Աշխարելոյս՝ մեծ երջանկութիւն,
Վհատելոյս՝ կենաց աւգնութիւն,
Լիելոյս՝ անգայթակղելի աւժանդակութիւն,
Նահանջելոյս՝ անսայթաք վերընթացութիւն:
Զի fո է բնաւդ, եւ ի էն է ամենայնդ,
Եւ ի ձեռն fո բաշխին հաւաստութիւնք պիտանացուաց համայնից
կենաց,
Եւ fեզ վայել է փառք յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ԲԱՆ ՁԴ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՆՏՈՒԾՈՅ[1]

Արհայ երկնաւոր, բազաւոր բարձրեալ,
Տէր բոլորից, ամենից ակնկալութիւն,
Ստեղծաւղ տեսականաց, հաստիչ իմանալեաց,
Պատճառ եղանութեանց, կազմիչ հանդերձելոց,
Տուիչ լուսոյ, առիք առաւաւտու, պատրաստիչ վաղորդայնի,
Երեւեցուցիչ երեկոյի, տարրիչ խաւարի,
Առուեստաւոր բարեհնար, իմաստութեան գործաւնեայ,
Քաւարան աւրինեալ, հալիչ մեղանաց, հալածիչ ցաւոց,
Քակտիչ դառնութեանց, պահպանարան հանգստեան,
Հնարք հիւմանն, յարմարիչ fնոյ, պարգեւիչ հնչման,
Շնչող յարակարգութիւն, զգայութեան տեւողութիւն,
Ծրիչ ցնորից, յեղանակիչ անրջոց, փոխարկութիւն զարհուրմանց,
Ալյայլութիւն տխրութեանց, խափանիչ խիթմանց,
Ընդարձակիչ կարծեաց, համադրութիւն ծփմանց,
Անհանգութիւն խաղախմանց, հարուածիչ դիւաց,
Փախուցիչ ախտից, ընկղմիչ գայթակղութեանց,
Պաշտպանեա՛ երկնաստեղծ ձեռամբդ,
Զաւրացո՛ բարձրացեալ fո աջովդ,

Ամվուփեա՛ ամենակալդ բեւաւ,
Ծածկեա՛ աստուածեան խնամովդ,
Ամրացո՛ վերակացութեամբ վերնայնոցդ,
Շուրջանակի պարսպեա՛ գումարտակաւիդ անմահից,
Յամենուստ պարփակեա՛ կցորդութեամբ հրեշտակացդ,
Վանեա՛ զընդդիմամարտս իմ զինուորութեամբ զուարթնոցդ,
Պատսպարեա՛ զասասնեալս՝ Աստուածածնիդ մաղթանաւք,
Զբանակս անդրանկացդ բարեկարգեա՛ ինձ պահապան:
Բա՛ց ընդ աչացս դիմաց եւ զմտացս իմ տեսանելիս,
Զգա՛ստ արա ընդ ոգւոյս եւ զծանրաբեռն կրիցս դանդաղութիւն,
Վերացո՛, տէր, ի զգայութեանցս զմածեալս յիմարութիւն,
Բա՛ռն, միայն բարեգործ, զպատրուակիս թանձրութիւն:
Ընդ սկզբան բերմանս լուսոյ՝ զողորմութի՛ւն fo ծագեա,
Ընդ ելից արեւուն՝ արդարութեան արեգա՛կնդ
ի յանձկութիւն սրտիս մտցէ,
Ճառագայթ fo փառաց ի յիմաստի՛ցս խորհրդանոց ջահեացի,
Խաչիդ տեառնագրութիւն ընդ շունչս
Եւ ընդ մարմի՛նս համափիո տարածեսցի:
Յանձն առնեմ fեզ յաւուրս զfo յարմարեալ տաղաւարս
Պահպանաւ ոգւոյս, որ ի սմին:
Զի դու ես աստուած անճնին,
Առ ամենեսին՝ բաւական
Եւ յամենայնում՝ բովանդակ,
Աւրհնեա՛լ յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ՁԲ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՅ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Ա

Իսկ արդ, վասն զի արբնականն մեր զուարթութիւն
Քեզ ննջումն իմն է համարեալ,
Իսկ ի խոր թմբրութիւն լռելն
Վասն ուղիղ հաւատոյն ի fեզ՝
Անքարթափ բացութիւն աչաց,
Ուղղեա՛ նոգւոյդ fոյ իմաստութեամբ
Զյաջողուած ձեռինս գործոյ՝
Ընդ հեծութեան ձայնիս մաղթանաց,
Զաւրացո՛, տէր, ի հանդէս բարի
Ճգնաւորական արի վաստակոյ,
Կցո՛րդ լեր կարեացս տկարութեան:
Թեթե՛ւս կացո զաշխատութեանս այս սկիզբն[1],
Առագեա՛, միշտ կարող, զյառաջադրեալ ձեռակերտս,
Դիւրաւո՛ր ընթացո ի յաւարտումն լրմանն,
Ի վախճա՛ն իրին բերկրութեան զիս հասո,
Ժամա՛ն կացուսցես ի հանդիպումն յուսոյն,
Կցո՛րդ լեր ուղւոյն հանապարհիս ընթացից,

Ի բռիչս ամբարձման փութացուսցե՛ս յաւգտակարն:
Ընդ աչմէ՛ իմ լիցիս ի վտանգի ծանրութեանն,
Զձայն fո լուո՛ ի յանձկութեանն պանու,
Զեռամբ fո կեցո՛ ի կորստեանն ժամու,
Մատամբ fո ազդեա՛ ի սահմանին անձկութեան[2],
Հարթեա՛ զխստոց ամենաչար խափանմանն,
Հոգեղինին առաքմամբ՝ ըստ Ամբակումա՛յ ինձ ճշարեա[3],
Բա՛ն ինձ շնորհեա ի յատենի բազմութեանն.
Իմաստուրի՛ւն յիս տնկեա ի հանդիպման ճշմութեանն,
Ամպով կամաց fոց հովանացի՛ր հրաշապէս,
Հանդարտեցո՛ փայտիտ կենաց զծովուս մրրիկ,
Սանձեա՛ զաստեաց կենցաղոյս պատկեր fոյին հրամանաւդ:
Քանզի քէ աստ ողորմութիւն fո, տէր, կամեսցի,
Այս լուծութիւն կռնակաց կարծր է, fան զվէմ,
Եւ քէ ի ցամաքի անտես առնիցես,
Իբր զանկայուն՝ պնդութիւն յատակիս
Ի ճերfոյ աստի հոսեալ[4] սասանի:

Բ

Ա՛րդ, ընկա՛լ, Յիսուս,
Զպաղատանացս ձեռնարկութիւն՝ fեզ ի հանութիւն
Եւ արա՛ ինձ զամենակարծն գայթակղութիւն՝ մեծ վստահութիւն:
Որպէս ի ջրահեղձոյց ամենակործանն դարու,
Որ fի հարթ տարածման գետնի
Առանց երկիւղի յանձնոգս կէին,
Յողորմութենէդ ամայի մնացեալ՝ կորուսան,
Իսկ ընդ հովանաւոր մածուածով լաստիւն
Յոգնատատան հիմանն հայթայթանաւք
Յանուն գթածիդ յեցեալ՝ պահեցան[5],—
Ընդ որս եւ զաղաչողս մշտատատան
Ի հաւանանգիստն խաղաղութեան
Մարդասիրապէս պրծեալ ապրեցո՛ւ:
Վարձս ի fոյոցդ ընդ իս բերելով հոգեւոր շահից,
Զատորաբերս այս ստուարութիւն պարտուցս լfեալ,

Բանիդ առակաւ[6], ի fեզ, տէր, անկայց՝
Միացեալ իսպառ անբաժանելի, աւրինեալ յամենայնի:
Եւ կցորդելով այսմ մաղթանաց հոգեղէնfն ամենամաfուրf՝
Ընդ հողեղինացն մարտիրոսաց,
Որf ջրով եւ հրով փորձեցան
Եւ յելից զերծմանն ընդ մեր խնդրեցիք
Եւ մեզ յիշատակ բողին աւգնութեան,
Ասասցեն ընդ մեզ համաբանաբար զուգամասնութեամբ՝
Եղիցի՛, եղիցի՛:

ԲԱՆ ՁՁ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՅ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ա.

Ընդ այսր հառաչանաց բախծութեան ողբոց
Ի բազմաց կերպից շարակարգելոց,
Եւ ամենի՛ց հոգւոց ողորմեա,
Գովեալ եւ երկայնամիտ թագաւոր,
Նաեւ այնոցի՛կ առաւել,
Որոց հատեալ է ակնկալութիւն փրկութեան կենաց,
Որ ննջեցին անպատրաստաբար՝
Շիջեալ լապտերաւք իւղոյն պակասութեան[1]:
Աճա յիշեա, տէր իմ գթութեան,
Եւ ի յա՛յս եւս պատճառ իրաւունս ինձ գրեա,
Քանզի թէ եւ ի փառս աճաւորութեան սմանչելեաց մեծիդ՝
Հակառակաւքն հանդերձեցեր զկազմած մարդոյս,
Ջոմն՝ ծաճր, եւ զոմն՝ թեթեւ,
Ջմին՝ զով, եւ զմիսն՝ հրային,
Ջի դիմադրութիւնն ի հակառակացն հարք պահեցեալ՝
Արդա՛ր կոչեսցուք հաւատարիմ հաւասարութեամբն[2]:
Եւ յայսմ ի դատաստան[3] առաքինութեան
Վերաբերեալ ընդ համբարձելոյն,
Ջխոնարհութիւնն առ կաւն դիտաման անմոռաց պահեալ՝

Պատ՛կ ընկալցուք ճգնաւորական:
Այլ հանգի յայսմ կանոնէ ուխտի վրիպեցաք,
Եւ աճապնաբար սահեցմամբ
Ըստ հողոյն զիջման ընդ երկիր մածաք՝
Այլ ոմն՝ ախտիւ, եւ այլ ոմն՝ անգթութեամբ,
Միւսն մասն՝ մոլութեամբ ամենաբաղձ կեռակրոց
Իբր զազան մշտաբոյծ յարակայ կապեալ ընդ բնութեանս:
Իսկ ի հառիցս ոմն, անբմբռնելի եւ անողոքելի սլացմամբ
Ի բաց ոստուցեալ, վայրենապէս ամբարտաւանէ:
Եթէ ջեռնումք տապով սիրոյն, որ ի մեզ,
Նշխարաւ բոցոյն, որ ի մեզ,
Յուրտն առնըթեր կենակից նմին,
Ջնոյն կասեցուցեալ, բարւոյն ընդմիջէ.
Եթէ ատկանաւն հրեշաւակայնովն յառիցիմք[4] ի մեզ,
Ծանրութիւն թանձրու անդրանիկ նիւթոյս այս հողոյ[5],
Ի ստորեւ հարշեալ, խափանէ[6]:

Բ.

Եւ արդ, յամենուստ պատեալ եւ իսպառ լքեալ,
Իբր զապիկար հաշմեալ՝ հերհեցայ, կորեայ վանեցայ,
Վատնեալ ի բազմաց՝ ի մահ գրաւեցայ,
Վասն որոյ ի պարգեւականէն զրկեցեալ՝
Յողորմութեանն կողմ հայիմ
Եւ պատկառեալ դիմաւք համայնից ուճողս
Ջբնաւից աղերսաբանեմ զմեռելոցն՝ բեզ կենդանեաց,
Քանզի կարող ես յաւէտ հնարիւք
Եւ կորստականացն՝ ըստ իս մեռելոցն,
Ամենայն ինչ բեզ զաւելի է,
Նա զի եւ ընդ անտակար կարելոյդ եւ կամելդ է ախորժելի:
Արդ, այսց երկուց բարգաւաճ շնորհաց նորոգչաց
Առ միմեանս եկեալ՝ կարելն ընդ կամելն,
Բարձեալ եղիցի եւ յուսահատութեանն վճռաւորութիւն ազգաց
մեղաւորաց,
Եւ ժամանեալ հասցէ աւետեացդ լոյս
Հոգւոց բժշկութեան հումդ հրամանի,
Տէր ամենայնի, աւրհնեա՛լ յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ՁԷ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԹՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽՍԻՒՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Եւ արդ, բանզի ի գլուխ կատարման հասեալ
Սակաւամասնեայ կտակի այսր ողբերգութեան,
Աւա՛, տէր, վախճան դադարման առնուլ
Ընդ այսց բանից մաղթանաց ինճնաճախատս կշռամբութեան՝
Եւ որ յիս կրին չար սովորութիւնք,
Որ ճեզէն կարգեցեր սահման ամենից ակնկալութեան
դատապարտելոյս՝
Ասելով. Ոչ են կամք առաջի Հաւր իմոյ,
Եթէ կորնչիցի մի ոք ի փոքրկանցս*.
Եւ դարձեալ՝ Այս են կամք Հաւր իմոյ*,
Զի զամենեսին ինձ յանձնարարեալս ոչ կորուսից[2]:

Բ

Ահա աւրհնեալ ես ի գթութեան,
Բարեբանեալ միշտ՝ ի բաղցրութեան,

8. Մատթ., ԺՀ, 14։
9. Յովհ., Զ, 39։

Խոստովանեալ՝ յերկայնմտութեան,
Ումանուցեալ՝ յայցելութեան,
Քարոզեալ տէր՝ ի փրկութեան,
Ներբողեալ դու՝ յառաւութեան,
Պատուեցեալ՝ ի պաշտպանութեան,
Փառաւորեալ ես ի փրկութեան,
Երկրպագեալ՝ յանբաւ բարձրութեան,
Պաշտեցեալ՝ յանճննութեան,
Գովեցեալ միայն՝ ի յաղթութեան,
Վերաձայնեալ՝ ի մեծ զաւրութեան,
Խնկաւորեալ՝ յողորմածութեան,
Համբուրեցեալ՝ յանճառ նեզութեան,
Ճաշակեցեալ՝ ի խոնարհութեան,
Ընդ ճեզ՝ եւ ծնողդ քո երկնաւոր՝
Աստուածդ բոլորից մխիթարութեան[3],
Ըստ որում Հոգիդ քո Սուրբ բարութեան:
Որ զանկեալ զգրաստ բշնամւոյն
Եւ զգայթակղեալ մարդն անբանութեամբ՝
Կանոնեցեր ոչ անտես առնել[4],
Որոյ երախտիս նզաւրիդ ի յիս,
Եւ առաքինութիւն մեծիդ ի բարձունս
Տաւնեալ անդադար յանվախճան փառաբանողաց[5],
Որովք զայս ձայն աղերսական յարգեալ՝
Ընկալցի՛ս մարտիրոսացն պաղատանաւք
Ի նոտ հանութեան բուրման անուշից:
Եւ այսու փրկանաւք հաշտարար բանի
Զնախնեացն պարտս եւ զանեռեայք վէրս,
Միջնովքն եւ վերջնովքն՝ մանացուցանողաւքն զանձն եւ զմարմին,
Բժշկեա՛, ամենակարող, գնեռիս եւ զարտաքինս,
Զտիպն եւ զգիծն[6] եւ զնաւսն հարուածոցն՝
Բարձեալ եւ մաքրեալ դեղովք ողորմութեանդ
Զկտեալ խածուածս բազմագունիս,
Որք զարշելիս ընդ ախորժելեացն
Քեզ ցուցանեն զեւրիւն բնութեանս:

Կ

Եւ եթէ հասից յամս ծերութեան[7]
Քեւ առաջնորդեալ արժանիս մանու,
Մի՛ թողցես զկարուրիւնս[8],
Մի՛ անարգեր զալիսն,
Մի՛ կորացուսցես զկործանեալն,
Մի՛ գիջուսցես զկիեալն,
Մի՛ վայրաբերեր զխոնարհեալն,
Մի՛ շնչման հողմոյ մատներ զառկայծեալն,
Մի՛ ընդպահկեսցես զդեղեւեալն,
Մի՛ անվերարկու առներ զսառուցեալն,
Մի՛ անդարման լիցի տագնապեալն,
Մի՛ առանց ածելոյ՝ յարկն խարխալեալ,
Մի՛ անպատիւ՝ պատկերն հնացեալ,
Մի՛ պարարտութիւնն՝ անհամեալ,
Մի՛ շուք շնորհին՝ անարգեալ,
Մի՛ հնութիւնն՝ համահեալ,
Մի՛ նաւ հոգւոյս՝ ալեկոծեալ,
Մի՛ երկարութիւն յուսոյն՝ կտրեցեալ,
Մի՛ լար շափղին՝ խզեալ,
Մի՛ ուշ իմաստին՝ բարձեալ,
Մի՛ գոյին կազմած՝ զեղծեալ,
Մի՛ ամբարձմանն թեւ՝ փետտեալ,
Մի՛ զուարթութիւն գեղոյն՝ տգեղեալ,
Մի՛ ճաճանչ նշողին՝ խաղեալ,
Մի՛ պատուճանի աչացս՝ փակեալ,
Մի՛ լուսաւորութիւն նորին՝ խափանեալ,
Մի՛ պատկերն խաւսուն՝ անկեալ:

Դ

Աճա աղաչեմ զքեզ, բարեգութ, ամենայն սրբովք պաղատիմ.
Լո՛ւր սոցին ինձ կանխաւ, զի զանագանն մի՛ մոռացիս:
Դո՛ւ առաջնորդեցեր ինձ, ըստ սաղմոսողին, եւ ապրեցուցեր[9].
Հա՛ն, տէր, ընդ երգողին[10]
Եւ ի կարծեացն կասկածանաց, յորմէ երկնչիմ:
Իսկ ես չեմ արժանի ի էն
Եւ ոչ հասարակական կերակրոյն վարձու.

Այլ դու կարող ես սովորաբար եւ առ զլացողս բարեգործել:
Քո են զարմանալիք աննաւոից բարեաց,
Միայն հրաշագործ առ ամենայն երկայնմտութիւն,
Ընդ Հաւր եւ Հոգւոյդ Սրբոյ աւրհնեալ հանապազ,
Յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ԲԱՆ ՁԸ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ
ՀԱՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Ա

Եւ արդ, ջուր կամաց եւ կաթ արտասուաց
Բեկուրեամբ հոգւոյս, մտացս լմամբ,
Խորտակմամբ սրտիս ետղեալ առաջի՝
Ձմարգարէին յիշեցուցանեմ՝ զարիմաթացւոյն Սամուէլի,
Զոր առեալ եհեղ ի սկաւառակէ յանդիման fո, ամենատես,
Առ ժողովրդեանն աւրինակութիւն՝
Զանձն արկանելոյ խոստովանութեամբ
Եւ ճնազանդութեամբ կենդանարարդ զարշապարացն[1]:

Բ

Եւ արդ, ընկա՛լ զայս ճիւտուած բանի աղիողորմ ճեծեծանաց,
Եւ ճոտոտեսցի՛ս յայս նուէր բանի անարիւն զոհի, թագաւոր երկնի,
Եւ աւրինեալ սրբա՛ զատ մատենի այսր ողբերգութեան,
Եւ գրեալ դրոշմեսցե՛ս յարձան յափտեան
Ընդ ճաճոյականացն սպասաւորութիւնս:
Կացցէ՛ առաջի fո մշտնջենատր

Եւ յիշատակեսցի՛ ի լսելիսդ fո ճաճապազ,
Բարբառեսցի՛ շրթամբք ընտրելոց fոց
Եւ խաւսեսցի՛ բերանովք նրեշտակաց fոց,
Տարածեսցի՛ ճանդէպ աթոռոյ fոյ
Եւ ընծայեսցի՛ ի սրան սրբութեան fոյ,
Խնկեսցի՛ ի տաճար անուան fոյ
Եւ բուրեսցի՛ ի սեղան փառաց fոց,
Պաճեսցի՛ ի գանձարանի fում
Եւ ճամբարեսցի՛ ի ստացուածս fո,
Պատմեսցի՛ ի յականջս ազգաց
Եւ fարոզեսցի՛ ի լուր ժողովրդոց,
Նկարեսցի՛ ի դրունս իմաստից
Եւ տպատրեսցի՛ ի սեամս զգայութեանց,
Իբր կենդանեաւ զի՛մս պատմեսցէ
Խոստովանեալ զանաւրէնութիւն:
Եւ թէպէտ վախճան ընկալայց իբր զմանացու,
Այլ յարակայութեամբ բանի այսր սոփերի
Գրեցա՛յց կենդանի:
Մնասցէ՛ սա անեղծ ի կամս fո, տէր,
Ինձ՝ պատժապարտիս ճամբարձեալ
Միշտ անդուլ դասիչ, անաշառ կշռամբիչ,
Անպատկառ յանդիմանիչ, անանխայելի դատովիչ,
Անողոքելի պարսաւիչ, աննամբոյր ծանակիչ,
Անմարդասիրելի մատնիչ, անփրկելի տանջիչ,
Անկաշառ կառափիչ, անխնամելի յայտնիչ,
Ապառում նրապարակիչ, աշխարճալուր բողոքիչ,
Փողով մեծութեան ազդման
Առանց լուրեան եւ կամ դադարման
Զիմոցս պարտեա՛ցս խոստովանեսցի:

Գ

Սոյն գիր իմովս ձայնիւ, իբր զիս, ընդ իմ աղաղակեսցէ,
Տարածեսցէ զծածկեալսն, նոչակեսցէ զգաղտնիսն,
Կակաճեսցէ զկատարածն, ննչեսցէ զմոռացեալսն,
Յայտնեսցէ զանճերեւոյթսն, բարբառեսցէ զբարուրսն,
Քարոզեսցէ զխորոցն, պատմեսցէ զմեղացն,
Մերկացուսցէ զանառնիցն, ցուցցէ զկերպարանս թափուցելոցն:

Շաւշափեսցին սուրբ որսն, գոցին գայթակղութիւնքն,
Յանդիմանեսցին աննառքն, համեսցին չարեացն մնացուածք,
Եւ թագաւորեսցեն կեանքդ շնորհաց ողորմութեան Որդւոյ, Քրիստոս,
Ի գանձս պահեստի ոսկերացն ցամաքելոց,
Որով ի ժամանակս կենդանականս
Սկզբնաւոր լուսոյ մտի զարնայնոյն՝
Նորոգման աւուրն պայծառութեան՝
Քոյովդ ցաւով յոգի աճեցեալ
Այսու փրկութեամբ անմահականաւ
Եւ անցամաբեղի վերամբարձութեամբ
Շառաւիղս ձգեալ իմանալեացն բարեաց՝
Դարձեալ դալարացայց եւ կրկին ծաղկեցայց,
Ըստ Որդւոյնաշունչ Գրոյն յուսադրութեան[2]:
Եւ ինձ միայնոյ փրկողի եւ Հոգւոյդ Տուր՝ Հաւր իսկակցի,
Միասնական ակերութեանդ եւ աննառ երկրորդութեանդ
Խորհրդական գովեստիւ փա՛ռք եւ երկրպագութիւն յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ՁԹ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՒՐ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽՆԱՒՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Աստուած եւ տէր, կեանք եւ արարիչ,
Ողորմած, գթած, լոյս, երկայնամիտ,
Անոխակալ, մարդասէր, ամենազօր, պարգեւատու,
Փրկիչ, աւրհնեալ, գովեալ, բարեբանեալ,
Դարաւ ամրութեան, պատսպարան վստահութեան,
Առանց նենգութեան բարի,
Առանց խաւարի ճառագայթ,
Քաւիչ մեղաց, ողջացուցիչ վիրաց,
Աննմասանելեաց հնարք,
Անմատչելեաց հպատար,
Անյուսութեան ելք,
Անուն Որդի[2] խոստովանեալ աստուծոյ Որդի[2],
Եւ Հաւր Որդի ընդ քեզ հզաւրի եւ անաւրի
Եւ Հոգւոյդ ամենակալի եւ ընդ քեզ երկրպագելոյ
Փա՛ռք եւ պաշտաւն գթաբանութեան յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ Ղ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ
ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ա

Բարեբանեալ աստուած երկնաւոր,
Միայն արարիչ, տէր ամենակալ,
Մեծութիւն անեղ, գթութիւն աւրինաբանելի,
Ողորմութիւն խոստովանելի, բարեարարութիւն երկրպագելի,
Խնամակալութիւն պաշտելի, մարդասիրութիւն տաւնելի,
Պահպանութիւն խնկելի, բարձրեալ անճնին,
Մեծաւոր կամարար, ապաւէն անկասկածելի,
Մխիթար սրտից, փարատիչ վշտաց, ապաքինիչ ցաւոց,
Սպառումն վնասուածոց, բարձումն պարտեաց,
Փոխարկիչ կարեաց, կարգաւորիչ կրից, յարմարիչ բանից,
Սանձարկու լեզուի, շրջաղորութիւն շնչոյ, կացուցիչ նագագի,
Ամփոփիչ խորհրդոց, կրթարան կամաց, արձանացուցիչ յուզմանց,
Հանդարտութիւն մրրկաց, խաղաղութիւն ծփանաց,
Որ ունիս զքեզ ամէնքնքաց իշխանականիս
եւ, իմաստութեամբ նուաճեալ, առ քեզ դարձուցանես:

Բ

Գոհաբանեալ միշտ երախտաւոր[1],
Որ նեզութեամբ անճպարտութեան երկայնամտեալ՝
Հանգչիս տենչանաւք անճառ նրաշիւք յանձինս սրբոց:
Թագաւոր էից նամայնից, ամենայնիւ ծանուցեալ գրած,
Սկզբնահայր եւ նախաշաւիղ սիրոյն ընթացից,
Ճանապարհ կենաց,
Որ առաջնորդես բաղցրութեամբ դիմելոյս ի լոյսդ վերին:
Զեռնկալու մեծ վստահութեան,
Որ ոչ թողացուցանես գայթակղելոյս ի վայր կործանել:
Յուսոյ կերպարան,
Ճշմարիտ առնւաւաչէիւ աղաչողաց մատանց յայտնի երեւեալ,
Ապաւինութիւն հանգստեան,
Որ ոչ երբէք մատնես վտանգի դատապարտութեան:
Ազատութիւն շնորհաձիր,
Որ տաս լիապէս առանց փոխատուութեան փրկանաց:
Առատութիւն աննախանձելի,
Որ ճոյին փառատրութեամբ զանարգ նիւթ նողոյս նոխացուցանես:
Պայծառութիւն անստուեր,
Որ նառագայթիւ անեղ բարձրութեան պարածածկեալ զքշուառս՝
Կրկին բարգաւան առնես:
Քաւիչ մեղանաց բազմաց,
Որ զներհեալս ի փրկութենէ առաջնովն պայծառութեամբ նորոգեալ՝
Վերստին վայելչացուցանես:
Հնարաւոր դիւրանաս՝
Առ ամենայն անբաւ գերամբարձութիւն յաւէտ յառաջեալ,
Եւ վստահութեան՝ առ խոստացելոցն վայելս,
Երանութիւն անձկալի,
Որ զկենդանութիւն շնչոյս լրանելն է ախորժելի,
Ջի զքեզ զոից, կենդանի:
Կամք անփոխադրելի՝
Առ ի հաւութիւն գերոյս զարացեալ, ամենագովելի,
Անսխալելի դեղ կենաց,
Որ եւ մեռելոց բնաւին եղծելոց առնես զսքանչելիս[2]:
Ամենաստեղծ աներկբայելի,
Որ զնուրբ կիզեալն եւ զնողմով նոսեալն

Եւ զժանեաւք գազանաց ծախեալն
ի բթթել ական նովին ճիւրականութեամբ անպակաս յարուցանես:
Անճառասար համարձակութիւն,
Յորում աստուածծաւրէն պանծանաւք պարծելն է իրաւացի:

Գ

Հայեա՛ց, տէր, յերկնից զուարթ հաղցրութեամբ
Յամենակործան վտանգ նեղելոյս
Եւ արա՛ անդորր հանգստական դիւրաւոր
Ի բազմատագնապս հեծութենէ:
Եւ զյարուցեալ գումարս սատակչաց,
Եթէ սպառազէնք այսական դժնեայ ճնարաւորութեամբ
Բուռն մարտակցաց պատկանեալ զինուք,
Եթէ մեղաց տգեղ եւ fո ատելի կերպարանք,
Եթէ ցաւոց եւ ախտից վտանիչ եւ կորստական նշմարանք,
Մերժեսցե՛ս, հանցե՛ս, հատցե՛ս, խափանեսցե՛ս
Եւ հալածեսցե՛ս՝ ճեռի սանմանաւ իսպառ տարագրեալ
Անդարձ որոշմամբ վերստին կորստեանն,
Եւ կառուցե՛ս, կացուցե՛ս նպատակ կենաց եւ ամուր մանարձան
Ջնշան խաչիդ՝ ապաւինելոյս ի fեզ, փրկութիւն:

Դ

Եւ յայսմ անպարտ եւ անպատիր
Եւ անվանելի արուեստից աճատրիդ մեծութեան՝
Լուծցի՛ն որոգայթքն գաղտնածածուկք սատանայականք,
Կապտեսցի՛ն մեքենայքն, վատնեսցի՛ն գայթակղութիւնքն,
Խայտառակեսցի՛ն խաղրիցն դրութիւնք,
Յայտնեսցի՛ն երեւոյթք որսոյն,
Գոցի՛ն ննջգողին ծուղակք,
Վերասցի՛ն վարմին վերարկուք,
Տոչորեսցի՛ն որոմանցն բոյսք,
Նզովեսցի՛ն բռնաւորին չարաբանութիւնք,
Կարեսցի՛ լար խաբէութեան ի մահ որսողին,
Պարսեսցի՛ն պատրողին բանսարկութիւնք,
Պակասեսցի՛ն զէնք զրպարտողին,
Անկցի՛ն սուսերք մանաքերին,

Սուզեսցի՛ն սաղրողին պատրաստութիւնք,
Արձակեսցի՛ն տոռունք տագնապողին,
Այլայլեսցի՛ն սուտ կերպարանք կեղծաւորին,
Սատակեսցի՛ն խռոխտականացն խիստ յարձակմունք,
Յուսեսցի՛ն կցորդութիւնք կերշացն,
Բաժանեսցի՛ն ազինք աւազակացն,
Քայքայեսցի՛ն բոյլք բարբարոսացն,
Քանդեսցի՛ն ամրոցք ապստամբողացն,
Արգելցի՛ն ամպրոպք յանդգնելոցն,
Փարատեսցի՛ն փորձողին անձրեւք,
Հալեսցի՛ եւ ցամաքեսցի՛ եղեամն աղանդաւորին,
Խորտակեսցի՛ եղչիւր զոռոզին,
Մանրեսցի՛ն ամբարձալիք դրաւշիցն կերպարանաց,
Փշրեսցի՛ն ամբարեւաւանութիւնք նպարաւացելոցն,
Նահանջեսցի՛ն դիմեցմունք նակատելոցն,
Քակտեսցի՛ն միաբանութիւնք զաւրացն Բելիարայ՝
Թէ՛ անմարմինք եւ թէ՛ մարմնաւորք,
Փախիցե՛ն ընդ նոյն ճանապարհ ի մի շաւղաց ճեռոց յերբն տարակոյս[3],

Ի գուբն ինձ փորեալ իմեա՛նք ընկենեսցին[4],
Յեղանակեսցի՛ն ձմեռունք ձանձրացուցչին,
Հատցի՛ կապն կցորդութեան մշտաչան աւազակին,
Նողկասցի՛ մտացս կայից ճամբոյր շողոքորթին,
Ընդմիջեալ մեկնեսցի՛ն ճետաձգութիւնք ճեղչին,
Կացցէ՛ ի սասանման նաւ խարդախողին,
Ելեսցի՛ն յարմատոց անտի ատամունք խածանողին:

Ե

Վասն փայտիդ աւրնութեան կենաց,
Յորում պրկեցար աստուածդ անբմբռնելի,
Յիշատակաւ բեւեռացդ,
Որով ի գործի մանուն մածուցար արարիչդ երկնի եւ երկրի,
Արեամբդ տէրունականաւ,
Որով զվիշապն մեծ կարթիւ ածեալ որսացար[5],
Լեղւյն դառնութեամբ,
Զոր արբեալ՝ զդեղատուութիւն կորուսչին արտաfս ճեղեր,
Պատմաբանութեամբ ըղձական ճառիւք կրիցն սարսափելեաց,

Որով զլբութիւն հակառակողին ըմբեռանեալ՝ ամաչեցուցեր,
Անուամբդ աննիւսականաւ ամենայնիւ անթարգմանելոյդ,
Յորմէ դողան եւ դատապարտին՝ սոսկացեալ սաստիկ
սարսափմամբ
Բնութիւնք ամենայն երեւութից եւ աներեւութից,—
Եղիցի՛ն այս ամենայն պարգեւ շնորհաց
Խոստովանելոյս ի պաշտպանութիւն,
Ի բժշկութիւն եւ ի փառս:
Եւ մանաւանդ դառնաթոյն ածին
Եւ որ ի նմա ազդեաց տիեզերադաւ չարութիւնն
Ի սատակո՛ւմն լիցի նորին:
Նոյն իսկն ի կորո՛ստ եւ յանբժշկական հարուա՛ծ տանջանացն
Սովաւ մատնեսցի, կապեսցի եւ ըմբռնեսցի:
Եղիցի՛ ողորմութիւն ստեղծողիդ ընդ իս,
Եւ շունչ ոգւոյս իմ ընդ բեզ՝
Անբաժանաւորէն կապաւ միացեալ ի մի:

2

Եւ որ ոք ընթերցցի զայս աղերս ձայնի
Մաղթանաց գոչման աղաւթից նայցման
Ծերոյ եւ տղայոյ, կուսի եւ երիտասարդի,
Եւ եթէ յաղախնաց ոք պաղատեսցի աստուածսիրաբար,
Հաւասարապէս անաչառութեամբ
Ընկալցի՛ն ի էն մասն երանութեան պարտուց ազատութեան՝
Հաստեալ վերստին յանարատութիւն նորոգ մաքրութեան,
Նկարեալ դարձեալ զհոյդ կերպարան անփոփոխելի:
Անա տիրապէս ննարաւոր, զաւրեղ, անպատում, աննիւս,
անիմանալի,
Տեսցե՛ս աստանաւր ի հառաչանս կողկողանաց այսր նեծութեան,
Որ ի բոլորից շրթանց ընծայեալ բեզ մատուցանի
Վասն Հաւր հոյ երկնաւորի եւ բարերարի
Եւ Հոգւոյդ Սրբոյ փառակցի եւ կենդանատուի,
Աստուածածնիդ բարեխաւսութեամբ
Եւ խնդրուածովք ամենայն սրբոց:
Զի դու ստեղծեր զամենայն,
Եւ ի էն եղեն ամենայնք,

Եւ դու տիրես ամենայնի,
Եւ բեզ փա՛ռք յամենեցուն,
Միդ յիսկութենէ անժամանակ երորդութեանդ,
Զուգակցապէս փառաւորեալ յանբաւս
Եւ յաւիտենից յաւիտեանս:
Ամէն:

ԲԱՆ ՂԱ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԹՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ
ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԽԱՋ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Տէր, տէր գթութեանց եւ աստուած ողորմութեանց,
Անուն մեծութեան, ձայն անաւորութեան,
Կոչումն սաստկութեան, լուր աննիւսութեան,
Բարբառ դողութեան, ննջումն ելիացման,
Յուսադրութիւն բարերարութեան ամէնողորմ հաղցրութեան,
Յորմէ երկուցեալ սասանին ամենայն բնութիւնք եղելոց:
Ի ձո սպառնալեաց անիդ պակուցման
Սաւառնին սերովբէ, ամփոփին ճերովբէ,
Պարուրին պարք լուսակերպիցն,
Երկնչին ելիացմամբ բոլոր պետութիւնք վերնոցն,
Նայնք ցնծան դողութեամբ մեծաւ ի մի նաւակատիս բերկրութեան,
Զարնուրին դեւք, ընկրկին չարութեանցն գունդք,
Պակասին խաւարասիրացն ճոգիք,
Անդնդոց մատնին հրեշտակք ատարին,
Կապին նշանաւ խաչին յարձակմունք դիմամարտին,
Փուկին ի ստորին բանտի ճինաւոր ամաղեկացիքն[2],

Անխզելի ճանգուցիւք պաշարին խումբք հակառակորդին,
Աւրգելին անզերծ զնդանաւ մանազինացն կաճառք,
Պնդին ի մետաղս աճեղ հրամանիդ այսականացն գումարք,
Պապանձին կարկեալ ընդդիմաբանիցն դասակցութիւնք,
Պարաւանդին հիւծմամբ կոբստեան աներեւութիցն ժողովք,
Անլոյծ շղթայիւք նեղին առաքելութիւնք դեռահրիաստոսին:

Բ

Անա կարկառեմ մատամբք ձեռինս
Ջտեառնագրութիւն նշանիդ ի ժամ գիշերիս,
Որ ոչ մրանաս խաւարաւ անգիտութեան, ամենեւին
տեսականութիւն,
Քան թէ ի լոյս անմատոյց հանգուցեալ բնակիս[3]:
Ընկա՛լ զաղաչողս վտանգատ գոհարան
Ընդ պահպանութեամբ բեաց նզաւրիդ,
Փրկեա՛ ի ցնորից եկամուտ պղտորութեանց,
Սո՛ւրբ արա զզգայարան հայելեաց սրտիս նկատմանց,
Ամրացո՛ վայտիւդ կենաց ի տխրական անձրոց,
Առեա՛մբ ձո սրսկեա զշրջարկութիւնս կայիցս,
Զհետս ելումիցն կաքսուածո՛վ կենարար կողիդ գծագրեա[4],
Երդոցն պահպանաւոր ճառակերպի՛դ ձեւակերպութիւն եղիցի,
Հանդէպ տեսութեան աչացս ամբարձման
Փրկակա՛նդ ձո կրից խորհուրդ առդիցի,
Ընդ բարւոր յարկիս շարչարանա՛ց ձոց գործի նասպիցի,
Զծառոյդ աւրհնութեան հաւա՛տ յուսոյ իմոյ կախիցի:
Արգե՛լ, տէր, սովաւ զաստակիչն նոգւոց,
Մոցէ՛ անխափան պաշտպանն լուսոյ:
Եւ ընդ սաստիկ ծանրութեան ցաւցս՝
Եւ զբե՛ռն պարտեացս բեբեւացո,
Զոր ի լարանի մտացս ամփոփման մանեացս անկողնի,
Ուշաբերեալ զյուսահատութեանցն դառն պտղոցն,
Խոստովանիմ ամենագիտիդ զանձամբ մասունս գործոց
Զարաչար անաւէնութեանցս:

Գ

Հանգո՛ զվաստակեալս ի բազմածուփս աշխատութենէ,
Բա՛րձ զտագնապ տարակուսանաց ոգւոյս կործանման,

Զդառնութիւնն ընդ վշտացն,
Զնեծութիւնն ընդ կարեացն,
Զանձկութիւնն ընդ թշուառութեանցն,
Զնաւաչմունսն ընդ խորտակմանցն,
Զբեկութիւնսն ընդ ապշութեանցն,
Զթմբրութիւնսն ընդ շրտմանցն,
Զարբեցութիւնն ընդ յիմարութեանցն,
Զթերամտութիւնն ընդ խելագարութեանցն,
Զսաոումն սիրոյն եւ զերայիւն չերմութիւն աղուական ախտին:
Աւժանդա՛կ լեր տկարութեան բազմատխուր տարտամութեան
Բարեգործ աջովդ շնորհի, ձեռամբդ նորոգողի,
Մատամբդ կենսաբաշխի, փառաւիդ մշտափայլի,
Յարակայութեամբդ անեղծի, երեսաւիդ զուարթականի,
Իսկութեամբ էիդ պաշտելի, բարձրութեամբդ երկրպագելի:
Հատո՛ զշարաչար նեծութիւն կորստականս խեղդման,
Զնոր գիտ չարին, զնին խարդախութիւն բանսարկուին,
Զատար ազդեցմունս ի մաև կրթողին,
Զանյարմարական երեւոյթս նանասլազորդեան եղեռնագործին,
Զառ աչս ննարադրութիւն դժնդակ դիւին,
Զողոքական բոցաշնչութիւն ձգող կախարդին:
Պանեա՛ ի տեղւոջ նանգստեան մեռաւրինակ այսր դադարման
Յաներեւոյթ մտածութեանց, **ի մասնատր սխալութեանց,**
Ի մեծագոյն գայթակղութեանց, ի փոխրագոյն ոտնատրութեանց,
Ի խաբեբայ շար ձանձրութեանց:
Հեռացո՛ զանհանդէպ մտածութիւնս[5]
Ի զգայութեանց ծառայիս յանցատրի,
Զկիրս բատրելիս, զվարս թշնամանելիս,
Զդիպուածս պատկառելիս, զնետս վրիպելիս,
Զպատիրս ձաղկելիս, զխորհուրդս անգոսնելիս,
Զաւելաբանութիւնս նշկանելիս:

Ա

Անսխալ հոգւով եւ անշաղախ մարմնով
Զապաւինեալս ի ինձ նանդերձեա
Ի շնչմանէ հողմոց, ի զարկմանէ բռնութեանց,
Ի բախմանէ փոթորկաց, ի յոստմանէ մրրկաց,
Ի յարձակմանէ **գազանաց:**

Ի կափման աչացս նայեցուած սրտիս մի՛ սատերասցի,
Այլ զատրասցի՛, պայծատասցի՛, վայելչասցի՛,
Ընդ ինձ փայլեսցի, տէր Յիսուս Քրիստոս,
Լուսատր վատմամբ անշիջանելեաւ:
Բանիւ ես սրբեա՛ զպատսպարանս բազմականիս
Ի խորամանկութեանց, ի զբաղմանց,
Ի ես աստղի յիշատակաց, ի վերնամարտ մտածմանց,
Ի երեսական մոռոսութեանց, ի տիրանենգ անշնորհութեանց,
Յատստուածընդդէմ ներձուածութեանց:
Գնդիւք վերնայնոցդ վերակացո՛ւ ինձ լիցիս
Պետութեամբք, իշխանութեամբք, զատրատրաւք անյաղթականաց՝
Մաոսր մատակարարաց սուրբ աստուածութեանդ,
Առաքելւք՝ աւետեաց Աւետարանաւն, մարգարէք՝
կատակարանաւք,
Մաղթանք երջանկացն ի կատարածի ատուրն ընծայեալ:
Որովք նիրնեցիք երկիւղիւ ըստ ինձ տրտմութեամբ[6]
Եւ զարթեայց շնորհատ ես կրկին ուրախութեամբ:
Եթէ վնատութեամբ ննջեցից,
Յարեայց դարձեալ նոգետրական բերկրութեամբ,
Եթէ ընկողմանեցայց մեղանատ,
Կանգնեցայց վերստին՝ զատեալ ի խղճէ անաղտ անբծութեամբ:

Բ

Լո՛ւր խնդրուածոց ամենանատաչ ձայնիս նեծութեան,
Միայն բազմագութ,
Բարեխատսութեամբ սրբոյ Աստուածածնիդ
Եւ ամենայն արդարոց եւ նանատակաց ընտրելոց[7]:
Եւ ինձ փառ յամենեցունց իմովս գոչմամբ վերատարձեալ
Սրբովք զուարթնոցն անմահականաց դասուց՝
Ի գովեստ Հատր ես՝ աստուծոյ մերոյ
Եւ Հոգւոյդ Սրբոյ՝ բնաւից նատողի եւ նորոգողի
Յատիտեանս յատիտենից:
Ամէն:

ԲԱՆ ՂԲ

Ի ՓԱՅՏՆ ԵՐՋԱՆԻԿ ԲԱՐԵԲԱՍՏՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԱՀԱՐԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԵԱՆ, ԱՂԱՋԱՆՆ ԵԴԵԱԼ ԸՆԴ ԿԵՐՊԱՐԱՆՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆՆ[1]

Ա

Գոհանամ զքէն, բարեգութ, միայն մարդասէր, արարիչ երկնի եւ երկրի, Որդի աստուածոյ կենդանւոյ, այն ինչ զարթուցեալ անձկութեամբ սիրոյ ֆոյ յիշատակի ի լուրիւն ննջման փայտիդ հրաւիրման, որով բախեալ զձայնարձակութեանցն զազդողարան՝ սպառիեցաք, կանգնեցաք՝ ի վեր յարուցեալ ի մեռուրինակս բմբրմանէ, ուստի իբր կոչմամբ սփոփանաց բանի՝ բերեալ ձգեցաք ի ժամ պաշտաման աւրհնաբանութեան՝ յանդիման լինել հեզ ուրախութեամբ հանդէպ հաստուցմանս բեմի:

Բ

Անա փա՞ռ հեզ, անսահման անուն և անբովանդակելի զաւրութիւն, որ այսքանեաւք հնարաւորութեամբք ընդ փրկութեան իմում հոգացար, գթաբանեալ անեղծ իսկութիւն, որ կերպարանեցեր հրաշիւք աստստին զհանդերձելոցն նմանութիւն, հանդարտ գործեալ վայելչականաւ փայտի անաւթոյ առ հունս անյարիր սաստիկս որոտացեր, որպէս թէ ընդ ծուլութեանս դանդաղութիւն զյանդիմանութիւն խրատուդ խառնեցեր, ի հայրենի սիրոյդ հեզութիւն զուժգնութիւն հայթմանն յարեցեր, յընդոստ զարկուած երկուց միջնորդաց՝ մարդասիրապէս հաղցր անձրեւեցեր, ոչ մեղմութեամբ մեղմական վանկիւ նիրհմամբ ընկղմեցեր եւ ոչ աճախընամարար անատուրեամբ զառապեալ հոգիս զարհուրեցուցեր:

Ծնեալդ երկրպագութիւն ստեղծչիդ բոլորից, որ այժմէն ցուցեր համայն յայտնապէս զաւրինակ անեղ բարերարոյն մեծի աւուրս յարութեան, կենդանացուցեր ի դադարմանէ դժոխական յաբրանութենէն, ի խնդիր ելեալ կոչեցեր զպակասամիտս ի գինդ ուրախութեան[2], արարեր զոյն լինել հանդերձելիչ անառատ հարսինն պէտ սէր փեսայիդ, երկուցեր փոխր այս խրաճաւ զապարասանին զվիրխարութիւն, լուծ ստուար կրթութեան ստամբակին ուսոյ զայս իր գործեցեր, վարապան վանիչ շրախաւսին կզակաց եղեալ կազմեցեր: Փառատրեալ յաւէտ անբաւ բարերարութիւն մեծիդ աստուծոյ, որ փոխարկեցեր զփայտին պարսիս յազատութիւն շնորհիդ կենաց, իմաստնացուցեր վերստին դարձեալ զյիմարս ցնդեալ՝ հոգետրական հանճարովդ, կարկառ կոնմամբ զանբժշկութիւն հարուածոց աւձին առանց մոռացման միշտ բարգմանեցեր, ընդ երորդութեանդ գծագրութիւն զկապն երեկին իմ վնասակարին ի կատարածին սովիմբ կրկնեցեր:

Գ

Գովեստ ներբողից բուրմամբ խնկոց վերառաքեմ հեզ, ամենախնամ[3], զի ի սառապատիր կոտցն բազմաստուածութենէ առաւել յանախագունիւր որպացար զանձն իմ պարտաւոր ի ֆո երկրպագութիւն, խոխոտ եւ անհնկու նուիրեալ փայտիս զնշմարտութիւնն հարոզեցեր, մեծացուցեր այսր պատճառաւ պատշաճականաւ զնոր աւետարանութեանդ պատիւ: Սոյն իսկ աղաղակ բարձրութեան գոչման սպառազինութեանդ ֆոյ, արհայ պետութեանց կայսերաց երկրի տէր Քրիստոս, նշան խոխոտթեան աւարտման հանդիսի մարտի ֆոյ, Յիսուս, յորում իմանալին փարատն կապեալ ըմբռնեցաւ, կոփիչ հանապազորդեան գլխոյ գազանի հպարտացեալ չարագործին՝ շերտս այս տաշեցեալ: Սովաւ գումարին ի պատերազմի որդիք Սիոնի ընդդէմ աշխարհակալին խաւարի, տաւն[4] իմն աստուածաւանդ կրթութեան կարգեալ ի հետուստ այս դրաշուած իւրեալ՝ առանց հնաձալոյ եւ կամ խափանման, նշանակիչ ժամանակի ապագայիցն հաստուցման՝ ի բացուստ անդր ծանուցմամբն, ազգակից հանգուճանման. կենացն փայտի, որ ի դրախտիդ աստուծոյ, կոչարան բարւոք հաւատման փոյթ ընթացիւք ի յարկն աւրհնութեան, պատկեր տեսակի տնկոյն գիտութեան ի կարգ ընտրութեան բարւոյն եւ չարի, յիշատակ մեծ տեառնագործութեան յերեսս կերպիս Հոգւովդ Սրբով զնշան խաչիդ, նախագեկոյց աւետամատոյց փառաց գալստեան ի դրշխոյն պահել սուրբ թագաւորիդ, յորդորիչ հաջակերական մխրա-

պարիցն խոխճանութեան, անախտական սիրարկու անձնանամբոյրն կցորդութեան շխեղաշուխ հողընծայ ամենածին կուսի թագուհոյ, յար-
դարիչ ծածուկ պճնութեան, որ ի նոցին է վայելչութիւն, նմանութիւն պատգամին Սինայ, որ ի տէրունեացն առաքս առաքէր, միշտ աւրիորդ պանծալի՝ անշաղախ որդւոց մայր անարատից, սովաւ փառազարդէր:

Դ

Գերագոյն հան զերիխովին փողովն եղչերեայ զբոնութիւնն Բելիարայ սովաւ նարբեալ տապալեցեր, զարիս առձակեցեր պարսիւս այս փայ-
տեայ ընդդէմ Գողիաթու, գայիսոն նորոգ կառուցեր՝ վկայ անարկու կործանմանն սատանայի, զ'ի խոր աճեցեալ արմատս մեղացն մեխ-
ճայիւս այսու խլեցեր, զմոռացեալ գործոցս իմ պարտիս այսր երախ-
տեաւք ընդ իս կապեցեր: Զոր եթէ այլ իմն ձայն Բանիդ աստուծոյ անուանեմ նախապատում եկատուրեանն, ոչ սխալեմ, հան թէ ընդ-
մարտեմ: Ի տկար ամանս այս նիւթոյ հոգեկրի՝ մեծութիւն գործոցդ Յիսուսի առաւելապէս պատմեալ հռչակի, բիւրաւոր աւգնականութիւնս վերնապարգեւս եւ հոյինատուս ի յայսմ անպատսպար ապաւինութենէ երկրականաց զարմանագրեցեր:

Ե

Խոստովանեալ անունդ անճնին մարդասիրիդ բարեխնամութեան, խըն-
կեալ խորհրդով արբամասնութեան՝ անգծագրելի կերպարան լուսոյ, որ կրկնաձիր նշանաւս այսու նետս առձակեցեր հեռաձիգս, ձայնատա-
կանս, աւդաչուս եւ յարմարաթռիչս, ունողս յիմնիեան հոգի կենդանի, որով անսխալ հանդիպմամբ զնպատակն խաւարային աղեղնատրին գաղտնութեան յաւէտ կործանմամբ ի յետս ընկենեցեր: Իբր զպատնէշս ամրաբերձ բերդամարտութեան, կանգնատուս, անվայրակելիս՝ աստ-
ուստ անդանաւր զկտեալ դիպուածս այս փայտի զարկման՝ հրեշտակ կամարար թշնամւոյն ներհակ վերյուղարկեցեր: Բանիւ հրամանի մեծիդ ակնարկութեան, ածութեամբ շնորհիդ արեամբ fo խառնեալ, զայս եղջիւր խեթկիչ մոլի գոռոզին իբր զխաչիդ փրկանակ յեսանեալ սրեցեր: Ի մեծ ազդմանէ այսր աղաղակի գեր հան ի վերնոցն հանդեալ վերա-
ցաւ դրանդն ամրութեան[5] կամաց անվայելուչ եւ ամէներկչոտ խենեշու-
թեան կարճամտին՝ ընդ հրէական սրտին իմաստից եւ ստուերական տանն կործանութեան:

Զ

Փառաբանութիւն ինձ վերընծայեմ, անման թագաւոր, զոր արարեր
եւ հաստատեցեր աջովդ fo հզաւր, աղաչեմ զինձ, կրկին ներգործեա՛:
Անցուցեր սովաւ, հերհեալ առ ի մէնջ, զխէր դժնդակ խորամանկութեան
բանսարկուին, զառաջնական տապ մեղաց, զհողմ դառնութեան շնչման
խարդին, զտարր արկածից մանու երկիւղի, զառ ի յատից ցնդմանէ
վնասակար բերմունս տխրեցուցիչս, զայսախառն հեծեծութիւնս թալ-
կացուցիչս: Յրուեա՛ վերստին հոյինազէն հեծանաւս, աւժանդակեալ
թեւաւք նշանիդ, զամպս հրածին, զորոտմունս կարկտաբեր, զցաւա-
գին ցոլմունս հրախառն կեղծատրութեան փչման բազմոտանի վիշա-
պին, զսուր սատակման, զնականամարտ դիմեցման, զյարուցելոցն ի
վերայ վայրենական խորհրդոց զդիւացն կաթաւս: Յորմէ զարհուրին
յայսմ իրէ փոխուէ՝ տեղի տուեալ մեծաւ դողութեամբ, կիրք իմն ծա-
նաւթութեամբ յայտնի գիտացեալ, թէ յայս ազգ ձայնի յառնէ տէր ի
դատաստանն: Եւ խրախուսին յոգի արութեան, զրանեալ պնդապէս սու-
սերաւ Հոգւոյն, աստուածարեալ մարտիկ ամենայն ի ձեւ կանոնի
այսր յիշատակի, որ զամենափորձ հրոյն ընտրութենէ գոչմամբ ան-
կերպադրելեաւ համաւրէն ազանց խառոզէ ի յաւրինաւոր ասպարէզ եր-
ջանկարար նահատակութեան:

Է

Հարաւ անա փող աւագափող[6], համբարձաւ սովաւ աստուած աւրհնու-
թեամբ*, պատմեցաւ սովիմբ ամենայն երկրի, ինչեաց ի լսելիս բաժան-
ման ինքնանոսաց, ձայն պանապանաց մեծին զաւրացաւ, ըստ բանին
Եսայեայ, եւ ի նոյն բարբառ առնասարակ ցնծասցուք*: Յնդեցան ջրոյն
առակաւ[7] ի ձեռն սորին բշնամիք խաչին, անպատուեցաւ նաշակն պրտ-
ղոյ առաջին փայտին, տաւնեցաւ նիւթս այս խորհրդական կենաց[8]
աւնուանեալ, անարգեցաւ երկաթ առ ի պէտս պատերազմի[9], իբր ըզ-
սրբութիւն տեառն՝ ի սանձս երիվարին[10] մեծին նշանի այս փայտ կե-
նաձայն յարմարագրեցաւ, ամփոփեցաւ ածեալս ցպով նովսիին երկ-
նայնոյ սուր իշխանութեան մարդկային ձեռին: Ոչ գծեաց ի քար տա-
ճարին մուրճ ինչ գործողի[11], իսկ յաստուածակերտս խորան փայտս
այս նուիրեալ ընդ խաչին բեաց սլացեալ գաւդ: Ոչ ի գլուխս ամսոցն
եւ կամ յերկնից նետեւորդս յորելինից՝ ի յանկեան ուրեք խափան-

103. Սաղմ., ԽԶ, 6։
105. Ես., ՍԲ, 8։

մամբ փողէ[12], այլ ընդ ծագս տիեզերաց եւ ընդ ծիրս եզերաց, ի ծոցս ջուրց բազմութեան ծովուց եւ կղզեաց նոցա յաճախ սաստկութեամբ, անարգել ճայթմամբ իմն աստուածայնով ինչեցեալ ասետարանէ: Կոտորեցան սուսերաբ սատակողին այս փայտի ցուցմամբ՝ յանուգտակարէ անտի մեզ փոխանցեալ ի խուխս եւ ի մանգաղս[13]:

Ը

Ո՛չ արձագանգ անձանաց ի խորոց ինչ գանչութենէ խիստս առաքեցեալ եւ ո՛չ դժնդակապէս, ըստ իմաստակի ումեմն աւտարի[14], զայդ վիրաւորեալ, ո՛չ անախորժ սրութեամբ ընդ ունկն մտեալ եւ ո՛չ զաման ոչղոյն անկամակութեամբ չար բնդեցուցեալ, ո՛չ ոսկերցն փուշ խրտուցման յանձն բուսուցեալ եւ ո՛չ մտացն այլայլ ապշութիւն առաջի արկեալ, ո՛չ զանգակ նիւթոյ պղնձոյ դանդաչեցուցեալ եւ ո՛չ ֆար ընդ վիրգս սալի առանց հաղցրութեան առ նոյն զարկուցեալ: Պարփակաբան անխորտակելի նորոյս Սիոնի, մի սա ի սպասուցն կազմուածոց արարչաւանդիցն գլխաւորաց, զոր եկեղեցականքս հրիստոնէից ընդ դեւտականացն զգուշատրապէս բարձեալ յանձանձեն, աւրինակ ձայնի հրեշտակին, զոր առակողին բան՝ նաւուն կոչմամբ այսու տեսակաւ զայն տպատրեաց[15], նոր գործի շնորհի նուագարանաց Աստուածին՝ զարթուցիչ Հոգւոյն առ մեզ, ֆան առ աւրինաբանութիւն սաղմոսարանին ի վերայ նղիսէին[16]: Սկզբնապար նախընթացութեան աղէյարմար ջութակաց՝ բարեառափղ ողբերգարկութեանց, բարացուցական բամբռան բառացի բարառնութեանց, սրինգ նորոգ այլ իմն տեսակաւ՝ առեալ մեզ ընդ ճնոյն փոխանորդութեամբ, ո՛չ ճեթանոսաւրէն ուրուածայն ճնշման եւ կամ հրէաբար խակախորհութեան, զոր մարգարէն տեղամբ ազդեցոյց՝ Ի բա՛ց արա յիճէն*,—այլ զսա սիրեաց եւ կրկին պատուեաց մաֆրական տածմամբ՝ անարկու դիւաց եւ ամենայն չար պատանարաց:

Թ

Եւ արդ[17], ընկալայ աւրինաբանութեամբ, յարգեալ գովեստիւ զայս տուր սրբութեան՝ ինձ պանպանութիւն եւ ֆո փառատրութիւն, ֆո պաշտաւն եւ իմ գոհութիւն, անաղանդ արուեստ բարձրութեան արարչական փառատրութեանդ: Մտցէ՛ ձայնդ այդ աստուածարեալ ընդ պատուաստ յատիցս շաղկապութեան՝[18] ճանել ի հոգւոյս զպատիրս դիւաց եւ զմտաց անիծից եւ մեղաց ապականութեան: Առասցե՛ս լինել զայս իր նշանակիչ

138. Ամովս, ե, 23։

չնար չանատրական, անչրելի նամակ, չատագով անխափանական տէրունական անատրինականացդ: Անա պարգեւեա՛ սովաւ, բարեգութ, աղաչեմ, նզատ, կրկի՛ն մեզ շնորհեա պանպանութիւն ի դիմամարտից յաներեւոյթ եւ յերեւելի: Ընծեռեա՛ մեզ, ձեռն ամենալի, որ բանաս եւ մատուցանես պատրաստաբար բաշխմամբ ի մասունս բազմապիսիս, ադդոց հաղցրութիւն, անձրեւաց շանեկանութիւն: Պակասեսցի՛ն հոյով

տուեալս այս փայտիւ զերախտիս խաչիդ, որով զանճառսն ներգործեցեր: Բա՛ռն յինէն, կեցուցիչ, զվտանգ պարտեացս պանծալի լծակաւ ամբառնալեաց նոր տապանակիդ[26]: Բացցի՛ն կամաւ fո, ճզաւր, ի յայս ձայն կենաց լսելիք սրտից յամառեցելոց: Լուիցե՛ն յայս մեծի բարութեան ի fումդ ակնարկութեան ականջք խլից[27]: Պարզեսցի՛ն ի ձեռն սրին լեզուի համրացելոց[28]: Լուսաւորեսցի՛ն ի սոյն տեսարանէ աչաց՝ ճայել մաբռապէս ի fեզ պշուցեալ անայլայլաբար: Ջղջասցի՛ն, դարձցի՛ն կազդուրեալ կամք յափրացելոց: Ընձեռեալ տացե՛ս, տէր, տագնապելոյս անձրեւ արտասուաց: Եղիցի՛ fեւ սա մեզ լուր ցնծութեան, ձայն ուրախութեան, բարբառ բերկրութեան, նուագ հանգստեան, ճիւք երանութեան, պատճառ փրկութեան, առիթ fաւութեան, մեռժումն վըշտաց, խզումն խեղդմանց, ընդարձակութիւն ճեղութեանց, համառաւտումն խեթմանց, հալածումն հեծութեանց, թեթեւութիւն թառաչմանց, յապահովութիւն կարեաց, կարգադրութիւն կրից, սփոփութիւն վըհատմանց, բժշկութիւն ցաւոց, տեւականութիւն հեղգութեանց, ուշադրութիւն անտեսից:

ԺԱ

Ի յայս կամուրջ ցանկալի[29], անխոտոր եւ անխոտորնակ եւ ի վերնաշափիդ, բարձրաբերձ, սրբաճեմ սանդուղ երկնաչու առ Հայր fո աւրհնաբան, անաւոր անուն ձգեալ մատուցես, բարեբար, Հոգւոյդ առաջնորդութեամբ միանալ ի fեզ անընդմիջելի: Որով եւ սրբոյ միոյ միայնոյ եւ միասնական տէրութեանդ եւ անեղծ արարչութեանդ ի կենդանեաց եւ յանշնչականաց ճաստելոց վայելչական գոհութեամբ փա՛ռք եւ իշխանութի՛ւն յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

ԲԱՆ ՂԳ

ԱՂԱՒԹՔ ԹԱՐԳՄԱՆԱՒՐԷՆ ՎԱՍՆ ՍՐԲԱԼՈՅՍ ԻՒՂՈՅՆ ՄԻԻՌՈՆԻ[1]

Ա

Սուրբ, անաւոր անուն բարձրեալ, անպատում, անծկութեան փափագ յարախուժելի, ի սրբերգենից փառատրողաց միշտ սրբաբանեալ բընակեալդ ի սրբում, լի եւ ամենազեղուն բարութեամբ առատաձեռն անհուագելի, լոյս բարի եւ ծագումն գովելի, երկրպագեալ փառաւորութիւն[2], աներեւ եւ անզննելի, ամէն եւ յամենայնում: Այսու բանիւ դաշամբք յուսոյ ոխտ ընդ fեզ միութեան, ճզաւր, այո, ամէն, ալէլուիա, գովեալ թագաւոր հանուրց, աստուած բոլորից, ստեղծիչ գոյից եւ տէր կամարար, միայն առիթ պատճառաւորաց, փրկիչ եւ ածեալ մշտապաշտելի:

Բ

Ուստի մեկնապէս բարգմանեալ ի մեզ զայս գանձ անվաճառ եւ ճարպտութիւն անփոխադրելի, Յիսուս Քրիստոս արքայ երկնաւոր, որում դողութեամբ մեծաւ սպասեն անմահականացն աներից լուսաբերաց բոցաշնչութիւնք, կրկնեալ fեզ յաւժարութեամբ ի հանութենէ անխոտոր մտաց՝ ծուռ գոհութեան, ստեղծող էութեանց, որ են ի տեսման եւ ի ծածկութեան: Որ եաղ եւ էիր միայն բովանդակ ամենեւին անպակասելի, առեր զմերս իսկապէս համայն, զի ի լրութենէ fումմէ լցուցես, աւրհնեալ եւ բարեբանեալ, ծանուցեալ յաւէտ միշտ անճննութեամբ ողոր-

մութեամբ մեզ ի փրկութիւն՝ ի փառս եւ ի գովեստ աննման բարձրութեան անաւուրիդ բարերարութեան: Սկզբնաձիր ածմանս շնորհի մեծախորհուրդ հրաշագործութեան, ֆանզի լոյս ֆո մեզ ծանուցեալ, ճառագայթ աննիւս, ծագումն անսահմանի, արեգական անաչառասփիո[3], աստղ սահմանիչ երկակշիռ տարերութեանց, նրագ ոտից եւ լոյս ներեւմանց[4], որով ի ցոյցս իմաստից՝ ելեալ տեսութեամբ բանիս այս յարմարութեան՝ տաւնեմք պարերգութեամբ[5] հրեշտակաւէն, յստակամտաբար, փրկչավայելուչ կնդրկաւ խնկեալ զպարգեւաբաշխ առատաւորութիւն ամէնիմաստիդ յիւղ զուարթ անբիծ դաւանմամն: Քանզի յիսկզբան անդ կապտեցելոյ ողորմելի տխրակաւութեամբ ի փշմանէ բարձրագոյն շնորհին հայրն իմ սկզբնաստեղծ[6] եւ ննացեալ յաւէտ մեղացն գերմամբ՝ ի մահ գրաւեցաւ, կապեալ ընդ եղծման ասյականութեան անգերծ հանգուցիւ, ի ծառոյն պատճառաւորեալ յանկումն անյարիր ամենակործան գլորման, ներհեալ ի լուսոյ՝ այսր խաւարին վայրի մատնեցաւ,—իսկ դու, գթած տէր ողորմութեան, ֆանզի յաւէտ ֆան զնոյն ծաննար, զոր ստեղծեր, եւ զի չէիցն ակնկալութեամբ չեկաց, յոր ինչ էրն, որով անկարողանայր իսկապէս տեսանել ի լոյսն վերին անմատոյց գերակայութեան անսահմանելոյդ, ոչ մշտափայլ յարակայ վառմամբ անաղաւտելի տարածանեցեր, այլ գիշերայնոյն ոտնալսիրծ, մթին արհաւրաց ձեռնկալութիւն ձիրոյ՝ շարամանութեամբ ներոյ պատրուգի ընդ նոյն զանգելոյ, յաւրինակ ֆո անախտ միութեամբ ընդ մեզ խառնելոյ՝ մարդասիրապէս հիւսեալ կազմեցեր, զի որ ի ստուերս մանու տարագրեալ գտաք կանխակորուստ տնկովն պարտեաց, ի պատճառ իրին ազգակցաւ պղտոյն չանաւորեցեալ հաւատոյն վառմամբ՝ ի նոյնն դարձցուք խնկատուրութիւն, որպէս եւ փայտիւ մանու՝ մածմամբ ֆո ի նա ածեալ մածուցեր զմեզ, առակաւ մեծի խորհրդոյն միաւորեալ ի փայտն կենաց:

Գ

Եւ արդ, որպէս ոչ է աւր լրմամբ առանց գիշերոյ, եւ ոչ անաւրէնութիւն յարկի՝ առանց ձիրոյ պիտոյից խնդրոյ: Քանզի իբր աւրինակն հաստատակային ոչ նուիրաւոր՝ զմարմնաւոր աչաց տեսութիւն լուսաւոր առնէ, նոյնպէս եւ մարհեալն ֆոյինաշունչ շնորհին ընտրութեամբ անիմանալեաւ զաներեւոյթ հոգիս միութեամբ ի մեզ անտեսիդ հրաշափառապէս պայծառացուցանէ: Զի որպէս յիջումն լուսարանի սուրբ աւազանին լուացմամբ մարմնոյն զանձինն հաւատովք առնուլ սրբութիւն, սոյնպէս ի յաւծումն իւղոյն պարարեալ յոտով՝ զՀոգւոյն զաւրութիւն սովիմբ

եւ ի սոյն համարիմք ունել ամենայնիւ աներկմտելի: Եւ որպէս ընտրամանդ տէրունական աւրհնաբանելի զգաւութիւն մեղաց ախտացելոցն նախավճռէիր, իսկ ոչ հաւատ ունողացն ան այն՝ բժշկութիւն հրաշալի յանդիմանակաց անդուստ առ նմին մարմնոյն տեսակի հաւատարիմ վկայ անդարձիցն հաստատէիր, սոյնպէս իւղս այս փրկութեան լուսով կատարեալ՝ ներեալ ի մեզ ածանէ զարտաքին խորանս, իսկ զներքին մարդս, աներեւակ ծածկապէս մտեալ, նոր կենդանածնէ:

Դ

Գտակեր պանծալի այս զանգուած նիւթոյ արարչիդ երկնի. ֆանզի որ զիւղոյն կրեցին աւգտութիւն[7], որ յողորմութենէն շանրնծայութիւն, եւ դու ի գովեստ ինձ զայս բան սահմանեալ, թէ՝ Ողորմած եմ ես տէր*. ֆանզի որպէս սիրոյն անուան կցորդս աստուած[8], նոյնպէս ի մասնէ եւ այսու զիջեալ գծագրիս՝ ըստ անտեսութեանն, որ առ մեզ: Վենագոյն մեծութեան խորհրդոյ յարմարաւոր դիմակերպութիւն այս ճարպ պարտութեան երկրի բանձրութեան նողանիւթ գոյականութեան. զի որպէս սոյն մասն ի կենդանւոյն ոչ ի կերակուր նրամայիր[9] անդ ըստ Աւրինին, այլ արարչութենդ բոլորովին պտուղ որոշիր, նոյն նմանութեամբ եւս եւ աստանաւր, իբր զզաւրութիւն տեառն մատչելի, յայս ասանդ հանութեան էիդ աստուծոյ վայելչապէս տուեալ նուիրի, հոգւոյս հարազատ զուգանանապարհ, արարողիդ պահել եւ ուխտել: Քանզի ո՛չ շունչ արեան եւ ո՛չ ճեններ ինչ զաւրութեան աւրինակ հոգւոյս իմոյ եւ կարոյս ընդ անդամաթիւս մսոյն ծախի, այլ արհայութենդ վերնում վիճակի տէրունական բազմականին ձաւնեցեալ հաշակ՝ այս նիւթ չանաւրական մշտաբորբոք անաղաւտելի:

Ե

Ոչ էր մատչելի ի նախագանութիւն առու անդրանիկ դատիչ ֆնողաց, եթէ ոչ ածմամբ ինչ նշանակէր, ոչ ֆանանայութիւն ի յանկոխելին տեդի ձեռնարկէր, եթէ ոչ այսու կատարեալ լիներ: Յակոբ զֆառն պատկեր վիմին, ի խորհուրդ երկար՝ խորանին ընտրութեան[10], ածմամբն տրպատրեալ կերպացոյց, առ որ զիջումն աննման բարձրելոյդ տեսութեամբ սանդղոցն յարմարութեան, եւ զիս ի վեր տանելոյն անդուղեկցութեամբքրն, զարձանն[11] իւղեալ կառոյց նպատակ'[12] ի ցոյցս ապառնեացն յիչառակի: Անաւրենեան ֆանանայութեանն պայծառութիւն հրամանաւ

62. *Բեմ.*, Գ, 12։

մեծիդ աստուծոյ աւծմամբն ճոխանայր, որով ի գլխոյ անտի ի մա-
85 րտուսն զեղեալ գերափառ իղոյն զարմանազան կենդանագրութիւն[13], ըստ
սաղմոսողին, զիարաց նախնոյն առակէր զանդրադարձութիւն եւ ըզ-
շնորհիդ կենաց սրբութեան ընդ մեզ խառնութիւն: Թագաւորութիւն ոչ
էր պանծալի անդանաւր պատկերաւն ստեղծագործիդ, եթէ ոչ եղջերք
իղոյն աւրհնութեան ձեռնադրեալ՝[14] պսակաւ պճնութեան[15] թագին յա-
90 ճուն fo, Քրիստոս, գլուխ ամբարձոյր: Եւ զիա՞րդ զնախինին վերից մո-
ռացայ, զծառայն մեծիդ[16] եւ զկերպարանն անպարագրելոյդ. ո՞չ անա
Մելխիսեդեկ յաւրինակ նշմարտիդ անաւորութեան ի Ձիրաստանեաց
լերինն, ուր յետոյ ոտք մարմնացելոյդ աստուծոյ զետեղեալ կացին, ի
վերնոց անտի հրեշտակաց ի պտղոց տեղւոյն իղեցաւ. ուստի շիրմի
95 սկզբնաւաւրն պաշտպան[17] եպիսկոպոսական արհայապատիւ ճոխու-
թեամբ ի էն հանդերձեալ նստաւ, մինչեւ յայտնեցար՝ երեւեալ լըր-
մամբ համայն իսկութիւն աղամային կենագործութեանդ[18]:

Զ

Եւ արդ, բանզի fo են շնորհ, եւ ինձ վայել են գոհաբանութիւնք,
աւրհնաբանեալ Որդի աստուծոյ, դու ինքն յարմարեա՛ բարեհնշմար
100 տպաւորութեամբ զաղաչանս իղաւորականս, խնկապատարս, զմռսալիրս
պատճառ ինձ փառաց եւ ինձ՝ մեղապարտիս՝ առիթ բժշկութեան: Մա-
տո՛, տէր Յիսուս, վիրացս անհրեւութից զայս ձէթ լուսանիւթ[19] եւ ա՛րկ
ի սոյն խարանս խոցոյ մանացուի զկաթուած աւրհնութեան իղոյդ
փրկութեան անապակ գինեաւ սիրոյդ՝ միութեամբ արարչականաւ
105 պատսպարեալ պատանաւք խնամոց, զի յիշատակարանս բարգմա-
նաւրէն բանիս մաղթանաց վայելչական իմն յարմարութեամբ ի թիւս
Հոգւոյդ զկարգ իւր գոցէ: Ի վերայ Դաւթի Հոգի fo, բարձրեալ, յայնմ
աւրէ խաղաց[20], յորմէ աւծութեամբն նուիրեցաւ: Սաւուղ յայր յայլ եւ
ի մարգարէս ոմանս անդուստ իսկ զրեցաւ, յորժամ աւծումն ժամանե-
110 ցաւ գագաթան նորին[21]: Աւրհնութիւնն Ասորեստանեայց աւծմամբն
զրաւեալ մատուցաւ ի կցորդութիւն տանն Իսրայելի: Կայսերս ոմանս
նշանաւորս[22], վենս եւ երեւելիս ի խժակամաց բարբարոս ազգաց, իղս
այս, կենսագնդոյդ ցաղով անձրեւեալ, իբր կարթիւ որսացաւ ի յընտա-
նութիւն հպատակութեան մեծիդ աստուծոյ: Բանն, որ առ Կիւրոս[23] երկ-
115 նաւորին պատուասիրութեան, զաւծեալն ձայն նմին մեծ վարկաւ: Ձայն
սաղմոսողին գեր, հան զմարգարէութիւն, զաւծեալն անուն նախայար-
մարեաց՝ կանոնափակ ընդմիջարկութեամբ պատուէր աւանդեալ՝ Մի՛

մերձենայք եւ մի՛ մեղանչէք*: Առ Հեղիաս առաքելութիւն աստուածային
հրամանատարութեանն, նշանակ իմն հանելոյ ի պաշտամանէ անտի Բա-
120 ճաղու, զաւծելութիւնն ի Քորէք ազգեաց Յեհուայ եւ Ազայելի[24]: Իղ թա-
փեալ անուն փեսայիդ[25] ի նոգելից բանից իմաստնոյն վերավկայեալ՝
կանխաւ իսկ գրեցաւ, որպէս զի Հոգի[26], աստուծոյ յաւէտ պատկեր եւ
նշանակիչ, զի փոխուս զմեծդ կերպադրութիւն եւ նկարագրեալ՝ ընդ
եզ միասցուք առմամբ fo շնորհիդ:

Է

125 Եւ զի՞ եւս երկարս, պատուածաւրէնս, բացականագոյնս, գծագրականս
եւ առակատրս շարագրեցից առաջի վերնոյդ եւ անաւորիդ մաղթողա-
կան բանաստեղծութիւնս: Տէրդ եւ կենդանարարդ, արարիչդ երկնի եւ
երկրի, ի յաւծմանէ անտի սկսար բառոզել զԱւետարանն արհայու-
թեան[27], վկայեալ անդուստ ի Յովննէ՝ աւծեալ եւ զառն աստուծոյ,
130 բարձող մեղաց աշխարհի[28]: Զի թէպէտ ընդ աւծմանն աւրհնութեան
Հոգին էր եզ իսկապար լրմամբ եւ աստուածութեանն խառնութիւն բո-
վանդապէս, այլ անուն պաշտի խորհրդեամբ շնորհին հրաշափառապէս
ազդելոյ ի սուրբսն, զի զտորկութիւն ադամեան մարմնոյն մեծանալ
յաւէտ այսու յորջորջմամբ պատրաստ արասցես: Բացեալ զառածս
135 մարգարէութեանն նսայեայ՝ դու ինքն աստուածութիւնդ մարդացեալ
ընթերցար, հաւատարիմ առնել զբան ծառայից fo, տէր, եւ իբրև ծա-
նուցեալ եղեր աւծութեամբն ի կարգ անդ բանին, թէ՝ Հոգի տեառն ի
վերայ իմ, որով եւ աւծ իսկ զիս*,—ապա փակեցեր ի հանգիստափառն
աւծելութենէ զորհանութիւն երկաքանչիւրոցն, յայտ արարեալ խառնցաւ
140 սանմանի ընդարձակ հեռաւորութեամբ մեծաւ կերեցեր, զմերս՝ կաթու-
ածով ինչ շնորհազարդեալ, եւ զիոյդ՝ իսկութեամբ ընդ Հաւր եւ ընդ
Հոգւոյդ հաւասարութեամբ բարգմանեալ: Ի նախածանաւթ մերակերպու-
թեանն պանծալի իմն գովեստիւ՝ աւծեալն կոչմամբ ի հրեշտակացդ
փառատրողաց արարածոց երկրի ծանուցար[29], զոր մարգարէն կանխաւ
145 գուշակեաց զի Յորդանան եւ յընտրեալն լեառն Թաբորական հայրենի
ձայնիդ եկաւորութիւն, թէ որ՝ Պատմէ ի մէջ մարդկան զաւծեալ իր*,
զոր սաղմոսին ձայն կանխաւ պատմէ՝ հզաւրիդ փառաց զայս պատիւ

118. Սաղմ., ՃԴ, 15։
138. Ես., ԿԱ, 1։ Դատ., Դ, 18։
146. Ամովս, Դ, 13։

տուեալ՝ առ ի զառեալդ ձեռնադրելոյ՝ Աւծ զքեզ աստուած, աստուած fo՝ իղով ուրախութեան*:

Ը

Հոգի երեսաց մերոց տէր Քրիստոս*, որ է աւծեալ անունդ իսկոյն, որով զփչումն կենդանութեան ի դէմս մեր լոյս բարերարութեամբդ fo ազդեցեր[30]. իմաստութիւն ումեմն երջանկի, մարդասիրութիւն խոստովանելի, ասելով առ ոմն[31], թէ եղ վկայութիւն առաջի տեառն աւծելոյն՝ զնոր աւետեացս վկայելով, թէ՝ Կաւշիկս անգամ ոչ առի յամենայն մրսեղեաց*: Երգսցն երգ, իղեփեցական գինի զաստուծով ծանուցեալ զխորհուրդն ի գովեստ ճարսին սուրբ եկեղեցւոյս, զմտաս առաքինութեան ճանդերձ ամենայն առաջին իղովն, եւ եւս զմտաս եւ կնդրուկ մաքրութեան վարուց[32] յամենայն փոշեաց անուշից իղովքն զանգեալ՝ անդստին եւ այսր յառաջաբերեաց: Դանիէլ, զկենսատու մանու fոյ, Քրիստոս թագաւոր երկնի, ի վեր քան զաւրինակ կոչումն ձայնի զայս անուանագրեալ, վկայեաց յայտնի, թէ զկնի վաթսուն եւ իննն եւթներորդացն սպանցի աւծեալն[33], եւ աւծեալ առաջնորդ զքեզ յորջորջեաց: Ճրագակիր աշտանակն Զաքարիայ Աղդովայ, որ ի Բաբելեայ, իղոյն բարեբաշխ բացատրութեամբ ի մատուս եւթանց առաջադրութեանց գնդիցն վառելոց՝ ի չանէ անտի զաւրութեամբ աննկամաբար վիճակաւորեալ, զի fոյդ լրութենէ ի մեզ փրկութիւն եւ աւծելութիւն գերաբնապէս նախազնկուցեր[34]: Զոր ըստ աւրինին անդուստ գուշակման ի խորանին, որ ի տանարին, ամէնընտել իմն կրթութեամբ սովորաբար մատուցեալ լինէր, պանիր բաղարջընծայիր եւ նաշիսիր իղովք խառնեցեալք, եւ զուարակիր եզանց իղարկեալք, եւ տիրական անուամբ ձայնեցեալք, եւ նաւուց ոմանց բարձամբ յազգակից ճարպին ի յարիւն[35], այսր խորհրդոյ առնեն տեսակիր եւ նշանակիչք յարմարականիր fեզ, միածին ծնունդ աւրինաբանեալ մեծիդ աստուծոյ, միայն դու աւծեալ նորոգ եւ զարմանալի՝ իւրութեամբ, համայն էութեամբ, իսկապէս լրմամբ ամենայնիւ անպակասելի:

Թ

Եւ զի՞ եւս իցէ բազմապատիկս նշանակել առ այս մեծ խորհուրդ անճառանելի եւ ոչ նաշակել զքեզ, բաղցրութիւն[36], իմանալ fեւ զայս, թէ

149. Սաղմ., ԽԹ, 8։
150. Ողբք երեմ., Գ, 20։
155. Σοφία Σιράχ (Septuaginta), *ԽԶ, 19։*

զի՞նչ իցէ իւղն, երբ ոչ զտխրութիւնն ի փայտն պարտեաց սովիմք բժշկեալ, ըստ սաղմոսողին, զուարթ գործեացես[37]. եւ զի՞նչ պարարտութիւնն, երբ ոչ զկերակուրն մանու սովաւ մոռասցուք՝ լցեալ ի սմանէ. եւ զի՞նչ աւծութիւնն, երբ ոչ զմտխրոյն թշուառ տեսութիւնն ի ձեռն սորին փոխարկեսցուք ի պայծառութիւն յաւէժ ուրախութեան[38], անուամբ fo փրկեալ՝ յոգի զաւրութեան Հաւր անուանեսցուք. եւ զի՞նչ արդեւք մարգարէին նոգեւոր ըղձակատարութիւն ամենատենչ բաղձանացն իցէ իմանալ, որոյ ծերութիւնն առակի ի ձէթ պարարտութեան[39], եւ կամ աւծանելն իղով զգլխոյն վերամբարձութիւն[40], երբ ոչ զինն խարդախութիւն սգոյն սատկութեան ի մաճ կործանմանն կենագործեալ դեղովս այս կենաց՝ պատսպարեալ աւժանդակեսցես. եւ զի՞նչ ճրագին լուսատուելոյ[41] շնորհակալութիւն, երբ ոչ ի մէջ իմն անյուսութեան մեղացն միգի եւ կռապաշտութեանն խաւարի՝ կերպակցապէս միութեամբ ի յիս էմմանուէլ. եւ կամ զի՞նչ մարգարէն աստուածաբանեալ ի սփոփանս զուարթարարս աւրհնութեան նշանակ յայտնի վայելչապէս ոմանց ասեն՝ Աւծցին իղով ի մերոյ պարզելոյ*, եւ կամ իմաստունն ի դիմաց ճարսինն ասէ աւրիորդացն՝ Հաստատեցէ՛ք զիս իղով եւ գեղեցկազարդ խնձորով յարկեալ ծածկեցէ՛ք, եւ ի պարտէզ իղենեաց տածեալ գըրգեցէ՛ք[42], երբ ոչ, այսր անա ընտրական նիւթիւ նոգւով fo լցեալ, ի սոյն լոյս տեսցուք զանիմանալիդ ի մեզ բարձրութիւն, գովեալ: Եւ արդ, fեզ, միայն խնամակալ, պատճառդ բարի բնաւին եղելոց, ձեռն ճամբառնամ տարածմամբ բազկացս, երիկամանցս գործակցութեամբ, սրտիս ճեծութեամբ, լեզուիս եւ շրթանցս ձայնարկութեամբ՝ լո՛ւր ողորմութեամբ, տէր, պաղատանացս խնդրուածոց առ fեզ կարդալոյս: Շնորհատուրեալ այսու պարգեւաւ՝ գոնաբանութիւն fեզ վերընծայեմ, նգատ, աճատ, բարձրեալ, անճոնի, անփակ փափագմամբ միշտ ճամբուրեցեալ, սուրբ, սուրբ եւ միայն միշտ սուրբ, աւրհնեալ ճանապազ, յաւէժ անդադար երգանայնութեամբ: Ընձեռեա՛ առատել բարերարութիւն իսպառ վրիպելոյս, տո՛ւր յոյս փաղցրութեան ոչ մասին միոյ մատուցման լուսոյ արժանատր ինչ ճանդիպելոյս՝ լայնել fեւ, բարի, զնորութիւն ծածուկ խորհրդոյս, գոնութիւն խառնեալ ընդ աղերս՝ ասել ընդ Դաւթի՝ Ընկալաք, աստուած, զողորմութիւն fո*, եւ զծածուկս գաղտնեացդ անտեսից իմաստութեամբ fո յայտնի արարեր[43]:

193. Ես., ԽԵ, 6։
209. Սաղմ., ԽԷ, 10։

Ժ

Եւ արդ, մեծութիւն ինձ, ամենակալ, առատաձեռն անճառազեղի, ամենափոյթ առ ի գթութիւն, մշտայաւժար ի բժշկութիւն, զի միացուցեր, խառնեցեր ընդ մեռածառ, դիւրագիւտ, ընտանի նիւթոյս զհրաշս անճառս հումդ սմանչելեաց անաւուրեան: Քանզի զոր երկին ամենայն բարձանց՝ երկրիս լայնութեամբ եւ անդնդոց ներքինոց խորութեամբ, ծովուց բազմութեամբ ոչ զաւրէ տանել, այլ իբր զդոյզն ի մեծէ բերի, ի փոքր գոյս տեսականեցեր զաւրութեամբ սահմանեալ եզմարտապէս անհրապուրելի, զի մի՛ նորոգ իմն երեւելով յայլ էութենէ առ աչս հաւատացի երկեւանութիւն ինչ վարկանիցի՝ վիրաւորել հան թէ բժշկել անընտարաբար զկարծիս մտաց: Քանզի որպէս մարմին ինձ հաւաստապէս, աւրինաբանեալ Որդի աստուծոյ, իսկութիւն եւ ոչ աւրինակ ի յարդեանց ցոլենոյ արարչապէս միշտ հանդերձեցեր, եւ կայլակ կողիդ՝ զարիւն խաղողոյ, եւ արգանդ կենաց հոգեւոր ծննդեան՝ զառատութիւն ջուրց յոլովութեան, նոյնպէս եւ զՀոգի անմահիդ փչման սուլաւ եւ ի սոյն արդիւնաւորեցեր[44]. երկուքիս կենաց, որոյ կերպարան յառաջ եկեալն եւ ոչ ներքանոսութեամբ է փոխարկութիւն, որպէս ոչ տեառնագործութեան խաչական փայտի ինչ երկրորդութիւն, նստելոցս յերկրի խաւարի ըստ նմանութեան հո, տէր, ծագեցեր[45]: Քանզի յայս կերպարան շնորհի զանպակաս լրութիւն անհասիդ յայտնեալ աշխարհի լուսաւորեցեր, զի մի՛ տեառնկն կարաւտասցի, և մի՛ ընչեղն բարձրամտեսցի, ըստ ասդոյ հաւասար բաշխման եւ լուսոյ արեգական տարածման եւ ջրական վտակաց զեղման, զի հաւասարապէս բաշխիւր երկրածնաց մանանայիւն զուգամասնութեամբ՝ փոխունցն առասել, հան մեծամեծացն:

ԺԱ

Իսկ այս նիւթոյ տեսաւորութիւն խորին խորհրդոյ եւ ի բնուստ անդուստ հրաշապէս ունի զբարգմանութիւն, որպէս զի ո՛չ երկմիտ ինչ շուրթափութեամբ անհաստատապէս զտեղի փոխէ եւ ո՛չ նենգզղաբար զբնակութիւն իւրեան լքանէ, հանգի ոչ վերջնականաւոր անառով ներքի եւ ոչ յրնդդիմակէտ ումեք ողողեալ արտաքս ելանէ: Վասն զի որպէս պատանումն գունոյ չէութիւն մարմնոյ անփոփոխ իմն եւ անհրաժեշտ, որ գոլովն գոյացուցանէ եւ ոչ գոլովն ապականէ, այսպիսեաւ իմն յարմարութեամբ իւրոյս զաւրութիւն անդստին ի յիւրոց անտի կերպարան զառեալն ունողի միասնական զուգութեամբ ընդ մեզ իսկ կրցորդեցեր, տէր Յիսուս Քրիստոս, ընդ իւրին գոյի եւ զաւրինակն լծակցելով. հանգի զանիմանալին տեսութեան աչաց և մտաց ըղձից ի դէմս բերեալ կերպաւորեցեր, ի պաղոց երկրի ճնշեալ մզելով, զարմանալեաւ հրաշագործութեամբ մատակարարիլ մեզ պատրաստեցեր: Մանաւանդ զի ոչ յոլովից խառնից ի մի եկելոց խմբակցութենէ զանազան ծաղկանց, ըստ ինոյն եւ տառերին բազմաբաւեան այլայլութենէ, զայս իւղ ածութեան[46] հրամանատարեցեր, այլ իբր զաւրինակ փոխեալ զայն առ այս՝ դու իմիմն խառնեցար ի սոյն մարդութիւն վերնալոյս ձիրոյ: Որ թէպէտ անճառ են համեղութիւնք հումդ անուշութեան, եւ ընդ աւրինակաց իւրիմ ոչ համեմատի, այլ ծաղիկ դաշտի եւ ջուշան ճովտաց եւ ճառդոս ընտիր եւ եղեգնախոտիկ՝ խառնեալ հալուէիւ, յարմարութեամբ հոտոյ հրմոյ՝ փրքեալ ողկուզոյ եւ ազնիւ գինւոյ, ոչ սոսկ հան թէ իւղոյ միութեամբ պատշաճապէս աւրինակեցար փառատրեալ անուղղ անբընին, որ զամենայն լնուս եւ յիւրէ իմիմէ ամենեւին ոչ կարաւտանաս: Ուստի ոչ շփոթելովք ի հակառակաց բռնադատութեանց՝ բաժանեալ կամաց մեկին առակի, այլ ի սիրոյ հաւանութենէ աստուածապէս ի մէնջ պարարիս՝ վասն մեր ըստ մեզ առ ամենայն վայելչական նմանութիւն աւրինակեցեալ, առ որս լոյս բարի եւ հուր ջեռուցիչ, տապ սիրոյ՝ առանց մասին ինչ շնչման անգթական սառնացրտութեան այս զանգուած ճիւթոյ կաթուածոյ ձիրոյ մաճուր մտաց տեսեալ իմանի, որով յիրաւի սուլաւ ի յաստուած է միանալի: Ընդ Սողոմոնի ածելոյ, որդեգրեցելոյ աստուծոյ երգեմ բերաւով հարսինն երկնաւոր փեսայիդ բարեբան գնացութիւն՝ համբուրեալ ի յիղձս մտաց զհոտ իւղոց հոց, հան զամենայն խունկս, եւ իբր զբանս կենաց յաւիտենականաց ունողի, ըստ հոգելից բանի իմաստնոյն եւ աստուածաբան աւետարանչին, զհետ հո ի հոտ իւղոց հոց ընթացուք[47] լուացեալ զերեսս ջուրբ կենաց, որ ի վեր է, հան զերկին աղոյս այսորիկ, եւ ածեալ զգլուխս անախտական իւղվդ երկնայնով՝ յանդիման եղեց էնք ուրախութեամբ, զուարթապէս եւ ոչ տխրաբար:

ԺԲ

Այս իւղ[48] խնկելի, պաշտելի եւ երանելի ո՛չ սոսկ ածումն ուղղոյս սենեկի եւ կամ ներաց վարսից գազաթան նպաստ ինչ մատուցանի, եթէ ոչ տէրունական կենսատու խաչիդ տեառնագրեսցի: Սոյն իւղ զարմանահրաշ աւրինութեան լուսոյ զերեայն եւ զխուժն, զինդիկն եւ զբարբարոսն, զսկիւթացին եւ զելլենացին, զդուժն դժնէաբար եւ զարհաւրատեսակ շանագլուխն սոսկավիթխար, զտէրն ազատ եւ զստրուկն ծառայածին հրեստոսեան արարեալ[49] անուամբ հո կնքէ եւ Հոգւոյդ

Սրբոյ ընծայէ եւ Հաւրդ երկնաւորի հարազատ որդի հաստատէ: Բազմա-
րիճակ են սովաւ արուեստից տեսմունք, յարմարեցեալք նախ՝ նիւթոյն,
ապա՝ զաւրութեանն: Քանզի իբր անաւթ փայտեղէնն, մինչ չեւ ածեալ
իցէ, դիւրաբար ճերձի եւ, անաւգուտ եղեալ, անպատուի, նոյնպէս եւ
մարդ, ոչ իւղեալ սովաւ, ճեշտեաւ խորտակի եւ, մեկուսի եղեալ առ ի
էն, ոչ լուսաւորի: Մաոն սա էր, Յիսուս, որով զերաշալիսն զարմա-
նագրես, բանզի իբր անգծելի կազմութեամբ, կարծր պանպանակաւ,
ամենապատրաստն շրջարկութեամբ պաշտպանեալ ծածկէ յայլագունակ,
խրթնի եկամտից, մինչ զի ասուի մարդութեան, թաթաւեալ ի սմա, ո՛չ
ճերկի արեամբ եւ ո՛չ տխրատեսակ երփնիւ այլայլի: Նա զի եւ թա-
փանցանց իմն խառնութեամբ հոգեպէս ընդ բանձրութիւն մերս գոյու-
թեան մտեալ անցանէ. զի թէ անէծք սաղմոսողին ձիրոյ առակաւ ընդ
ոսկերս չարին համայնիւ բաշխի[50], ո՞րչափ եւս Հոգիդ սոյն ճարպով լու-
սոյ զաներեւոյթ ճերճնոյն տեսակս կենագործեալ ողջացուցանէ, ազ-
դումն առեալ ի խորոց անտի շնչման հագագին՝ մինչեւ ի սպառուած
ծայրիցն եզերաց զրնաւն ընկղմէ զյիշատակ մարմնոյ մանուն արկա-
ծից, բանզի կենդանական զաւրութիւն էր միշտ անաւոր, տէր Յիսուս
Քրիստոս, ի սմին խառնեցեալ՝ ընդ սոյն իսկ բնակէ:

ԺԳ

Այս ածումն բարեսեպիլ եւ առ բոնամարտիկ, մերկամարցանակ ըմ-
բիշս, իբր զաւրաւոր ճնարից կերպարան ճգնաւորական, անընմրոնելի
ձեռաց ճերճակին, աւրինաւք պաշտի, դիւաց եւ ախտից հզաւր անարկու:
Քանզի յոգնապանոյն պճնութիւն բանին նզեկիելի առ իմանալին փա-
րատն ճենճնաւոր առակագրութեամբ, ողբականաւք շարայարմարեալ.
Յորժամ եղեր, ասէ, եւ հանդերձեցար ընդ ածելոյ էերոքէին, ուր ար-
ձանէն հրեղէնք հաստատեալ կառուցան[51]: Աւրինաբանեալ անաւորու-
թիւն ամենավայր ձեռնկալութեան, որ միշտ անճառ ես բանից եւ զե-
րազանցեալ՝ ճննութեանց, որ Աւետարանաւն կենաց խնկիս յարակայ՝[52]
իբր նորածին ածեալ ի հաղարի Դաւթի, եւ ի բանաձայապետին հարց-
մանէ՝ Դո՞ւ ես ածեալն՝ որդի աւրհնելոյն[53], եւ յերանաւորն դաւանու-
թենէ Պետրոսի՝ Ածեալ միայն՝ Որդի աստուծոյ կենդանւոյ[54], եւ յապա-
հաւատ ճննողացն, երէ՝ Դո՞ւ ես ածեալն, ասեն, ասա՛ մեզ համար-
ձակ[55], եւ ի կանոնականացն հոց հաւատամբ յածեալդ ուսուցիչ եւ տէր
ամենեցունց: Եւ Հերովդէս յառաջ, բան զսոյն, զածեալդ անուն յայտնա-
պէս հարցեալ[56]. եւ զիա՞րդ գրեն, դու իսկ ասացեր, զածեալն աստու-
ծոյ՝ զէերն Դաւթի զանսկիզբն Որդի՝ ժամանակաւ որդի[57]: Քանզի այս-

պէս ընկալաբ վայելչաբար զայս բարգմանեցեալ, որ ի մեզ բերի ծայրն
կատարման խորհրդական կոչմանն՝ վիճակ հրիստոնէից նախապատու-
ւթեան:

ԺԴ

Այնքան ունի անաւորութիւն, միանգամայն եւ արբութիւն, իւղաւորա-
կան խնկաւորութիւն սոսկալի անունս ածութեան, մինչ զի որպէս ոչ է
համարձակել ուրուք յերկրայնոցս աստուած անուանիլ, այլ՝ աստուա-
ծային, նոյնպէս ոչ բերէ մարմին զՔրիստոսդ անուն անձին համարել,
այլ՝ զհրիստոնեայն, անտանելի նախնոյն մեծութեան մկրտչին՝ ջուրբ
զՀոգին հրաւիրողին[58]. Քանզի չեմ ես, ասէ, ածեալն[59], այլ առաքեալ
առաջի նորա: Սովաւ շրջէին, որպէս բանն ազդէ աւետարանչին Մար-
կոսի, առաքելականացն լծակցութիւնք[60], իբր ազգակից հարազատ ձե-
ռինդ աստուծոյ՝ այսու վարեցեալք, բանզի իւղով ածանէին եւ առանց
մարդկային ճնարից անուամբ էր բժշկէին: Վասն զի որպէս խաւար՝ ի
լուսոյ եւ ցաւ՝ յառողջութենէ, գիշեր՝ ի տուրնջենէ եւ մահ՝ ի կենաց,
այսպէս եւ ի սոյն իրէ տիրապարգեւէ ամենայն չարին երեսյբ մեր-
ժին, խափանին եւ բնաւին ամփոփին: Քանզի որպէս ճանճ զազիր եւ
փոքր զեռուք սարդից եւ ուկճամաքից, իբր ի դեղոց մահու, յայս նիւ-
թոյ սպառեալ պակասին, սոյնպէս լուրեամբ շնորհի աւրհնութեան
սոյն իւղ զաւրացեալ՝ ե՛ւ զայս վանէ, ե՛ւ զմուրհակս չարեաց ջրէ, ե՛ւ
զվնաս մահու պատառէ: Ոչ է աւազան կատարեալ առանց ածմանն աւ-
ժանդակութեան: Երէ աւազակացն մահու խոցման զմարդն առաջին՝
այս դեղ փրկութեան մատուցեալ տուաւ[61], երէ աճնարակ վիրացն Յա-
կոբայ եւ Իսրայելի՝ սոյն իր պատուական յիշատակեցաւ: Այս իւղոյ
փափագեալ Դաւիթ՝ իբր ձիրճնի պաղալից ի տան աստուծոյ յուսով
յարակայի[62], լրեալ զբլիսատութիւնն՝ անդստին զմկրտութեանս շնորճէ
գուշակէ: Եւ զի՞ է ինձ զայսմանէ նառել եւ համայնին կարծել հաստանել,
որ եւ ոչ վերինն զաւրեն ձեռնարկութեամբ ինչ բանի զսոյն խորհուրդ
ի մասնաւորէ ինչ նառելով նշանակել, բողում ասել, թէ յիսկութենէ:

ԺԵ

Փա՜ռք ճեզ միշտ եւ յամենայնի, անման թագաւոր, ի յայժմու երգե-
ցեալ աւրհնաբանութեանս, զոր արարեր եւ կատարեցեր առ իս, բարե-
խնամ, գթած եւ երկայնամիտ, հարուստ եւ առատ ամենայաղթող, ան-
դրսին ի հարցն գծագրելով զաւրինակն՝ մինչեւ ի լրումն ածեր զիսկու-
թիւնն նշմարտապէս: Դու լոյս իսկ բնութեամբ եւ արեգակն մշտապայ-
ծառ՝ եւ զաշակերտացն դաս լոյս անուանեցեր[63], որով զարարածս ամե-

նայն երկրի ճառագայթիւ երջանիկ շնորհի նոցին լցուցեր: Ընկալար գիտլն անուշութեան յումեմնէ ի յոտս[64] յաւիտեան ընդունելութեան մաղթանաց առ Բեզ, եւ ի միւսմէ պռոնկէ[65] ի գլուխ՝ նշանակ սիրոյ գթութեանդ առ մեզ, մշտափափագ բաղձանաւք անսահմանելիդ ի սոյն հատուտել, մինչ զի ոխտիւ անվոխադրելեաւ աւրէնս յարակայս աւրհնաբանելիս՝ ֆոյինաճուրաման պատուէրս կենաց ընդ համաւրէն աշխարհ բառոզել զսկաւառնեռն իւղոյն յարգաւորութիւն[66] զարմանս հրաշից լսողացն, առ ապառնեացն յուսադրութիւն: Դուք ասծութիւն ունիք զարբոյն[67],—ասաց երջանիկն առաքելութեանց՝ մեկնեալ զխորհուրդն, որ ի մեզ զեղեալ յառաւելութենէ կենդանաւարիդ անպակաս բովանդակութեան: Ուստի յաւէտ իմն յարմարաւոր եւ հանգուցապիտ առ ի մասնաւորն նմանութիւն լուսոյդ եւ Հոգւոյդ Սրբոյ՝ այս կարծած աւրհնութեան ի վերնոյդ բարեբասութենանց անսպառաբար սրսկեցեալ ի մեզ. եւ ասի լոյս՝ իբր զնախաբիւ գոլ ստեղծուածոց եւ արարչութեանդ պատկերակից, որով զխաւար մթութեան մեղաց հալածես,—իսկ հուր, զի յամենայն տարր արարածոց հաւասարապէս ունի զուգութիւն ըստ էականին կշիռ բաշխութեան, ծածուկ եւ յայտնի, լռեալ եւ ծանուցեալ, եւ երէ ոչ ընդհարցի ի հակառակէն, ոչ ի յիմնհասաստ յաւժարմտութենէ բաղձալ բորբոքիլ. դարձեալ եւ՝ ասծումն, զի արեւայրար որդեգրեալ ընդ Բեզ՝ ի ժառանգութիւն Հաւրդ մատուցես, ողորմութենանդ ազգակցաւ նկարեալ ի մեզ աներծանելի՝ ի հանդերձեալ փառսն փայլեսցուք. դարձեալ և՝ հոգի, զի մարեալ զարկածս խարէութենանն, որ ի բանսարկուին ներգործութենէ, նորոգ փոփոխմամբ, հոգւով եւ ճշմարտութեամբ Հաւրդ երկնաւորի երկրպագեսցուք[68] բեւեռեալ ընդ Բեզ յուսոյն հաւատովք, ամենապարգեւ:

ԺԶ

Աճա արդարեւ յաւէտ իսկապէս իւղս այս լուսապատար, խնկալիր՝ վերնականիդ սիրոյ տեսութիւն: Վասն որոյ եւ Պաւղոս իսկ պատշաճ վարկաւ ի ճառ գոհաբանութեանն՝ ասելով յայտնի. Որ ասծ զմեզ ձեւ հանդերձ ի Քրիստոս Յիսուս՝ ասուած է, որ եւ կնքեաց զմեզ եւ եա զառհաւատչեայ Հոգւոյն ի սիրտս մեր*. եւ դարձեալ՝ Մի՛, ասէ, տրտմեցուցանէք զՀոգին Սուրբ ասուածոյ, որով կնքեցարուք յաւուրն փրկութեան*: Պատկառելի եւ անվանելի ասծութեանս յորջորջութիւն՝ իբր ի նորումս յաւէտ, բան ի հնումն: Քանզի բանն դաւթեան սաղմոսին

377. Բ, Կորնթ., Ա, 21—22:
379. Եփես., Դ, 30:

զտիրական տնաւրինականացդ սկզբնաւոր կրիցդ խորհուրդ ճշմարտաբար վերասանմանէ. Ժողովեցաք, կուտեցաք իշխանէ ժողովրդոց վասն տեառն եւ վասն ասծելոյ նորա*: Մարգարէութիւն մեծ տպատրեալ զանարբելի արեանդ պատրիս նրէխումբ չար մոլեգնութենանն, որ ի ատէդ յանդգնութիւն. Ո՞վ է, որ ձգիցէ զձեռն իւր յասծեալ տեառն եւ հաւեսցի*: Քանզի թէ եւ յազգայնոյն սպանաւ Սաւուղ[69], այլ ոչ իսպառ մեռցաւ յամաւթ եւ ի նախատինս ազգաց աւտարաց, մինչեւ արեանդ աստուածոյ հաղորդեալ գտան: Գրաւական մեծ յիշատակի ապագայիցն ժառանգութեան աղաւթանուէր աղերսարկութիւն ասել սաղմոսին. Վասն Դաւթի՝ սիրելոյ ֆոյ մի՛ դարձուցաներ զերեսս ֆո յասծելոյ ֆումմէ*. եւ դարձեալ՝ Նայեա՛ եւ տե՛ս յերեսս ասծելոյ ֆոյ եւ արա՛ ողորմութիւն ընդ ասծելոյ ֆոյ[70]:

ԺԷ

Զեռին[71] ֆոյ, Քրիստոս, երկրպագեալ պարգեւատուրիւն այս նիւթ լուսակիր, բանզի ոչ այլ մեծ բարձրութիւն յարեայութեանն նոխութենէ ասէ մարգարէն ի դիմաց ֆոց, տէր, բան թէ՝ Գոի զԴափիթ ծառայ իմ եւ իւղով սրբով իմով ասծի զնա*: Ուստի կիրթ իմն յիշատակաւ զֆոյդ նամբուրեալ լուսոյ ասծութիւն, տէր Յիսուս Քրիստոս, ծանիցուք զերզ անփոփոխ մշտնջենաւորութիւն, թէ դու ես ամենայն եւ յամենայնի միայն թագաւոր թագաւորութեանց եւ ճշմարիտ ասծեալ իւղելոց, փառաբանեալ երկրպագութեամբ երէկ եւ այսաւր: Քանզի զոր աւրինակ պատրոյգ, թացեալ ի ճարպում, ոչ երեւեցուցանէ ինչ նշոյլ, մինչեւ նուրբ լուցեալ վառիցի, սոյնպէս եւ այս ասծութիւն լուսոյ, առ ի մեզ հեղեալ, ի հանդերձեալսն չտեսաւորի: Այս է կերպարանին մեկնաւոր բացերեւութիւն, ի նախնեացն եւ այսր բերեալ, բարենշան իմն յարմարութեամբ հրաշապայծառ երանգաւ գունեալ:

ԺԸ

Արդ, այսոցիկ պատճառ վենագոյն մասանց կեցուցչաց, աստուածականաց արարչութեանդ հարազատաց, առանց որոյ[72] ոչ է գրիլ Քրիստոսեան, եւ ո՛չ նագովրեցի անուանիլ, եւ ո՛չ յիշատակիլ յորդիս Յուդայի

383. Սաղմ., Բ, 2:
386. Ա Թագ., ԻԶ. 9:
391. Սաղմ., ՃԼԱ, 10:
396. Սաղմ., ՀՀ, 21:

եւ կամ խրախոյս բառնալ յանուն աստուծոյ Յակոբայ[73], այս հիւթա-
կանութիւն աւրհնութեան ձիթոյս, յորում Սուրբ Երրորդութիւնդ խառ-
նեցեալ միաւորի՝ ճառագայթ շնորհաց, շուք մերոց դիմաց, նկարագրու-
թիւն երեսաց, բարեձեւութիւն պատանմանց, լուսաւորութիւն աչաց,
տեառնագրութիւն բրաց, վայելչութիւն այտից, զարդ կերպարանաց,
պանպանարան շրթանց, հանդերձիչ կրաւնից, յարմարիչ վարուց, շաղ-
կապ հաւատմանց, զաւրութիւն անձանց, ուժգնութիւն դիմեցմանց, խա-
փանիչ յուրից, հակառիչ կմայեկաց[74], նահանջիչ ձեռնածուաց, խայտա-
ռակիչ կախարդաց, գոռիչ պաղտից, բռնախոյեան դիւաց, փարատիչ
ցաւոց, կատարիչ կնճեցելոց, տենչանք երախայից, անգնին արտաք-
նոց, հիացումն հեթանոսաց, նախանձաւորաց աննաւատից, մերկացուցիչ
գաղտնեաց, յարգանք յեռնոց, փառք սարկաց, պնդումն կանանց, աճե-
ցումն տղայոց, հրճուանք ծերոց, ձեռնադրիչ նուիրելոց, զգուշութիւն
մարդոց, պատկ թագաւորաց, ճոխութիւն արքայից, յառաջադրութիւն
կայսերաց: Քանզի զոր աւրինակ ամաւ ինչ կնճեալ նշանակիչ իմն է
ներհնայնոցն մեծագնութեան, նոյնպէս բարձրութիւն շնորհին ի մեզ
սուաւ ծածկեցեալ յանուն Ո, աստուած տէր Յիսուս Քրիստոս, վայել-
չական իմն տեսակաւ ծանուցեալ նշանակի: Իսկ անունն իսկոյն անդրս-
ոտին ի նոյն յորջորջեալ կոչմամբ, ըստ նոգելից արանց իմաստնոց, որ
չեզիպտացւոց անտի սկսեալ, ի դէմս ածելով զիրին կերպարան՝ անա-
ւոր խորհրդոյ պատկեր[75]:

ԺԹ

Քանզի միտոնս այս աւրհնաբանեալ, զոր մարգարէն կանխաւ լոյս
աչաց գրեթէ զոյն աղերսեալ խնդրէր[76], ըստ հերքութեանն բառի, որ
ըստ խոստութեանն նոմերոնի[77], թարգմանեալ իմանի՝ ինձ մայր, այս-
ինքն է՝ ասւ ի յինէն ձգող զմերս բնութիւն զաւրապէս, եւ կայուն նաս-
տատել չինաղ փոփոխմամբ զջուրց լուծականութիւն ասւ ասազանին լու-
սաւորութիւն, եւ իբրեւ զդեղ մածուցիչ կաթին՝ ի նոյն ինքն յեղանակել
զցնդեալս իմ վայրագութիւն[78] եւ զաղբերց հեզեղեալ մշտահոսութիւն:
Իսկ մանանոսւ, որ եւ այս միտոն ըստ այլում բառի ցուցանի, այս-
ինքն է՝ մթին[79], որ եւ խաւարչուտ գոլ եւ ծածկեցեալ կամ անտեսական:
Որ եւ սոյն կոչումն դիմառութեան չէ ասւարացեղ, **հանգի արդարեւ**
յիրէ անտի անունն նշանակի, վասն զի անքնին է այս խորութիւն յա-
յէտս, հան զամենայն սրբութեանց սրբոց: Զի ոչ եթէ ջրոյ աւրինակաւ
զաղտ ինչ լուանայ եւ կամ նացի բնութեամբ զսիրտն հաստատէ, այլ
նորոգ իմն յարմարութեամբ ի մասունս ազդողականացն անաւրինա-

պէս տեառնագրի, սակայն աննիւսութեամբն վերնականաւ եւ զանունն
ունի անքնին: Քանզի որպէս աստուած իսկ եւ իսկ ի լոյս անմատոյց
ասի[80], իսկ անսահման փառաւորութեամբն յեղանակաւ իմն անբաւ-
թեան ի խաւար անգնին ծածկեալ[81] իմանի՝ փակեալ արտահուստ ի
ձեռնարկութեանց մերոց իմաստից, նոյնպէս եւ այս ծորումն լուսոյ ի
լեզուաց ոմանց ճարտարաց ի ճաւ նեմութեանց դրականապէս անու-
անագրութեամբ մոայլ առնայնի, վասն ոչ զաւրելոյ երկրածին բնութեան
զիսկն գիտելոյ: Իսկ զի զերկաճանչիւրս աստուածականացն անդստին
յինեան հարստաբար, տիրապէս ունի, հանգի ի կոչումն անուան բարձ-
րելոյն նմանակերպեալ՝ կրկին մեծանայ իսկս այս՝ նուիրեալ ամենա-
բուրեան ազնիւ կնդրկաւ. վասն զի աստուած մեր նուր ծախիչ է, ըստ
Մովսեսի*, եւ դարձեալ՝ լոյս է, ըստ Յովհաննու*, ուստի եւ եսայի
նշմարտապէս զսոյն ակնարկէ՝ եղիցի՛, ասէ, լոյսն Իսրայելի ի Հուր*:

Ի

Դարձեալ այլ իմն կերպացուցանելով զբանս ասւ ի նոյն պատկեր
յայտնութեան իւր, վասն զի ոչ մոռանամ զիմն նողկութիւն, որ ի
գրութենէ մեծիդ հաղցրացաւ՝ վերստին գովեստիւ աւրհնեալ: Քանզի
մեռայ, որ է դառնութիւն[82], այսինքն՝ նշանակ[83] իմն յարմարական չար-
չարատւր կրից տաժանմանց, որ եւ միտոն ստուգաբանեալ մեկնապէս
ըստ մեզ՝ մեռելութեան ազգականութիւն: Քանզի այսու ածմամբ նո-
գեւորականաւ, խզեալ կամ հատեալ ի սեռոտիասէր, մանակերպարան,
տաղտկազգրական հեշտութեանց հակառակողին, որ ատչախոնաւ մեղ-
կութեամբ զհնարս ձայնատրական եւ կամ զարկուած վերածածկութեան
մզնարհեստ, ուժգնարարքս, խռոխտանձնական կազմածոյ թմրկիս
գործականութեան չրացիր իմն գիջութեամբ անվայելուչ թուլաղաշնա-
կեալ[84] ի ստորեւ կորստեան հարչէ զաւրինակ մերս գոյութեան,—կա-
պիմք յուսով վերստին դարձեալ ընդ անհատ խորհրդոյ խաչի հոյ, Քր-
իստոս, մկրտեալ ի մահ կենդանւոյդ՝ անվախճան կենացդ սովաւ հա-
ղորդիմք[85] ի բեզ իսկ, աստուած, համայնիւ խոսխոստեալ իսպառ ամե-
նեւին անհատուածելի:

---

455. Բ Օրին., Դ, 24։
455. Ա Յովհ., Ա, 5։
456. Նա., Ժ, 17։

ԻԱ

Այս իւղ զդրաւչեալն Բառակուսեան յանուն Ք՝ն, Յիսուս, նշանի բարձրելոյդ հաւասար հաստէ, շնորհ ընձեռեալ զուգապատ եւ նմանատիպ արեան կեցուցչիդ, նոյն անվանելի փառաւք պսակեալ՝ մեծացուցանէ: Փայտ աճուանի իւղոյ աւրհնութեան[86], ըստ մարգարէին կանխաձայնութեան, զի հասարակաց կազմեցեալ բուսոց անտառաց զաւրապէս ուղղեալ, ի խակութենէ շարին արկածից և աւտար կարծեաց ի սահեցողդ վերաբերեալ՝ առ նոյն նիւթս կենաց հասուն ներգործէ: Զի եւ որ ի մեզ մտից պատուհանաց մշտաբացիկ բափանցանցութիւնք, յանուն մեծութեան անաւորիդ զաւրութեան ի խոնական իմն համեստութիւն եւ տեառնագրեցեալ՝ առ ի յղձակերտ աւթեվան Հոգւոյդ, անագդելի պատրանաց չարին խաւարաճողմ խարդախողին: Այսու լուսով զսպեալ ամփոփիմք ի նուագ գոհութեան երեկորեացն պաշտամանն ընդ երկնայնոցն զամբարաց՝ առ աւրինակ վառման շնորհիդ, որ ի մեզ: Ի սոյն յիշատակ փրկութեան բարեացն սովաւ տնկեցեալ ծագի եւ ծայկաւէտ եղեալ պտղածնի: Ի սպաս ընծրեացն պատրաստութեան յեռնում գիշերի մեծիդ գալստեան՝ աւա զայս լոյս նրագի համարեալ ի կիր արկանեմք:

ԻԲ

Դարձեալ ըստ գրածացն գումարութեան խաո եւ չորիցն շարադրութեան, որ յալփաբետաց աճոի վերաբուի մինչեւ ի խաաներորդ երկրորդն կարգի, յորում զայս խորհուրդ խորութեան անդուստ բարգմանեալ՝ նաշակ հեշտալի, որոց հաղորդին, ջամբել պատրաստեմք ամենակամ յարմարութեամբ: Քանզի յոյսաներորդէ աճոի գրոյ ի չորեքհարիւրն փոխաբերեալ՝ ստուգաբանաւորէն ճննութեամբ ընդ ձիթոյն անուան նիւթ նշմարտագրի[87], որ է կերպարան արդեան խմորոյ յինէն բերողի զգանգուածն զաւրեղապէս, որ ոչ սակաւ ի յոլովէն պարագայի, հաո թէ ի նոյն իրն դարձուցեալ, ըստ աւետարանական առակին, զամենայն առ ինէն վերաբերեալ աճեցուն առնէ[88]:

ԻԳ

Սոյն իւղ ճնգութեան՝ միշտ համբարձման եւ խոնարհութեան աւրինակ եւ նմանութիւն, առ ոմն կակուղ պատառաւ մատուցեալ ջամբի, հարթակշիռ եւ բարեյարմար բանի կերպարան, իսկ համայնից լուծականաց, նոսանուտ եւ ստորածորելի նիւթից՝ գերափառ, վերաշրջական, նրաշափառ խորհրդոյ պատկեր. հանգի եւ յամառ ինչ մորթոյ արկեալ՝ ոչ ըստ գինւոյ ձեւոյ եւ կամ ջրոյ թացութեան մեղկէ, այլ ի սահմանս պատշաճին պահէ: Այսպէս ընկալեալ զհոյոցդ բարեաց աճհաւասար առաւելութիւն, Որդի աստուծոյ կենդանւոյ, զարբանուէր այս աւծելութիւն ի նակատ դիմացս արեամբ Ք՝ն գրեմք եւ ի բնութիւն շնչոյս Հոգւով Ք՝ն տպաւորեմք՝ հաւատացեալ խորհրդով մտացս, երէ յաւէտ յայտնեսցի, նորոգ փայլեցեալ բազմաճաճանչ ծայրառնակութեամբ՝ ի տարածումն յոգեառեսիլ, զարմանահրաշ ընդարձակութեան, պտուղ իւղոյ՝ ընծայեալ զլոյս ի փառս ապառնեացն հանդերձելոց: Այս հարպ հոգեւոր, երջանիկ եւ վերհանշոյլ ի դէմս երեսաց իմս պատկերի, Ք՝ն ճշմարտ ջահատրեսցի:

ԻԴ

Եւ հանգի իբր աճհաս, ոչ ըմբռնական այս մեծ զաւրութիւն, արագ սլացմամբ ի թեւս թեթեւս մտաց պայմանի, անդր հան զկարծիս ուշոյ իմաստից անհուն հետեւման աճհետ փախստեան՝ լայն իմն միջոցաւ իսպառ որոշեալ, փակեցաւ յինէն, ոչ աւրինակեցաւ կցորդաւ, ոչ ընթացաւ զուգամասնութեամբ, ոչ սահմանեցաւ ձեւակերպութեամբ, ոչ կշռեցաւ ընկերին չափով, այլ աճա ընդ աստուածեան խաչիդ ճշմարտ, աւրհնեա՛ զմեզ, տէր, սովաւ եւ ի սոյն: Նա եւ աճունդ Ք՝ն աճաւոր, լուսաւոր, երկնաւոր եւ զարմանաւոր, ի գովեստ փառաց աճճառից մարդկութենից բուրվառաւ խնկեալ, սուրբ, սուրբ, աճհին, անպատում, բարձրեալ, ողորմած, վերերգեալ, ճշմարիտ, բարեբար եւ սուրբ, արա՛ սովաւ փրկութիւն, տո՛ւր եւ հաւատիւն, պարգեւեա՛ բժշկութիւն, հանդերձեա՛ շնորհ, առատաձեռնեա՛ երանութիւն: Յաւծումն այս ձիթոյ երկնաձնեալ լուսոյ աճառա՛ւ գտայց. յիւղեալս այս թեզաճ բանաւորաւ կան մի՛ մտցէ եւ մի՛ գրաւեսցէ տխրականութիւն աղտոյ մեղանաց՝ շաղախել երբէք զգոյս կերպարան: Եղիցի՛ սոյն իհին, որոց մատչին աւծանիլ սովաւ, հարսնապաճոյն պանծանաւք պճնել գեղայարէն, սուրբ վայելչութեամբ՝ երջանկապէս յոգի զարդարեալ: Եղիցի՛ հուրս այս լուսափառ եւ աստուածաձիր մերձեցելոցն ի սոյն ընտրութիւն մուխ կրկնեռաց եւ բարեփափագ ջերմութեան այլ յաւրինուածոյ, որով ամենայնիւ ամենապատրաստ պնդութեամբ ի կարծրականումդ աճասասան վիմիդ յարակայեցեալ՝ մի՛շտ արձանացայց՝ ի բեզ հաստատեալ աճերկմտելի: Լիցի՛ նշանակ վերնամրցանակ այսր պարգեւի սովաւ վառելոցն՝ ո՛չ ողողիլ ջուրք, ո՛չ այրիլ հուրք, ո՛չ ցրտանալ ի սառնութենէ,

ո՛չ վճասակար ճողմով շիջանիլ, ո՛չ աղտեղիլ յուրուական ինչ պղծութեանէ, ո՛չ զպաճեալսն չարին մատնել[89] եւ ո՛չ ի սառեւ ելիցն զմբերս գանձուն կենաց յիմարաբար արտաքս ճանել, ո՛չ անպատսպար մնալ ի բեւց ֆոց աւգնութենէ եւ ո՛չ զեացեալն ի մեզ աւծութիւն անմահրապէս ի բաց մերկանալ: Այլ եղիցո՛ւք ֆեւ ի սոյն ճրացեալ, սովիմք պարարեալ, սովաւ լուսաւորեալ, այսու արդարացեալ, ազատացեալ, պրկակեալ եւ թագաւորեալ: Եւ ֆեզ միայնոյ՝ միայն աւծելոյ յամենեցունց աւճնութի՛ւճ երգոց, ալէլո՛ւ լեզուաց, ճնչմո՛ւճ ձայնից, յաղթականութի՛ւճ գովեստից, բարեբաստութի՛ւճ շրթանց, արբանութի՛ւճ սաղմոսաց՝ ընդ Հաւր եւ Հոգւոյդ Սրբոյ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

Այն՝ իմ ձեռնարկութիւն ի սրբութիւնսն, եւ այս՝ արձանագրութիւն ի սրբութեանցն սրբութիւն[90]:

ԲԱՆ ՂԴ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՌ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Աստուած յաւիտենական, բարեբար եւ ամենակալ,
Ստեղծիչ լուսոյ եւ յաւրինիչ գիշերոյ,
Կեանք՝ ի մանու եւ լոյս՝ ի խաւարի,
Յոյս ակնունդեաց եւ երկայնմտութիւն տարակուսելոց,
Որ ամէնարուեստ իմաստութեամբ ֆո
Դարձուցանես յայգ զստուերս մանու*:
Անճառագ ծագումն եւ անմուտ արեգակն,
Քանզի ոչ գաւրէ ծածկել զիարս տէրութեան ֆոյ խաւար գիշերոյ,
Որում կրկնի ծուռ երկրպագութեան ամենայն եղելոց՝
Երկնաւորաց եւ երկրաւորաց եւ սանդարամետականաց[2]:
Որ լսես զնեծութիւն կապելոց*
Եւ հայիս յաղաւթս խոնարհաց
Եւ ընդունիս զխնդրուածս նոցա,
Աստուած իմ եւ թագաւոր իմ,
Կեանք իմ եւ ապաւէն իմ,

---

6. Ամոս, ե, 8։
11. Սաղմ., ՃԱ, 21։

Յոյս իմ եւ վստահութիւն իմ,
Յիսուս Քրիստոս[3], աստուածդ ամենայնի,
Սուրբդ, հանգուցեալ ի հոգիս սրբոց,
Մխիթարութիւն վշտաց եւ բաւարար մեղուցելոց,
Որ գիտես զամենայն յառաջ, բան զլինել նոցա[4],
Առաքեա՛ զպահպանողական զաւրութիւն աջոյ քո
եւ փրկեա՛ զիս յերկիւղէ գիշերի եւ ի դիւէ չարէ,
Որպէս զի զյիշատակ սոսկալի եւ սուրբ քո անուանդ,
Միշտ համբուրեալ շրթամբք հոգւոյ ըղձութեան շնչոյ,
Կեցի՛ց պահպանեալ ընդ այնոսիկ,
Որ կարդան զքեզ ի բոլոր սրտէ:

Բ

Եւ ի դրոշմէ խաչի քոյոյ նշանիդ,
Զոր աստուածային արեամբ քո ներկեալ նորոգեցեր
եւ ի նոյն շնորհն որդեգրութեան զմեզ մկրտեցեր
եւ ի փառս պատկերի քոյ նկարեալ յաւրինեցեր,
Այսու պարգեւաւ աստուածականաւ
Ամաչեսցէ՛ սատանայ, փակեսցի՛ն մեհենայքն,
Բարձցի՛ն որոգայթքն, պարտեսցի՛ն մարտուցեալքն,
Պակասեսցի՛ն զէնքն սայրասուրք,
Մերժեսցի՛ մէգն, փարատեսցի՛ խաւարն, մեկնեսցի՛ մառախուղն,
Բազուկ քո նովաճասցի, եւ աջ քո կնքեսցէ,
Վասն զի գրած ես եւ ողորմած,
եւ անուն քո կոչեցեալ է ի վերայ ծառայից քոց[5]:
եւ քեզ ընդ Հաւր, Հոգւովդ Սրբով
Փա՛ռք եւ իշխանութի՛ւն յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ԲԱՆ ՂԵ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ ԿՐԿԻՆ ՀԵԾՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԻՆ ՀՍԿՈՂԻ ԱՒՐ ՆՈՅՆ ԱՂԵՐՍ ՄԱՂԹԱՆԱՑ ԲԱՆԻ

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԻՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ[1]

Ա

Արեգակն արդար, ճառագայթ աւրինեալ,
Լուսոյ կերպարան, փափագ անձկութեան,
Բարձրեալ անճին, զաւրեղ անպատում,
Բարւոյ բերկրութիւն, յուսոյ տեսութիւն,
Գովեալ երկնաւոր, բազաւոր փառաց,
Քրիստոս արարիչ, խոստովանեալ կեանք:
եւ արդ, զթերութիւն վրիպանաց բազմասխալ ձայնի եղկելոյս,
Ամենազաւրդ բանիւ լցեալ,
Մատուսցե՛ս յաղերս հանուրեան Հաւր քոյ բարձրելոյ,
Որ վասն իմ ի փորձ եկիր անիծից[2]
Կերպարանեալ զիմ նմանութիւն,
Ամենեւին կենաց աւրինութիւն,
Վերնոց եւ ներքնոց բարեխնամող տեսուչ համայնից:
Զի թէ յանձն առեր մեռանիլ վասն իմ[3],
Աստուած եւ տէրդ բոլորեցուն,
Ո՞րչափ հանեսցիս առաւել եւ այժմ
Վտանգաւորս կրից կարեկցել՝

Ընդ իմ պարտատրիս միշտ աղաւթելով
Ազգակցաւ մարմնոյդ առելոյ ի մէնջ՝
Առ համապատիւդ Տո Հայր:

Բ

Եւ վասն արեանդ պատուականի՝
Միշտ մատուցելոյ ի հանուրիւն կամաց առաքչիդ,
Բարձցի՛ն վտանգք մեղուցեալ դատապարտելոյս,
Թողցի՛ն պարտիքն, ապաքինեսցի՛ ամաւթն,
Մոռասցի՛ն պատկառանքն, բարեգործեսցի՛ն դատակնիքն,
Սատակեսցի՛ն ոդդունքն, վերասցի՛ լալն,
Հանդարտեսցէ՛ կրճումն առամանցն,
Սպառեսցի՛ն ողբքն, հատցի՛ն արտասուքն,
Մերժեսցի՛ սուգն, հալածեսցի՛ խաւարն,
Վատնեսցի՛ հուրն սաստկութեան[4],
Հերքեսցի՛ն տանջանարանքն բազմաւրինակք:

Գ

Եկեսցե՛ն գթութիւնք կամողիդ,
Եւ պարգեւողիդ կենաց ամենից,
Ծագեսցի՛ լոյսդ, արագեսցէ՛ փրկութիւնդ,
Հասցէ՛ աւգնութիւնդ, ժամանեսցէ՛ այցելութիւնդ,
Կանխեսցէ՛ ցաւդ ողորմութեան,
Յառաջեսցէ՛, արբուսցէ՛ զանդաստանս պասքեալ՝
Անկեալ ոսկերացս բշուառութեամբ ի վիհն մահու:
Ծաղկեցուսցէ՛, պտղաբերեսցէ՛
Բաժակդ երկնատր արեան կենարարիդ
Զերկիրս խնամեալ աւուրն լուսոյ,
Որ անծախապէս միշտ պատարագի՝
Յիշատակ կենաց փրկութեան հոգւոցն ննջեցելոց,
Զի ամենայնիւ մահացեալ հոգիս մարմնովս մեղաց՝
Շնորհաւք Տո, գթած, ի բեզ զատացեալ՝ բեւ նորոգեցայց,
Զատեալ ի մեղաց անման կենդանութեամբ՝

Ի յարութեանն արդարոց, Հաւր հում աւրհնեցեալ[5]:
Ընդ որում բեզ փա՛ռք,
Եւ Հոգւոյդ Սրբոյ բարեբանութի՛ւն՝
Վայելչական գոհութեամբ
Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:
Ամէն:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ ՄԱՏԵՆԻՍ ԴՐՈՒԹԵԱՆ[1]

Ըստ հոլովման ընթացից ամանակաց յառաջ շարժութեան, որ ըստ լրապատարճ, նշուլագեղճ, արփիաճանաչիչ լուսակիրճ, աւրակշիռճ, մղտափարատճ, ակնապարար ականճ առեւ՝ ստեղծականճ առուսեկի, որ նամբարէ, հոլովէ, կուտէ ամաց յոլովութիւճ ի չափս դարուց[2], շնչասպառ եւ կենդանաճառոգ առուղեկաճ յափտենիս, ի յաւարտումճ կատարման իննեւեակ յոբելինին[3], ի սկիզբճ պսակելոյ մի տասնեկին[4] յաբեթական տոնմիս տումարի, յետ երից ամաց անցելոց, որ զկնի գալստեան ի կայս եւ ի կոյս կողմանց հիւսիսոյ դիմաց արեւելից յաղթող եւ մեծ կայսերճ հռոմոց Բասլի[5], յորժամ ընդարձակ եւ մակագափիք կանոնաւ սփիւռ տարածէր լիասանման եւ անխտրոց ի ստուարակարկառ[6] կոթողս կարծր արձանաց՝ ի ձգումճ ձեռին եւ յանխզելի լարս պարանաց երկարագունից, անբարթափ ի նոյճ վերասլացեալ ի յաջ եւ յահեակ՝ սեպհականել, յաւելուլ բաժինս մասանց վիճակաց, խմբից աշխարհաց ի ծոց իւր:

Արդ, ի յայնմ անդորրութեան միջոցի, յորում եգերեալ ընդոտնեցան թշնամիք եկեղեցւոյ, ստացեալ հիմնեցի, կառուցի, կարգեցի, կուտեցի, արձանացուցի, դիզի, բարդեցի, կացուցի, ցուցի, հաստատելով ի հըռաչակերտութիւճ միագոյ իրի զբազմաստեղնեան դրուագս դրութեան այսմ սոփերի արգասաւորի, ես՝ Գրիգոր կրաճաւոր հանճայ, յետին բանաճիւսաց եւ կրտսեր վարժապետաց, գործակցութեամբ եղբաւր իմոյ ընտրելոյ՝ Յովհաննէս կոչեցելոյ[7], Նարեկայ մեծափառ և բարձրապատիւ ուխտի վանականի, որք իբրեւ զմի մարմին բանական ի յերկուց առ մի կերպարան շինելոյ դիմաց կենցաղակցելով[8], ոչ միայն հարազատք, այլ եւ միաշունչք, միակրաճք, համապատիւք, զուգահաւաճք, ի հոիից աշաց առ մի եւ նոյն շաւիղ խորհրդոյ տեսեալք:

Արդ, հայցեմք ի հաշակողացդ յայսմ սեղանոյ յոգեւարէն եւ ախորժահամ հանդերձելոյ՝ յիշատակել զմեզ ի մաղթանս ուղիղս եւ ի պատկանաւոր խնդրուածս՝ սեռն սիրով ի միտս բարիս, որով եւ դուք եղիջիք գրեալ ի մատեանս կենաց վերին դպրութեանն: Ամէն:

ՏԱՐԸՆԹԵՐՑՎԱԾՆԵՐ

ԽՈՐԱԳԻՐ

Β *(այլ ձեռ.)* φtux խորագրից առաջ *Նախապատճառ աստուածախօս աղօթից (*φ *աղաւթից* tux *աղօթիցս)* s *Նախադրութիւն աղօթիցս գրոց* C խորագրից մինչև բաև Դ տ. 15 ներառյալ բուն գրչությամբ չի պահպանվել, ունի վերանորոգողի ձեռքով D խորագրից մինչև բան Ի ներառյալ չունի, ԻԱ—ԻՋ բաները բայֆայված, որ չենք համեմատել EFHo չունեն խորագիրը G խորագրից մինչև բան Ա տ. 19 ներառյալ չի պահպանվել J խորագրից մինչև բան Լ ներառյալ չունի, իսկ բան ԼԱ—ԼԴ տ. 87 ուշ գրչությամբ և բայֆայված, որ չենք համեմատել MUWZgq խորագիրը չի պահպանվել α խորագրից մինչև բան Ջ տ. 19–ի *Պատուէ[ցաւ]* բառը ներառյալ բուն գրչությամբ չի պահպանվել, ունի վերանորոգողի ձեռքով a խորագրից մինչև բան Թ տ. 35–ի *զաւանդ[ս]* բառը ներառյալ չունի e խորագրից մինչև բան Ա տ. 17 ներառյալ բուն գրչությամբ չի պահպանվել, ունի վերանորոգողի ձեռքով k 1—4 տողերը չեն պահպանվել n խորագրից մինչև բան Դ ներառյալ ուշ գրչությամբ

1 Σ *Դրունք* արբ. *Դրութիւնք* ATγμ *ձեռագրերից բացի, խորագիրն ունեցող բոլոր օրինակներն ունեն Դրունք փխ Դրութիւնք*

2 α_1 *յունաթախ փխ յոգնաթախանձ*

3 c չիf *ապաշաւանաց* ABKOγθστΓΣΦcdlst *ոգևշահ* γ *խրատոց*

4 β *անձինք* B *սուգտանաց* արբվ. *օգտակարաց* h *ըստգտանացն* N չիf *զղջականաց* Tδ *կանովնաց* V *կրօնականաց փխ կանոնաց*

5 V *կամաւորութեամբ յանձառութեանց*

6 L չունի տողը N չունի տ. 6—7 R *աներևոյթից* t *ներևութից*

8 f *ցուցմունք* արբվ. *լուցմունք*

9 Θσ *տարածունք* BOTVα_1δηθσΣ$e_1$rt *ծածկելոց* C$_1$KNPSYβλμφcdn$_1$x *ծածկեցեալոցն* QRωhp *ծածկելոցն* s *ծածկելոց* արբ. *ծածկեցելոց*

10 ω չունի տողը V *յանդիմանութիւն* C$_1$KNPλfikmn$_1$r *թագուցելոցն* QRSXβμφΓΣΦchlpx *թաքուցելոցն*

11 N չիf *զաւրաւորք* δ *ցաւոց վիրաց* Lα_1e$_1$ *ցաւոց (*N *վիրաւորաց)* փխ *վիրաց* RScf չիf *վիրաց* Nh *անբժշկականացն* S *անբժշկանաց* արբ. *անբժշկականաց* ωh *անբժշկանաց*

12 h *դեղ* Lα_1δe$_1$ *վիրաց* փխ. *ցաւոց* r *անտեսական*

13 δ *հնարատրութիւնք*

15 τ չիf *առիթք արտասուաց* ωch *առիթ* h *պատճառ* k *պատճառք* բառից մինչև տ. 18 ներառյալ չունի

16 N *խնդրուածոց փխ ի խնդրոյ* C$_1$KRδηφωfpsx *հայցմանց* N *հարցման (*μ *հայցմանց)* արբ. *հայցման* λ *հայցման* արբվ. *հայցմանց* u *հարցման փխ հայցման*

17 φ *միանձաց* V չիf *եւ* S չիf *եւ բաղմաց* β *անապատաւորաց* h *անապատականացն*

18 Tγτφ չունեն տողը

19 T չունի տողը γ չունի տ. 19—20 B

հոգէմատեան արբ. *մատեան* N *ողբերգութիւնն*

20 V տողն ունի նաև երկրորդ անգամ՝ Նարեկացու մաճառնկարի տակ σ տողն ուշ գրչությամբ β *սուրբ և երից երանեալ հաւրն Գրիգորի* α_1e *Գրիգոր Ծ*т *չիք Գրիգորի Նարեկայ* A *Նարիկեայ* N *Նարիկեցո* (Q *Նարեկացւոյ*) *փխ Նարեկայ* βΓ-ΣΦ *Նարեկեայ* ABQդt *վանաց* NΘт *չիք վանիցց Ծ*т *չիք վանականի* Γ *վան* (*տեղ է բողել, բայց չի լրացրել*) ΣΦ *վանաց* արբ. *վանից* u *վանեաց* արբ. *վանաց* A և *խոռագիրն ունեցող բոլոր ձեռագրերը, բացի* NγΘλт *օրինակներից, այս տողից հետո ունեն հոգեմատեան* (V *հոգեկիր*) *հոտորի և* (s *չիք և*) *հայոց փիղիսոփայի* (*շատեր՝ փիլիսոփայի* V *փիլիսոֆայի* β *փիլիսոփի* d *փիլիսովփայի*)

ԲԱՆ Ա

Վերնագիր.

Rl **վերնագրից առաջ** *Բան* **նշում չունեն** BNW-α_1Φfhikotx *Բան նշում և համարակալում չունեն* (Wβθτt *Բան նշում առհասարակ չունեն*) ABC$_1$LOPRSVXYα_1δηλσφωΣde$_1$fhiklmn$_1$prst-ux **վերնագիրն ունեն իբրև խոռագրի շարունակություն** (V **վերնագիրն ունի երկրորդ անգամ՝ Նարեկացու մաճառնկարի տակ** σ **գլխագաղղի տակ դարձյալ ունի** *Գրիգորի Նարեկացոյ ասացեալ խօսք ընդ աստուծոյ*) EHNUβγΦ **չունեն վերնագիր** F **վերնագրից մինչև տ.** 3 *Թախծութեան* **բառը ներառյալ ուշ գրչությամբ** MWZq **վերնագիրը չի պահպանվել** Γ *Ֆայվածությանն պատճառով վերնագիրը սկզբից կիսատ* g **վերնագրից մինչև բան Դ ներառյալ ուշ գրչությամբ Ծ**т *Գրիգորի* (τ *Գրիգոր*) *Նարեկացոյ ասացեալ փխ ի խորոց սրտից* g$_1$ *Վերսինն խօսք ընդ աստուծոյ* (o *Վերսինն յաւելուած կրկին հնծութեան նորին հսկողի*) *փխ վերնագրի* n$_1$ **բացի վերնագրից ունի նաև** *Աղերս մաղթանաց սրբոյն Գրիգորի Նարեկացվոյ ասացեալ* R *յաստուածոյ*

1 G **չունի տ.** 1—19 U **տ.** *1*—26 **ներառյալ գրչությամբ** μ **չունի տ.** 1—21 α_1 **չիք** *Զայն հառաջ* (*ջնջվել են*) n$_1$ *հառաջանաց* C$_1$ *հնծութեանց* h *հնծութեանն* b (*նվկն*) *երգութեան փխ հնծութեան* Y (*նվկն*) *հնծութեանց փխ հնծութեան ողբոց* F$_2$TZs *սրտի ողբոց* A *ողբոցս* m *ողբոյ* ABEL-SVα_1e$_1$ *սրտի* Σm *սրտի* արբ. *սրտից* x *աղաղակ*

2 b (*նվկն*) *հայր ընծաեմ* (X *ընծայեմ*) *փխ վերընծայեմ* o *վերընձաեմբ* Z *տեսուղ* k *տեսողդ նվկն* gδσողդ m *տեսողդ* արբ. *տեսողիդ* s *տեսողիդ* α_1 *գաղտեաց*

3 Y *եղեալ կրկնված նվկն* h *թանձրութեան փխ թախծութեան* F *անձին բառից մինչև բան ԺԳ տ.* 23 *ներառյալ ուշ գրչությամբ*

4 h *պլռուղ* g$_1$ *աղօթից* արբ. *ըղձից* LTZ-α_1e$_1$s *ճննճերոց* m *ճննճերոյ* արբ. *ճննճերոց*

5 ABC$_1$HKLOPQSXY$_1\alpha_1$γδηλσΦbcdhilm-n$_1$opx *բուրուաուաւ* k (*նկվն*) *բարբառաւ փխ բուրվառաւ* s *բուրուաուաւ* արբ. *բուրվառաւ* u *բուրուաուաւ* Vx *առ քեզ առաքել* (x *առաքեալ*) ABF$_1$KMUYΓu *առաքեալ* W *առաք* (*շարունակությունը չիք բերրի պատովածության պատճառով*) Σ *առաքեալ* արբ. *առաքել*

6 h **չիք** *Այլ* n$_1$ **չիք** *հայեացիս*

8 AZστωΦn$_1$r *բարդութիւն* Bϑ *բարդութիւն* արբվ. (ϑ արբ.) *բարդութեան* N *բարդութեանն* s *բարդութեան* արբ. *բարդութիւն*

9 B *յաւդուածս բանից* արբվ. *բանի զօդուածոցս* C$_1$F$_1$KLMNOPQRSTU$_1$WXY$_1$Zα$_1$βγ-δηλφωbcde$_1$fg$_1$hiklmn$_1$opqrstu *բանիցս* (F$_1$Y$_1$g$_1$tu *բանից*) *յաւդուածս* (TZδ *յաւդուած* U$_1$s *յօդուած* h *հօդուած* i *յդուած* qu *յաւդուածս*)

10 N **չիք** *ի*^{2} O *բարկութիւնն* g$_1$ *զայրացումն փխ բարկութիւն*

11 C$_1$LXλ *սրտիս* (Rϑτms *սրտի* TZ *սրտէ* U$_1$V *սրտից*) *փխ աստի* σ *աստի* արբ. *սրտի* AHKOQSηϑσωΓΣΦn$_1$q *զգայութեան* B *ըզգաստութեան փխ զգայութեանց* o *սգաութեան* r *սգայութեանց*

12 L *չունի տողը* N *ժամանեալ*

13 U$_1$ *եւ կամաւորական* ikr *բանաւորական փխ բանական* L *զոհի*

14 L **չիք** *զաւրութեամբ* b *ճարպոյ* արբվ. *ի ճարպոյ* TZikr *ճննճերոյ փխ ճարպոյ* s *ճննճերոյ* արբ. *ճարպոյ*

15 o *ի յիսն* Oα$_1$e$_1$ *պարարտութիւնն* kr *պարարտութեան*

16 Z **չիք** *եւ* U$_1$ *իմում* C$_1$U$_1$λΓan$_1$ *խառնել* h *ճառնեալ* N *աղերս իմ փխ աղերսիւ*

17 KLTα$_1$γδηω *իբր* s *իբրև զհամբարձումն* արբ. *իբր զամբարձումն* Vq *ամբարշտեւոյն* B *Յակովբու* արբ. *Յակովբայ* H *Յակոբայ* արբ. *Յակոբու* σ *Յակոբու* արբ. *Յակովբու*

18 V *յեսայեա*

19 Vx *եւ իբրև* C$_1$Nλo *զանիրաւութիւն* s *զանիրաւութիւն* արբ. *զանիրաւութիւնն* V *Զաբիղոնի փխ Բաբելոնի*

20 N *տաղկալի* f *տաղտկելի* G *այս տողի քեզ բառից մինչև բան* b *տ.* 3*-ի պատքեզ բառից մինչև բան* b *տ.* 3*-ի պատրողական[աւ] բառը ներառյալ ունի ուշ գրչությամբ*

21 LX **չիք** *առակ* ω *առակի* C$_1$λh *եւթանասներորդի* K *ութներորդի* F$_1$ *եօթանասուներորդի* **արբ** *եւթանասներորդի* M *եօթանասներորդի* α$_1$ *յեւթանասներորդ*ղ η *իւթանասներորդի* mu *եաւթանասնեղ* ŋ *իւթանասներորդի* u **չիք** *երկրորդի րորդի* o *եաւթանասներորդ* u **չիք** *երկրորդի* o *ի սաղմոսին* X *սաղմոսի* **արբ.** *սաղմոսին* Zr *սաղմոսն* Σ *սաղմոսն* **արբ.** *սաղմոսին* i *սաղմոսն* **արբվ.** *սաղմոսնի* m *սաղմոսին արբ. սաղմոսն*

22 C$_1$F$_1$G$_1$MNSTU$_1$ZγδηϑλσφωΓfg$_1$l *իբրև* m *իբր* **արբ.** *իբրև* S *խուկն* b (*նվկն*) *բանին փխ խորանին* λ *Սելովա* (m *Սելովայ*) **արբ.** *Սելովմա* (m *Սելովմայ*)

23 G$_1$Qrx *Դաւիթ* s *Դաւիթն* **արբ.** *Դաւիթ* β *Նորագեաց*

24 C$_1$LXλm *գերութենէ* U$_1$ *գերութեան* d *գերուիենէն*

25 G$_1$Vx *վերսին ի* U$_1$fh **չիք** *ի* F$_1$G$_1$Vλ *կորուսեալ* V *հոգոց* Γ *հոգւոց* Σ *հոգւոյ* **արբ.** *հոգւոց* R *առակին*

26 h *ընդունել ի* L *կամացդ,* **չիք** *քոց* l *ինձի*

27 N *վասն զի փխ Քանզի* NZ *դատաստանի* Ծ *դատաստանի* **արբ.** *դատաստանիդ* e *և հատուցման*

28 F$_1$ *ուժգին* U *այժգինս* AHKLPQγδηϑστ-φωdnop *հնչեալ* EΦ *հնչեալ* **արբվ.** *հընչեցեալ* W *գոչեաց փխ հնչեցեալ* XΓΣ *հնչեաց* s *հնչեցեալ* **արբ.** *հնչեալ*

29 o *կրկին, ի յերկինէ փխ երկինէ* AMNRSU-ηϑστΦbcdfiklmn$_1$pqr *յերկինէ* h (*նվնն*) *երկէ* AEG$_1$HKUVηϑστΣΦx *յարձակմունս* (h *հատուցմունս*) *փխ յարուցմունս* Γ *յարձակմունս* **արբ.** *յարուցմունս*

30 C$_1$ *այժմին* W *այժմեան* TημφωΓg *գուշակել* B (*նվկն*) MNUWh *ներհականաց* LOα$_1$ *ներհակաց* Qi *ներհականաց* **արբ.** *ներհակականաց* (i *ներհակականց*)

31 B *անձին բառից մինչև բան* β *տ.* 40 *ներառյալ ունի ուշ գրչությամբ* x *ի յիմումս* F$_1$ *յիմունս փխ յիմումս* Wbho *յիմում* h *անձինս* o *յանձին*

32 X *խռովութիւն* b (*նվկն*) *խռովութեամբ* m *խռովութիւնք*

33 B$_1$G$_1$KLP *հարեալ* AG$_1$HTUZδηΓΣlq *սուսերք* Eθτωg$_1$ms *սուսերը* σ *սուսեր* **արբ.** *սուսերք*

34 Zs *խորհրդոցս* Γ *խորհրդոցն* Kλ *չարացն* UVo *չարեաց* LX *բարիս*

35 LUΓ *գերել* C$_1$ **չիք** *ի* WΓ *հանդիպուածոցն փխ հին դիպուածոյն* B$_1$C$_1$EKLMNOPQ-RSTXα$_1$βγδλμσφωdefhln$_1$op *դիպուածոցն* F$_1$ *դիպուածոյն*

36 P **չիք** *նախ* C$_1$F$_1$NQSα$_1$λcefhlqtu *ժամանեալ* MOPRTUVWZγδημφbdikmn$_1$oprsx *ժամանել* U *առին փխ առ իս*

37 AC$_1$EKMNRSUYϑλμτωbdikmorp *ընտրեալ* β *ընդրեալ* **արբվ.** *ընդրեալն* n$_1$ *ընտրել* σ *ընդրեալն* **արբ.** *ընտրեալն* EG$_1$Vx *յառաքելականացն* UW *առաքելական* Y *առաքելականաց* Zs *յառաքելական* C$_1$Uλ *դասուցն* Σ *Պաւղոս ցուցանէ*

38 Z *առ աւրինակ առեալ* W *Մովսէս*

39 MU *փրկութիւն* σ *յախթօղ* **արբ.** *յաղթօղ*

40 B$_1$UWZo **չիք** *βէ* G$_1$ **չիք** *է* Wβx *օրն* f

նոր փխ աւր W որպէս և B₁LWX գիրն h ասէ գիր W ազդէ փխ ասէ

41 B₁L հովիտ UV հովիտան o յանձուկ յասպարիսին Z ասպարիսին s ասպարիսին urp. ասպարիսին σ Ովասփաթու urp. Յովասփաթու

43 EG₁HKUVα₁θστωΣsx փոքու μ փոքր urp. փոքու B₁KLηΓ հանդիսարանաց F₁ հանդիսարանացն փխ հանդիսարանացն F₁qt իրաւանցն o ժամադրութիւնն

44 G₁ որք E կենցաղակականաւ C₁x այսու B₁LVXYZs յաւիտենիս N յաւիտենի K յաւիտենիս urp. յաւիտենիս Oα₁ յաւիտենական

45 B₁ զհանդերձեալսն τ զհանդերձեցելոցն KW ինչ փխ ինձ G₁ չիք ինձ կերպաւորեն Γ կերպաւորուրն UVΣox կերպարանն Φ կերպարանն urp. կերպաւորն

47 B₁MORTXZβh արքայութիւն o արքայութիւն H եղելոյ urp. եղելոյս Z եղելոց

48 B₁Lμω զիս գտեալ Γ գտել V բազմանց n₁ չիք տոկոսաց

49 n₁ չիք Ջանազան XY ճշմարտապատմաց

50 Wo քանզի ձեռին փխ քան զձեռին L զձեռինն, որ ի փխ նորին Ut նորա Aβ վերածումն (β վերայկացումն) urpվ. վերացումն B₁C₁EHKLQRTVWYXα₁γδηθλμστφωΓΦn₁sx վերացումն (g₁ վերացումնըն) փխ վերակացումն OΣ վերացումն urp. վերայկացումն (Σ վերակացումն) h վերկացումն o ուրեմն անդ Y չիք անդ ուրեմն A₁C₁EHWα₁ηθλμτωΓΦg₁kx անդր l չիք երբեմն

51 B₁ հարվածին R հատուածան (o հարցուածան) փխ հարուածան G₁TUVZδφx հարուածս u հարւածս B₁ նեղումայեցոցն LOPXYα₁λm եղումայեցոցն Wb եղումայեցոցն Z եղումայեցոց urp. եղումայեցոց s եղումացուց urp. եղումայեցոց B₁ չիք և փղշտացուց C₁λ փխշտացուցն LOPα₁ փղշտացուցն XY փղշտացուցն m փիլիստացուցն urp. փղշտացոց

52 Ծτ չունենն առդր Z չիք եւ G₁Vb (ինձն) x բարբարոսաց H բարբառաց urp. բարբոս Γ բարբարոս urp. բարբառոս H չիք ազգաց b (ինձն) զգաց փխ ազգաց

53 F₁q եւ քանզի C₁λ և այն G₁Vx այն C₁λr ընդրութիւնն G₁Vbx ընտրութիւնք RγΓ ընտրութիւնն h (ինձն) ընդրութեան σ ընդրութիւն urp. ընտրութիւն G₁Vbh չափեցան

54 G₁x իմոցս V իմումս urp. իմոցս ω իմոյս AC₁EG₁HMUVZηθμτΣΦmsx պարտեաց

55 h աւարտմանն

56 Γ աւրոգայթ N անկողոպտելի փխ անճողոպրելի

57 C₁β նայ և Τγδημσφg₁ նա և

58 H չիք մեծաւ HVΦ մերձ առ σ առ urp. մերձ առ F₁ գոլս փխ գոլս ikr չիք ինձ

59 V զգամօքն AEF₁HMNOPRSZθστΓΣΦbcdefhiklmn₁opqrtu գծագրեալ T գծագրեալ urp. գծագրել Yα₁βγηλ գծագրել μφ գծագրել (s գծագրեալ) urp. գծագրեն

60 NUWΓ հրաշագործելալ P հրագործեալ փխ հրաշագործել Zm հրաշագործելն s հրաշագործելն urp. հրաշագործել

61 F₁ և փխ ի

62 G₁ ամենարան փխ Ամենավարան, հոգույց G₁x քաւիչ

63 η փառան B₁ չիք անսահմանելի բարձրութեան KLX յանսահմանելի G₁ անսահմանել F₁o բարձրութեանն s բարձրութիւն urp. բարձրութեան

65 QVYλσx չունենն առդր

ԲԱՆ Բ

Վերնագիր.

o չունի բան Բ—Գ B₁MNRYZγθlr վերնագրից առաջ չունենն Բան նշում B₁N չունենն հատարակալում B₁ENVgqsu վերնագիրը կրճատ

δ յաւելած F₁NTU հեծութիւն W Գրիգորի վարդապետի Նարեկայ վանից վանականի ի նորին փխ նորին ... խորոց α₁ հակղին σ մախթանաց urp. մաղթանաց G₁HKLNPUVX-

ωbg₁hr բան m բանի urp. բան γex չիք ի TZ արտէ g₁ արտի

1 G₁ չիք արդ քանզի H բարձրեալ B₁ յօդական փխ յաւդաւորական KW շրթամբբդ Ubkm շրթամբ N կարդամբ

2 B₁LX գործովքդ Sβbcdfikn₁pqr գործաւք Y գործաւքս Zω գործով m գործականաւք urp. գործաւք N չիք ոչ HΓ ստեղծարանութեամբք

3 Φd յեղափոխս F₁tu ունիս միշտ n սրտիդ LXY դարձ Zδτ դարձն m զդարձն urp. դարձն s դարձն urp. զդարձն

4 K առ այս աւրինակ AEHθτΓΣΦ յարմարագոյն (C₁G₁UVλx յարմարական) փխ յարմարագոյն (B₁ նմանագոյն AEHθτΓΣΦ նմանական) յարմարագոյն C₁G₁UVλx նմանագոյն) փխ յարմարական

5 B₁G₁Lω զանձն Γ յանձն H չիք իմ

6 B₁LWXYb պատժակից m պատժակիցս urp. պատժակից s պատժակից urp. պատժակիցս HVWZμΓtx կործանելոյն θ կործանելոյն urp. կործանեցելոյն

7 N ըմբերանել C₁λ դատախազ s գատախազ urp. դատախազս u դատախազն

8 AEF₁G₁OPRSTα₁βθλμστφΓΣΦbcdefhlmpqr բարբարոս H բարբառոսս Ks բարբարոս urp. բարբարոսս b զօրինն r զկինն b (ինձն) խարաւին h (ինձն) հարաւային փխ հարաւային

9 C₁ վաթարագոյնս m վաթարագոյնս urp. վատթարագոյն s վաթարագոյն urp. վատթարագոյնս

10 HU յամառեալս m յամառեցեալս urp. յամառեալ s յամառեալ urp. յամառեցեալս α₁ զԱմաղէն kr զԱնմաղէկ

11 AC₁G₁EQSUVZθλτbsx անբժշկական R անբժշկական urp. անբժշկականս ωm անանբժշկական urp. անբժշկական B₁KLPY բժշկականս urp. անբժշկական B₁KLPY քան զքաղաք S⁵ քաղաք urp. քան զքաղաք G₁Vx քաղաքս Q քաղաք urp. քաղաքս Y դրօշելոցն Z դրոշելոցն β դրոշելոց

12 AC₁HWηλσ նշխար (K նշխարս) փխ նշմար F₁Vqtu նշմարս ΣΦ նշմար urp. նշխար B₁F₁LOPSTα₁βδμbcdikmn₁pqt աղստամբութեանն Nr ապստամբութեամբ V ապստամբութենէն OWα₁βchn₁ հին

13 Eg₁ ուխտաղանցութեան S Ուրա ω Յուդայի

14 AB₁LMNOPQRSUVXZγθλστφbcdfikmn₁psx կշռամբեալ C₁λ գեր ի վերոյ

15 QZsx տարամերժեալ m տարամերժեալս urp. տարամերժեալ s զՅայդան urp. զՅայլման

16 Kβ խորթարարուս δi խորթարարույս OQXΣg₁ Գալիլեա μτ Գալիլեաս

17 φ անելիս N զատհանն α₁ Կափառնաում urp. Կափառնաումն b Կափառնաումն

18 HSα₁fl պարսաւեալս U պարսաւեցեալս δs պարսաւեալս urp. պարսաւեցեալս C₁F₁MNQSUYZα₁λφcdefhiklmpqr իբրև G₁ քան urp. իբր R քան urp. իբրև γx քան փխ իբր s իբրև urp. իբր h զՔորազինն

19 F₁ բամբասեալս h բանբասեցեալ r բանբասեցեալ

20 F₁NPSWβΣefhikln₁pqrt անպարկեշտս ω ալիք ծաղկեցեալ C₁Yη ծաղկեալ δs ծաղկեալ urp. ծաղկեցեալ m ծաղկեցեալ urp. ծաղկեալ

21 G₁ չիք Ադու H յիմարութեան F₁ չիք ոչ

22 B₁ կորեան G₁ կորեաց βδkm առեւծուց h առուծուց t առիւծոց HNU չիք անձնական s անձկական urp. անձնական F₁ եղերնային

23 AEG₁KUVZηθστx քարբից ձուոց F₁KNγ լցեալս σ ժանդութեամբ urp. ժանտութեամբ

24 G₁ պատկեր h Պարկեշտս փխ Պատկերս XYγ Հարուածոց

25 h բանին քան B₁ տեսօղացն G₁ տեսօղաց L տեսողացն

26 G₁ տաղավարս H տաղտվարս

27 B₁LY դրանդս (P դրանդ) փխ դրացս C₁HVWZδλφΓΣΦx դրանցս G₁ դրանցս urp. դրացս

28 f ծրնրդեալ

29 AB₁EHNRUYβθστΓΦcdx զժառանգութիւնըս bm զժառանգութիւնս urp. ժառանգութիւնս AC₁EF₁KMNORSUZα₁βδθλστbc-

defhiklnıpqrtu յարմարականս m յարմարականս urp. յարմարական

30 μσ տունս urp. տունկս s տունկս urp. տունս A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի $B_1C_1G_1$KLMOTZδηλφωlr ձեռագրերից, ունեն տունկս փխ տունս iklrux աստուածակերտս

31 AB$_1$F$_1$KLNOPRSUXYα_1φcdfikn$_1$qrtu չիf Ըստ Mβϑep բանից urp. ըստ բանից δ բանիցն Σ բանի C_1G_1MNPUVα_1λμcikrx նախագրելոցն Q նախագրելոցն urp. նախագրեցելոցն Zbs նախագրեցելոց m նախագրեցելոց urp. նախագրելոց n նախագրելոց m երեմիայ urp. երեմիայի

32 W յարկ h բանականն r բան փխ բանական AENRSTUα_1ημφωcdfikn$_1$pr ունող (ունաւղ, ունօղ) β ունօղս urp. ունօղ σ ունողս urp. ունաւղս Ns բորոտութեանն f բորոտութեանս

33 B$_1$C$_1$F$_1$HKTXZα_1γδηλμσφωΦg$_1$mst հարուածեալս B$_1$LXY խրատուք K արատս urp. խրատու W արատա փխ խրատու β չիf խրատու r խրատոյ B$_1$LXY չերմանն փխ քերմանն O աւրինի C_1 կասդուրեալ G_1x կազդուրեցեալ N կազդուրել

34 G_1x օծեցեալ Z և ողոգական C_1q հեզութեամբ G_1 հեզութեանն R հեզութեամբն փխ հեզութեամբն

35 G_1Γ յելս s յելս urp. ելս

36 δ քակտեցեալս b (հվկն) քակեալ s քակեալ urp. քակտեալ

37 F$_1$etu և արտաքս r արտաք

38 U հզաւրի Tγδφ տեղին

39 G_1 առ փխ առանց

40 B$_1$ ծալեալ փխ ծածկեալ G_1 ծածկեցեալ x ծածկեցաւ μ յերկրի urp. երկրի G_1Vcx չարեօք

41 Q ժրտողին (x ժխտորին)փխ ժխտողին

42 e տէր փխ աստուած

43 M աստուած G_1x ամենից Z մարմնոյ

44 RSUα_1ϑefhilpr ղդաւանելոյ փխ Ըստ դաւանելոյ Vx աստուածաշնորհի

45 ABEG_1KMOPQRZηϑμτωΓeg$_1$mn$_1$qrs բազումողորմն

46 HNSβbdefhikmr սրրոյ AEF$_1$HKMNOPSUVWXYα_1γδϑλστΓΣΦbcdefhikn$_1$qrtux Յովհաննու (և նրա տարբեր գրություններ) փխ Յովնանու Q Յովնանու urp. Յովհաննու u ձայնի

47 l շնորհեալ $\alpha_1$fhl կատարեալ P քո k ի կամաց

48 LNUh սկզբնաւորեալ W սկիզբն առեալ փխ Զսկզբնաւորեալ k զկզբնաւորեալ F$_1$pqtu մատեանս L մատենի AEMQϑτΦu մաղթողաց փխ մաղթանաց B մաղթողաց urp. մաղթանաց Zbikmr այսմ s այսր urp. այսմ ω ողրերդութեանս h ողբերդութեանն

49 ABC$_1$EF$_1$SVWZγδϑστΓΣΦfihln$_1$rsx սերմանեալ P սերմանեալ urp. սերմանել

50 Vx նախընթաց ի U չիf ի, չու ABHKLMNOPTVWZα_1βγδϑστωΓΦbcemn$_1$s աշտիճանաց C_1 աստիճանացս C_1λ աւթանացն F$_1$Pα_1Σ օթևանացս NScf օթևնացս dhr աւթվանացս e աւթեվանացն

51 ABENPUWϑτm կատարածս LXY կատարածին O կատարածն urp. կատարածըս σ կատարածս urp. կատարածն k կատարած Bσ ժամանելո urpվ. ժամանելով KLTXYμωg$_1$ ժամանելով σ հընձոցն urp. հընձոցն

52 U բերկրեալ h բերկրեցայց Q լիութեամբ (Τμφ սրբութեամբ) urp. լրութեամբ Zs լիութեամբ (α_1η սրբութեամբ) փխ լրութեամբ γ սրբութեամբ urp. լրբութեամբ Nhr քաւութեանն

53 C_1LTXYδηλφωg$_1$ պաղոցն μ պաղոցն urp. պաղոյն r չիf պաղոյն երանութեան h երանութեանն KQZ աւրայիցն m որայիցն urp. օրայիցն K բարդութեան urp. բարութեան α_1μmt բարութեան urp. բարդութեան ωg$_1$s բարդութեան փխ բարութեան

54 N տայցես Z չիf ինձ F$_1$ յարգանդ Z արգանդ urp. արգանտ h չիf անորդի hl իբրև

55 f չիf եւ g$_1$ ատին F$_1$tu աչացս W աչաց urpվ. աչացս G_1x ցամաքեցեալս NZf ցամաքեալ H չիf ով ամենագութ C_1 ամենագոյթ

56 G_1Vx բանից փխ բանական b մաղթողիս urpվ. յաղթողիս

57 Σ տ. 57—92 ետագա գրչութեամբ WΓ երկին (r զերկնի) փխ երկնի U չիf եւ երկին

58 N նախ (UV նոքա) փխ նա Γ նա urp. նախ s ցորենւոյ urp. ցորենոյ N չիf եւ[2] C_1F$_1$HKNQRWXYλωΓcefhikln$_1$pr գինոյ (գինո) βδt ձիթոյ Γ նա փխ նոքա W յիսրայէլի, մյուսները Իսրայէլի (և նրա տարբեր գրությունները) փխ Ձեղրայելի

59 W երկնաւորաց

60 G_1 աղդիցէ հոգւոյս Z յոգիս s յոգիս urp. հոգւոյս UVx աղդիցն (աղդիցէ) Pղg$_1$ եթէ X չիf թէ L տարերց t տարերացս

61 h եւ եւ եւ

62 G_1Pβhr բայց փխ բաց ω տարակուսելոց Σ_1 տարակուսելոյս UVx չիf ի Γ իմում փխ ի մուտս σ մախթանաց urp. մաղթանաց ikmr այսմ F$_1$ հնծութեանն

63 F$_1$r քաղցրութեանն Wbm այսրէն փխ աստէն

64 N չիf ի ABEHNϑμτΣ$_1$Φ բանալն Σ$_1$ ի վերնայինն Z վերնային s վերնային urp. վերնայինն

65 K անընդիր urp. անընդել M անընդել (N անընդեալ) փխ Անընտիր σ անընդիր urp. անընտիր F$_1$tu լուսոյն

66 V զնիաթ փխ զնիւթ Z զնիւթս s զնիւթս մոմոյս urp. զնիւթ մոմոյ S մարմնոյ մոմոյ urp. մոմոյ մարմնոյ F$_1$ սպառացայց U չնչել

67 Zs հոգի γ ոգի ով LW եղկելոյս փխ զրկելոյս r չիf ըստ ... աստղին F$_1$ կոչման փխ գոչման

68 AEϑστ ուժ B ուժ urpվ. ոյժ G_1HRSYβφΣ$_1$g$_1$kpu յոյժ փխ ոյժ h մաշելոյս x մաշեցելոյս

69 VWβλbmx տարժանմամբ G_1βγ աշխատութեան μ աշխատութեան urp. աշխատութեամբ G_1 քեզ ABEϑτc խնդրելոց Zm խնդրելոյս μ խնդրելոյ urp. խնդրելոց s խնդրելոյս urp. խնդրելոյ

70 G_1f մաղթանաց σ մախթանացս urp. մաղթանացս ABEZHϑτΓΦc զողորմութեան G_1x քոց Z քո կամացդ ABEHϑστΦ շնորհս PQSZα_1λφΓbcdefhikmn$_1$pqstu շնորհաց

71 X զփոքր c առ ի (տկարէս) X զմեծ փ զմեծամեծդ

72 Z և զաւրացո M զբան HSUVZγηϑμτωΣ$_1$Φcfhikqru առաքել O յառաքեալ PRps առաքեա σm առաքեալ urp. առաքել ABEG_1HUVδϑτΓΦx առ փխ ի[1] σ ի մեզ հոգի urp. առ մեզ զհոգի G_1x զհոգիդ KLMNOTWXY (հվննն) γνμφωΣ$_1$bikr հոգի τ չիf ի[2]

73 C_1λ պատգամաւք TY (հվննն) ZγδημφωΣ$_1$g$_1$s սմա m սմին urp. սմա C_1HKZβγηλφΓΦs եղելոց Q յեղելոցս

74 HWΓΦ տէր բարերար h (հվկն) եսայ X եսայա urp. եսաի ABEG_1HLOSUXα_1ηϑμστωΓΦcfg$_1$hlsx լուսաւորել m լուսաւորեալ urp. լուսաւորել MR ճշմարտութիւն Zhr ճշմարտութեանն m ճշմարտութիւնն urp. ճշմարտութեանն s ճշմարտութեանն urp. ճշմարտութիւնն

75 ABEG_1KLMPQVZφΓΣ$_1$bdeg$_1$n$_1$stux արժանոյս

76 G_1x պղընձոյս LΓΣ$_1$ պղնձոյս Z անարգ

77 N անզարգութեան (α_1 անարգութեան) փխ անզարդութեան β սևութիւն fh սևութեանն LX գունոյն Nφ գունո Γ գոյնոյս

78 N չիf պղինձ r պղընձնձ F$_1$ պճնելիս G_1Vbmx պճնալից σ պճնալի urp. պճնելի s պճնալի BNPRSγcdfhikln$_1$qru պճնելից (LΦ պճնեալ UZ պճնալից WX պճնել) ոյք փխ պճնելի ցոյցք (LWXΦ ի ցոյցդ Z որ փխ ցոյցք) K պճնելից ոյք urp. պճնեալ իցուք m ոյց urp. որ HTUVβγδφx հրաշեակ Q հրաշեկիւք Zm հրաշիւք α_1 հրաշկ η հրաշեկ urp. հրաշեակ Γ հրաշեակ urp. հրաշեակս ի i հրաշիւք urp. հրաշեկ kr հրաշիւթկ

79 F$_1$ սիրս G_1LVμφΣ$_1$bdeftu եղկելոյս Z մեղկելոյս փխ եղկելոյս m եղկելոյս urp. մեղկելոյս s մեղկելոյս urp. եղկելոյս

80 M չերկնչիլ N չերկնչե O անճառ և urp. անճառ h չիf եւ

81 Z անպատուղ եղիցի փխ եղէց անպատուղ ի x չիf փոքր ARL վաստակոյ BEHϑτΓΦ վաստակոց C_1G_1NSTUVδηλμσφωΣ$_1$cfg$_1$hikrx վաստակոցս

82 δ ապաճան ABC$_1$G$_1$HLUXϑλτωΣ$_1$Φg$_1$x

անբեր E *անբերը* F$_1$T *անբերի* P *չիք անբերերի* β *անբեր* urp *անբերրի* γ *ի բերրի (*δ *անբան) փխ անբերրի* μσ *անբերրի* urp. *անբեր* φ *անբերը ի* Γ *անբեր* urp. *անբերը* s *անբերը* urp. *անբեր*

83 SVx *եղիցի* F$_1$ *երկ փխ երկնել* G$_1$MV *ծընանիլ*

84 N *արտուել փխ արտասուել* β *արտսուել*

85 G$_1$Vx *խորհիլ* W *խոնարհել փխ խորհել* λ *խորհել* urp. *խոնարհել*

87 G$_1$Vωx *հասանիլ*

88 N *ձայնեալ*

89 F$_1$LYhqt *պաղատել* s *պաղատիլ* urp. *պաղատել* Y *և ոչ* ABEHΘστls *անտեսանալ փխ անտես մնալ* ΓΦ *անտեսանալ* urp. *անտես մնալ*

90 BC$_1$F$_1$KLNOPRSTUVWXYα$_1$βγλμφωΣ$_1$cdefhlmpqtu *կողկողել* s *կողկողիլ* urp. *կողկողել* F$_1$LORUXYδωΓpqrtu *ողորմել* G$_1$ *ողորմի*

91 W *ոչ ինձ* urpվ. *ոչ ինչ* G$_1$ *օգնել փխ աւգտել* MNOTVβλσφikrs *աւգտիլ*

92 F$_1$ *ճննճներ (*β *ճննճներբ) փխ ճննճներել* Oγ *ճննճներիլ* s *ճննճներել* urp. *ճննճներիլ*

93 V *տեսանիլ* UVx *դատարկանալ փխ դատարկ հլանել*

94 HUVx *չիք նախ* G$_1$UVWZx *խմում* G$_1$LRUVWcx *միայն*

95 φ *զանվախճան փխ զանվճար* ABEHKMNOXYα$_1$βΘστΓΣΦht *տանջանաց* PW *տանջանաց* F$_1$Oβημσφg$_1$ *տոյժ* N *չիք տոյժս* Z *տուժ* s *տոյժս* urp. *տոյժ*

96 β *բովով* ĩ *բվով* ABC$_1$EG$_1$MNOPRSUVδηΘλστΓΣcdfg$_1$n$_1$px *մեղաց* μ *մեղաց* urp. *մեղաւք*

97 Z *չիք ինձ* s *հատուցանել* urp. *ինձ հատուցանել* G$_1$NQVZβδφωg$_1$s *հատուցանիր* LXYγ *հատուցանես* μ *հատուցանիր* urp. *հատուցանել*

98 F$_1$ *ողորմ*

99 r *մարդասէրեայ, խնամեայ փխ խնայեա*

101 Z *ներաւղ փխ նորոգող*

102 Z *երկայնամիտ փխ երկնային*

103 C$_1$PSWα$_1$γλfhikrtx *անքննին* σ *անքնին* urp. *անքննին*

104 h *պարգևեայ փխ Պարգեւատեա, շնորհեա փխ շնորհաւարդեա* r *աննախ փխ աննախանձ*

105 h *հաշտեայ աննախանձ հաշտեաց* F$_1$OQTZβδηλμφωcg$_1$mns *հաշտեա*

106 G$_1$ *պարտուց* r *պարտեացս* x *պարտուցս* ABEγΘστω *աւրհնալոզ* μ *աւրհնալոյ* urp. *աւրհնալ*

107 M *քէ* G$_1$ *յառեցի*

108 Hhq *հայցուածս (հայցւածս) փխ հայեցուածս* φ *հայեցածս* r *ՅՀուաստուԹեանն*

109 G$_1$ *զբոյս* g$_1$ *զի քոյդ փխ Զքոյդ* P *դիտեցից փխ տեսից* k *[փրկու]Թիւն* բառիս միջև բաց Ը տ. 19–ի *յուշ[զրուԹեանց]* բառը ներառյալ ուշ զրչությամբ h *զփրկուԹիւն* r *փրկուԹեան*

110 P *կատարեալ փխ նկատեալ* Z *նկատել* L *զննեցից (*UW *դիմեցից) փխ դիտեցից* V *դիմեցից* urp. *դիտեցից* Bδm *յամննապրաւ ուղին* urp. *յամննագրաւուղին* C$_1$FPSUα$_1$σΓfhk$_1$lx *յամննագրաւուղին (*Zr *ամննագրաւուղին) փխ յամննագրաւ ուղին* e *յուղին*

111 W *հրըշտակ* Z *խաղաղուԹեան քո* F$_1$tu *խաղաղուԹեամբ փխ խաղաղուԹեան քաղցրուԹեամբ* G$_1$NVWΓ *պատահեսցի* F$_1$ *պատհեցէ (*x *պատասխաննեսցի) փխ պատահեսցէ*

112 X *չիք ինձ* Y *յելիցն տէր ի յաւուր* G$_1$KTZηωx *չիք ի* LX *չիք ի յելիցն* μ *ի յելիցն* urp. *յելիցն* s *յելիցն* urp. *ի յելիցն* LXu *յաւուր* β *աւուրց*

113 G$_1$x *զմաքրուԹեան* ω *հոգի* ABEG$_1$HUVμΘτx *չիք ի* K *յերկնաւորացն* urp. *ի յերկնաւորացն* OXZ *յերկնաւորաց* s *յերկնաւորաց* urp. *յերկնաւորացն*

114 H *քո սիրոյ*

115 ABEG$_1$QRVΘτx *չիք ի* G$_1$ *արդարոցն* K *յարդարոցն* urp. *ի յարդարոցն* Ôτ *յարդարոց* AC$_1$EF$_1$MPWYΘλτbdehin$_1$pqrtu *կատարելոցն* R *կատարելոց* urp. *կատարելոցն* Tm *կատարելոցն* urp. *կատարելոց* G$_1$μ *կարեաց* urp. *կայան (*μ *կայանս) կարեաց* ηωg$_1$ *կայանս (*ω *կայեանս) կարեաց* urp. *կարեաց* OV *կարեաց* urp. *կարգեաց* C$_1$λ *կցորդ ինձ* O *ինձ կցորդ ինձ*

116 KZ *զանակնկալ* m *զանանկելն* urp. *զանկնկալն* g$_1$ *բար* L *չիք չարիս* G$_1$ *և ի* Vx *եւ փխ ի* G$_1$MVZβx *յուսահատուԹեան* h *յուսահատուԹիւն* G$_1$UZk$_1$ *աւուրն* Vx *աւետարան փխ աւուր* G$_1$ *աւետարան շնորհնեցես*

117 k$_1$ *ի բարեբաննալ* K *ամենեցուն փխ ամենայնի*

118 Zα$_1$fs *քէ* G$_1$x *ախտացելոյ* PUVZs *ախտացեալ* F$_1$G$_1$MPSUVα$_1$defhik$_1$n$_1$prtux *ոչխարիս* R *ոչխարի* urp. *ոչխարիս* W *ոչխարիս* R *ոչխարի* urp. *ոչխար ի* Q *տայցես* s *տացես* urp. *տայցես* e *յուղեկիցն*

119 ERi *անախտ (*i *անազտ)* urp. *աննախատ* F$_1$MNOPSWα$_1$cdefhk$_1$n$_1$pqtu *աննախատ փխ անախտ* n$_1$ *կեանքն*

120 G$_1$qtx *կործանեցելոյս* s *կործանելոյս* urp. *կործանեցելոյս* C$_1$ *պարգևօք (*r *պարգևք) փխ պարտեաւք* G$_1$UVx *պարտիւք* Zh *պարտեաւք* m *պարտեաւք* urp. *պարտաւք* O *փրկութիւնն* r *փրկութեան*

121 NORSα$_1$Γdefhik$_1$ptu *մոռացես* Qn *մոռանայցես* s *մոռացես* urp. *մոռանայցես* QXYg$_1$ *զրաբերարբեալդ* Z *զրարերարբիդ* h *զրաբերարբիւդ*

122 fh *անտեսցես* N *զգթասիրելդ* urp. *զգթասիրեալդ* QXY *զգթասիրեալդ* Tu *չիք խընամոզ*

123 L *այլայլես* Tu *չիք Այլայլեսցես զմարդասիրելդ* NX *զմարդասիրեալդ* Q *զմարդասիրեալդ* urp. *զմարդասիրելդ*

124 M *այս տողից մինչև բաև* b տ. 84–ի *ոչ բաև ուշ զրչությամբ* T *նահանջեսցես* urp. *նհանջեսցես* ðημφωΣΦg$_1$ *նհանջեսցես* Γ *նհանջեսցես* urp. *նահանջեսցես* F$_1$ hk$_1$lr *նախանջեսցես* p *նահաջեսցես* NXY *զննագործելդ փխ զկենագործելդ* NXY *զկենագործելդ* Q *զբարեգործելդ* urp. *զկենագործելդ*

125 Z *քաղցուս* urp. *քաղեսցես* β *քողուցուս* urp. *քողացուցուս* m *քողուսցուս* urp. *քողուցուս* r *քողուսցուս* Es *զողորմութեանդ* urp. *զողորմութիւնդ* F$_1$G$_1$HKLM$_1$NOQUVWZYbceimqrtx *զողորմութիւնդ*

126 F$_1$ *աւազազեսցես* Z *աղաւաղեսցին* C$_1$λ *զբաղցրութեան* G$_1$KLNQbx *զբաղցրութիւն* Vx *զբաղցրութեանդ* urpվ. *(*s urp.*) զբաղցրութիւնդ* β *զբաղցրութեանն* LM$_1$VXYγωx *ծաղիկ* s *ծաղիկդ* urp. *ծաղիկ*

127 ABEHM$_1$ΘτΓΣΦ *պանծանացդ* O *պանծանաց* urp. *պարծանաց* Xω *պարծանաց* AEHM$_1$ΘτωΓΣΦb *քում* BΘτ *ճոխութեանն* F$_1$M$_1$ORSα$_1$λΣbcefhk$_1$lmpqtu *ճոխութեանդ*

128 G$_1$VΦb *(*ինձն*)* x *կենաց փխ հերաց* r *հերացդ* ABEHUZΘτΓΦr *քում* ABEG$_1$HM$_1$YΘτΓΣΦcfhk$_1$l *բարձրութեանդ*

129 Z *պատահեսցես փխ պահեսցես* XλΓ *զվայելչական* Zs *զվայելչականն* m *զվայելչական* urp. *զվայելչականն* ABEG$_1$HPSUVα$_1$ΘτΓΣΦcfhk$_1$lx *պայծառութեանդ* K *պայծառութեանն* ABEG$_1$UVΘτΓΣΦx *քում*

130 Zβ *քէ* F$_1$ *ողորմածն* A *էր* b *չիք է* YΓ *երանութիւնն* α$_1$ *երանութիւնդ*

131 B *չիք Իսկ* G$_1$UVx *այլ փխ Իսկ* Φs *բնաւ* urp. *բնաւին* V *լիցեալ*

132 F$_1$ *փրկին փխ փրկութիւն*

133 KZs *մատուցցես* m *մատուցանիցես* urp. *մատուցցես* Qh *վիրացն* Pk$_1$ *վիրաց*

134 G$_1$γx *խոցուածոցս* KLY *խայթուածոյս փխ խոցուածոյս* V *խոցուածոցն* m *խոցուածոյս* urp. *խոցուածոցս*

135 X *տկարութեան*

136 G$_1$L *ծագես* W *ծագել* G$_1$Mx *զլոյս* n$_1$ *լուս* m *լոյս յուսացելոյս* urp. *զլոյս յուսացելոցս* V *չիք ի*^{1} βhk$_1$pr *յուսացելոցս* Y *զաւրութիւն*

137 G$_1$UVx *ապաւէնդ (*UVx *ապաւէն) կենաց* ABRZΘτ *պարգև* E *պարգև* urp. *պարգևդ*

138 KLXYhik$_1$lrs *միայն* m *միայնդ* urp. *միայն* HM$_1$ *զիատս* G$_1$UV *խոկութեան*

139 G$_1$V *ի փխ եւ* α$_1$ *չիք եւ, հարակայ* ABC$_1$E F$_1$ M$_1$NOPRSZα$_1$ΘλτΣΦbcdefhk$_1$lmn$_1$pqrstu *մշտնջենաւորութիւն* G$_1$ *մշտնջենաւորութեան* urp. *մշտնջենաւորութիւնն, վկայեալ ի բոլորից զովեալ ի բնաւից* Zs *վկայեալ ի բնաւից զովեալ ի բոլորից* m *վկայեալ* α$_1$ *չիք վկայեալ ի բնաւից* m *վկայեալ ի բոլորից* x *զովեալ ի բնաւից* urp. *զովեալ ի բոլորից վկայեալ ի բնաւից* C$_1$UVλ *բնաւից զովեալ ի բոլորից*

140 α$_1$ *չիք Աւրհնեալ եւ փառաւորեալ* h

(ճվկձ) ի բոլորից փխ եւ փառաւորեալ յերից F$_1$ *յերից* t *երից*

141 k$_1$ *զպամայն* AE *յաւիտենից* ունեն կըբացատ զուրյամբ՝ *յա.* G$_1$Vβσx *յաւիտեանս յաւիտենից* U *յաւիտեանս* Θτ *յաւիտենից յաւիտեանս* h *յաւիտենից* m *յաւիտենից* urp. *յաւիտեանս յաւիտենից* s *յաւիտենից յաւիտեանս* urp. *յաւիտենից*

142 AEXβηφτΦg$_1$s *չունեն տողը* Q *ողորմեա տէր և փրկեա ի փորձութենէ ամէն*

ԲԱՆ Գ

Վերնագիր.

M$_1$NQYZτg$_1$n$_1$qru *չունեն Բան ՁՀում* N *նամարակալումն ուշ գրչուրյամբ* n$_1$ *չունի նամարակալում* EM$_1$α$_1$λσimqs *վերնագիրը կըբացատ* Vηωg$_1$ *նամառոտագրուրյամբ (V-ն այսուհետև ևս վերնագրերն ունի առնապատակ նամառոտագրուրյամբ)* F$_1$TUbk$_1$n$_1$t *հեծութիւն* F$_1$Hu *հակողին* k$_1$ *ի մաղթանաց* G$_1$KLNPUVWXYZβbhk$_1$ln$_1$tx *բան* r *բանն* A **չիf** *ի* V *սրտէ* γ *սրտի* N *աստուծոյ և*

1 F$_1$ *պար (*P *բարեաց)* փխ *պարգեաց* Rk$_1$u *պարգևեաց* T *և ինքնաբուն*

2 K *ամենայնիցս* Lβ *սիրող (*N *տուող)* փխ *տիրող* σ *տիրող* urp. *սիրող* s *հաւատապէս* urp. *հաւատարապէս*

3 C$_1$PSWβγλfhik$_1$tx *անքննին* σ *անքնին* urp. *անքննին* Vex *անհղ* փխ *ահեղ*

4 q *սաստիկ հզաւր*

5 A B C$_1$ E H K LOQRUVβγθμστφωΓΣΦm *անմերձանալի* C$_1$ *անըմբռնելի* N **չիf** *անըմբռնելի*

6 L **չիf** *անշուշափելի*

8 r *անշամայնդաղ գիտութեան* G$_1$ *աներկեւան* N *աներկեաւան*

9 τ *էութիւն* urp. *էականութիւն*

10 KLUWXY *աւրհնաբանեալ* ABEUθστφΓΦ *գովութիւն* փխ *գոյութիւն* Q *գոյութիւն* urp. *գովութիւն* F$_1$tu *ծագումն անմուտ արեգակն* Vp *ծագումն* urp. *ծագումըն անմուտ արեգակն* (p *արեգակ)* F$_1$V-ptu-ում *անմուտ արեգակն* ընթերցվածը բերված է բան ՂԲ տ. 7-ից

12 C$_1$ *անտարբկոյս* NV *անտրտում (*U *անտարաժամ)* փխ *անտարտամ* σ *անտարտամ* urp. *անտարտում*

13 Kh *անյեղելի (*N *անյղելի* Y *անցելելի)* փխ *Անյեղլի* AEHWηθστωΓg$_1$ *կեանք (*k$_1$ f*նիք)* փխ *կնիք* HΣ *կեանք* urp. *կընիք* σs *կնիք* urp. *կեանք* U *վկայել*

14 l *բարութեան* փխ *բերկրութեան*

15 N *հարց* փխ *հաց* U **չիf** *հաց* ABEM$_1$θτωΓ *աւտարմտութեանց (*G$_1$UVx *հաւատարմութեանց)* փխ *աւտար մթութեանց* ημσs *աւտար մթութեանց* urp. *հաւատարմութեանց (*μσ *աւտարմտութեանց)*

16 F$_1$ *զդաստ* փխ *զգեստ* Rδ *սգեստ* lr *զըգեստ* Zk$_1$ *անկապոյտ*

17 C$_1$ *աւթոց* urp. *աւգոց* Q *աւգոց* urp. *աւթոց* Vx *օդոց* ABEUVστx **չիf** *զարդ փառաց*

18 ABEUVστx *մեծ զարդ փառաց*

19 LW *աննուաղելի* փխ *Աննուաղելի* K *շընորհք*

20 Nτ *արփիացնցաւղ (*U *արփիացեալ)* փխ *արփիացնցուղ*

21 UWYi *ամենատեղեաց* L *ամենատգեղաց գեղ* փխ *Ամենատեղաց գեղ* s *ամենատեղեաց* urp. *ամենատեղաց* G$_1$x *գեղմն (*U *գեղմ)* փխ *դեղ* V *գեղմն* urp. *դեղ* Σ *դեղ* urp. *գեղմն* L *բժիշկ* փխ *բժշկութիւն*

22 h *կրկինաձիր* r *վեհայգուն* n$_1$ *խրախուս*

25 α$_1$ *դիեցումն* փխ *դիմեցումն* Hφωg$_1$ *անհնանջելի* hk$_1$ *աննախանջելի*

26 O *լոյս* փխ *յոյս* α$_1$ **չիf** *յոյս երկար տեսողութիւն* W *յերկար*

27 α$_1$ **չիf** *Անդղջական* G$_1$x *տուրբ* V *տուր* փխ *տուր*

28 τ *արդարակշռիչ* N *անաշառես* e *ակնն*

30 γ *նախնամող*

31 W *խրատ* փխ *ելք*

32 N *կենարար* փխ *կենդանարար* V *աննեբգելի* փխ *աննկնգելի*

33 H *լայական* r *արք* փխ *հնարք* T *անձնական (*k$_1$ *անձգական)* փխ *անձկական* η *անձնական* urp. *անձկական*

34 r *անարգելի* փխ *անզտանելի* C$_1$ *աներևութ շաղխղ* F$_1$lqu *շաւեղ* σ *շաւեղ* urp. *շաւիղ* Σ *շաւեղք*

35 X *անշափագիր* urp. *անչափագիր* p *անչափագիր* F$_1$ **չիf** *պատկեր (տեղ է թողել, բայց չի լրացրել)* d *որքանութիւն* n$_1$ *տիւս*

37 C$_1$ *համբուր* G$_1$ *համ* փխ *համբոյր* ek$_1$l *փրկութեան* փխ *փրկական* q *փրկական* urp. *փրկութեան*

38 h **չիf** *եւ* Vx *զայսոսիկ* N *նուիրեալք*

39 τ *չունի* տ. 39-ից մինչև տ. 72-ի *խաւսակցաց բառի չընդգծված մասը* ձեռագրել N **չիf** *քարոզեալ աւետարանեալ*

40 N *հռչեցեալ* փխ *Հռչակեալ հնչեցեալ* P **չիf** *պատմեալ* K *աղաչել* urp. *աղաչեցեալ*

41 N *մեր* hk$_1$ **չիf** *մեզ* K *ամենեքեան* փխ *առ ի քէն* t **չիf** *առ ի քէն* L *առ ի քէն ամենեքեան* V *հուսմունք առ ի քէն*

42 G$_1$x *զորս* LNY *ճառիցն* b *ճառիցս* G$_1$ *լուսաբան* փխ *լուսաբանին* Y *լուսարանին* L *կերպագրութիւնք* փխ *կերպաւորութիւնք*

43 G$_1$x *որովք* η *ցուցանի* KLNTYZδημφg$_1$ *փրկութիւնն* U *երանութիւնն* u *երանութեան*

44 L *իմիքէ* l *անորժ* r *անխորժ* V *տեսչաւնօք*

45 γ *ոչ երէ* C$_1$ *անոտիապատուասա* urp. *սըտոի պատուասա* V *անոտիապատուասատի* TWZhs *փառաւորիս* փխ *փառաւորիս*

46 C$_1$F$_1$LZλbt *պատճառս* x *զպատճառ* γ *առնես* C$_1$ *զփոքրս* urp. *զփոքր* F$_1$LQWchik$_1$lpqr *զփոքր* G$_1$UV *մեծիդ փրկանաց աղերս* L *աղերսս* k$_1$ *առերս* x **չիf** *աղերս*

47 M$_1$ **չիf** *առ* ABEθ *ամենեսին* σ *ամենայն* urp. *ամենեսին* LWY *անկեալ* U *տնդեցեր* h *ազգ*

48 G$_1$ *նկարական* Y *մատենիս*

49 G$_1$ *զամենեցունցն* V *զամենեցուցն* QU *զամենեցուն* s *զամենից* LWZir *նշանակել* Sc *կեալ* փխ *նշաւակեալ* KX *նշաւակել նշաւակեալ* urp. *նշանակեալ (*c *նշաւակել)* f *նշուակեալ* s *նշաւակել* urp. *նշաւակեալ* ir *յիւրումն*

50 G$_1$Vx *մեծակական (*P *մեծ ի գիտակական* Zs *մեծգիտնական* φn$_1$ *մեծի գիտական)* փխ *մեծ գիտակական* C$_1$ *մեծգիտակական* urp. *մեծգիտնակական* H *մեծգիտնական* urp. *մեծգիտակական* H *կարիս*

51 ihk$_1$ls *բոլորս* ABEHRWXθμΓΣΦg$_1$ *բազմահոլովս* h *բազմախոլով* p *բազմահոլով* urp. *բազմահոյլ* s *բազմահոյլ*

52 W *առ ի* Y *(*ճվկձ*) նախնիս* N *ժամս* LTδηφ *ժամանող*

53 ESY *(*ճվճձ*)* α$_1$cefhk$_1$lqt *կոչեցեալն* K *չափ* NQUVYs *չափաւ* Γ *չափաւոր* urp. *չափաւ* x *չափու* EF$_1$HLM$_1$OPRSTWZα$_1$βγδφbdefhik$_1$lmn$_1$qrtu *չափավար բունն (*b *բուն)* փխ *չափով արբունն* p *չափավար բունն* urp. *չափ յարբունն* G$_1$Q *արբումն (*UVx *արբումնն)* փխ *արբունն* mu *արբուն*

54 L *և առ* C$_1$K *կատարածի* UV *սրբութեամբ* փխ *ծերութեամբն* x *ծերութեամբ*

55 C$_1$HLg$_1$ *եւ առ արդարս* λm *արդարս* urp. *առ արդարս*

56 Bσ *ինքնագոյ* urp. *ինքնագոյ* A *և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներբ, բացի* KQTXYγδμφωg$_1$ *ձեռագրերից, ունեն ինքնագոյ* փխ *ինքնագոյ* W *բարձրայաւնս* η *բարձրայաւանն*

57 W **չիf** *առ* α$_1$ *անսխալեալ* փխ *առ սխալեալ* N *սկալեալ* XY *սխալեալն* σ *սղալեալ* urp. *սխալեալ* h *(*ճվկձ*) արդարագատ* փխ *անճնագատ* HQs *ըստգտնալն* p *գտնալն* urp. *ստգտնալն*

58 ωk$_1$ *բարիան* F$_1$ *եղևնագործ*

59 W *նկուն* Y *կոյսն* փխ *նկունս* h *նկունսն* U *կարիս* փխ *արիս*

60 LNPhk$_1$ *առ ներբոյ*

61 U *սեպուս* e *սեպհուս* n$_1$ *սեպհս*

62 G$_1$ *միջաճայնոց* K *միջակայնուց* Z *միջականոցս* δ *միջայնոց* urp. *միջակայնոց* hr *միջականոց* G$_1$ **չիf** *եւ* N *պայազատաց* ω *պայազատից* r *պայազատնոց*

63 γ *չհնականաց* W *ըռաջկաց տոհմականաց* k$_1$ *տոհմականաց*

65 h *հրամայեցելոց և հրամայողաց և* N *հրամողաց* G$_1$ *հնազանդելոց* urp. *հնազանդ եղելոց* H *հնազանդեցելոց* N *հը-*

նազանեցնելոց n_1s հնազանդեցնելոց արբ. հնազանդելոց

66 C_1λ գիրացնելոց (F$_1$LOPQSTWXZα$_1$βγσφcdefilpt գիրեցնելոց H վերացնելոց ηωg$_1$q գերացնելոց) փխ գեր եղոց M$_1$ գերեցնելոց արբ. գեր եղոց N գեր եղոց արբ. գերացնելոց R գեր եղոց արբ. գեր եղելոց δ գերեաց եղոց արբ. գերեցնելոց μ գերեցնելոց արբ. գեր եղոց կրկին արբ. գերաց եղոց Γ գրեցնելոց արբ. գերեցնելոց Σ վերացնելոց արբ. գերեցնելոց s գերեցնելոց արբ. գեր եղելոց կրկին արբ. գեր եղոց

67 W փոքուց

68 W չումի տողը

69 G$_1$ սոսկանաց

70 H քաղաքանաց ω քաղաքանաց F$_1$ գեղջականաց δ գեղջաց արբ. գեղջկաց

71 ABHηθμωΓΣΦg$_1$hq եւ գոռոզութեանց E և գոռոզութեանց արբվ. գոռոզութեանց σ գոռոզութեանց արբ. և գոռոզութեանց m գոռոզութեանց արբ. գոռոզութեան s գոռոզութեան t և ի սանձա G$_1$NVωbn$_1$x ըմբռնելոց WX ըմբռնեցնելոյ Γ ըմբռնելոց արբ. ըմբռնեցնելոյ

72 U միայնացնելոցն Z չիf միայնացնելոց η միանձնացնելոց փխ միայնացնելոց W վերնականաց

73 Y մաքրելոց փխ Մաքրականաց Be սգաստութեանց KY զգաստութեամբն

74 B քահանական G$_1$ քահանայականաց x քահանայականից երջանկակրօնից Φ երջանկակրաւն արբ. երջանկաւրէն Eq ընտրողութեանց KY ընտրութեամբ λ ընդրեւթեանց

75 β չիf Այցելութեանց Bhn$_1$ բարեգթասից Vx բարեգթասից (γ բարեգաստից) փխ բարեգեսից OUVWb (ճվկն) x գիտողութեանց փխ գիտողութեանց

76 LZ չիf Աթոռակալութեանց XY աթոռակալութեամբ Aθτ նախագոյից փխ նախագահից LPα$_1$γh նախագայից σ նախագահից արբ. նախագոյից

77 r յոմանց N աղերսագանաց փխ աղերս աղաչանաց

78 HKY այսմ ABC$_1$EHMQθλμτωΓΣΦms մատենիս LNPRSUWγcdefhk$_1$ln$_1$pq մատենի C$_1$λ մատակարարիցի LM$_1$NPQSTZα$_1$δηφωcdefhik$_1$ln$_1$qrx մատակարարեցի β մատակարարեցի արբ. մատակարարեցի γ մատակարարեցից μ մատակարարեցի արբ. մատակարարեցի

79 AG$_1$HRUVXθτΓΣΦex ձեռնարկել g$_1$ ձեռնարեալ b հոգո H զօրութիւն

80 NQWY կարգեալ W մաղթան σ մաղթանս արբ. մաղթանս Z բազմապիսի փխ բազմադիմիս r բազմադիս

81 e ամենիցուն r խնդրւածս

82 N գիութեանն C$_1$x լինիլ

83 Yk$_1$r զայն փխ զսոյն G$_1$UVx ընթերցողաց Z ընթերցողութիւն UZ չիf ի U զսիրաս F$_1$u յյստակ

84 C$_1$ բժշկութեանս M$_1$ հոգւոցս i հոգոցս U և ի C$_1$ մաքրութիւնս արբ. մաքրութիւն

85 N պարտեաց P չիf պարտուց C$_1$F$_1$LM$_1$NOPQSZα$_1$βγδηλμωbcdefg$_1$hik$_1$lmn$_1$qrt արձակուրդ փխ արձակումն R արձակուրդ θ արձակումն արբ. արձակուրդ մեղաց ABHΓΣ չիf մեղաց Φ կապանաց արբ. մեղաց կապանաց

86 Nx վարժեցնելոցն Qk$_1$ վարժելոց s վարժելոց արբ. վարժեցնելոց

87 b պարգևել i չիf ի h ձեռին

88 L շնորհիցի G$_1$UVx և ինձ ատէր c չիf առ ի քէն ABEHθτΓΣ զղջումն մեղաց եւ σq կամաց արբ. մեղաց և կամաց F$_1$ կաց (G$_1$x մեղաց U կենաց) փխ կամաց V կենաց (փխ կամաց) արբ. մեղաց Φ մեղաց և կամաց արբ. մեղաց s կամաց արբ. մեղաց կամաց

89 η բանիւ արբ. ձայնիւ μω բանիւ փխ ձայնիւ σ ձայնիւ արբ. բանիւ C$_1$ շուշա

90 C$_1$ նուիրեացի G$_1$ նուիրեացին h պաղատանաւք OWY նոցա

91 C$_1$ բանիւ Y բանիւքս k$_1$ այս F$_1$t հեծութեան LM$_1$UVXYωirsx հեծութիւնք NUVYλx նոցա Hθω իմս μ իմ արբ. իմս G$_1$KLXYn$_1$ խնկեացին br խնդրեացի փխ խնկեացի

92 hk$_1$ չիf Ընդ F$_1$ ընդ իմ B համբոյր արբ. բարեհամբոյր N համբոյրս r այս N ընթերցութեանն

93 hk$_1$ltu շնորհք r քոմ տեսեալ փխ քոյ

մտեալ C$_1$HTYZδηλμσφωΦceg$_1$hk$_1$lsq բընակեսցէ G$_1$Vx բնակեցի βm բնակիցէ արբ. բնակեսցէ r բնակեսցէ արբ. բնակիցէ

94 BLφ ինչ փխ ինձ β ինձ արբ. ինչ σ ինչ արբ. ինձ L բարեպաշտ

95 ABEG$_1$HVθτωΓΣΦg$_1$x ընկալ (G$_1$ ընկեալ) սովաւ α$_1$ կենդանեաւք սովաւ μσ կենդանեաւք (σ կենդանեաւթ) արբ. սովաւ կենդանեաւքս ABEHθτωΓΦg$_1$n$_1$ կենդանեաւքս C$_1$λ կենդանեաւք F$_1$M$_1$bitu կենդանեաւքն C$_1$ կենդանեօքս UVx կենդանեւքս β կենդանեաւքն k$_1$ կենդանեաւ m կենդանեաւքն արբ. կենդանեաւք r կենդանեւքն F$_1$HLWβbhik$_1$t նոսին

96 Z ուխտս փխ ախտս s ուղխս արբ. ախտս L արբուանուէր h արբեայնէրս n$_1$ կաթուածոյ RW սովաւ G$_1$ եղեցի և բերկցի bk$_1$ բերիցէ

97 g$_1$ և եղեցի r եղեցի ABC$_1$EKOQTVηθλμτωΓΣΦg$_1$x անձրևել m անձրևեալ արբ. անձրևել s անձրևել արբ. անձրևեալ

98 Z գրեցի G$_1$Vx չիf եւ f չիf եւ ի Z կարգեցի BEHθτΓ հաղորդելոց C$_1$G$_1$HTΓΣΦx գիրս փխ կիրս

99 G$_1$ արասցէ φ ասասցես փխ արասցես λ ասրճնել ABHQUηθμτωΓΣΦg$_1$ համարել

100 Y եւ քէ

101 F$_1$ յայսմ M$_1$NPRSWZα$_1$μφcfik$_1$l այս σ այս արբ. այսր ehtu այսմ Q չիf ի G$_1$ ուրուրք γ ուրօք

102 Z և նս քև բարձրեալ G$_1$Vx չիf քեւ C$_1$F$_1$G$_1$KLOSTVXYZα$_1$βδηλμσφωbcfg$_1$hk$_1$lmtux նոսին

103 F$_1$ խնկօք Ets հանդերձ փխ հանդերձեալ C$_1$βΣ համբարձի s ամբարձի

104 N և միասցի G$_1$UVx միացեալ Zt միասցէ λ զձայնի

105 k$_1$ չիf նւ U մատուցեաց

106 C$_1$θτ բազմադիմիս փխ բազմապիսիս λσ բազմապիսիս արբ. բազմադիմիս Z իմ G$_1$ երկնեցի Wη կրկնեսցի փխ երկնեցի

107 k$_1$ չիf Լիցի c չիf եւ G$_1$Nx քեզ և (N չիf և) փխ քեւ G$_1$UVx նորին փխ սորին s սորին արբ. նորին Aηθμστωσg$_1$ նուիրել s նուիրել արբ. նուիրեալ

108 Z յարդեսցես r չիf այս G$_1$Vx արձան (Y ձայնին) փխ անձին Y բանին λ բան ի փխ բանի δ ի հաճութիւն արբ. հաճութիւն n$_1$ հաշտութիւն արբ. հաճութիւն

109 Eγ նախ այլոցն Z նախայլոց P ըստ փխ ընդ B և (փխ քեւ) արբ. քեզ G$_1$ քեզ փխ քեւ ω չիf քեւ

110 F$_1$ խորանաց փխ տերանաց Qhk$_1$l տրխրականաց Y ձանձրութեան T նուազեսցի փխ նուազեսցի

111 C$_1$ կանկեսցի LPm հաստատանաւս Q հաստատուն արբ. հաստատանաւ C$_1$F$_1$KLM$_1$NPQRSTWXYZα$_1$βγδηλμφbcdefg$_1$hik$_1$lmn$_1$prtu այս G$_1$UVx այսու Os այս արբ. այսու (s այսր) TZ յուսացելոց

112 L համբարուակս Q ամբարատին s համբարատին արբ. ամբարատին F$_1$ վստահացեալ փխ վստահութեան N վստահութեանն G$_1$ յատակեսցի

113 G$_1$Vx արձանաւ γf յարձանաւք G$_1$Vx պատկանեցելով OUα$_1$defhk$_1$lp պատկանեցեալք r պատկանելովք N աջովդ F$_1$G$_1$Vx քով ABEHTVYZηθστωΣΦeg$_1$qx պաշտպանեալ փխ պաշտպան Nh պաշտպան μc պաշտպան արբ. պաշտպանեալ

114 h յոյն θτ դարան փխ ձգարան Φ ձգարան արբ. դարան G$_1$x սուսերբ s սուսերբ արբ. սուսերբն F$_1$ կատարեսցի փխ կտրեսցի

115 T քո ամենակալ KNOQRWXYγΣfn$_1$ բարիոք M$_1$ωr բարուոք Z բարոք k$_1$ բարուք

116 h (ճվկն) վտակս փխ վտանգ Q անձնադան փխ անձնական s անձնական արբ. անձնագան KRSTWZβηλcdefhlpq ցաւոյ μ ցաւոյ արբ. ցաւոց G$_1$UVx պաշարիցէ

117 G$_1$ սովաւ փրկութիւն x զփրկութիւն h քէն փխ յոյս n$_1$ յուս

118 G$_1$h աղօթելն K յաղաւթել Q յաղաւթեալն արբ. յաղաւթելն

119 H տարակուսեսցի Σ ի սիրտ արբ. և ի սիրտ ir սիրտս s խոցեսցի

120 F$_1$G$_1$Osx քով W չիf քո r քով արբ. քո B քո արբ. քո հայրդ Յիսուսի Q ապրեալ սովաւ

121 G$_1$UVx *պարտեաց կորստեամբ* O *կորըստեան* β *կորստամբ*

122 G$_1$UVx *խորոց իջէ ոք*

123 C$_1$F$_1$LNOPQXYλΦehk$_1$ltu *կարթիւս* E *(արբագրումն այլ* ձեռոով*)* S urp. *կարթիւս* W *կարթիս* α$_1$ *կարթիւան* δ *պարըսպեալ փխ պատսպարեալ*

124 H *թմբրութիւն* n$_1$ *թմրութեամբ* r *թմրութեամբ* urp. *թմբրութեամբ* C$_1$EG$_1$HLM$_1$-QSYZ α$_1$γηλωΓΣΦcdefg$_1$hik mn$_1$pqrstux *հաղրից* F$_1$ *յաղրից* Pδ *խարից* U *բարից* V *խարից* urp. *համբից* β *հաղրից* urp. *խաղրից* σb *խաղրից* urp. *հաղրից* G$_1$F$_1$Uβx *խաւարային* δ *խաւային* urp. *խաւարային*

125 KWb *անդէն ղև* χf *անդրէն* F$_1$ *ապըսաան* T *ապաստանեալ փխ ապաստան եղեալ* m *եղեալ* urp. *եղեալն* s *եղեալն* urp. *եղեալ*

126 G$_1$ *պահանակն* Q *պահապանակն* urp. *պահպանակն* W *պահապանակն* g$_1$ *պահպըռնակն* r *պահպանեակն* p$_1$ *[վս]տահութեան բառից մինչև բաե Գ տ. 11-ի մանաւ[անդ] բառը ննեառյալ ուշ գրչությամբ*

127 ABΘτbe *միջնորդի* KLPX *միջնորդիւս* p$_1$ *միջնորդաւս* G$_1$ *քո ձեռն* F$_1$b *ձեռին* Vx *գնոսա* c χf *գնա* r *գնա* urp. *գնոսա*

128 m *ամփոփեալ* urp. *ամփոփելի* p$_1$ *ամփոփել* c *ամփոփեալ գնա* C$_1$F$_1$HM$_1$OWβλΓbtu *հաստատութեան* N *հաստատութիւնն* m *հաստատութեան* urp. *հաստատութիւն*

129 m *ամոց փխ ամայի* HU χf *ի* G$_1$LPUVYx *պահպանողացն* G$_1$Vx *գնգերեալ իջէ փխ գնգերնոցի* r *գնգերնոցէ*

130 f *սպասցէ* m *սպասեսցէ* urp. *սթափեսցի* r *սովիմբ* C$_1$ *զարձն, նորոգդիդ փխ նորոգողիդ*

131 N *սարսուզ* G$_1$UVx *դողութեան (*U *դողութեամբ) գիւական (*U *գիւային) ջերման λ ջերմամբ* s *զոք ինչ* urp. *ինչ զոք* Z χf *զոք* C$_1$G$_1$LPYλ *խոովեցուսցէ*

132 Q *չունի տ. 132-ից մինչև բաե Գ տ. 24-ը ննեառյալ* W *բզսթափեսցի* k$_1$r *սթափեսցէ* BSβσ *ի սոյն* urp. *իսկոյն* KYηιμφωg$_1$ *իսկոյն փխ ի սոյն* r *նոյն փխ սոյն* u *այս*

134 h **134—135** *տողերը խառնված յանկարծ բախեսցէ / Ջհաստատածս մարմնոյ / երէ անօրէնութեան մրրիկ խորտակիչ հողմոյ / շինուածոյ մարդոյ յերկրային ծովուս* NV *անաւրէն* O *անաւրէնութեանն* N *հողմոց* Y *հողմու* LYδφ *բախիցէ* r *բախեսցէ փխ բախեսցէ*

135 KLPYλφ *ջհաստատած* Nδ *ջհաստատած (ω ջհաստատ) փխ ջհաստատածս* μ *ջհաստատած* urp. *ջհաստատածս* p$_1$ *մարմնոյս* G$_1$ *շինվածոյ* ω *շինուած* k$_1$ *յերկնայինն փխ յերկրայինն*

136 U *հաստատեսցի փխ Հանդարտեսցի* W *հանդարտեսցէ* F$_1$M$_1$NPδΣbimrt *ղեկաւա* C$_1$ *այս* urpվ. *այսց* G$_1$x *այսց* LXY *այսր* M$_1$ χf *այս* Γ *թեոյ* N *պատկանել*

137 V *լինիլ*

138 Aθτ *կենաց հոգւոց* BE *կենաց հոգւոց* urpվ. *հոգւոց* σ *հոգւոց* urp. *կենաց հոգւոց* k$_1$ *ստեղծոց*

139 N χf *սահման*

140 AEHθτΓΦl *սկզբնացելոյ* F$_1$ *զսկզբնեցելոյ* P *սկզբնեցոյ* V *սկիզբնեցելոյ* Σ *սկզբնացելոյ* urp. *սկզբնեցելոյ* h *սկզբնեցելոյ* urpվ. *սկզբնեզելոյ*

141 O *զսկսեալ* W *զսկսեալն* s *կատարեա տէր Յիսուս*

142 F$_1$r *եղեցի* γ *հոգիդ* δ *հոգի* urp. *հոգի քո, սմայ*

143 E *շունչ* urpվ. *և շունչ* r *և շունչ* ABΦs *զաւրութեանն* Nn$_1$r *զաւրութիւն* V *զօրութենէ* N *մեծի* h *իմասցի փխ միասցի*

144 P *յիս և փխ ի* Y *քոյինդ փխ քո ինձ* p$_1$ *շնորհել* XY *ստեղծարանութիւն*

145 X *զուարթութիւն փխ զաւրութիւն* ω χf *զաւրութիւն* x *զղօրութիւն* β *վհատեալ* x *վհատեցելոց*

146 G$_1$τ *ամեննցունց* e *յամեննիցունց* r *յամեննցուն* x *յամեննցունց*

147 γ *չունի տողը* GVx *եւ քեզ փառք յաւիտեանս ամէն* N *ամեն ամեն* Y *ամենայն փխ Ամէն*

ԲԱՆԴ

Վերնագիր.

NTZΘτoqru *չունեն Բան ընդում* N *նամակալումն ուշ գրչությամբ* n$_1$o *չունեն նամարակալում* EF$_1$M$_1$RσcIn$_1$oq *վերնագիրը կըրճատ δωg$_1$ նամառոտագրությամբ* H χf *կրկին հնծութեան* AF$_1$Ubn$_1$o *հնծութիւն* H *հսկողին* G$_1$KLNPUVWXYZα$_1$βΓΣhk$_1$n$_1$rtx *բան* A χf *ի* m *խոցոց փխ խորոց* n$_1$ *սրտէ* r *յաստուծոյ* N *աստուծոյ և աղաչանք*

1 LPp$_1$ *եւ արդ* G$_1$Vg$_1$x *խօսիլ* g$_1$ *բնաւից փխ ընդ քեզ*

2 α$_1$ χf *ի* G$_1$NUVx *ոգւոյս (ոգոյս)* K χf *հոգւոյս* ABEKLRXYλthk$_1$q *բազմամեղիս* C$_1$F$_1$ *բազմեղի* γ *բազամեղի*

3 β *կորչնիմ փխ երկնչիմ* b *երկնչիմ ի քէն*

4 N *անտեսանելի փխ անտանելի* b *սահման* urpվ. *սահմանս* ABC$_1$LOPYηθλτΓερ$_1$ *բանէ μσφ բանէ* urp. *բանի* l *բանիւ* r *բանիդ*

5 k$_1$ *անճողոպտելի* AHLδηθμτΓΣΦr *անաչառ* B *անաչառդ* urpվ. *անաչառ* EN *անաչառ* urpվ. *անաչառդ* r *ընդ քո* H *առնեն*

6 N χf *ի* W χf *ի կշտամբումն իմ պարտաւորի* f *արարիչ բառից մինչև բաե Ե տ. 36 ննեառյալ ուշ գրչությամբ* N *արարիչդ*

7 C$_1$H *և զի* r *բժշկութեան*

8 f$_1$ *բազմավտակ փխ բազմավտանգ* τ *սաստկութեանն* r *սաստկութիւն* G$_1$x *անողջանալեաց* Y *առողջանալոյ փխ անողջանալի* u *անողջանալի* urp. *անողջանալեաց*

9 Htx *խայծուածոց (*V *խայծուածոց) փխ խածուածոց* r *խարուածոց* urp. *խածուածոց*

10 ABEHθτΓΦ *զիս փխ զանձն իմ* Σ *զիս* urp. *զանձն իմ*

11 f$_1$ *աւուր* AθτΓΦ *յաւուր պատասխանւոյ* urpվ. *յաւուր* B *յաւուր պատասխանւոյ* urpվ. *յաւուր* σ *յաւուր* urp. *յաւուր պատասխանւոյ* r *պատերազմին*

12 k$_1$ *չունի տողը* U χf *եւ* G$_1$Vx *բանիւ բնաւ* o *իւաւանալի*

13 F$_1$q χf *եւ* Aθτ *վերարկու* BE *վերարկու* urpվ. *վերարկուաւ* β *վերարկաւ* urp. *վերարկուաւ* b *վերարկաւ*

14 G$_1$Vx χf *եւ* H χf *ոչ* C$_1$F$_1$HKNPRVXγλσdf$_1$k$_1$n$_1$opstx *դիմաւք փխ դիմակաւք* OΣe *դիմակաւք* urp. *դիմաւք* k$_1$ *կեղաւորելի*

15 NTWY *և ոչ* α$_1$ *և ոչ* urp. *ոչ* Ro *երես* K *բանիւ* β *բանիւք* urp. *բանիւք մատչելի կրկին* urpվ. *բանիւք* G$_1$UVx *խարելի փխ մատչելի*

16 Et *և ոչ* δ *ոչ* urp. *և ոչ* β *երբեք* urp. *ոչ կերպարանաւք երբեք կրկին* urpվ. *երբեք* G$_1$UVx *մատչելի փխ խարելի*

17 F$_1$tu *յօդւածովք* r *յաւզվածով* HRWYωho *բանիւ* s *բանի* V *ատելի փխ ստելի*

18 δ *ոչ* urp. *և ոչ* q *և ոչ* F$_1$ *ոտի*

19 G$_1$ *թիկանց*

20 k$_1$ *չունի տողը* Eq *և ոչ* EF$_1$qtu *դիմաց ընդ* e *ընդ* urp. *դիմաց ընդ*

21 F$_1$G$_1$Kδημσωg$_1$qtux *բերանով* NOPRUWXYα$_1$θλτbcdef$_1$hik$_1$lmn$_1$oprs *բերանաւք* V χf *ընդ* NU *հաստատելի (*f$_1$ *հատելի) փխ հաստելի*

22 δ *ոչ* urp. *և ոչ* q *և ոչ* α$_1$ *երկի փխ երկրի* K *զուտելի*

23 x *մերկք* C *ծածկեցեալքն* urp. *ծածկեալքըն* G$_1$TVYδΓΣΦcf$_1$n$_1$sx *ծածկեալքն* B *հրապարակեալքն* F$_1$ *հրապարակեալն* G$_1$-Vx *հրապարակեալք* BF$_1$PXY χf *են* Nλ *քեզ աներևոյթքն* F$_1$ *աներևայթքն* n$_1$ *աներևութքն*

24 EF$_1$G$_1$LNOPVWXYα$_1$βΓbdef$_1$hik$_1$lmn$_1$opqrtux *արդարութիւն* N *իմն փխ իմ* V *իսպառնացեալ փխ իսպառ ունայնացեալ*

25 Y *չունի տողը* o *մեղանքն իմ* Tf$_1$s *յայտնեալ* x *յայտնեցեալը, առաւելեալը*

26 N *իմն փխ իմ* G$_1$x *մեղացականք*

27 G$_1$ *իրաւացն* N *կշիռն* Σ *կշռեւ* G$_1$Uf$_1$sx *անիրաւութեանն* EF$_1$NWbhir *անիրաւութիւն*

28 F$_1$Ntu *բերք* F$_1$ *սխալանքն* Wα$_1$hk$_1$l *սըխալմունք*

29 N *դատակնիք* U *դատարկն (*r *դատարկընկնիք)* փխ *դատակնիք* f_1 *յայժմէն*

30 H *մահու* hn_1 *մուրհակն* β *աւետացն* hk_1 *աւետաւաց* h *կատակն*

31 Γ *չունի* ա. 31–ից մինչև բան ե ա. 8–ի *աստատին ի սոյն* բառերը ներառյալ AB-$CG_1UZ\vartheta\tau\Sigma g_1\Gamma s$ *տխրեալ* N *տխրացեալ* V *տխրեցեալ* urp. *տխրեալ* $\mu\alpha_1$ *տխրեալ* urp. *տխրեցեալ*

32 ABCEG$_1$HKM$_1$RTUVWXYZβγθτφΣΦbf$_1$-osx *հրեշտակացն* N *հրշտակաց* G_1M_1Xx *գունդ* R *գունդ* urp. *գունդն* U *գունդն* urp. *գունդ* VWγ *գունդք* t *գունդքն* $F_1TZ\vartheta s$ *սատանայինքն (սատանայ ինքն)* փխ *սատանայ* B *խնծղիւք* urpվ. *խնճոիւք* C *խնծղիւք* urp. *խնճոյիւք* EH *խնճողիւք (*F_1*htu խնջոյիւք* $G_1OQRSTVZ\gamma\lambda\Sigma\Phi bcde-f_1g_1ilmn_1opqrsx$ *խնճոյիւք* U *խնճիւք* X *ծնծղիւք* Y *ծնծղայիւք* ω *խնդիւք* k_1 *ընճոյիւք)* փխ *խնծղիւք* M_1 *խնճոյիւք* urp. *խնճիւք* $\alpha_1\beta$ *խնճոյիւք (*β *խնջոյիւք)* urp. *խնծղիւք* δ *պարեալ* urp. *պարարեալ*

33 x *վերնականք, ողբացեալք* ACδθτg_1 *սատանայինքն (*U *բելիարինքն)* փխ *սատրնայինքն* B *սատանայինքն* urp. *սատրնայինքն* G_1NXln_1 *սատրայինքն* V *բելիարինքն* urp. *սատրնաինքն* x *բերկրեցնալք*

34 G_1 *սպանօղ* u *սպաննողին* $F_1HM_1OQRT-WXYZ\lambda\omega\Phi bef_1g_1hk_1lmoqst$ *մթերք* Vc *մթեր* urp. *մթերք* u *մթերքն* x *գանձ* F_1 *կապ* փխ *կապտեալ* G_1x *կապտեցեալ*

35 G_1 *օրաարին* ABCEηΦg_1 *կողմնն* LUe *կողմ* σ *կողմնն* urp. *կողմն* $F_1S\alpha_1cef_1h-k_1lqstu$ *պարգևք*

36 f_1 *ծիր* փխ *ձիր* o *կուրուշին* F_1NTbirstu *հաղրքն* G_1Vx *հաղր* KXY *խաբք* μσ *խաղրք* urp. *հաղրք* h *հաղրմամբ* k *հաղրմամբք* m *խաղրքն* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի φ–ից, ունեն *հաղրք* G_1x *պահնեցեալ*

37 MOTβδμφhk_1l *հեզնեալ* W *նենգեալ* փխ *հենգնեալ* n_1 *հենգնեալ* G_1x *հենգնեցեալ* U *մոլորեցուցիչն* փխ *բելիար* V *մոլորեցուցիչն* urp. *բելիար* G_1 *զրվարճացեալ* փխ *զուարթացեալ* h *զուարթացեալ* urpվ. *զուարճացեալ*

38 A և այս տողն ունեցող մյուս բոլոր օրինակները, բացի $G_1M_1OXYZ\lambda\omega f_1g_1k_1r$ *ձնռագրերից,* ունեն *աղրեւր* ir *կնքեալ* փխ *փակեալ* x *փակեցեալ* ACF$_1$M$_1$NOPQS-TUWα$_1$βθστbdf$_1$ímn$_1$oprst *ժառանգ* փխ *ժանգ* BEVZβΣu *ժառանգ* urp. *ժանգ* HXY *ժանգ* փխ *ժանգ* Rc *ժանգ* urp. *ժառանգ* H *ժանխս* փխ *ժանտխս*

39 h *ըղձալի էր ապաքէն*

40 f_1 *չիմ կանխաւիեան* n_1 *կանխաւիիւն նախաձայնելու* G_1UVx *նախաձայնելոյն* M_1 *նախաձայնելոյս*

41 b ա. 41–ից մինչև բան ե ա. 28 ներառյալ ուշ գրչությամբ V *սահղծարանիլն* փխ *սահղծանիլն* ir *սահղծանիլ* H *յարգանդ*

42 k_1 *նկարակրիլն* p *նկարելն* $F_1M_1PQSTZ-\alpha_1\beta\gamma\delta\phi cdeg_1hik_1lmn_1pqu$ *ի յորովայնի* μs *յորովայնի* urp. *ի յորովայնի*

43 Hr *ծնունդն* α_1eg_1 *առաջագայիլ*

44 KLPQXηλcf_1s *հասանել*

45 δ և ոչ urp. ոչ C *թիւս* urpվ. *թիւ* $F_1N-OS\alpha_1dehik_1lmopqrstu$ *թիւ*

46 G_1b_1ex *ամբառնիլ* φ *համբառնալ* ω *համբառնիլ*

47 W *գեղազարդարեալ* փխ *գեղոյ զարդարիլ* TZ *զարդարեալ*

48 TZ *զգնատուորիլ* փխ *հանդերձաւորիլ* s *հանդիպաւորիլ* urp. *հանդերձաւորիլ*

49 Qh *այսպիսեացս* PVb_1x *այնպիսեաց* β *այսպիսաց* Hf_1 *սաստկագոյնից* N *սաստկագունեաց* U *սաստկագունք*

50 V *յարատփլեաց* b_1 *յարատփելաց* G_1UV-b_1x *պարտեաց*

51 o *վիմին*

52 $CG_1HLNRTUVWXYβb_1f_1ox$ *մարմնոյ*

53 P *տէր* փխ *տուր*[1] U *չիմ տուր*[1] β *բարեբար* փխ *բարեդուիւ* M_1 *զձեզ* K *ողորմութիւնն* b_1 *զողորմութիւն*

54 M_1 *ինքն* փխ *ինքնին* ABEG$_1$KLPVXθτ-$b_1f_1n_1qsx$ *քոյով* ABCEF$_1$G$_1$PUVθτφ$b_1$de-$n_1$pqstux *բանիւդ* C *քոյով* urpվ. *քոյովդ* UY *քով (*g_1 *գոյովդ)* փխ *քոյովդ* u *քոյովդ* urp. *քոյով* G_1Vx *սամանեցեր (*Vx *սահմանեցեր) մեզ* b_1 *չիմ մեզ*

55 Q և *ասելով* PWΦo *ասելովդ* Vb_1x *եթէ* e *տուր* TZ *չիմ զայդ* LY *յաւուր* փխ *յանուն* TZ *աստուծոյ փրկութեան ձերոյ* N *փրկութեանն*

56 RWβ *սուրբ* λ *սուրբ* urp. *սուրբք* U *չիմ զի* H *կամքը* G_1f_1 *պատարագ* Ux *զպատարագս* Vb_1 *պատարագս*

57 AHθμτt *բարձրացար* BCO *բարձրացար* urpվ. *բարձրացիր* M_1 *բարձրացիր* urp. *բարձրացար* ABCWθτ *խնկել* U *չիմ խնկեալ* Aθτ *չիմ այսր* G_1b_1x *այսու* BCE *յիշատակաւ* urp. *(*E urpվ.*) այսր յիշատակաւ*

58 r *ուր* փխ *Որ* U *ունի* b_1 *զամենեսեան* H *չիմ եւ ի քէն է ամենայն*

59 ηιωg$_1$ *փառս* $G_1\Gamma$ *ամենեցունցն* N *յաւիտեանս* փխ *յամենեցունց* Q *յամենեցուն* f_1 *ամենեցուն* h *(*նվկն*) ամենեցունց*

60 ENf$_1$s *չունեն* տողը F_1 *այսուհետև նետագա վերակաճգնողի ձեռքով լրացված էջերը չեն համեմատում*

ԲԱՆ Ե

վերնագիր.

o *չունի բան* ե—Ջ NQYZθτlqru *չունեն Բան* ե *ընդ* N *համարակալումն ուշ գրչությամբ* $EM_1PR\sigma b_1cf_1imq$ *վերնագիրը կրճատ* Hδω *համառոտագրությամբ* AUu *հեծութիւն* h *խըսկողի* ABCG$_1$KLNPUVWXYZβΣg$_1$nrx *բան* VW *սրտի* Z *սրտէ* N *աստուծոյ* h *աղաւթք*

1 LSXck_1l *երկրածին* h *(*նվկն*) նրածինս* n *երկրածինքս* urp. *երկրածինս*

2 N *կենցաղակ* G_1LOQX$\alpha_1\delta$ *գոյիւ* ABEH-M_1NXYηθμτωΣΦf_1s *գոյիւս այս* C *գոյիւս այս* urp. *գոյիւս* σ *գոյիւս* urp. *գոյիւս այս* α_1 *զայս բաղեալ* P սրաղեալ

3 NPUλcg *պատրողական* K *գինովք* LXY *գինով* β *գինեաւս* urp. *գինեամն* UVZ *թմրեալ* β *յիմարեալ* urp. *թմրրեալ* A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի M_1Tb_1x *ձեռագրերից,* ունեն *յիմարեալ* փխ *թմրրեալ*

4 LX *ամենայն իւիք* փխ *ամենայնիւ* Y *ամենայնիւք* k_1 *ասեմ* փխ *ասեմ* N *իւ* փխ *իւիք*

5 ABEGHKM$_1$Oβθ$\Sigma\Phi$hmx *որով* C *որով* urp. *որովք* Wλgmn *գիմովք* KLM$_1$PXY-δηωn *վերագրեցելովդ* N *վերակրեցելաւք* OSV$\alpha_1$cdlpt *վերագրեցելաւք* μφ *վերագրեցելովք* urp. *վերագրեցելովդ* r *վերայգրելովք* c և նշանակաւք ABGHM$_1$-Yθτω$\Sigma\Phi f_1$t *նշանաւք* CE *նշանաւք* urpվ. *նշանակօք* TZ *չիմ նշանակաւք աղաւրտեցնելովք* KP *աղաւրտեցելովդ* NOSUVXY-$\alpha_1\lambda b_1$dilpqx *աղաւրտեցելաւք* β *աղերտեցելաւք* μ *աղաւրտեցելով*

6 W *չիմ Յանդգնեցայց* N *լինել յանդիման լինել* RUVW$b_1$nx *յանդիման լինել (*b_1x *լինիլ)* M_1 *լինիլ* ABGHKθτΦb_1x *քեզ* NSZγφ! *քումդ* V *քումդ* urp. *քեզ* μσ *քումդ (*σ *քում) դատաստանիդ* urp. *քեզ դատաստանաւ* Σ *քեզ դատաստանաւ* urp. *քում դատաստանիդ* C *քեզ դատաստանաւ ով իրաւադատ* urp. *ով իրաւադատ քում դատաստանաւ* ABGHKθτΦ *դատաստանաւ* V *դատաստանի* urp. *դատաստանաւ* y *դատաստանի* b_1x *դատաստանաւ դատաստանի*

7 PW$\alpha_1$ln *անպատում*

8 L *ասելդ (*g *դատել* k_1 *դատեալ)* փխ *դասեալ* $b_1$mx *դասել* W *անդատին* փխ *աստրատին* LNX *չիմ ի սոյն* b_1 *սուն (*h *նոյն)* փխ *սոյն*

9 b_1x *մեղուցելոյ* τ *անձին* f_1 *յանձինս* h *առաքումդ* փխ *առ քումդ*

10 KLXY *ցուցեալ* b_1 *ցուցիից*

11 X *զանիրաւութիւն* b_1 *պարտաւորեցեալ* x *պարտաւորեալ* urp. *պարտաւորեցեալ*

12 ω *արար* urp. *արարեր* NVb_1 *պատկեր քո* KLXY *պատկերդ* i *ցանկալի* փխ *պանծալի*

13 Nq *տպաւորութիւն* V *տպաւորութիւնէ* CE-U$\alpha_1\eta\omega$hiru *աժընդակելով* f_1 *յօժընդակելով*

14 O զարդարեցեր արբ. զարդարեալ W զարդարեալ f_1 զարդարեր Y զբանիւ H փայլեցուցեր արբվ. փայլելեցուցեր LY հրաշացուցեր փխ փայլեցուցեր N փայլեցեր h փըլմամբ փխ փչմամբ

15 γ մտուիք qu ճոխացուցեր մտաւք TZ չիf իմաստիւք աճեցուցեր r աճեցեր

16 LPXY շնչականաց

18 r իշխանականաւն W գոյին b_1 պճնեցեներ

19 L գայեկաբար m գայեակապէս ESVWXYZα_1βωΦ$b_1$cdgmrx տածեցեր LN տացեցեր Pu տարածեցեր արբ. տածեցեր s տարածեր փխ տածեր

20 b_1x չիf Տնկեցեր h զամբարիշտան UΦf_1l քում h քո k_1 գաղի m գաւթիդ

21 C այս տողից մինչև տ. 29 ներառյալ ուշ զրչությամբ r ջրովդ B ոտոգեցեր արբվ. ոտոգանեցեր GK ոտոգանեցեր QWΣqux առոգեցեր Γ առոգանեցեր Φ ոտոգեցեր արբ. առոգեցեր

22 P չուի տ. 22—23 KNXYτΓ ցաւղովն L ցաւղովդ AC$_1$G ոտոգեցեր (K ոտոգեր LXY նորոգեցեր U վերածնեցեր) փխ մաքրեցեր BθΣ ոտոգեցեր (θ առոգեր Σ առոգեցեր) արբ. մաքրեցեր μ մաքրեցեր արբ. ոտոգեր Γ առոգեցեր արբ. ոտոգեցեր

23 KX$k_1$qtu կենացն qtux վտակաւ

24 k_1 հացիւ Kβ երկնայնով

25 V աստուածային արբ. աստուածայնով b_1 աստուածայնով

26 Ut ընտանացուցեր

27 ABKLM$_1$NOPQRTδηθμφωΣd$f_1$pqr զաջըս փխ զաչս s զաչս արբ. զաջս LP երկրեղէնս f_1 յերկրեղէն h երկեղէն s առ փխ ի

28 c լուսով f_1 լոյսովդ Schk$_1$l փառացդ

29 μω անմաքուրս TZω ձեռաց f_1 առ փխ ի

30 LUYk$_1$ զմոխիր b_1m անարգս Uk$_1$ զնըշոյլս

31 δ հայր N ահաւորաւոր փխ ահաւոր, աւրհնել

32 μr արժանիս (f_1s անարժան) փխ անարժանիս s իմոյս b յանձին

33 M$_1$R կիզեցեր L լցեալս KLY անիբաւութեամբ փխ նանրութեամբ P անիբաւութեամբ արբ. նանրութեամբ Qf_1 կարդալով L առ քեզ β չիf զքեզ f_1 քեզ

34 SWZ$\alpha_1$ik$_1$r զանդգնեալս δ զյանդգնեալսն h զանդգնեալսն QVf_1 քում t քոյդ Pc կցորդութիւնն Y կշտամբութիւն փխ կցորդութիւն f_1 կցորդութիւնդ

35 U աչաց NTVZf_1 ակնարկութեան s ակնարկութեանն արբ. ակնարկութիւն

36 KLM$_1$NVδημσφω$f_1$stu կապանաց XY կապանացս

37 k_1 չիf Ոչ խորտակեցեր c զդաստակ արբ. զդաստակ TZs բաղկացս Ts ամբառնայր

38 Nk_1 զոտս փխ զոստս f_1 զոստք GKLWY իմոյ KLM$_1$PUWλ$_1$δημσφωpt մատանցս XY մատանցն ABGHLPWXYθτΓΣΦhk$_1$ շաւշափել CR շօշափել արբ. շօշափելն

39 φ մառախուղ արբ. մառախուղք k_1 մառանուղ A և այս տողն ունեցող մյուս բոլոր օրինակներբ, բացի M$_1$Vδημσω ձեռագրերից, ունեն մառախուղ

40 k_1 զպար սատակմանցս փխ զպարս սատամանցս Zr սատամանց W յըմբոշխնեալն

41 ω չիf խոտորնակ ABCEGθτΣΦ խոտորնակի խոտորնակ H խոտորակի խոտորակ δ խոտորնակ խոտորնակի արբ. խոտորնակի խոտորնակ GHNQUVγλs հետևողիս

42 X չիf Իբրև s իբրև արբ. իբր, A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներբ, բացի RTWZη ձեռագրերից, ունեն իբրև s տանն

43 N հարսարանիդ ir հարսանիսդ k_1 հարսնարանէդ ABCEGHKPXYθτΓΣΦnx ի քումդ LUXYvh քում KLYγs պարերգութեանդ N պարերգութեանն

44 Φ չիf ի Z գծուծ արբ. գծուձ δ գծուձ արբ. գձուձ

45 TUZ ձեռաց τ ձեռաց արբ. ձեռացս λ ի յարտաքին

47 XY զներելոյ և L չիf եւ EQVγφbefhik$_1$lmnqtu զներելոյդ L զներելոյ M$_1$ զներելոյդ N զներելոյն η զներելոյս արբ. զներելոյդ r զներելդ Oα$_1$ երկայնմտութիւնն XYλ երկայնմտութեան OSα$_1$cfhk$_1$x առ ի

49 KM$_1$ փոխարկեալ (NOPRSVWXYZγbcdefghiklmnpqrtux փոխարկեցի U փոխարկեսցի) փխ Փոխատրեցի Q փոխադրեցի արբ. փոխատրեցի α$_1$ փոխարկեցեր արբ. փոխատրեցեր P$\alpha_1$fhk$_1$ ի վնասակարս M$_1$ զվնասակարս T վնասաւորս արբ. վնասակարս Y վնասակար

50 T անթիւ արբ. անթիւս A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներբ, բացի Z-ից, ունեն անթիւս K չիf եւ OSUcefhk$_1$qtx բազմաւրինակս E անօրէնութիւն արբվ. անօրէնութիւնս U անաւրէնութեանց h անձնականացն

51 γ խորհրդոց Γ յուզմանց

52 CΘ այսքանեաց արբ. այսքանեաց բարեաց r այսքանեացս բարեացս ABGR չիf բարեաց HΦ փոխատրեցի փխ փոխարերեցի N փոխաբերեսցի Vu փոխաբերեցի արբ. փոխատրեցի

53 r քեզէն փխ քեզ ինձէն LXY ինքեան փխ ինձէն

54 KNOPRSTUWZα_1βbcdefghik$_1$lmnpr յանդիմանութեան α_1β որ առ Յակոբ առակի (β որ առ Յակոբ լուսանցոում) BNP առակի T առակի արբ. որ առ Յակոբ LXY որ առ Իսրայէլ (γδφω որ առ Յակովը) փխ առակի η որ առակի առ Յակոբ μ որ առ Յակոբ արբ. առակի P առակ Wτ առակին արբ. առակ որ Իսրայէլ r առակիս σ առակի որ առ Յակոբ

55 X և մոռացեալս KLYφ մոռացեալս ABEHθστΓΣx գյանդիմանութիւն (Εσ զբեհθστΓΣx գյանդիմանութիւն) եւ զիմաստութիւն (BHτΣ զիմաստութիւնն) CGΦ զյանդիմանութիւն (GΦ զյանդիմանութիւնն) և զիմաստութիւն (G զիմաստութիւնն) արբ. զիմաստութիւն (G զիմաստութիւնն) Qs զիմաստութիւնն μ զիմաստութիւն արբ. զիմաստութիւնն AEVθστΣqx ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն և սիրոյս NQs յիմաստութեանն

56 HNYβgls զայս QV զայսչափ (U զայսքան) փխ զայս r զայսոց M$_1$NQVWZբան) փխ զայս r զայսոց M$_1$NQVWZβΓbcdefghk$_1$lmprt երախտիս P երախտեաց արբ. երախտից U պատճառս փխ երախտեաց կաճառս

57 U ընդունայն փխ Ընդունայնութեան b ընդունայնութիւն LZ ընդունայնացուցի փխ ունայնացուցի

58 Nω անճառից շնորհաց X շնորհացն

59 X չիf ի M$_1$Pfhik$_1$lr խնամոյդ T խնամոցդ արբ. խնամոց NORZβλbcdegmnpx խնամոցդ α_1 խնամոյ

60 B մրրկաւն արբ. մրրկաւ Vh խելագարութիւն W խելագարութեանց

61 L և թէպէտ և W եթե փխ եւ թէպէտ

62 S կառկառամամբ արբ. կարկառամամբ Q այցելութեանն Z այցելութեամբ m այցելութիւն WΓ ձգեալ SWcfhk$_1$l չիf զիս V այս տողից հետո ունի եւ թէպէտ (տ. 61-ից) ձեռին քո այցելութիւն ձգել զիս առ քեզ (տ. 62-ից)

63 U զխարէդի KLTWXβγδησφg ամբաստանութիւն O ամբաստանութեան արբ. ամպաստանութիւն μ ամբաստանութիւն արբ. ամբաստանութեան

64 A խոտորեցայ փխ խոստացայ BCG խոտորեցայ արբվ. (CG արբ.) խոստացայ ημ խոստացայ արբ. խոտորեցայ u խոստացայ արբ. խոստացայ Eqtx և դաշնաւորեցի α_1 դաշտաւորեցի փխ դաշնաւորեցի

65 Z չիf եւ ոչ N չիf ընդ V այսր արբ. այսու s այսր N սահման ELM$_1$SVα$_1$βηλbcfhik$_1$lmrtx ուխտի

67 i անդստին արբ. և անդստին qt և անդըստին ACθτ մայրեայ փխ մատեայ BGΣ մայրեաց (G մայրեա) արբ. մատեայ δω մատնեցայ μ մատեայ արբ. մտեցայ σs մատնեցայ (s մատեայ) արբ. մայրեայ Γ մայրեաց

68 NTWZβγ մեղանաց OΦefhk$_1$lr մեղացն Uh զանգաստանս U սրտի ω յորոմանն փխ յորոմանն ACGHM$_1$VθτΓΣΦx արդիւնատրութեան Br արդիւնատրութեան արբ. արդիւնատրութիւն QW արդիւնատրութիւնն h արդիւնաւորութիւն արբ. արդիւնատրութեան

69 c աստուածարեալ առածք L չիf աստուածարեալ k_1 աստուածարեալք M$_1$TZηs մարգարէին

70 N խաղաւղո

71 N չիf եա W չիf ընդ Eœc այնորիկ փխ այնորիկ QV այնր σ այնորիկ urp. այնորիկ s այն urp. այնր K շառաւիղեցի urp. շառաւիղեցի Wk$_1$ շառաւիղեցի AC-EHM$_1$OUVθμΦtx ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն շառաւիղեցի

72 ABCHKM$_1$NVα$_1$γϋτΓΣΦceſhx անախորժ U դառնութեանն VXYZ դառնութեան Γ դառնութիւնն ABCGHNOPα$_1$θστΣΦck$_1$x ի պղտոյ ῆ ի պղտոյ urp. պղտոյ N այգիդ

73 AEGLPZl դանհաս փխ դանհասուսա BCθ դանհաս urpվ. (C urp.) դանհասաւատ

74 VY որով s որով urp. որովք e տատանեալք Eq և անդր

75 LX չիf ձայնի γ բանի աւրհնելոյն փխ ձայնի երանելոյն ABCELQSUα$_1$ηθμτφ-Φbdqst երանելոյն s չիf ընդ ACGOPSUα$_1$γΣΦehlnpu ճանապարհն B ճանապարհն urpվ. ճանապարհ LXY ճանապարհս s զճանապարհ LNSγp իմ փխ իմն s չիf իմն

76 U աւաղու Y դշինուածս բառից միջև բան Ջ տ. 81 ներառյալ ուշ գրչությամբ KLXY$_1$βγδφc շինուածս

77 LNRdgnp լայնատար ir հետով A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներ, բացի M$_1$QTY$_1$Zβγδημφωbgm ձեռագրերից, ունեն հետաւք τ խաբիցայ LP կենաց H պանծալեաց փխ անձկալեաց Uhk$_1$ անձկալեացն N հասանելոյ

78 KV եա ինձէն l զեղիցն ABCEGHθστΣΦlx ուղեւորութիւնս Γ ուղեւորութիւնս

79 φ չունի տողը r բայց ի փխ բացի KY$_1$γ զկորստեանն Q զխորխորատն TY$_1$γ խորխորատ

80 h ճցի γ զպատուհանս Y$_1$ լսելեացս K ընդունելութեան LP լուսաւորութիւն փխ ընդունելութիւն

81 ABEGHLUXθστΓΣΦ զհոգւոյ աչից (EHUXΓΣΦ աչաց L ձչացս) զհոգոյ աչից urp. աչաց հոգւոյ Wλ զաչս s զաչացս urp. զաչաց TZ հայեցուած հոգւոյս ω իմոց փխ հոգւոյս ABCEGHLNUθστΓΣΦik$_1$r հայեցուածս X զհայեցուած LXηm չիf ի s առ urp. առ ի Hir զկենացդ Ls զկենաց X կենաց Y$_1$ կենացս Ls դեղն

82 V ընդոստնաց d ընդոստնա VY$_1$ թմրութեանց s թմրութենէ մտացս urp. ըմբռութեանց լքմանէ մտացս U մտացս լքմանէ LX մտացս բանիւ

83 AθτΓΣΦ պատգամ ի BC պատգամ ի urp. ի պատգամ GH պատգամի փխ ի պատգամ LX չիf պատգամ LXσ ի փողդ ABLWX ահաւորութիւն C ահաւորութիւն urp. ահաւորութեան hr ահաւորութեանն

84 PSα$_1$βeh սգաստացայ Σ զսգաստացայ h զուժի ի AGLXθστΓΣΦn փորձութեան փխ հրաւիրձական BC փորձութեան urp. հրաւիրձութեան (C հրաւիրձական) EH հրաւիրձութեան P հրաւիրձան V հրաւիրձականի

85 h ի մահուանէ ի նիրհմանէ E նիրհմանէն s նիրհմանէն urp. նիրհմանէ γmr քնոյ δ մահացուի urp. մահկանացուի Θτ մահացու

86 N կորուստ CG տպաւորիալ կարապետէ urp. կարապետէ ABEHLVXθστΓΣΦx ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները չունեն տպաւորիալ

87 ŕ հառոյ, քնոյ փխ քոյ ABGLPUXθστΓΣΦ մարմնեղէն LPX տաղաւարիս

88 n չիf ընդ LNTbcm բնութեան U մարմնոյս փխ շնչոյս h շնորհացդ K քոյդ b քոյմ

89 C իմովս urp. իմոյս K իմով NOPRSWZα$_1$bcdefghik$_1$lmnpqrstu իմոյս Q իմոյս urp. իմովս X ձայնիւք փխ ձեռաւք Equx զկորուստ e կորուստ urpվ. զկորուստ s առակողին բանի

90 ABGHθτΓ մահացու լինել (W մահացուցի) փխ մահացուցանել CΣf մահացու (f մահացուցել) լինել urp. մահացուցանել

91 HMTWλ յօդեալ s յօդեալ urp. յօդել

92 Z չարաբերական urp. չափաբերական

93 AGVXθτΦ չիf Մինչ անցեալ է BC ըստ urpվ. (C urp.) մինչ անցեալ է ըստ

(բանակութեան) KNOPQRSWY$_1$α$_1$γδηλφdhlmqrtux բանակութիւն Φc բանակութեան urp. բանակութիւն KOPQSα$_1$γΦdfhk$_1$lmqrtux բժշկութիւն

94 O արդ քո է urp. արբուսցէ β չիf է NPQUWir ընձեռնալ r ի կեանս K հոգւոյս α$_1$ մեռելոյն

95 V մատիլ r դատապարտելոյ

96 r չիf Որդի աստուծոյ կենդանւոյ HNOWXZβγδλωeſghik$_1$lmpu կենդանոյ K չիf կենդանւոյ Qs բարձրելոյ urp. կենդանոյ (s կենդանւոյ) LQVs և քեզ K յամենեցունց LX յաւիտեանս յաւիտենից փխ յամենայնի Vσbgimrtu յամենայնի (t ամենայնի) յաւիտեանս (σ յաւիտենից)

97 ABGNTUβθλΓs չունեն տողը

ԲԱՆ Զ

Վերնագիր.

QNRZϋτlnqru չունեն Բան նշում N նամառակալումն ուշ գրչությամբ EMRβσΓbilmqtux վերնագիրը կրճատ HQθωs նամառոտագրությամբ N նորին հսկող փխ վերնագրի Uk$_1$t հնծութիւն α$_1$ հսկողին k$_1$ աղերս ի մաղմանաց BKLPUVWXZΣghk$_1$nrt բան r չիf ի OZ որոէ f խաւս

1 P եւ փխ Իսկ KNOWXγλτΣfik$_1$lpqr բարբոք Z բարոք β բարիոք urp. բարւոք ω բարուոք LPX կայ փխ գոյ

2 Y$_1$bgmr չիf եւ U չիf կամ MNU չիf ինձ V չիf առ սոյն ABViΓΣΦ այս (N նոյն) փխ սոյն Cθs այս urpվ. (θs urp.) սոյնս KQRUγδσφωdnp սոյնս

3 A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի LP ձեռագրերից, չունեն Ջայս Qγδηλμσφωbm զամման Kγδησφ հնծութեան ձայնիս M ձայնից N չիf լքանել

4 UV զշարաւ ամբարեալ λ զամբարել b ղամբարեալ փխ զամբարեալ

5 Kc խարանաւք k$_1$ խարանաւ փխ խարանաւ KX բանիւ N հերբեալ U հանել փխ հերբել

6 c չիf կամ P զծանրութիւնս k$_1$r ծանրութիւն X մթերել Ubms ցաւոցս TZ խիթիս k$_1$ հիթոյս

7 K տաղտկացողական N տաղտկացուցանողան O տաղտկացուցական urp. տաղտկացուցանողական V տաղտկացուցանողականաւ N հնարաւորութեան

8 N չիf Մաոնամոխ r մաամոխ k$_1$ զղուանաւք փախել M փսխել

9 L պարծել, չիf ի փառս ABCEGHα$_1$ηθμστωΓΣΦbn դասն LNPRXY$_1$φdep դաս

10 Scfhk$_1$l բերանք նոցա լի են (l լինեն փխ լի են)

11 δ շրթուն LPUV նոցա փխ իւրեանց i նոցա urp. իւրեանց

12 LVer սաղմոսին փխ սաղմոսողին

13 AGZφnq երրորդ (r երրորդի) փխ երկրորդ BCE երրորդ urp. (C urpվ.) երկրորդ V երկրորդի, դիմեցից urp. դիմեցից

14 O զնմանիսն urp. զնմանիս Z զնմանիս r զնմայնիսն γ իմում α$_1$ չիf յիշատակել համայն աստանաւոր LX չիf համայն

15 α$_1$ պետ փխ Բէպէտ ELQsqtx Բէպէտ և V իմումս Utu Թերութիւն X Թերութեամբ QVγims բարուցս L չիf անբարեաց

17 LNUλ ապաշաւելն CR զանապաշխարն urpվ. (R urp.) զանաշխարն K զանապաշխարողն P ապաշխարն (SUα$_1$bdfin զանաշխարն γ զապաշխարն k$_1$ զայն ապաշխարն) փխ զանապաշխարն TZ զանապաշխարեալն l զանապաշխար

18 ABEHKMUτ եւ Մանասէ C և Մանասէ urpվ. Մանասէ ABEGHLXθτΣΦbgimrx իմում C իմում urpվ. իմոց K իմոյ P իմուց ABCEGHLXηθστωΓΣΦ պարտեաց μ պարտեացս urp. պարտուցս Q առաւելութեան r առաւելութիւնս

19 LXω չիf եւ M մաքսաւորն փխ փարիսեցին Γ փարիզեցին Φ դժնդեխս

20 LX որդին անառակ k$_1$ չիf առ fhl ուխտադանցութիւնն

21 W յիշատակեցաւ OScfk$_1$ln կեղծաւորութիւն HL որդւոցն r որդոցն δ Ամասայ

22 S անշնորհութիւնն W ապախտաւորին

23 K *ամէնաբանեալ (*L *աւրհնաբանեցաւ)* փխ *աւրհնաբանեալ* L շիf *եղեւ* K *անհաւատիս* hk$_1$ *անհաւատից*ն

24 LP շիf *եւ* UV *որ սկզբնամայրն է* HKQRUVWs *ապաշխարողաց (*S *ապաշաւանաց)* փխ *ապաշաւողաց*

25 Y$_1$ *զփարաւօն* urp. *զփարաւովն* U *զտեղծուածս* N *իմո* K *զառնացուցի* փխ *խըսաւացուցի* s *կարծրացուցի* urp. *խստացուցի*

26 A և այս գլուխն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի C *(ուշ գրչությամբ)* αβγδηθλμστφω ձեռագրերից, չունեն տ. 26—29 C$_1$ *զեփրայականին* μ *զեբրայական* βγ *կատաղութիւնն*

27 β *արարիչդ* μ *արարչին* urp. *արարիչդ*

29 C$_1$ շիf *ի, ստեղծողից* η *զտեղծօղիդ բընաւից*

30 UZ շիf *խռովութեան* L շիf *մրրկաց ծըփեցելոյ*

31 V *սարսեցա* K շիf *եւ պատկառեցի* ABCGHLVXZθτΓΣΦ *պատկառեցայ* E *պատկառեցայ* urpվ. *պատկառեցի* h *սաստկութենէդ*

32 f *ալիքն* h *ալիք ծովու ծփեցայ ոչ այնքան սարսեցի* V *ծովու* N *յեղերոյն* h *յեղերանց*

33 KLXγs *չափոյ* Sαδηφcfhl *չափոց* k$_1$ *չափու* h *կշռութեանց* r *կշռութիւն* LX շիf *առ, իմոյ*

34 T *ոչ աւազոյն* urp. *եւ ոչ աւազոյն* α *և ոչ աւազոյն* urp. *և աւազոյն* β *և աւազոյն* urp. *և ոչ աւազոյն* μ *և ոչ աւազոյն* urp. *ոչ աւազոյն* λω *և ոչ աւազոյն* h *փոյտ* փխ *կոյտ* Σ *սահմանեցան*

35 β *անբանիցն* փխ *անբաւիցն* ABCEGHLUVWγηθστωΓΣΦ *շինչք* K *շիւղք* N *ջիւք* փխ *շիղք* s *շեղք* urp. *շեաղք* U *իմովս համարոց* փխ *համբարս իմոց* TVWZγδ *համարս* փխ *համբարս* s *համբարս* urp. *ամբարս* KLNWXehklqux *իմոյս* MPSY$_1$Zαβγδμσφωbcgfimnp *իմոցս* R *իմոց* urp. *իմոցս* K *անաւրէնութեան* U *անաւրէնութիւնք*

36 HL շիf *եւ* K շիf *եւ յոյժ* Vc *բաղումք* B *մանունքն* urpվ. *մասունքն* LVXs *մանունքն* N *մասունք (*U *մասունքն* h *մանկունքն)* փխ *մանունքն* θ *մանունք* urp. *մանունքն*

37 Qηθs շիf *ի* Z *յափոյս* Kγs *ջրոցն* L *հաւաքեալք* փխ *համահաւաքեալք* k$_1$ *համահաւաքելն*

38 WZβ *որոյնք* X *ուրոյն* s *որոյնք* urp. *ուրոյնք, ծննդոցն* urp. *ծննդոց* V *աճելութեան*

39 ABEGHKLQRXθτΓΣΦn *իմոյ* Y$_1$ *իմոյս* efhk$_1$qtux *իմոցս* U *յանցանացն* WY$_1$qtux *յանցանաց* δ *անթիւք* urp. *անթիւք են* s *անթիւ*

40 r շիf *Զորս* LP *ի միտ առնուլ* s *ի միտ առնուլ* urp. *առնուլ ի միտ*

41 Wk$_1$ *ի* փխ *եւ* Y$_1$ *ծնունդ*

42 LNORTZβγΓΣbgmqsux *շառաւեղք* δ *շաւիղք* urp. *շառաւիղք* r *շաւեղք* փխ *շառաւիղք*

43 N *բիծ*

44 K *արկուածք* s *արկուածք* urp. *արկածք*

45 Q տ. 45—66 ունի տ. 48-ից ետո s տ. 45—51 ունի ետևյալ կարգով՝ *49, 45, 46, 50, 51, 48, 47,* k$_1$ *կուշտք* փխ *փուշտք*

47 u *հաստուածք* urp. *հաստուածք*

50 A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի UVZβt ձեռագրերից *(ճիւղք)*, ունեն *ճուղք*

51 r *ոսք* փխ *ոստք* N տողն ունի նաև տ. 52-ից ետո այսպես *ոմն և ոստ իւր*

52 V *արմկունք*

53 s *ճիրանդ* urp. *ճիրանք*

54 TUV *մասունք* փխ *մատունք*

57 λ *ասդմունք*

58 k$_1$ *չունի տողը*

59 L *չունի տողը* HΣ *տապք (*N *միտք)* փխ *տիպք*

63 h *չունի տ. 63—64* Y$_1$u *արձակմունք*

65 L *չունի տողը*

66 N *դիպմունք* փխ *դիտմունք*

67 N *դիպեցմունք* փխ *դիմեցմունք*

68 K *չարի* փխ *չափք*

70 TZ *գարշելիք* փխ *գարշութիւնք*

71 UV տ. 71-ի փխ ունեն տ. 72 և ընդհակառակն h տողը կրկնված R *կայծակմունք* urp. *կայծակունք* Wcs *կայծակմունք*

75 K *ցնցուղ* V *ցնցիւղք*

76 GQXY$_1$γηehk$_1$px *աղբերք* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի KLMOVλωfgmr ձեռագրերից *(աղբիւրք)*, ունեն *աղբեւրք*

77 Cη *գետք* urpվ. *(*η urp.*) գիւտք* MNQSWY$_1$Zαβγδλφ*Γ*bcdefghik$_1$mnpqrtux *(*U *գիւրտք)* փխ *գետք* μσs *գիւտք* urp. *գետք*

78 f *շանթ*

80 W շիf *եւ*

81 hr *վհհք* փխ *վիհք*

84 ABEGKQUVWγθστΓΣΦrx *աղջամղղութիւնք* CR *աղջամղղութիւնք* urpվ. *(*R urp.*) աղջութիւնք* H *աղջամուղջք* Tλ *աղջութիւնք* urp. *աղջամղղութիւնք*

85 N *ամպրոտք*

86 ω *փայլակք* փխ *կայլակք* k$_1$ *կալակք* r այս տողից ետո ունի *ոմն և համունք իւր*

87 r տ. 87-ի փխ ունի տ. 88 և ընդհակառակն

89 ABγk$_1$ *սառամանիք* C *սառամանիք* urp. *սառնամանիք* N *ի* փխ *իւր*

91 LMNσΣsu *շաւեղք* QWn *շառաւիղք (*Γqr *շառաւեղք)* փխ *շաւիղք*

92 A և այս գլուխն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի EPRefhk$_1$lqtux ձեռագրերից, չունեն տողը *(*f տողն ունի լուսաճգիում*)*

93 r *ոմն հնոցն* Z *հնոցքն*

94 h *խրատն* H *գոլոշիկք* N *գոլորշիք* βt *գոլոշիք (*t *գոլոշիրք)* urp. *գոլորշիք* λ *գոլոշիք* urp. *գոլոշիք* r *գոլոշիկ* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի KMSZαγμφωdefghipqsux ձեռագրերից *(գոլորշիք)՝ գոլոշիք* N *ի* փխ *իւր*

95 PXYes *հալոց* L *ճենճերք* Nk$_1$ *ճենճերմունք* Y *ճենճեր*

96 MNUefhk$_1$lr *աւշինդր (օշինտր)* HQW *դառնութիւնք* s *դառնութիւն* urp. *դառնութիւնք*

97 LNX *կործանիչքն* ABCEGHNOUVXYθτωΓΣgs *հնազանդեալքն* Tlr *հնազանդեալ* h *հնազանդելոն*

98 N *բռաւորն* h *բռնաւորքն* BPef *յեղուզակք* Y *յելուզակքն* k$_1$ *յեղուղակք* r շիf *իւր*

99 ir չունեն տ. 99—100 U *սպասաւորք* փխ *սպառազէնք* Y *սպառազէնքն* h *սպառնազէնք*

100 h *աւազակապետք* N *գումարտաւ*

101 h *կորունք*

102 h *խածանողք* Y *ծակոտածք*

103 σ տողն ունի լուսաճգիում: Այս գլուխն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի ACEGKOQRVYZγθτφΣnqx ձեռագրերից, չունեն տողը K *ամենայն նմանիք*

104 Hh *պէտք*

105 μ շիf *սպականողաց* K շիf *ոգւոց* NWσω *հոգոց* Vαδμφs *հոգւոց* Yβλik$_1$qrtux *ոգոց* LP *բնաւից* փխ *համայնից*

106 BHMi *ինքեամբ* LP *ինքեան* UW *ինքեամբ* r *ինքեամբք* urp. *ինքեամբ* ABCHLMθτΓΣΦ *նուաճութեամբ* E *նուաճութեամբ* urpվ. *նուաճութեամբք* G *նուաճութեամբ* urp. *նուաճութիւնք* TZ *նուաղութիւնք* փխ *նուաճութիւնք* su *նուաճութիւն*

107 Q շիf *ոք* s *նոցանէ* urp. *սոցանէ, հազարք հազարաց և բիւրք բիւրուց* OTαηθμτφqu *բիւրք* σ *բիւրք* urp. *բիւրք* OVWωbdim *բիւրոց* h *բուրուց* m շիf *եւ*

108 LUVXhl *զհամայնից* Qb *զհամայնիցն* k$_1$ *զհամանից* σ *զհամայնիցս թիւ* urp. *զհամայնից զթիւ* hk$_1$l *զթիւ*

109 NOh *չնութիւն (չէութիւն)* Q *ղչէութիւնն* W *չէութեանն* r *էութիւն* U *գրել*

110 G *զէութիւնն* PYβhk$_1$lx *իրրև* s *իրրև* urp. *իրր* t *որպէս* փխ *իրր* γ *գործոյ* h *տեսանի*

111 M *զաստուած ոք* փխ *ոք զանձն* γs *զանձն ոք* Q շիf *ոք* r *խարիցէ*

112 hk$_1$ *ինչ* փխ *ոչ*

113 MU *անհաւատասցի* NSdhik$_1$ *անհաւատասցէ* V *հաւատասցի* փխ *անհաւատեսցէ* s *հաւատասցէ* urp. *անհաւատասցէ* r *հաւատասցէ* urp. *հաւատայցէ*

114 V *ծանիցի*

115 Z *վարեսցին* s *վարիցէ*

116 ABCEGKLMOTβΓΣΦru *զանձն* γω *զինքըն* փխ *զանձն* δμ *զանձն* urp. *զինքն* q *զանձն իւր* M *գիտիցէ (*ծ *գիտեսցէ)* փխ *դիտեսցէ* μ *գիտասցէ* urp. *դիտեսցէ*

117 γ շիf եւ G չափ urp. չափու H չափի MNRTVZβγλdgimnrs չափու Q չափոյ W չափուն L կանովնին Vαδφt կանոնի KLMNPqux կայցէ

118 ABEHKLPQTXYηθτΓΣΦeqstux եւ ծանիցէ CG և ծանիցէ urp. ծանիցէ σ ծանիցէ urp. և ծանիցէ T զնախամասունս urp. զնախաբիւ մասունս r մասունս փխ մասունս K արկածեացդ k_1 արկածիցն G վերադրելոցդ urp. վերադրելոց HTλΓ վերադրեցելոց Ks վերադրեցելոցդ NOQSXYβbfimnpr վերադրելոցդ k_1 վերադրելոցն

119 UXY երե (երէ) Σ գրեցի urpվ. գրեցաւ

120 LY շիf եւ P շիf կամ LXY բնաւ s բնաւ urp. զրնաւ MV իսկութիւն LXY իսկ զէութիւն փխ իսկութիւնն s իսկութիւն urp. իսկութիւնն Σ սահմանեցի urpվ. սահմանեցաւ

121 LXY մերում δ մեր HUVW բնութիւն L բնութենաս N շիf բնութեան XY բնութիւնըս s բնութիւն urp. բնութեան U վրիպակութիւնք

122 Gbi բիւրոցն TVWZβλhlm բիւրուց k_1 բիւրոց s բիւրոցն urp. բիւրուցն KT չարաց M շիf չարեաց Σ երևեցուցի urpվ. երևեցուցաւ

123 TZ զայյս V զայսն փխ զայլսն

124 c թէ փխ Թէպէտ s թէև urp. թէպէտ և

125 ALPTUWXYZβηλμσbgmqtu բաւանդակապէս BEGHθτΓΣΦs բաւականապէս փխ բովանդակապէս C բաւանդակապէս urp. բաւականապէս

ԲԱՆԷ

Վերնագիր.

MNQRθmnoru չունեն բան նշում N նամարակալումն ուշ գրչությամբ (N-ում այսուհետև ոչ մի գլուխ, բացի ՂԲ—ՂԳ-ից, չունի բան նշում և նամարակալում) o չունի նամարակալում EKRSWαβσimox վերնագիրը կըրճատ M վերնագրի փխ կեսեր N նորին հսկողի նարիկն փխ վերնագրի δωn նամառոտագրությամբ Uhk$_1$t հեծութիւն σ հեծութիւնն r հսկողին ABHLPUVXYZβλΣghk$_1$ բան q բանըն r շիf ի QTZ սրտէ e սրտի

1 Mhk$_1$ զիրկութեան μ փրկութեան ox զիրկութիւն ABCEHLTθμτΓΣΦ վստահութիւնն No վստահութեան x վստահութեանն

2 G սպառազէն փխ սպազէն h այսքանեացս NU ընդդիմամարտեաց

3 V ինչք γ ՚ինամիք ընտանիք urp. ընտանիք ՚ինամիք Այս տողն ունեցող մըրճացած բոլոր օրինակները, բացի ABCEGHLOTUVXYηθστΓΣΦms ձեռագրերից, ունեն ընտանիք (r ընդայնիք) Թըշնամիք AEHVτΓΦ ընտանի

4 GOTVZλgimr ինքնածինք XY բուսեալ BΦp վերագրեալք T վերագրեալդ Σ վերագրեալք urp. վերոյգրեալք

5 UV զորքանութիւնս i պատկերի hk$_1$l ձեվոյ պատկերին N պատկերին ձևով եղեալ պատկերին Ls զահարկուս

6 Vs բազմահոյլ փխ բազմաբոյլ λ բազմաբոյլ urpվ. բազմահոյլ ABCEHKUVXYθμτΓΣΦq բռնութիւն G բռնութիւն urp. բռնութեան Q բռնութենանն s բռնութեան urp. բռնութենանն tu բնութեան փխ բըռնութեան ABCGθτ մարտակացց MTWZαβγδλφg մարտկացդ (N մարդկացդ) փխ մարտակացդ

7 e զաւրել (k$_1$ զաւր) փխ զաւրեղ LPαγσei ախոյանս U ախոյեան r անոյեանս

8 Sfh ամենյաղթոդս

9 EOV թէ urpվ. (OV urp.) թէպէտ (V թէպէտ է) TZcefk$_1$lmqru թէպէտ փխ Թէ Γ թէ եւ կարծելիս կարծելիս urp. եւ թէ կսկծելիս եւ կարծելիս Aθτ կարծելիս փխ կսկծելիս BCGΣΦ կարծելիս urp. (C urpվ.) կսկծելիս E կարծելիս urpվ. կսկըծելի KLPRVXYbdeinoqrstux կսկծելի

10 C ծառոյ r անհասանելաց

11 U եկք փխ երկք

12 LXYps զաւրացն

13 HNOTUWbcdefghik$_1$otu չունեն տողը V կաթուածոյ LPSXYs յաչաց

14 Yb իբրև O զճճիս urp. զճիճիս TZ զեռանաս β զեռուն k$_1$ զեռնոց LMWXZαβδθλτφco խխայթից r խղխաթից

15 ACNθτcfk$_1$ ծորում Bl ծորում urp. ծորումն N ձիո փխ ձիոյ

16 γx և կամ ABCGHMNQTUWZβθλτφΓΣΦ շիf ինչ R դեղ urp. դեղ ինչ s ինչ դեղ urp. դեղ ինչ Z սատակման

17 β գոյզ ABEHNTθτΓΦ հաշումն փխ հառաչումն CGZλΣ հաշումն urpվ. (GZΣ urp.) հառաչումն r հառաճչումն urp. հառաչումն KOPRTWZαβδημσφωcdefhnopqtux յոգւոյ γk$_1$ յոգւոց λ հոգւոց τ հոգոյս

18 Y իբրև H հնչումն (o շնչաւոր) փխ շընչումն LXYδστu ղշնչումն շնչումն urp. (λ urpվ.) ղշնչումն V հարաւայնոյ l խարաւային LVYαδφ արևու λ յարևոյ

19 ABCθτptx զսառամանեաց γ զսառամանեաց urp. զսառնամանեաց σ զսառնամանեաց urp. զսառամանեաց i զսառնամանեացն L զսաստկութիւն սառնամանեաց s զսաստկութիւն սառնամանեաց urp. սառնամանեաց զսաստկութիւն

20 f շիf ըստ ... են N միում ir միոյդ k$_1$ միոյդ փխ միումդ

21 f շիf եւ CΦ միսումնդ MSW միումդ (N միում) փխ միսումդ βho միսւսումդ r դիմարկութեան urp. դիմադրութեան U դիւրամեղք փխ դիւրամեղք

22 η կասեցից urp. կասեցայց s կասեցայց

23 k$_1$ մեղաւք բանից

24 K պարտել (NTZd պարսել αβ պարսեալ) փխ Պարսաւել W պարսաւեալ δ պարսեալ urp. պարսաւեալ λφ պարսել urp. պարսաւել (φ պարսեալ) r պարսաւորեալս փխ Պարսաւել զպարտաւորեալս L զպարտաւորեալսն

25 U իբրև Eλg անհամոզելի urp. և անհամոզելի UVimtux և անհամոզելի o անհամուզելի

26 ABCEGHTXYβηλμσωΓΣΦegimrt սատակել M սատակելոց h սատակեալ s սատակել urp. սատակեալ LMNPQVYφs շիf ի Y յիմոցն ABGKTηθτΓΣΦ նեղչաց CE նեղչաց urpվ. նեղչացն

27 e տալ

28 θτ խունկս փխ Տունկս AB գառշութեան (U գառնութեան λ գառն ոստեան) փխ գառնոստեան Cθ գարշութեան (θ գառշութեան) urpվ. (θ urp.) գառնոստեան V գառնութեան urp. գառնոստեան Σ գառնոստեանս

29 N զգառնութիւն փխ զգարշութիւն ABCGθτΓΣΦ վարուք R վարուցն U ծաղկեցա

30 Scfhk$_1$ ապականաբերս Nd մահուղկուզեան RWio մահու ողկուզեան (W ողկողեան) θ մահողկուզութեան urp. մահողկուզեան h մահողկողեան

31 K կորստեանն R զկորստեան urp. զգառնութեան W զկորստական

32 HKLOSWXYαγδηλμσφωchik$_1$loprs Յուդայի P Յուդայի urp. Յուդայ Zβt Յուդայ urp. (β urpվ.) Յուդայի

33 SUhk$_1$l ասացից W ասելոցն γ ասիցն s ասիցն urp. ասից Kβbcdgio մեծն N մեծըն մեծին Z մեծն urp. մեծին

34 EMNτcor արբայութեան

35 HKLOSUWYαγθσφωbcdefk$_1$lopqx դժոխոցն s դժոխոցն urp. դժոխոց CRβλp ոչ urp. (βλp urpվ.) ոչ փառաց (Rβλp փառացն) A և այս տողն ունեցող մճացած բոլոր օրինակները, բացի EQVbcdefghik$_1$lmnoqrstux ձեռագրերից, չունեն փառացն C փափագելեաց urp. փափագելեացն HKOPSYδλφcep փափաքելեացն GLMNRTWZβγημσωdfk$_1$ փափագելեացն U փափագեացն urp. փափագելեացն X փափագելեացն s փափագելեացն urp. փափագելեաց

36 o նիւթ θΓck$_1$t տանջանաց KLQXYαβγδμφωbimu հանգստեանն s հանգստեան urp. հանգստեանն

37 k$_1$ ապիրատաս Q երախտաւորն urp. երախտաւորդ s երախտաւորդ urp. երախտաւորն

38 EHPΣΦdiorx բազմապարգևդ Q բազմապարգևն urp. բազմապարգևդ Rs բազմապարգևդ urp. բազմապարգևդ (s բազմապարգևն)

39 Q երկայնամիտն urp. երկայնամիտդ s երկայնամիտդ urp. երկայնամիտն

40 ΓΦ *քաղցրութեան* h *քաղցրութեանն* Q *բարերարին* urp. *բարերարիդ* s *բարերարիդ* urp. *բարերարին*
42 H *տէրունական* r *տէրունայն* EMOUVβgn *յանդիմանութեան*
43 QYηωce *գործեալ* V *գործեալ յանդիմանութեան*
44 X *եսաիան* f *եսայեան* LPXYsqx *նախաձայնութեանն վիս նախասացութեանն* MOc *նախասացութեան* δn *նախասացութեանն* urp. *նախաձայնութեանն*
45 U *ժանդագործութեան* k$_1$ *ժանդագործութիւնս* n *ժանգագործութիւն վիս ժանտագործութիւն* Q *զազրութեան* urp. *զազրագործութեանն* A և *այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի* LPYγΓehi *ձեռագրերից, ունեն զազրութեան*
46 αφ *զտէրն* urp. *զտէրդ* γδ *զտէրդ* n *զտէր*
47 Γ *մշտաշարժ* o *մշտածարս* k$_1$ *առ ի* λ *գիւտ* BZo *սատանականս* hk$_1$l *սատանայական*
48 N *առ ստացողին*
49 e *βոյլ* urpվ. *βոյլս* u *βոյլ* ESefhk$_1$lpx *առ ի* R *առ* urp. *առ ի*
50 τ *ծոյլ* LOVγbms *երանութեանն* Uc *երանութեան* KYφ *ընտրութեանն (*Lγ *ընտրութիւն* Χαδημισω *ընտրութեան)* վիս *ընտանութեանն* Qbcm *ընտանութիւն* s *ընտրութիւն* urp. *ընտանութիւն* A և *այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի* eiqrtux *ձեռագրերից, ունեն ընտանութեան*
51 h *առ ի* ω *գիտմունս վիս դիտմունս* W *խոստացելոյն*
52 UVW *պիտանեաց* Wh *աւկտակարեացն*
53 fhlo *պաշտաւնայս* ABCGHUηϑιτωΓΣΦ *տիրադրուժ* V *դիմադրուժ վիս տիրադրուժ* Rλ *երախտամոռաց* urpվ. *և երախտամոռաց* A և *այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի* LOPSXY *ձեռագրերից, չունեն և* UVx *անշնորհակալու և-րախտամոռացս* N *երախտամոռաց գոհիլս չարեաց*
54 NUW *անձին* MVx *ինձ վիս անձինս* C *անձինս իմ* urp. *անձինս* E *անձինս պարարողի իմ* ABGHϑλτΓΣΦx *իմ մեղսուրի* MNUVghk$_1$x *մեղաւորիս* qtu *պարարողի վիս մեղաւորի*
55 ω *որ վիս Զի* N *բարկացի*
56 βr *կորսան*
57 ABEGHLPWXYϑλστΓΣΦ *զկենացն վիս զկենդանութենէն* C *զկենացն* urp. *զկենդանութեան* MOUhr *զկենդանութենէն* r *զձիր*
58 T *պարտականիս (*δ *պարտաւորիս) վիս պարտապանիս* N χlf *անհամար* LUXY *բիւր* Oωi *բիւրոց* W *բիւրաց* h *բուրուց* s *բիւր* urp. *բիւրոց* LSUδeir *քանքարոց* Q *քանքարոյ* βμ *քանքարաց* urpվ. *(*μ urp.*) քանքարոց*
60 h *բեռնակիրս* N *ծանրութիւն* Qh *ծանրութեանն* s *ծանրութեան* urp. *ծանրութեանն* h *մեղացն*
61 Co *ոչ ունիմ* urp. *չունիմ* KMORSTUWZαβηιμφωbcdefghik$_1$lmpqtux *չունիմ վիս ոչ ունիմ* λ *չունիմ* urpվ. *ոչ ունիմ* CESδn *հանգստարանն* urp. *(*E urpվ.*) հանդրստարարն* HOWZfhk$_1$or *հանգստարարն* KPRαγμφbcdglmqux *հանգստարարն վիս հանգստարանն* N *հանգարան վիս հանդրստարանն* θ *հանդիսարանն* urp. *հանդրստարանն* σp *հանգստարարն* urp. *(*p urpվ.*) հանգստարանն*
62 UV *առ տէրունեան* βr *տէրունայն* η *պարտուց*
63 h χlf *Որ* αηιμσ *յանդիման* urp. *հնար յանդիման* N *հրզաւրիդ*
64 Y *եղեգնեայ խուխ* δ *եղեգնեախուխ* f *եղեգնախուխ* r *եղեգնանուխ* Qm *կիրանողական նիւթոյս*
65 γ *ի հուր* LWXβλ *զեհենի* N *զեհենոյն*
66 s *վայ* urp. *վայ ինձ* UV *յիշատակի*
67 GKMRTηϑΣ *նետս* OWlr *բարկութեան* N *այրեցելւոք* fhp *այրեցելովքն* Kλ *եմ* urp. *(*λ urpվ.*) է* M *է վիս են* s *են* urp. *եմ* BNOSfhilr *գործել*
69 ABEGϑτΓΣΦ *ի միտ առի (*ΓΦ *առեցի) վիս մտառեցի* C *ի միտ առի զծածկեցոյն* urpվ. *մտառեցի զծածկեցոյն* NTVλωdfhk$_1$lnqs *զծածկեցոյն* Eqtux *յայտնութեան (*u *յայտնութեանն) հանդէս*

71 U χlf *անդադար* KWY *ոստայն* Vs *զոստայնս* dn *ոստեայնս* k$_1$ *ոստեանս* r *ոստանս* G *կցեցի (*N *կեցի* U *կըկոցեցի) վիս կկեցի* s *կկոցեցի* urp. *կկեցի*
72 N *պարարողիս* A χlf *կերակուր* BCϑ *որդանցն* urpվ. *(*Cϑ urp.*) կերակուր որդանցն* Ü *անմահ* ω *անմահի* k$_1$ *անմահիցն*
73 GTδμφ *կարողացն* urp. *կատողացն* KQo *կատողացն* urp. *կարողացն (*o *կատողացն)* LPRZβϑτΓdg *կարողացն (*U *կերողացն) վիս կատողացն* KNRUVWXZβλφbflnr *Բիւնաւորաց* LP *Բոյնաւորաց* Yh *Բիւնաւորացն* u *Բունաւորացն*
74 N χlf *առ, յարբումն* P *բաժակին մահու* OSUefhkιp *մահու* χlf *մահուն*
75 Etx *Թէ որպէս* λ *զաւիտենականն* f *զյաւիտենական.* H *տոյժեցայց*
76 λ *տ.* 76—77-*ի վրա հանման նշան ունի* r *արժան վիս անարժան* V *յեղկելւոյ* o *մարմնւոյս*
77 BRVs *դատաւորին* urp. *դատաւորին ճըշմարտի* EOQSγδbcdefhik$_1$lmnopqrtux *դատաւորին ճշմարտի* UV *յանդիման եղէց վիս յանդիմանեցայց*
78 P *վայ ինձ առ կրկնված* L *նուաղութիւն վիս նուաղութիւն* N *նուճուաղութիւն* Zλm *եւղոյն* r *իւղոյն* Γ *լապտերացն*
79 f χlf *է*
80 h χlf *առ* Z *անճեպ վիս առ ճեպ* λ *ճետ (*k$_1$ *ճերպ) վիս ճեպ* QVωbir *ահագին վիս ահին* λ *ահին* urpվ. *ահագին* Qim *պակուցմանն*
81 Q *փակիցի* Uo *առաքաստի* Γ *չունի այս տողի մուտն բառից մինչև բան ժ տ. 47-ի չափոյ բառը ներառյալ*
82 T *ձայնն* Q *ահաւորութիւնն* SUVλcefhik$_1$qtx *ահաւորութեան* s *ահաւորութիւն* urp. *ահաւորութիւնն*
83 KN *դողացուցչացն* W *դողացցուցչաց* r *սարսափելացն* hk$_1$ *բանիցն*
84 Καηφbm *վճռաւ* Rμ *վճռաւ* urp. *վճռաւն* ABEGHKLOPRTXYZβϑστΣΦbdqimo *կնքելոյն* C *կնքելոյն* urpվ. *կնքելոյ* W *կնքելոցն* μ *կնքելոյ* urp. *կնքելոյն*
85 MUVγs *եթէ* EKLNSTUVWYβωgx *զձեզ* s *զքեզ* urp. *զձեզ*

ԲԱՆ Ը

Վերնագիր.
MRYϑτlnor *չունեն Բան ընդում (*o *այս գլուխն ունի երկրորդ անգամ՝ առանց Բան ընդունի ու համարակալման. կրկնվածի տարընթերցվածները* o$_1$ *համարով)* ERβσωbimoo$_1$qx *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի վիս կետեր* N *նորին նարիկեցո վիս վերնագրի* Uσbt *հեծութիւն* k$_1$ χlf *հեծութեան նորին* r *հսկողին* BKLPTUVWXYZβΣghk$_1$l *բան* r χlf *ի* OTZ *սրտէ*
1 GShk$_1$x *գործիցես* U *գործես* W *ով անձն*
2 ABEGΣΦ *թաքչիցիս* Cϑ *թաքչիցիս* urpվ. *(*ϑ urp.*) թաքիցես (*ϑ *թաքչիցես)* KMo$_1$ *թաքիցես* Vσrx *թաքչիցես* G *ապրիցիս* k$_1$ *ապրիցես*
3 MPQRSTUVWZηλbcefghik$_1$lmnoo$_1$pqrstux *եւանիցես* N *եւանիցես* **կրկնված** C *եւցես ի մեղացդ* urpվ. *եւանիցես ի մեղացդ զանացդ* Bk$_1$o$_1$ *մեղաց* G *մեղաց* urp. *մեղացդ* HKNPRSΦbcdenopqtu *մեղանացդ* O *մեղաց* urp. *մեղանացդ* QVW *մեղանաց* fir *մեղանացն* g *բանէ* բառից մինչև բան Թ տ. 25-ի *գոցէ* բառը ներառյալ ուշ գրչութեամբ δσ *բանդէ* urp. *բանէ*
4 s *բազում* urp. *բազում են* N χlf *են* RWo *պարտիքս* io$_1$r *հատուցմունք*
5 P *Եւ սաստիկ* K *սաստիկ* urp. *սաստիկ են* M *նախատինքն* β *նախատինքն* γ *նախատիքն*
6 V *անողորմք* Mc *հրեշտակք* r *հրեշտակքն* e *դատաւոր*
7 Qγ *հզաւր է* s *հզօր* urp. *հզօր է* No *առեան* KMV *բեմբն*
8 UW *քամնելի* ϑ *քամնելի* urp. *քամնելի* o$_1$ *քամելի* K *սպառնիքն* h *սառնամանիքըն վիս սպառնալիքն* N *ողորմ վիս անողորմ* TZi *անողորմն* UV *հաւատացումն*

9 KYg$_1$ *հրաման* KMPSαηστφωbcdefhik$_1$mprux *յանդիմանութիւնքն* N *յանդիմանութիւնք*

10 V *հրեղէնք* KNPl *չիք են* V *անանցանելիք* A *և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներք, բացի* KQSs *ձեռագրերից, ունեն անանցանելի են*

11 Sfk$_1$p *այցելութեանն* r *այցելութիւն*

12 QRXλ *գուին* Այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներք, բացի ABCEGMOSλωΣdinqrux *ձեռագրերից, ունեն մշտնջենաւոր է* k$_1$ *տաղնապ*

13 r *ամէն գրաւ* ABCGKLPUVXYαγδηστφωΣdg$_1$nr *չիք է* M *անեղր փխ անեղեր* ABβ *սառնամանիքն* σ *սառնամանիքն* urp. *սառամանիքն*

14 λ *չիք եւ* BEGÜVθτΣ *չիք եւ արդ* σ *եւ արդարև (փխ եւ արդ արդարեւ)* urp. *արդարև* H *արդ՝արև փխ արդ արդարեւ* N *չիք արդ* T *պահել (β պահել) փխ գանձեալ* V *գառինքս (r գառինքդ) փխ գառինքս* e *գառնիքս* urpվ. *գառնիքս* o$_1$ *գառինք* E *այսոքիկ և* urpվ. *այսոքիկ* ABCEGHMΣΦs *այսոքիկ եւ*

15 βo *դժընդակ* s *դժնեակք* urp. *դժնդակք* C *դժնդակք* urpվ. *դժնդակք և* ABGHMTΣΦq *չիք եւ* KUWZβλo$_1$ *տարժանելի* Q *դաժանելի* V *տարժանելիք* s *տաժանելիք* LNUλeo$_1$p *աւթեւանք (աւթեանք)* PSc *աւթևվանք* V *օթևան* dfnr *աւթէվանք* x *և անըմբերելեացդ* LXY *անըմբերելեաց* N *ըմբերելեացդ* Ö *անըմբերելեաց* urp. *անըմբերելեացդ* LOPRSWXYαβφcdfhik$_1$lp *պատուհասիցդ*

16 r *պռոնիկք*

17 LPS *անսահման փխ սահման* N *դատաստանի փխ անդաստանի* Y *անդաստանին* k$_1$ *բնաւորին փխ բնաւին* h *անմաքրութեանն* t *անմաքրութեանց*

18 β *զարդինս փ իմ գործոց* Hg$_1$ *չիք գործոց* s. *գործոցդ* ir *չիք ձեռաց* s *չիք քոց* W *ժողովեացնս փխ ժառանգեացնս*

19 BGHLNVXYφωΦc *չիք իւ* l *չիք եւ* g$_1$ *չիք ի մաքրութեանց (ունի հաջորդ տողում)*

20 MU *ի յարդարութեանց* g$_1$ *յարդարութեանց ի մաքրութեանց*

21 L *ունայն, չիք ի* r *բարեաց լիութեանց* L *գիտութեանց փխ լիութեանց* c *լիութեանց* urp. *լրութեանց* l *լիութեան* t *ոգեպարգև* U *հաւատարութեանց փխ հարբսատութեանց*

22 G *այս տողից մինչև բան ժ տ. 50-ի պաշ[տաւն]* բառը ներառյալ ոչ գրչությամբ U *աննախանձարկու փխ նախանձարկու*

23 N *չիք եւ* W *քեզէն* G$_1$ *զանել* B *արդելան* urp. *արգելարան* G$_1$ *չիք արգելան, զանփաղչելի* G$_1$U *պատուհաս փխ որդայք* e *որոգայթ* urpվ. *որոգայթն*

24 G$_1$KVαδφωg$_1$ *խոստովանեալ* LY *խոստովանելովդ* λs *խոստովանեալ* μ *խոստովանեալդ* urp. *խոստովանեալ* G$_1$ *զանբժշկական* G$_1$V *զքո փխ քո* ω *վէրջ* s *վէրս* urp. *վէրս*

25 μ *զանբժշկականդ փխ զանաւրինակդ* CE *քո հարուած* urpվ. *հարուած Այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներք, բացի* ABG$_1$HMUVΣΦ *ձեռագրերից, չունեն քո* G$_1$ *հարված* s *հարուածս* urp. *հարուած*

26 G$_1$Qs *վկայեալ* G$_1$UV *անձինդ (UV զանձին) քո* δx *զպարտական* ηω *պարտականդ* μ *պարտականդ* urp. *զպարտականդ Այս տողն ունեցող մնացած օրինակներք, բացի* ABCEG$_1$HLUVθΣΦnq *ձեռագրերից, ունեն զպարտականդ* Y *քո վէրս փխ մահու* Kωի *զանբուժելի* W *զանբժշկելիդ փխ զանբուժելիդ* s *զանբուժելիդ* urp. *զանբուժելիդ* K *զբեկութիւն* NTVWYZδ *բեկութեան*

28 U *զառնդ փխ զառնութիւնդ*

29 EP *լուսազարդից փխ լուսազարմից Ծտ լուսազարմից* urp. *լուսազարդից*

30 A B C E G$_1$HLUVηθλμστωΣΦg$_1$ *կողոպտեալդ փխ կապտեալդ*

31 r տ. 31-ի *փխ ուխ* տ. 32 և ընդհակառակն λ *զրսովվեալդ* Ls *զովվելաց* Pθ *զովվելաց* urp. *զովվելոյ (θ զովվելոց)*

32 o$_1$ *անբարիշտ*

35 h *ի յիմաստնոց* o$_1$ *իմաստնոց*

36 o$_1$ *ի յընդրելոց*

37 αδθλμστ *մահկանացուդ* β *մահացուեդ* N *կենդանեանց*

38 G$_1$ *խոհերդականդ*

39 r *արբիշիոդ* urp. *արբշիոդ* U *պարկեշտաց*

40 T *մեղաւորդ փխ կեղծաւորդ* o$_1$ *ի յարդարոց*

41 Y *անպիտան* r *պիտանաց*

42 k *անարդդդ*

44 ν *չունի տողը* V *չիք ի, գերագոյնից* flp *գերագունաց*

45 G$_1$ *նւաղագոյնդ փխ նուաստագոյնդ* W *նուազգագոյնդ* r *վեհից* urp. *վեհից*

46 x *յընչեղաց* urp. *յընչեղեաց*

47 φ *ի փրկութեանց* urp. *փրկութեանց* Y *փրկութեանդ*

48 f *տնանկդ փխ տնանկդ*

50 G$_1$HU *հարուածեալդ փխ հատուածեալդ* δ *հարուածեալդ* urp. *հատուածեալդ* V *յաւրհնեցելոց* δ *յաւրհնութեանց* σ *յաւրհնելոց* G$_1$ *յաւրհնելոցս* s *յօրհնելոց* urp. *յօրհնեցելոց*

ԲԱՆ Թ

Վերնագիր.

o *չունի բան Թ—ԺԱ.* N *Թ—ԺԳ գլուխների կարգը խախտված, այսպես՝ ԺԲ, ԺԳ, Բ, Ժ, ԺԱ.* MTYZθτglnqru *չունեն բան նշում* EKRTWαcbimqx *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի փխ կետեր* βδμωn *նամառոտագրությամբ* Ubt *փխ կետեր* βδμωn *նամառոտագրությամբ* qr *հսկողին* G$_1$NPUVXYZβΣghr *հեծութիւն* s *հսկողին* G$_1$NPUVXYZβΣghr *բան* r *չիք ի* QZ *սրտէ* tu *անձին իւրոյ փխ աստուծոյ*

1 ξ *բամբասանս ըստ քեզ* ABESτΣΦ *շարակարգեցից* Cθ *շարակարգեցից* urp. *շարագրեցից* Y *շարագրեց* ωx *շարադրեցից*

2 NP *չիք ի* L *չիք մաղթանաց* T *այս* bm *այամ* U *ողբերգութեանց*

3 G$_1$MUVh *թշուառական* g *ամէնապատճառ փխ ամէնապատկառ*

4 n *ի փխ առ* U *պատասխանիան*

5 ABCLOTβΦmt *սրբոց* φ *սրբոց* urp. *սրբոցն* ABCEGHNQTUVβημτφωΣΦgsu *մասնակցութեանց* Or *մասնակցութեանն*

6 ACEG$_1$HKMRQUVWγθστΣΦgsx *բե (բէ)* G$_1$V *զլիճան* G$_1$UV *չիք մի* h *իմ փխ մի* W *չիք ի* O *յորակութիւնն* λ *յաւրակութիւն* ELθτst *դևոց* N *յեղեղեցից* urp. *յեղեղեցից* h *յեղեղից փխ յեղեղեցից* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներք, բացի* BCELPαβγσbdes *ձեռագրերից, ունեն յեղեղեցից*

7 G$_1$ *զդաշս փխ զդաշտս* P *զդաշտ* N *չիք բազմաւք* Zβ *բազմովք*

8 ω *տարածութեան փխ տարածումն լայնութեան* r *լայնութիւն* b *քարտեսի փխ քարտենի* s *քարտենի* urp. *քարտեսի*

9 G$_1$QSΣfhlpqrstux *զպրակս փխ զպուրակս* ω *զպուրակ* U *անդառոց* s *անտառից*

10 U *չունի տողր* G$_1$ *հատուածս* urp. *հաստուածս* LXY *գրչաց գոյութեանց (X գոյութեան)* G$_1$Tω *գոյութեանց* V *գոյացութեանց փխ գոյութեան* s *կապեցից փխ կաղմեցից*

11 G$_1$UVW *չիք եւ* r *քիւ* N *չիք մի* Hikr *չիք ի* G$_1$LPQVWδ *բարդելոց* U *բարդեցելոցն* W *անաւրէնութեանցն* Ծτ *անաւրէնութեանս*

12 Y *սահմանաւ* G$_1$V *փակել (U գրել) փխ գրաւել*

13 V *նաև փխ նա զի* UZλ *չիք զի* eq *եթէ* ABCEHKLPTVXYαδηθλμστφωΣΦt *ըզմայրսն* G$_1$QUs *զմարս* l *զմայրսն* urp. *զմայրս* s *մի* urp. *ի մի* LPflx *յաւդեցից* Z *զաւդեցից* urp. *յաւդեցից*

14 G$_1$UV *չիք եւ* ABCEKMSUYZβθΣΦbcdeflmpx *զլեառնն* G$_1$ *զլեռն Արարտեան* OT *Այրարատեան* S *Նարարադեան* Zβ *Այրայրադեան* b *Այրայրադեան* urp. *Սարարադեան* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներք, բացի* MPWXYδs *ձեռագրերից, ունեն Արարատեան*

15 Y *ամբարձմանն* T *նճարի* U *նժգար* Sfh *նիժարի* η *նշարի* urp. *նժարի* K *միոջ* U *իմոյ փխ միոյ* s *միում*

16 N *արդարութեանն* γ *արդարութեամբ* Kσs *կացուցից* urp. *կառուցից* ABCEG$_1$HLM–

TVXΘlτΣΦdpt ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն *կառուցից* փխ *կացուցից*

17 V *հաւասարի* s *հաւասարեսցէ* urp. *հաւասարէ* γ *այնմ* LXY *ընդրութեամբ* փխ *հարթութեան* h *խարբուբեամբ* s *հարթութեամբ* urp. *հարբուբեան* ABEG$_1$HRTVβηλΣΦb ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն *հարբուբեամբ* G$_1$KLMNQSUVXYλωcfghlptx *համազուգակցեալ*

18 G$_1$V *ծառ* NXYt *ամբարձուղեշս* W *սառրաստեղն* (e *սառւարրաստեղծ*) փխ *սառւարրաստեղն* μ չիf *սառւարրաստեղն*

19 G$_1$ *արեւելից* փխ *Տերեւալից* K *ունայնս* Wiklmr *պտղոյ* h *պտղոյ*

20 ω *յաւէտահարազատ* փխ *յաւէտ հարազատ* Tβ չիf *հարազատ* G$_1$NOQRWXYβγλωefhiklmx *βգենոյ* r *βզոյն* s *տնկոյն* urp. *βգենոյ*

21 Y *գօսեցոյց*

22 G$_1$ *սաղարդիւք* KLNUVc *սաղարթիւք* XYs *սաղարթեաւք* kr *վարսիցն*

23 ABEHKLφΣΦ *այսինքն* (G$_1$UVω *այսինքն է*) փխ *Այս է* C *այսինքն* urp. *այս է* P *այսինքն* urp. *այսինքն է* μg *այս է* urp. *այսինքն* KL *զիմաց* H *կերպիւ* Y *կապից* փխ *կերպից*

24 Z *չունի տողը* Y *իբրև* s *իբրև* urp. *իբր* N *իմն* urp. *իրիք* αΘστ *իւիք*

25 UV *տեսականաց* փխ *Բացականաց* X *բացականաց* G$_1$UVω *գոլ* LPXY *գոյս* (N *կոյս*) փխ *գոս* ηλΣqs *գոս* urp. (λ urpվ.) *գոլ* n *գո* (*տեղ է բողել, բայց չի լրացրել տառը*)

26 h *խ խուզել* KLXY *յուզել* փխ *խուզել* r *զխնթելին*

27 N չիf *զբեզ*

29 G$_1$ *նշաւակութիւն* V *նշանակութիւն* փխ *նշաւակութիւնք* NOPγλ *ի նախատողաց* Θστ *նախատանաց* փխ *նախատողաց*

30 γs *թէ* K *ապաժամանս* G$_1$ *յապաժաման* TUWXη *ապաժամայն* Φs *ապաժամ* K *գոլ* փխ *յանդգոյշ* O *անզգուշ* V *յանդգուշ* Y *անսգուշ* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի qtux ձեռագրերից, ունեն *անզգոյշ*

31 E *հերապարծ* (G$_1$ *հրապանծ*) փխ *Հերապանծ* UV *անկենդանն*

32 LQXYαδηθμστφωs *պատկերն* G$_1$UVik *անպատրաստիցն* h *անպարաստից* r *անպատրաստն*

34 R և urp. և կամ W չիf կամ G$_1$ *ոտոգեցնալ* HMWλΦu *առոգեալ* Zβ *ոտոգել* G$_1$ *ցողօվն* L *հողով* փխ *ցաւղով* Uβh *ցողով*

35 C *եւ ոչ* urpվ. *եթէ* G$_1$ *եթէ* փխ *եւ ոչ* W չիf *եւ ոչ* βλ և urpվ. և *ոչ* BHMNOPSUVΦbcdefghikptx չիf *ոչ* G$_1$ *աւանդ* VYs *զաւանդ* t *զաւանդն*

36 Yt *երկրագործութեանց* Y չիf *տաճողացն* BCα *մատուցանէ* urpվ. *ոչ մատուցանէ* G$_1$MNOQTWZβλabcdeghiklmnpqrstux *ոչ մատուցանէ* (Qs *մատուցաննն*)

37 ABEG$_1$KLMγδλστωΣ *մեռանի* փխ *մոռանի* C *մեռանի* urp. *մոռանի* Qθμ *մոռանի* urp. *մեռանի* Rrdik *մոռասցի* s *մոռանին*

38 Y չիf *գու*

39 φ *տունս* փխ *տունկ*

40 r չիf *ոչ*

41 G$_1$UV *զնոյն ոչ* KLω *զնոյնս* MQRTYZβγλbfgms *զնոյն* a *ոչ* urp. *ոչ զնոյն* G$_1$LPUVαβδθστ *պատիժս* e *պատիժ* urpվ. *զպատիժ* ABCEHNUXYλωΣΦhs *նախնումն* μ *նախնում* urp. *նախնումն*

42 K *համայն* Uλh *զհամայն* ω *համայնն*

43 Φ չիf *ի* h *մարդկան*

44 HW չիf *եւ*

45 KL *գործոցն* W *գործուց* KL *անաւրէնութեանց* փխ *նանրութեանց* h *ի գիւտս* K *զգիւտդ* x *զգիւտ* W *նորոգն*

46 i *անորժելիս* փխ *անախորժելիս*

47 G$_1$ չիf *զի* G$_1$Vλ *եղից* befhpqtu *եղեալ* L չիf *զբեզ*

48 B չիf *երեսաց* G$_1$ *երասաց* s *մտացս տեսութեան*

50 V և *վիմաւք* ABCωΣΦ *ձգելոցս* E *ձգելոցս* urpվ. *ձգելոց* μ *ձգելոց* urp. *ձգելոցս* H *բանիցս*

51 Hθ *զանընդէլ*

52 r *քարկոծեալ*

53 N և փխ *Որ* l *արդար անուանիլ*

54 BM *յառաջնում* KLUVδΦ *յառաջնումս* ηφ *յառաջնումս* urp. *յառաջնումն* ABCEσΣΦa *պատասխանւուղն* LP *պատասխանատուղ* NSUWβδλωcefhiklmnpru *պատասխանող* μ *պատասխանուղ* urp. *պատասխանուղն* q *պատասխանողն*

56 d *յանձին* n *ոտորիմ* (*տեղ է բողել սըրբագրմաև համար, բայց չի արբագրել*) փխ *ոգորիմ*

57 k *ընդ* փխ *ըստ* MOPΣhr *իմաստութեան*

58 h *որ և* G$_1$ *գյոյզս* N *գյոյզ* S *զոյզք* (V *գյոյս*) փխ *գյոյզք* chl *զոյզք* p *զոյգք* urp. *գյոյզգք* ABCEG$_1$KUVημσΣΦ *գաղտնեաց մտացս* (G$_1$KUV *մտաց*) *խորհրդոց* (G$_1$UV *խորհրդոցս*) L *մտացն* Qags *մըտացս* h *մտաց բանի խորհրդոյցս գազատացս* փխ *գաղտնեաց մտացս խորհրդոց* L *խորհրդոցն* W *խորհրդոյս* Xαβδθφωac *խորհրդոց* g չիf *խորհրդոց* MNORSWXYZαββδθλφωbcdfglmnpqtu *գաղտնեացս*

59 U *իբրև* G$_1$HPRVZβγλacdefghknpqrtux *յանկաւորութիւն* N *ցանկաւորութիւն* UV *չարութիւն*

60 L չիf *բեզ* Wh *զբեզ* H չիf *աստուած իմ եւ տէր* L չիf *իմ*

61 H չիf *Զի որով չափով չափեցից* Qac *զանձին* h *բազանը* փխ *ստգտանը*

62 ABEHMRαηθμστωΣΦ *քոյոցդ* C *քոյոցդ* urpվ. *քոցդ* T *քոց* urp. *քոյոց* X *քոցդ* Ych *քոց* δ *քոցդ* urp. *քոցդ* λ *քոյդ* ABCSτΣΦ *աննուազութեանց* E *աննուազութեանց* urpվ. *աննուազ* g *աննուազութեանցդ* urp. *աննուազ զթութեանցդ* G$_1$LNγktx *զթութեանց* δ *զթութեան* h *զտթութեցդ* s *զթութեանց* urp. *զթութեանցդ* r *չափեցից* urp. *չափեցայց*

63 K *ընկալայ* f *ընկալ* h *ընկալար* CEG$_1$HUVητΦiknr *զշնորհդ* R *զշնորհդ* urpվ. *զշնորհսդ* W *զշնորհդդ* μ *զշնորհս* urp. *զշնորհդդ* qx *զշնորհս* G$_1$KQVηa *յաճախագոյն* LMNOPRSUWXYαβγδθλσφωbcdefgiklmnpr *յաճախագոյնք* μ *յաճախագոյնս* h *յաճախագոյնք գոյնք* urp. *յաճախագոյնս* h *յաճախագոյնք* s *յաճախագոյնք* urp. *յաճախագոյն* Q *ըստ* փխ *ընդ* OSfhlp *մեծագունիցդ* I *պարտեացդ*

64 O *վիրաց* mtu *վիրացս* G$_1$ *հարվածք* NY *ճարակեցին* r *ճարակեսցին*

65 ABENσ *այնքանիւք* CΣ *այնքանիւք* urpվ. (Σ urp.) *այնքանեաւք* UVλh *այնքանեաւք* G$_1$ *չափուք* LPst *չափաւք* XY *չափեաւք* e *չափովն* ikr չիf *չափովք*

66 Y *իմաստ* AUΣ *իմաստք առ սմին* BCE *իմաստք առ սմին* urp. *իմաստք* r *արևստից* t *արուեստիդ* G$_1$V *բարձրելոյ* S *բարձրեալ* urp. *բարձեալ* T *փրկչիդ* փխ *բժշկիդ* h *բժիշկդ*

67 A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի G$_1$n ձեռագրերից, ունեն *լուսաւորեացի*

68 r չիf *ի* γ *պարտեացն*

69 G$_1$ *նոյնք* փխ *Նոյնքան, փոխատուիք* h *զփոխատուիդ* ABCEUΣ *առատագրութիւնք* (Mb *առատագրութիւն* Ns *առատութիւն*) փխ *առատաւրութիւն* μωΦ *առատաւրութիւնք*

71 qx *քումդ* N *առակիդ*

74 qx չիf *եւ* g *աջով* urp. *աջովդ* Vs *քով*

75 μ *ի* փխ *եւ* Q *մատամբք* G$_1$Vs *քով*

76 λqx չիf *եւ* BSUWλafpr չիf *ի* B *ճամանաց*

78 qux չիf *եւ*

80 qx չիf *եւ* γ *հոգւով* G$_1$NVs *քով* μ *քոյ* B *բարերարութիւն* (UV *բերկրութիւն*) փխ *բարութիւն*

81 Y *աւծմամ* K *իւղոյդ* NUλh *եղոյ* OZβam *եւղոյ* Y *իւղովդ* Wk *զփոփութիւն* Vep *սփոփութիւն* urp. (e urpվ.) *կամօք քովք* (e *քոյ* p *քո*) *յարութիւն* t *սփոփութիւն կամօք քոյ յարութիւն*

82 Uh *ցողով* LP չիf *քոյ* G$_1$ *զբվարճութիւն* (N *զուարճութիւն*) փխ *զուարթութիւն*

83 qtx *Զի* փխ *եւ*

84 r *մոռացուցես* β *զվահատութիւն* hr *զվըխատութիւն*

85 qtx չիf *եւ*

86 L *զհնծութիւնս* G$_1$Yabm *ոգոց* (*ոգւոց*) փխ *ոգոյց* L չիf *փոխես*

87 G$_1$KUV *գոհութեամբ* փխ *գովութեամբ* N *հանդերձ այժմ*

88 N չուճի տ. 88—90 U և յերկինս երկնից G_1V յերկնից յերկինս (V յերկին) G_1UV հարց f ծննունդս

89 G_1UV շիմ եւ ABEG$_1$HMΦΣΦ յաւիտեանս յաւիտենից UV շիմ յաւիտենից

90 MUσ չուենն տողը

ԲԱՆ Ժ

Վերնագիր.

n *ժ—իՐ* գլուխների կարգը և համարակալումը խախտված (տե՛ս ձեռագրի նկարագրությունը) MTθτglqr չունեն *Բան* նշում BEKNRWσωabimqx վերնագիրը կրճատ L *Նոյին Գրիգորի Նարեկացւոյ* փխ վերնագրի M վերնագրի փխ կետեր Tβδn համառոտագրությամբ Ubt *հեծութիւն* G_1KPUVXYβΣhrx *բան* W *Գրիգորի* փխ *հսկողի* r շիմ *ի* QZ *սրտէ*

1 L շիմ *արդ θ զի* սրբ. *քանզի* ωτ *զի* փխ *քանզի* G_1 *մանեն (h մտանէ)* փխ *մատնէ* x *մատնեն* λ *կորսեան*

2 CG$_1$KMNSTVWγλbcefghikpqrstx շիմ *եւ* LUVWYγλikprsu *զղջումն* N *մեղանչեալն*

3 G$_1$QVacehlmqsx *թէպէտ և* փխ *թէ եւ* ETΣ *թէ (փխ թէ եւ)* սրբվ. *(TΣ* սրբ.*)* *թէպէտ* A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի KMVXYημφΦcehx ձեռագրերից, չունեն *եւ* G_1 *աւտարացեալք* KOQVn *աւտարացեալ* փխ *աւտարացեղ* r *աւտաց եղեմն* փխ *աւտարացեղ իմն* U *այլայլութիւնքն* f *նմանութեանց*

4 AUVn *իւրաքանչիւրոցն* CE *իւրաքանչիւրոցն* սրբվ. *երկաքանչիւրոցն* r *միանց* B շիմ *եղեալ* G_1 *եղեալք*

5 Lr *զի զմի (r մի)* NV *վհատութիւն* P *վստահութեան (U վստահութիւն)* փխ *վհատութեան* γδ *ծնունդ* U *արտադրեմ* r *արտադրեն*

6 A *զմիննն* սրբ. *Զի մին* u *զմին* փխ *Զի միննն* CKNTηbikmqr *մին* r *գհաւրին* փխ *գհաւրին* αφ *ձեռնն* ABORs *ապեկար* c *ապիակար* G_1V *թերահաւատի* γ *թերահաւատէ իբր զծուտս և Ակիտուիէլ*

7 G_1 *միեյսն* f *միւսուն* r *միոեն* u *մեւսն* L *ընդ* փխ *ըստ* G_1HKLUVWαγδηθστφω *նմանութեան* Rμ *նմանութեան* սրբ. *նմանութեանց* ι *նմանութեանցն* N *քառոտնաց* δ *քառոտանաց* p *քառոտոնեաց* U *պաճարցեղնաց* r *պաճարինաց*

8 an *յանըզգայս* h *յանդգայ* r *յանդըզգայս* P *զլուսոյն* սրբ. *գլուսոյն* β *զյոյսոյն* U *առասայն* αβ *(լուսանցգոում)* γδηλ *(լուսանցգոում)* σφω *խոչ բառից նետո ունեն որպէս Սիմոնէս և Նիկոդիայիս (Կφ Նիկոդայիս)*

9 N *առաջն (r առնումն)* փխ *առաջնումն* SVfik *յառաջնումն* G_1Zβλ *փաղաքշել* Y *փաղաքել* UV *խնդա հանապազ* s *խընդայ* սրբ. *հանապազ խնդայ* t շիմ *հանապազ* r *ստանայ* փխ *սատանայ* αβγδηθμστφω *այս տողից նետո ունեն (β լուսանցգոում) Եւ կարծիք են առ այս անանկընկալ (φ անակնկալն) երկիւղի (β երկեղի) յամենահնար և երկայնամիտ դատողէն (φ դատաւորէն փխ դատողէն) իբր առ կրնատցի լքեալն և կորնթացի (η շիմ լքեալն և կորնթացի σ կորընթատցի) տարագրեալն*

10 β *երկրորդեալն* UV *գաղափարութեան* փխ *նմանութեան* h *նմանութեանն* λ *լափլեզող* q *լաւի լիզող դժոխ որովայն* U *որովայն (G$_1$V դժրօղ որովայն)* փխ *դժոխրովայն* s *դժրող որովայն* սրբ. *դժոխորովայն* ω *գաղտնի* փխ *գաղանի*

11 U *պարարի արեամբ*

12 ABHUVYΣΦ *իբրեւ* CEσ *իբրև* սրբվ. *(σ* սրբ.*)* *իբր* U շիմ *զգանալ* Y *զօնալ* U *զբազմահարուածեալ* Y *բազմահարուածութեանն* Wδφ *հեծանեալ* V *հեծնաւ*

13 ABμωΣ շիմ *եւ* CE *չափն* սրբվ. *(E* սրբ.*)* *և յափն* K *ի* փխ *եւ*

15 h *ի* փխ *եւ*

16 Zβλ *կապուրեցայց* NUW շիմ *պատսպարեցայց կանգնեցայց* W շիմ *կանգնեցայց*

17 PSUfhik *յարեաց* AHMTUWXYZλ *յանկենդան* BEG$_1$KLNPRVr *յանկենդանական* β *յանկենդանականս* ω *յանկենդանս* E *կորստենէս* x *գլորմանէ* փխ *կորստենէ*

18 C *օժընդակեալ* սրբ. *օժանդակեալ* U *աւժընդակեցայց* Y *օժանդակել* γηωhikr *աւժընդակեալ* ikr *ձեռամբ*

20 G_1TVf *երկնաւոր* M *հաւրէ*

21 N *պատուղս* Φ *պտուղն* AUXYγδηθμστωbcm *ընձեռել* ABKΣΦ *ընդձեռել* C *ընդձեռել* սրբ. *ընդձեռեալ* EH *ընդձեռեալ* O *ընձեռնեալ* փխ *ընձեռեալ* սրբ. *ընձեռել* h *նձեռեալ* n *ընձեալ*

22 q *ինչ* փխ *ինձ* C *մեղուցելոյս* սրբ. *մեղաւորիս* G_1MNOPQRSTUVWXYZλabcefhiknpqstux *մեղաւորիս* փխ *մեղուցելոյս* G_1UV *մեղուցելոյս (L մեռուցելոյս)* փխ *մահացելոյս*

23 s *այսր* ողբերգութեան G_1 *այսց* abm *այսմ* x *այս* O *աղաչանաց* փխ *աղերսանաց*

24 G_1V *գհաւատոյ* s *գհաւատոյն* սրբ. *գհաւատոցն* Y *շինուածս* b *գշինուած*

25 Ucfp շիմ *եւ* Hikr *սովիմբ* O *սովիմք* Q *սոքիմք* սրբ. *սովիմբ* R *սոքումբք* Wobg *սովիմբք* e *սոքիմք* սրբվ. *սոքիմբք* Φ *սովիմբք* h *սոքիմ* Ա և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի VYγδηθμdmstu ձեռագրերից, ունեն *սոքիմք*

26 UWcr *յանմահական* u *անմահականն* ω *վերին վիճակ*

27 C *զապաշխարութեանն* սրբ. *զապաշխարութեան* EMOPQSWXYdefnqstux *զապաշխարութեան* V *զապաշխարութեան* δ *պաշխարութեան* սրբ. *զապաշխարութիւն* r *զապաշխարութեանց* EG$_1$XYefhkpqtx *զապաշխարութեանց* N *ապաւանաց* փխ *ապաշաւանաց* h *ապաշաւանացն*

28 Kr *զգրաւորական (h զգրաւորականն)* փխ *Զգրաւականն* MPXYγλbdegikmnqx *զգրաւական* C *զգրաւականն անեղծութեան* սրբ. *զգրաւական անեղծութեանն* KLNOSTXYZβγλbdeghiklmnpqx *անեղծութեանն*

29 O *առաքեալն* a *ըստ* փխ *ընդ*

30 G_1LMPQUVhl *գհանդէս* G_1Tδh *մրցակցին* N *յերկրին* G_1U *կատարեն* V *կատարին*

31 Q և *ապագայիցն* Z *երկրաւորացն* սրբ. *երկնաւորացն* Ebx *յուսով* efh *յուսոյն* A-BHMΣΦ *հաւատացեալ* C *հաւատացեալ* սրբ. *հաւատացին* E *հաւատացին* սրբ. *հաւատացեալ* G_1UV *հաւատասցին* N *հաւատաց* r *հաւացին*

32 U *ճոխութեամբն* G_1UV *փարթամասցին*

33 A և մնացած օրինակները, բացի αβγδηθμστφω ձեռագրերից, չունեն տ. 33—40 ω *զի նա փխ նա զի*

34 δ *այսոց*

35 δ *չարին*

38 ω *ամենակալին*

39 Θτ շիմ *աստուծոյ*

41 β *գխրախոյսն* սրբվ. *գխրախոյսն* Tβ *բանին պաշտելի* ABEφ շիմ *պաշտելի* C *բանին* սրբ. *պաշտելի բանին* δ *բանին* սրբ. *բանն* C *յիշել* սրբ. *յիշեալ* T *յիշէ* W շիմ *յիշեալ* b *յիշեալ* սրբ. *յիշել* A և *այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի* LPRXYαγδagikmnr *ձեռագրերից, ունեն յիշել* Q *նմին* փխ *սմին*

42 CΣ *զամենայն* սրբ. *զի ամենայն* EG$_1$MNPSTVWXYγλbdeghiklnpqrtux *զի ամենայն* β *զի ամենայն* սրբ. *զամենայն* h *խնարաւոր* U շիմ *է* λrt *հաւատան*

43 N *է (իբրև հաւքն՝ պատիվ նշանով)* W շիմ *եւ* G$_1$K *չափն* Mx *զչափ* AELWXYZαδηφ *ընտրակացն* BCaq *ընտրակացն* սրբվ. *(aq* սրբ.*)* *ընտրականացն* P *ընտրակացն* սրբ. *անտրակացն* R *ընդրակացն* սրբ. *ընդրականացն* σ *ընդրականացն* սրբ. *ընտրականացն* βb *ընտրականացն* սրբ. *ընտրակացն* UV *բարեմտութեան* փխ *բարեմասնութեան*

44 ABEOQTZηλσθτωΣ *գննել* CKRβ *գննել (K գննէ)* սրբ. *(β* սրբվ.*)* *գննեալ* G_1U *գինեալ* փխ *գննել*

45 β *պատկեր* սրբվ. *պատկեր բանի* HV *գահէրէց* W *գահերից* μ *գահերաց*

46 LXY շիմ *Ան ի* LXαφ *զսրբութեանցն* r *սրբութեանց* L *սովաւ* r *սովիմբք* Qγητωs *հանդերձիլ* δ *հանդերձել* սրբ. *հանդերձեալ* Θ *հանդերձիլ* սրբ. *հանդերձել* μΣp *հանդերձեալ* սրբ. *հանդերձիլ* A և *այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* LMPXYαλφadg *ձեռագրերից, ունեն հանդերձեալ*

47 G_1 շիմ *ոչ*

48 s զիւրն g ի փխ առ bqtx առ ի Qs հըբարաշագործեաց առ մեզ U հրաշագործել, զաւրութիւնսն Zղ զաւրութիւն μω փրկութիւն փխ զաւրութիւնս ex զզաւրութիւնս
49 a ընտրեաց փխ խնդրեաց s ընտրեաց urp. խնդրեաց
50 G$_1$MUVω բարերարութեան Z գհաւատոն r գհաւատն
51 U կեանք ACEMNQTUYδλikmr ընձեռեալ n ընձել urp. ընձեռել
53 SW հաւատ
54 G$_1$UV աւրհնաբանեալ r աւրհնաբանեալն GUV բերանն ապտուծոյ K բերանն
55 HLYαθτ վասն գի փխ քանզի Qσ քանզի urp. վասն գի Q արդարի եւ N սեառն h լուսով տեսութիւն
56 h չունի տ. 56—57
59 OSγfhlp հաւատոցն λ հաւատոցս s հաւատոյ
60 K մի՛շտ փխ մնայ Z անվաթար K անփոխելի (UV անքակելի) փխ անփակելի
61 G$_1$UVbgms յուսոյ և սիրոյ ABNP շիf եւ յուսոյ C սիրոյ urpվ. սիրոյ եւ յուսոյ
62 ABCEMOQTZλabcdefikmpqrstux β՛է β β՛է urpվ. եթէ G$_1$LPVλΓΦ սերման մի (Y սերմամբ մի) փխ սերմանի s սերմանի urp. սերման մի p գոյ ի
63 KUθ հաւատոյ W հաստ ի H մանանախոյ U մանանխոյ գոյի չափոյ G$_1$Vωbm չափու TZ չափի G հաւատ
64 Kλ զմեծութիւն լերանց MZηλφb սիրտ O սիրտս urp. սիրտ
65 MΓceflptu սկզբնաշաւիղ S զսկզբնաշաւիղ urp. սկզբնաշաւիղ
68 A B C E GMNORTUWXYZσabdgikmntux երկրայութեանց β երկրայութեանց urp. երկրայութեան KOTZγΓ աչաց β աչաց urp. աչս L տեսանի
69 M երրորդութեան Sefhikprtux երրորդութեամբն Wm երրորդութիւնն K փառատրեալ UVWλσfs փառատրելի ABCGQ անուամբքն E անուամբքն urpվ. անուամբքն MNSTUWZγλabcfgmsp պատուելոք O պատուեալ urp. պատուելոք Y պատուելքո β պատուելոք urp. պատուելս δφ պատուելս Y շիf հաւատք λ հաւատքն
70 tu յուսոյն դասեալ և սիրոյ σ դասն դասեալ MNT դասելք
71 l չունի տողը Uω շիf եւ M զերեսին W զերեսինս bgm զերիս δ հարուածս փխ հատուածս t հատուածան T առանձնականս փխ առանձնաւորականս
72 BHLOPRSXYαωΓΣΦbmqru շիf ի^2 N դիմեսցես փխ դիտեսցես
73 U դիտեսցին փխ մեծասցիս ABEGKUV շիf ի C յաստուած urp. ի յաստուած λ առ փխ ի
74 N շիf β՛է U եթէ, հաւատարիմ է փխ հաւատաս q β՛է հաւատաս ի urp. եթէ հաւատաս β՛է հաւատարիմ է P սիրեսցես W սիրով փխ սիրես T սիրես զնա
75 UV յուսան τr աներևոյթից s նորա urp. նորին
77 Xσhl չունեն տողը

Բ Ա Ն Ժ Ա

վերնագիր.

MQRθτglqr չունեն Բան նշում l համաձակալել ժ urp. ԺԱ EKNSWαβσωbelmrtux վերնագիրը կրճատ Li Նորին Գրիգորի խաւսք ընդ աստուծոյ (L շիf խաւսք ընդ աստուծոյ) փխ վերնագրի M վերնագրի փխ կեսեր δλμn ճամառոտագրությամբ TUσbt հեծութիւն KPTUVXYΣhr բան r շիf ի QRZ սրտէ

1 N շիf եւ H յետս փխ յետինս δ դառնացոցաց փխ դաւանողաց EGHQVWγΦabehlmqstux ունայնս a բարութեանց փխ բարեաց
2 N նայեալ U նաւեցեալ փխ նայեցեալ Qa մտաց O եղելութիւնն Ur եղելութեան ω եղողութիւն
3 U ձեռնին ABEGU իմոյ ստացուղին C իմոյ ստացողին urp. ստացողին իմոյ σ ստացուղին urp. ստացողին
4 ABE առնել Քրիստոսի փխ Յիսուսի Քրիստոսի առնել CG առնել Քրիստոսի urp. Յիսուսի Քրիստոսի առնել σ առնել Քրիստոսի urp. առնել Յիսուսի Քրիստոսի ABCEUVσ եւ կամի L կամել
5 A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակեերը, բացի TWZλ,gΓΣΦgkr ձեռագրերից, ունեն եւ հաւատացի A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներ, բացի KLMNQVWXYλμσωbckmst ձեռագրերից, չունեն եւ
6 NZ խրատել
7 λ ինձ այլ N ինչ փխ ինձ UΦ արասցեն
8 h որպէս և PX հաւատաւք Uδ հաւատամք փխ հաւատովք
9 h զաւրութիւն Qs ըստ առաքելոյ (s առաքելոյն) ունեն լուսանցիում ABCEGMλμσΣ առաքելոյն
10 l զխաղորդութիւն
11 K որք
12 Eημφ կցորդէ փխ կցորդ է τ ամին փխ սմին N նմանտիպ
13 U հաւատովն փխ Հաւատալն ABGθσ նորոգ C նորոգ urp. նորոգս K այսր, նորոգ C նորոգ urp. նորոգս K այսր, ուխտադրութեան (c փոխատրութիւն) փխ փոխադրութիւն
14 QVs և որ AB շիf ի^1 Cθτ մեղացն ի urp. ի մեղացն ի φ մեղաց NYi շիf ի^2 r քաւութիւնն
15 L չարութենէ փխ չարագործութենէ Rbdn չար գործութենէ
16 U չունի տողը V տ. 16—17 խառնված եւ յանքաւելեացս պարտուց մահացու եւ յանքաւելեացս պարտուց մահացու յանցանաց (եւ յանմաքրութենէ ի սրբութիւն) յանդատապարտն երանութիւն
17 ηelmq յանքաւելեաց ΓΣΦu յանքաւելեացն ABEUV պարտուց Cσ պարտուց urp. պարտեաց M պարտեացս μ պարտեաց urp. պարտուց x պատրեաց փխ պարտեաց H K NOPQαγδηλμφωΓΣΦcx մահու փխ մահացու s յանդատապարտ N երանութեան d երանութիւն
18 r ծառական փխ ծառայական UV կապանաց V յերկնաւորացն
19 Hωrx արդ (L զի) փխ զիարդ N չըքնող փխ չքնաղ
20 N երկեաւանութեան Qs երկեանութեանն U Սλ երկեանութենէ r երկեանութիւն U զըտել
21 C օժընդակեալ urp. օժանդակեալ Eωhikr աւժընդակեալ U աւժընդակել W շիf եւ աւգնեալ K աւգտեալ փխ աւգնեալ UY աւգնել Vs օգնեցեալ Φ ի սիրտ b մեզաւորիս
22 Vs ծիծաղիլն s և հեծէ ω հեծեծէ
23 KLOXYαγηθμτ շիf եւ t համբարձմանէ N բարձրութենէ U շիf բարձրութեան ε բարձրութիւն H գերագոյնիցն P գերեւնակիցն փխ գերագունիցն E կայիցն urpվ. կայից η կայից urp. կայանից b կաիցն urp. կաից A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներ, բացի KLMNPQRTUVθτadenqstux ձեռագրերից, ունեն կայիցն
24 AGNOPγτΓu վհհին փխ վհին Bσ վհհին urp. վհհին LXYδg վհհին Z գհին փխ վհին Qλh գիոյն Y զրուն փխ գրոյն
25 A և այս գլուխն ունեցող բոլոր օրինակներ, բացի Cαβγδηθμστφω ձեռագրերից, չունեն տողը C տողն ունի նեռագա գրչությամբ αφ տողի դիմաց, լուսանցիում ունեն կեսերով խաչաձև նշան σ տողը լուսանցիում γ անջրևոլոք
26 U և նշխար և C նշողից urp. նշուլից MOQTVXYαβδθμτφωdefghlns նշուլից NRSΣabcikpqrtux նշուղից Zσ նշոյլից m նշուղից urp. նշուլից ABEGHUVΓΣΦ կենաց փրկութեան C կենաց փրկութեան urp. փրկութեան կենաց σ կենաց փրկութեան urp. կենաց փրկութեան կենաց U փրկութիւն
27 k իրրև P կայծակն urp. կայծական β կայծական urp. կայծակն σ կայծակնեան A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներ, բացի KLTUVαδηθμτφω ձեռագրերից, ունեն կայծական ABEGHλσωΓΣΦx հրոյ լուսոյ (ωx շիf լուսոյ) C հրոյ լուսոյ urp. լուսոյ μ լուսոյ urp. հրոյ լուսոյ NY ի յոգի TUVgm յոգիս β յոգի urpվ. յոգիս
28 G H K L M ORUαγηθλμσφωckrx գհուրն ST գհուր urp. գհուրն ω նշան փխ նշանաւոր N շիf եւ զարմանաւոր

29 NPWδωbr *մակադրեալ փխ մակարդեալ* s *մակարդեալ* **արբ.** *մակադրեալ* δ *վիհին փխ վէհին* HLN *հրամանաւ*

30 UV չիf *ի* Wδtx *ներքին* h *ներքս փխ ներքինս* ABEGHOUդμΓΦ *նիրհել* CKs *նիրհել* **արբվ.** *(*Ks **արբ.***)* *նիրհեալ* M չիf *նիրհեալ* W *զնիրհեալ* ELgmqtux *չքնհորոյն* S *չքհորացն* U *չրոցն փխ չքհորոցըն* Wr *չրխորոցն*

31 K *մեղուցելոյ* PWα *ի սպառ* h *թախանձելոյ փխ թախծելոյ*

32 L չիf *բարւոյն* X չիf *բարւոյն բարձելոյ* MPRWYβγθλτωcefhiklnr *բարոյն* U *բանի փխ բարւոյն* NPUVZγσΓq *բարձրելոյ փխ բարձելոյ* δ *բարձելոյ* **արբ.** *բարձրելոյ*

33 X չիf *եւ համարձակութիւն*

34 M *յուսով փխ յուսալ* LV *անդէն (*U *անտէն) փխ անդրէն*

35 Θτ *հասանել զարձեալ* N *հասանեալ* Vω *հասանիլ*

36 L չիf *եւ*[1] H *առ այս ներգործիլ առ* UV *ներգործեալ* Nβas *սոյն* r *այնս փխ սոյնս*

37 r *զառաղաւտին, աւետարանէն*

38 U *հաճութիւն* r *հաճութեանն*

39 V *քանզի փխ Քան* M *զամենայն* σ *ամենայն* β *բարւոյն* n *անոյշից*

40 N *քանզի փխ քան ի* ABGKUYx *խառնելն* C *խառնելն* **արբվ.** *խառնեալն* ηnx *խառնեալ* U *խալսար փխ ի սպաս* H *խորին փխ խորանին*

41 f *[ան]ձանց* **բառից** *մինչև բան* ժԲ **տ. 13** *ներառյալ ուշ գրչությամբ* h *խոնարհաց*

42 Ncm չիf *ի* ABEGHσΓΣΦ *առ ի նոյն նմանութիւն միութեամբ (*σ *միութեան)* *փխ տոդի* L չիf *միութիւն* h *միութեամբ* l *ի միութիւն ի* C *նոյն նմանութիւն միութեամբ* **արբ.** *միութիւն նոյն նմանութիւն* Net *նմանութիւն* ikr *նմանութեամբ*

43 Wm *փրկիչն* UVg *տեսանելութ* h *տեսանելովք* kr *տեսանելութ*

44 Z *ասել* f[1] չիf *ասելով* r չիf *առ* HNUVΓf[1]s *նիւն (նիւէ)* λ *ձեզ առնել զայդ*

45 Ttu *նոցա աչաց (*tu *աչացն)* bd *աչացն* ikr *նորա*

46 ABCEGHUΓΣΦ *թև (թէ)* K *գհաւատոյն* Scehlpqx *գհաւատոց* LMNRSWYZβγλΓ abcdef[1]ghlpqtux *գրաւն* s *գրաւն* **արբ.** *զգրաւն*

47 ABEGHOUVΓΣΦ *զի փխ Քանզի* σ *զի* **արբ.** *քանզի* L *զմեռելոյ փխ զմեռելութիւն* U *քառաւրայն* αδημτφωc *քառաւրեայ* s *քառօրեայ* **արբ.** *քառօրեայն*

49 MVσ *կանանց* Uabdm *կանացն* Qφf[1]s *ժամանելոցն* R *ժամանելոյց* g *ժամանելոյ* BGUV չիf *ի* SVf[1] *հաւատոյն* Qf[1]s *հանդերձանաւքն*

50 H *յանապաղաբար* h *գհանդէսն* ABGHKUVηΓΣΦf[1]hs չիf *ի* C *յերբօրն կենդանութիւնն* **արբ.** *ի յերբօրն կենդանութիւն* L *յաղբերէն փխ յերբաւրն* AKΦ *կենդանութիւնն* LN *կենդանութեան*

51 WY *անդրստին փխ աստստին* Σ *աստբստին* **արբ.** *անաբստին* M *անկորուստ փխ անկապուտ* f[1] *անկապոյտ* τ *մնացելոյն* **արբ.** *մնացելոյ*

52 TZ *մեղացն* r *մեղանաց* KVhikr *հզաւրագոյնք* O *վկայութիւնք փխ վկայք* UVWXYh *վկայն*

53 L չիf *նախ ենովք, Ահարովնի*

54 t *և յետ* LPT *նորա* L *Պետրոսի*

55 H *փոքր*

56 N *ողորմել* C *ողորմեալ մեծապէս* **արբ.** *ողորմեալ* ABEGHQRVθμστφωΓΣΦ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մբնացած բոլոր օրինակները, չունեն մեծապէս*

57 ABEGHQRTVθμστφωΓΣΦr *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները չունեն ի* Hf[1] *մեծագոյնից*

58 f[1]s չիf է λ *և առ այս* ABCEGHKLNQRUVΓΣΦa *բան* f[1]s չիf *բանն* O *առակին* f[1]s *առակ*

59 r *թողումն* Wλf[1]ms *և զպտոնիկն* ABEGHμφωΓΣΦn *տեառնէն* C *տեառնէն* **արբ.** *տեառնէ* UVf[1] *վկայեցաւ փխ գովեցաւ* s *վկայեցաւ* **արբ.** *գովեցաւ*

60 s *զմաքսաւորին* U *բարիգործէն* V *բարեգործելն փխ բարեգործէն*

61 h **տ. 61—63-ի կարգը խախտված՝ 63, 61, 62**

62 EOSUdefikprtux *ի յարձակումն* Γ *շընջ-*

ույն H *հաւատովք* s *հաւատով* **արբ.** *հաւատովքն* h **այս տողից ետոո ունի և զի անթողնելի են պարտապանքն**

63 Vn *անքաւելի* ik *էր փխ են*

64 Ltu *գհաղորդեալն* f[1] *գհաղորդեալն* ABCEGμφω *սպանմամբ*

65 H *զզխաւորսն* NVΓΣΦh *զզխաւորն* ω *գլխաւորս* ABEGHLYημσΓΣΦn *առաքելոց (*ω *առաքելոցն) փխ ընտրելոց* C *առաքելոց* **արբ.** *ընտրելոց*

66 η *որ էր* **արբ.** *որ* UV *նախնի* W *երանահատից (էր անհատաւտից?) (*LNPVfh *աւրինաց) փխ անաւրինաց*

67 U *ոմանց* ABEGHKRδθμσφΓΣΦs *աւրինացն* C *օրինացն* **արբ.** *օրինին* AB *գտելոյք (*H *գրեալք* NRλ *գլխաւորեալք) փխ գլորելոյք* CEGΓΣΦ *գտելոյք* **արբ.** *(*E **արբվ.***)* *գլորեալք* U *գլորեալքն* r *գլորեալ*

68 h *բազապատկեան*

69 e *զնախակրաւնից*

70 x չիf *որ* ACEGσφ *զաւրինակիս* B *զաւրինակիս* **արբ.** *զաւրինակին* H *զօրինացն փխ զաւրինակին* Z *զաւրինակ* ABCEGHθσΓΣΦ *տուչութիւնն* OQηnqtux *տրչութիւն* T *տուչութեան* Y *տվչութիւն* τ *տրչութիւնն*

71 U *պահել* f[1] *գհայրենի*

72 h *գոյլ* HU *պատուիրանին* W *պատուիրան ի* δ *պատուիրանին* **արբ.** *պատուիրանու* U *իսկ զընու հարն փխ սկզբնահարն* σ *սկզբնահարն* b *սկզբնահարն* Y *դաւանութեամբ* δ *դաւանութեան* **արբ.** *դաւանութեան*

73 x չիf *եւ* ABCEPVαδθμστφbdqtx *զնախնւոյն* ABCEHNVYλΓΣΦdf[1]ns *զպարտիս* M *պարտիան* b *պարտիս* **արբ.** *զպարտիս*

74 n *զնորոյան* Σ *իւրովքն* **արբվ.** *ինքեամբ* P *տուժեաց* **արբ.** *տուժեցայց* h *կրիցն* Zβλ *տարժանմամբ* Qaf[1] *դաժանմամբ*

75 ABY *ծածկել* C *ծածկել* **արբ.** *ծածկեալ ի* ABKQUVηΓΣΦf[1]l չիf *ի μ՛ յերկրի* **արբ.** *ի յերկրի*

77 a *բանական* h *բանականացն բնութեանն* Qaf[1]s *բնութեանս* UVW *բնութեամբ*

78 QVf[1]s *զաւրեզապէս* UY *բռնութիւն* τ *բռնութեանն* p *բռնութեամբ*

79 h չիf *ի* f[1] *բոյսոյ* K չիf *տհաս* h *տըղայս փխ տհաս* n *դհաս* N *տհասակին փխ տհաս հասակին* K *յերկար անկեալ փխ յերկարաձգեալ* Q *երկարաձգեալ*

80 m *ժամանեցին փխ ժամանակին* EMδλiku *բարձրութեան* p *բարձրութեանն* **արբ.** *բարձրութենէ* Q *կայիցն*

81 iku չիf *թէ* L *ստորակայց* U *տորնակաց* h *ստորնականացն* Qf[1]s *ի դժնէից* r *դըժնէիցս* SW *կենաց*

82 f[1] *յերկնից* Qf[1]s *ամբարձան* V *բարձրացան փխ համբարձան*

83 Sη *նթէ* TZ *այժմ փխ այն* T *կանխեալ փխ կանխաւ* V չիf *զաւրացեալ* T *չարեաց* UV *չարացն*

84 H *իսկ այժմ որ* Mαγpt *մինչչև* s *մինչև* **արբ.** *մինչև* λ *յոսկեղէնն* δ *նիւթեղէն փխ նիւթ* f[1] *ժամանեաց յեղանակեալ* s *ժամանեաց յեղանակեալ հոգւոյս գոյութիւն* **արբ.** *յեղանակեալ հոգւոյս գոյութեան* U *հոգւոյս (*f[1] *հոգոյս)* *փխ հոգոյս* V *հոգւոյս* LUV *գոյութիւն* hr *գոյութեանն*

85 T *կերպոյս*

86 ωx *արքունական* GHKOWλθτΓΦf[1]ikmnpqrsu *քանդուածով* Ra *քանդուածով* **արբվ.** *(*a **արբ.***)* *քանդակուածով* σ *քանդակուածով* **արբ.** *քանդուածով*

87 λ *զաւանանութեամբ* h *դաւանանութեանն* Ur *զմեր* GOSlp *ենթադրել* HLPQRTVWZλf[1]s *ընթադրեալ* U *ընթադրել* δ *ենդադրել* a *ենթադրեալ* **արբ.** *ենթադրել* h *ընթադրել* **արբ.** *ենթադրել* O *բնութիւնն*

88 β *յուսայլի* t *ի մերկապարանոց* H *լուսաւորութեամբ*

89 λ *անքող* **արբ.** *անքօղ* A և **այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի** Cαδθλστap *ձեռագրերից, ունեն անքօղ* λ *Քրիստոսի*

90 U չիf *եւ միշտ* B *հաստատութեան փխ հաստատեալ* K *հպի փխ պահի* b չիf *ի* Y *միւս փխ մեզ* ABCGHMNOQSUVWXYβλΓΣΦedeghiklnpr *բան* R *բանն* **արբ.** *բան*

92 φ *ուխտի* ACEGHRWXΦIn *հաստատուբեանն*
93 e *պահի ի մեղ առ* L *հաշտարանն փխ հաշտարարն* P *հաշտարարննն*
94 N *մշտընջաւոր*
95 Tδ *կանոփի*
96 V *անփոխադրելոց*
98 hlqtux *համբուրեմք* KQTUVas *հաւատոյ ՝ աղբամք*
99 ehlqtux *ոմնիմք*
100 L *յարդարացուցանել* x *յարդարեցուցանելն* f_1 *յաստուծոյ*
102 s *առաքելականն* K *չիf բանի* L *կանոնի փխ բանի* αστx *բանին* β *բանի* urpվ. *բանին*
103 QZs *արդ* urp. *այլ* f_1 *արդ փխ Այլ* Mf_1 *այս* EQa$f_1$qstux *անստուերագիր փխ անստուերագիր* d *յանստուերագիր* L *հաստատութիւնս (*U *վստահատութիւն) փխ վըստահութիւն* σ *վստահութիւնն* f_1 *վստահութեան*
105 U *թշուառացեալ*
106 L *ամենակենդան փխ կենդանական*
107 ABCEHTΓΣΦ *ամենաթշուառս* GZ *ամենաթշուառս* urp. *ամենաթշուառ* U *ամենաթշուառական փխ ամենաթշուառս* ABCHΓΣΦ *չարագործ* EG *չարագործ* urpվ. *(*G urp.*) չարագործս* σ *չարակործս*
108 MU *մատնեալս* W *մատնեցեալ* C *կեանսըն* urp. *կեանս* LNOPSWYβγΓcdef$_1$ghpqx *կեանս* s *կեանս* urp. *կեանսն*
109 γ *ապականութեան* Γ *ապականութիւն* f_1 *վաղճանեալս փխ վաճառեալս* s *վախճանեալս* urp. *վաճառեալս* f_1 *չիf ի ձիրն* t *ձիրսն*
110 T *չունի տողը* f_1 *տողն ունի տ.* 116–ից նետո V *դժոխայնովք* O *չիf գործովք* $f_1$ikrs *գործով* l *գործաւք* η *չիf ի լոյսն* n *լոյս*
111 η *չունի տողը* γ *ստորնասէր* urp. *ստորասէր* a *ստորասէր* f_1 *ի ստուերասէր փխ Ստորնասէր* s *ստորասէր* urp. *ստորնասէր* LXY *ի յերկինս*
112 η *չիf Կրկին գայթակղեալս* C *գայթագղեալս* urpվ. *գայթագղեցեալս* Z *գայթակղեալ* U *վերին փխ վերստին* EPγλΓ$f_1$ihr *փրկութիւն*
113 Lkr *կապեալս* AE *հանգստարանն փխ հանգստեանն* BC *հանգստարանն* urp. *(*C urpվ.*) հանգստեանն* PVd$f_1$stu *հանգըստեան*
114 N *վերաւք* h *վիրաւքս*
115 B *ստամբակութեան (*V *ստամբեալս) փխ Ստամբակեալս* T *սանձս* urp. *սանձսն* Yf$_1$ *սանձս* Γ *սանձան* Ym *հանդարտութեամբ*
116 K *սրացեալ վարատականս* LNXY *վայրատական* T *վարատարական* Γ *վարատական* HWΓΦ *կոչումնս* LQSUVYβγδλcf$_1$hiklmpqrtux *կոչումն*
117 X *չունի տ. 117—118* A *սպառումն փխ Ապառում* BESλhikr *ապառումն* C *ապառումն* urpվ. *ապառում* UV *ապառումս* h *դժնակս* EYλh *հեզութիւն* r *հեզութեան*
118 x *ընդդիմարան* LNOPRSUVWYβγδηλωacf$_1$hiklnpqrstux *ներումն*
120 n *չիf ի* W *նորա* f_1 *չիf եւ*[2] V *յահաւոր*
121 Vf$_1$ *անուն* Kbf$_1$ *բարերարութեանն* Y *բարեբարութեան փխ բարերարութեան*
122 LRλh *խոկութեան* MYλr *աստուածութեան*
123 r *զաւրութեան*
124 N *մեծութիւնն* U *չիf Մեծութիւն* G *յաւիտանս յաւիտենից*
125 LYσhk *չունեն տողը*

ԲԱՆ ԺԲ

վերնագիր.

QRYZθτgloqu *չունեն Բան ութում* l *ճամարակալել ԺԱ* urp. *ԺԲ* EPWαβσωbimnoqtux *վերնագիրը կրճատ* GTδφ *ճամառոտագրութեամբ* L *Նորին Գրիգորի Նարեկացւոյ (*N *Նորին հսկողի Նարիկեցո վարդապետ) փխ վերնագրի* M *վերնագրի փխ կետեր* TUβσabt *հեծութիւն* r *հսկողին* KPRTUVXYβΣhr *բան* f_1 *չիf բանի* r *չիf ի* QZ *սրտէ*

1 o *չունի տ. 1—45* r *զի փխ քանզի* K *յառաջին* A *և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներք, բացի* HLMPQRUVWXαβγδσφabcdqmn *ձեռագրերից, ունեն յառաջնումն* Ur *զղջման*
2 K *յուսահատութեամբ* LMωgr *յուսահատութեան* U *բանիւք* WZβ *բանի* O *լքեա*
3 ΓΦ *տարակուսանացն* Myf$_1$s *հեծեծանաւն (*V *հեծեծանօք) փխ հեծանաւն* Q *հեծեծանաւք* urp. *հեծանաւն* r *հեծեծանաւք* Vaf$_1$hirs *ձաղեցայ*
4 N *կերպարան յուսոյն* f_1 *յոյսոյ* AEGωΣ *փոխել* BCμ *փոխել* urpվ. *(*Cμ urp.*) փոխեալ* O *փոփոխեալ* AEGMQQUVXYδωΣik *յարգահատեալ* B *յարգահատեալ* urpվ. *յարգահատել* Cμ *յարգահատել* urp. *յարգահատեալ* β *փոխեալ* urp. *փոխեալ յարգահատեալ համարձակեցայց* ապա վերաurp. *փոխեալ* d *արգահատել*
5 Mhr *վերրորդութիւն* U *ի յաւգնականութիւն* ABEc *ինձ յաւգնականութիւն* C *ինձ յօգնականութիւն* urp. *յօգնականութիւն ինձ* QV *յաւգնութիւն փխ յաւգնականութիւն* MNPRSTUZαβγδφcdeiklnpqtux *մեղաւորի*
6 h *յանդստին* N *յաւրհնարանեալն* Z *յաւրհնաբանեալ*
7 β *զկենդանարարն* urp. *և ի դաւանելն զկենդանարարն ապա վերաurp. զկենդանարարն* ABEGTUXZμΦbqh *դաւանել* Cσ *դաւանել* urp. *դաւանելն* h *բնաւիցն*
8 HΓΦa *կոչումնն* U *զկոչումն* Qabmsx *ձայնին* X *ձայն*
9 as *ահաւորութեանն* r *ահաւորութիւն* Vx *անուն* δh *շնորհածիր* x *շնորհածիրն*
10 L *մահացելոցս* W *ի փխ է* δ *չիf է* ΚΦ *կենդանութիւնն*
11 U *նախաճառութիւն*
12 XY *կրէ* ABEHKLUVXYαγδμστφωΓΣΦc *զտէր փխ զանուն տեառն* C *զտէր* urp. *զանուն տեառն* Yλf$_1$s *չիf նա*
14 UV *և փխ նախ* h *մեծութեանն* ABCEGTWδλbgmn *նորա* RXβγs *նորա* urp. *(*γ urpվ.*) նորին*
15 gmx *թէ* ABHKΓ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներ չունեն դարձեալ* δ *յողոգ*
16 LY *չիf իբր* η *իբրև* r *զկենդանութեան* H *չիf իսկապէս*
17 HN *չիf եւ* H *չիf զընչոյ* Qs *շնչոյս* KLαγδηθμστφΓΣΦ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն շնչոյ* ABG *կենդանութիւն տուրեւառութեան* C *կենդանութիւն տուրևառութեան* urp. *տուրևառութիւն* ΕΓΣΦ *կենդանութիւն տուրևառութեան* urpվ. *(*ΓΣΦ urp.*) տուրևառութեան* H *տուրևառութեան* U *հաւասարի փխ հաւաստի*
18 PSω *շարժութիւն*
19 V *մինչն քան փխ այնքան* Qηω *հանգուցիւն է (*ηω *չիf է)*
20 s *որչափ փխ որքան* Sfp *կապօք փխ կապանաւք* Qs *բերիմ* urp. *բերկրիմ* WγΓΣΦ *բերկրիմ փխ բերիմ* Y *բերին*
21 W *տուրս* A *կատարիմ* urp. *կարաւտիմ* U *կատարիմ փխ կարաւտիմ*
22 fhir *փառք* N *անձնակալի (*T *ցանկալի* U *բաղձալի* V *բաղձալիք) փխ անձկալի*
24 L *փափագանաւքն*
25 f *կենդանարարին փխ կենարարին* Uη *յիշատակաւ* qtu *չիf միշտ*
26 MNPSUZγbcehiknptx *տրփանաւք (*V *տուիանօք* W *արփանաւք) փխ տարփանաւք* Q *հեծիմ* η *հեծեծիմ* ω *հեծեծեմ*
27 B *յերիկամանց* M *յերիկամանցս* N *յերիկամաց* Y *յերիկամանն նոցա* Z *յերիկամանցն*
29 h *զհանգուցիչն* SXYγfghklmnr *զերեսս* TWtu *զերեան* αδs *երես* ω *յերեսս* qx *զերես*
30 N *հարսարանին*
32 λ *նորա փխ որոյ* x *զօրութեամբ* N *ակընկալութեան* Γ *ակն կապազմութեամբ* urp. *ակնկալութեամբ*
33 V *վերագրեցելովք* Y *վերագրեալք*
35 NP *ի ձեռն կարաւղին* EQRSVcdefghiklnpstx *ապաստան եղեալ փխ ապաստանեալ* O *ապաստան եղեալ* urp. *ապաստանեալ* U *ապաստանել* b *ապաստանեալ* urp. *ապաստան եղեալ*
36 N *քաւութիւն* h *քաւութեանն* V *հասանիլ*
37 Va *այլ և* G *զնոյնիքն փխ զնոյն ինքն* σ *զինքն*
39 γδ *ի յերկնից* ABCEGHLMNOSTUVYη-

τΓΣΦabcfhiklnrs *յերկնից* h *ժառանգութիւնն*

41 BGXY *ամաչեցելոյ* Mrt *ամաչելոց* Qabm *ամաչեալ* V *ամաչեցելովք* s *ամաչեցեալ* HQVas *դիմաւք* L *կորացելոց*

42 ABEGVμσφωΓΣΦpst *ազդմանց* Cդ *ազդմանց* urp. *ազդման* H *ազմանց* a *ասդման* K *կապուցման* M *երկեակի* N *երրեակի* (h *երկաթի*) փխ *երկակի*

43 B *արժանւիակ* ACGMNOPUWYZΓΣdgik *ախտիւ* (Sehl *ահիւ* n *աղտիւ* r *անտիւ*) փխ *աղխիւ* HKTηλωfp *ախիւ* Rγ *ախիւ* urp. *ախտիւ* β *ախտիւ* urp. *ախիւ* δφ *ախիւ* urp. *աղխիւ* NP *կարկեցելոց* Tβ *կարկելոց* urp. *փակելոց* U *կարկելոյ* αδθστ *փակելոց* փխ *կարկելոց* μ *փակելոց* urp. *կարկելոց* V *առանց համարձակ* փխ *առ անհամարձակ* K *անմարձակ* փխ *անհամարձակ* T *լեզուիս* urp. *լեզուին* CE *շարժութիւնն* U *շարժողութիւն*

44 KVαβδθμτφω *չիք ի* s *յերդ* urp. *ի յերդ* Sikr *յերգս* XY *պաղատանաւք*

45 Nβσ *աղիողորմն* ω *հնձնեծանաց* L *աղաղակելոց* N *աղաղակելոյն* Y *աղաղակելով* t *աղաղակել*. 45-րդ տողից ետև այս գլուխն ունեցող բոլոր ձեռագրերը, բացի β-ից, ունեն ենթավերնագիր. ABCGMUαδηθφ ձեռագրերում՝ ենթավերնագիրը լուսանցքում, իսկ մյուսներում՝ բնագրի կարգում (ենթավերնագրի համար EV ունեն ժԲ, N ժ և e՝ ԺՔ համարակալում). այսպես՝ *Մաղթանք զաւրաւորը* (hr *զաւրաւոր* q *չիք զաւրաւորք* Y *զօրաւորք առ աէր*) *արհաւրաց* (q *ընդդէմ արհավրաց* EVh *արհաւրանաց* δ *արհաւնաց* τφ *արհուրանաց* s *արհօրաց* urp. *արհօրացն*) *գիշերակենաց* (C *գիշերակենաց* urp. *գիշերայնոյ* HLWnpq *գիշերայնոց* KMTZσadx *գիշերայնոյ* NPQXYηbeglmtu *գիշերայնոյ* RSγhiko *գիշերոյ* U *գիշերական ոգւո* V *գիշերական գգոյ* δ *գիշերոյն* λ *գիշեր* s *գիշերայնոյ* r *գիշերոյ*), որից ետև ունեն G *Աղաւթք եկեսցէ-ին* L *Նորին Գրիգորի* P *Նորին Գրիգորի հըսկողի* λ *բան ի խորոց սրտ[ից] խաւաք ըն[դ] աստուծոյ* τ *որ ոչ զարհուրին* h *էկեսցէ է* tu *խօսք ընդ աստուծոյ*

46 M *զդառնացելոյս* VWh *զդառնացողի* U *աղաչանս*

47 s *գթութեամբդ* urp. *գթութեամբ* H *պատկառելս*

48 λ *տխրութիւն*

49 K *զանըմբերելի* փխ *զանբերելի*

50 Q *գրգութիւնս* urp. *կրթութիւնս* a *գրգութիւնս* փխ *կրթութիւնս* s *կրթութիւնս* urp. *գրգութիւնս*

51 N *չունի տողը* K *աւերեա* urp. *աւարեա* μfghiklnqr *աւերեա* փխ *Աւարեա*

52 K *բացատրեա* urp. *բացադրեա* RTVWXYZδηθλσΓΣaikrs *բացատրեա* Q *զմառախուղն մոլելոյն* HLU *զմոլորելոյն* փխ *զմոլելոյն* L *մառաղխոյն* SYahr *մառախուղն* δ *մառաղխուղ*

53 L *զքշնամոյն* փխ *զկորուսչին* r *զկուրուսչին* H *չիք ընթացմունս*

54 L տ. 54-ի փխ ունի տ. 55 և ընդհակառակն H *չիք Յրուեա ծածկատես զըմբըռնողին* WZω *ցրեա* Φ *ցրուեա* urp. *ցրեա* N *ծածկապես* (a *ծածկագէտ*) փխ *ծածկատես* Qs *ծածկագէտ* urp. *ծածկատես* Q *իմացմունս* urp. *գումունս* U *յարձակմունս* (a *իմացմունս*) փխ *գումունս* V *գըմունս* s *գումունս* urp. *իմացմունս*

55 P *չունի տողը* A *անքննին* urp. *անքնին* SWβγλĥkotx *անքննին*

56 N *չիք քո* V *քով* H *ձեռամբդ* փխ *անուամբդ* QSUVβωgm *զլոյսանցոյց* η *զլուսանցուց* θ *զլոյսնացոյց* (σ *զլուսնացոյց*) փխ *զլուսանցոյց* Σ *լոյսանցոյց* urp. *լուսանցոյց* s *զլուսնացոյց* urp. *զլոյսնանցոյց* N *յերդ* Yθστfghknr *երթ* փխ *երդ*

57 o *փարփակեա* V *քով* a *ձեռամբ* N *չիք զառաստաղ տաճարիս* u *տաճարին*

58 N *չիք Գծագրեա քո արեամբդ* x *արեամբքըդ* ABE *դրաց* (ω *դրանց*) փխ *սեմոց* CG *դրաց* urp. *սեմոց* L *սեմոյ* N *սենեակիս*

60 V *քով* KVWkqrt *զհանգստեան* K *յարկ խրճիթիս* փխ *խշտի* LNQUVWYγλΣΦafklmqrsux *խշտիս*

61 L *խաբից* (V *համբից*) փխ *խաղբից* P *հաղբից* urp. *խաբից* φ *խաղխբից* urp. *խաղբից* μ *հաղբից* urp. *խաղբից* b *խաղբից* urp. *հաղբից* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի Wαδθτο ձեռագրերից, ունեն *հաղբից* ABGOQλσ *զծածկարանս* Cμ *զծածկարանս* urp. *զծածկարան* Σ *զծածարան* փխ *զծածկարան* N *անկողնիս* Q *անկողնիս* urp. *անկողնոյս*

62 H *չունի տողը* V *քով* Nλ *կամաւք* ik *կամաւդ* UV *հոգւոյս* ω *հոգոյս*

63 ω *անխարդ* ABCUY *պահեսցես* փխ *արասցես* E *արասցես* urp. *պահեսցես* σ *մարմն* փխ *մարմնոյս*

64 k *շուրջպատակ* λ *զպարս* ABCGΓΣΦ *զաւրաց* C *զօրաց* urp. *զօրոյդ* H *զօրացդ* Qημωgnqx *զաւրոյդ* β *զաւրուդ* δ *զաւրոյդ* urpվ. *զաւրուդ* s *զօրուդ* urp. *զօրոյդ* ABGΓΦ *երկնաւորաց* CEΣ *երկնաւորաց* urp. (E urpվ.) *երկնայնոյ* (E *երկնայնոց* Σ *երկնայնոցն*) HL *երկնայնոց* K *երկնայնուց* NPZβdpx *երկնայնոյ* V *երկնայոյ* a *երկնայնոյ* h *երկնայնոյդ*

65 P *դիտի* urp. *դիմի* μ *դիմի* urp. *դիտի* AUΦη ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն *դիմի* փխ *դիտի* U *դիւաց, գնդին* (λ *գրդի*) փխ *դասու* γa *դասուց* s *դասու* urp. *դասուց*

66 K *հանգիստս* N *բերկրութիւն*

67 N *մահահանգիստ* (W *մահահանգիստ*) փխ *մահահանգոյնս* QUa *մահահանգոյն* h *մահահանգոյս* Qam *նիրհմանս*

68 U *խորութիւն* ABEGLSX *գիշերոյս* C *գիշերուս* Y *գիշերոյ* urp. *ի գիշերոյս* μ *գիշերիս* urp. *գիշերոյս*

69 L *չիք հայցուածոց*

70 λ *ամէնաւրհնեալ սրբոհոյ* Y *սրբուհոյ* (ω *սրբոհոյ*) փխ *սրբոյ* δ *սրբոյ* փխ *սրբուհոյ* s *սուրբ* Q *աստուածածնին* urp. *առաւածածնիդ* ωs *աստուածածնին*

72 k *պարարտիա*

73 β *զպատուհան* ABCEGHUΓΣΦb *տեսութեան* ik *տեսութեանցս*

74 A B EGMNOTUZαβγδηθλμστφΣbfghmlp *զգայականացս* (ΓΦ *կգաստականացս*) փխ *Զգայարանացս* Cc *զգայականացս* urp. *զգայարանացս* a *սգայարանացս* e *զգայարանացս* urpվ. *զգայարացս* qtu *զգայականս* W *իմաստիցս*

78 U *յանուրջական* Z *անշրջական* urp. *անրջական* δ *եկերոց* փխ *երազոց*

79 A *խոռվականաց* (Qam *խուճապական* U *խաղաղակաց*) փխ *խալեականաց* CEG *խռովականաց* urp. (E urpվ.) *խօլականց* KRTΓ *խալեականաց* urp. *խռովականաց* s *խօլականաց* urp. *խուճապականաց* u *ճօլականաց*

80 Γ *չիշատակաբս, չիք քո* U *յուսոյ քո*

81 ABCEGMOPTγθστωdnq *պաշտպանել* λ *պաշպանեալ* μ *պաշտպանեալ* urp. *պաշտպանեալ*

82 ABCEGMPSYγθλστbdegilmprx *սթափել* Nt *զթափեալ* δ *զսթափեալ* μ *սթափել* urp. *սթափեալ* a *զթափել* h *սփափել* n *սթափիլ*

83 at *ծանրութեանս*

84 CESγaeiko *ամենասգաստ*

85 e տողն ունի հետագա գրչությամբ L *ոգէնորոգ*

86 U *յանձին եղեալ* փխ *արձանացեալ*

87 K *բուրման* s *բուրման* urp. *բուրմամբ* ABCETηΓΦq *հաւատոյ* Gμ *հաւատոց* urp. *հաւատոյ* σ *հաւատոյց* s *հաւատոյ* urp. *հաւատոց*

89 A և այս գլուխն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի VαβγδηθλμσωΓΣΦ ձեռագրերից, չունեն տողը (β տողն ունի լուսանցքում γ տ. 89—93-ից առաջ ունի շրջանակաձև փոխրիկ նշան) V *երգագումար* փխ *երկնագումար* Σ *երգակեալ*

90 B *չիք յերկինս* NUXYΓo *առաքեալ*

91 B *փառաւորեալ* (K *որ ես փառաւորեալ*) փխ տողի A և այս գլուխն ունեցող մընացած բոլոր օրինակները, բացի CVαβγδηθλμσωΓΣΦ ձեռագրերից, չունեն տողը (C տողն ունի ուշ գրչությամբ β տողն ունի լուսանցքում σ տողն ունի առաղաւակին՝ ուշ գրչությամբ) β *չիք ես* δ և *յամենայն*

92 BK *չիք յաւետենից* A և այս գլուխն ու-

նեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի CVαγδηθμσωΓΣΦ ձեռագրերից, չունեն տողը (C տողն ունի ուշ գրչությամբ σ տողն ունի տողատակին՝ ուշ գրչությամբ)

93 A B E G HLMNPTUWXYZβσφro *չունեն տողը* CRS *տողն ունեն ուշ գրչությամբ* Σ *ամէն կրկնված*

ԲԱՆ ԺԳ

վերնագիր.

o *չունի գլուխը* QRTYΘtlqu *չունեն Բան ճշում* V *նամառակալված ԺԴ (*c *ԺԺ) փխ ԺԳ* ENPRSTWβμσbimqx *վերնագիրը կրճատ* L *Նորին Գրիգորի Նարեկացւոյ փխ վերնագրի* M *վերնագրի փխ կետեր* Qδηωn *նամառոտագրությամբ* Uσbt *հեծութիւն* f *հեծութեանն* Nr *հըցկողին* KPUVXYΣhr *բան* h *բանն* r *շիհ ի* ABZ *սրտէ*

1 V *Տէր փխ Աստուած* δ *բարերար* **արբ.** *բարձրեալ*

2 SUVir *հայր* ABEGHμΓΣΦ *բարեաց* C *բարեաց* **արբ.** *բարի* ABCEGμ *ողորմութեանց* L *ողորմութեան* η *ողորմութեանցդ* λ *ողորմութենանդ* **սրբվ.** *ողորմութեանցդ* Σ *շնորհիդ*

3 SV *անուն* Ns *զթութիւնդ*

4 N *զնմանութիւն փխ զընտանութիւն* H *զընտանութիւն քո* **արբ.** *զընտանութիւն* r *աւետարէ*

5 μ *քաղցր* **արբ.** *քաղցրդ* AEGHMΘτΣΦ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մըննացած բոլոր օրինակներն ունեն քաղցր* x *և դժնէից և* ik *անհոգացողաց փխ անգոհացողաց*

6 U *ընդ որդիդ (քո)* TZδ *իբր*

7 SX *զքոյք*

9 K *արարչութեամբ ընդ քո*

10 N *սրբութեան փխ սուրբ ճշմարտութեան* ACEGKQUVZμbegm *ճշմարտութեամբ* Γ *ճշմարտութենն* p *ճշմարտութենէ*

11 λ *բխեալ* L *շիհ առ*

12 Hcfhpsx *խոկութեան* K *խոկութեամբ* H *գոյութեան փխ գոյի* hq *գոյին* r *մշտնջենաւ*

13 b *յամենայնիւ* ik *ամենայնի* αημστω *որդւոյ քոյ* e *որդւոյդ*

14 Nβ *երրակ* W *համաձայն փխ համայն* A *անքննին* **արբ.** *անքնին* PSWγfhpx *անքննին*

15 K *որոշեալ փխ Տրոհեալ* λ *զատուցմամբք*

17 V *նուիագոյ* X *նոյնագոյ* **արբ.** *նոյնագոյն* cefhklqtu *բնութիւն* x *բնութեան* h *շիհ անշփոթ* r *անշփոյթ* UV *շիհ եւ* A *անջրպետ* **արբ.** *անանջրպետ* P *անջրպետ*

18 M *կամով* λ *կամաւ*

19 LSa *իրիցութիւն* Z *երիցութեան* s *երիցութիւն* **արբ.** *երիցութեամբ* ΓΣΦ *ումեմնէ* VWΓΣΦ *շիհ ի* S *յումեմն* **արբվ.** *յումեմնէ* Wgr *յումեմնէ σ յումմեմն* Γu *ումեմն փխ յումեմն*

20 Y *շիհ եւ* N *շիհ ոչ* U *աննուազութիւն փխ առ նուազութիւն* ABx *միայն փխ միոյն* C *միայն* **արբ.** *միոյն* U *ժամանել*

21 G *երկրայնոյ փխ երկնայնոյ* KNORSZβadpx *երկնայնոյ* γ *երկնայնոյն* W *լոյս*

22 BQ *մերն* **արբվ.** *(*Q **արբ.**) *առ մերն* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներ, բացի* HKLPXYαδηΘλμστφωΓΣΦ *ձեռագրերից, չունեն առ* Γ *մեր*

23 ABGHUWΓΦikr *սրբասացութիւն* C *սրբասացութիւն* **արբ.** *սրբասացութեան* NOδΣcfhlpt *սրբասացութեամբ* QV *սրբասացութենն* s *սրբասացութեան* **արբ.** *սրբասացութենն σ անընկընարար* μω *աւետարանեալ փխ աստուածաբանեալ*

24 γ *և արդարև* Q *արդարիւ* **արբ.** *արդարև* TV *վերածայնել* ikr *խոստովանութեամբ*

25 ABCGKτ *երեքփառատրեան* Sh *երեքփառաւորեանդ* V *երրորդ փառատրեան* ABCEGHKLUVμωΓΣΦar *դասանութիւն* Q *դասանութիւն* **արբ.** *դասանութեան* γ *դասանութենն* λ *դասանութենէ* EVrx *պետրոս* s *Պետրոս անուանեաց* **արբ.** *պետրոս երանեաց* S *դասանեաց* **արբվ.** *երանեաց*

26 V *զդատապարտեալս* h *զդատապարտելոց*

V *շիհ անձն* ABEFGHUμΓΣΦ *ակնարկութեամբդ* C *ակնարկութեամբդ* **արբ.** *ակնարկութեան* V *ակնարկութեան* g *ակնարկութեամբ բառից մինչև բաև ԺԴ տ. 7–ի զրեզ ի բառերը ներառյալ ուշ գրչությամբ*

27 LPR *խնդրող* U *գերելոցս* e *գերելոյս* **արբվ.** *գերելոց* h *գերելոյս* k *գերելոյս* **արբ.** *գերելոյ* KQV *արդարացուսցես* r *արդացուսցէ*

28 HR *շիհ եւ*[1] K *պարգեւքն* S *շիհ քո*[2] t *ողորմութիւն*

29 K *ես ի պարգեւքն* Tβωg[1] *պարգևս փա շիհ ես ա հոչակեալ այնքան* W *այսքան փխ այնքան* N *հոչակել* V *յորքան* FLQRUVWXYΓΣs *յողորմութիւնն* Oh *յողորմութեան*

30 L *յաճախեն* ABEFGXμω *զփառան* C *զփառան* **արբ.** *զփառս*

31 W *զճգնողացն փխ զճգնաւորացն* b *ճըգնաւորացն* R *զգործ* YZ *զգործօն* Σ *զգործն*

32 CLQφωs *վաստակոց* αg[1] *վաստակելոց (*δ *վաստակեցելոց* Θ *վաստակաւորաց) փխ վաստակոցն* β *վաստակոցն* **արբ.** *վաստակելոցն* μ *վաստակելոց* **արբ.** *վաստակոց* σ *վաստակաւոր (փխ վաստակոցն)* **արբ.** *վաստակաւորաց* A *փոխատր* **արբ.** *փոխատրութիւնք* QTδik *փոխադրութիւնք փխ փոխատրութիւնք*

33 A *տողը բաց է թողել, ապա լրացրել տողամիջում* η *չունի տողը* r *ողորմութիւն* L *բարերանութիւնք փխ բարերարութիւնք* P *բարերարութիւնք* **արբ.** *բարերանութիւնք*

34 ACEFGOSXYq *մարդկային* BN *մարդկային* **արբ.** *մարդկայինս* L *շիհ մարդկայինս*

35 ABEGU *քոյոյ* C *քոյոյ* **արբ.** *քոյոցդ* δ *քոյոց* **արբ.** *քոյոցս* ABCEFGHUΣfp *շնորհացդ* σ *շնոհաց* TZβ *աստուածութեանց փխ աստուած դթութենանց*

36 r **շիհ** *եւ* G *անդր* **արբ.** *անդ* Qe *անդ (*V *անտրէն) փխ անդր* U *և իսկ* ωs **շիհ** *իսկ* Rbdefiknqrstux *զաւրէնս բնութեան* CEFS *զաւրէնս* **արբ.** *(*EFȘ **արբվ.**) *զաւրէնս բըննութեան* L *բնութենանս (*h *բանաւորակա-*

նըս) փխ բնաւորականս K *հրամանաց փխ հոսմանց*

37 A *երկայնմտութեան բառից մինչև տ. 40 արդարութեան բառը ներառյալ կրկնված* B *նույնը գրել է երկրորդ անգամ և ապա ֆերել* EKNSUVXλbcefhlmptu *երկայնմտութիւն* OQ *երկայնամտութեան*

38 K *նուազեալ լիցի* C *եղեցի* SXφ *եղիցին* b *եղիցի* **արբ.** *եղիցին* W *քոցդ* δ *քոյդ* **արբ.** *քումդ* M *մասինդ* V *երկնածնաց փխ երկրածնաց*

39 N **շիհ** *որ* V *որք մաքրութեամբ* FLNTWZαδθμστφΣ *աւրինականացն փխ աւրինակացն* KSs *աւրինակացն* **արբ.** *(*S **արբվ.**) *աւրինականացն* Γ *աւրինակացն* **արբ.** *աւրինացն* l *աւրինացն* Qs *վստահութեամբք* Y *վստահութիւն*

40 A *(կրկնվածում)* MUWΓΣΦfhlp *լուսաւորեալ* A *(առաջին գրության մեջ)* GMOR *արդարութեամբ* Wr *արդարութիւն* δg[1] *գուշակն երկնային (*g[1] *ներնային) փխ գուշակ ներկային*

41 MO *հրէութիւն* Q *հրէութեանն* **արբ.** *հրէութիւնն* s *հրէութեանն* NU *յայտնեալ փխ յետնեալ* λ *յետնել*

42 AB *պարագրական (*O *տարագրական* V *տարագրողական) փխ տարագրական* BC *պարագրական* **արբ.** *տարագրական* NPWXYδabm *ողորմելոցն* Ts *անողորմեցելոցն* Z *ողորմելոցն* **արբ.** *անողորմեցելոցն*

43 U *առեալ փխ Առաւել* AEFGK *կարաւտ փխ կարաւտեալ* C *կաուտ* **արբ.** *կարօտեալ* q *կարեալ* **արբ.** *կարօտեալ* U *մարդասիրութիւն* h *մարդասիրութեանն* k *մարդասիրութեանդ*

45 U **շիհ** *գոչման* ΓΣΦ *գոչմանս* W *հեծութեան* HMΓΦ *կ...ոդամ*

47 V *երկայնամտ...թիւն*

48 h *քաղութիւն փխ Քաղցրութիւն* O *քաւութիւն փրկութիւն* **արբ.** *քաղցրութիւն փրկութիւն* N *քաւութիւն փրկութիւն* Q **շիհ** *փրկութիւն* AGV **շիհ** *քաւութիւն* C *փրկութիւն* **արբ.** *փրկութիւն քաւութիւն*

49 NV *և քեզ* Uγ **շիհ** *յամենեցունց* ΗΓΣΦ **շիհ** *յաւիտեանց* U *յաւիտեանս յաւիտե-*

նից Vγ յաւիտենից յաւիտեանս g₁ յաւիտենից P յաղագս UV շիf ապգաց σ ազգաց յամենայնի .

50 MPδs չունեն տողը N յամէն W ամէն ամէն

ԲԱՆ ԺԴ

Վերնագիր.

QRTθτg₁o *Բան* նշում չունեն V նամարակալված *ժե* (c *ԺՀ*) փխ *ժԴ* l նամարակալել է *ժե* **սրբ.** *ժԴ* o չունի նամարակալում BEPQRTWασilmtux վերնագիրը կրճատ Gδηλϙո նամառոտագրությամբ L *Նորին Գրիգորի Նարեկացւոյ* փխ վերնագրի β կրճատ և նամառոտագրությամբ oq չունեն վերնագիր Uσb *հեծութիւն* r *հակողին* KMNPUVXYβΣbg₁hr *բան* r շիf *ի* QZ *սրտէ*

4 h *բարերար բարձրեալ*

5 ABEFGHUVθστΓΣΦ *աստանաւր կրկին* C *աստանօր կրկին* **սրբ.** *կրկին աստանօր*

6 KM *նուաղ* ikr *նուազս* փխ *նուազս* δ *վիրաւորեցելոյս* σ *վերաւորելոյս*

7 TZ շիf է UVqu *թե* N *քեզ*

8 Φ *աւազակաց* F *սրով* S *խոխոջնալն* β *խոխոջնալն*

9 f *կանգի*

10 Y շիf *Ոչ*

11 N *անկռինչ*

12 CΓΣ *մատամբն* ikr *մատամբք* K *տատանելովք* Y *տատանելոց է* L *զաղերս* փխ *զաղէտ* SY *զաղէտս* SVY *տագնապին* փխ *վտանգին* K *յայտնեալ* Qs *տեսանելովդ*

14 u *զաչս* K *կողկողագին արտասուաց* u *ողոց արտասուաւք* o *արտուասուաւք* N *բարերարդիդ*

16 QSVYs *պատգամս* V *միջնորդ* AEΓ *հաճելոյց* B *հաճելոյց* **սրբվ.** *հաճելոյց* H *հաշտեցոյց* փխ *հաճելոյց*

17 r շիf *Զի* Γr *անայցելոյ*

18 H *հայթայթմամբ* **սրբ.** *հայթհայթմամբ* hikr *խայթայթմամբ* o *խայթայթմամբ* ABEHΓΣΦ *խորտակելոյ* CG *խորտակելոյ* **սրբ.** *խորտակեալ (*G *խորտակեաց)*

19 H *ձորձոյ* Q *ձորձոցն* **սրբ.** *ձորձոց* TZs *ձորձոցն* G *սիրտս λ սիրտդ* ABCEFHLRTWωΓΣΦaet *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն զսիրտ*

21 FKMTUeqtux *ծնկաւքն (ծնգաւքն)* V *ծնկօք* f *ծնկովք* Γ *հաստատութեան* AΣΦehik *գաշապարաւ* F *գարշապարաւ* փխ *գարշապարաւ* SYu *զգարշապարաւ* o *գարշապար* W *վճարեցաւ* փխ *վարեցաւ* s *վերացաւ* **սրբ.** *վարեցաւ*

22 V *յարիր* փխ *անյարիր* r շիf *անյարիր էր*

23 r շիf *Քանզի* ABEFGO *կիսամեռ* C *կիսամեռ* **սրբ.** *կիսամեռն* FGORSWYZβγλσωbcfghiklmopr *կենդանոյն*

24 Q *սակաւ սակաւ* Ws շիf է FNPRSWZβγadhikmnpqtx *ի մեռելութեան* MOQTglsu *ի մեռելութենէ* GKUλb *մեռելութենէ* Γ *մեռելութեան* **սրբ.** *մեռելութենէ* e *մեռելութենէն* **սրբվ.** *մեռելութենէ*

25 ABFHLMUαγδθμσωΣΦa *քոցդ* C *քոցդ* **սրբ.** *քոյոցդ* Y *քոյոց* τ *քոյդ* M *խոստացեալ* փխ *խրատեալ* U *բանիդդ*

26 H *ողորմութեանց* b *ողորմութեամբ*

27 W *փառովք* F *բարեզարդեալ* փխ *լուսազարդեալ*

28 λ շիf *ի*

29 ABCEFGHMωΓΣΦ *անպատմբութեամբն* η *ապստամբութեան* μ *ապստամբութեամբ* **սրբ.** *ապստամբութեամբն* O *ձշնամեաց* K *յաւելու* **սրբ.** *յաւելու*

30 o *նոսինք* V *միաբանեցաւ* Γ *միաբանեաց* **սրբ.** *միաբանեցաւ* NZabcdfghikmnopqtu *քո (քոյ)*

31 b *և բարերար* W *բարերար տէր*

33 o շիf *եւ* G *[յան]դիմանեցեր* բառից մինչև բան *ԺՉ* վերնագիրը ներառյալ ունի ուշ գրչությամբ

34 UV *ոտնհար եղեր* փխ *ոտն հարեր* h *անկելոյն*

36 G₁Xαδφ *զծայրագոյն* μ *զծայրագոյն* **սրբ.** *զծայրագոյնն* r *զծայրագունն* ABEFημωh *զխնամն* C *զխնամն* **սրբ.** *զխնամս* G₁ *զխնամես* QUs *խնամս*

37 r *քահանապէս* SY *Ահարոնին* փխ *ահարոնեան* β *ահարոնայն*

38 L *զաւրաւորին* αδστφ *զաւրաւորս* β *զաւրաւոր* **սրբվ.** *զաւրաւորս* ABEFG₁KPQUVYZθωbe *պաշտաւնն* C *պաշտօնն* **սրբ.** *պաշտօն* δ *պաշտաւնս* μ *պաշտաւն* **սրբ.** *պաշտաւնն* T *դատապարտին*

39 G₁ *բուռնալիր* V *քարանց*

40 O *խոցելոյ* Σ *խոցեցելոյն* h *խոցելոյն* QY *մատնէր* S *մատեր* s *մատնէր* **սրբ.** *մատեար*

41 H *զևական* δ *զղևտական* NQ *կարապետաւն* TZδo *կարապետին* s *կարապետաւն* **սրբ.** *կարապետային* C *անկատարագործ* **սրբ.** *անկատար գործ* EFMNOPQRTVZηωΣabcfghiklmnopqrtux *անկատար գործ* K *անկատարագործից* UWΣde *անկատար գործի* βs *անկատար գործ* **սրբ.** *անկատարագործ*

42 K *յերկուցն* **սրբ.** *ի յերկուցն* VWΣde շիf *ի* θ *յերկուսն* R *յերկուց մի* **սրբ.** *յերկուսի ըստ միջի* CSλ *մի* **սրբ.** *(*λ **սրբվ.***) միջի* EG₁OQTVZγΣabcdefghiklmnopqrstux *միջի* փխ *մի* S *բաժանել* ωr *խորոց* փխ *խորոց*

43 h *զկիզն*

44 b *հոգւո* **սրբվ.** *հոգւոյն* o *հոգոյն* L *ի յապաշխարանն* T *յապաշխարանն (*o *յապաշխարանն)* փխ *յապաշխարանն* s *ապաշխարանն* **սրբ.** *յապաշխարան* s *ապաշխարականն* **սրբ.** *յապաշխարան* S *ընդ հանդիսացեալ* Z *հանապաշխարանն* S *ընդ հանդիսացեալ դէպիցեալ* **սրբ.** *հանդիսացեալ*

45 M *զվիրաւորելոյն* OSVYas *տեսեալ*

46 G₁ *տապրան* W *տապրաւ* r *տապրան* NγΣ *արմատայիտրան (արմատակրան)*

47 δ *զմահու* NΣ *պաշտաւնն* AFKU *նկատեալ* C *նկատել* **սրբ.** *նկատեալ* G₁ *նկարեալ* փխ *նկատեալ*

48 V շիf *Յառաջ քան զփորձ* C *առաջակայիցն* **սրբ.** *առկայիցն* F *առաջակայիցն* **սրբվ.** *առակաց* HNγΓΦ *առաջիկայիցն* QSYas L *առակայիւն (*Pφgn *առակայիցն* QSYas *առակացն* X *առակին* ηθτ *առակիցն)* փխ *առաջակայիցն* δp *առաջակայիցն* Vikqu *յառաջակայիցն* **սրբ.** *առակիցն (*p *առաջակայիցն)* σ *առաջակայիցն* **սրբ.** *առակիցն* G₁ *սատակեցէ*

49 K *հեթանոսացն* **սրբ.** *ի հեթանոսացն* B *պահպան* **սրբվ.** *պահապան* UV *պահապան* στ *պահպանաւն* NSYγcfhiklptu *ասորեստանեաց* PRTUWZαβδλbmo *ասորեստանեացն* Vηθμστφω *ասորեստանեայցն* r *ասորեստանեաց*

50 bo *որ* Vbs *հրէից* λ *զաւրէնս ընկալեալ* Ldefhikr *զաւրէն* MYpqtx *զաւրէնսն*

51 G₁αδηστφω *նոքա* θ *նոքա* **սրբ.** *նոքայն* h *այս տողից ետեւ ունի. Զայն ասէ, զոր յԱւետարանին սամարացի ոմն ճանապարհորդեալ՝ զիացեաւ ի խոցիլ կիսամահն*

52 δ *կցորդեաց մարմնոյն* L *մարմնոյ* α *մարմնոյնդ* ANPWαηθστωΓΦ *վերարկաւ* BCU *վերարկաւ* **սրբ.** *վերարկուաւ* G₁ *վերարկու* φ *վերարկուաւ* **սրբ.** *վերարկաւ* G₁x *մերակերպարան*

53 Q *աւտար աղդիսն* W *աւտարազգիս*

54 ACEFMQTUVηθστωΣΦaglmx *աստուածարար* O *աստուածարար* **սրբ.** *աստուածարդ* R *աստուածարար* **սրբ.** *աստուածարան* μst *աստուածարարդ (*t *աստուածարարդն)* **սրբ.** *աստուածարար* αδθμστωΣΦglm *ներգործութեամբդ* o *անապակաւ*

55 λtu *կառկառեալ*

56 t շիf *ի մահ* G₁bgm *իւրօքն* LRUVs *իւրովք* Tβ *իւրայովքն* Z *իւրաւքն* FMVYbegmo *ծննդաւք* U *ծնընդաւքն* σ *ծնդովքն* o *ծննդովք առակակիցն*

57 UV *զարտմեցելոյն* W *զսիրտ*

58 β *զվահատեալն* h *զհատեալն* փխ *զվհատեալն*

59 K շիf *եւ* u *զքշտաւացեալն* **սրբ.** *զքշնամանեալն* U *մխանդամայն* փխ *միանգամ* V շիf *կրկին* ΑΣΦ *զարքուցեր* փխ *զուարքացուցեր* BCΓ *զարքուցեր* **սրբ.** *(*Γ **սրբվ.***) զուարքացուցեր (*C *զուարքացուցեր* Γ *զվարքացուցեր)*

60 h *աւծմանն* S *լուսոյ* **սրբ.** *լուսոյ կենաց* W *լուսոյ կենաց*

61 K *երկնայնով* β *երկայնով* փխ *երկնայնով* a *երկնայնովդ* m *երկնայնովդ*

62 N ազանցն երջանկացն δ ընտրեցեր փխ ընտրելոց
63 G_1 յանենեցեր փխ Յանձանձեցեր SXY յանձանձեր U յանձյանձեցեր Z յանձանցեցեր T շիմ գրգեցեր եւ խնամարկեցեր Uh ննամարկեցեր
64 N *64—71-*րդ տողերը վերաճորոգման պատճառով մասամբ մնացած բղրի տակ ղԼ գրաստաւն սրբ. գրաստուն Θω գբրաստաւն V տածուիցնամբ
65 OPղ յարկն սրբ. ի յարկն A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի EHMQVZγλΦabcmstx ձեռագրերից, չունեն ի
66 A իւրաքանչիւրոց BCE իւրաքանչիւրոց սրբ. (E սրբվ.) երկաքանչիւրոց F իւրաքանչիւր սրբվ. երկաքանչիւր Q երկաքանչիւրոցն ղ երկաքանչիւր Hikr միջնորդացն r նախննացն
67 KTUVZhsx տուչութեանց λ տվչութեան G_1Ts կտակացն G_1 դարմաննեցեր
68 HLSλΓ ըստ փխ ընդ μφ ընդ սրբ. ըստ
69 UV թևատարածեալ փխ Թեւս տարածեալ TZ շիմ արծուոյն աւրինակաւ Γ տարածեալ սրբ. տարածեալ արծուոյն աւրինակաւ M արծուոյ Y արծուին ղ արծուոյն r արծուն Y աւրինակաւն, կալար փխ ընկալար
70 Vաστφ հանգիստ Θ հանգիստ սրբ. հանգիստն ABEFHN պարարտութեան փխ հանդարտութեան C պարարտութեանն սրբ. հանդարտութեանն O հանդարտութեանն ηΓ հանդարտութեան սրբ. պարարտութեան L երկնին փխ երկրին d բարուութեան
71 G_1 ահա զբարին փխ զբանին γ այժմ ահա զբանին ΣΦ ահա զբանին G_1SY ջամբեալ δ ջամբեալ սրբ. ջամբել U հրամատրեցեր Θ հրամատրեցեր սրբ. հրամանատրեցեր
72 N բնաւն e ծայրագոյնին H բարերարութեան փխ բարութեան UV լուսոյն (V լուսոյ) բարութեան bgmor բարութեամբ d բարութեան Γ լուաց փխ լուսոյ
73 U բաւբղակապէս TYZabgmoqst բաւանդակապէս
74 KPSUWXYβλcehn զաւձաղղին F զգանծըն LS գանձ TVYZo զգանձն U գանձն γ զգարձ փխ զգանձ BG_1NX սեփականեալ FLMYδbgnr սեփհականեալ U սեփհականեցեալ λ սեպհականել
75 KY ստեղծուածն փխ ստացուածն
76 U ի մեղաց մաքրեալ o պարտից
77 U պատրաստես և անպատրեին փխ պարգեւես եւ անպատրաստից AEΦ շիմ եւ BCRΣ անպատրաստից սրբ. (R սրբվ.) և անպատրաստից β անպատրաստ
78 ikr և ողորմութիւն և բժշկութիւն T շիմ եւ բժշկութիւն Γ բժշկութիւնն
79 S բարեգթութեամբ փխ Բարեգութ PSWγλfhkopx անքննին V անստեղծ փխ անեղծ ikr շիմ անեղծ ահաւոր
80 KSYo շիմ յաւիտենից Ubgm յաւիտենես յաւիտենից K յաւիտեան
81 σl չունեն տողը

ԲԱՆ ԺԵ

Վերնագիր.

o չունի գլուխը TYτqu չունեն Բան ՆշումՀամարակալված ԺԶ փխ ԺՆ l ԺԴ սրբ. ԺՆ EKNPRWYZασωbiqtux վերնագիրը կրճատ L Նորին Գրիգորի Նարեկացւոյ փխ վերնագրի M վերնագրի փխ կետեր Τδηλns համառոտագրությամբ β կրճատ և համառոտությամբ Uστ հեծութիւն h շիմ Նորին հսկողի Hr հրահսկողին S շիմ մաղթանաց G_1PQUVXYΣhr բան r շիմ ի QZ սրտէ V սրտի

1 σ աստուա
2 Tbr հեծութեան Φ վտանգ
3 M նուագով սրբ. նուագաւ Y նուագի r ոչ UV բանիս
4 S զամենապարգևս
5 F հոգւոյս β հոգովս σ յոգւոյս K վտանգի M վտանգաւ ω վտանգիս η ի սպառ
6 h զմեռեալ FNORSWXYδλωefhiklpr կենդանոյ G_1 կենդանւոյ QVZγ կենդանոյն as կենդանւոյն n կենդանի
7 ABFZΘμστωu խոստովանել C խոստովանել սրբ. խոստովանեալ Y խոստովանեցեալ, շիմ ընդ G_1HQTVZδΘστΓΣ փառաց G_1QTVαδΘμστφΓΣΦ քոց ABα զիմ C զիմ սրբ. զիմս U զիմն ABCT անարգութիւնն
8 ABEKU չարիւքս Vλ չարօքս ABCE իմ N իմաւք U իմով cefhlpqtux բարերարութիւն փխ բարութիւն
9 FKLNVλ որով
10 N ամաչեալ C քան սրբ. քան քէ ABEKLPQTUVαδΘμστω ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր ձեռագրերն ունեն քան քէ
11 G_1 ուղխտակորոյս և
13 FVx շիմ Որ U տարացուցաւ
14 OS որ սրբ. որ է Φ շիմ Որ W որ է H ի յետին β է յետին սրբ. ի յետին G_1M ի յետին է յետին ikr անզգայութեան KM անզգայութիւնն ABCHMNOPTUWβδηωանզգայութեանն ABCHMNOPTUWβδηωkt անզգայութեանն եւ փխ էր K է LSXYφ շիմ էր ϑμστωm եւ փխ էր R և սրբ. էր σΣΦ էի FG_1ZΣΦas մատեան սրբ. էր σΣΦ էի FG$_1$ZΣΦas մատեան V և մոլորեալ γ նեալ δ մատենեցեալ էի V և մոլորեալ և սրբ. մոլորեալ էի մոլորեալ էի s մոլորեալ և սրբ. մոլորեալ էի
15 G_1γΓΣΦ ի լերինս (γΓ լերինն) և Ns շիմ եւ LPSTXYαγδησφqu լերինս μ լերինս սրբ. լերինն s լերինն ուր ոչ սրբ. լերինս սրբ. լերինն s լերինն ուր ոչ ABCEFHNUYβλ որ լերինան և ուր ոչն ABCEFHNUYβλ որ լերինան և ուր ոչն G_1 փխ ուր u ուր սրբ. և ուր ΓΣΦ ոչն G_1 էր V այցելութեան
16 S գաղանակացն m գազանացն γ կոոց h վայրենութեանն r վայրինութեան թափառեալ
17 ABEF մերձաւորեալ (G_1ZΓs մերձաւորագոյն) փխ մերձաւոր ABEF շիմ գոլ C մերձաւորեալ սրբ. մերձաւոր գոլ G_1VΓΣΦ գոլով s գոլ սրբ. գոլով
18 N ունէին QU շիմ եւ U աղէսան N պատմեին
19 AG$_1$UΣ համերձն B համերձն սրբ. համերձ h համերեցն CEO ազդողական սրբ. մերցն h համերեցն CEO ազդողական սրբ. մերցն h համերեցն CEO ազդողարան HKNSUVXY(E սրբվ.) ազդողարան HKNSUVXYabcefgiknprstx ազդողարան h զազդողարան
20 λμ զուլեալ LPU յանկզբանցն փխ ի սկզբանցն Ναφω յսկզբանցն (յբսկզբանցն) Sefp յսկզբանց (յբսկզբանց) δ յբսկզբանցն Θ յիսկզբանց սրբ. յիսկզբանցն σ յիսկբսբանցն lru յիսկզբանց A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի G_1M ձեռագրերից, ունեն յիսկզբանցն G_1Σ յաւիտեանցն H յաւիտեանց սրբ. յաւիտենից MQZs յաւիտենից N յաւիտեանից t յորդի փխ յարդի Γ ծընելոյս
21 W շիմ ըստ N մանաց փխ մաղթանաց
22 A զի սրբ. զիս UV և զիս Zs զի փխ Զիս W մեղուցեալ Χβλ մեղուցեալս սրբ. (βλ սրբվ.) զմեղուցեալս Z զմեղուցելոցն s մեղուցելոց A և այս տողն ունեցող մբնացած բոլոր օրինակները, բացի G_1HKNOPTηωkt ձեռագրերից, ունեն մեղուցեալս AEFKUΓΣΦ յանհնոյսն BC յանհնոյսն սրբ. յանհնոյսն MNQRVWZβδλgs յանհնոյս U մոլորութենէ Z մոլորութիւն
23 SXl տեսչութեամբ U տեսչութեան
24 K շիմ եւ Γ շիմ ոչ
25 VWs միայն գտնր
26 UVZs այլ և OQRTVYηΣhkpsx անճառիդ Γ անճառելիդ միայն սրբ. անճառելիդ OQRTYλΣΦbdks բարերարութեամբդ η բարութեամբ փխ բարերարութեամբ
27 s կենարարդ փխ կենդանարարդ G_1V ուս b յուս սրբ. յուսդ
28 L չունի տողը X տողը լուսաճցմամ e յերկնաին G_1VΘστ զօրսն s զօրուն սրբ. զօրսն
29 α և ի N հայրիդ փխ հայրենիդ Θ հայրենի սրբ. հայրենիդ t հայրենի Θ ժառանգութիւնն
30 Z չունի տ. 30—31 G_1 հօր փխ հզաւր λ կենդանարար փխ կենարար
31 KUVW գիած K քո ողորմութեամբդ ABCEFUVηλΣrs յողորմութիւն G_1 ողորմութեամբ σ ողորմութեան
32 b քէ f զապաթանեալս
33 KMVu մին U շիմ մինն ի Γ շիմ ի C միջոց սրբ. միջուց Kyas միջոյ NOPUβbcdefhmnptu միջուց K շիմ սահմանի S հասմանի
34 r միուսն Nh բանիցն PVYZa անբանից s անբաւից փխ անբանից hik անզգայութեանն

35 H *վարանեալ (փխ Վտարանդի)* արբ. *վրատարանեսի* r *բայցամերժութեամբ* A *յանբնական* արբ. *յանբնակ* BG$_1$HNPUVWXYZγωΓΣ *յանբնական* CRf *յանբնական* արբ. *(*R արբվ.*)* *յանբնակական* LSTαηϑλμστφΦ *յանբնակն* Oabcdeghiklmnpqrtu *յանբնակական* Q *յանբանական* արբ. *յանբնակն* β *յանբնական* արբ. *յանբնակն* s *յանբանական* արբ. *յանբնական*

36 SZω *բառաջ* s *բարաջ* արբ. *բառաջ* G$_1$HLORTUαβδϑστφ *ձայնի* μ *ձայնի* արբ. *ձայնին* K *է կերպաւոր փխ անկերպաւոր* a *յանկերպաւորն* cefhilpqtux *յանկերպաւոր* r *յանկերպար* a *նշանական փխ անշանական* h *յաննշական*

37 K *բարեխաւսութեամբ փխ բարեխնամութեամբդ* δ *բարեխնամութեանդ* V *անտեսեր փխ տնտեսեցեր*

38 ABCEFK *զտիեզերահրաշ* U *զտիեզերս հրաշ* N *խնամողութեամբ* O *խնամողութիւնն* K *կորուսելոյն* արբ. *կորուսելոյս* h *կորուսելոյն* Zs *ի՞շուառութեան*

39 FHL *յայտնեալ* K *յայտնեցեր* արբ. *յայտնեաց* V *յայտնեալ* γrx *յայտնեցեր* δΦ *յայտնեաց* արբ. *յայտնեալ (*Φ *յայտնեցեր)* G$_1$VZΓs ձիf *եւ արդ* Y *գթածդ փխ գթութեանցդ* γhi *գթութեանց*

41 l *աւրինակեալս փխ անաւրինեալս* C *վերադրեցելոյդ* արբ. *վերադրելոյդ* KLOPSYφcdefhiklnpqrtu *վերադրելոյդ* X *վերադրելոյց* Z *վերադրեցելոյդ* δ *վերադրելոյդ* արբ. *վերադրեցելոյդ* x *վերադրելոյդ*

42 R ձիf *Առ* x *բաղմաօրինակ* Θσ *պարտականս* արբ. *պարտապանս* r *պարտապանս* արբ. *պարտականս* ABCEFHLUΓΣΦ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մբնացած բոլոր օրինակներն ունեն պարտականս*

43 d *բարութեանց* a *յաւուրս* ABEHRUVηλμστωΓΦc *համաչար փխ համս չար* Y *մահս փխ համս* CΣ *համաչար* արբ. *համս չար* K *համս չար* արբ. *համաչար*

44 H *մարմնոց* U *արժանապէս փխ արժանաւորս*

45 U *համաճաշակ (*Vbdefhiklnpstx *համաչնաճարակ) փխ համաճարակ* X *ախտացեալս*

47 N *աւտացնալս փխ աւտարացեալս* d *յընտանութենէ*

48 G$_1$ ձիf *առ* A *նմանս* արբ. *աննմանս* U *նմանս փխ աննմանս* O *հանգունագից* Z *բանաւորութեանց* արբ. *բնաւորութեանց*

49 A ձիf *Որ* BCΓ *թե (թէ)* արբ. *որ թե* AEFKLNPSXYβq *թե (թէ)*

50 Q *տողն ունի լուսանցքում* Eqtux *և թէ* HQRVWZβλΓbgms *եթե (եթէ, էթէ)*

51 MQRVWZβλbgms *եթէ (էթէ)* U ձիf *ես*

52 qtux *և թէ* QRVWZβλbgms *եթէ (էթէ)* N *հաւասարակից փխ հաւասար* dqt *գոյր ինձ*

53 QZms *եթէ* g *եթէ* արբ. *թէ* G$_1$ *զուգակցագործ փխ զուգագործ*

54 qux *և թէ* QVZbms *եթէ* R *աւրինաց փխ աւրինակ* p *գոյր* արբ. *գոյր իմ* qtx *գոյր իմ* W *ազգեի փխ ազգէի*

55 QZs *եթէ* F *ի յանցեալսն* ikr *յանցեալնն* H *հայթհայթէի* N *հայթեթեի* σ *հայթաթէի* hr *հաթաթէի*

56 qtux *և թէ* G$_1$QVZs *եթէ* Su *ներկայումնս*

57 λ *ընդ փխ ըստ*

58 A *հրաժեալ փխ հրաժարեալ* Vλ *հրաժարնալ է* LNOPSTUXYαγηλσφaikr *նմանութիւն* μ *նմանութիւն* արբ. *նմանութեան*

59 G$_1$ *քո միայն* NG$_1$ ձիf *է* NQ *և բժշկել և* Wh ձիf *եւ*

60 G$_1$PZs *կենդանարարդ* V *համայնց* VZ *մեռելոց և* LSVXYλ *նորոգութիւն*

61 Nβ *թե (թէ)* ΓΣΦ *սրտին* Σ *տեսութեան Դաւթայ երջանկի* A *և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի* G$_1$HVikqrstux *ձեռագրերից, ունեն Դաւթայ*

62 HQZbms *անօրէնութիւնք* R *անաւրէնութեան* bm *չարեացն*

63 ABEFHKLPWYΓΣΦm *ծանրութեան* C *ծանրութեան* արբ. *ծանրութեանց* Σ *դժուարակրելոց* արբ. *դժուարակրեցելոց* r *դժուարակրելոցն* C *յանցմունք* արբ. *հանցմունք* Q *յանցմունքն* s *յանցմունք* արբ. *յանցմունքն* F *մեղաց* արբ. *մեղանաց*

64 N ձիf *որ, իսն* FNPUδωhs *կրկին փխ կրին* K *գործին* արբ. *կրին* S *կրկին* արբ. *կրին* V *կրին* արբվ. *կրկին* λσΣ *աղաչմունք* αγ *գերազանց է*

65 NPSω *զչրհեղեղին (*Z *զհողեղէն* r *զհրեղեղին) փխ զհեղեղին* e *տիեզերասոյզ* N *ամենսպառ* ω *ամենսպառ* WZ *յորդորութիւն փխ յորդութիւն* λ *յորդութիւնք*

66 U *վերագրէ փխ վերադրէ* δ *վերադրի*

67 h *աւգք* L ձիf *քո* AEKN *քաղցրութեանն* C *քաղցրութեանն* արբ. *քաղցրութեան* X *քաղցրութիւն* G$_1$L *իրր* QZs *որպէս փխ իբրեւ* G$_1$ *նոյիւ* O *նովիւն* U *նոյին*

68 U *հեղեղէ փխ հալէ* hr *զաւրութիւնն*

69 V *ցամաքեցուցանէ* K *զշիւղս* LPUZδch *զշնջս* ω *զշիղջս* արբ. *շիղջս* s *շնջս* արբ. *շիղջս* c *չրակոյտ* ikr *բազմակոխակս*

70 ABEFOTUαβγδηϑλμστφωnr *երկրակործան* C *երկրակործան* արբ. *երկրագործանս* G$_1$ *նրակործանս* L *երկրագործանս* V *տիեզերակործանս փխ երկրակործանս* G$_1$r *իմոյս* h *իմոց* HYλΓΣbgmn *պարտեացս*

71 K ձիf *եւ* HMUXλip *լեառնակարկաո* N *լեառնլեառնակարկաո* β *լեռնակառկաո* f *լեառնակարկաո* արբ. *լեռնակարկաո* NY *բարձրութեամբ* V *բարձրութեանց* ηω *բարձրութիւն* r *բարձրութենեն* F *ամբարձելոց* արբ. *ամբարձեցելոց* LWx *ամբարձելոցս* αφc *ամբարձեցելոց* r *ամբարձելոյց*

72 LOQUcefhpqux *համառաւատել* Z *զրանս*

73 U *ամենակարող փխ Ամենակար* μ *հնարաւորութեամբ (փխ հնարաւորութեամբ)* արբ. *ահաւորութեամբ* AEωx *եւ հառուցմամբ* BCF *և հառուցմամբ* արբ. *հառուցմամբ* μ *հառուցմամբ* արբ. *և հառուցմամբ*

74 N *քաւութիւն* P *քաւութեամբ* Φ *քաւութեանն*

75 h *երկրաձիգս փխ երկարաձիգս* λΣm *անաւրէնութեան*

76 Fδ *իմոյս* V *յամառութեամբ*

77 N ձիf *աղօրմած*

78 U *միանգամայն թողցես*

79 h *հաւատացես փխ Հաւատես* r ձիf *Հաւատես* U *պարտուց*

80 KUVZikrs *տոկոսաց* X *տոյժ* Z *տուժ* λ *տուժս* s *տուժ* արբ. *տոյժ* B *տաժանակիր տաժան կիրս* արբ. *տաժան կիրս* G$_1$ *տաժանակիր* Zs *տաժանականիս* արբ. *տարժանակիրս* k *տաժանակիրս* արբվ. *տա և տաժանակիրս* ACEHNPRSVδϑτbcdfhpt *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած օրինակներն ունեն տարժանակիրս*

81 V *նաև զիս փխ Նա զի եւ* HU *և զի* LWλ ձիf *իսկ*

82 r *բարկութեանն*

83 δ *և որպէս* A *կրկին* արբ. *կրին* NPh *կրկին փխ կրին* δ *կրի* Z *նշմարանք և նենգութիւնք փխ նենգութիւնք եւ կամ նշմարանք* S *ոչ փխ կամ* r *նշարանք մբթութեանն* S *մթութեանց*

84 x *Քանզի և* h ձիf *ի α և լոյս* արբ. *լոյս* A *և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի* AHTβδηϑλμστωΓΣΦ *ձեռագրերից, չունեն եւ* G$_1$ *լոյս*

85 N *արարերեր* x *մահ*

86 p *կորուստ* Σ *մարդոյ*

87 K *ըստ Սողոմովնի* արբ. *Սողոմովնի*

88 FG$_1$HLTαμστΓΦ *եւ եթէ* β *էթէ* արբ. *և էթէ* δ *և թէ* արբ. *և եթէ* W *սահման ի մեծապայմանի փխ սահմանի մեծի պայմանի* H ձիf *մեծի պայմանի*

89 γ *բարեվիճակ* V *քոց* P *կենաց փխ կանոնաց* Q *կանոնովնի* Zs *կանոնի*

90 A *փոխատրեալ* արբ. *փոխատրել* NOΣ *փոխադրել* Φx *անդէն փխ անդրէն* λ *չարին*

91 f *այլ և* Cαη *իւթանասնիցս* G$_1$tu *եօթանասնիցն (եւթանասնիցն)* N *եւթանասնից* Y *եւթանեսնիցս* h *եւթանասնիս* r ձիf *եւթն* S *թողլով*

92 ABCEG$_1$FVY ձիf *ի* G$_1$QVZs *յաւուրն* Y *յաւուրս յիւրաքանչիւր* N *մեղացն* U *մեղանացն* λ *մեղաց* V *մեղանացս* cfhlp *զմեղանաց* C *զպարտ* G$_1$QZs *զպարտիս* UVh *պարտս*

93 U *բնութիւն* σ *բնութեանն*

94 W *բանաւոր (*Y *բնաւորապէս* r *բնաւորարբ) փխ Բնաւորարար* ηob *աւղերձեալ*

95 A *համար* արբ. *անհամար* Φ *համար* OP. VZδikrst *բիւրոց* S *բաւուց*

96 G$_1$ *որք* B *աւրինաւորին* արբ. *ի նորին* MNWZγabgs *ի նորին փխ աւրինաւորին*

Rs *ի նորին* արբ. *(*σ արբվ.*)* *աւրինաւորին* Γ *աւրինաւորին* արբ. *ի նոյն աւրինաւորին* Φ *ի նորին աւրինաւորին* bgl չիf *ի* QZs *յանդաստանս*

98 Φ չիf *քո* Y *վկայութեանդ* G_1LPUVZ չիf *որ* G_1K *մարդկան* n *մարդւոյ* արբ. *մարդոյ* s *մարդոյ* արբ. *մարդկան*

99 HLMNUVtx *չարին* s *չարին* արբ. *չարի* Nx չիf *են* V *արձանացեալք* N *և ի մանկութենէ* r *մանկութիւնէ*

100 AK չիf *Զի* BC *որ* արբ. *զի որ* αηφω *որ զի որ* σ *զի որ* արբ. *որ* U *որ զոր* L *զկատարեալն* LMNSXYu *մաքրութիւն* Z *մարդկութիւնն* փխ *մաքրութիւնն* s *մարդկութիւնն* արբ. *մաքրութիւնն* t *զմաքրութիւնն*

101 LSXYδ *կենաց* a *կենացդ* արբ. *կենացդ բանի* h *զկենացդ* LY *բանիդ*

102 cp չիf *եւ* Hs *ըստ* փխ *ընդ* N *բնութեամբ* QZ *բնութեանն* Wik *բնութիւն* N *զուգակցեալ* փխ *լծակցեալ*

103 r չիf *առ իմս ստուիչն* G_1Ufhn *իմաստութիւն* փխ *իմս ստուիչն* FV *իմ* արբ. *իմս* KR *իմս* արբ. *իմ* A *և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներբ, բացի* HLQTWZαδηθμτφωΣqsu *ձեռագրերից, ունեն իմ*

104 γkr *եթէ* Υλ *մեք ինչ* G_1θω չիf *ինչ* F չիf *մեք* A *չունել* արբ. *մեք չունել* G_1V *չունիլ* HKλ *ոչ ունել* LU *չունիմք* SXY *ոչ ունիմք* T *առնեմք* արբ. *առնել*

105 λ *և խնկեալ* N *խնկել* U *խնգել* p *խնգալ*

106 ΑΓΦa *ստուիչնէ* արբ. *(*Φ արբվ.*)* *ստուգութենէ (*Φ *ստուիմութենէ* H *ստուիչնէ* r *ստուգութիւնէ*

107 r *ողորմութիւն* փխ *մոլորութիւն* Q չիf *և զժնդակ անիրաւութիւն* N *զդժընդակ* Θ *զժնդակութիւն* արբ. *զժնդակ անիրաւութիւն*

108 δ չիf *յիս* ω *ողորմութեամբդ*

109 h *քաղցրութեամբ* r *քաղցրութիւն* S *աղբեր* n *աղերս* փխ *աղբիւր* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներբ, բացի* G_1KMXYβδλωagrs *ձեռագրերից, ունեն աղբեւր*

110 k *միայնդ* ωkr *աւրհնեալ* N *ամենայն* Γ *յամենայնի* A *յաւիտանց* արբ. *յաւիտեանն* KQas *յաւիտեանս* LPSTXασ *յաւիտեանս յաւիտենից* λ *յաւիտեանց*

111 LOTYδηθτωΓh *չունեն տողը*

ԲԱՆ ԺԶ

Վերնագիր.

TYτoqu *չունեն Բան ընդում* c *նամարաւլված Զժ* փխ *ԺԶ* G *վերնագիրը չի պահպանվել* EKNRWZασωbimoux *վերնագիրը կրճատ* Tδηλgn *նամառոտագրությամբ* β *կրճատ և նամառոտագրությամբ* L *Նորին Գրիգորի Նարեկացոյ* փխ *վերնագրի* Ubt *հեծութիւն* r *հանդին* MPUVWXYΣh *բան* A *սրտէ* V *սրտի*

1 m *բարէգութ* փխ *բարեգործ*

2 V չիf *է* GNQSbhms *է ներողութիւն*

3 bγ *է բժշկութիւն* γ *է առաւութիւն* e *առողջութիւն* փխ *առաւութիւն*

4 V չիf *են*[1] ABGKLOQβΓΣΦag *միայնոյ*

5 N *քո պաշտպանութիւն քո քաւութիւն* M *պաշտպանութիւնք*

6 H *անխմանիք* փխ *անխմանալիք*

7 g *տողն ունի լուսանցքում* N *արևնսաք*

9 Γ չիf *և*

10 N *քան* փխ *Քանզի*

11 S *մոմմութեան (*Y *սրտմութեան* Z *տրբտմութեան)* փխ *սրտմտութեան* h *սրտմտութենանն*

12 KU *քանզի* փխ *Վասն զի* GNUfh *գրաւել* Zδs *մասամբ*

13 QUV *վեր* tx *պատկերդ*

14 UZ *զորքանութեան* d *զորքանուիթեան* Z *կշռութիւն* r *կշռութեանն*

16 S *անտրրաւիակ* Set *ընդյարձակութիւն* KSΣqt *զաւրութիւն* s *զօրութիւն* արբ. *զօրութեան* U *հաստու*

17 U *չունի տ. 17—18* N *անփոփոխելի (*SW *անփոփելի* δ *անանփոխելի)* փխ *Անամփոփելի* o *բացարձակութիւն*

19 Z չիf *ըստ մարգարէին* s *ըստ մարգարէին ունի լուսանցքում* N *յայդ* փխ *յայգ* ΗΓΦ

զստուեր U *զերեկս* փխ *զստուերս*

20 LX չիf *կամաւ* S *տարտարոսան* r *արգելանացն* U *բանդից* m *բանդի* արբ. *բանտի*

21 K *որում* LSV *մաղթանաց* U *մախանացն* փխ *մաղթանացն* HPVYZβδηλghos *ախալ*

22 r *գերել* LSY *զմեերացն* Zs *կապուտն* S *վտանգելոցն* փխ *վտարանդելոցն* K *ոգւոց* LS *հոգոցն (հոգւոցն)*

23 i *առ սէրբ* արբ. *առ սուէրբ* Z *յաղթանակ* t *յաղթականդ* h *յաղթական հոգոց* Q *բանից*

24 U *զկապս* Z չիf *սատակման* N *սատակմանուն* փխ *սատակմանն մահուն* UVZγ *մահու* s *մահու* արբ. *մահուն*

25 H *կար (*Z *կարիս)* փխ *կարծիս* s *կարիս* արբ. *կարծիս* AGHQUΓΦ *ցուցեր* փխ *ցրուեցեր* CΣ *ցուցեր* արբ. *ցրուեցեր*

26 L *անզնդամ* փխ *զնդամ* P չիf *զնդամ* h *դրժուարին զընտանաւ վիհս* V *ի վիհս* o *վիհիս*

27 S *տղմասիկք* λ *գիտյս* r *յերկայիս*

28 h *վիրաւորեալս* U *սլաքաւ* Σ *սլազաց* r *բանսարուին*

29 K *տէր*

30 g *յոյս* Q *խաւարելոց* փխ *խաւարի* ΗΓ *աւրհնեալդ* փխ *աւրհնութեանդ* K *աւրհնութեան*

31 Γ *ողորմեաց*

32 bgmqs *անպատումն* ABEFGHKσΓΣΦ *անճառ անքնին (անքննին)* C *անճառ անքնին* արբ. *անքնին անճառ*

33 HZ *Յովբայ* փխ *Յակոբայ* s *Յովբայ* արբ. *Յակովբայ*

34 LTαηθστφ *անհնարիցդ* βμ *անհնարից* արբ. *անհնարիցդ* H չիf *ամենից*

35 λ *հուրդ* ABEGτΓΣΦ *զխոիւ* Cn *զխոիւ* արբ. *զխոիւս* μ *զխոիւս* արբ. *զխոիւ* x *զեռիւս*

36 Gδλ *ընդհանրական* SZcfhp *ընթանրական*

ԲԱՆ ԺԷ

Վերնագիր.

o *գլուխն ընդօրինակված է երկու անգամ*

K *թափանցանցութիւն* UVZλhx *թափանցութեան* r *թափանցանցութենանն* N *խորհոյ* UV *խորհրդոյս* Y *խորհրդոց* ω չիf *խորհրդոյ մեծի*

37 t *յիս* ABEFGHUZωbghms *յողորմութիւն* C *յողորմութեան* արբ. *յողորմութիւն* K *ողորմութեամբդ* V *ողորմութիւն* γΓΣΦ *ողորմութեամբ* σx *ողորմութեան*

38 U *և ի*[1] L *ներութեան (*N *նեղութեան)* փխ *ներողութեան* KV *քոմ* W չիf *քո* G *հատուցումն* արբ. *հատուցման* Zs *հատուցումն*

39 NOh *յերկայնամտութեան* Zs *յերկայնմտութիւն* N *քան քե* NZs *հաւաստութիւն* τ *հաստատութեան* փխ *հաւաստութեան*

40 MP *կշռես* ABEGHKMPβΛΓΣΦg *զմեղաց* CFR *զմեղաց* արբ. *զմեղանաց* Z *զմեղացս* s *զմեղանացս*

41 SX *յարդարութեան* hr *արդարութենանն*

42 LSXY *առակ* փխ *առ սակ* QVZγδacfhlopqstx *սակս* Uikr *սակաւ* փխ *սակ* Wβ *սակ* արբվ. *(*β արբ.*)* *սակս* d *նախնւումն* UV *նուաղեալ է*

43 V *վերջնոյն* ho *վերջնոցս* η *յոյժ* արբ. *յաւէտ* A *և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներբ, բացի* FGKMORSTσΣbcmqu *ձեռագրերից, ունեն է ծանրակիր*

44 d *բարութիւն*

45 U *յունկան* FLSY *ամբարձելոյն* h *համարձելոյն*

46 λ *բարց* h *մեղուցելւոյս* ABCEFGNOQWYηµσΩbqru *զհողմն* K *հողմն* արբ. *հողմ* X *զհող մահու (զհողմ մահու)* փխ *զհողմ մահու* g *զհողմն* արբ. *զհողմ* h *զհողմ* N չիf *մահու* Zs *խռովութեանս* ch *խռովութենանն*

47 L *խաղաղական (*U *խաղաղարար)* փխ *խաղաղութեան*

48 K չիf *յամենայնի* λ *յաւիտանս յաւիտենից* K չիf *յաւիտենից*

49 GKOSWYλ *չունեն տողը*

ԲԱՆ ԺԸ

TYτoo$_1$qu *չունեն Բան ընդում* o *չունի նամարաւլում* EKNRWZαβσωbcgmoo$_1$qtux *վերնագիրը*

գիրք կրճատ L Նորին Գրիգորի Նարեկացւոյ (P Նորին Գրիգորի Նարեկացւոյ բան խաւսք ընդ աստուծոյ) փխ վերնագրի M վերնագրի փխ կեսեր TδλμΠ նամառոտագրութիւմբ Uσb հնծութիւն KUVXYΣhr բան V սրտի Z սրտէ

1 Zs զխնամակալդ աղաչեմ N վտանգաւորացս WTb վտանգաւորացդ

2 UVWλq տարժանելեաց Ztq թաղծութեանց U վտանգից փխ վշտացելոց

3 U չուճի տողը t և մի Y յաւելուլ M ի հնծութեանն h եծութեանն G ցաւս

5 ω չուճի տողը o₁ տ. 5-ի փխ ուճի տ. 6 և ընդհակառակն Φ դատապարտեր urp. դատապարտել

7 hq զխարուածնալս

8 Uβep զլորել Φî զլորեր (î զլորեալ) urp. զլորել a զանգեալ

9 M կործանել

11 N տ. 11—13-ի կարգը խախտված՝ 13, 11, 12 β տարագրել

16 U ալեկոծել r ալէկոծներ PUWYikr զփըքացնալս փխ զրքացնալս

17 Nîh սասանեցուցեր U սասանեցուցանել ABFGHKPSUMXYμadikmnoo₁ զդողդեալս C զդողդրեալս urp. զդողդեալս

18 ho₁ շփոյթեր

21 U կաւշեր փխ գաւշեր

22 NP կորուսաներ (VYβîh կորացուցաներ δ կորացուցեր) փխ կուրացուցաներ

23 W զարհուրեցուցանել φ զարհուրեցուցանել urp. զարհուրեցուցաներ H զպափշեալս

24 R զխաշատեալս urp. զխաշատեալս γf-koo₁ զխաշատեալս h զեաշատեալս i զխաշատեալս փխ զխարշատեալս

25 Zstu զհիւանդացեալս փխ զհիւանդս

26 FYor ծանրութեանց N ծանրութիւն t զտկարացեալս փխ զտկարս

27 fhlx անաւր փխ անուր Z յաւելոյր στ յաւելուլ N կարկամել

28 U հնծութեանն

29 Lω ուժգնակի փխ ուժգնապէս C վարեացեալ Z հոդաս

32 o₁ շիf առ փոշիս

33 P հարկանիր փխ ընդհարկաներ k ընդհարկաներ Y առ փխ ընդ, փոքոյս o₁ փոքո ωt փոքունս

34 Y լոյս Roo₁ սատրականիս (U խաւարս h սատրնակիս) փխ սատուրականիս A և այս տողն ուճնցող մնացած բոլոր օրինակներբ, բացի L ձեռագրից, ուճեն ըսատրնականիս փխ սատուրականիս

35 Z առ փխ ընդ q ի (փխ ընդ ի) urp. ընդ UZhlox շիf ի K ի բնէ urp. բնէ s բնէ urp. ի բնէ AUZ չարս

36 β աւրհնութեանդ

37 U դառնութիւնս

38 ABEFGHMΓpx անարգեալս CKΦ անարգեալս urp. անարգիս Σ անարգիս urp. անարգեալս

39 Q զանգուածոյս Σ զանգուածոց

40 RWλbg տղմոյս KMSΓΦp երկրայնոյ δ երկրայոյ l երկրայնոյ

41 L լայնութիւնդ փխ լիութիւնդ V չքաւոր փխ չքաւոր

42 β անկապոյտ h տառապելոյս

43 o₁ բարութիւն s բարձրութիւնդ urp. բարութիւնդ

44 Γ ով urp. ով ոք

45 UV ընդ փխ ի HγΓΦ ծագմանէ K ծագել արևուն փխ ծագման լուսոյն LO լուսոյ ACE խիթամբանալ urp. խիտամբանալ B խիթամբանալ urp. խիթայ մբանալ EKORUZΓ խիտամբանալ (lr խիթմբանալ) փխ խիթայ մբանալ s խիթայ մբանալ urp. խիթամբանալ n մբանայ

46 γλ շիf եւ KVZsru ընթերակայ o₁ ընդ երակաց փխ ընթերակաց FSϑ մահանալ urp. և մահանալ Eτbfloo₁pqs և մահանալ

47 HUZo₁ ազատութիւն h ազատութեանն

48 H չուճի տողը r շնորհեաց

49 h փրկութեանն

51 N աւրհնութիւն Y շիf եւ տարագրիլ

52 Y չուճի տողը h բժշկութեանն

53 Y շիf կամ լիութեան

54 a յաճախութիւն urp. յաճախութեան r յաճաճութեան σ քախցնուլ

55 r շիf գեաոց AEFGγ հոսմանց (o₁ և հուսանաց) փխ հոսանաց C հոսմանց urp. հոսանաց

56 LQVikr գիոյ

57 H և կամ ABEFGHKΓΣΦ աստուածային C աստուածային urp. աստուածեան L աստուածութեանդ փխ աստուածեան

58 U ախտացելոյս Z ախտացելոցն ar մարմնոյ l բորոտութեան

59 Q ոգւոյս s վտանգիւ

61 KSTWYβδϑστefhloqtux աշացաւացն (V աշացաւուցն o₁ աշացունացն) փխ աշացուացն M աշացաւացն urp. աշացուացն m աշացուացն urp. աշացաւացն CO նեղելոց urp. նեղեցելոց N նեղեալոց r նեղեցելոյց ABEHKMRVαΦΣΦcdefikop ձեռագրերից բացի, այս տողն ուճեցող մնացած բոլոր օրինակներն ուճեն նեղեալց

62 n մեծական փխ Մեծականն

63 ω Դաւիթ անուանեմ e անուանիմ U Դաւիթա

65 g ռաբբիկ o₁ բռաբի

66 W գիտելով abm գիտելոց S գիտելոյ միայն

67 Y դատանեմ և հաւատամ

68 Z ի ձեռինդ Hδ ձեռին KRWβλhmoo₁ միայն ձեռինդ (o₁ ձեռիսդ) ձգմամբ (o₁ ձգման) O ձեռինդ միայն ձգմամբ urp. միայն ձեռինդ ձգմամբ ABEFGHσΓΣΦbg ձգմամբ միայն s ձգման ACFGHΓΦ հրձգմամբ միայն ձգման BE-պատակութեամբ փխ տպաւորութեան Qs KMSUVXYZαδikrs հպաւորութեան urp. հպաւորութեամբ Σ հպատակութեամբ urp. հպաւորութեամբ

70 ω շիf մեծաւ

71 N ունիմք W քում t շիf քո LUt իմս O բժշկութեան

72 LZs եթե (եթէ) YPVγλ խորոց ինչ SX կապկածանաց խորոց ինչ o₁ ճորոց F կապկածաց urpվ. կապկածանաց

73 Cլ երկմտութեան urp. երկմտութեանն LPTUαδηϑσφefiln երկմտութեանն Oω երկայնմտութեանն (V երկայնմտութեան) փխ երկմտութեան r երկմտութիւն σ նշանակ Σ նշանակ urpվ. նշանակէ

74 MOfhx ողորմութեան

76 τ շիf եւ ABEFGHKσΓΦ կարող ես փխ կարես CΣ կարօղ ես urp. կարես η կամիս փխ կարես K արարիչ

77 PQZano₁st բանիւ

78 KSX հաւատոցն n հաւատո ABEFGHKXαδΓΣΦaoq լծակցեմ C լծակցեմ urp. լծակցիմ

79 H մինչն EH ինչ (KNx մի ինչ) փխ մինչ A բացակաթեամբ (սղված տառերի փոխարեն ուճի պատիվ ճշաճ) H բացակութեամբ

80 K լինելոյ

81 Nλ ազդեալ Q կարողութեամբդ

82 o₁ յարութեան No₁ բժշկութեան

83 Κλho₁ վերին φ կազմելով փխ բազմելով

84 s և ի urp. ի Q երկիրն Z երկրի s երկրի urp. երկիր ABFGOYσanqtu բաւանդակ N բովանդակն U բաւընդակ Zs բաւական փխ բովանդակ p բովանդակ urp. բաւական

84—85 o բովանդակ առ urpվ. բովանդակապէս

85 Y առ ի β սքանչելութիւն հրաշիցն L սքանչութիւն No₁ սքանչելութեան Τμ հաստուցանել urp. հաստուածել η հաստուածել urp. հաստուցանել φ հաստուածել փխ հաստուցանել

86 W շնորհեացն χ բանի o₁ շիf քո AEFGHΘστΓΣΦ վճռի BC վճռի urp. վճռեաց RVZou վճռաց αm վճռեաց urp. վճռաց μ վճռեաց urp. վճռի s վճռաց urp. վճռեաց

87 FV պռոնիկն

88 LSX հարիւրից Ut հարիւրաց K դինարից o դինարաց HΣ շնորհաբաշխութեան Q շնորհակալութիւնք փխ շնորհաբաշխութիւնք W շնորհնաբաշխութիւն Zams շնորհաբաշխութիւնք

89 d բարութեանց N ողորմութեանց փխ երանութեանց d երանութեանց

90 HN որ ի Q որ urp. որ ի QZλσ յաճախ o₁ յանճախն ABCEΓΦ ընձեռեալ FGNORVWλik ընձեռեալ Hη ընդձեռել Zs ընձեռեն μ ընձեռել urp. ընդձեռել ω ընդձեռել urp. ընձեռել Σ ընդձեռեալ urp. ընդձեռել η փառատրիս փխ փառաւորիս

91 λ շատ N մատուցեալ W մատուցանելով

92 M յառաւել Mμ ողորմեն NQ ողորմեալ PTUVehiklmnpqux ողորմիլ

93 δ և ի LMNSTUαβφωiknr յայսքանս μ յայսքան urp. յայսքանս S բարիր δ զբաբիս RSXo իրաւամբ
94 B յամենայն urp. յամենայնի տէր E յամենայն HTVγηθλστωΓΣΦq ամենայնի N ամայն փխ ամենայն QSαβμsu ամենայն urp. (βu urpվ.) ամենայնի տէր p ամենայն urp. յամենայնի HTVγηθλστωΓΣΦq տէր (γ տէրդ) գոլով A հաւասորդ urp. հաւասարորդ b հաւասորդ
95 Y ունին SXY մերովս δ մերում
96 A անճառնաւդ urp. անճառնելնաւդ B անճառնաւդ h անճառնելաւդ Z ձայնիւ փխ ձրիւ K մերայնուվքս PSWXYαδφbcfgiklr մերայնեաւքս Tβλdfmnpqtx մերայնեաւքս e մերայնեաւքս urp. մերայնաւքս
97 K երկրաւորս, զվախճանն (փխ զանվախճանն) urp. զվախճանդ Z զանվաղճան g զանվաղխճանն
98 U մեծագրել λ մեծ գրել o_1 մեծագրեա s մեծ գրեալ V վեհ
99 f այս տողից մինչև բան ԺԸ տ. 36-ի զատեղծչիդ բառը ներառյալ ուշ գրչությամբ UVWc տուչութեան ηθλστntx տըւչութիւն a տուրչութիւն C փառաւորիլ urp. փառատրիլ Z փառաւորեալ σ փառատրիլ urp. փառաւորիլ A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի KMNOQRVWβγδηθλτωaf$_1$ghmoo$_1$x ձեռագրերից, ունեն փառատրիլ k ամբարտանիս փխ ամբարտաւանիս
101 a ունիս urp. ունողիս
102 f$_1$s երախտեացդ Zf$_1$s քում պարգեացդ
103 b նովին F չիf իսկ LOPQSWYΓo սակաւ (R սակալ ω սակաւոլն) փխ սակով N սակովն QSY սիրել QSYZs նկարագրեսցի (f$_1$ նկարագրեցի) փխ կարգեսցի
104 o_1 չիf քեզ K յաւիտեանս փխ յամենայնի V յամենայնի յաւիտեանս σ յամենայնի այժմ և յաւիտեանս
105 KLNOSUXYZΣaf$_1$ikrs չունեն տողը:

ԲԱՆ ԺԸ

Վերնագիր.

ARTUo չունեն Բան ընդում A ճամարակալում չունի EKPRSWβσabimqtux վերնագիրը կրճատ L Նորին Գրիգորի Նարեկացւոյ (N Նորին հսկողի Նարեկեցո վարդապետի) փխ վերնագրի M վերնագրի փխ կեսեր Tδλωns համառոտագրությամբ Ubt հեծութիւն Sr հսկողին PUVXYασΣhr բան f$_1$ չիf բանի r չիf ի H չիf սրտից SZ սրտէ V սրտի

1 W ծնունդ X մեղաւորաց փխ մեղաց
2 FG անհամար փխ անսահման n սահման Oωikt բիւրոց h բուրուց Cs քանքարաց urp. քանքարոց HMαβλφbcdepr քանքարոց μ քանքարոց urp. քանքարաց
3 K հաւուցանել r իմում փխ ի միում
4 Y չիf ոչ FNVZγf$_1$s եթէ NVh չիf առ U ի փխ առ NWZγΓ փորրութիւն f$_1$s փորբութեան MOΣu ներութիւն urp. ներողութիւն δωs ներողութիւն
5 Hφ չիf առ H լինութիւն փխ լիութիւն σ պատատիմ փխ պաղատիմ
6 QUs ոչ էի փխ Որ չէի
7 U ոչ մաղթեցի
10 N կարդացեալ իմ
11 b տ. 11-ի փխ ունի տ. 12 և ընդհակառակն u տողն ունի յուսաճցիում՝ ուշ գրչությամբ N համճամբարձեալ W համարձակեալ փխ համբարձեալ N ձեռին k ձեռս
13 U կերպարանեալ փխ կերպացեալ V ձայնիւ δ ձայնի
14 Nλ հեծեծել Q հեծեալ urp. հեծեծեալ
15 H գիտացեալ s գիտելով փխ գիտելով HUV զարդէն (LP զարդիւն) փխ զարդեան δ գիտուածոյս փխ դիպուածոյս a դիպուածս H ոչ անտեսեցեր
16 K նախահայեաց աչաւքդ N նկատել A զպաժապարտիս ABEFGHKUφΓΦg չարագործութիւնս C չարագործութիւնս urp. չարագործութիւն X զչարագործութիւն Σ չարագործութեանս
17 a արարեալ h բարեբարեալս փխ արարեալս

18 H յանձնանձեալս
19 Γ կորացուսցէ փխ կորուսցէ QVWγηλabcf$_1$hlmnpsx հարուածք WYf$_1$h գիտ
20 N ներողութիւն Q ներողութեամբ V ներողութեանդ Mγ լուսոյդ r լոյսոյ
21 h կարծրութիւնս Lt բարեբարութեանդ փխ բարութեանդ Q բարութիւնդ Y բարութեամբդ d բարութեանդ
22 ω մանդիս մահացու F մահացուս MΦ մանդինիս f$_1$ մանդեղիս LPXY ամենակատար LPSXY լրութեանդ λ լիութեան փխ լրութեան h լրութիւն r լրութեանն
23 H տկարութիւն NQf$_1$ikrs տկարութեանս a նիւթ r անպարագրելիդ փխ անպարտելիդ AEHMNQRTUVYoqx բարութեան փխ բարձրութեան B բարութեան urp. կարողութեան CGK բարութեան urp. բարձրութեան hr բարձրութեանն
24 LS զկարկամեալս U զկարկառեալ փխ զկարկամեալ LS բազուկ
26 β մինչի ի K էի ի U փափկութիւնն K և զպտուղն Wo զկենաց պտուղն
27 LPa չիf ի կոր Nh չիf կոր AGORUθhlpr կնոջ BC կնոջ urp. կնոջն S կնուջն
28 N կաց βk անուղղի r ՚Բշուառութեան
29 AFGRSTσω կփիմամբ (Σ կափիմամբ f$_1$ կրթմամբ ik կրբմամբ) փխ կբմամբ BCτΓ կփիմամբ urp. կբմամբ Θμ կբմամբ urp. կփիմամբ A սատանական urp. սատանայական NRor սատանական C կատանայական urp. կապանօքն ABEFGKUVXYμΦΓnor ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն կապանաւքն
30 KNβφq զերկնայնոյդ a զերկնայնոյդ h_1 երկնայնոյդ B ընկալեիմ
32 N բարձրացուցես P բարձրացուսցես urpվ. բարձրայցես V բանաւոր խոնարհ W անկեալս
33 b ծաղկացուսցես Ubckm բարէկրաւնս (W բարեկրաւնան) փխ բարի կրաւնս S կրօն
λg վայելչութեան h վայելչութեանն
34 ACFNSTXYαβγδηθλμστadegheghikmp աստուածարանութեանն U աստուածարանութիւն
35 Γr զի ի փխ զ՚ի Uθστ զծնէ փխ զ՚ի ծնէ
W զծնէ e չունին β լուսարան փխ տեսարան
36 N զատեղծիդ V ստեղծչիդ W զատեղծիչդ h ստեղծիչդ Wβλ նկատել Q կերպ urp. զկերպ FLSTXYZαγδηθμφωτΣs ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն կերպ
37 N պաշպան
38 Y ակն ակնարկեալ A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի Ταγδτφ ձեռագրերից, ունեն խնամաւք δ սիրոյդ
40 Nik գոութիւն (գոյութիւն) փխ գոյատրութիւն S լուսոյ քո ABCEFGMQSUXYZδλφΣbceghklqtu հաստատեսցես փխ հաստեսցես
41 H երկուտասանամեայ W երկոտասանամենա r չարաւք W չարչարեալս U վտանգին փխ վշտագին cfhnpx տանջելոյ
42 Z գեսոց s գեսոց urp. գեսովք h մեղանացն N հեղեղիս br հեղեղեմ
43 Θτ նայեաց փխ Հայեաց s ամենամատոյց urp. անմատոյց
44 Rh քղանցդ (h քղանցք) urp. քղանց V-Zηdho քղանց i քղանձք s քղանց urp. քղանցք M ձեռնաստեղծականք S ձեռաց ստեղծական (U ձեռագործականք) փխ ձեռաստեղծական Vφ վերարկու ի L ձորձոց
45 Z հրաշիցն V ուրէք
46 L աւծմամբ փխ աւծութեամբ N եղով V իւրոյ փխ իւղով a եւղով c իւղոյ r պարտաժապարտս
47 Γ մատուցել KNbgm ոտիդդ a ոտից urp. ոտիդդ q ոտիտ ABHLSU գաշապարդ β գարշապարսդ ω գարշապարացդ
48 ABEGHΓΣΦ զկաթիլն CK զկաթիլն urp. զկաթիլս FLQUVYZλast զկաթիլ W կաթիլս ABEGHKΓΣΦ աչիցս C աչիցս urp. աչացս W աչաց N ընծանացուցանես
49 h չիf Այլ Whp զանբիծս f զամբիծս W զհաւատս c ամբարձման K բաղկացս urp. ձեռացս M բազկաց V ձեռացս փխ բազկացս φ չիf բազկացս
50 φ չիf Մտոյդ դասանմամբ V չիf դասանմամբ հոգւոյ FSXYZ հոգւոյս (հոգոյս) r ողջոյնիս

51 η *շրթանցս*
52 X *խառնել* Kλ *հեծութեան* t *հեծութիւնս* EQabcdfkmnoqux *ընդ աղբերցս* FRS *աղբերցս* **արբվ.** *(*RS **արբ.***)* *ընդ աղբերցս* Z *ընդ աղբերացն* s *ընդ աղբերացս* ΗΓΦ *աղբերս* KLτ *աղբերց* UVZ *աղբիւրս* θ *աղբերց* **արբ.** *աղբերցս* g *աղբիւրցս* h *աղբերացս* ηω *արտասուացս*
53 Vμ *հոգւոյ* Γ *ոգւոյս*
54 Kh *մեղաւք* β *մեղաւք* **արբ.** *մեղանաւք* U *ոգւոյս* N *գովութեան* **փխ** *գոյութիւն*
55 goqtux *ի* **փխ** *եւ* W *կայից* **արբվ.** *կայն* KLαδλφ *միայնակ կողմամբ (*u *միայն կողմամբ)* **փխ** *միայնակողմամբ* Zas *միակողմամբ* OYfhlnp *հետաւք*
56 SXYδ *գործոյն* ηϑμφΓΦ *նհանջմամբ* σ *նահանջմամբ* **արբ.** *նհանջմամբ*
57 h *զհետեւականն* **փխ** *Զհետեւականն* U *բարձողութեան* γ *բարձրութիւն* **փխ** *բարձողութիւն* c *բարձողութեամբ* L *շինուածոց* Y *մարմնոյն*
58 Γ *կենացս* **արբ.** *ծառոյն կենսաթռիչ (***փխ** *ծառոյն կենսատիպ)* H *կենսաթռիչ* **փխ** *կենսատիպ* W *կեանսատիպ* Γor *պտղոյն* QZs *խափանեցելոց*
59 U *պատրաստեսցես* **փխ** *Պատրաստեսցես* a *պատրաստեցես* **արբ.** *պատրաստեսցես*
60 OSλcdefhiknr *միայնդ* R *միայն* **արբ.** *միայնդ* Pn *հնարաւոր*
61 ΗΓΦ *զփառաբանական (*h *զփառաբանարան)* **փխ** *Զփառաբանարան* L *հաստուածոյ* **փխ** *հաստուածոյ* N *հաստուածոց* O *ի քէն* **արբ.** *առ ի քէն* R *առ ի քէն*
62 LSYδΓ *խամրացոյց* W *ամրացոյց* **փխ** *համրացոյց* FGNRYβλσφikor *հողմն* Hγ-ΓΣΦ *հողմք*
63 O *հոգիդ* ABEFGHKUVl *ազդել* Cη *ազդել* **արբ.** *ազդեալ* δ *ազդեա* NZcs *մեծ* N *դողութեամբ* **փխ** *ողորմութեամբ*
64 ACPRUVWZβγcdefhikopqux *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն յաւետարանին* Nω *բժշկելոյ* h *բժշկեցելոյ*
65 ABEF *հրաշափառ (*λ *հրաշապէս)* **փխ** *Հրաշափառապէս* C *հրաշափառ* **արբ.** *հրաշափառապէս*
66 R *խոստովանութիւն* **արբ.** *խաւսողութիւն* W *խոստովանութիւն* **փխ** *խաւսողութիւն* h *անսաթաքելի*
67 UV *կարեաւք* **փխ** *կամ չարեաւք* HWΦ-ehiklmqrtux *չարեաւքս* Σ *չարիւքս* N **չիf** *ախտից* HLNPSVWYZβγδλωbcegmnqstux *անկողնոց* K *անկողնոց* **արբ.** *ընկողնոց* o *անկողնոյ*
68 Φ *դի կենդանի* **արբ.** *կենդանի*
69 APQUγΣΦa *կարկեցեալ (*Hh *կարկեցեալս)* **փխ** *կարեկցեալ* BC *կարկեցեալ* **արբ.** *կարեկցեալ* L *ի մուտս* **փխ** *իմումս* W *իմում* a *իմումս* **արբ.** *յիմումս* γ *քըշուառութեանս* Γ *ՔՀշուառութեանն* ACNO-QZβabdlmo *քքուաց* Bλ *քքուաց* **արբ.** *քքուանաց* R *քքուանաց* **արբ.** *քքուաց* n *քքուալից* **փխ** *քքուանաց*
70 W **չիf** *Ով, բարերարիդ* **փխ** *բարերար Որդի*
71 UV *աւրհնարանեալդ, ցողով (*V *ցողով)* *աշաց* β *ցողով* **արբվ.** *ցօղով* h *ցողով* S *կենդանութեան* p *կենդանութիւնն*
72 S *որպէս (*Y *որ)* **փխ** *Իրր* ABEFHMU-WXYZλμωgs **չիf** *ի* γ *յանշնչականն*
73 V *դառնացողիս* γ *դառնացող* Q *գիի* V *դրոյ*
74 UV *բարձրելոյն* Σ *աստուծոյ* **փխ** *բարձրելոյ*
75 P **չիf** *զիս* Qh *լոյսդ* Q *քում* C *նշողից* **արբ.** *նշուլից* R *նշուղից* **արբ.** *նշուլից* Tαηbdhklmoqx *նշուղից* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի MOVYZηϑμστωgins *ձեռագրերից, ունեն նշողից*
76 S *աղիորմ* **փխ** *աղիողորմ* σghl *աղիողորմն* V *թշուառութենէ* m *ձայնն*
77 FTWXYγδλωcefghiklmopr *այրոյն* σ *արտյն* UV *միամաւր մեռելոյն* β *միամաւրի* δ *միամաւր*
78 MQRTUVWZηιτωΣabgmnorstu *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներն ունեն տատանման* M *կակըծմամբ* **փխ** *կոծմամբ*
79 ikr *հոսմամբն* Zh *տուաւտանաւք* OTW-XYαδωbglru *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած օրինակներն ունեն տխրութեան*
80 W *վերստին* **փխ** *վերջին* B *հեծութեանս* Zλ *հեծութեամբ*
81 U *վհատելոյս* **փխ** *յուսահատելոյս* H *քաջալերութիւն* KUr *մխիթարութիւն* N *գթաց* Vωcs *բանիւդ*
82 b *բարի* **արբ.** *բանի* NOVηλωcefhpqtx *ատեղծիչդ*
83 M **չիf** *գերի բազմաց ողբալի*
84 N *որովք* r **չիf** *ընդ* FGQRWYβγδλσω-acglmor *պատանոյն* V *կենդանացնելոյն* Y *ծնողի* h *զսիրելիանս*
85 V *հոգիս* A *ընկալայ* C *ընկալայ* **արբ.** *ընկալայց* ω *սմին* **փխ** *նմին*
86 Q *անզգայեցելոցն* Zaior *անզգայելոցն* s *անզգայելոցն* **արբ.** *անզգայացելոցն*
86—87 UV *և հեղձամղձուկ քարակոշտ*
87 ABEUV *հեղձմղձուկ* C *հեղձմղձուկ* **արբ.** *հեղձամղձուկ* k *հղձամղձուկ* ABEFΦ *բրանցն* **փխ** *անձանցն* CΣ *արանցն* **արբ.** *անձանցն* h *գիսակխոխւ* u *հերանցն* **արբ.** *հերացն*
88 E *վայրկներէս* AEFMη *բանդագուշացն* BCGιι *բանդագուշացն* **արբ.** *բանդագուշելոցն* N *բանդագուժելոցն* γ *բանդաճուշելոցն* ΓΣΦ *բանդագուշանացն* lt *բանդագուշելոց* UV *ողորմելոցն*
89 r *զանոտին* **փխ** *զնոսին*
90 U *հերքել* Z *զգուսս (***փխ** *զգունդս)* **արբ.** *զգիւսս* s *զգունդ* LQSVWXYγ *չարեացն* Z *չարեաց* s *չարացն* **արբ.** *չարեացն* AB-EGHLOSXYδΓΣΦ *ապականողացն* C *ապականողացն* **արբ.** *ապականողաց* μ *ապականողացն* **արբ.** *ապականողացն* V *խրատանս*
91 W *հոգի*
92 V *լքեալ* **փխ** *լցեալ* Zas *շնչոյ* L **չիf** *ըզգեցմամբ անդամոցս*
93 nqx *զխելագարեալ* K *զամենաթշուառս* nqtx *ամենաթշուառս*
94 S *գերեցել* ω *գերեցեալս* R *դժոխարնակ* **արբ.** *դժոխարնակաց* Wω *դժոխարնակ* N *դժոխականացն վտանգելոց* **փխ** *դժոխարբնակաց վտարանդելոց* SXYω *վտարանդելոցն* ω *հոգոց*
95 p *[վտան]գի* բառից միշև բաց ծԹ տ. 40 ներառյալ ուշ գրչությամբ
96 o **չիf** *քոց* ikr *ծագեա զլոյսդ*
97 GLPRSUXβγλbchikpιn *աւձտողին* W *աւձդողին* δ *աւձդողին* **արբ.** *աւցտողին*
98 FSk *գաղտնորոգայթ* **արբ.** *գաղտնի որոգայթ* Zγfpιr *գաղտնի որոգայթ* s *գաղտնի որոգայթ* **արբ.** *գաղտնորոգայթ* x *գաղտնորոգայթ* ABFGHKWΓΣΦγ *աներեւոյթերեւակ (*L *աներեւոյթ* V *աներեւութերեւակ)* **փխ** *աներեւութերակ* EPQSUYμpιt *աներեւոյթ երակ* MOTXZαβδηωabceglmnoq-sux *աներեւոյթերակ* Rσ *աներեւոյթ երեակ* **արբ.** *աներեւոյթ երակ* f *վիրիպակ* N *վրիպաբակահետ* **փխ** *վրիպակ արահետ*
99 NQVWβγabgt *գարշութեան* r *մեղաց* ABEGLNSUXYΓ *ջրգողացեալ* C *ջրգողացեալ* **արբ.** *ջրգողեցեալ* FHV *ջրգողնալ* K *ջրգողեցեալ* **արբ.** *ջրգողացեալ*
100 Σ *ոգւոյ* L *վտանգի* **փխ** *տագնապի*
101 LSXY *զծածկելեացն* Z *զծածկեալն* cef-hlq *զծածկեցեալն* u *զծածկեալն* H *չարագործին* KLNPUYδabgin *բիւնիցն* OX-ωclpι *բիւնից* W *նիւթիցն* **փխ** *բունիցն* β *նիւթից* **արբ.** *բունից* fh *բունից* H *յայտուցմունս* pι *այտուցմունքս*
102 ABCEFGKϑτΓΣΦ *ինքնահաւոր* **փխ** *ինքնաւորդ* H *ինքնաւորդ* PUpιt *ինքնաւոր* γ *ինքնաւորդ* **արբ.** *ինաւորդ կրկին* **արբ.** *հնարաւոր* σ *ինքնաւոր* **արբ.** *ինքնահաւոր* ABCEFGKPTUγϑστΓ-Φt *զաւրեղութեամբդ* Hω *զօրութեամբ* Σ *զաւրութեամբդ* pι *զաւրեղութեամբն* ω *ողջացուսցես* **փխ** *առողջացուսցես*
103 U *տարագցեղիցն* **փխ** *տարագս ցեղիցն* CR *մահացուցանողաց* **արբ.** *մահացուցողաց* ω *մահացուցանօղ* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի LNOPQαβγφabcdfikmnopιrt *ձեռագրերից, ունեն մահացուցանողաց*
104 U *ուրականաւք* gpι *իւրականաւք* LP *կորստական* α *կորստեան բերիւք* **արբվ.** *կորստեներբերիւք* ABCEFGβΓΣ *բիւրուք (*Φ *բեր բիւրուք)* **փխ** *բերիւք* K *բիւրուց* **արբ.** *բերիւք* Z *բիւրուք* **արբ.** *բերիւք* e *ի դժնդակարմատն* N *դժընդակամարատն* **փխ**

դժնդակարմատն Q *շառաւեղեաւք* W *շառաւեղիւք* ACEHLUVZηΘμτωΓΦp$_1$ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մրնացած բոլոր օրինակներն ունեն շառաւեղաւք*

105 Υβλ *հաստատեցելաւք* ikr *հաստատելովք* UVZ χhf *ի* N *յանդատաստանի*

107 LSX *և միշտ* V χhf *եւ* ΓΦ *պսակես (*r *մշակապէս) փխ մշակես* ABCHLMNOSUZαγδημσΓΣΦafhikox *զսահման* β *զբսահմանս* urp. *զսահման* LR *հոգւոյ* Ur *ոգւոց*

108 Γ *առ ի* Hωn *արդիւնաւորութիւն փխ արդիւնատրութիւն* U *արդիւնատրութեանն*

109 N *քանցեալ փխ քանդի անցաւ* C *նմանութեան* urp. *նմանութիւն* KNRTWαβφbcdefghiklmnop$_1$qtux *նմանութիւն* O *նմանութիւնն* U χhf *նմանութեան* a *նմանութիւն* urp. *նմանութեան* r *նմայնութիւն* Φ *աւրինակցութեանց*

110 Γ *ցանցուածոցս* efhp$_1$ *յանցուածոյս* o *յանցուածոյսս* qx *յանցւածոց* t *յանցւածոմս* W *քաղծկեղի*

111 M *մասնաւորել* QZs *տարածմունս* Y *տաժանումն փխ տարածումն*

112 p$_1$ *սպեղանիք*

113 Qs *անչափութեան* U *վիրացն փխ խարանացն* n *խարանացս*

114 n *խարխացս* φn *բարձից* H *մինչ* ABCEFGHUΓΣΦo *յափն* V *ցափս* t *ցյափն* x *չափն փխ ցափն* M *լրութեանդ* N *լրութեանն*

115 o *ամենին փխ ամենեւին*

116 S *օրհնեալ* urp. *մարդասէր օրհնեալ* W *մարդասէր օրհնեալ*

117 NW χhf *եւ*

118 UV *պաղատանաց*

119 BMNQ *կարդամ* K χhf *տէր* h *նեղութեանն* KRo *նեղութեան և քեզ փառք յաւիտեանս* V *նեղութեան և ողորմեա*

Բ Ա. Ն Ժ Թ

Վերնագիր.

R *չունի Բան ընդամ* o *գլուխն ունի ուշ գրչութեամբ՝ բան ՍՀ–ից ետոյ, չունի Բան ընդամ, համաձայնում և վերնագիր* EKLNRWαβσabgilmqtx *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի փխ կետեր* P *նորին մաղթանք ի խորոց սրտից խաւսք ընդ աստուծոյ փխ վերնագրի* Τδλωn *համառոտագրութեամբ* Uστ *հնծութիւն* Γ *հաւատոյգումն փխ հնծութեան* r *հսկողին* UVΧΥβΣhr *բան* r χhf *ի* QZ *սրտէ* V *սրտի*

1 Zs *նայեա* o$_1$ *Նայեաց ամենագութ տէր յաղաչանս ծառահս քո որ անհատ ես յարատոց փխ* 1—2 *տողերի* ABCEFLPUVΧΥηωΓΣΦap$_1$rx *բարութիւն Ծմ բարութեան* urp. *բարութիւն* φ *բարերարութիւն* urp. *բարութիւն* c *բարութիւն* urp. *բարութեան* d *բարութեան*

2 x χhf *աղաղակ* μ *ցաւագնեալն*

3 o$_1$ χhf *Անհաս մեծութիւն* h *հնծութիւն փխ մեծութիւն*

5 BHNPRSXYZγΓΦdgi *բարաւորութիւն (*KLMQλφr *բարաւորութիւն* TUVημστωn *բարութիւն) փխ բարերարութիւն* C *բարերարութիւն* urp. *բարաւորութիւն* W *բարաւորութիւն* urpվ. *բարերարորութիւն* βk *բարաւորութիւն* urp. *բարութիւն* b *բարաւորութիւն* urp. *բարաւորութիւն* o$_1$ χhf *բարերարութիւն խոստովանելի*

6 h χhf *խոկութիւն զաւանելի*

7 h χhf *էութիւն փառատրելի* QWZλωno$_1$ *փառաւորելի (*β *փառատելի) փխ փառատրելի* s *փառաւորելի* urp. *փառատրելի* Q *գոյացութիւն*

8 Fβ *Յիսուս Քրիստոս* urp. *Յիսուս* MV *Յիսուս Քրիստոս* N *ընդ Հաւր կրկնված* ABKΓΣ *գովելի*

9 o$_1$ χhf *եւ ... բարձրացեալ* Y χhf *եւ վերամայնեալ*

11 V *ընդ փխ ըստ*

12 U *ամենայն (*p$_1$ *յամենայնի) փխ ամենայնի* o$_1$ *և յամենայնի* O *երկնային* urp. *երկնամիտ* Y *երկայն (փխ երկնային)* urp. *երկայնամիտ* ko$_1$r *երկայնամիտ փխ երկնային*

13 o$_1$ *այժմ տէր ընգալ* hl *անաւթս հոգանիւք* V *զհոգանիւք* U *անաւթս աւրհնեա*

14 ABEFUVΓΣΦ *աստուածային* CG *աստուածային* urp. *աստուածաւրէն* O *աստուածային* o$_1$ χhf *Աստուածաւրէն հրաշակերտութեամբ* L *հրաշագործութեամբ* urp. *հրաշակերտութեամբ* δ *հրաշակերտութեամբ* urp. *հրաշագործութեամբ* V *նորոգեա (*o$_1$ *նորոգեա և) փխ նորոգ*

15 o$_1$ *զքո* U *մեզաւք* Zao$_1$ *հնացեալ*

16 o$_1$ *չունի տողը* U *քրեայս* m *հալոցած* ABCEGHLMQZβΓΦaho$_1$rx *կայծակմամբ* K *կայծակմամբք* Yp$_1$ *կայծակամբք* Σs *կայծակմամբ* urp. *կայծակամբ*

17 q *ձուլեալ*

18 Zk *շինուած* o$_1$ *շինուածս պահպանեա բարեբար մաքրեա յամենայն ախտս* ABEFGNΓΣΦ *քոմ* C *քոմ* urp. *քոմդ* o$_1$ χhf *քոմդ... մարմնոյս*

19 o$_1$ *չունի տ. 19—20* ABFPYσΣΦ *պահապանաւ* CE *պահապանաւ* urp. *պահապանաւ* V *պահպանեաւ* L *հոգւոյդ* P *հոգւոյս* urp. *հոգւոյդ*

20 Nr *մաքուր (*r *մաքրեայ) գործեալ փխ մաքրագործեա*

21 Vβ *չարացն* Oμ *չարեաց* QUVZs *իմոց* r *գործ* N *փոխատրութիւնս* b *փոխատրութիւնն*

22 N *եմ ես* G *բանի* urp. *ձայնի* N *բանին* A *և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներ, բացի* CEHQRTUVZαησφΦabdt *ձեռագրերից, ունեն գինոյ*

23 u *թափեալ* SYZδs *զմրուր* o$_1$ *անօրէնութիւն* Ho$_1$ *թմրութիւն* Ykr *թմրութեան*

25 ω *քամահեցից փխ քամեցից* LP *վերջնում* V *վերջնումն* N *վերջնաւոր փխ վերջին աւուր* ΖΣs *աւուրն* δ *աւուր* urp. *աւուրն* τ *աւուրն* urp. *աւուր* h χhf *աւուր* ABCEFGOVXYΓΣΦn *յետնումն* QZo$_1$s χhf *յետնում* FSYZo$_1$s *հաւատացման*

26 t *և փխ ես*

27 h *մատնեսցես* V *ճշմարիտք*

28 N *դատապարտեմ* Z *կրեալ փխ սկսեալ* s *կրեալ* urp. *սկսեալ* στ *զամենջողական* K *կշտամբութիւնք* V *կշտամբութեամբ*

29 L *հրամանք փխ հաւատացմունք*

30 C *եթէ* urp. *թէ* ABEFGHKQUVηγμωΓΣΦdistu *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մեացած բոլոր օրինակներն ունեն թէ (թէ)* o$_1$ *սուգես*

31 tu *և թէ* ABEFGHKUVΓΣΦi *եթէ (եթէ)* o$_1$ *կենդանութիւն* Zs *շարժմանցս* p$_1$ *շարժմանս* Σ *շարժմանս բարձես* urp. *շարժմունս բարձցես*

32 EKUVΓ *եթէ* K *զզաւրութիւն բանիս* ABEFGUVΓΣΦo$_1$ *զաւրութիւնս* C *զօրութիւնս* urp. *զօրութիւն*

33 N *չունի տողը* Vtu *և թէ* FKUΓ *եթէ* ABEGKNδΓΣΦ *աչից* C *զաչից* urp. *զաչացս* UVacikr *զաչաց* σ *զաչս* urp. *զաչացս* g *զաչիցս* MOQWβλωbgmr *պատուհան* k *պատուհանն* s *պատուհանս* urp. *պատուհան* δo$_1$ *ատուարացուցես փխ ստուերացուցես*

34 Zs *տ. 34-ի փխ ունեն տ. 35 և ընդհակառակն* FKUV *եթէ* OUVZs *զկենաց* mqtux *զկենացս* FUVlo$_1$ *ճաշակն* δ *քեզ* urp. *ի քեզ* o$_1$ χhf *ինքն* e *ինքնին*

35 tu *և թէ* FKU *եթէ* ABEFGHKUVσΓΣΦa *դարմանս (*K *դարման) կերակրոյս (*UV *կերակրոց)* C *դարմանս կերակրոյս* urp. *կերակրոյս դարմանս* QTZs *կերակրոյն* φ *կերակրոյ* h *կերակրոցս* XZμcefhlp$_1$qx *դարման* o$_1$ *դարմանաբարձցես փխ դարմանս* s *դարման* urp. *դարմանս*

36 FK *եթէ* N *զաւուրս*

37 tu *և թէ* FK *եթէ* ω χhf *ընդ* S *յիջման* ABEFGHUσΓΣΦo$_1$ *ցաւղոյ քաղցրութեան* C *ցօղոյ քաղցրութեան* urp. *քաղցրութեան ցօղոյ* O *քաղցրութեանց ցաւղոյ* QZ *ցաւղոյս* s *ցօղոյս* urp. *ցօղոյ* o$_1$ χhf *եւ* Wehl *տեղայցես* γ *տեղասցես* urp. *տեղացցես* o$_1$ *տեղեացես*

38 FK *եթէ* Sλ *լիութենէ փխ լրութենէ* o$_1$ *հացի փխ բանի* NO *սովեսցուսցես*

39 tu *և թէ* KF *եթէ* FNQSUVXYZωchikrst *զականջաց* U *դուրս փխ դրուս* cikr *զդրունս*

40 F *եթէ* N *զձիրս* A *և այս տողն ունեցող մեացած բոլոր օրինակները, բացի* KPRTUVWβηΘστmo *ձեռագրերից, ունեն զձիր*

դժնդակարմատն Q *շառաւեղեաւք* W *շառաւեղիւք* ACEHLUVZηθμτωΓΦp$_1$ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մըննացած բոլոր օրինակներն ունեն շառաւեղաւք*

105 Υβλ *հաստատեցնելաւք* ikr *հաստատելովք* UVZ χlf *ի* N *յանդաստատանի*

107 LSX *և միշտ* V χlf *եւ* ΓΦ *պատկես (*r *մշակապէս)* *փխ մշակես* ABCHLMNOSUZαγδημσΓΣΦafhikox *զսահման* β *զըսահմանս* urp. *զսահման* LR *հոգւոյ* Ur *ոգւոց*

108 Γ *առ ի* Hωn *արդիւնաւորութիւն փխ արդիւնատրութիւն* U *արդիւնաւորութեանն*

109 N *քանցնալ փխ քանզի անցաւ* C *նմանութեան* urp. *նմանութիւն* KNRTWαβφbcdefghiklmnop$_1$qtux *նմանութիւն* O *նըմանութիւնն* U χlf *նմանութեան* a *նմանութիւն* urp. *նմանութեան* r *նմայնութիւն* Φ *աւրինակցութեանց*

110 Γ *ցանցուածոցս* efhp$_1$ *յանցուածոյս* o *յանցուածոյսս* qx *յանցաւծոց* t *յանցաւծովս* W *քաղծկեղի*

111 M *մասնաւորել* QZs *տարածմունս* Y *տաժանումն փխ տարածումն*

112 p$_1$ *սպեղանիք*

113 Qs *անչափութեան* U *վիրացն փխ խարանացն* n *խարանացս*

114 n *խարսխացս* φn *բարձից* H *մինչ* ABCEFGHUΓΣΦo *յափն* V *ցափս* t *ցյափն* x *չափն փխ ցափն* M *լրութեանդ* N *լրութեանն*

115 o *ամենին փխ ամենեւին*

116 S *օրհնեալ* urp. *մարդասէր օրհնեալ* W *մարդասէր օրհնեալ*

117 NW χlf *եւ*

118 UV *պաղատանաց*

119 BMNQ *կարդամ* K χlf *տէր* h *նեղութեանն* KRo *նեղութեան և քեզ փառք յաւիտեանս* V *նեղութեան և ողորմեա*

Բ Ա Ն Ժ Թ

Վերնագիր.

R *չունի Բան ընդում* o *գլուխն ունի ուշ գրչութեամբ՝ բան* ՍՁ–*ից ետու, չունի Բան ընդում, համարակալում և վերնագիր* EKLNRWαβσabgilmqtx *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի փխ կետեր* P *նորին մաղթանք ի խորոց սրտից խաւսք ընդ աստուծոյ փխ վերնագրի* Τδλωn *համառոտագրութեամբ* Uστ *հնծութիւն* Γ *հաստուցումն փխ հնծութեան* r *հսկողին* UVXYβΣhr *բան* r χlf *ի* QZ *սրտէ* V *սրտի*

1 Zs *նայեա* o$_1$ *նայեաց ամենագութ տէր յաղաչանս ծառաիս քո որ անհատ ես յարատոց փխ* 1—2 *տողերի* ABCEFLPUVXYηωΓΣΦap$_1$rx *բարութիւն* θμ *բարութեան* urp. *բարութիւն* φ *բարերարութիւն* urp. *բարութիւն* c *բարութիւն* urp. *բարութեան* d *բարւութեան*

2 x χlf *աղաղակ* μ *ցաւագնալն*

3 o$_1$ χlf *Անհաս մեծութիւն* h *հնծութիւն փխ մեծութիւն*

5 BHNPRSXYZγΓΦdgi *բարաւորութիւն (*KLMQλφr *բարաւորութիւն* TUVημστωη *բարութիւն) փխ բարերարութիւն* C *բարերարութիւն* urp. *բարաւորութիւն* W *բարաւորութիւն* urpվ. *բարերարորութիւն* βk *բարաւորութիւն* urp. *բարութիւն* b *բարաւորութիւն* urp. *բարութիւն* o$_1$ χlf *բարերարութիւն խոստովանելի*

6 h χlf *խկութիւն գաւանելի*

7 h χlf *էութիւն փառատրելի* QWZλωno$_1$ *փառաւորելի (*β *փառատելի) փխ փառատրելի* s *փառաւորելի* urp. *փառատրելի* Q *գոյացութիւն*

8 Fβ *Յիսուս Քրիստոս* urp. *Յիսուս* MV *Յիսուս Քրիստոս* N *ընդ Հաւր կրկնված* ABKΓΣ *գովելի*

9 o$_1$ χlf *եւ ... բարձրացեալ* Y χlf *եւ վերաձայնեալ*

11 V *ընդ փխ ըստ*

12 U *ամենայն (*p$_1$ *յամենայնի) փխ ամենայնի* o$_1$ *և յամենայնի* O *երկնային* urp. *երկնամիտ* Y *երկայն (փխ երկնային)* urp. *երկայնամիտ* ko$_1$r *երկայնամիտ փխ երկնային*

13 o$_1$ *այժմ տէր ընգալ* hl *անաւթս հոգանիւթ* V *գհոգանիւթ* U *անաւթս աւրհնեա*

14 ABEFUVΓΣΦ *աստուածային* CG *աստուածային* urp. *աստուածաւրէն* O *աստուաւրէնս* o$_1$ χlf *Աստուածաւրէն հրաշակերտութեամբ* L *հրաշագործութեամբ* urp. *հրաշակերտութեամբ* δ *հրաշակերտութեամբ* urp. *հրաշագործութեամբ* V *նորոգեա (*o$_1$ *նորոգեա և) փխ նորոգ*

15 o$_1$ *զբո* U *մեղաւք* Zao$_1$ *հնացեալ*

16 o$_1$ *չունի տողը* U *բրեայս* m *հալոցած* ABCEGHLMQZβΓΦaho$_1$rx *կայծակմամբ* K *կայծակմամբք* Yp$_1$ *կայծակմբբ* Σs *կայծակմամբ* urp. *կայծակամբ*

17 q *ձուլեալ*

18 Zk *շինուած* o$_1$ *շինուածս պահպանեա բարերար մարթեա յամենայն ախտս* ABEFGNΓΣΦ *քոյմ* C *քոյմ* urp. *քոյմդ* o$_1$ χlf *քոյմդ... մարմնոյս*

19 o$_1$ *չունի տ. 19—20* ABFPYσΣΦ *պահապանաւ* CE *պահապանաւ* urp. *պահապանաւ* V *պահպանեաւ* L *հոգւոյդ* P *հոգւոյս* urp. *հոգւոյդ*

20 Nr *մաքուր (*r *մաքրեայ) գործեայ փխ մաքրագործեա*

21 Vβ *չարացն* Oμ *չարեաց* QUVZs *իմոց* r *գործ* N *փոխատրութիւնս* b *փոխատրութիւնն*

22 N *եմ ես* G *բանի* urp. *ձայնի* N *բանին* A *և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներ, բացի* CEHQRTUVZαησφΦabdt *ձեռագրերից, ունեն գինոյ*

23 u *թափեալ* SYZδs *զմրուր* o$_1$ *անօրէնութիւն* Ho$_1$ *թմրութիւն* Ykr *թմրութեան*

25 ω *քամահեցից փխ քամեցից* LP *վերջնում* V *վերջնումն* N *վերջնաւոր փխ վերջին* τ *աւուրն* urp. *աւուր* ZΣs *աւուրն* δ *աւուր* urp. *աւուրն* τ *աւուրն* urp. *աւուր* h χlf *աւուր* ABCEFGOVXYΓΣΦn *յետնումն* QZo$_1$s χlf *յետնում* FSYZo$_1$s *հաստուցման*

26 t *և փխ ես*

27 h *մատնեցես* V *ճշմարիտք*

28 N *դատապարտեմ* Z *կրեալ փխ սկսեալ* s *կրեալ* urp. *սկսեալ* στ *զամենջողական* K *կշռամբութիւնք* V *կշռամբութեամբ*

29 L *հրամանք փխ հաստուցմունք*

30 C *եթե* urp. *թե* ABEFGHKQUVηγμωΓΣΦdistu *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն թե (թէ)* o$_1$ *սուզես*

31 tu *և թէ* ABEFGHKUVΓΣΦi *եթե (եթէ)* o$_1$ *կենդանութիւն* Zs *շարժմանցս* p$_1$ *շարժմանս* Σ *շարժմանս բարձես* urp. *շարժմունս բարձցես*

32 EKUVΓ *եթէ* K *զզաւրութիւն բանիս* ABEFGUVΓΣΦo$_1$ *զաւրութիւնս* C *զօրութիւնս* urp. *զօրութիւն*

33 N *չունի տողը* Vtu *և թէ* FKUΓ *եթէ* ABEGKNδΓΣΦ *աչից* C *զաչից* urp. *զաչացս* UVacikr *զաչաց* σ *գաչս* urp. *զաչացս* g *զաչիցս* MOQWβλωbgmr *պատուհան* k *պատուհանն* s *պատուհանս* urp. *պատուհան* δo$_1$ *ստուարացուացես փխ ստուերացուացես*

34 Zs *տ. 34–ի փխ ունեն տ. 35 և ընդհակառակն* FKUV *եթէ* OUVZs *զկենաց* mqtux *զկենացս* FUVlo$_1$ *ճաշակն* δ *քեզ* urp. *ի քեզ* o$_1$ χlf *ինքն* e *ինքնին*

35 tu *և թէ* FKU *եթէ* ABEFGHKUVσΓΣΦa *դարմանս (*K *դարման) կերակրոյս (*UV *կերակրոց)* C *դարմանս կերակրոյս* urp. *կերակրոյս դարմանս* QTZs *կերակրոյն* φ *կերակրոյ* h *կերակրոցս* XZμcefhlp$_1$qx *դարման* o$_1$ *դարմանաբարձցես փխ դարմանս* s *դարման* urp. *դարմանս*

36 FK *եթէ* N *դաւուրս*

37 tu *և թէ* FK *եթէ* ω χlf *ընդ* S *յիջման* ABEFGHUσΓΣΦo$_1$ *ցաւոյ քաղցրութեան* C *ցօղոյ քաղցրութեան* urp. *քաղցրութեան ցօղոյ* O *քաղցրութեանց ցաւոյ* QZ *ցաւոյս* s *ցօղոյս* urp. *ցօղոյ* o$_1$ χlf *եւ* Wehl *տեղայցես* γ *տեղասցես* urp. *տեղեսցես* o$_1$ *տեղեսցես*

38 FK *եթէ* Sλ *լիութենէ փխ լութենէ* o$_1$ *հացի փխ բանի* NO *սովեսցուսցես*

39 tu *և թէ* KF *եթէ* FNQSUVXYZωchikrst *զականջաց* U *դուրս փխ դրունս* cikr *զդրունս*

40 F *եթէ* N *զձիրս* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներ, բացի* KPRTUVWβηθστιo$_1$ *ձեռագրերից, ունեն զձիր*

41 O_1 չունի տ. 41—42 tu *և թէ* F *եթէ* C *յատակի* **սրբ.** *յատակիս* LSXβδφbcdefghinpqrtx *յատակիս* MNPRTWαγθμστm *ատակիս* QVZης *ատակի* ω *յատակին* LSTαδηθμστφ *յոտից* X *յոտից* FGNQTZηθμστωΓcsx *սասանեցուցեալ* βq *սասանեցեալ* **սրբվ.** *(*q **սրբ.***) սասանեցուցեալ*

42 F *եթէ* H *անձկալի* V *յանձկալուոյ* Y *յան // ի (տեղ է բողել, բայց չի լրացրել)* **փխ** *յանձկալի* ABEPKNUVσΓΣΦO_1 *լուսոյ (*N *լուսոյդ) երեսացդ (*KNUVσ *երեսաց)* G **այս տողի** *լուսոյդ* բառից **միշչև բան Ի տ. 60–ի** *դարձնալ* բառը **ներառյալ ուշ գրությամբ** Lfhlp *յերեսաց* QZcsx *լուսոյ* KNUVσ *քոց*

43 tu *և թէ* F *եթէ, աշխարհէ* **սրբ.** *աշխարհէս* U_{10} *աշխարհի* N *հանցես* **փխ** *հերքեսցես*

44 FK *եթէ* ABE *փայլակամբ* C *փայլակմամբ* **սրբ.** *փայատակմամբ* FWd *փայլատակամբք* G_1LMOQRUγδλabgikmnr *փայլատակմամբք* Kc *փայլակմամբ* TΦ *փայլակմամբք* αηθμστφωΓ *փայլակամբք* β *փայլատակմամբք* **սրբ.** *փայլակամբք* Σ *փայլակմամբք* **սրբ.** *փայլատակմամբք* O_1 *փայլատակման* Z *սրոյ* **փխ** *հրոյ*

45 tu *և թէ* F *եթէ* V *անբժշկականօք* BCEOSTUXαγδθσφωΓ *ցաւովք* L *ցաւով* **փխ** *ցաւաւք* $η O_1$ *դատեսցիս*

46 F *եթէ* Sβr *չարեաց*

47 tu *և թէ* F *եթէ* KWλr *ժանիւք* k *ժանեւք*

48 F *եթէ* Wλbgm *հողմովք* s *հողմոյ* **սրբ.** *հողմով* QZgrs *ցասմամբ*

49 O_1 **չի**f *և* λ *թև և (*HNγ *եթէ) փխ և թէ* B *յայլ* Z **չի**f *ինչ* O_1 **չի**f *նորոգ արարած* Hx *տանջանարանս* N *տանջանարան* O_1 *տանջարան*

50 O_1 *քան զառաջին* AVβΣΦ *զտարտարոսն* B *զտրտարոսն* C *զարտարոսսն* **սրբ.** *զարտարոսն* λqr *տարտարոսն* O_1 *տարարոսն*

51 MOQRUWασΓΦacdefhiklmpqrtux *զգեհեանն*

52 O_1 *և թիւնաւոր* BFOQUWXYabcdfgilnr *թիւնաւորագոյն* HLP *թոյնաւորագոյն* Sδbmr *զորդումս*

53 o չունի 53—100 տողերը Q *տարակուսելի* **սրբ.** *և տարակուսելի* SYtx *և տարակուսելի*

54 γ *և երկիւղագին* N *երկեղագոյն* OUWβλbm *երկեղագին* QSYin *երկիղագին* δ *երկիւղագոյն* ωr *երկիւղալի* h *զխորհորատն*

55 E *ողորմելի* **սրբ.** *և ողորմելի* qtx *և ողորմելի* EMOWhr *զմերկութիւն*

56 TZατφa *պարտապան* **փխ** *պարտական* βs *պարտական* **սրբ.** *պարտապան* λ *սոցին*

57 KVγλ *տպաւորագոյնք* tu *փոխատրութեանցն նմանութիւնք* L *փոխատուիեանցն (*NS *փոխադրութեանցն)* **փխ** *փոխատրութեանցն* X *փոխատուիեանցն* γλ *փոխատրութեանց*

58 N *ազգականութիւն* **փխ** *ազգակցութիւն* KOSXYZδ *մեղանացն* U *մեղանաց* ω *մեղանցս* s *մեղանացն* **սրբ.** *մեղանացս*

59 O **չի**f *իրր, զպատկերակիցք* γ *պատկերակից* K *միատեսակ* Φ *միատեսականք* Rσs *զուգաշաւեղք*

60 φ *նշանակիցք* **փխ** *նշանակիչք* QVZabm *այսմ* KTU *խորհրդոց* Qr *խորհրդոյս*

61 Q **չի**f *է* G_1UV *խոստովանիլ* Q *խոստովանեալ, յանդիմանեալ* ABEFHKMOημωΓΣΦx *ծածկոյիսն* C *ծածկոյիսն* **սրբ.** *ծածկոյիս*

62 K *անծանաւթութիւն* **փխ** *ծանաւթութիւն*

63 CEFG$_t$KLPRWYZαγabcdfghikmnqrtux *ջերմ* U *կարիս ընկերին*

64 h *հիրաւի է* LMTYαμσ *նախնում* d *նախնուումն* γ *տագնապեալս առնում* **փխ** *տագնապեալ սառնում* Z *սառնումն* kl *առնում* **փխ** *սառնում*

65 r **չի**f *զի* Ln *զցանկականին* δ *զցանկականն* **սրբ.** *զցանկականիս* Oλ *խրոխտականութիւնն* Q *խրոխտութիւն* **սրբ.** *խրոխտականութիւն* U *խրոխտակութիւն* VZ *խրոխտութիւն*

66 G_1QVcers *արժանի* Sk *յարժանի* **սրբ.** *արժանի* W *զանզովանալի* u *զանզովանելի* G_1Vt *կիզումն* A *և այս տողն ուենցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* FHOQRUYZβγdgiknqrsux *ձեռագրերից, ունեն զկիզումն*

67 β *զլոյսոյդ* η *զլուսոյդ աւետիս լուսանցման* **սրբվ.** *զլուսոյդ առաւօտու*

69 K *ի միգին* H *մգին* U *գանդաչիմ*

70 Φ *խնդրեցի* **փխ** *խորեցի* SXφx *զմանումն* U *զմանկունս (*σ *զմասունս)* **փխ** *զմանունս* V *զմանունս* **սրբվ.** *զմանկունս* G_1γω *փոքունց* Q *փոքուցն* Z *փոքունս* s *փոքունս* **սրբ.** *փոքունց* ABESXΣΦhru *յանցանացն* C *յանցանացն* **սրբ.** *յանցանաց*

71 ACFOτΓΦ *վնասակարք* BΣ *վնասակարք* **սրբ.** *անվնասակարք* G_1 *անվնասակարս* QZs *անվնասակար* θ *անվնասակարք* **սրբ.** *վնասակարք* U *վարձանելով*

72 ABEFHKLSXYc *խածանողացն* C *խածանողացն* **սրբ.** *խածանողականացն* Ou *խածողականացն* Zs *խածանողականաց* Γ *հածանողականացն*

73 G_1Vhr *զազիր* LSYδ *զազիրսն* MNβa **չի**f *Զազիրն* NWg *խթել* r *խոցոտեմ*

74 EG$_1$KPQUVcehstx *կարկառեցի* M *կարկառեցի* **սրբ.** *կառեցի* **սրբ.** *կարկառի* λ *կարկառի* **սրբ.** *կարկառեցի* c **չի**f *առ կիրս* N *առնեալ*

75 QUh **չի**f *ըստ* qx *գծագրութեանն* QZbm *այսմ*

76 A B C E F H KLMOQRTUVZγμσωcflmpx *ապականութեան* Q *գփոյն* **սրբ.** *գբոյն* Zγ *գբոյն*

77 x **չի**f *արդ* V *աստուածօւստ* h *ամենաբար փխ ամենաբարի*

78 K տ. 78–ի **փխ** ուղի տ. 79 և ընդհակառակն LUV *լուսոյ* n **չի**f *լուսոյդ* G_1OQռ

ԲԱՆ Ի

Վերնագիր.

Ro չունեն *Բան* նշում o չունի նամարակալում EHKNWβσabimoq **վերնագիրը կրճատ** L *Նորին Գրիգորի Նարեկացոյ* փխ **վերնագրի** M **վերնագրի** փխ կետեր QTαδλωgn **նամառոտագրությամբ** r *աւելած* **Uστ** *հեծութիւն* Γ *հատուցումն* փխ *հեծութեան* f *հրակօղ* G_1PUVXYωΓhr *բան* r χ *ի* V *սրտի* Z *սրտէ* x *սրտից*

1 n χ *տէր*[2] QZ χ *և*

3 QZs *ճշմարիտ* փխ *ճշմարտութեամբ* ABh *գործ*

4 B χ *և* BG_1WYΦ *խոստովանեալ են* S *խոստովանեալ* **սրբ.** *խոստովանեալ են* h *դատաստան*

5 N *վկաել* ω χ *են* U *լրութիւնք (*h *տրնաւրէնութիւնք)* փխ *ընտրութիւնք* f *տեսանահաւդ* G_1UWZγθστbgr *ծածկութեանց (*P *ծածկելոց)* փխ *ծածկութից*

6 G_1 *մանկանցն երջանկաց* δ *երջանկացն* r *երջանկանց*

7 L *հրովն* փխ *բոցովն* R *հրովն* **սրբ.** *բոցովն* Γ *բոցով*

8 LX χ *և ոչ վնասեցան* SY *փորձեցան* փխ *վնասեցան*

9 G_1QZω *գնոցայն* a *զսոցա* փխ *Զնոցա* ω *Թաղխծութեան* G_1UV *զերգսն*

10 σ *անարիւնեցայ* o *անցայ* r *յանցայ* H *ամբաստամբեցայ*

11 h *և ի* o *մեք ոչ անսացաք* փխ *ոչ անսացի*

12 ABFΓΦ *գոլ* CΣ *գոլ* **սրբ.** *գոլով*

13 γ *գոչեցին*

14 C *նոսին* **սրբ.** *նոցայն* ABEFHUVXΓΣΦ **ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն** *նոցայն* γ *աղերսիւս*

15 o χ **սմին** Aσcp *ողրոց երգութեան* **սրբ.** *ողբերգութեան* CΣ *ողբերգութեան* **սրբ.** *ողրոց երգութեան* EFMORTWδηθλμτφω *ողբերգութեան (*Z *ողբերգութեամբ)* փխ *ողրոց երգութեան* Γ *երգութեան* **սրբ.** *ողբոց երգութեան* s *ողբերգութեամբ* **սրբ.** *ողբերգութեան* N *երգութիւն*

16 ru *աւելից* ω *ամենապարգև* փխ *ամենապարտս*

17 L χ *ունի* **տ. 17—21** (բացթողման տեղում կա նշան) N *Դանի* փխ *Դանիէլի* Wβλbo *սուրբ և* s χ *և* HUV χ *մեծ* EFPcefhikpqrsux *մարգարէին* δ *մարգարէի* **սրբ.** *մարգարէին*

18 Q *հարազատութենէ* **սրբ.** *հարազատութեան ազգականութենէ* a *հարազատութենէ* **սրբ.** *հարազատութեան* Z *ազգակցութենէ* a *յազգականութենէ*

19 BKMNOXβλφbgmqrux *շառաւէղ* SY *շառաւեղէ*

20 Z *պաղատանաց*

21 **ABCEFHLMNZδΓΣΦ** *պատժականութեամբ* **K** ***տաժանականութեան*** **փխ** *պատժականութեան* t *պատժականութեամբ* **սրբ.** *պատժականութեան* G_1 *կոչմամբ* փխ *գոչմամբ* UVσ *գոչման* δ *հեծութեանց*

22 U *գիտութեան* G_1 *անպատշաճանս* փխ *անպատշաճականս* τ *գնացից* **սրբ.** *գնացի*

23 Hβδλ *զարտուղի* L *զարտաւղի* τ *զարտուղին* **սրբ.** *զարտուղի, սղալեալ*

24 s *ամենայնիւ* **սրբ.** *ամենայնիւք* M *ուրեք* փխ *իրաւք*

25 UV *ընդ* փխ *Ըստ* Z *կշռութեան սահմանի* ω *սահմանի*

26 h *հաւատս ի* փխ *հաւատսի* U *բանիսիր* Σ *անիրաւութեան* **սրբ.** *անաւրէնութեան*

27 LPδ **անգիտից V անգիտից չափուց f** *գործոցն* W *յաճախութիւն* hr *յաճախութեանն*

28 Z χ *է* ABCEFHUWYΓΣΦ *ճշմարիտ* փխ *ճշգրիտ*

31 h *ապստամբութեանն* o *ապստամբութեամբ*

32 h *յարգարութիւն* o *արդարութեան* G_1 *հանդերձեր*

34 L *փառք λg վայելչականս* G_1 *յարմարաւր* f *յարմաւորս*

35 h *քաղցրութեան* Y *քաղց* փխ *մաղձ* n *մաղցն*

36 G_1Uh *բարերարութիւն* փխ *բարերանութիւն* Zikt *ձայն*

37 Y *աւրհնութիւն* V *երգոյ* U *խնդրելի* փխ *խնկելի* Rr *տարագրութեանն* S *տարագրոութեան* **սրբ.** *տարագրութեան անյուսալի* Wteux *տարագրութեան (*t *տարագրութենէ)* *անյուսալի (*eux *յուսալի)* p *տարագրութեան* **սրբ.** *անյուսալի*

38 H *բազմարիս* փխ *բազմարժանիս* AB *պատասխանութիւնս* CEK *պատասխանութիւնս* **սրբ.** *(*E **սրբվ.***)* *պատասխանատուութիւնս (*EK *պատասխանատուութիւնս)* F *Թիւնս (*EK *պատասխանատուութիւնս)* G_1HMUWδωΓΣΦkπr *պատասխանիս* *տասխանատրութիւնս* NOQRSYZβγμτεfgio *պատասխանատուիւնս* λ *պատասխանատուիւնս* m *նատվութիւնս* φ *պատասխանատուիւնս* *պատասխանատուութեամբ*

39 FSXYZΓltu *բարձրութիւնս* U *բարձրութեան, ճառ* փխ *անճառ* G_1LPZ *աճիւն* o *աճուն* s *զաճիւն* **սրբ.** *աճիւն* V *լիզելոյ աճուն* s *լեզուի (*kr *կիզելոյ)* փխ *լիզելոյ* β *լեզուի (*kr *կիզելոյ)* փխ *լիզելոյ* N *զպատիժ զելոյ* s *լեզուի* **սրբ.** *լիզելոյ* ὸ *պատիժս*

40 U *անկաշառ* փխ *անկշիռ*

41 A *զբոյոցդ* **սրբ.** *զբոյդ* LSYrx *զբոյոյ* bi

42 Q *զբոյոցդ* **սրբ.** *զբոյդ* BMp *վերազբոցդ* W *ախորժականացդ* HNWγo *վերահեալ* **սրբ.** *վերաոաքեալ* HNWγo *վերահեալ* **սրբ.** *վերաոաքեալ* *ոաքեալ* λ *վեր առեր* s *վերաոաքեալ* **սրբ.** *ոաքեալ* ABEG$_1$UVΓΣΦ *ընդ* փխ *ըստ վերառեալ* ABEG$_1$UVΓΣΦ *ընդ* փխ *ըստ* C *ընդ* **սրբ.** *ըստ* h *ընդ ըստ*

43 UV *զիմոյն* β *զիմոցս*

44 Q *բարդել* ω *բարձնալ* փխ *բարդնալ*

45 Z *անաբատից* t *յանձնաւորութիւնս*

46 ikr *հիւսեցի* G_1 *շար* ABENΦ *դարսվանաց*

47 V *դժնեայ* Γiklor *դժնեայս*

48 As *մոլեցայ* **սրբ.** *մոլորեցայ* CZα *մոլորեցայ* **սրբ.** *մոլեցայ* NQUVφΓbdiko *մոլեցայ* **սրբ.** *մոլեցայ* NQUVφΓbdiko *մոլեցայ* ղ *գնացիւք* փխ *ընթացիւք* k *բթալեցայ* ղ *գնացիւք* փխ *ընթացիւք*

49 o *յանդգնացայ* Xσ *շրթամբ* ω *երկրաւորս*

50 HLUhx *զատակեցայ* δ *պատկառելեաց* o *պատկառեղացն* E *գործոցն*

51 x *փքեցայ* N *վարեցա* փխ *վերացայ* Z *վերացայ* Γ *յոր* N χ *սակաւ* ABχ *վերացայ* Γ *յոր* N χ *սակաւ* ABEHVYσΓΣΦ *մեոյ* C *մեոյ* **սրբ.** *մի* PWtu χ *մի* R *ժամանակի* **սրբ.** *մի ժամանակի*

51 δ *իջանելոյ* h *իջուցանելոց*

52 H *գոռոզանայ* o χ *և* UVt *զգրաւականն* G_1Zs *հոգւոյս* փխ *շնչոյս*

53 MNZγcelptux *տուրնաւորութիւն* G_1Zs *շընչոյս ունիմ* L *ոչ ունիմ*

54 o *շնչաւորս*

55 W *չունի տողը* E *կավս* G_1OVdfik *ձայնաւորս* R *ձայնաւոր* **սրբ.** *ձայնաւորս*

56 Q *անարգութեանն*

57 O *ամբարձաս* β *համբարձաս* Z *հաղս* փխ *մոխիրս*

58 Vλ *բազուկս* h *մանրեցի* փխ *մանրելի*

59 N *տարեցայ (*ω *տարակուսեցայ)* փխ *Տարածեցայ* h *առ աւելի* փխ *առաւել* UV *իբրև* Ub *վիհ* փխ *վեհ* kr *զվեհ* s *վեհ* **սրբ.** *զվեհ*

60 UVY *իբր* Z *իբր* **սրբ.** *իբրև*

61 No *բարկութեամբ* β *բարկութեան* **սրբվ.** *բարկութեանն* ABCEFGHMOVZλghpr **ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն** *բարկութեանն* V *ցոլանայ* σ *տեղմս* H *ձայնաւոր* փխ *բանաւոր*

62 V *մեծամտեցայ*

63 L χ *ընդ* ABCHNΣΦa *քառոտնեաց* O *քառոտնեացն* e *քառոտնեայցն* fhlmnqrtux *քառոտաննացն* i *քառոտնեաց* **սրբ.** *քառոտաննաց* N *փակել* Y *փակեցի* **սրբ.** *փակեալ* γ *անկեալ (*e *կապեալ)* փխ *փակեալ*

65 H *դիկունս*

66 ABCEFGHΓΣΦg *խորհրդոյս* Oal *խորհըրդոցս* μ *խորհրդոց* **սրբ.** *խորհրդոյս* n *խորհրդոց*

67 H *հոգիս* F *հոգիս իմ* RWc *փափկութեամբ մարմնոյս (*W *մարմնոյն)* x *մարմնոյ* Nf *փափկութեան* Z *փրկութեան* փխ *փափկութեամբ* SVY *վատեցի (*U *վատանգեցի)* փխ *վատեցի* h *վատեցա*

68 Γ *զաւրութիւնն* m *զզաւրութեամբ* STWZδσφωs *աջակողմանս (*V *աջակողմեան)* փխ *աջական կողմանս* Θ *աջակողմանս* **սրբ.** *աջական կողմանս* λ *աջական կողմանս* **սրբ.** *աջակողմանս* Y *կողմեանս*

69 MZ *կայիցս* ms *աւժրնդակութիւն* փխ *ուժգնութիւն*

70 h *գոհացեալ փխ հոգացեալ*
71 V *որ, ոչ է փխ չէ* N *շիմ ասա* O *պատկառելի փխ պատկառանգի* V *պատկառեցա*
72 N *իբր* W *վարմենի փխ վայրենի* N *սուացա փխ սրացայ* W *ովսեան* δ *յովսեհան* tu *յովսեան* ik *ձայնին փխ բանին* h *Խիբեամ*
74 AFGN *յաղթարանն (*Σ *յաղաւթականն) փխ Յաղաւթարանն* BC *յաղթարանն* urp. *յաղաւթարանն* H *յաղօթարանին* φ *վայրենի փխ վայրի* Z *պաղատմունս* urp. *պատաղմունս* Sb *այսմ* H *շրջականեցայ (*t *շրջակայեցայ) փխ շրջանակեցայ*
75 ik *յետին (*r *զետին) փխ յոտին* ACGK-LTUWXYαβδθμσΣΦ *զերիւար* ω *վեր ի վայր փխ զերիվար* r *զերիվայր* urp. *զերիվար* Hλfox *երեսանաւ* MVηc *երասանակաւ փխ երասանաւ* T *երասանաւ* urp. *երասանակաւ* Zs *երասանաւք* h *երեսանաւք*
76 LP *չարութեանն* λ *նոր փխ նորոգ*
77 t *շիմ ինձ* P *սատկացուցի (*r *սատակեցուցի) փխ սաստկացուցի*
78 F *առիքածս* h *առիծագ* V *անկարկառկատելի* MNZωikorstux *երեմիայի* O *շիմ զանձն իմ արարի*
79 Zls *իբրև* h *զվըրիժած փխ զվիժած* B *կոչմանն* P *կոչմամբ* γ *շիմ կոչման* Zs *առակարկին*
80 VZ *մարդկան* cefhlpqtu *մարդկային փխ մարդկանէ* U *համարց փխ համարոյ* h *համարս, յեղծայ*
81 UVs *իբրև* Yco *զհանդերձ* S *շիմ ինչ* o *ինձ փխ ինչ* EKq *ապարահից* urpվ. *(*Kq urp.*) ապահարից* U *ապարահայից* Z *ապարահաց* Vλfhltx *ապահարից փխ ապարահից* N *զազացա փխ զազրացայ*
82 ABCEFGHOSYδΓΣΦ *թրծեալ* U *զթացեալ փխ զթրծեալ* U *յանարծարծելի*
83 a *ընդ փխ Ըստ* C *բամբասացն փխ բամբասանացն* Zo *բամբասանաց* Ahnr *մարգարեին (մարգարէին)*
84 o *անաւրէնութեանն* ABΣ *ի մարգարեէն (*CE *ի մարգարէէն սատակման)* urpվ. *(*BCEΣ urp.*) սատակման* F *ի մարգարեէն սատակման* G *սատակման ի մարգարէէն* Oqtux *սատակմանն* Z *շիմ սատակման* Φ *ի մարգարէէն փխ սատակման* W *ինձէն* r *շիմ ինձ*
85 λ *շիմ եւ* MNQZλos *ընդ փխ առ* E *յաւելլով* L *յաւել փխ յաւելուլ* QZs *ըստ փխ ընդ*
86 γ *վրան* h *վրանն*
87 W *առ փխ Առի* U *շիմ առ*
88 δ *լթեայ* N *յեղանակ առ փխ յեղանակաւ* h *օրինակին մանրագիր փխ աւրինակի նմանակիր* EFNOSUVXηιΦmq *նմանակիր (*Y *նմանակի* b *նմանագիր) փխ նըմանագիր* N *ձեռակերպութեան (*ot *ձեակերտութեան) փխ ձեւակերպութեան* c *ձեակերպութեամբ*
89 O *առակն, զպատկերի* urp. *պատկերի* F *Ռեմփայ (*L *Ռաիանայ* h *Հռեփականայ* o *Ռուբանայ* s *Ռեմփանայ) փխ Ռեփանայ* V *Ռեփանայ նա* M *բարելովնականի* QZω *բարիլականի*
90 G *որ յիսրայեղէ* ikr *եւ ի յիսրայէլէ* KL-MOPQRSWYZφacdeghlpqs *ի յիսրայէլէ (յիսրայեղէ)* cd *պատուել (պատուեալ)*
91 Q *նախնին* LY *համարձակութենէն* o *համարձութենէ* r *համարձակութիւնէ*
92 h *չունի տողը* λ *հեռեցա*
93 h *շիմ բաժանեցայ* N *աւտարացա եւ* h *անպատուելի փխ անպատուաստելի*
94 UZ *կերպարանել* C *հոգւոց*
95 QZs *իբրև, իբրև*
96 QZs *իբրև* L *շիմ Իբր զպատկառեալ* QZs *իբրև* P *եղեալ* urp. *ելեալ* Γ *եղել*
97 t *Իբր փխ Որպէս*[1] LTαδημφω *մանրեցեալ փխ մատնեցեալ* β *մատնեցեալ* urp. *մանրեցեալ* qx *իբր փխ որպէս*[2] QV *հասեալ*
97—98 p *որպէս զգարշեցեալ որպէս զհասեալ յատակս մահու*
98 Z *զգարշեալ* γ *գարշեցեալ* s *զգարշեալ* urp. *զգարշեցեալ* H *որ փխ որպէս*[2] W *զհոտան* τ *զհոտանեալ* urp. *զհոտան զըտեալ* W *քոին*
99 o *միայն փխ միանգամայն* r *միանգամաւն* LP *մատնեալ փխ վարեալ*
100 Y *որպէս տէգերեալ կրկնված* UV *զվանեցեալ* A *և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի* Eqx *ձեռագրերից (զ ունի լուսանցում), չունեն որպէս բառ-տուցեալ*
101 H *որ փխ որպէս*[3]
102 W *զբեկեալ*
103 PRSTWXYαβγδησφabcdegimq *զթախծեալ* N *թաղնեալ* fnp *զթաղծեալ* l *ըզթաղխծեալ* U *յոգիս* p *յոգի* urp. *զյոգի* Pδo *տրտմեալ* W *տխրեցեալ փխ տրտմեցեալ* ABցեալ ω *տրտմեալ* urp. *տրտմեցեալ* ABEτ *թշուառացեալ փխ թշնամանեալ* CΣΦt *թշուառացեալ* urp. *թշնամանեալ* N *թըշնամանել* Z *թշնամեալ*
105 N *յաղթեցս փխ յաղերս* Σ *բանից* urp. *բանիս* bm *բանի*
106 o *խոստանեալ*
107 MQRVWZλgo *շիմ ի* Wgikr *դիմեալ* W *զապաշխարել* u *զապաշարեալ*
108 V *որպէս փխ Որ* o *և և* b *համարիս* urpվ. *համարել* l *զհառաչանս փխ զհառաչ* r *զհառանչ* urp. *զհառաչ* OUV *հոգւոյս* δ *հոգւոց*
109 an *զասդումն* NVWZλΣos *շնչոյ* P *շնոց փխ շնչոց* δ *մեծութեան փխ հեծութեան* f *հեծութեանն*

110 h *կըսկիծ* H *զպասկեալ* QSUVYZλ *զըպասքեալ* o *պասքել* s *զպասքել* urp. *զպասքեալ* r *զպահսել* o *լեզուիս* Lγδθμστφω *և զտխրականութիւն (*δ *զտխրութիւն)* αβ *զտխրականութիւն (*β *զտխրութիւն)* urp. *(*β urpվ.*) և զտխրականութիւն* o *զսխրականութիւն փխ զտխրականութիւն*
111 N *և զկամս փխ Զկամս* Sγλh *զաւժարութիւն* o *զաւժարութիւնն* V *խորութիւն* N *սրտի*
112 QZs *սրբութիւնդ* urp. *փրկութիւնդ* L *տեսուլ փխ տեսող* δ *տեսուլ* urp. *տեսալոզ* LNOWZδλt *գործելոցն* T *գործեցելոցն* urp. *գործելոցն* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* Hc *ձեռագրերից, ունեն գործելոցն*
113 UVhl *շիմ եւ*[1] δ *բժիշկք* N *անեւութից* Or *աներեոյթից*
114 UV *ամենայնի փխ ամենեցուն*
115 QUV *շիմ յամենայնի* ω *յամենայն* λ *շիմ յաւիտեանս*
116 λσΣf *չունեն տողը*

ԲԱՆԻԱ

Վերնագիր.
o *չունի Բան ԻԱ—ԻԳ* R *չունի բան նշում* EKLNPRWσωabgimqx *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի փխ կետեր* QTαδλn *նամառոտ-տուցեալ* NUστ *հեծութիւն* PUVXYΣr *բան* h *բանն* r *շիմ ի* V *սրտի* Z *սրտէ*

1 s *եւ արդ*
2 Z *երբեք կացի* ABFGHSUVWXYηΓΣΦ *շիմ ի* CE *յոտս* urp. *(*E urpվ.*) ի յոտս* Σ *մարդոյ*
3 γ *շիմ եւ* V *զսիրտ* h *ըստոյգ փխ ըստ*
4 ABEFHWYZλσΓΣΦglqstux *փոխեցայ* C-GNQ *փոխեցայ* urp. *փոփոխեցայ* V *նախարգեցելոցդ*
5 h *շիմ ընդ* FKNORWXYγδλΓΦbhiklmr *բարիոք* Z *բարոք* β *բարիոք* urp. *բարութ* μ *բարուք* ωx *բարուոք* FQWh *ուղղին* Z *ուղին* urp. *ուղղին*
6 NVp *խոստոնական* S *հետոց* W *հետիցն փխ հետոցն* ABCEHRΓΣΦ *խաւարայնոցն* KNS *խաւարայնուց* XY *խաւարայնոյ* r *խաւարանոց* ΓΦ *ցոյգի*
7 Γ *շիմ ի, կարի փխ կարգի* am *այսմ* BHN'O P QSVWZλδΓΣΦbcdefgiklmnpqstux *ընթերցուածոց* R *ընթերցուածոյ* urp. *ընթերցուածոց* γ *ընթերցուածոցս*
8 WZλbgm *ածել* δ *և յարմարեալ* L *համարեալ փխ յարմարեալ* WZβbgm *յարմարել* E *այն փխ սոյն* Σ *զկերպարան* urp. *կերպարան*
9 Q *վերնագոյնդ* urp. *վերագոյնդ* V *վերնագոյնդ* ik *վերագոյնն* r *վերագունն* P *նշանակել* N *նշակելո փխ նշանակելոյ* UV *անփոխանակելի փխ անփոխադրելի*
10 N *դարձեալ վերստին*
11 SY *զշարութեանցն* L *բիծս* Uδ *զբիծն* β

յաջողդաւգ cflpu *աջողդաւգ* δ *իմանի* urp. *իմանալի*

12 A B C GLQTUαβδηθμστφωΦ *արժանապատիժ* a *արժանապատիժ* urp. *արժանապատիժս*

13 qux *գնացիւքս* L *անսասանութեան փխ անսաստութեան* b *անսաստութեան* urpվ. *քան սաստութեան* h *անսասաստութեան բառի համար բնագրի կարգում ունի լծ[լուծումն] անհնազանդութեան* l *անհնազանդութեան (փխ անսաստութեան)* urp. *անհնազանդութիւն* m *գգունդա*

14 FN *կաքաւս* urpվ. *և կաքաւս* h *զկաքաւս* φmr *ցուցս (*m *ցոյց* r *զցոյց)* urp. *ցոյցըս* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներք, բացի* HK *ձեռագրերից, ունեն ցոյցս* θ *ցոյցս* urp. *ցոյցս վազից*

15 Wbgm *խաղալկաց* Fh *գարշելացն* r *գարշելաց*

16 QZ *ծուլութեանս* T *իմովս*

18 H *կործանելիացն* MNPUWYZafs *կործանելոցն λ կործանելոց* hr *գահճացն*

19 OUV *զվանեալն* b *զվանեալս* ABEHKMSUXYαβδημσφωΓΣΦ *խաչին* Cϑτ *խաչին* urp. *խաչիւն*

20 Z χif *անդրէն* ABEFGHUVσΓΣΦ *կրկին առաւել* c *կրկին առաւել* urp. *առաւել կրկին λ առաւել* urp. *առաւել կրկին* ω *զօրացի*

21 Z *հիգոյս* h *անաւրէնութեանս*

22 P *անուն* QZs *այսակնացն* U *այսակըրաց փխ այսականաց* h *աստկանաց*

23 h *խարայէղի յառակս հինից և չարեաց (յառակս... չարեաց բառերք միջարկութիւն՝ տ. 28–ից)*

24 Ebefhmqtu *հարուածս ըստ* cfp *վնասակար* x χif *և թրթրոյ*

25 L χif *վատնողաց* N *զծադիկս*

26 K *սրբոյ* N *սրբոցն* u *ողբոց*

28 N *յառակն* UV *հինից դա հինիցն* RW *ոգոց*

29 N *իքն*

30 V *սատակեալ*

31 KOTXδηθμτφΓmqu *բեւրս* Z *հարեալ կատեցի փխ կուտեալ հաւաքեցի* s *հաւաքեալ կուտեցի* FNU *կուտել* Wl *իմոյ* LP χif *մարտիկս*

32 Z *կշտամբիչ* S *պատկառելիս փխ անպատկառելիս*

33 WZ *չունեն տողը* γ *սպառնումնս* δ *և անկոտելիս* urp. *անկոտելիս և*

34 λ *առ ինձ* Wt *առ ի փխ առ* W χif *ընդ* Y *ըստ փխ ընդ* FQSZδωs *քաղցրաւենեացն* L *քաղցրաւենեաց* Y *քաղցրաւենեացն* f *քաղցրաւինեաց* g *քաղցրաւեննեաց* hl *քաղցրաւինեաց* r *քաղցր արմաւենեաց փխ քաղցրաւենեաց* QSYZωs *ճաշակաց* δ *ճաշակացն* urp. *ճաշակեցայ* r *ճաշականացն*

35 δ *սատուղն* urp. *ստացատւղն*

36 λ χif *եւ* σ *առ* O *յաւէտս* Vu *հաւատարիմ*

37 ABCEFGKLMNOPTUδηθμστωΣΦdefhiknp *վիշտք* HNΣ *մուխն* λg *մուխ* urp. *մուխն* σ *պակասանացս*

38 Vgh *բանիցս*

39 NW χif *է* ABCEFGHNUVXZΓΣΦn *ձայն* f *բերելի փխ անբերելի* S *անբերելի և* U *ողբումն (*h *ողբս) փխ բողոքս* Y *բողոք* Z *վիժ բողոք*

40 Σ *քան փխ Քանզի* Q *զՀոգիս* urp. *թէ զՀոգիս* C *իմ էր* urp. *էր զիմ* K *իմ էր* urp. *զիմ էր* NZs *եր (էր) իմ* Q *էր իմ* urp. *իմ էր* V *ի մեր փխ իմ էր* ABEFGHUYΓΣΦaq *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն էր զիմ*

41 u χif *եւ*[1] ABEFGUΓΦa *նուագեալս (*V *նուագեալս* rt *նուագս) փխ նուագս* CΣ *նուագեալս* urp. *նուագս* Y χif *եւ*[2] O *ներգնեալ* W *հերգևեալս (*g *ներգևեալս) փխ ներգնեալս*

42 HPQRUVWXYZλΦabghlmqsux *ցաւոք γ հեծութեան* SY *հեծութեանս և* O *զվերջինս* ω *վերջին* QTUVZδηθλτ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն վերջինն* Qs *վարանեալ* urp. *վարեալ* λi *վարանել (*r *վարանեալ) փխ վարեալ*

43 Q *մի՛ ճղդեալ* urp. *մրճոտեալ* r *մրճկոտեալ* U *զազրութիւն* Y *իբրև*

44 P *ապաստանել (*U *ապաստանեալ* V *ապաստանիլ) փխ սպաս տանել* W *տանեալ* r *ի մեղաց* b *մեղացն* h *անտի փխ ախտի*

45 LSX *ըստ փխ ընդ* δ *այն (փխ այս)* urp. *յայն* x χif *այս*

46 UVηωfhp *զբաժին* W *ցանեալ փխ ցանկալի*

47 h χif *առ* Q *քահանայն* L χif *Խարայելի* MNcfhp *ամբաստանութիւն* V *ապաստամբութեան (*Y *ապաստանութեան) փխ ամբաստանութեան* X *ապաստանութեան* urp. *ամպաստանութեան*

48 GHWλ *արդ զիարդ* OS *զիարդ* urp. *արդ զիարդ* UVZs *իմոյ* ABFηθμστφΓΣΦa *գրեալ* C *գրեալ* urp. *գրելոյս* U *գերեալս փխ գրեալս* H *մարդիս փխ անմարդիս*

49 h *անբանից* HQUVZλabmqstu *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն կցորդեալ*

50 p *տեսանող փխ տեսանողական* U *զի մբթացուցեալ* Z *մթացուցեալս* s *մթացուցեալս* urp. *մթացուցեալ* ABCEGNOQRWZβγλσΓΣΦabcdefhlm *զլոյս* T *զլոյսդ* HU *զլոյսն* s *զլոյս* urp. *զլոյսս* r χif *որ* OPZβδλabcdeghlnpqtu *ի յիս*

51 Z *համբաւեցայ* δ *համարեցայց փխ համբաւեցայց* OQVYZΦcefikpqrtux *զիմասբաւեցայց* VWcehtφ h *զիմատից փխ զիմաստիցս* VWcefhikprtx *զդրունս* a *զդուն* urp. *դրունս* U *կափուցեալ փխ փակեալս* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներք, բացի* K *ձեռագրից, ունեն փակեալ*

52 δ *կամ* urp. *և կամ* C *որովք* urp. *որով* MNOPQZλbcdefhikmnpqrstux *որով* U *նկարակերպութեան փխ տպաւորութեան* V *նկարագրութեան տպաւորութիւն, շնորհին*

53 γ *անձին փխ ինձէն* SXY *յոգիս* U χif *յոգի* KTηθλμστωhl *մահացեալ*

54 a *կամ* urp. *և կամ* N *ընչական փխ շընչական* FHLMOUVWXYZδaefhqstux *անուանիլ*

55 Mλ *և կամ* W χif *կամ մտաց ընդունական* η *ընդունակ*

56 Uϑσ *անպիտան* P *թիւ* h *անաւթոյ*

57 Qs *անկարգս* urp. *անարգս* Z *որմանց*

58 Q *արհամարհեալ* h *կարգ* Wt *կոչելոց*

59 Zβhu *վաթարս* ABEGUVηΓΣΦ χif *ի* C *յազգս* urp. *ի յազգս*

60 K *առհաւրովք* urp. *արհաւրովք* Oγaefiknpr *արհաւրովք* x *արհաւհօք* r *մահոյ* u *պահուցեալ*

61 V *անխրախօսելի* r *անխրահուսելի* PU χif *ի* Lδ *յամեննեցուն (*S *ի յամեննեցուն* XY *յամեննեցունց) փխ բոլորեցունց* Taφ *բոլորեցուն* HKLOPRTWαβδθστcdfgikmnp *ցաւովք* MNQUVZλaehlqstux *ցաւուք* μ *ցաւովք* urp. *ցաւովքն* r *ցաւղովք փխ ցաւովքն* F χif *եւ տանջանաւքն* Whl *տանջանաւք* ϯ *տանաւքն փխ տանջանաւքն* h ϯ *Երուսաղեմի*

62 C *երեմիայ* urp. *երեմիայի* O *երեմիայն* ABEFGHMNΓΣabclm *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն երեմիայի* NVZ *խրատեցեալս* Q *խրատացեալս* S *խրատեալ* s *խրատացեալս* urp. *խրատացեալ*

63 h *պակասեալս* H *աւուրց* Z *աւուրքս* L *ընթացքս* BΓΣΦ *ամացն*

65 LUVXqx χif *ի*[2] ABCHNRγδΓΣΦ *որդանէ*

66 Z χif *բանի*

67 δ *զոստայնս* Le *սաղմոսին (*N *Սողոմոնին* U *Սողովմոնի) փխ սաղմոսողին* UV *անպիտան փխ խոտան* W *ճոտան* H *գրտայն*

68 x *Իբրև* Y *զամպս* MQVβabehlmpqstux *առաւաւտեան* Z *զառաւաւտեան* ABEG *վաղորդանեայ* CΣ *վաղորդանեայ (*Σ *վաղորդայնեայ)* urp. *վաղորդայնի* N *վաղորդեանի* QZ *վաղորդեայն* V *վաղորդենի* δ *վաղորդենի* μ *վաղորդայն* urp. *վաղորդեայ* Φ *վաղորդայնեայ* s *վաղորդայն*

69 ABEFMΣgh *մարգարէութեան* C *մարգարէութեան* urp. *մարգարէութեանն* ACEMΓg *ձայնին*

70 QZ *արդ փխ Այլ* s *արդ* urp. *այլ* γ *ոչ եթէ* N χif *ի* Y χif *ունիմ*

71 UV *թէ (թէ)* t *տեսողէն փխ տեսանողէն* PZ *անյուսալի փխ անյուսադրելի* Q *անյուսահատելի* urp. *անյուսադրելի*

73 Z չիf *Որ* ABEFGWΓΣΦ *գթութեանցդ* C *գթութեանցդ* urp. *գթութեանց*
74 S *որ* փխ *Եւ* NΘσΦ չիf *ի*[1] h *իբրև եւ-ոյն* փխ *ի բեւեռէյն* WZl *բևեռոյն* փխ *բեւեռէյն* N *ժամ* UV *ժամու (V ժամոյն) մաղթեցեր* s *խաչին* urp. *ի խաչին* h *խաչ*
75 UV չիf *Մաղթեցեր* MQVZas *ողորմութեամբ* h *ողորմութեանց*
76 W չիf *քո*[2]
77 γ և *ինձ (յոյս)* t և կրկնված
78 Τγστ *տուր և առ* ηΘλμ urp. *(և urpվ.) տուր և առ* HQUVδωq *զհոգիդ* r *զհոգի*
79 WZ *ընդ* Ne *հոգւով* XYZωfiklt *հոգովդ* t *քով սրբով*
80 μ և *փառք* urp. *յաղթութիւն և փառք,* չիf *մեծութիւն* h *աստուծոյ* փխ *յաւիտենից* LSUXδ *յաւիտենիս յաւիտենից*
81 KMNUYλh չունեն տողը

ԲԱՆ ԻԲ

Վերնագիր.

EHKNPRWσωabgimqtux վերնագիրը կրճատ L *Նորին Գրիգորի Նարեկացւոյ* փխ վերնագրի M վերնագրի փխ կետեր Ταδλns ճամառոտագրությամբ NUσt *հեծութիւն* r *հրեշտակին* PUVXYβhr *բան* QZ *սրտէ*

1 QVZ *շարունակս* s *շարունակս* urp. *շարունակ*
2 ABCEFGUδμΓΣΦ *զկշտամբանաց* X *զկշտամբեալս* ABEFGΓΣΦ *եղանակս* C *եղանակս* urp. *եղանակ* KLSYαγηΘλπτφωc *յեղանակ* σ *յեղանակս* C *դատրովեալ* urp. *դրատրվեալ* c *դրատրվեալ* h *դատրվեալ*
3 W *կառուցեալ* փխ *կացուցեալ* r *կացեալ* LSXδ *պատկերի* a *նովին պայմանի* urp. *նովին պատկերաւ ի նոյն պայմանի* U *կանոնի* փխ *պայմանի* h *պամանի*
5 cefhp *յանդիմանութիւն* x *յանդիմանութեանս* b *դատ կնիք* փխ *դատակնիք* U *կսկծեցողականս* V *կսկծեցուցողականս* W *կսկծազականս* ω *կսկծեցուցանօղս* ΘμτΘ *բան*
6 EΘμτΘ *ի ճշմարիտ* V *խոստովանութեան* W *գաղտնեաց* փխ *գաղտնութեանց* δikr *գաղտնութեան*
7 s *ոմն* urp. *իմն* C *խառնական* urp. *խոնարհական* N *խաւսնականաւականս* U *խաւսականս* VY *խօսնականս*
8 HUVZlqsx *յաւանակս* փխ *յովանակս* h *յովանեակս* Wikr *անհամբոյրս*
9 γ *էրինջս* AEFGHγωΣ *յաւղական* BCRμ *յաւղական* urp. *աւղական* KQ *սաւղական* փխ *աւղական* LOSWXY *աւղական* δΓΦ *յաւղական* urp. *յաւղական* s *աւղական* urp. *յաւղական* HTσφ *անուղղական* urp. *անուղական* Mαs *անուղական* urp. *անուղղական* Y չիf *անուղղական* A և *այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներ, բացի* FNQUVXZλωehn *ձեռագրերից, ունեն անուղական* Nτ *վարժական* փխ *անվարժական*
10 Y *չուն* տողը
11 ikr *Մանկունս* Nβ *մեղանչնական* W *անխրական* փխ *անխրատական* r չիf *եւ վարատական* LSXYδf *վայրատական* Q *յարատական* urp. *վարատական*
12 W *անտեսս* փխ *Տնտեսս* ABCEFGHORβσΓΣΦm *մահու պարտական* փխ *մահապարտական* r *տարտարման* փխ *տարտամական* λ *անգործնական*
13 F *անասական* փխ *անասնական*
14 W *անմայական* h *գործանական*
15 qt *Մարմին* ABEHασΣ *իմ հոգւոյս* NQVs *հոգոյս (V հոգւոյ) իմո (իմոյ)* ΓΦ *իմ հոգւոյս* urp. *հոգւոյս իմ* ω *թախծական* s *թաղխծողական* Y *զատողական* փխ *դատողական* N *տանջողականս*
16 f *խոցեալ* N *անբժշկականս* Y չիf *եւ անկանգնական*
17 U *անվատնական* փխ *արդվատնական* ω-hx *արդ՝ վատնական* l *անգտնական*
18 ΓΦ *ծառայ* NZabdfgimn *խլական* փխ *սխալական* Pk *խլական* urp. *սխալական (k խալական)*
19 W *ինձ ինքնէն* փխ *ինքն ինձէն* Z *ինձէն ինքն* λ չիf *ինքն* A *կամաւ որպէս* urp. *կամաւորապէս* U *կամաւոր* փխ *կամաւորապէս* V *մանրակործան* փխ *մարմնակործան*
20 Us *և հոգեկորոյս*
22 h *ուշամոլոռաց* փխ *Ուշամոռաց*
23 Y *զգայազիրք* Σ *զգայազիրկ*
24 ABCUβωfx *յարատատես* V *արատատես* q *յայրատատես* urp. *յարատատես* s *յայրատատես* urp. *արատատես*
25 ABCHUαδΓΣΦl *բանիւք* E *բնաւ* urpվ. *բնաւիւք* s *բնաւիւք* urp. *բանիւք* ABFLMNTUαβμστφΓΣaciklqrux *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն բորբոքմամբ*
26 **β** *ի մահաբեր* L չիf *Մահաբեր երկամբք* SU *երկամբ* F *վարանեալ* փխ *վնասեալ*
27 E *ոչ* urp. *և ոչ* q *և ոչ*
28 γh *ընտրութեանն* MZs *պիտանացու*
29 TWZΣ *զորավայն* g *զորվանն* BUVcilr *երկնեաց* MNh *կրնացն* փխ *երկնեացն* γ չիf *զիս*
30 QWtu *և աշխարեմ (u աշխարհեմ)* OY *զստինս* UV *զնստինն* Z *զստին* Nqtx *դիացուցին* LSUVYZσΓgr *դիեցուցին (UV դիեցոյց* r *դիացուցին) զիս* P *դիեցուցին զիս* urp. *դիեցուցին*
31 ωr *մակարդեալ* փխ *մակարդեալ* FGOQTUVZαηΘμστφωps *կաթինն* τ *ձգեցին* urp. *ձգեցի*
32 ACXσ *դառնութիւնն* s *դաւանութիւն* փխ *դառնութիւն* QZs *թաղցրութեանն* H *չադառնութիւն* QZs *թաղցրութեանն* urp. *մեալ* QZ *մատուցին* s *մատուցին* urp. *մատուցաւ*
33 LNPQTXYαηΘμστφωbm *ևթէ* F չիf *ինձէն* N *անձամբ* V *անձն իմ* փխ *անձին* EW *իմոյ* փխ *իմում*
34 hr *դժնա* h *դատաճաղ* HQZs *ամբարձալ* KSY *համբարձալ* U *ամբարձեա* Z *այսքանեաք* Σr *այսքանիւք* U *բանեաւք* n *բանեաւք* urp. *բանիւք*
35 Z *բարկութեանն* ω *բարկութեան* SX *անխոնարհելիս*
36 NZ չիf *ոք* s *ով* urp. *ով ոք* ABCFGRUVWηλΓΣΦbcfghlm *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն ի յերկրածնաց* r *յերկրածնաց* փխ *յերկրածնաց*
37 U *զամենայնն* B *խաւտառակեցից* Q *խայտառակեցի*
38 QZn *էութիւն* s *էութիւն* urp. *էութիւնս* λω *դատել* qux *տանջեալ* փխ *դատեալ*
39 W *զվնասակարաց* h *զգունդ վնասակարացն* OQUVZaelqstux *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն զվնասակարացն* AC *գունդ* urp. *գունդն* BEFΦ *գունդն* GHLUVδΘλστΓΣ *գունդ* MQZegrsx *զգունդն* N *գունդս* R *գունդ* urp. *գունդս*
40 F *զխոցոտողացն* urp. *խոցողացն* Qβ *խոցողացն* urp. *զխոցողացն* A և *այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներ, բացի* KLSTVWXYαγηΘμστφωbcg *ձեռագրերից, ունեն խոցողացն* Hδ *զինուորութեանցն*
41 N *զգայականացն* QZcefhp *զգայականաց* U *զգայականացն* urp. *զգայականացն* φ *զզգայականացն* s *զգայականաց* urp. *զգայականացն* ABCEFGημωΓΣΦ *զլխաւորութիւնսն* Za *զլխաւորութեանց* b *զզլխաւորութիւնս*
42 V *ամենայնի* փխ *ամենայնիւ* K չիf *յամենայնի* r *ողորմայ*
43 UV *ոչ βե* N *նորին* փխ *նոր* δ *զիս* urp. *յիս* h *զիս* փխ *յիս* ABEFHNφωΓΦbikm *զյանցանս* CGΣ *զյանցանս* urp. *(Σ urpվ.) զյանցանաց (GΣ զյանցանացս) E զյանցանաց* Vδ *զանցանացս* λ *զանցանաց* ABEFGZωΣΦ *մառախուղս* Cμ *մառախուղս* urp. *մառախուղ* τ *մառախուղ* Γ *մառախուղա*
44 Q *յաւէժ* փխ *յաւէտ* ABCGMNORWφωΓΦdefiklnp *պարտաւորութիւն* EK *պարտաւորութիւն (K պարտաւորութեամբ)* urp. *պարտաւորութեան* QZλs *պարտաւորութեամբ* h չիf *պարտաւորութեան*
45 h չիf *Անկցելի ձորձով սխալեալ* V *անկցելեաւ* γt *սղալեալ* W *անփոփելի* փխ *անփոփոխելի* s *անփոփելի* urp. *անփոփոխելի*
46 UV չիf *եւ* W չիf *դու*
47 p *իմոյ* hp *փրկութիւն* u *կանկնեալ* փխ

կանխակալ GMNγηωtu *ներողութեամբ (*V *նեղութեամբ)* փխ *ներութեամբ* R *ներողութեամբ* սրբ. *ներութեամբ* δΦx *ներութեամբ* սրբ. *(*Φ սրբվ.*) ներողութեամբ*

48 RW *ամենակալ* փխ *խնամակալ* β *յիս ամենակալ* սրբ. *խնամակալ* UV *երկայնամիտ երկնաւոր* Γ *բարի ունի լուսանցք*ում

50 Oλ *զբանից* u *զբանիդ* սրբ. *զբանից* ABGHQSUVZβδησΓΣΦhs *զաւրութիւն* CE *զօրութիւն* սրբ. *(*E սրբվ.*) զօրութեան*

51 δ *ասաման* a *ատդման* Q *շարժողութեան* փխ *շարժութեան* U *շարժութիւն*

52 R *զգայականաց* S *սգայականաց* Q *գոյաւորութիւն* SY *գոյաւորութեան* U *գոյութեանց (*r *գոյաւորութեանց)* փխ *գոյաւորութեանց*

53 Q *ի* սրբ. *յիս* s *յիմս* սրբ. *յիս* NPV *քոց*

δ չիf *քո* M *ձեռակերտից* սրբ. *ձեռակերտիցս* SYZs *ձեռակերտիցս* λk *ձեռակերտից* սրբ. *ձեռակերտիս* r *ձեռակերտիս*

54 agx *սոքովք* MU *եղելաւք* U չիf *եւ* τ *բժշկելով* Y *հանդերձելովք* γt *հանդերձանովք*

55 h *պակաս* փխ *Անպակաս* P *և անհատ* Zs *բարբառովք* S *վերընծայել քեզ* ABCEGΓΣΦ *վերաձայնելով (*H *վերաձայնել)* փխ *վերընծայել* N *վերաընծաել* σ *վերընծայելով* սրբ. *վերընծայել* Z *գոհարանութիւնք*

56 A *հաւր* սրբ. *հաւրդ* FNQVZβγahqtux *հաւր* s *հօրդ* սրբ. *հօր* g *հաւրդ հաւրդ* փխ *հաւրդ քոյ* ABEFGΓΣΦgq *քոյմ* C *քոյմ* սրբ. *քո* SVY *և աստուծոյ* ABEFGΓΣΦ *յաւիտեանս յաւիտենից* C *յաւիտեանս յաւիտենից* սրբ. *յաւիտեանս*

57 U *չունի տողը*

ԲԱՆ ԻԳ

Վերնագիր.

Aβ *չունեն Բան* նշում և համառակալում EKNPRSWZβμbghimqtux *վերնագիրը կրճատ* L *Նորին Տիրոջն նարեկացւոյ* փխ *վերնագրի* M *վերնագրի* փխ կետեր QTαδλπ *համառատագրութեամբ* AUt *հնծութիւն* Nr *հակողին* UVXYωΣhr *բան* r չիf *ի*

1 Γ *ամենակալ* փխ *ամենայնի* Eqx *յամենայնէն (*σ *ամենայնի)* փխ *յամենայնի*

2 KLTαγδηθλστφ և անվայրապիակ β անվայրապիակ սրբվ. և անվայրապիակ e *ամենիցուն*

3 h *խակութեան* MQWYZηθτωbstu *յամենահասն* SXg *յամենիսեան* β *յամենիսին* μ *յամենեսեան* սրբ. *յամենեսին* m *յամէնեսեան*

4 VΣΦ *ի վայրից* n չիf *առանց քո*

5 F չիf *ՈչՀ* γ *արև երևեալ* r *երբ* փխ *երբէք* LPSY *տեսականութիւնս* N *տեսականութեան* V *լուսոյ (*h *լուսաւորութիւն)* փխ *լուսաւոր*

6 ACXYμ *ահաւորութեանն* λ *ահաւորութեանդ* AFGXZδμΦblnt *անհատութեան* փխ *անհասութեան*

7 h *անբաւութեանն, անքննութեանն*

8 N չիf *եւ անընդմիջելի մերձաւոր* qu *անմիջելի* փխ *անընդմիջելի*

9 SY *նկարիչ* փխ *նկատիչ*

10 AGU *մաւտկաց* BC *մաւտկաց* սրբ. *մաւտակաց* Qβ *թախծութեանց* KVZs *ամենարուժ* L *անբոյժ (*γ *ամենաբոյս* a *ամենարոյժ)* փխ *ամենաբոյժ*

11 V *գթութեան* qx *ծագաւղղ* RWΣbgtu *ողորմութեանց* LSWXYΣbgtu *մխիթարութեանց*

12 δ *ողորմութեան* b *զառնութեանն* r *զառնութիւն*

13 V *վառն բազմավառանկ* E *հանդէս* փխ *հանդէպ*

15 N չիf *ի* VZs *խուզ* Q *խնդրութեան* փխ *ընտրութեան* Z *դատաւորապէս* s *դատաւորպէս* սրբ. *դատաւորարար*

16 W չիf *ցաւոց* abm *այսմ*

17 Zas *մարմին* N *զրաւել*

18 ABCEGHNOQαβδηθτφΣΦdefhlpqx *անձնըն* TΓ *անձն* սրբ. *անձնն* σ *անձինն* s *զանձն* αφωΓ *չարեաց գործոց* UVδs *չարաց* N *մեկուսանալ*

19 i *գործ ի* AB *սովորութեան* C *սովորութեամբ* սրբ. *սովորութեան* FLPZs *սովորութեամբ* FZs *կարեացն ղ կարեալ* սրբ. *կարեաց կապեալ*

20 PQSUVYZγacefhmpq *զանկուածն* δ *զանկուածն* սրբ. *զանգուածն* l *հանդերձանացըն* Uημb *մահու* փխ *մահացու*

21 Z *սրտիս* s *սրտիս* սրբ. *սրտին* Z *իմաստիւք* M *խիթիւ*

22 H *բարեաց* h *բարձրեալ* փխ *բարձեալ*

23 Er *բանականութեան* Oceflhlpqx *բանականութիւնն* QZbs *բանականութենէ* ABEFGVWΓΣΦik *անաստնսն* C *անաստնսն* սրբ. *անաստունս* f *անաստունս* անընքեռնելի Y *դասակարգեա* Γ *կարգեալ* սրբ. *դասակարգեալ* h *դասադարգեալ*

24 Y չիf *եւ* U *գարշութեամբ* f *գոյութեանն* անընքեռնելի hr *գոյութեան*

25 W *եւ ի* CG *ելով* սրբ. *լինելով* EKMNOPSWXYγlωabcdefghikmnpqrtux *լինելով* փխ *ելով* s *լինելով* սրբ. *ելով* bm *խմանալիւքն*

26 KTZηθμστr *յանցանացն* փխ *յանցմանցն* δ *յանցանմանն* սրբ. *յանցմանն* u *յանցմանցն* սրբվ. *յանցանացն* ω *յիշատակի յանցանացն* սրբ. *յանցանացն յիշատակի* h *յուսախատեալ*

27 N *տարակուսել*

28 H չիf *աղերսին* QVs *աղերսից* W *աղբիւրին* փխ *աղերսին* n *աղերսիցն*

29 AEFGHLUλθτΓΣΦ *խղճի* BC *խղճի* սրբ. *խղճիւ* ABEFGUσΓΣΦ *յուզմանցն մտաց* C *յուզմանցն մտաց* սրբ. *մտացն յուզմանց* h *մտացն* փխ *մտացն* r *յուզմանցըն* N *ձեռնհերիլ*

30 g *իմ աչի* սրբ. *ի մաճի* N *մահճի* փխ *մաճի* h *գործոցն* NRVWβλabcdefhikmr *գործոցն* l *գեւոցն* pqtx *գյեւոյսն* u *գյեւոցն*

31 h չիf *եւ* SY *կերպիւ* փխ *կերպ ի* ϑ *և* Q *վերջք կոյսք* ABEGOΓΣΦ *յեռաոք* C *յեռահարեալք* սրբ. *յեռահարեալք*

32 E *խարեալ*

33 Zδs *մտաց* QVqx *մարտի ի* Tθμσω *մարտըն*

34 ABCGWσΓΦh *թառաչ* N *թառանչին* փխ *թառանչ սրտին* ω *ահագին* փխ *հագագին*

35 α *խոնաւ* սրբ. *խոնաւութիւն* cefilpr *խոնաւութիւն (*h *խոնարհութիւն)* փխ *խոնաւ* LNPSX *զաւրութիւնք* α *զաւրութիւն* սրբ. *զաւրութեան* t *զաւրութեան* H *քմանցն* LNPSXY *մտացն* փխ *քմացն* c *քմաց* a *ուրեք* սրբ. *ուստեք* b *ուստեք* փխ *ուրեք*

36 h *արև* փխ *անարեւ* N *պարփակել*

37 EKMOVλr *ակնկալութեան*

38 kr *այս տողի* փխ *ունեն տ. 39 և ընդհակառակն* N *անբերելացն* փխ *անբերելեացն* GNPYγδλσafhiknpsx *սգալիսն*

39 Z *չունի տողը* ABEUσg չիf *եւ* C *եղկութիւն* սրբ. *եւ եղկութիւն* NV *կորստեան* U *յոյշ*

40 N *եւ ի գառակնիք* δ *մտացս* W *գրեցեաց*

41 U *չունի տողը* KLQSX *իմ* փխ *իմն* V *երևեցուցեալ* Z *երևեալ* s *երևեցեալ* սրբ. *երևեցուցեալ*

42 N *զանգուածոյս* Sγacefpqu *զանկուածոյ*

43 ABEGHKLNPQSTUXYZαδηθμσφωs *փոքրութիւն* C *փոքրութիւն* սրբ. *փոքրկութիւն* U *բնութիւնս*

44 r *բանիցն*

45 Np *իրաւանց* γ *վիմովք* U *զարժանին*

46 h չիf *ոք* M *տաղանդս* Σ *յանառակ* s *յանառակս* սրբ. *անառակս* f *ասա*

47 Z *սառացուածք* s *սառացուածք* սրբ. *սառացուած* c *իբր* UV *յանարդ* Eμu *յերկրի* սրբվ. *(*μ սրբ.*) ի յերկրի* FGHKMNQSWZλabceghlmqstx *ի յերկրի* V *երկրի* B *քաղեալ* սրբ. *քաղեցեալ* n *քողեալ* սրբ. *քաղեալ*

48 UWβγλ *տարժանմանցն* Z *տաժանմամբ* e *տաժանմանց* E *ծուլութեանս* KRδh *ծուլութեան* N *ծութենն (*W *լուծութեանն* d *ծուլութեանն)* փխ *ծուլութեանն* K *մթնոլն*

49 Zμ չիf *եւ* Zσhl *իբրև* A *զի ի* սրբ. *զի* HMθτφ *զի ի* N *նշմար* փխ *նշմարան* ACEFGHδΓΣΦ *ճրագին* B *ճրագին* սրբ. *ճրագի* s *ճրագի* սրբ. *ճրագին* γ *ճրարի*

50 HN *պատասխարան* k *պատապարան* փխ *պատասխանարան* N *կարեկեցեալ (*Z *կարծեցեալ)* փխ *կարկեցեալ*

51 m *պապանձել*

53 U *զկելն* Zn *զկաղն* φ *զկալն (*h *տառի համար տեղ է թողել, բայց չի լրացրել*)*

Y *օգտի* Z *աւգտեցեալ փխ դիտացեալ*
54 M *կշտամբութիւն փխ կշտութիւն* FOQRSWXYβγλωcefghiklmrx *բարոյն* t *ընտրութեանն*
55 η *նշանդմամբ* **սրբ.** *նահանջմամբ* φω *նըշանդմամբ* h *նախանձման* X *խաբանեալ*
56 O *վարան փխ վառարան* Mδa *եղոյն (եւղոյն)* Nλ *եղոյն* O *եղւոյն* Gs *աճիւնով* **սրբ.** *աճիւնով* KVbqx *աւճիւնով*
57 Q *անուանագիր* **սրբ.** *անուանս գիր* β *կենդանեաց փխ կենաց*
58 W *չիf եւ* h *կշտամբանքն* ABEFGHδγΣΦ *ըմբերանութեան փխ ընդ երանութեան* C *ըմբերանութեան* **սրբ.** *ընդ երանութեան* s *ընդ երանութեան* **սրբ.** *ըմբերանութեան* U *երանութիւն* Ys *անդր փխ անդ* R *անդ արձանացեալ* **սրբ.** *արձանացեալ*
59 V *զղխնուր*
60 U *չունի տողը* qtu *և թէ փխ եթէ* V *խըստութեամբ*
61 ABEGHδΓΣΦ *մատենագիր փխ մատենագէտ* C *մատենագիր* **սրբ.** *մատենագետ* λb *մատենագետ* s *մատենագէտ* **սրբ.** *մատենագիր* x *մատենագէտիր*
62 Z *անիծեալ փխ անիծից*
63 qtu *և թէ փխ եթէ* FKNOPQRTUWZβδλσωΣbcfgiklmnqrux *փոշոյ* LSXYat *փոշի* h *փոյշո* QZa *ոտից* s *ոտից* **սրբ.** *ոտիցն* H *բօթափելոյ* a *բաւթելոյ* **սրբ.** *բաւթափելոյ*
64 r *յանդիմանութեանն*
65 qtu *և թէ փխ եթէ* βλhiklm *յապառումն* r *յապառնումն* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներըդ, բացի* BFLMSTXYαηθμτφωu *ձեռագրերից, ունեն յապառում* Sr *կործանման (U կեղծմանն) փխ կսկծման*
66 Σ *փորձեմ*
67 qtu *և թէ փխ եթէ* K *ի դեղ* QZr *ի տեղի (SX ի տեղ* Y *տեղ) փխ դեղ* s *ի տեղի ինչ դատման ձգիմ* **սրբ.** *դեղ ինչ դրման ձգեմ* Y *ինձ փխ ինչ* ABFGHγΓΣΦ *դարման (x դարձման) փխ դատման* C *դարման* **սրբ.** *դատման* E *դատման բառի ա–ի վրա սրբագրման նշան է դրել, բայց չի սրբագրել* KQSWXYZkr *ձգիմ*
68 M *բերս* **սրբ.** *ի բերս* N *բիւրս (k բեւրս* r *բերանս) փխ բերս* d *բարւութեան*
69 MZ *կարծեացս* s *կարծեացս չարեաց* **սրբ.** *կարծեաց չարեացս* XZr *չարեաց* L *չարժանեացս խափնում փխ չարեացս փախնում* UV *փախչիմ*
70 V *ձեռս*
71 qtu *և թէ փխ եթէ* Φhr *խրատուիլ փխ խրատուիլ* VZ *սարսիմ*
72 U *մինչ (Vγ ինչ) փխ մի* Z *քնքիւն* T *ընդոստիմ* **սրբ.** *ընդոստնին* UV *ընդոստնում* l *ընդ ոտս իմ փխ ընդոստիմ*
73 U *չիf հրաւիրիմ* V *դողանամ*
74 U *լինել* Vωc *սարսափիմ*
75 qtu *և թէ փխ եթէ* βf *հարցում* cfhp *կոչիմ բանի (h բանիւ)* Z *կարկեմ* r *կարկամիմ փխ կարկիմ*
76 m *իրաւամբ* e *(ճվնձն լուսանցքում)* st *այս տողից ետոո ունեն եթէ (t և թէ) դահճաց մատնես (s մատնիմ)՝ զարհուրիմ*
77 O *այս փխ այսքան*
78 r *չիf ի* η *միմիանց* UV *բարդեցելոց* XYikr *բարդելոցս*
79 N *որք և* W *զսոուեր և (n զսաոր և) փխ զսաորու* FK *զգայարանաց* N *զգայականացս* Σn *զգայականաց* W *սրտիցս* ABEFGΓΣΦ *անդուստ ի ներքուստ* C *անդուստ ի ներքուստ* **սրբ.** *ի ներքուստ անդուստ* H *չիf անդուստ*
80 Uf *անբժշկան* BCFHKNOPRSWXYβγλμωΦcdefgknpr *ցաւովք* N *նետովք* Zc *նետաւք*
81 FV *անարտաբեր (U անարատ բերեալ ի) փխ Անարատաբերելի* FVΣ *և մշտակիր* K *և ի մշտակիր* s *մշտակիր* **սրբ.** *և մշտակիր* V *յարամնացս*
82 ik *ըստ փխ ընդ* Y *ոգոյս*
84 V *վտանկք* γ *վտանգս* s *վտանգ* **սրբ.** *վըտանգս*
85 CE *մթերից* **սրբ.** *(E* **սրբվ.***) մթերիցս* H M N O P Q R TWZγδλabcdehiklmpqrux *մթերիցս* U *մտերից* s *մթերիցս* **սրբ.** *մըթերից* QZ *զերակաւք (ar զերակով) փխ զերկաթով* Sk *զերկաթով* **սրբ.** *զերակով*

s *զերակօք* **սրբ.** *զերկաթով* B *գաղտնեաց* Nik *ծածուկ*
86 ω *աստէն փխ Ազդեն* p *ազդէն* ΑΤΥΓΦ *տագնապավէրս փխ տագնապս վէրս* CΣ *տագնապավէրս* **սրբ.** *տագնապս վէրս* Hδ *տագնապավէրս* **սրբ.** *տագնապս վէրս* Hδ *և վէրս* Θτ *չիf վէրս* x *վէր* Θτ *վերապահելս փխ վէրս պահելս* FGQVZγars *հնալս փխ վէրս պահելս* FGQVZγars *պահեալ* L *անբժշկելիս փխ անխնամարկելիս*
87 c *շնչոյ* Ocl *տուրևառուիթիւն* h *տուրևառուիթիւնս*
88 W *նեղութեան* NQYλ *ճնշել* h *ճըշնեալ* V *յաղաղակ*
89 λ *խառնել* a *ձայնեալ փխ խառնեալ* E *հոգւոյ* **սրբվ.** *հոգւոյս* FGSUVXYΣefhlmqtux *հոգւոյս (հոգոյս)* W *հոգոց*
90 Hδx *բարերարիդ փխ բարեգործիդ* L *հրնարաւորութեանց*
91 O *յերկարաստեղծիցս (h յերկաստեղծիցս) փխ յերկրաստեղծիցս* Σ *նահատակացս փխ յերկրաստեղծիցս* N *ընդդեմ փխ ընդ իմ* hi *նախատակաց* N *ընդդեմ փխ ընդ իմ* γik *մաղթանաց փխ մաղթողաց*
92 K *հեծութիւնս* λg *հեծութեանս*
93 M *արտասուաց* N *ողբոցս* FKOSXβγabgiklmnr *ամենեքումբ* Z *ամենեքումբ*
94 x *Զաղերս փխ Զաղերսանս* FQVZacfhklpr *ըղձից* K *ստորնայնուոյս* Uhl *ստորնայնոց* a *ստորնայնոցս* Σ *առաքեմ* **սրբվ.** *տարածանեմ*
95 β *անդորրութեան*
96 V *ողորմելոյ* KXeqr *վաստակեցելոցս* N *վաստակելոյս* γω *վաստակելոյս* h *վաստակելոցս* ABCEFGHKNQUVδμστΓΣΦa *չիf ի* NV *ընդունայն* h *յունայն փխ յընդունայն* C *երկրագործութեանս* **սրբ.** *երկրագործութիւնս* MNOPRUVWβλcdefghiklmnpqrtux *երկրագործութիւնս* Qγabs *երկրագործութեանցս* T *երկրագործութեան* Z *երկրագործութեանց*
97 KLl *համայն* Z *յամենայնի (d յամենայնումբ) փխ յամենայնում* τ *յամենայնիւ փխ ամենայնիւ* KUλ *փառք յաւիտեանս* γ *այս տողից ետոո ունի Փառաւորեալդ աստուած, աւրհնեալ և երկրապագեալ յերիս յաւիտեանս. և անդ քան զպայման սահմանի, խմանալեացն յաւիտենից*
98 K L M N OPQSUXYαβθλτacdefhklnqrtux *չունեն տողը* Σ *ամէն կրկնված*

ԲԱՆ ԻԴ

Վերնագիր.

Αβο *չունեն Բան նշում և համառակալում* EHKNPWβσabimoqtux *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի փխ կետեր* L *նորին Գրիգորի նահատակութեան փխ վերնագրի* Tδηλgns *համառոտակացեալ փխ վերնագրի* Tδηλgns *համառոտագրութեամբ* Ut *հեծութիւն* r *հսկողին* UV-XYωΣhr *բան* r *չիf ի* AQZ *սրտէ* V *սրտի*

1 A *որոց* **սրբվ.** *որոյ* U *որոյ խընդրոյ* bm *մատչիմ* ΑτΣ *ազերսիլ* BC *ազերսիլ* **սրբ.** *ազերսել* N *աղաչել փխ ազերսել* Z *ազերսել*
2 ABG *արքայութիւն* C *արքայութեան* **սրբ.** *արքայութիւն* ηho *արքայութեան*
3 UZ *չունեն տողը* LPQTVWαδηθμστφωs *եթէ (եթէ)* Γ *թէ* **սրբ.** *եթէ* QTηθστφ *փաեթէ (եթէ)* Γ *թէ* **սրբ.** *եթէ* QTηθστφ *փառացն* s *փառացն* **սրբ.** *փառացդ* M *վայելուածն* s *փառացն* **սրբ.** *փառացդ* M *վայելուածն* X *վանելչութիւն* Y *վայելչութիւն չութեանն* X *վանելչութիւն* Y *վայելչութիւն* r *վայելչութենէ*
4 Eqtux *չիf թէ* R *եթէ* **սրբ.** *թէ* β *էթէ* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներըդ, բացի* ηΓdikr *ձեռագրերից, ունեն եթէ (եթէ)* f *կենդանեացդ փխ կենացդ* hkor *անմահականացդ*
5 M *չունի տողը* LQRZbgmos *եթէ (եթէ)* Zs *հրնշտակս* Y *պարահգութիւն* h *տրխնեացայ*
6 Eqtux *չիf թէ* FLMPQZbs *եթէ* l *չիf ընդ* N *մասնակցութիւն* Σ *մասնակցութեանց* h *մասնակցութեանն* U *յորմէ* r *չիf յորոց ճեղքեցայ*
7 LQZs *եթէ (եթէ)* m *ընդ ուո* F *յուո* s *ուո* **սրբ.** *յուո* η *որթուն* t *որթոյն* GNOQRSTWXYZγδλωcefghiklmrtx *կենդանոյ*
8 Eqtux *չիf թէ* FLQZs *եթէ* s *ոսո* **սրբ.** *յոսո* x *ոսոք*
9 Q *եթէ* s *ծաղիկ* **սրբ.** *ի ծաղիկ* H *ծաղիկըն*
10 ABCFGOPQZαγΓΣΦacdefhiklnps *եթէ*

(եթէ) Eqtux չիք *թէ* β *էթէ (*β տ. 11—29–ում ևս ունի *էթէ)* M պանծանաց Xω *պարծանացն* փխ պանծանացն SX *ժառանգութեան* փխ *ժառանգաւոր*

11 A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներբ, բացի FKLVδqtux ձեռագրերից, ունեն *եթէ (եթէ)* λ *հայրապատ*

12 W չունի տողը Eqtux չիք *նթէ* K *թէ* Bγfhpr *ագեստովն* N *զգուէստն* փխ *զգեստովն* k *ագեստ* o *զագեստովն* s *զգեստիւն*

13 FVqtux *թէ* β *ստացաւոյն*

14 L չունի տ. 14—15 ABCLOβΓΣΦ *թէ* Eqtux չիք *նթէ* O *լուսոյ* M *իղձան* G *մեկնեցայ* urp. *մերկացայ* δ *մերկացա* փխ *մեկնեցայ*

15 x *թէ* HKPs *ի յիսուսի* Yr չունի *յիսուսի* A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներբ, բացի RSVXZλdefhlmoprstx ձեռագրերից, ունեն *ոսկերսն* r *յաւդեմ*

16 ABCHKLTαβηθστωΓΣΦ *թե (թէ)* Eqtux չիք *նթէ*

17 F *թէ* urpվ. *նթէ* Vqtux *թէ* γh *ի յապաւէնն* σ *ապաւէնն* M *խիթացայ* փխ *խեթացայ* Uo *խեթեցայ*

18 Eqtux չիք *նթէ* EKXh *փրկութեան* U *փրկութիւնն* O *նորոգութիւնն*

19 FVqtux *թէ* Bωiknr *սգաստութեանն* Mhl *զգաստութեան* Uor *զուարթութեան* Z *զաւրութիւն* փխ *զուարթութիւն* s *զօրութիւն* urp. *զուարթութիւն*

20 Eqtux չիք *նթէ* Σ *թէ* Qτcfh *կանոն* Θφ *կանոն* urp. *կանոնն* N չիք *կենաց* A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներբ, բացի KOQUVYZωΓΣabelopqstux ձեռագրերից, ունեն *կենացն* OUV *ուխտին*

21 ABCEFGOVγΓΣΦqtux *թէ* o *զահեցայ*

22 Eqtux չիք *նթէ* OΣ *թէ* So *անշարժ* FKLNPSTUVWXλμσφbcefghikprstx *պնդութիւն (պնդութիւն)*

23 ABCEFGLVβηqtux *թե (թէ)* O *նթէ* urp. *թէ* S *գոյի մարտկին* փխ *գումարտակին* U *գումարտակացն* V *գումարտակաց* h *գումարտականին*

24 Eqtux չիք *նթէ* O *նթէ* urp. *թէ* K *քաղաք* γa *անդրանկացն* U *գրիմ (*η *լինիմ)* փխ *շինիմ* V *շինին*

25 FVqtux *թէ* O *նթէ* urp. *թէ* Uh *ի հանապազորդեան* x *հանապազորդեանն* m *աղաւթեմ հացին* U *աղաչեմ զորով* փխ *աղաւթեմ զոր ոչ* KLNWω *վաստակեցի*

26 Eqtux չիք *նթէ* O *նթէ* urp. *թէ* Qeflqtux *փոխատրութիւն* δ *փոխադրութեամբ* λ *փոխարկութիւն* փխ *փոխադրութիւն* c *փոխադրութիւն* urp. *փոխատրութիւն* s *փոխատրութիւն* urp. *փոխադրութիւն* O *յորմէ* δ *յորոց* urp. *յորոց ոչ* qtu *յորս*

27 A տողն ունի լուսանցքում՝ այլ ձեռքով ABCEFKNOSTUVXαβηθμτφωΓΦbhlqtux *թե (թէ)* ΣΦ *պարզեւաւք* B *որ* δ *ոչ* urp. *որ ոչ* a *յորու* qtu *յորս* ACEGKLNOTαβηθμτφωΓabcdefo *չհանդիսացայ* փխ *ոչ հանդիսացայ* B *հանդիսեցայ*

28 Eqtux չիք *նթէ* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներբ, բացի FHLMQRUVWγδλμΣcfgmos ձեռագրերից, ունեն *թե (թէ)* τ *արժինն* urp. *արժանինն* c *կենաց ինձ* F *ինչ* փխ *ինձ* H չիք *կենաց* N *կանոնաց* փխ *կենաց* q *գրեցի* U *վերջացա* փխ *ջնջեցայ*

29 A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներբ, բացի KMQUagmrs ձեռագրերից, ունեն *թե (թէ)* ikr *զերախտեացն* V *ձեր* փխ *ձիր* s *յորմէ* urp. *գոր միշտ*

30 SX չիք *եւ* KL *կորեցաւ (*n *խցեցաւ)* փխ *խզեցաւ* Z *շար* փխ *լար*

31 Eqtux *և տիրեցայ* N չիք *ի* h *գարշութենէն*

32 RΣr *ապականութիւն* o *ապականութեան*

33 CΓ *մեռայց* urp. *մեռոյց* OUWΦo *մեռայց* n *մեռոյ (*Φn ունեն սրբագրման նշան, բայց չեն սրբագրել) KR *սատակեցայ (*R *մեռոյց)* urp. *մեռոյց սատուծոյ*

34 Zo *դալար* փխ *պալար*

35 KNOTαβηθστφωΣcep *ինչ* փխ *ինձ* μ *ինչ* urp. *ինձ*

36 ω *գրկին* փխ *զկրկին* ABCFGKLMQUVZΓΣΦgm *անմաքրութիւն* R *զմաքրութիւնն* μ *զանմաքրութիւնն*

37 MQVWo *պարծանաց* Y *պանծանացն* փխ *Պարծանացն* M չիք *ամենեւին ինձ շիջաւ*

38 Ebr *փրկութիւն* M չիք *Փրկութիւնն* V *բանին* փխ *բարին* δ *ստուարացաւ* փխ *ստուերացաւ*

39 W *կենաց*

40 Mβhmr *մխիթարութիւն* N *արիւնն* փխ *ատեան* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներբ, բացի GLMTYαΘστφωΦko ձեռագրերից, ունեն *ատեանն*

42 H *Քոյին* Rp *քունք* V *քոյն* ao *քիւնք* Hb *մահու* σ *մահուն* urp. *մահու*

43 N *սպաննէն* hqu *սպաննեալն*

44 U չունի տողը r *լաւին* փխ *լաստին* ABEFGOUVωΓΣΦ *վիմով* C *վիմով* urp. *վիմօք* φ *դիմօք* փխ *վիմաւք* ikr *վիմովք* V *խոցաւ* փխ *խցաւ* d *խցեցաւ*

45 N *շաւեղ* Q *շաւիղ* βλΣg *շաւեղն* δ *շաւիղքն* UV *յուսոյ* x *կորացաւ* փխ *կուրացաւ*

46 SXγ *ծածկոյին* N *յին* փխ *յինէն* E *վերացաւ* փխ *մերկացաւ*

47 F չունի տողը γhlo *վայելչութիւնն* λ *վայելչութիւն* δ *ստուարացաւ* փխ *ստուերացաւ*

48 N *խափեցաւ* փխ *խափանեցաւ* Γ *խաբանեցաւ*

49 P *կշռամբանաց* U *փոյշ* h *բազմեցաւ* փխ *բազմացաւ*

50 EFRWbmor *անաւրէնութեան* λμ *ուղղեշ* h *ուղէշն* OΦ *բազմացաւ (*h *ծածկեցաւ)* փխ *ծածկեցաւ*

51 N *գեհենոյն* h *գեհին* փխ *գեհենին*

52 Ebhmr *ծառայութեան*

53 Eλr *սարկութեան* O չիք *կապ*

54 U *ունող* o *ունյաւղն* Q *յարկի* A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներբ, բացի FLMPSVXθλτφΓΣirs ձեռագրերից, ունեն *կառուցմանն*

55 EMhor *բարձրութեան* Oh *վստահարանն*

56 EMλhor *ընտանութեան* U *ընտանութիւնն* β *ընտրութեանն* փխ *Ընտանութեանն* Oho *միաւորութիւնն*

57 hr *սրբութեան* CFW *սիրով* փխ *սիրող* Φ *սիրով* urp. *սիրող* L չիք *ատուծոյ* P *սուրբ* փխ *ատուծոյ*

58 U *համբուրեցից* N *զղառնութիւն*

59 Wλm *խէթ* N *տխրութիւն* β *տրտմութիւնս* փխ *տխրութիւնս*

60 or *հոգեկանս* Q *անխնամարկելի*

61 COQUf *տարակոյս* o *տարէկոյս* V *Ամօթանս անպարուրելիս տարակոյսս անյուսադրելիս* HW *ամօթս* փխ *ամաւթանս*

62 L *անհամբարձակելիս*

63 Nf *փախուստ* s *փախուստ* urp. *փախուստս*

64 h *երկան* L *ըղևորութեան* QUVZ *ուղևորութիւն* a *ուղևորութեանն* o *ուղևորութիւնս* s *ուղևորութիւն* urp. *ուղևորութեան* BP *անթուչակութիւնս* L *անթոշակելիս (*ΓΦ *անշփոթութիւնս)* փխ *անթոշակութիւնս* UV *անթոշակութեան* Wbm *անթաւշակութիւն* Σ *անշփոթութիւնս* urp. *անթաւշակութիւնս* hr *անթոյշակութիւնս* o *անթոշակութիւն*

65 qtux *զօրութիւն* փխ *փրկութիւն, փրկութիւն* փխ *զաւրութիւն* L չիք *եւ* RUVWλgo *աւգնականութիւն* փխ *աւգնութիւն*

66 L և *ողորմութիւն*

67 FGNOQRSVWXYZγλωΣcefghiklmr *կենդանոյ* H *կենդանոյր*

69 o *ընձեռ* KQZas *պասքելոց* W *պասքելոցս* x *վայր*

70 L *Հղաւր մարդասեր աւրհնեալ բարեգութ* K չիք *հղաւր*

71 N *հղաւր* փխ *հնարաւոր* Γr *այցելոյ*

72 β *պաշտպան* urp. *պաշտպան աննախանձ պահապան յաղթող կրկին* urpվ. *պաշտպան*

74 s *աննուաղ* փխ *աննուազ* G այս տողի *երանութիւն* բառից մինչև բան Իb տ. 63–ի *հոգւոյս* բառը ներառյալ ունի ներառյալ զրչությամբ, բայց ներառյալ զրչությանբ ընկզգից մինչև տ. 76–ի *քաւեալ* բառը ներառյալ չի պահպանվել d *երանութիւն* o *անտաւնելի* փխ *տաւնելի*

75 N *սիրող* փխ *սիրոյ* EN *ողորմութիւն* s *ողորմութեան* urp. *ողորմութիւն* ω *աջու*

76 qtx *սրբեալ և քաւեալ* G, *քաւել* ABEFHKUVZδθστωΦs *քաւել եւ սրբել* CO *քաւել և սրբել* urp. *քաւեալ և սրբեալ* μ *քաւեալ և սրբեալ* urp. *քաւել և սրբել* t *ամենասարոս*

77 EYqux *հաւասարապատիւդ* F *համապատիւ (*U *հաւասարապատիւ* V *անհաւասարապատիւ)* փխ *հաւասարապատիւ*
78 H *զարձցիս* x *զարձի*
79 n *իւրովք* λ *կամովք* ABCΓΦ *մաքուրն* E *մաքուրն* urpվ. *մաքուր* LXY χիf *մաքուր* Zs *նուիրել* f *նուիրեալս*
80 HVbikos *զօրեղ* ZΓΦfs *հաւրն* ABCEORZϑμστωΓΣΦ *ընծայել* Fη *ընծայել* urpվ. *ընծայեալ* h *ընձեալ*
81 b *անդրեն* o *անդրէն* K *նովին* N χիf *միշտ* LPSX *առ* փխ *ի*
82 Z *ողջոյն* β *ողջունի* hl *ողջոյնիս* rs *ողջոյն* urp. *ողջոյնիս* QZs *և կապեալ* UV *ընդ քեզ* V *շնորհիս* ABEFG$_1$HδστΓΣΦan *շնորհիդ քո* C *շնորհիդ քո* urp. *շնորհիդ* ϑμs *շնորհիդ* urp. *շնորհիդ քո*
83 r *միայնալ* փխ *միանալ* UV *անբաժանաբար* փխ *անբաժանելի* λg *անբարժանելի*
84 o *ընդ աղէտ* hi *քոյ* փխ *քոմ* X *հոգով*
85 σ *երրակ* L *անձնաւորութեան* Nhr *անձնաւորութիւնդ* Σ χիf *ի* N *իմում* փխ *ի միում* U *բնութիւն*
86 LMOQTUWγδλμblmnot χիf *ի* Rβσ *մի* urp. *ի մի* L *միում* N *աստուածութիւն* γ *աստուածութեանդ* o *և փառք*
87 Lr χիf *եւ* So χիf *ի* WΦ *ստեղծական* γ *էից* s *էից* urp. *էից* L *և գոհարանութիւն* HK *գոհութիւն* փխ *գոհարանութիւն* N *յաւիտեան գյաւիտենից* Zs *յաւիտենից յաւիտեանս* K χիf *յաւիտենից*
88 LTUXλho *չունեն տողը* Σ *ամէն եւեիկըննված*

ԲԱՆ Իϑ

Վերնագիր.

o *չունի բան Իϑ—Իջ* n *համարակալված ի փխ Իϑ* EKNRWαβσblnqux *վերնագիրը կրճատ* HTδηλgn *համառոտագրությամբ* L *Նորին Գրիգորի Նարեկացւոյ (*i *Նորին Գրիգորի խաւսք ընդ աստուծոյ)* փխ *վերնագրի* M *վերնագրի փխ կետեր* Ut *հնծութիւն* G$_1$PUVXYβωΣhr *բան* r χիf *ի* QZ *սրտէ* V *սրտի* ω *վերնագրից ետու ունի Աւգնեա Սուրբ Հոգի աստուած*

1 U *գթութեանց փխ գերութեանց* d *գերութեանց*
2 L *վտանգաւորիս* tx *զմիոյ փխ զմիով* HLNOPQTUZαβγηλφacdikpr *եւ և եւ* R *եւ և եւս* urp. *եւ և եւ* s *եւ և եւ* urp. *եւ և եւս* Wm *առնելով*
3 A *զոր* urp. *զորոյ* BHMNORUXYαβδηλμφωΓΣΦbcdefghiklmnpqrtx *զոր* KV *զորոց* G$_1$TYαηϑμστφωa *զկերպարանս* R *զկերպարանս* urp. *կերպարանս* s *կերպարանս* urp. *զկերպարանս* h *անցին փխ անցիցն* Bβ *սմանէ* urp. *մասնէ* ϑστ *մասնէ* urp. *սմանէ* A *և այս տողն ունեցող մրնացած բոլոր օրինակները, բացի* LPSTXYαηλμφω *ձեռագրերից, ունեն սմանէ փխ մասնէ* ABEFΓΣΦ *վերածառեալքն* C *վերաճառեալքն* urp. *վերաճառեալդ* G$_1$Ze *վերաճառեալդ* K *նախաճառեալքն* Y *վերաճառեալ* μ *վերաճառեալդ* urp. *վերաճառեալքն* δ *վերջառեալդ (*l *վերաւաճառեալդ)* փխ *վերաճառեալդ* f *վերաճառեալք* K *վերագրեցին (*փխ *նախագրեցին)* urp. *վերագրեցան* δ *նախագրեցին* փխ *նախագրեցին*
4 G$_1$Z χիf *եւ* bgm *փոխել* G$_1$Zλ *փոխեալ իմ* s *փոխեալ իմ* urp. *և փոխեալ իմ* PYα *ղյեղանակ* γ *ղյեղանակս*
5 W *չունի տողը*
6 δ *ծովու* Hδ χիf *է, ինչ փխ ինձ* CRασ *ծփանաց* urp. *(*R urpվ.*) ծփականաց* LPTUZηϑτφbcdefls *ծփականաց փխ ծըփանաց*
7 NZλ *նմանագոյնք* s *նմանագոյնք* urp. *նմանագոյն*
8 U χիf *Յորում* H *կոհականք* N *անթիւք* ABEFTVϑστφΓΣΦ *դիմեցմամբ* C *դիմեցմամբ* urp. *դիմեցմանց* δs *դիմեցմանց* urp. *դիմեցմունս (*s *դիմեցմանբ)*
9 MNOU *տատանել* ik *տատանեալ* urp. *տատանէ* r *տատանեալ է* B *գհոգիս* urp. *հոգիս* W *զոգիս* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* G$_1$HLTYαγδηϑμστφωqu *ձեռագրերից, ունեն գհոգիս* ABCEFKLRUVWXYϑμτΓΣΦbgm χիf *ի* Y *յայս* VΣ *աշխարհիս* r *յաշխարհ*
10 Mr *շինուածովք* l *շինուածոյ* Θτ *իբրև* σ *իբր* urp. *իբրև* φ *նաւակատի* փխ *նաւակի* ΣΦ *նաւի*
11 K *Խաւյի* փխ *նաւյիաս* G$_1$ *մարգարէն* T *մարգարէս* HZδs *զանկարծադէպ* Q *զյանկարծադէմ* փխ *զյանկարծադէպ* VY *զյանկարծադէպն* ABEFΓΣΦ *զանդէպ յանկարծադէպն կատարած կարծահաս պատուհասն եւ զկատարած (*G$_1$ *զյանկարծադէպ պատուհասն և զկատարածն)* փխ *զյանկարծադէպ կատարածն տորածն)* փխ *զյանկարծադէպ կատարածն* C *զանդէպ յանկարծահաս պատուհասն և զկատարածն* urp. *զանդէպ զյանկարծադէպ կատարածն* su *կատարածս* VY *կատարածս* urp. *(*u urpվ.*) պատուհասն և զկատարածն*
12 ABEFHKWYαωΓΣΦb *պարսկական* R *պարսկական* urpվ. *պարսկականն* Nβ *պարսկական* C *պարսկական հինից* urp. *պարսկականն հինից* ABEFKNYαΓΣΦ *հինից* UV *հնից* s *հինից* urp. *հինից հինից* β *հինից է*
13 σφ *և ի* β *և* urp. *և ի* Zs *Սամարեայ* LSXY *կործանմամբն* QTΓΣΦ *կործանման* s *կործանման* urp. *կործանմանն*
14 OSYa *այսմ* H *կերպաւորեցայց* L *կերպաւորեցոյց (*Zs *տպաւորեցոյց)* փխ *կերպաւորեցոյց*
15 C$_1$ *զոր* Γ *է* փխ *եւ* El *հոգևորականս* ACEFHKQUVXδΓΦht *զուգաձայնեալ* B *զուգաձայնեալ* urp. *զուգաձայնել* N *զուգաձայնել* Z *վերաձայնել* փխ *զուգաձայնել* μ *զուգաձայնել* urp. *զուգաձայնեալ* s *վերաձայնել (*Σr *զուգաձայնեալ)* urp. *զուգաձայնել* an χիf *է* V *սխալումն* փխ *սըգաձայնել* al *սխալական*
16 CNUeh *չունէի (*W *չեի* Xr *էի* γ *չև էի* ω *չունէի)* փխ *չուէի* N *անհոգութեան* δ *անունէի)* փխ *չուէի* N *անհոգութեան* δ *անտարակոյս* b *վստահութիւն*
17 ABCEFKLUVΓΣΦ *արկածիցն* W *միտս* MWλ *առ ի* g *միջոցիս*
18 Vx *հանգստեան* β *հանգստեանն* r *հանգեանն* KLhr *աշխատութեան*
19 ABEOΓΣΦ *եթե (*եթէ*)* C *եթե* urp. *թե* ABEFHKRTUVWδϑστΓΣΦcmtx *իցէ* Cb. *իցէ* urp. *իցեմ* N *իցիմ* μ *իցեմ* urp. *իցէ*
20 Z *ձեռն փխ Ձմեռն* γ *ի յամարայնի* K-MORTWabcdfhiklmnpr *յամարանի* Z *յամարայն* α *յամարայնի* urp. *յամարանի* Σ *յամարայնի* urpվ. *յամարայնի յանկարծ* n *ժամանել*
21 UV *երեքալեան* G$_1$s *ամփոխեաց* Mλ *զհանդարտութիւն* r *զևանդարտութիւն*
22 K *ի վայրենի բախմանէ* h *ի բախմանէ ի* ϑ *ալեացն վայրենի*
23 U *չունի տողը* Mβγ *թեոյն* OXYδ *ձեռնարկութիւնն* c *քաքայեցաւ*
24 V *կայումն փխ կայմն* HKMβδakr *ամբարձմանն* λfhl *խզեցաւ փխ խլեցաւ*
25 HKUZηλωΓs *թռչարանն* Φ *թառչարան* Vik *անկարկատելի* hl *ձուայնս* p *ծուայնս* urp. *ծուինս*
26 Nλ *շինուածին* XY *շինուածուն* ω *շինուածան* G$_1$η *անզարդացաւ* Xb *անզարդացաւ*
27 K *ձգողականք խզեցան*
28 HSδ *տեսարանք* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* G$_1$KLXYαγλμφωctu *ձեռագրերից, ունեն տեսարանն* YZ *տեսակի (*Σ *դիպակի)* փխ *դիտակի* γ *դիտակի* urp. *դիմակի* W *խորտակեցաւ փխ խոնարհեցաւ*
29 Scfhlp *ապաւանդակի* x *Ապաւանդէն* urp. *Ապաւանդակին* μ *պարանն* urp. *պարան* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* LXYαγδφ *ձեռագրերից, ունեն պարանն*
30 c *չունի տողը* s *տողն ունի լուսաճգճում* β *ապաւինութիւնք* b *խարխոն*
31 ΓΣΦ *ստուար* ABCEFKΣΦ *ամոլից* Γ *ամոլից* urp. *ամոլիցն* qx *ամոլոցն* s *ամոլիցն* urp. *ամոլից* K *կցորդութեանց* T *կցորդութիւն* Z *կցորդութեամբ* t *կցորդութեանն* λ *բարժանեցան*
32 Z *չունի տողը* FNQWcqx *ուղղացն* V *ուղղաց* Y *ուղղաց*
33 W *լաստի* Γ *լաստդ* F *ընկղմեցան*
34 KV *անդէն փխ անդրէն* R *սուզեցան* urp. *սուզան* W *սուզեցան* Z *սուզացան*
35 LMNPRSWXYαβγλbcdeghikpqrtux *յարմարութիւն* δ *յարմարութիւնքն*

36 G$_1$SYZs պատսպարանն W պարսպարան փխ պատսպարան Λ պատսպարանքն Rյւ բնկաւ **սրբ.** բեկեցաւ β բեկեցաւ **սրբ.** բեկաւ Θ բեկաւ-ի աւ-ից առաջ տեղ է բռնդել, բայց տառերը չի լրացրել A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներ, բացի G$_1$HLSTXYαγδηλστφωs ձեռագրերից, ունեն բեկեցաւ

37 A կերպարանք **սրբ.** կապարանք LU կապանք (Φ կերպարանք) փխ կապարանք Γ կերպանք (փխ կապարանք) **սրբ.** կերպարանք BHLSWγδσc հաստուածոյ փխ հաստուածոյ t հաստուածոյն G$_1$ յօշոտեցան S յօշոտեցաւ **սրբ.** յօշեցան W յաւշեցան Λ յաւշատեցան Γ յաւշատեցաւ **սրբ.** յաւշատեցան

38 kr տ. 38-ի փխ ունեն տ. 39 և ընդհակառակն NVh գոգ MW ամփոփմանն p ամփոփան h կազմուածոյ UVh անարգեցաւ

39 V խել s խելք **սրբ.** խելք UV շրթանց Z շրթաց ABCEKUVΓΣΦ եղերացն τ խախնալ G$_1$ ոստեան YZβΣ ոստաւ

40 Alr բաղպաջունք KNQ պաղպաջմունք O պաղրաջունք T պաղպաջանք Zδ պաղպաճունք Θ պաղպանջունք **սրբ.** պաղպաջուն ω պաղպանջունք s պաղպաճմունք **սրբ.** պաղպաջունք C բարձան **սրբ.** բարձաւ G$_1$ բարձան

41 ABCEFHKUZΣΦs վայելչութիւնն Xλg վայելչութիւն Y վայելչութիւնն R վանդակապետին **սրբ.** վանդակապատին Z վանտակապետին փխ վանդակապատին

42 N գահաւորին We գահաւորականին H հանրապետարանն Lαγηn հանգստարան U շփոթեալ թիւրեցաւ r շփոյթեցաւ

43 Q մածուն (Σ մածունք) փխ մածմունք K միաբանութեանց ի kr միմեանց միաբանութեանց LP միաբանութիւն BHRTUαγδθτφΓΣ անջատեցաւ c անջրպետեցան փխ անջատեցան

44 KQlpt հեղուսք L հեղոյս XY հեղոյք fh հեղոսք λ պնդմամբ

45 t Աբգասիք x Արդասիք SY ինձ ողբոց L չի ողբոց Σ ողբոցն FG$_1$SUWbg նըմանեցան Z մնացաւ փխ նմանեցաւ

46 K նաւավարն (U նաւուղեղն h նաւնուղին) փխ նաւուղին Z նաւուն փխ նաւին

47 r եղեալ փխ եղեալ

48 CN նշմարանք **սրբ.** նշմարք L նշխարք փխ նշմարանք λ նշմար **սրբվ.** նշմարանք A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի OPQRSWXYαβγφabcdfglmpqtu ձեռագրերից, ունեն նշմարանք ABEFHUVδσΓΣΦ մնացուածոյն Ct մըննացուածոյն **սրբ.** մնացուածոցն (t մնացուածոցն) s մնացուածոցն **սրբ.** մնացուածոյն M ծփմանց n ծփանց LSYZ ազդելոց h ծովու

49 λ խոխողեալ h խողճողեալ H ողբագին (N ողորմածին) փխ ողորմագին G$_1$ թախանձանաւք (U թախանձանաւք V թախանձօք) փխ թախծանաւք ղ հնծէք **սրբ.** հնծեծէ ω հնծնծէ

50 դլւ զի փխ Վասն զի UV բարի γ զաւրովք a յաշխարհս **սրբ.** յաշխարհիս f ծով

51 h իս խորտակեալս փխ ի վխորտակեալս H գխորտևալս ΓΣ խորտակեալս C գոյութեան

52 AEKNQUμωΓΦ աշխարհալ BCΣ աշխարհալ **սրբ.** աշխարհել r յարմարութեան

53 SV վրիպեսցի

54 Z և արդարև N ելեաց μs էլաց L բարեգութ Zs բարերար (r բազմագութն) փխ բարեգութն LZs տէրն

56 H Յուգաս V Յուդայ Z գՅուդայ λ զՈւդաս

57 P յորում ABCEFHKδθτωΓΦ յերկուցն O երկուց μ յերկուցն **սրբ.** երկուցն s երկուցն **սրբ.** յերկուցն F վատահութիւնն s վստահութիւն **սրբ.** վստահութիւնն

58 Maadkrt նմանութիւն Nq նմանութեանն TXφΓagn աղարդեալ στ աղարտել FV նաւու K նաւի **սրբ.** նաւու

59 λ միւսոյն μq մեւսն

60 W առասան **սրբ.** արասան β յոյսոյն ղ ձեռամբ

61 β արտարերեաց **սրբ.** տարաբերեաց Θστ արտաբերեալ e գխաղաղութիւն

62 N եթե V հայիլ Zs տեսանել փխ հայել C$_1$ տապան (f տագնապ) փխ տապանակ

c չի իմոյ Սղλω նորոգել x նոր գտեալ փխ նորոգեալ

63 V տ. 63—65 ունի ետևառաջ՝ *65, 63, 64* U արևք փխ արդեւք V գփշրեալ Γ ողբայլի

64 β չի տեսանել EKUWγφfhlpqtux զբաժանեալս Nλ զբարժանեցեալս g զբարժանեցեալս **սրբ.** զբաժանեալս r զբաժանեցեալ h կցաւ

65 Zղ գյոգնաթաղխիծ h գյոգնաթաղխած փխ գյոգնաթախիծ s գյոքնաթաղխիծ Z սիրտս s սիրտս **սրբ.** սիրտ U բերկրեալ

66 V իցէ արդեօք տեսանել ակն ունիլ փխ Արդ ... նայիլ Z արդեւք ակն U չի Նայիլ δ յաւէտ Ecfhx խարխարեալ (LPXY յել խարխալեալ aeikpqrt խարխալեալ n խարթարախեալ H խաւթաթխթխեւրեալ) փխ խաթարեալ b րեալ W խաթարեալ **սրբվ.** խարխալեալ qtux բնուխարխալեալ **սրբ.** խաթարեալ Թեանս կերպարան F համբարձեալ փխ հանդերձեալ G համբարձեալ **սրբ.** հանդերձեալ

67 U շուրջ տողը t գբակեալ FOβ թշուառեցելումս H թշուառացումն Vλ թշուառեցելումս H թշուառացելումն K կանգռացելոյս kr թշուառացելումն S կազդենցեալ նեալ N կանգնենցեալս S կազդենցեալ

68 MVWmn յուսալ ի V նայիլ N գտարագերիս U ազատել

69 γ Ապա էն փխ Ապարէն Z գուացէ Y չի ակն ունել V ունիլ Zgp զանգեալս U շընորհէն S լուսոյ **սրբ.** լուսոյս UW լուսոյդ ABCEFKLMNQUXYθστωt կազդուսոյդ **սրբ.** կազդուրել V կազդուրիլ ղ կազդուրել **սրբ.** կազդուրեալ λ կազդուրեալ

70 λ արդիւք U զվայելչութեան λ վայելչութիւն C թիւն ABEGHKΓΣΦ պայծառութիւն Q պայծառութիւն **սրբ.** պայծառութեան Z պայծառութեամբ Uh պայծառութեանն Q երևեցուցեալ s երևեցուցեալ **սրբ.** երևեցեալ

71 δ տողն ունեցել է լուսանցքում, բայց չի պահպանվել N կերպարանն σ կենդարան U չի իմոյ

72 QZas ձայնիս գուժի

73 λ արդիւք V զբուրակործան Z դիւակործան փխ զբիւրակործան ab վնասեալս h զվնասեցեալ p վնասեցեալ

74 Oacfhklpqrx (պատուհանք) աչաց (cfhkpx աչացս) իմոց e աչաց ի ցոյց i (պատուհանք) աչացս իմոց **սրբ.** իմոց A աչացս **սրբ.** աչացս իմաստից akr չի իմաստից QZahls պարտուց

75 Z աւր N իմոյ t անձկութեանն L շնորհիւ t շնորհի FKNRUWXYβγδλghl բարիոք Zf բարոք ωk բարուք

76 λ արդիւք

77 h էթէ αηθστ լինիցի λh լիցին Է ոսկերքս **սրբ.** ոսկերս XY ոսկերս LX նզեկիայի փխ նզեկիէլի

78 L ցամաքեալք QYγΦ ցամաքեալս θσ նկաւորութեամբն a շնչոյ

79 R եթէ Σ չի թէ UVZcs աղաղակաւ

80 M բերանոյ փխ պորտոյ U պորտ V պորտում ABFGHKPQRTαδΓΣΦdqtu կէտին Z կէտէն βθστceikx կետին h տեղին փխ կիտին abmu հերքեալս Q լուսոյ **սրբ.** յուսոյ U յուսոյ փխ լուսոյ αφ յուսոյ **սրբ.** լուսոյ

81 KWZ լիցի N լինի K խաւարասնդեան δ խաւարասնունդ h խաւարս անսնունդս փխ խաւարասնունդս Kδ մթացելոյս σ մթացելոյ Zhs ծագմանն

82 K մշտասատոյցս BHδ ի յեղանակս K յեղանակ HNZ գարնան Kγ գարնանամուտ փխ գարնանն մասւտ Qs գարնան նմանաւորս **սրբ.** գարնանն մասւտ Uetu մուտ (Z նմանաւորս) փխ մասւտ p մասւտ **սրբ.** մուտ

83 Y զգաւղն RSmt անձրևուն TUηθμστφωr կանաչացուցանաւղ (կանաչացուցանող) λ կանանչացուցանողն a կանաչեցուցանողն g կանանջեցուցանողն s կանաչեցուցանօղն **սրբ.** կանաչացուցանօղն O հոգւոցն ω հոգոյ U աւտար փխ արաւտ

84 LSTXYαβγηθμστφω արդիւք փխ երբէք Q երբեք **սրբ.** արդիւք UXZ նկատեալ M ի կամաց N գթութեան կամաց r կամ փխ կամաց s գթութեանց **սրբ.** գթութեան N քոց x հօտս

85 β չի են MZ չարեաց s չարիաց **սրբ.** չարեացն

86 cefhlpqtux *կարացի*
87 W *ցուցի*
88 Q *գիութեանդ* ΤΦ *գիութեանդ* W *դուռն քո* ik *դուռնն*
89 U *ծագեսցի փխ ծաւալեսցի*
90 Z *չունի տողը* r *խնամքը* s *խնամ* **urp.** *խնամք*
91 K *չունի տողը* Z *աւր տարածեսցի արեգակնդ կենաց* k *արեգակնդ*
92 L *առաւտւտ* Vr *առաւօտուդ*
93 a *առաւտութեան* V **չիf** *քոյ* AFGKOQVγσΓΦ *աղբերասցի* HRηah *աղբերասցի*
94 x *Արարչիդ կողի վտակ* Hδ *վտակը* KZγλqu *կողի* NUWefhr *կողիդ*
95 F *չունի տողը* Bβσ *անապական* **urp.** *անապակ* LPαηθμτω *անապական* T *անապան փխ անապական* a *անապան* **urp.** *անապական* h **չիf** *անապական սիրոյ քոյ հեղցի*
96 h **չիf** *Ծագումն*
97 ABCEFKNμ *պարգեւի* G *պարգևի* **urp.** *պարգևիդ* Y **չիf** *քո*
98 N *մատունք քո* S *մարմնոյդ* **urp.** *մարմնոյդ քո* WZ *մարմնոյդ (*Z *մարմնոյ) քո*
99 H *չունի տողը* Mλ *ակնկալութեան*
100 N *հաստատածեալն փխ Հաստուածեալն* Q *հաստուածեալն* **urp.** *հարուածեալն* R *հաստուածեալ* **urp.** *հաստուածեալն* MYΓ *հաստուածեալ* UV *ողջունի քո (*V *քոյ) տէր ձայն* i *ողջոյնի* Z *լուիցէ*
101 A *խաղաղութեան* **urp.** *խաղաղութիւն* M *խաղաղութիւնն* ei *խաղաղութեան*
102 V *Զայսոսիկ, նովին փխ սովին* H **չիf** *երանակաւոր* N *երանակաւ*
104 UΓ *ապաւինել* r *ապաւին*
105 Y **չիf** *Հաւր* LOY *քո* QUZs *քաղցրութեամբ* Γh *քաղցրութեանն*
106 MNOPQRTαφωabdeiklmnprtu *փառատրեալ փխ փառաւորեալ* μ *փառատրեալ* **urp.** *փառաւորեալ* Σ *փառաւորելով ի լոյսըն*
107 V *կեանս* FKδ *երանութիւնք* N *երանութեամբ* V *երանութիւնս* hl *քաղցրութեամբ* **փխ** *քաւութեամբ* ABCEFGNVWZηθλστφΓΦbdms *ընծայել* ΟμΣ *ընծայել* **urp.** *ընծայնալ* R *մեզաւորիս փխ մեղապարտիս*
108 LP *աւանդ* Z *աւանդակորուստ (*f *յաւանդակորուստ) փխ Յաւանդ անկորուստ*
109 W *ձիրս* N *անեղծութիւն* U *անեղծութեանն*
110 Hex *անուամբ* Kω **չիf** *Անուամբդ* h *անուանդ* ABEFGUVWYΓΣΦhl *ահաւորութեամբ* C *ահաւորութեամբ* **urp.** *ահաւորութեան* Oefpx *ահաւորութիւն* q *ահաւորութիւնդ* T *հզաւրի* K *սրբոյ և* Kβ *միայնոյ*
111 K **չիf** *եւ* Fσ *անքննելի* V *անքննելոյ* KQZamt *տէրութեանդ* r *տէր տէրութեամբ* s *տէրութեանդ* **urp.** *տէրութեան երրեակ* **անձնաւորութեանդ** h *երրակ*
112 λ *ես* K *յէութեան իսկութեան* U *յիսկութիւն* TU *յէութիւն* c *էութեան* h **չիf** *յէութեան*
113 MUVλ *յարակայութեան* NZ *յարակութիւն փխ յարակայութիւն* b *բարձրութեամբ*
114 r *և ողորմութեամբ* h **չիf** *եւ*
116 MΣ *ամենիսեան* OPRSTXYαβφabcdefghiklmp *ամենեսին* σ *ամենեսին* **urp.** *ամենեսեան* Z **չիf** *ամենայնիւ*
117 N *յայսմենայնի փխ յայսմ յաւիտենի* QZ *յաւիտենիս* f *յաւետենի* s *յաւիտեններս* **urp.** *յաւիտենի*
118 s *և ի* **urp.** *ի* ABCFGKΦ *մշտնջենաւորութիւնն* ORWλbg *մշտնջենաւորութեան* UVΣ *մշտընջենաւորութեանն*
119 h *աւուր* K **չիf** *յաւիտեանս* LPβσ *յաւիտեանս յաւիտենից*
120 Lβσ *չունեն տողը*

Բ Ա Ն Ի Զ

վերնագիր.

s *Բան Ի-երորդ վիցերորդ նշումից բացի,* **ունի** *նաև Ճառ ԻԶ-երորդ* EKNOPRWαβσabikmqux *վերնագիրը կրճատ* HTδλn *նամատոտագրությամբ* L *Նորին Գրիգորի Նարեկացոյ փխ վերնագրի* M *վերնագրի փխ կեանր* Uσbt *հնծութիւն* H *ի բանի ի* r **չիf** *ի* UVYΣhr *բան* AQZω *սրտէ* V *սրտի*

1 a *իրաբար փխ իրաւարար*
2 LSr *ընդ փխ ըստ* QZas **չիf** *ըստ* ω *կողկողանաց ձայնից* **urp.** *ձայնից կողկողանաց* NPTUXαβγδηλcdefhlprt *ձայնիցն* QZas *զձայնիցն* μ *ձայնից* **urp.** *ձայնիցն* OWλσbghlm *կողկողանացն* θ *կողկողանաց* **urp.** *կողկողանացն*
3 W *զբանին* K *յարմարութիւնն* VZ *հանդերձին*
4 N *դիր փխ գիր* Q *գիրս* s *գիրս* **urp.** *գիր* FGNOQZηωhp *բերել* Kλ *բերելով* U *բերեն* f *բերել* **urp.** *բերելով* N *տանիցն* R *տանեցն* **urp.** *տանիցն* Udgin *տանիցն փխ տանիցն*
5 η *որով* Z *մորմոքին*
6 L *կարեց* s *կարեացն* **urp.** *կարեաց* ABCEFGHKMOδμωΓΣΦ *զձիցն (ըզձիցն)* N **չիf** *ըզձից* V *արտասուաց* B *ըղխմունս* **urp.** *բխմունս* N *բխումս* Sλf *բխմունս* Wbg *բղխումն* βγ *բղխմունսն* m *բխումն*
7 μ *իմ ի* **urp.** *ի մի ի* h *ի մի* **urp.** *իմ ի* AKPηa *պարուակ ըմպից (*K *պարու ակըմպից* P *պարուակ ըմբից* ηa *պարու ակըմբից)* **urp.** *պարուակ խմպից (*ηa *խըմբից* P *խմբից) փխ պարու ակմբից* BΦ *պարուակ խմպից (խմբից)* **urp.** *պարու խմպից (խմբից) փխ պարու ակմբից* CMOTZλ *պարուակ խմպից (*Ede *կըմբից* CMOTZλ *պարուակ խմպից (*F *պարուականաց պարուական խմպից* F *պարուականաց խմբից* G *պարու կանանց խմբից* Hδφ *պարուակ ըմպից* N *պարուրակ ըմպից* Sβ *պարուակ ըմբից* Wbcfgiklmnpqx *պարուակ ըմբից (*Wbcfgiklmnpqx *պարուական խմբից* γθστω *պարուակ խըմբից* Γ *պարուակ խմբից* h *պարունակ խմպից* r *պաուական խմբից* tu *պարուական խըմբից) փխ պարու ակմբից* P *պարուակ ըմբից* **urp.** *պարուակ խմբից* R *պարուակ խմբից* **urp.** *պարուական խմպից* α *պարուակ խմպից* **urpվ.** *պարուակ խմբից* s *պարու ակմբից* **urpվ.** *պարուակ խմբից* **urp.** *պարուականաց խմբից* Σ *խմբիցն փխ ակմբից* F *դասուց խմբից* R *դասու կանաց* **urpվ.** *դասու* α **չիf** *դասու* s *դասու* **urp.** *դասուց* a *այնմ (*e *այսր) փխ այնր*
8 Tfh *զլաւեաց* A *և այս տողն ունեցող բառ* **orինակներր,** *բացի* Lαγμσφω *ձեռագրերից,* **ունեն** *եղանակին* LQYZams *բառնատեղծութիւնս*
9 LUV *նովին փխ նոցին* bgm *հնծութեամբն* r *աւտկան փխ աւաղական* Q *ձայնարկութեամբ* **urp.** *ձայնարձակութեամբ* XYZaş *ձայնարկութեամբ*
10 K *զանձին իմոյ* U *տարժանեմ փխ տարբածանեմ* h *վշտակրութիւն* r *զվշտակրութեան* x *զվշտակցութիւն փխ զվշտակրութիւն*
11 N *որով* γ *բնաւ* tu *յաշխարհի*
12 h **չիf** *եւ*
13 ACEFHNOSUXYδλσΓΣΦ *չերմն* N *յատյատուկ*
14 KM *Յայտնութեան* U *Յայտնութիւնն*
15 B *աստելի* **urp.** *պաղատելի* M *տէրութեանդ* Ur *տէրութեան* u *ամենեսեան փխ ամենատես* M *արարչութեանդ* r *արարչութեան*
16 V *պատկառեալ փխ պատկանեալ* LP *թախծանացն (*Z *թաղխիծ կանանցն) փխ թախծականացն* μω *թաղխծականացն* s *թախիծ կանանց* **urp.** *թաղխծականացն* CEFYZηφΓs *կերպագրութիւնք (*L *կերպաւորութիւնք) փխ կերպագրութիւնք* P *կերպաւորութիւնք* **urp.** *կերպագրութիւնք* Θμ *կերպագրութիւնք* **urp.** *կերպագրութիւնք*
17 Zη *երևեցուցնալ* δikr *երևեալ*
18 cefhptux *որ*
19 kr *զՔշուառութեանց* V *զօրինակի* λ *զեղանակ փխ զարմինակ*
20 ω *այնպիսի փխ այսպիսի* b *այսպեսի* Γ *կցութեամբ փխ կցորդութեամբ* U *շարակապեալ փխ շաղկապեալ*
21 N **չիf** *Պարտուցն ժխտեալ* U *պարուցն փխ Պարտուցն* XY *ժխտել* δ *ժխտեաց* ABEGHNUVZγδΓΣΦds *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն տաղանդ (տաղանտ) այն փխ տաղանդացն (տաղանտացն)* M *ճնպաւ* **urp.** *ճնպով* W **չիf** *ի*
22 f *եւ փխ ևս* ABCHOTδμΣΦ *ապեկար* Z *ապեկարս* γ *ապիկարս* Γ *ապէկար* Nu *գործաւքս* cghr *գործովք* f *գործովս*
23 LPU *գանձուցն*
24 M *պատասխանատուութիւն*

25 Tղθμτφu բեւր tux 'ւ ևս N կշեռ ACδl նուկի սրբ. ունկի BFGHOUVZλΓ նուկի փխ ունկի Φ նուկի սրբ. ոսկի a ունկի սրբ. նուկի s մի նուկի սրբ. մին ունկի կրկին սրբ. մին ոսկի

26 U անբարժևաւս

27 e վաստակք x ցաւոցն ACEHNθΓΦ ճաշակել Gησb ճաշակել սրբ. ճաշակեալ b յանձնոյլս r անձնոյլ Q խաւարի սրբ. բանտի

28 r անթոյլակ x և անողորմելի փխ կամ ողորմելի a ողորմելի սրբվ. անողորմելի

29 Qu եղանակ μ յեղակաև փխ յեղանակ N ողբերգականաց փխ ողբականաց U կրնքեացի

30 KMOδλn փոխադրեցի փխ Փոխատրեցի U փոխատրեսցի Qγ սովիմբ W բառով փխ բարբառով AUYω շիf կոծ BCEQp կսկծելի սրբ. (E սրբվ.) կոծ կսկծելի ω կսկծալի

31 U կարգադրեսցի N նովին շրջաբերութեամբ Z շրջաբերութիւն γ շրջաբերութեամբ սրբ. շրջաբանութեամբ L պամանի

32 Γ անհատական փխ Անհատական FKLMNOPQSVλωs երրեակ (W երակ h երրակ) փխ երկեակ η երրեակ սրբ. երկեակ N տասնեկեակ e տասանեկեակ

33 RZημγ աղբատութեան Y աղբատութիւնն ik ամենուստ

34 B Անպատսպար սրբ. Անպատսպարան V անպատսպարան Vq վտանկեալս SW սրտիս

35 K ոգով b ապաշնոհ x այրի փխ այր f վրապակի

36 a անխնայելի L հարցմամբ փխ հայցմամբ U պատասխանն փխ դատաստանն

37 l զինու m զինաւք M զգայարանք W ըզգայական փխ զգայարան l զգայարանս i գաղնեացս

38 β չարացս e չարեացն β գրի փխ գերի

39 pt այս տողի փխ ունի տ. 40 և ընդհակառակ Z սուտերաց U սատիկ փխ սատից γ սատիցս Vγ բնութիւն գոյութեանս ACΓΦ գոյութիւնն Z գոյութեան ABCFGPWΓΦefpqtu բնութեան N բնութեանն h բնաւութեան փխ բնութեան A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներք, բացի EMNQSTVWXYZαβγδηλσφωΣabestx ձեռագրերից, ունեն աւշատի (օշատի)

40 i յիշատաւ փխ Յիշատակաւ Mt բեմբին F անդրստին փխ աստտին H գատաստանին

41 FG անգծելի (L Անգծագրելի ik անծախելի) փխ Անծագելի V երևելի փխ երևի

43 LΓ վերնոցն

44 W շիf եւ Y անվեր (տեղ է բաղել, բայց շի լրացրել) փխ անվերարկու N տարակուսի փխ տարտարոսի

45 δ շիf մոլար β մորմոքեալ Γ մորմոքել TUβδθστω գեհենին

46 U որ անյայտնելի t անյայտելի OQh վհի U վհհի փխ վհի Y վհին

47 eqtu զուր փխ զոր Za ունիմս q անիմ փխ ունիմ UV երբեք (երբէք) ոչ i ոչ երբեք սրբ. ոչ ոք երբեք N պիտանի փխ յարգի

48 AFGHOUVδΓΣΦ շիf եւ BC ոչ սրբ. և ոչ s և ոչ սրբ. ոչ h ընդուն ω ոչ փխ կամ UZδΣln համարի փխ համբարի W շիf ի

49 V հայցուածս

50 M տատանմամբ մատանց ω մասանց փխ մատանց

51 U շիf ի MNQV յերկրի M տեառն յիտառի

52 R խնդրեա սրբ. խնդրեա մաղթեա V և մաղթեա X մախթեա սրբ. մաղթեա V մեղաւորիս

53 Yδ փրկական (Z փոխանակ) փխ փրկանակ K երկնից ikr երկրի փխ երկնի

54 FGLNPQTWXαβγμστφωabh աւրհնութիւն QSXαβγφbdefgkmnpr շիf ի R ի յերկրի սրբ. յերկրի

55 NUλ եղոց t խնկոց փխ իւղոց Z մատուցմունք V ամենայնի

56 Σ արդ սրբվ. արդ ի ABEFGHKOVδΓΣΦ յասացուած C յասացուած սրբ. յասացեալ μ յասացեալ սրբ. յասացուած γ ողբոց ikr ողբոյս G հիւսմամբ սրբ. հիւսուած Nωfp հիւսած ϑστ հարուած փխ հիւսուած M յաւելից r աւելի

57 γ բարերարիդ ω շիf պատուղ P հատուցի փխ մատուցի

58 LY զկորստեանն N զկորսեեանս, շիf խորս, չափով փխ չափելով UV զորքանութիւնն փխ զորքանն Wγ ոչ երբեք

59 γ մասնաւոր X նոր իշանիցի փխ նորին չանացի

60 UΓΣΦ զմտաց H զմացս արգել փխ զմտացս արագեալ ALSUVΓΣΦ արագել T արագեալ սրբ. արագելով X արդել սրբ. արագել s արագեալ սրբ. երագեալ UZ զβև H երևոյթ Z յերևոյթս

61 Ծστε զյուշին n պարտութեան SXYh անվճարելեացն μ յանվճարելեաց Z շիf բարկութեան ABCEKNPSWXYαλσabcdefghilmnp ձեռին M ձեռնին Z ձեռս k ձեռին սրբ. ձեռն MNSWXYλgl իմում

62 δ բարկութեանս սրբ. տարակուսանացս Σ տարակուսանաց SUWλΓ զճաշակումն s ճաշակումն սրբ. զճաշակումն

63 Ql այժմն L զանցից cfhikrpx զյանցանացն (e զյանցանացս) փխ զյանցից և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներք, բացի FGMNQRUVZβλΓadmstu ձեռագրերից, ունեն զանցից η յամախութեան h երդ

64 ω անհրեոյթն N կրակո փխ կրակարան տապոյ W անդյովանալի

65 ikr անտեսարան փխ Անտեսական ABCEGKMNWδλμhl իմ (U ի) փխ իմն Γa իմ սրբ. իմն HENδΓΣΦ քրեայս X հայ սրբ. իմն HENδΓΣΦ քրեայս W լոցացս W առանդմամբ փխ հացմամբ

66 KWλbglm դեղաւք M դեղոց H չտեմամբ N սրտի խորութեան h խորութեանն բան սրտի խորութեան

67 A խիտք սրբ. խիթք BHOSXδλΓΦ խիտք Zabm խիթք s խիթք սրբ. խիթք H խոնարհ (LPS սատակման Y խոցոտ սացոտ (LPS սատակման UV խոցոտատկման) փխ խոցոտման h մանց X սատակման սրբ. խոցոտման h մանց X սատակման սրբ. խոցոտման Zl շիf գոյութեան խոցոտմամբ O գնաց Zl շիf գոյութեան h գոյութեանն s լերդի սրբ. գոյութեան լերդի

68 s երկանց սրբ. երկանցն O ճեմոյ փխ ճեպոյ OZs պատուածս Zs աղեաց N անելանելաճի

69 N անզաւրեղոց փխ անզաւրելի դեղոց Y դեղոջ h չերմութեան ACFGKUVημω շիf ի E երիկամանց սրբվ. ի յերիկամանց N յերկրի կամաց փխ յերիկամանց α յերիկամանց E երկակի սրբվ. երակի KTNelq երակի փխ երկակի

70 U անհնաւոր փխ Անհնարաւոր NSX նախադունս Wbl նախադրունս O իմոյ

71 N աւաղ Z ձայնի

72 U բազում հատուած էութեան r բնութիւնս σ ներհակ սրբ. ներհակք A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներք, բացի LPQSTXYαγηϑμτφωg ձեռագրերից, ունեն ներհակ

73 δ երկնչոտութեամբ Za կան s կան սրբ. կայ S կարի փխ կայ ի

74 α այս տողից մինչև բան իէ տ. 15 ներաոյալ ունի ուշ գրչութեամբ Zs դատաճանութիւնք Z անհնշտալի փխ անհաշտելի V շիf ի GZ կատարածի (n կոտրուածի) փխ կոտրածի KSTUVXYϑστφacdefhiklpqrx կոտրուածի PR կոտրածի սրբ. (R սրբվ.) կոտրուածի

75 H մէչզաց փխ մեղաց Y գարշութեանց λ գարշութիւն H աղբի (փխ տղմի) սրբ. աղտի

76 F կասկաւոր սրբվ. կասկածաւոր N քեզ վերաիկնարկելով քեզ H վերակնելով փխ վերակնարկելով δ վերարկելով սրբ. վերակնարկելով

77 F կենաց սրբվ. մեղաց N շիf կենաց Vh կենացս u մեղաց փխ կենաց LPSXYh վհի UΓ վհհէ փխ վհէ ABCEFGHKNORUVγδΓΦceiknr արտարերեալ Z արտարերեալ սրբ. արտարերեա Σ արտարերեալ սրբ. արտարերել s արտարերեա

78 KP բանս N շիf բան

79 MNQWαιλbglt ողորմութեամբ h ողորմութեանն անարատից

80 Y Բանին

81 γ շրթանցդ R այրս փխ այսր a այսմ

82 c հաստատի U ըղձականութեան AUΦ բարիս փխ բանիս BCΓ բարիս սրբ. բանիս F բանիս սրբվ. բանին KQSWλ բանին γ բանի

83 l նկարագրեալ PSX հոգուվդ Y հոգուվդ Vs քով Γ շիf քո u բարձեալ փխ բարձրեալ β անեղծանալի

84 N ներ փխ ներող E և քեզ սրբվ. քեզ s

քեզ արբ. *և քեզ* ABHLOUδλσΓΣΦ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մըննացած օրինակները չունեն եւ* λ *չիք յամենայնի* BVZ *յամենայնի յաւիտեանս* s *յամենայնի յաւիտեանս* արբ. *յամենայնի*

85 A B C E GKNOQTUYγλσΦacdefiknpqrstu *չունեն տողը* Σ *ամէն եռեկնված*

ԲԱՆ ԻԷ

Վերնագիր.

s *Ճառ* փխ *Բան* o *չունի Բան նշում* n *ԻԱ* փխ *Իէ* EONPRWα$_1$βγbgimoqtux *վերնագիրը կրճատ* HTδηλn *նամառոտագրությամբ* L *Նորին Գրիգորի* փխ *վերնագրի* Uσ *հնծութիւն* V *հակոդին* f *հակող* MUVYωΣhr *բան* r *չիք է* V *սրտի* OQZ *սրտէ*

1 Lγθμs *ըստ* փխ *ընդ* β *ընդ* արբ. *ըստ* K *բանաստեղծաց* փխ *բանաստեղծութեանց* h *բանաստեղծութեանցն* N *վերաընծանելոց* U *վերաձայնելոց* փխ *վերընծայելոց* ω *վերընծայեցելոց*

2 Q *զընտրութիւն (*r *զզրութիւն)* փխ *Զգրութիւն* V *զզրութիւնս* δ *թուց*

3 V *կականս* ω *հնծնծութիւն* փխ *հնծութիւն* S *և հնծութիւն և*

4 h *դառնութեանն* n *դառնութիւն* r *դառնութեամբ* N *արտաց* փխ *արտասուաց* V *արտասուց* K *եկք (*λ *երկք)* փխ *երգ* h *երգս* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի LOPQSXYZo ձեռագրերից, ունեն *երգք*

5 r *է ճառ* HLMSY *զճառս* HLSX *պաղատանաց*

6 Φ *խոստովանողաւրէն* s *խոստովանողօրէն* արբ. *խոստովանօրէն*

7 M *զզաղտնածածուկ* N *զզաղտածածուկն* α$_1$abknrstu *զզաղտնածածուկսն* m *զաղտնածածուկսն* α$_1$ *յայտարարրաս*

8 h *անդրադարձութեամբն* HRZδΓcfghlmopsx *սկսմամբ* M *սկզբմամբ* արբ. *սկզբամբ* NΣadiknqru *սկզբմամբ* O *սկսմամբ* արբ. *սկզբնմամբ* PQUλφ *սկզբմամբն* T *սկզբամբն* Wα$_1$ *սկսբմամբ* β *սկզբամբ* b *սկսբմամբ* արբ. *սկզբմամբ* t *սկզբմամբ* UV *վերջաւորաւք* σ *վերջնաւորաւքն* σ *բարիւք (*Zas *բայիւք)* փխ *բառիւք* r *բառիւքն*

9 LNSY *համաձայնութիւն (*PZ *համարձակութիւն)* փխ *համաձեւութիւն* s *համարձակութիւն* արբ. *համաձեւութիւն* L չիք *մի* K *մի թախանձ* արբ. *միախանձ* Hδ *թախիծ* փխ *թախանձ* ω *թաղխանձ* a *նովին* փխ *նմին*

10 WZ *հոգեկեցոյց* Kγ *խոնարհութեամբ* UV *խոնարհութիւն*

12 L *ծագման ճառագայթիցդ* M *ճառագայթիդ*

13 L *չունի տողը* K *շնորհաց* N *շնորհդ* ABCEGHLTXYδσΓΣΦ *երախտեացդ* N արդ *և ես (*l արդ և*)* արդարև a արդարիւև

14 ABCDEUVWγδ *վերնումն* ω *վերջնումն* փխ *վերնում* X *գթութիւն* h *գթութեանն*

15 HδΓΣ *սատացողիդ զիս* LS *յոչէութեան*

16 δ *գոգույդ* μ *գոգոյր* VΣ *գրկանաց* փխ *գրգանաց* O *անզրաւս* փխ *անբաւս*

17 N տ. 17—19 *ունի եւհառաջ՝ 19, 17, 18*

C *աննուազ* արբ. *աննուազ* DEFHKLNOPRSTWYZαγδμστbcfhopqst *աննուազ* փխ *աննուազ* h *նննաւզս* փխ *նենգողս*

18 U *անճառ*

19 LXY *ձրի*

21 Z *արարչիդ աստուծոյ* l *իսկ և իսկ* փխ *իսկապէս*

22 a *արդարիւև* U *հաստուած* փխ *հաստուած*

23 β *սրխսրսի (տողադարձով)* ac *այսմ* U *մեղանի* փխ *Մեղայ-ի*

24 Wbg *պաշտելի* փխ *պատուելի* efhp *պատուեալ*

25 M *տուր* արբ. *տուրք* P չիք *նախահարցն աւրէն*

27 r *կենդանութիւն*

28 A B E FHNVγδθμΓΣΦp *վերնոյն* CGω *վերնոցն* արբ. *վերնոյն (*ω *վերնոց)* ηθ *վերնոյն* արբ. *վերնոցն* Vβ Σ *սրբոցն* τω *սրբոցն* արբ. *սրբոց*

29 r *բառբար*

30 U *անշիջելի (*δa *անջրելի)* փխ *անշրջելի* iks *անջրելի* արբ. *անշրջելի*

31 AΣ *հնղումն* փխ *հնչումն* BCDEGΓΦ *հնղումն* արբ. *(*DE արբվ.*) հնչումն*

32 m տ. 32—34 *ունի խառնված անհնարիցճարակ /32/ հեթանոսաց գիրք /33/ վաղընջուց կանոն քրիստոնէից հարազատ /34/ կարծրութեան վանիչ /32/ աստուածապաշտից սահման /33/* δ *անհարիցի* F *այս տողի ճարակ բառից մինչև բան լՔ* տ. 24–ի *ընդ բառը ներառյալ ունի հետագա գրչությամբ* H *կարծութեան* փխ *կարծրութեան* N *կարծրութիւն* h *կարծրութեանն* S *վատնիչ* արբ. *վանիչ* XY *վատնիչ* փխ *վանիչ*

33 Z *գիրգ* s *գիրք* արբ. *գիրգ*

34 α *կանոնք* θμτ *կանովն*

35 DEMh *արարչութեան* ADEθμs *անջրպետ* արբ. *անանջրպետ* BHδΣ *անանջրպետ* ω *անանջրպետ* արբ. *անջրպետ* C *հզօր* արբ. *անհզօր*

36 G *խորոց* արբ. *խարոց* KRιι *խարոց* արբ. *խորոց* S *խարոց* արբ. *խորոց կրկին* արբ. *խարոց* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի BHLMNQTVWXYβγηθστφωΓΣΦ ձեռագրերից, ունեն *խորոց* փխ *խարոց* h *բարձրութեանն*

38 HδΦ *զոր* փխ *ընդ որ* W *ոմանք* փխ *ուMեք* Z *անցեալ* s *անցեալ* արբ. *անցանել մեք* Z *անցեալ* s *անցեալ* արբ. *անցանել մեք*

39 Γ *անմբռնելի* արբ. *անըմբռնելի մտաց* Σ չիք *մտաց* Lλ *արագմամբ* V *ծանիցի*

40 H *բարեպարիշտ* փխ *բարեպատեհ* Γ *բարեպատեհ* M *ոչ բեպարիշտ* արբ. *բարեպատեհ* M *ոչ* արբ. *ոբ*

41 N *դատակն (*Z *դասակնիք)* փխ *դատակնիք* h *լքելոյ* l *լքելոց*

42 Z *գուացէ* N *խլեալ* փխ *խզեալ*

43 tu *զվրիժակս*

44 MNPSXYλfhmpr *ընտրութիւն* R *ընդրութիւն* արբվ. *ընդրութիւնն* c *ընտրութեան* r *բիւն* արբվ. *ընդրութիւնն*

ապագործելոց արբ. *ապագործ եղեալ*

45 ZΣ *զսահման*

47 λ *որովք* M *աստուածութիւն* r *աստուածութեան* N *պահել*

48 M *դիմեցեալ* CDOTZαθμστφΣ *զեղչից* N *զեղչից* a *զեղչիւրացս* ns *զեղրաց* N *զեղչիւրուց* a *զեղչեւրացս* ns *զեղրաց* NRWηλblmo *այսր (*bm *այսմ) ջեւրաց*

սեղանոյ γ *սրբութեան այսր սեղանոյ* P *սեղանոյս* a *այսմ* Wl *սրբոյ* փխ *սրբութեան*

49 MVλ *փրծեալ* s *պրծեալ* արբ. *փրծեալ*

50 V *թէ* BDEGKMPRSWYZλΣcfhklnpqstux *Զարմեան* N *Զարմեան* արբ. *Զամրմեան* OTαμφ *Զարմեան* արբ. *Զամրեան* Γ *Զամբրեան* արբ. *Զամրեան* r *Զարման, Սաւիւզ*

51 ADEMσ *զայն (*KΓΣΦ *զայս* g *զնոյն)* փխ *զսոյն* BC *զայն* արբ. *զսոյն*

52 K չիք *իրաւամբք* ABGHKNUVΓΦh *խոստովանել* h *պաման*

53 U *ակամիցն* o *յակամաիցն* WYikmr *բըռնադատելոցն* τ *բռնադատելոցն* արբ. *բըռնադատելոց* N *կատարել*

54 UV *որպէս* փխ *Ուստի* ABCDEGUηθσΓΣΦalmtu *բաւանդակապէս* U *փրկութիւնն*

55 MNW չիք *կամաւ* R *համբուրեմ* արբվ. *կամաւ համբուրեմ*

56 K *մկրտութեան* NUr *զմկրտութիւն* ZΓ *զմկրտութեանն* s *զմկրտութեան* արբ. *զմըկըրտութեանն* K *զհարազատ* kr *հարազատ*

57 M *մոռացութեամբ* B այս տողից հետո ունի արբազրությամբ *Մեղա՛յ ստեղծողիդ զամենայնս մշտնջենաւոր, մեղայ։*

58 V *առ մարմնոյ* Z *ձեռ* s *ձեռնս* t *հոգի*

59 ABCDEGHKUWαθσΓΦa *կեանս* μ *կեանըս* արբ. *կեանսդ* KLMNPSTWXYαηλφbcikmr *զժողութեան* U *զժողութիւն* h *զժողութեանն* s *զժրողութեամբ*

60 h *ապաճա*

61 HKUVστΓ չիք *է* c և փխ *է* Z *սատակմանն* β *ինձ* Zβhu *վաթարս*

62 δ չիք *անկենդան ... մեղայ* λefht *մահու* N *ձաղկելիս (*P *ձաղկելիս)* փխ *ձաղելիս*

63 δ չիք *Մեղայ* h *անպատկառ* LPZ *քում* KMRSUVWγλblmr *բարձրութեանդ*

64 L *վերջինս* Zs չիք *կրկին*

65 S *է կործանումն և է կորուստ* K *երևեցայ* M *երևեցաւ* արբ. *երևեցար* W *երևեցար*

66 AGKMNUim *վաստակեցայ* փխ *վարատեցայ* CDEPβbk *վաստակեցայ* արբ. *(*Eb

արբվ.) վարատեցայ O վարատեցայ սրբ. վատաւակեցայ

67 δ գրեցայ սրբ. գեայ Γ ցրեցայ փխ գրեցայ

68 γ չիf ի KQαφ բարձանցն M բարձ փխ բարձանց

69 ω չիf Զի ωt զփուշս Qα դիզի β դիզեցի սրբ. դիզի θ դիզ..ի (երկու տառի տեղ է թողել, բայց չի լրացրել) μτ դիզի սրբ. դիզեցի σ դզեցի

70 U նմին փխ սմին βn ողբ ABCDEPUΓΦ աղաղակեցի GΣ աղաղակեցի սրբ. աղաղակի Y աղաղակեմ n աղաղակ..ի (երկու տառի տեղ է թողել, բայց չի լրացրել)

72 Scfop բագինս δ բաքին սրբ. բագին t զրագին N կորուաչ

73 K դժնդակ կակիծ h դժնակ փխ դժնդակ

74 K որս

75 K զարտաքնայարդար սրբ. զարտաքնայարմար P զարտաքնաբդար սրբ. զարտաքնյարմար W զարտաքնայարմար Σ զարտաքնայարդարս p զարտաքնաարդար V անմաքուրս

76 H զրոնեալ ΓΣΦ տապանս սրբ. որմս λ գարշունակս r գերունակ փխ գարշունակ

77 β զսին փխ Զսին c պանծանաւք փխ պարծանաւք Σc պաճուճեալ

78 RWfho զլոյս N շրջել

79 V զի գերանակիր τ զգերակիր սրբ. զգերանակիր φ զգերունակ (ω զգերունակիր) փխ Զգերանակիր Φ ակն r ակնն ΟΦ շըզահայաց փխ βշուառացեալ T βշուառացեալ սրբ. շզահայեաց ΓΣ շզահայեաց սրբ. βշուառացեալ

80 HΣ կենաց փխ փառաց

81 L ուրիք փխ իրաւք a վնասակար

82 QYβ տնօրինականս o տէրաւրինականն փխ տնաւրինականն ABDEGUΓΣΦ տէրունականն C տէրունականն սրբ. տէրունական ac տէրունական

83 A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներք, բացի QTXαηθμστφωb ձեռագրերից, ունեն յայտնութիւնս L աստուածական (S աստուածականս) փխ աստուածայինս

84 KLMWδcfostu երևմունս g արարչակիրս (h չարաչար գիրս) փխ արարչագիրս

85 θp խոնարհութիւնս

86 o զի փխ զոր ADEGHKPTδθστΓΦ խակ աչաւք (σ աչօքս) B աչաւք սրբ. խակ աչաւք C խակ աչօք սրբ. աչօք խակ LQYβμφ աչաւքս QUVλs չիf խակ N խմոլ

87 U չիf որ UVo մեծն KLQTXαηθτω պատասխանատուութիւնս SYσφg պատասխանատուութիւնս γ պատասխանատուութիւն μ պատասխանատուութիւնս սրբ. պատասխանատուութիւնս

88 u յօետարանին

89 W հիացումս Φ հիացմունսն

90 N հոգիս (x Հոգա) փխ Հոգս S հաշողականս փխ հալողականս H դանդաճմունս T անդամճման W անդաճունս ΓΦ անդամճմունս սրբ. ժանդ աճմունս (Φ դաւաճմունս) AG հնարաւորս փխ անհնարաւորս BCD հնարաւորս սրբ. (D սրբվ.) անհնարաւորս S անհնարաւոր

91 V βիւականութիւնս U անբերելիս փխ անբարգելիս

92 U իշմունսն

93 N չունի տողը m յարմարաւորս փխ յարմարականս

94 N անպատշաճականս փխ պատշաճականըս βf պատեհագոյն

95 h արժանայ հատոցս

96 V այսոսիկ L ի մեղաւորիս ω չիf իմ

97 NV ինքնահարուածք LPRTXYαθστbdgikmor տանջանաւորութիւն MQaln տանջաւորութիւն O տանջաւորութիւննն

98 o քան փխ քանզի V պարտս

99 Y զխայծուածս փխ զխայթուածս r խայթաւածս

101 V բարձրելո

102 m տ. 102—106 ունի խառնված տեղծիչ գիծած /102/ տեսուչ ձեռնկալ հաստիչ /105/ ապրեցուցիչ /106/ բարերար /102/ աւրհնեալ առատ հարուստ /103/ ահաւոր հզաւր ողորմած /104/ դարմանիչ կեցուցիչ /106/

104 σ յահաւոր

106 K չիf դարմանիչ կեցուցիչ

109 N յոյս փխ լոյս

110 h քաւութիւն երկայնամիտ

111 W եւ βէ H հայեսխս NOPWλbdgikmor հայեսցես s հայեսցիս սրբ. նայեսցիս Rγo մարգասիրապէս (τ մարասիրութեամբ) փխ մարդասիրութեամբ

112 ikr սովորութիւնդ

113 s նայեցեալ սրբ. հայեցեալ r կողկողեմ s կողկողիմ սրբ. կողկողեմ

114 W չունի տողը

115 ABCDEGLOQTUZΓΣΦs βէ (βէ) u և βէ V զունկն KUZδrs մատուցանես

116 Z անսացես

117 u և βէ

118 V չիf առ իս β դառնասցես

119 LMNQRTZαβγδηθμστφωΓagiqs ևβէ o ևβ c քարկոծիմ փխ կործանիմ

120 LS հարկանես σ հարկանեսցես

121 u և βէ H ընձեռեսցես (L տացես) փխ ընծայեսցես Z ընծես սրբ. ընձեռնես s ընծայես սրբ. ընծայեսցես

122 u և βէ r βէ սրբ. ևβէ ACDEHOγΣΦhpx ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն ևβէ (ևβէ) γΣx ցուցանես s ցուցանես սրբ. ցուցանիցես

123 ABCDEHKUVωΓΣΦ սաստիցես eqtu սաստես hr սաստակեսցես փխ սաստեսցես

124 qu և ևβէ t և βէ H տեսանիս UΘΓ տեսանիցես σ տեսանես սրբ. տեսանիցես Φ տեսանես սրբ. տեսանիս

125 C βէ սրբ. ևβէ Gωu ևβէ սրբ. βէ ADEHOVγδΣΦikr ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն ևβէ (ևβէ) Vωik սարսափիմ

126 u և βէ V հեծիմ ω հեծեծիմ

127 cefp βէ s հարկանես u հերքիմ

128 tu և βէ O ողրոցս փխ զրոց PQSθμτ զրոց սրբ. զողրոց (τ ողրոց) β զողրոց զրոց սրբ. զողրոց A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներբ, բացի LTXYαηφ ձեռագրերից, ունեն զողրոց փխ զրոց A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներբ, բացի LMNOPQRSTXYαγηθμστφadikr ձեռագրերից, ունեն վհատութիւնս E առնիցես r առնես X տագնապիմ սրբ. տոչորիմ Y տոչորիմ տագնապիմ

130 β βէ սրբվ. ևβէ ABCDEGHOUVβγδΓΣΦ ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մընացած բոլոր օրինակներեն ունեն ևβէ (ևβէ)

132 A B C D EGHOVβγδΣΦbfp ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներեն ունեն ևβէ (ևβէ) KLQSTVXYαγηθμστφω ուժգինս s ուժգին սրբ. ուժգինս U ուժգնարկես փխ ուժգին ակնարկես r սուզանեմ

133 qtu և βէ hr անհայեսցես tu անհայես

134 m կոչես N խրթանամ փխ խիթամ

135 o չիf ևβէ λ աջս սրբ. աչս m աչ K յառնես b յառիցես m առիցես փխ յառեսցես s յառես սրբ. յառեսցես Um աղաչեմ փխ ամաչեմ

136 fp βէ Nαδθστφωabehimqu տայցես h կորընչիմ փխ երկնչիմ

137 P պարգևս

138 Dr գերանութիւն

139 HWln գշնորհքն β գշնորհս τ ևβէ զուխտըն սրբ. զուխտն T ցրուեալ սրբ. ցբրեալ Vlt ցրուեալ

141 M գհամարձակութիւնն

142 BLMPXZs էից HQTαβγδηθμτφωΓΣΦa էիցս U էիս սրբ. էիզ N բարկացեալ

143 ABDEHKδΓΣΦx շնորհիդ C շնորհեզ սրբ. շնորհին G շնորհին սրբ. շնորհեզ

144 N զպատուս

145 P չիf առ W ճեղք δgh խեղք Σ մահուանցն O հեծութեանն UVΣ հեծութիւն KLNRSWXYZλΓΣΦabimos ցաւոց

146 H ժամանեսցես f ժամանեցուսցէ r ժամայնեցուսցես

147 β զազդեալ a զասդեայն ABDE լցեալ G լցեալ սրբ. լնանիլ U լնալ Z լնանիլ q լնանիր C լցեալ սրբ. լնանիլ ի ABDEQZγs չիf ի LSVY առ իս փխ ի յիս

148 Z զազարեսցուցէ

149 V Ով փխ Որով Hδ քաղցրութեամբդ CR քաղցրութեամբ սրբ. (R սրբվ.) քաղցրութեամբ քո Zcdefhikmpstx քաղցրութեամբ քո (px քով) U պատուաստել

150 ADGHKOUΣΦ լցեալ ի քեզ եւ (ΟΦ չիf եւ) նկատեալ BC լցեալ ի քեզ եւ նկարեալ սրբ. նկարեալ Z նկատեալ փխ նկարեալ, չիf յոգի t հոգի

151 ADEGHKVΓΣΦ պնդեալ գոայց (U պնդեալ պնդեցայց) փխ գոեալ պնդեցայց BC պնդեալ գոայց **urp.** գոեալ պնդեցայց Y և քաւեալ N քաւել p ստեղծայց

152 N ի կրկնված O չիf ի σ փրկութիւնն ABDEGHKσΓΣΦ կենաց անմահին C կենաց անմահիցն **urp.** անմահից կենացն LSY անմահ կենացն V կենացն անմա-

հից δ անմահիցն կենաց s անմահից կենացն **urp.** կենացն անմահից OUղ անախտականացն

153 N Հոգով γ գովութիւն փառք λ փառ Zs փառք իշխանութիւն և պատիւ այժմ և միշտ (Z չիf միշտ) Zλs չիf յաւիտեանս Kγ յաւիտեանս յաւիտենից

154 DNRUZλσhost չունեն տողը

ԲԱՆ ԻԸ

Վերնագիր.

o չունի վերնագիր EKNOPRWZαβδηστabghimqtu վերնագիրը կրճատ HTλ համառոտագրությամբ L Նորին փխ վերնագրի M վերնագրի փխ կետեր NUσbx Հեծութիւն PUVXYΣhr բան r չիf ի OQ սրտէ V սրտի x չիf սրտից

1 o չունի տ. 1—121 K չիf յայտնեցից

2 K չունի Եւ յաղագս ոյգ AGOQRTUσΦ ոյր CDE ոյր **urp.** (D **urpվ.**) ոյգ WZΓak (ճվկն) s որոց փխ ոյր Σ որոց **urp.** ոյր Y նշանեցից

3 K կամ վասն որոց յայտնեցից փխ տողի ω տ. 3–ի փխ ունի տ. 4 և ընդհակառակը

4 W չունի տողը Z և կամ Γ զոր բան փխ զորբան KSXY ծածկեալն V ծածկեալս Za ծածկեալ ΓΣΦ կարծեալս փխ ծածկեալս

5 b չիf վասն Z որոյ b զորոց

6 MOQ զներկայիցն Lδ անդէն (η աստէն fhp աղդէն) փխ արդէն λ արդեն **urp.** աստեն

7 Zs եթէ N զյանցելոցն M զոր **urp.** զորս

8 Nβcd զյապագային (զյապագայիցն) s զապագայիցն **urp.** զյապագայիցն Z զորոց β որոց s զորոց **urp.** յորոց t կասկածիմ

9 Zγs եթէ Ucs բազմասահ V զբազմասահ **urp.** զբազմասահման g բազմաշահ փխ զբազմասահ AHKΣ զբազմաշարժութեանցըն փխ զբազմասահ շարժութեանցն BCDΓ զբազմաշարժութեանցն **urp.** (D **urpվ.**) զբազմասահ շարժութեանցն Z շարժութիւնն r շարժութեանց s շարժութիւնն **urp.** շարժութեանցն Q խարեցաս **urp.** գլորեցաս Z գլխաւորեցայ փխ գլորեցայ

10 λ համարել Z մեծ աստուծոյ

11 Zs եթէ BCDEHMNUWΓΣabcdefhkmnqr զանկերպագրելին փխ զանկերպագրելին Zs զանկերպագրեալ γt զանկերպագրելին **urp.** զանկերպագրելին λ զանկերպագրելին **urp.** զանկերպագրելին Zs ինձ յիշատակել U չիշատակել Y չիշատակելի

12 e այս տողից մինչև տ. 45–ի մահու բառը ներառյալ ունի հետագա գրչությամբ δ զնուաղն որ է **urp.** զնուազան որ են UV առաւելագոյն փխ առաւել

13 γtu եթէ Kc զթեթևագոյնքն Nb զթեթևագոյնն P զթեթևագունեան UV զթեթևեան փխ զթեթևագոյնն

14 ΗΓΣΦ զհոգևկանաց

15 KUγ եթէ Q չիf թէ UVWqstux զմարմնականացն qux սպանողաց

16 Sβ զրուեան L հեշտաբանաց (h հրեշտակացն) փխ հեշտակեանացն

17 Kγ եթէ V զվնասակոտոր (e1 զծայրակատար) փխ զծայրակոտոր p զծայրակոտոր **urp.** զծայրակատար P վնասակարացն փխ վնասակարութեանցն

18 AGΓΦ եւ փխ թէ BCDΣ և **urp.** (D **urpվ.**) թե (թէ) K եթէ T և **urp.** և թէ Mc զտեսականացս Pλabdflpux զտեսականաց τ տեսականացն

19 H հպարտութիւնն (NWhl հպարտութիւն) փխ հպաւորութիւն MZVγωΓ հպաւորութիւնն s հպաւորութիւնն **urp.** հպաւորութիւն

20 Zγs եթէ M առ s զշունչ ABDEGKNRVղτΓΣ հեռաւորութեան CΘΦ հեռաւորութեան **urp.** հեռաւորութիւն Zs հեռաւորութեանն

21 γ զդիւրին ABDEKMUVωΓΣΦ խածանմունս C խածանմունս **urp.** խածմունս Pe1 ծախմունս (Yσhx խայծմունս) փխ խածմունս

22 Zγ եթէ AEGKNOVλ զերկրաւոր (HLMPQRTUWXYαβδθστωΦbfhiklmprtx զերկրաւորն Z զերկնաւոր) փխ զերկարաւորն BCD զերկրաւոր **urp.** (D **urpվ.**) զերկարաւորն c զերկրաւորն **urpվ.** զերկարաւորն ABDEGHKΤδΓΣΦ նեռաձգութիւնն C նեռաձգութիւնն **urp.** նեռաձգութիւն Vλ նեռաձգութիւնս

23 DMr զխորութեան s զխորութիւնն **urp.** զխորութեանն Zm անչափութիւն s անչափութիւն **urp.** զանչափութիւն

24 Zγs եթէ

25 W զոգնագլուխն h Զոքնագլուխն U պորնկութեան a պոռնութեան

26 UZγs եթե (եթէ) KMr զառողջութեան m զառողջութիւնն L բժշկութիւն փխ անբժշկութիւն β անբժշկութիւն s անբժշկութիւնն **urp.** անբժշկութիւն

27 U զպարարիմն

28 Zγs եթէ V զսովին փխ զսովիլն OQRWXYθλτωcfghiklrx բարոյն m հոգովն

29 Zδs զխնամով NSXYZγrs հանդիսանալն β ախորժելիս

30 γ եթէ Kθτ զբռնադատութեամբ UVλ զբռնադատութիւն Z զբռնադատութիւնն β զբռնադատութեամբն e1ht զբռնադատութեան (զբռնադատութեանն) s զբռնադատութիւնն **urp.** զբռնադատութեանն Zβλbmst առաւմբք σ առամբ g առաւմբ h առաւամբ MORλabcfhmpt ձգիլ Wg ձգել e1 աստուսա ի նոյն α ի նոյն ի β ի նոյն **urpվ.** ի նոյն ի s նոյնն

31 N մահ

32 γ եթէ C զընդունայնութեան **urp.** զընդունայնութիւն MNUVλt զընդունայնութիւն Z զընդունայնութիւնն h ընդունայնութեանն s զընդունայնութիւնն **urp.** զընդունայնութեանցն A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի LQSTXYαγηθμστφωr ձեռագրերից, ունեն զընդունայնութեան

33 a արգարիւ

34 Za զառականաց t զառականացն λ յայտնեցի փխ յանդիմանեցի

35 B զընդդեմս X գործեալ **urp.** գործել Y գործել Z ներգործեցի (fhpx ներգործեալ) փխ գործեալ Zfhsu ըստ իմաստնոյն Eac իմաստնոյն **urpվ.** (a **urp.**) ըստ իմաստնոյն Γ իմաստնույն

36 V չիf Որ Wδ հանճարեղք ω վերարկուեացն B զամաւթս **urp.** զամաւթանս

37 L աւտարացեալ e1 օտացեալ փխ Աւտարացեալս L հեռացեալ

38 AEHUVλσΓΣΦ սրբութենէ BCDG սրբութենէ **urp.** (D **urpվ.**) սրբութեան MNZδm սրբութենէն s սրբութեանն **urp.** սրբութեան GWλ կուսութենէ N կուսութիւն hm կուսութեանն

39 VW յարդարութենէ hm յարդարութեանն e1 անպարկիշտս փխ ամբարիշտ V բարեպաշտութենէ hmr բարեպաշտութեանն

40 UVZ բերանով Zs ատացիչն փխ ատացողն Z երիկամբքս s երիկամամբքս

41 MNUV շրթամբք ABCDEHΓSe1 պատուամատոյցս Φ պատուամատոյցս **urp.** պատուամատոյց Z սրտիւ

42 βφω եթէ (եթէ) **urp.** և եթէ (եթէ) Φ թէ (qu և թէ) փխ Եւ եթէ A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի LQTVαγδηθμστ ձեռագրերից, չունեն Եւ

43 Hδ յանդիմանութիւն փխ յանդգնութիւն

44 W չունի տողը Y զլուր փխ լուր μωp պաշտաունատար

45 O միտն kr միտ N երբեակ փխ երկեակ γ ճանապարհաւք

47 WωΣabcghm հասանիմ Φ հասանեմ **urp.** հասանիմ

48 m ժամանիմ

49 e տողն ունի ուշ գրչությամբ W անծկանան փխ Անձկամ

50 LNOPQSTYαβγδθλτφabcdfghnpqx փափադեմ (փափաքեմ) R փափագեմ **urp.** փափագիմ

51 G պատահեմ արբ. պատահիմ Kδn պատահեմ
52 ABKNRWXYZx երկիր CGSas երկիր արբ. երկրի U կիրս փխ երկրի V երկիրս μ երկրի արբ. երկիր
53 Z պատգաւոր փխ պատգամաւոր P պատգամաւոր եւ
54 Z զայս փխ զայսոսիկ
55 n այս տողից մինչև տ. 59 ներառյալ վերականգնված հետագա վերաշորգողի ձեռքով PUθtanιq դիւրին q է ADEGHKSXYΓΣΦ զսոսա BC զսոսա արբ. զսոսին
56 KWg տարժանաւորս MZs տաժանաւորիս UV տարժանաւորիս h աչովն τ աչովն կարել արբ. աչով նկարել MZe նկատել (r նկար) փխ նկարել
57 HUVβΣ այսորիկ փխ այնորիկ K ցրեցի փխ գրեցի U խնամելոյ (Z յապաղելոյ) փխ խնայելոյ
58 L ջնջես
59 VΣ չիf մեր s կոչեցար փխ անուանեցար
60 c բանի մաղթանաց V մաղմաթանաց x եղր V երջանիկ
61 h ի հոգի KLQSTXYαγδθμστφω ոգի
62 fhp բանի Eeqtx զսոյնս Y զայն փխ զսոյն
63 W յամայն փխ ցամէնայն Z վտանգեալս h վտանգից փխ վտանգեալ s վտանգեալս արբ. վտանգեալ
64 P չիf Անկեալ a ի վիհ արբ. անկեալ ի վիհ s մեղացս արբ. մեղաց N անընդհանաց
65 S չհաւատամ արբ. ոչ հաւատամ Uα չհաւատամ M ևթէ s լսես արբ. լսես իսկ NV չիf իսկ
66 Uλc ինքնագրսով V գերիս δ դերի արբ. գերիս
68 t կնկեցի EPαβθσφbcptx առ ի HKLMNRSUYγδηλωΣadefhikmqru առի փխ առ CDΓ առ արբ. (D արբվ.) առ ի
69 UVfpx ամենայն r մատանց փխ մասանց x կենացն b հնարս
70 B այս տողից մինչև տ. 108 ներառյալ չունի h կապելոյս U մեծասցին
71 u մարգարէին KNQRUWXYλfh բարիոք Zl բարոք ωkrs բարուրք LTδημφ քեզ փխ է QUVWZβacefhlpqtu չիf է γω է քեզ s խրատեալ արբ. է խրատեալ ADEGKθστΦ խրատել Γ խրատեալ արբ. խրատել
72 t գտեալ Y հոգովքս UVY չիf քո t քով AGHKLPSUVWYZθλσωΓΦblp երգել μ երգեալ արբ. երգել
73 Σ չիf հաստատնով AGKUZθλστωΓΦ ապաստանել V ապաստանիլ W ապաստան եղեալ փխ ապաստանեալ μs ապաստաննալ արբ. ապաստանել (s ապաստան եղեալ)
74 Q բան
76 γ զմեզս մեր
77 L զբարութիւն փխ զբարիս
78 Y վայելեացեն փխ վայելեսցեն Uh բարութիւն d բարուրեան
79 R լուիցէ արբ. լսիցէ
80 r վկայ փխ վկայեսցէ W չիf է
81 γ այսոսիկ V վճիռք Z պաշտելիք
82 β պամայն (h պաման) փխ պայման qtx նոյնագոյ սահման η նուագոյ ru նոյնագոյն փխ նոյնագոյ
83 Z չիf կէտ տէրունի d բարուրեան
84 qtx Հրաւէր սփոփանաց Sβ գփոփանաց Zγs ճշմարիտ փխ ճշգրիտ
86 D նոյն (θτ այն) փխ սոյն a հաւատամ ընկալեալ արբ. հաւատ ընկալել
87 Lδcikrs ըստ փխ ընդ
88 ikr չիf յամենայնի θτ զմեղանաս h զմեղս փխ զմեղանս Gbs բազմաբեռինս արբ. բազմաբեղուն MNSWYZλamt բազմաբեռինս (u զբազմաբեռինս) փխ բազմաբեղուն O բազմաբեղիւնս γl բազմաբեղունս արբ. բազմաբեռինս fhp զբազմաբեղունս
89 AGHτΣ զաւրացուցանես C զօրացուցանես արբ. զօրացես KUV զաւրացուցես N զաւրացուցես OWβdfhiklpr զաւրացես Z կարողացես փխ զաւրացես Γ զաւրացուցանես Φ զաւրացուցանես արբվ. զօրացես s կարողացես արբ. զօրացես N բարձրեալ Σ բարձրացուցեալ
90 Σ չիf Ահ, զամենաքշուառ σ կործանեալ արբ. և կործանեալ tag և կործանեալ HWl ոգիս
91 V ամենայնի U իշխան փխ իշխես
92 ω հասանիս
93 W ամենայնից փխ Ամենից
94 r չունի տողը
95 WY դիմահար փխ ընդդիմահար
97 ZΣ չունեն տողը N չիf Զամենայն Γ զամէն փխ Զամենայն
99 ACDEKθστωΣ զամենազժուարամոքելիս փխ Զամենայն զժուարամոքելիս N զժուարամոքես փխ զժուարամոքելիս
100 LQSXαγδημστφω զպարտս Σ պարտ Z Թողուս փխ շնորհես
101 γ զյանցանս
102 Ταθστφω զաւրաւոր հզաւր
103 Z զամենայն փխ Զամենեցուն r զամենիցուն s զամենայն արբ. զամենեցուն MΣqu մեզս AGHKUVWθστΓ ընկղմես CΦ ընկղմես արբ. ընկղմել LN Թողուլ փխ ընկղմել ADEGHKθστΓΣ չթացուցեալ C չթացեալ արբ. չթացուցանել UV չթացուցանես Φ չթացուցեալ արբ. չթացուցանել ADEGHKθστΓΣ բառնաս CΦ բառնաս արբ. բառնալ V բարձրեալ փխ բառնալ
104 s իբրև արբ. իբր x Իբրև D կայծական արբվ. կայծական փոքու E կայծական փոքու s փոքու արբ. փոքոյ t կայծականց Γ սահմանել r սահման փխ սահմանեալ
105 x ընկուզեալ փխ ընկուզեալ λ չիf կոբուսեալ r կուրուսեալ արբ. կորուսեալ UV համատարածն փխ տիեզերատարածն λ ծով
106 Lam մաղթողաց փխ մաղթանաց ZθστΣahs վերծանողաց x գերծանողացն KZs այսր ※ մատենիս
107 ADEGHKVΓΣΦ չարչարանաց եւ խաչի C չարչարանաց և խաչի արբ. խաչի և չարչարանաց արբ. չարչարանաց s խաչի և չարչարանաց և խաչի β չարչարացաց
108 A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներ, բացի Kbm ձեռագրերից. չունեն եւ LX չիf մահու Y քո որդոյդ LMNOPSUVWXYZβγηθλτabgmrux հայր Rs հայր արբ. հայրդ VZγλΣhs գթութեանց
109 LTαηθμτ սկզբնաւաքողի փխ Սկիզբն առաքողի Y չիf առաքողի h ողբերգութեանն UVZk այսր s այսր արբ. այսմ G արտաստւածին (N աւտարածին Y արտաւսրագին) փխ արտաւսրածին
110 Y մաղթանաց փխ դեղ h կենաց փրկութեան L փրկութեանց UV ընծայեցոյց փխ յարմարեցոյց
111 r եղէցի ACGUZs բժշկել B բժշկել արբ. բժշկեալ
112 h խոստովանութեամբ γ նկարեցոյց փխ նկատեցոյց (վրան արբագրման նշան է դրել, բայց չի արբագրել) նկարեաց (ehlqx նկարեցոյց) փխ նկատեցոյց
113 N այս
114 λ ազատեալ փխ անարատ K պարտուց σ պատեաց փխ պարտեաց
115 EKMUV զհպարտութեան WY թև a թեւ արբ. թեան chpux զթև AGHKNVXΓΣΦn հարթեալ BCUa հարթեալ արբ. հարթել Y հարթելով
116 h իսկոյն փխ Ի սոյն Σ նոյն փխ սոյն QΣ կանովնի
117 r եղէցի U վերծանեալ փխ գերծեալ N չիf մահու
118 σ սկըսբնականաց η միջնոց և վերջնոց
119 H երրորդութեամբեդ SWβ երրորդութեանդ λ երրորդութեամբ c երրորդութեամբն
120 G այս տողի նորոգութիւն բառից մինչև բան Իթ տող 32 ներառյալ ունի ուշ գրչությամբ Gιh լուսաւորութիւն
121 x որս h երգեացուք փխ գրեացուք U ընդ երջանիկ գտեալ ընդ GιΤασφ երջանիկք Gιachs նմին (Σ նոսին) փխ սմին RWβλbgmtu սմին ամէն γ սմին բառից ներառ o-ածև նշան է դրել և ավելացրել գբեզ տէր փառաւորեացուք միշտ ապրենալ յաւիտեանս ամէն σ սմին այժմ և յաւիտեանս

Այս տողից ետո է—Թ նաավածներք պարունակող բոլոր օրինակներք, բացի Tq ձեռագրերից, ունեն ետևյալ եզրաբանվերջաբանը, ABCDUXZαδηθμτφωΓ ձեռագրերը՝ լուսանցքում, իսկ մյուսները՝ բնագրի կարգում (O եզրավերջագիրն ունի նաև ուշ գրչությամբ). Ընդդիմամարտ (Ro Ընդդիմամարտիցն) դիւաց (O չիf Ընդ-

դիմամարտ դիւաց h *դիւացն) այս նուագ աղաւթից (*Zβs *Այս նուագ աղաւթից ընդդիմամարտ դիւաց) եւ (*O չիf *եւ* Vs *ի փխ եւ) դիւասարսուռ (*HLPZδσΦbcfhlmopsx *դիւասառսուռ* O *դիւասըռսուր* W *դիւասառսառ* a *դեւասարսուռ) չերմնատագնապ (*KWβλabcefghikmoprx *չերմատագնապ* M *չերմնատագնապն* V *չերման տապախան* Zs *չերմութեանց տագնապ* δ *չերմնատագնապի* σ *չերման տագնապ) ախտաւորութեանց (*KU *ախտաւորութեան* O_1 *ապախտաւորութեանց [*W *ահաւորութեանց* Zks *աշխատութեանց] փխ ախտաւորութեանց) աստուծով (*σ չիf *աստուծով* r *աստուծոյ) փարատիչ (*O *փարատի* Wl *փարատիչ* μ *ազատիչ [*σ *վասն փարատիչ լինելոյ* τ *ազատի] փխ փարատիչ* N *փարատիչ ցաւոց և վշտացելոց ազաւթաւք Նարիկից...)* T եՆբավեՒնագրի փխ ուշ գրչութեամբ ունի *Աղօթք չերման* q *Ընդդէմ սարսուռ և դիւական չերման փխ* եՆբավեՒնագրի KNh ձեռագրեում եՆբավեՒնագրին ճաջարդող է—Թ հատվածները դիտված են իբրև մեկ առանձին գլուխ. Kh ունեն *Բան ԻԹ,* N *ԻԳ* նշում: KN եՆբավեՒնագրից առաջ ունեն *Վերսին յաւելուած կրկին հնծութեան (*N *հնծ... որով ընդնաւվում է) նոր ... (ընդնաւվում է)* Z էջատակին ունի նաև *Բան վասն չերման*

122 G_1KYZcf *այսքանեաց* ω *անբաւիցս* Remx *հրաշիցս* H *հանդերձից փխ հանդերձիւ*

123 HLMNPSWβλm *անուն* Rs *անուն* urpվ. *(*s urp.*) անունդ*

125 a *ասդուձն*

126 f *Նութիւն* h *էութիւնն* Z *անքնին (*σ *անքննելի) փխ անքննելի* h *գոյութիւնն*

127 h *Իսկութիւնն* L *անբաւընդակելի փխ անբաւելի* h *զաւրութիւնն* βσ *անզնելի*

128 O *չունի այս տողից մինչև գլխի վերջը* h *կամքն, ակնութիւնն անհասանելի պատճառ որոյ հայրութեամբ փխ անսահմանելի*

129 h *Մեծութիւնն, բարձրութիւնն* ABWYZμτΦamstu *անբաւանդակելի* C *անբաւանդակելի* DEU *անբաւընդակելի* urp. *անբովանդակելի*

130 h *որքանութիւնն, առաւելութիւնն, անհասանելի բառից հետո ունի տ. 128–ից տէրութիւն անսահմանելի*

132 Wg *քո փխ քոյդ* r *անպարագրելի փխ անպարագիր* γ *զաւրութեան* ω *զօրութեամբդ* h *զաւրութիւնդ*

135 Zγ *մարգոյս*

136 G_1ϑσ *արեանդ* B *վտակի* urp. *վտակն* G_1-Tγe *վտակէ* r *վտանկի փխ վտակի*

137 N *միանգամայն փխ միանգամ* ω *մշտնջենաւոր* k *մշտնջենաւորսն* kr *մաքրեցա*

138 r չիf *արդ* L *յայսպիսեաց* urpվ. *յայսց* A և *այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* G_1N *ձեռագրերից, ունեն յայսց* x *յարարչակերտս* γ *խորհրդոյ*

139 Zs *գործոց* s *չարաց* urp. *չարեաց* V *իւրոց* bt *հրեշտակացն* r *հրեշտաց*

140 x *հալեսցի փխ հալածեսցի*

141 K *անկեալ փխ առաքեալ*

142 S *շինուածի* Z *շինուածոյս* K *խորանս* S *խորանի* G_1Zs *բնակութենէ* h *բնակութենանն* G_1 *արտաքին* β *յարտաքինն խաւար*

143 Σ *զարտասուս* G_1NXYZηϑστωac *ողբոց* Σ չիf *ողբոցս* s *ողբոց* urp. *ողբոցս*

144 Y *զհաշումն փխ զհառաչումն* K չիf *ձայնիս* UVη *ձայնի* Z *ձայնից* β *ձայն* b չիf *ի*

145 G_1 *համայն փխ հարման, հեղուսից*

146 G_1 *քառնափուշ* L *տանջանատեսիլ փխ տաժանատեսիլ* UVWβλg *տարժանատեսիլ* ABCDEHKOQSUVYZημωΓΣΦgstux *ոգեպահանջիցն*

147 qx *միածին* HΣΦ *յաշտարակի* X *յաշտարակի* urp. *յաշտարանի*

148 N *չարն*

149 V *սարսուռ* Γ *սլագէ*

150 ch *որ*

151 G_1 *սկզբնարան փխ սկզբնարար* M *սկզբնարան* urp. *սկզբնարար* NPUVZγδΓΣasu *սկզբնարարն* T *սկզբնարար* urpվ. *քսկզբնարարն* e *սկիզբնարար* VZγamst *մահու*

152 Um *գովեալն* UV *զգլուխն* A և *այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* G_1KMNYZβγλμωcefpqstux *ձեռագրերից, ունեն զգլուխ*

153 BCG_1KVΦ *յաւանդելն* Z *աւանդել* λ *աւանդեալ* s *աւանդել* urp. *յաւանդելն* LMPSUWYαβγσφωbcdfhilmoprt *զոդին*

154 S *ապստամբութեամբ* V *ապստամբնութիւն*

155 L չիf *ի կոր*

156 V *անմահ* λ *խոկութեան* Z *յորովայն*

157 BHNi *համբարձեալն* s *հպարտութիւն կարծեալ* urp. *ի պարտութիւն կարծեցեալ* K *կարծեալն* Lβ *կործանեալ փխ կարծեալ*

158 HVWΓ չիf *ի* L *մերին փխ մին* V չիf *սուտերին* N *դիպեսցն փխ դիտեսցէ* S *դիտեսցի*

159 Nh *զառաջինն* Ro *հարուածեն* Wλemqtx *հարուածան* c *հարուածն* urp. *հարուածան*

160 Pr *մահացու փխ մահացաւ* ABDEHKLORVXΓΣΦ *ընդդիմամարտութիւն* C *ընդդիմամարտութիւն* urp. *դիմամարտութիւն* U *ընդդիմամարտութեան* g *դիւամարտութիւն փխ դիմամարտութիւն* LPWXYZβδλΦΓabdgino *թիւնից* Nr *թիւնիցն* k *թիւնից* urp. *թունից*

161 Mce *կենարարին* r *կերպարան փխ կենարարն* Zs *ամենահզաւրին*

163 L *իրր* urp. *իրրև* h *իրրև* Zb *հոգւով* G_1-Zs *խոստովանիմք*

164 K *զաւրութիւնն սոսկ* DΣh *զաւրութեան* G_1UVr *զաւրութիւն* W *զմի ամէն փխ զմիասմէն* Z *զմիասմէն* δ *զմիասէն*

165 hik *ի մի* UVη *խորհրդական* G_1Uηeqtux *խորութիւն* Z *զխորութիւն* h *խորութեանն*

166 r *զանգակիզրն* t *զանձնաւոր*

167 T *ժամանակի (*r *ժամանակդ) փխ անժամանակդ* β *անժամանակդ* urpվ. *անժամանակ ի* δ *անժամանակ ի* μ *անժամանակ ի* urp. *անժամանակդ* Z *հաւրդ* o *հարր փխ Հաւր*

168 KβΓ *միայնոյ* V *ամենասուրբ փխ Սուրբ*

171 DEKZβγ *գովութիւն (*G_1 *գոյութիւն) փխ գոհութիւն* α *գոհութիւն* urp. *գովութիւն* μ *գովութիւն* urp. *գոհութիւն* h *գոհութիւնն* R *զաւրութիւն* urp. *զաւրեղութիւն* UV *զաւրութիւն*

172 Xλ *վայելչութիւն* KLNVr *մեծութիւն* ho *մեծութեանն* W *բարի վիճակ* μ *բարէվիճակ* urp. *բարեվիճակ* N *հարթութիւն* a *հարթութեանդ* g *արթութեան* h *խարթութեանն*

173 Σ *զուգակշռո* r *զուգակշռո* urp. *զուգակշիռ* C *հաստատութեան* urp. *հաւասարութեան* U *հանգիստութեան փխ հաւասարութեան* r *հաւասարութիւն* CD *յաւիտեանս* urp. *(*D urpվ.*) յաւիտեանս յաւիտենից* EKMNPSWXYβλabcdefghiklmnopqrstux *յաւիտեանս յաւիտենից (*λ *զաւիտեններ)*

174 Zβγλ *չունեն տողը* Σ *ամէն ամէն*

ԲԱՆ ԻԹ

Վերնագիր.

o *չունի Բան նշում և վերնագիր* Kh *համարակալված Հ փխ ԻԹ* s *տողատակին ունի նաև ձառ գսան և իններորդ* EKNPRWβσbghimoqtux *վերնագիրը կրճատ* L *նորին Գրիգորի փխ վերնագրի* M *վերնագրի փխ գիծ* Tδηλn *համառոտագրությամբ* NUσb *հնծութիւն* h *առ նորին հսկողի* G_1PUVYβωΣorx *բան* r չիf *ի* S *սրտից փխ բանք* α չիf *բանի* QZ *սրտէ*

2 SY *բարձրելոյդ* τ *միոյդ* urp. *միոյն*

3 Z չիf *Որ* s *զողջոյն* urp. *որ զողջոյն* qtux *ջօրն ողջոյն* M *զողջոյնն* W *զաւր* r *զօրուն փխ զաւրն* KL *ցուցեր Քողութեան*

NPYZadkor *Քողութիւն* V *փրկարան* urp. *փրկական* W *փրկանակ փխ փրկարան*

4 h *չունի տողը* r *(կորտեան) և զատապարտսպան*

5 ABCDEHKNUVXZβημωΓΦs *յեղանակել* σ *յեղանակել* urp. *յեղանակեալ* s *զաւուր չարն* urp. *զաւուրն չար* Z *չարն* h *ակնկալութիւն* r *ակնկալութեանն*

6 c *ախտացելոց*

9 Wb *անապական փխ անապակ* h *տրամեցելոյս աւծումն կոչման*

10 CHω *սպեղանաց* C,UWox *վիրաւորելոյս* Γ *վիրաւորելոյս* urp. *վիրաւորեցելոյս* h *վիրաւորելոյս*

11 D տողն ունի ուշ գրչությամբ SY գրաեցելոյս o գլորելոյս փխ գրաւելոյս
13 h չունի տողը u շնարհաց Mλ խոտորելոյս (V խոտեցելոյս Wl հոտելոյս) փխ խոտելոյս
14 HZ չունեն տողը W կոչմանն p կողման փխ կոչման M պարտելոյս (Wr կապելոյս) փխ կապտելոյս h կապտելոյս
15 h չունի տողը UZ կործանելոյս μ կործանելոյս urp. կործանեցելոյս
16 Wor գլորելոյս
17 β տողն ունի լուսանցիում՝ fեռված e չունի տողը DPդωhikoru աւժընդակ U աւժընտակ P անկելոյս փխ գայթակղեցելոյս a գայթագղելոյս h գայթագղեցելոյս
19 Qτgo սանդուխաք λ սանդուխատ m սանդուխդք h երանութեանն αդθτbdhq եղկելոյս
20 ESWωe ճանապարհք μ ճանապարհ urp. ճանապարհք AK շաւղուց OUβΓ շաղուաց փխ շաւղաց RZ շաւղաց urpվ. (Z urp.) շաւղուց LTαγδηθμστω մոլորեցելոյս R մոլորելոյս h մոլորելոյս
21 P պարտաւորելոյս (V պատելոյս) փխ պարտելոյս h պարտելոյս
22 G₁ յուսագրութիւն փխ յուսագրութիւն f յուսադրութիւնն h լքելոյս
23 Z չունի տողը Y կենկալ փխ ձեռնկալ a ձեռնակալ h հերքելոյս
25 f սահման փխ սահմանեալ
26 r հեղոյս
28 λ Պողոսի DE գոհաբանութեան MΣ գոհաբանութիւն
29 o քանզի և ABKLPORTαδηθστφωΓΣ իննուց C իննուց urp. իննուց G₁ յինուց s իննուց urp. իննուց MQSXαβφabcdfghikmnqu յսնից VWl յիսնոց o յիսանից ptx յլսնից G₁ չիf եւ թուց երից U թուից θω չիf երից (θ տեղ է թողել, բայց չի լրացրել ω լուսանցիում ունի երից չպիտի) X երից և չորեակ urp. չորեակ η չիf երից եւ u երից և չորեակ urpվ. չորից s և չորեք urp. չորեք ADHKSUWZτΓΦho BCN չորեք urp. չորեակ MPQTβγδθλφbdklmr չորրեակ Vημω չորից σ չորեաք Σ չորեք urp. չորից
30 G₁KVWβσωcfhlp վաղորդենէ δ վաղորդենէ urp. վաղորդայնէ u վաղորդայնէ urpվ. վաղորդենէ o վաղորդեան և Ki տունչեան Zkos տուընչեան r տընչեան
31 H անդունա փխ Անդուստ λ կաոկատամբ
32 cefhp նոյն փխ սոյն Uλ անարդեալ h արդել փխ անարդել
33 K չիf զաղերսանաց O զաղերսականաց urp. զաղերսանաց K զակնկալութիւն b ակնկալութեան
34 N միմեանց բարեգործել Vλ բարեգործեալ o շնորհաւորութիւն փխ շնորհաւորութիւն
35 e այս տողի թղուածութեան բառից մինչև տ. 64 ներառյալ ունի ուշ գրչությամբ NU թղուածութիւն r թղուածութենանն s գիւաոս
36 Mλo զաւրութեան h բոլոր էից փխ բոլորից LPSUVWXYγbe₂ikoqrtu տէր Յիսուս Քրիստոս Γa տէր Քրիստոս urp. տէր Յիսուս Քրիստոս
37 o որով f սահմանեցի ABCDEGHNΓΣΦh կշռութիւն o կշռութեամբն LQSTXYZαβδηθλστφe₂s չափոյ Γ չափոյ
38 N ստաւղիդ փխ Հաստողիդ UV հաւասարութեամբ Zλasx հաւասարութեան ABGω կցորդել C կցորդել urp. կցորդեալ μ կցորդեալ urp. կցորդել
39 f մնայ
40 UV խաւարի բարկութեան
41 ABDEΓΣΦ որում (K յորում) փխ Ուստի CG որում urp. ուստի UV չիf յոյժ V նուազք μb նուազ փխ նուազ Y չիf են D քոմ urpվ. քումդ Eλqux քումդ G քո փխ քում LPSUXYZabe₂most մեծութենանդ Eqtux աստեղացն UY աստեղաց
42 V գոյացեալ Z գոյացուցեր s գոյացուցեր urp. գոյացուցեալ V յորջյորջմամբ η անուամբ ΣΦ անուանցն u կենկեցիր
43 h չիf եւ B հիւթ urp. հիւղ ABCDGHKLNUVXΓΣΦbce₂fgnp չիf ի ho յաւթս
44 Γ չգոյից urp. չգոյիցն T հաստատեալ urp. հաստեալ A և այս տողն ունեցող մեացած բոլոր օրինակները, բացի LQSαδηθμστφωΣ ձեռագրերից, ունեն հաստատեալ փխ հաստեալ Z յատկի փխ յատակի
45 O քան urp. քանզի B նախագրեալ N նախագրել փխ նախագրեալ Z նախագրել fo նախագրեալզ Zs զհամարդ o համար Z սակութեան (δ սաստկութեան) փխ սակաւութեան
46 A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի Nβf ձեռագրերից, ունեն որովք փ նմանել
47 Z ըմբռնեցաւ փխ ընկղմեցաւ s ըմբռնեցաւ urp. ընկղմեցաւ
48 UVa յուսոյ N երկայնամտութեանց O երկայնմտութեանն PQΣr երկայնամտութեան
49 e₂ զդոյզն o դոյզն V տապոյ Γ արեւոյ
50 Zs չիf եւ fhpt որպէս և Z աստուս h կիրզ N զհասարակ Le₁ բարութիւնս փխ բարուց
51 SX չիf ոք L մեղաւոր փխ մեղաւ
53 γθt գարշացաւ (γ urpագրմամբ նշան է դրել, բայց չի urpագրել) μ գարշացաւ urp. գարշեցաւ VW պատկառեցաւ
54 Q ախախեաց U ապաշխարեաց փխ ապաշաւեաց
55 Σ չունի տողը
57 l չիf ոք B պարտեցաւ urp. պատրեցաւ QΣ պատրեցաւ urp. պարտեցաւ ABKNWθ չիf եւ ոչ ինքեամբ ըմբերանեցաւ CDβτ պարտեցաւ urp. (D urpվ.) պարտեցաւ և ոչ ինքեամբ ըմբերանեցաւ S ընքեամբ
58 ABKNWθ չիf Ով ոք պատրեցաւ CDHβτ և ոչ urp. (D urpվ.) ով ոք պատրեցաւ և ոչ TσωΣfh պարտեցաւ (U պարտաւորեցաւ) փխ պարտեցաւ l չիf եւ
59 No չիf ոք UVωe₂ գլեզի
60 Ho ընդոստաւ N ընդոստեաց
61 V զմեծութիւն s ապաշխարեաց urp. աշխարհաց
62 ω երանութենէ
63 r կապեցաւ urp. կապտեցաւ U չիf փառաց LUVe₂ ողրացաւ r ողրաց urp. ողրեաց
65 N յերես
66 UV զապատնալիան աստուծոյ H զապատնալիան
67 β այս տողի փխ ունի տ. 68 և ընդհակառակն UVf չարեաց U ոչ աւաղեաց Φ չաւղեաց
68 β տողն ունի նաև էջատակին՝ ուշ գրչությամբ LP մերկացաւ Lo յաւուր KSβ ձմերայնոյ N ձմերանոյ HΦ զոփեց R զոփեցաւ l զոփաւ
69 U քարամբ Z քարամբ γ քարեամբք
70 W չիf ոք Liko մեծութեանն U մեծութիւն h կծեցաւ (o կսկծեցաւ) փխ զկծեցաւ
71 f իսկ զինքն V ինքն
72 AGKδΓΣ զանձն Uc զոսովեաց b [իւր նդ]ովեաց փխ դսրովեաց (անկյունավոր փակագծերինը՝ ճվկձ)
73 L յամաւթալեաց, չիf գործեաց LQTαγδημφΣ զիւրն LQTαδημφΣ մարմին
74 Aαηθμστ չիf ոք (ηθμ տեղ են թողել, բայց չեն լրացրել) CDδa ով urp. (D urpվ.) ով ոք MNWβo պատկառելիս Mθστ հայեցաւ (U հրաւիրեցաւ Z հզեցաւ) փխ հպեցաւ h խպեցաւ
75 K զգործեալն U զգործեալս W զգործեցեալն Γl գործեցեալն ABCDEGHKLUVλΓΣΦ իւր յիշեաց σ յիւր յիշեաց s յիշեաց urp. իւր յիշեաց o յիշաց α այս տողի եւ ոչ բառերից մինչև տ. 100 Անամբար[տաւան] բառը ներառյալ. ունի ուշ գրչությամբ
76 H զտապաց եալս urp. զգաղտնիսն
77 Σ զծածուկս b զծածկուեան e զծածուկնս o զծածկեալսն փխ զծածուկսն H մտաբերեաց urp. նկատեաց U նկարեաց փխ նկատեաց V զմահ g կորստեանն o ինքեան խնդրեաց
78 h ի յերկիր
79 G ընդդէմ urp. ընդ V ընդդէմ փխ ընդ s ընդ urp. ընդդէմ G հեշտութեանց urp. հեշտութեան h հեշտութեանն
80 N զվնասակարս MλΓrx բնութեան Z բընութեանս s բնութեանս urp. բնութեանն D բնութեանն urpվ. բնութեանն գործեաց E բնութեանն գործեաց G բնութեանն կատարեաց urp. բնութեանն K բնութեանն արբ V բնութեանն ճաշակեաց
81 o զկամաւն
82 r չունի տողը
83 K զանկրելիս DEVγθτo էութեան h թէութեանն փխ էութեանն r թաղծեցաւ s թաղխծեցաւ

84 V *զմեծամեծս* r *զմեծամեծն*
85 LShik *զանբծութեան* MZt *զանբծութեան* N *չիf զանբծութեանն* σ *զամբծութեանն* r *զանմբծութեան* o *զամբծութիւնն* ABCDEΦ *ապականարարանն* CH *ապականարարանն* urp. *ապականարարն* Nσ *զապականարարն* UVo *ապականարար* X *ապականարարնն* Y *ապականարարն* Σ *ապականարարանս* urpվ. *ապականարարն* s *ապականարարարն* urp. *ապականարարանն*
86 EMo *զտարագրութեան* r *զտարագրութիւն* σ *տագնապեցաւ*
87 ABCDEKVΦ *աղտեղիս* KUΦ *տեսեալ փխ տեսիլ* SUo *բարկութեամբ* f *բարկութեանն* ABCDEGHωΓΦ *զանձնն* U *զանձին*
88 O *կարևորաց* o *չիf մեղաց* W *չիf մեղաց... խոցեցաւ* μω *կերպաւորեցոյց* λr *դինու*
89 W *չիf Ով ոք զնայտառականացն* U *զայս փխ վայս* σ *վհատութիւն* K *հնծութեան* Zr *հնծութիւն* ω *հնծնծութիւնս փխ հնծութիւնս* M *ձայնի* r *ձայնիս* s *ձայնիս* urp. *ձայնին*
90 o *չունի տողը* H *յարքայականն* LS *յարքունական փխ յարքայական* MNPQTWβ-ηΘμστφωg *գահուց* R *գահից* urpվ. *գահոյից* S *գահոյց* Zfikr *գահոյիցն* γ *գահուցն* s *գահոյիցն* urp. *գահոյից* L *վրտանդնցաւ փխ տնանկացաւ*
91 o *չիf ոք* h *պերճութեանն* N *եդեալ փխ եղեալ* H *ի (o յոգ) փխ յոգի* k *մահացու փխ մահացաւ*
92 H *քրձազգաց* N *քրձզգած* Om *քրձազգաց* α_1 *քրծազգած* δ *քրձազգեաց* urp. *քրձազգած* o *քրձասգաց* ABDENRσΓΣΦg *տխրացաւ* GOβ *տխրացաւ* urp. *տխրեցաւ*
93 φl *զկեանն* U *արիւն*
94 A *արկանեաց* urp. *արկանելեաց* o *սուռ փխ լուսոյ* s *լուսոյ* urp. *լուսոյն* o *սգեցաւ* α_1 *նուագեցաւ փխ նուագեցաւ*
95 ABGKUδΣΦ *սիրելոյ (GΣΦ սիրելոյ) սգոյ* CD *սիրելոյ միոյ* urp. *(D urpվ.) սգոյ սիրելոյ* x *սգոյ փխ սգոյ* HNOPQ-RSTWXYα_1βγδλσωacefghiklmoprt *սիրելոյ* E *սիրելոյ միոյ* V *և ոչ*
96 r *չիf այս* N *ճշգրտոյ (O ճշմարտագոյնք) փխ ճշգրտագոյնք* Nr *յանդիմանութիւն* β *յանդիմանութեանն*
97 o *ճաննաչ, խոնաւութեան* r *խոնարհութիւն փխ խոնաւութիւն* l *շրթուն*
98 M *անշքեցեալ* λh *տրամեալ* t *հոգի*
99 K *եթէ* X *թէ և* urp. *թէ ոք* DEMfhr *զիսկութիւն* P *զիսկութեանն* α_1o *խկութիւնն* S *չիf խակ* Oα_1b *անաւրինեսցէ* VZs *անօրինի* W *անաւրինեսցի* Γl *անաւրինէ* urp. *անաւրինեսցէ (l անաւրինեսցի)* o *անօրէնեսցէք*
100 D *անամբարութեամբ փխ Անամբարտաւան* H *անամբարտաւան* urp. *ամբարտաւան* hr *անբարտաւան փխ Անամբարտաւան* V *միտք* H *անհպարտ* urp. *հպարտ*
101 KM *անաղերսելի* ω *անաղերսադի* ADU *թշուառապատճառել (B թըշուառս պատճառ o օրս սքեալ) փխ պատճառել* CE *թշուառապատճառել* urp. *պատճառել* G *պատճառել բառից առաջ տեղ է բողել, բայց չի լրացրել* δ *պատճառելք* Θτ *պատկեալ* N *դեղրել*
102 τ *արդարալուկ*
103 s *պատշաճապարտ* urp. *պատշաճադատ*
106 h *բարի խամրաւեալ (o բակրէհամբաւել) փխ բարեհամբաւեալ*
107 o *այս տողից միևչև բան լՔ ննեռայալ չունի* Wl *գչարիս* Kλ *հնարաւորութեամբ* LQTXYαδΘστφ *հնարաւորութիւն*
108 Z *գիտողին փխ Գտողին* QV *գայթագղեալ*
109 D *ի մեզ* urp. *զիւրն ի մեզ* KRUZ *զիւրն* N *զիրոն փխ Զիւրոն* β *աւուրն* λ *իւրն փխ աւրն*
110 λ *զբարին* Z *անկեալն (h տնանկեալս)* փխ *տնկեալս* bm *տնկեալ* s *տնկեալսն* U *չիf մեզ* OZηΘμτcdps *արուութիւնս*
111 r *ննամակալութենէ* N *չիf կամաց* Zikr *կննաց փխ կամաց*
112 ABCDEGHKLNPSUXYωΓΣΦ *մեղուցեղոյս Ծμ մեղուցելոց* urp. *մեղուցելոյս* g *մեղուցելոյ* urp. *մեղուցելոց* r *մեղուցեղոյս* urp. *մեղուցելոյց*
116 βb *զղառնութեան* BMNORSWXYδλσωΣ-cefgiklmpr *լեզոյ* W *ի մանանայի ի* Yg *քաղցրութիւն մանանայի*

117 Nδ *կոծ* t *զկոծս* S *սաստութեան փխ սաստկութեան* N *ի վշտաց*
118 s *առ* urp. *ի* ABDHSWΓΣΦ *դասուց* C *դասուց* urp. *դասու* Q *դաս δ դասուս* AKΓΣΦ *չիf բերկրութեան* BCD *հարսանեաց* urp. *(D urpվ.) բերկրութեան հարսանեաց δ կանգնես փխ կարգես*
119 h *դիւրինքն* Z *դիւրինքն են և հնարաւորք* s *դիւրին են քեզ և հնարաւորք* urp. *դիւրինք և հնարաւորք են քեզ* K *այսոքիկ քեզ* Z *չիf քեզ*
120 U *զայսոսիկ փխ զսոսին* s *նոսին* urp. *սոսին*
121 A B C D E G H KMRUWZγηλμΓΣΦbdglm *տիրել* O *տիրեալ* urp. *տիրել* σ *տիրել* urp. *տիրեալ* Y *ահաւորապես համայնից* H *ահաւորութապէս*
122 λ *փառ* LPQSηe *յաւիտեանս յաւիտենից* Z *յաւիտենից յաւիտեանս* urp. *յաւիտեանս յաւիտենից* Γ *յաւիտեան փխ յաւիտեանս* h *չիf յաւիտենից* λ *չիf յաւիտենից յաւիտեանս*
123 KWλσ *չունեն տողը* p *ամմէն*

ԲԱՆ Լ

Վերնագիր.

Kh *համարակալված Լև փխ Լ* EKPWαβ-σabgimqtux *վերնագիրը կրճատ* L *Նորին Գրիգորի Նարեկացւոյ փխ վերնագրի* M *վերնագրի փխ գիծ* Tδλμn *համառոտագրությամբ* Ub *հնծութիւն* PRUVYZβωΣhlrx *բան* r *չիf ի* AQRZ *սրտէ* V *սրտի*

2 S *չիf նեբող*
3 ABΦ *բազմահպելին փխ բազմագթելին* CDGΓΣ *բազմահպելին* urp. *(D urpվ.) բազմագթելին* μs *բազմագթելին* urp. *բազմահպելին* Z *ի զարձաւորութիւն* s *ի զարձաւորութիւն* urp. *զարձաւորութիւն*
4 V *մեղաւորի*
5 N *բևպետ փխ Թէ* c *չիf եւ* X *չիf առ* r *յետ փխ յետին* h *չիf իսկ* c *չիf իցէ*
6 UW *չունեն տողը* Mhr *չարութեան* s *չարութեանն* urp. *չարութեանցն* V *փոխատրութիւն փխ փոխադրութիւն*
7 α *ի փխ զի* P *զդժնեայ փխ զի դժնեայ* r *դժնա* DHUΣΦ *կցորդ* DE *կայ այս* U *բսա փխ այս* Φ *կայս* urp. *այս*
8 h *մարդիկ փխ մարտիկ* δ *շողոքորթեալ* urp. *շողոքորթ յարեալ* r *շողոքորդ* AC *հարեալ փխ յարեալ* G *հարեալ* urp. *յարեալ* s *յարեալ* urp. *հարեալ*
9 V *ընդ փխ Ըստ* kr *արածուղս* LPY *հողմոյ*
10 N *ի հաստողին* ACη *հաստողին* urp. *հաստողին* DEG *հաստողին փխ հաստողին* Oσ *հաստողին* urp. *հաստողին* Θτs *հաստողին (ս–ից ետոո տ–ի ետմամ տեղ եե բողել, բայց չեե լրացրել)* p *հաստատուին* urpվ. *հաստատուէն* t *հաստողէն* Mηa *փաղչողին*
11 N *մոլեգնական փխ մոլեկան* m *մարմնոցս*
12 α *յոքնպատճառեան* β *յոքնապատճառեան* urp. *յոքնպատճառեան*
13 U *գիտող* KU *զորբանեացն փխ զբանեացն*
14 Lα *և ի* β *մեղանեացն* τ *մեղացն* urp. *մեղանացն* MNWβστgr *ողորմագին* HΓΦ *ողբերգութիւնս փխ ողբարկութիւնս* S *ողբարկութիւն*
15 SUWλg *տարժանակոծս* t *տաժանականս փխ տաժանակոծս*
16 U *զգրեալս* P *բառանչանս (h բառաչանս) փխ բառանչս* W *բառաչս*
17 Σ *կարգելոցս* U *անբաւ, չիf չար* h *վրտանգիցս* N *մեղսատագնագ* Lg *պատկառեցելոյս* δr *պատկառեցելոցն* a *պատկառելոյն* urp. *պատկառեցելոյն*
18 r *կրկնաբանութիւն, չիf ի* Nx *շտախաւսութիւն*
19 f *այս*
20 H *և քանզի* RW *իւր խնդրել* DEMNORVWβγabm *զարքայութիւն* g *արքայութիւն*
21 ABCGHLOYΓΦ *քեքեւութիւնն* SXZ *զքեքևութիւնն* Wλ *զքեքևութիւն*
22 MWβλabegmt *կննդանականացն (N կննդանակացն) փխ կննդանեացն*
23 S *գաղանականացն (Z գերեզմանացն)*

փխ գերեզմանականացն cfx գերեզմանականաց Z զգայականացն s զգայական արբ. զգայականացն yikr խաւարն δ խաւարի

24 δ համբարձեալսն A բեկեալսն արբ. բեկեալսն եւ ընդ խորտակեալսն B ընդ խորտակեալսն բաց է բողել և ապա արբ. այլ ընդ խորտակեալսն և ընդ բեկեալսն փխ այլ... խորտակեալսն

25 ΜΣ հանգստեանն h վաստակի

26 Σ խրախութեանն h ներախութեան ABDEGHKλΓΣΦ իւրում փխ ինքեան C իւրում արբ. ինքեան P տրմեցնել

27 h ժպտեցնալ M մտօվք U սրտիւք փխ մտաւք t խոցոտեալ

28 a աչ արբ. աչք

29 Nhr ի սիոփանս KMc սիոփանս W գիոփանս Zs ցուցանէ փխ ձեւացուցանէ δ ձեւացուցանէ արբ. ձեւացուցանեն

30 H չիf եւ KZ արտասուք U արտասուաւք u արտասուաւքն

31 ADEGHKΓΦ յերկոսին ձեռսն (G ձեռին K ձեռնն) երկու BCΣ յերկոսին (Σ յերկուսին) ձեռսն (Σ ձեռն) երկու արբ. երկու յերկոսին (Σ յերկուսին) ձեռսն (CΣ ձեռին)

32 ABDEGHKMNQWZβΦtu մին CմΓs մին արբ. մինն U մինն փխ միաւն Z միաւն

33 Vi քիւրանոցք Σ բուրանոց KNUWdef կայծականաւորք

34 EKMQWZβqstu մին Z խնկովք, միաւն ABDEGKUVηωΓΣΦh ճննճներով C ճննճներով արբ. ճննճներու H ճնճներով μ ճննճներու արբ. ճննճներով n ճննճներիվ

35 γ Սաաւառակք KUYΣ կրկինք W գրաւորականք Σq կրաւորական s կրաւորական արբ. կրաւորականք

36 EKNOWZβcdfstu մին M մին արբվ. մինն Z քաղցոյ s քաղցոյ արբ. քաղցու H միւս Z միաւն KUZms դառնութեան

37 ABDGKNOPRWλΓΣΦbcefghiklpr բաժակ CEβ բաժակ արբ. (E արբվ.) բաժակք LMSTUYZαγδΘστφ զոյգք h զոգ ZΦ երկու

38 CEKMNOTWβηcfqstu մին Z միաւն PRSWYacdgiklmr ծծում δ ծծումք

39 Z մաշք փխ Տաշտք SXY մատանցն

40 DEKMNOTWβδηΘμστstu մին Z միաւն

41 Yikr տեսանելեացն

42 DEMNOWβiktu մին

43 λ խանութ LPSX հալոցականացն Y խալոցականացն

44 EOWβμΣtu մին M մին արբվ. մինն N շիջուցանող

45 V հայեցուած N երկուց դիմաց SX դիմացք

46 ENOWηΣt մին M մին արբվ. մինն U միաւն փխ Մինն B անխայելի արբ. անխնայելի L անխնայելի (SWhlmr անհայելի) փխ անանխայելի ΤαΘμτφu անխայելի) արբ. (u արբվ.) անանխայելի β անխնայելի արբ. անխայելի η անանխայելի արբ. անխնայելի A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակներք, բացի Kσc ձեռագրերից, ունեն անխայելի փխ անանխայելի

47 Q համարձակումն փխ Համբարձումն

49 LS երկակի փխ կրկնակի

50 DEMNOWβμstu մին N ցածուցեալ փխ ցասուցեալ

51 K երկուք U երկուս

52 DEKMNUWβμux մին N աստեաց LN մին փխ միւսն

54 DEMNWβμu մին K գոնեա WZ գոյն է փխ գոնէ

55 m և փխ ի s բերան արբ. բերանէ

56 DEKNOWημs մին M մին արբվ. մինն Ux եղկութեան Z չիf եւ Ux խռովութեան ω խռովութիւն փխ խռովութիւն

57 γ ազդմունք

58 DEMNOQWβμcfhnptu մին KSWXYγl ճշմարիտ փխ ճշգրիտ

59 γ Ապք արբվ. Անպք N յրթագոյն փխ լրթագոյն Re լրթագոյն արբ. (e արբվ.) լրթնագոյն Vbdgiktx լրթնագոյն Σ լրթագին c լրդագոյն R տեղացմանց արբվ. տեղացմանց γ տեղացմանց արբ. տեղացմամբ d տեղեացմանց

60 DEKNOWβηhtu մին M մին արբվ. մինն

61 ikr չունեն 61—62 տողերը Σ որոմմունս ահեղս երկոցունցն Bb երկուցունց β երկոցուց s երկոցունց արբ. երկուց L կողմանց փխ բերմանց X կողմանց արբ. բերմանց

62 D մինն արբ. մին KNOWβμitu մին M մին արբվ. մինն s մինն (փխ միաւն) արբ. միաւն Z հրացածն փխ հրացան

63 u ցայք ikr ցաւագինք

64 DENOWβημtu մին M մին արբվ. մինն N լուսոյ (U լուսոյ վրան արբազրման նշան ունի) փխ լալոյ

65 U լուսոյ (վրան արբազրման նշան ունի) փխ սգոյ AU կողմանց փխ բողոքմանց BCD կողմանց արբ. բողոքմանց G բողոքմանց արբ. կողմանց

66 ABDEGKMNWXZβΓbqtu մին C մին արբ. մինն ADEUηΓΣq սաստեաց BCG սաստեաց արբ. սաստից L մինն փխ միաւն

67 H արեգակնունք N արեգակնունք ABCDEGHKMUVΓΣΦq չիf ի V երկուց

68 DEKMNWβημtu մին Y և միաւն փխ մինն Z խաւար Y չիf միւսն e կիզաճման

69 Y աչք N կառուցանե, վարկանե

70 qtux և քէ L չիf ձեռն τ ձեռնապարգևաձիր արբ. ձեռն պարգևաձիր

71 p որուք

72 Y համբարձումն, չիf գլխոյ

73 Ma չարեացն ω հեծեծէ փխ հեծէ

74 KVZ պատկառի T պատկառէ արբ. պատկառի U պատառի (h պատառէ) փխ պատկառէ

75 Γ հանդերձելոց արբ. հանդերձելոցն Y երեւի փխ երերի

76 δ յայտի փխ յայտնի

78 qux և քէ V զգովեստ h ի յումեքէ a յումեք

79 Y պարսաւանաւք փխ Պարսաւանաւք Θμστωt զանձն փխ զինքն

80 Uc զրսովեսցի

81 K չիf ինքեամբ g ինքեամբ ik յինքեամբ

82 qtu և քէ x ուշգին

83 m առեալ (tux առաւելեալ) փխ առաւել

84 β ըղձմումն L լսէ OZacefhikpqtu լուիցէ η լսեացէ

85 Z այո կրկնված

86 PSXYsx չիf եւ Z չիf եւ եքէ qtu քէ σ յորդայք Z ճառագայթեացէ փխ ճայթեացէ e յերկրէ փխ յերկինէ

87 Z ահիւ փխ Հազիւ s ահիւ արբ. հազիւ W զդէմս σ դէմսն

88 Zλa իրաւանց s իրաւանց արբ. իրաւանցն a մատեանն

89 CEGHKLNRSUWXYZγδωΓΦbcgmqs զպատասխանատուութեանն T զպատասխանութեանն արբ. զպատասխանատուութեանն αt զպատասխանութեանն արբվ. (t արբ.) զպատասխանատրութեանն Θμτr զպատասխանութեան λ զպատասխանատուութեան efx զպատասխանատրութեանն h զպատասխանատրութեան Τδηθμστω հոյլս փխ յոյս

90 DEKLOSWλfhp զհամարձակութեան Kh ընթացսն

91 βt քէ N չիf ոչ ΑΦ գրելոյն արբ. (Φ արբվ.) գերելոյն NPUΓ գրելոյն փխ գերելոյն h գերելոյն s գերելոյն արբ. գրելոյն

92 N զիւրով Z զիւրովի s զիւրովի արբ. զիւրովին N երթնալ s ոչ արբ. ոչ ինչ Lηθτ չիf ինչ N դանդաղէր փխ դանդաղէր

94 LP կայ W կացցէ S կայր

95 H հոգելի e բանին N իմաստնոյ

97 H որ այսքանեացս K ձայնարկութեանցս P ձայնարձակութեանց փխ ձայնարկութեանց KRUW կողկողագին K հեծեծանացս RWtu հառաչանաց (lm հառաչանացս) փխ հեծեծանաց

98 O ու փխ Որ r այսոյ λu մեծարեցար փխ մեծացար, տէր քե (քէ) ողորմած եմ ես K եքէ Sσ չիf եմ M իցես փխ եմ ես a ես արբ. եմ ես s ես արբ. ես տէր

99 a չարութիւնն C գերելոյս արբ. գերոյս ABDEGHKLMNUVλΓΣΦ ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մեռցած բոլոր օրինակներն ունեն գերոյս (գերւոյս) փխ գերելոյս ω քո տէր

100 U և աո, դառնութիւն ω քո տէր

101 U յայտնութեան

102 U մոլութեան Wf մոլորութիւն փխ մոլութիւն

103 h տողը կրկնված (կրկնվածում չիf տարբերված), առեխութիւն փխ Առ խա-

կութիւն W *հակառակութիւն* փխ *խակութիւն* r *հակութիւն*

104 δ *կորուսելոյս* urp. *կործանելոյս* s *կործանելոյս* urp. *կործանեցելոյս* A և այս առղն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի LOUZϑtl ձեռագրերից, ունեն *կործանեցելոյս (կործանեցելոյս)*

105 ABCDELMOYΣΦ *ընկղմեցելոյս* N *ընկըղմելոյս* σ *ընկղմեցելոյս* urp. *ընկղմելոյս* Γ *ընգղմելոյս* urp. *ընգղմեցելոյս* H *վեր վերբերութիւն* Nλe *վերաբերութիւն*

106 e չիf *Առ* U *խածուածոյս* փխ *խոցուածոյս*

107 N *պակելոյս* փխ *պակուցելոյս* Zφω *հոգի* a *ոգի* urp. *հոգի*

108 NV չիf *իմ* γ *վատահութիւն* urp. *վնասակարութիւն* CO *երկայնամտութիւն*

109 N *ամենագժնեախ*

110 t *քո հրաման*

111 h *փախուցելոյս* U *ապաւինութեան* KVYdln *ոտն* Rβ *ոտք* urp. *(β* urpվ.*) ոտն*

112 U *ստացելոյս* փխ *սրացելոյս*

113 h *վրիպելոյս* SY *առաջնորդութիւնք* U *առաջնորդութեան* r *լուս*

114 e *տարակոյս* փխ *տարակուսելոյս* r *տարակոյսելոյս* SY *հնարաւորութիւնք*

115 h *անիծելոյս, սէր* փխ *աւրհնութիւն* s *աւրհնութիւնք* urp. *աւրհնութիւն*

116 N *վհատելոյս առ* β *վհատեցոյս* e *վհատելոյն* U *քաջալերութեան*

117 Kc *վշտացելոյս* փխ *վշտագնելոյս* h *վըշտանգելոյս* U *մխիթարութեան*

118 U *ընդարձակութեան* dtu *ընդյարձակութիւն*

119 L *առելոյս* UW *առելոյս* h *ստացելոյս* փխ *առեցելոյս* N *սեր* urp. *սերն* h *աւրհնութիւն* փխ *սէր*

120 O *հաստուցումն (*X *հաստելումն* γ *հաստատումն)* փխ *հաստումն* U *հաստում* σ *հաստումն* urp. *հաստատումն* a *հատումն* urp. *հաստումն* KZr *սասանելոյս* s *սասանելոյս* urp. *սասանեցելոյս*

121 NU *վիրաւորեցելոյս* h *վիրաւորելոյս* Zϑτ *կայթուած* σ *կաթուած* urp. *կայթուած* s *կայթուած* urp. *կաթուած*

122 N տ. 122–ի փխ ուրի տ. 123 և ընդհակառակն R *մթեր ցաւոց* urp. *մթերս ցաւոց* G *ցաւոցս* urp. *ցաւոց* NSYtu *ցաւոյս* U չիf *ցաւոցս* VZλcls *ցաւոց*

123 U *անդր (*W *անդէն)* փխ *անդրէն* U *ընդրութեան* γ *ընտանութիւն* փխ *ընտրութիւն*

124 O *պատառումն* urp. *պատուաստումն* LV *կտրելոյս* H չիf *քո*

125 μ *խաւար* urp. *խաւարաւ* h *խաւար* U *ծածկեցելոյս* h *ծածկելոյս* U *նշոյլք* β *քոց* urp. *քոյ* ABDEHSα ձեռագրերից բացի, մնացած բոլոր ձեռագրերն ունեն *քոց*

126 P *խոռվելոյս*

127 r տ. 127–ի փխ ուրի տ. 128 և ընդհակառակն

129 N *ամենի* փխ *ամենայնի* ωefx *յամենայնի*

131 AB չիf է C *ոչ* urp. *ոչ է*

132 SXλ չիf *վայել է* c *վայէ* փխ *վայել է* Kr *զփառք իշխանութիւն և պատիւ (*r չիf *և պատիւ) λ յամենայն արարածոց* փխ *յաւիտեանս* Zs *յաւիտենից յաւիտեանս*

133 KNU չունեն տողը

ԲԱՆ ԼԱ

Վերնագիր.

Kh համաւակալված *ԼՐ* փխ *ՀԱ* EKPWZσbimqtux վերնագիրը կրճատ L *Նորին Գրիգորի Նարեկացոյ* փխ վերնագրի P վերնագիրը կրճատ և խառնված՝ *Նորին հսկողի ի խորոց սրտից մաղթանաց խաւսք ընդ աստուծոյ* Tδλn համառոտագրությամբ UVσbt *հնծութիւն* Vr *հսկողին* L *մաղթանաց ի* LMRUVYβωΣr *բան*

1 h *բղպամանաւ*

2 U *զաղէտս* ω *տագնապս*

3 r *մեծահառաչանացս* փխ *Մեծ հառաչանացս* U *հառաչանաց* H *անփոփելի (*U *սփոփելի)* փխ *անսփոփելի* a *անզփոփելի* ABDEGHKVμΓΣΦ *իմոյ* MNRSWXYZλags *իմոցս* O *իմոյս* urp. *իմոցս* β *իմոցս* urp. *իմոյս* C *իմոյ վտանգիս* urp. *իմոյս վտանգի* ABDEGKβμΓΣΦ *վտանգիս* ϑ *տագնապի* urp. *վտանգի*

4 U *սկզբնահայր* h *խոստովանութեանն* hr *յայտ* փխ *անյայտ* K *ծածկութիցս* γgkr *ծածկութեանց*

5 NORWXYZ δλσωcefghiklmr *կենդանո (կենդանոյ)* P չիf *կենդանոյ*

6 ACDEGHKUZλσΓΣΦ *հայեսցիս (*cfp *նայեա յիս)* փխ *նայեսցիս* B *հայեսցիս* urp. *նայեսցիս* Γ *բաւեալ*

8 qux *թէ*

9 LP *կարող ես* փխ *կարես*

10 LSWXYβδλμΣbcdhlqstux *թե (եթէ)* R *թէ* urp. *եթէ* m չիf *եթէ*

11 X *գանձքն* U *գանձք առ* KWλc *ցրելն* R *ցրելն* urp. *ցրուելն* βa *ցրուել γλ քան թէ*

12 Vn *յաճախեն քեզ γ քան եթէ λ քան թէ* N *ճժդելն*

13 x *համարք* MORWl *տարածելն* β *տարածանելն* urp. *տարածելն* NSZabms չիf l^2, *չտեմարանելն*

14 σ *ուր ամենայնի* h *փրկութեանն*

15 m *հաւատամք* g *անարխս*

16 N *Դանիէլի (*փխ *Աննայի)* urp. *Դաննայի*

17 h *մինդ* ik *քոյդ*

18 U *մինն* փխ *միւսն* LP *բարբառոյ քահանայապետին* a *քահայապետին* P *բերանոյ անսաց*

19 h *խորանին* փխ *խորին* LUcfikmr *ծերութեանն* s *ծերութիւն* urp. *ծերութեան*

20 N *որդոյ* A *աստատեցաւ (*Ul *անուանեցաւ)* փխ *հաստատեցաւ*

21 ABCDEGUVΓΣΦ *զառանցեալ* GKQUWXYhl *զամուլ* R *զամուլ* urp. *զամուլն* B *արգանդ* urp. *արգանդն* Kh *արգանդն*

22 N *աւրհնութիւն* a *աւրհնութեան* urp. *աւրհնութեանս*

23 ABDEGHΓΣΦ *ժողովրդեան (*Z *ժողովոց)* փխ *ժողովրդոց* C *ժողովրդեան* urp. *ժողովրդոց*

24 V *հայիլ λ հայեալ*

25 X *զմիւսն* U *զանհանդերձ* փխ *յանհանդերձելի, երկիրս* δ *որովայնիկ* N *սենեակի*

26 k *եւթնակ* tu *եօթնակ*

27 t *թէ* փխ *է* N *միաբանութիւն* փխ *մի անբաւութեան* U *անբաւութիւն* O *միաբանութեան* urp. *մի անբաւութեան* r *անբաւութեանն* N *անյայտ ծածկութից որդի աստուծոյ զրնաւն (*ավել բառերը բերված են տ. 4—5-ից*)* Oc *զրնաւին* c *զէութիւնն*

28 DMr *աստուածութեան* u *օծութեանն* փխ *Աստուածութեանն* OYt *յարակայութեանն* γr *յարակայութիւն* Q *սահման* urp. *անսահման* NW *հետաղաւտելի* փխ *անհետազաւտելի*

29 L չիf *որդոց* U *որդեաց* H *որդութիւն* փխ *յորդութիւն* N *յորդութեան*

30 AU *այսիւ (*K *այսու)* փխ *Այս թիւ* BCΓΣΦ *այսիւ* urp. *(*Σ urpվ.*) այս թիւ* N *յորում* W *կետ* e *հետ* փխ *կէտ* f չիf n_i^2

31 Mδημx չիf է NWβam *որոյն* ik *ընտրութեան* r *ընդրութեան*

32 NWZλbg *անճառելի* փխ *Անճառ* U *յաւիտենի*

33 ω *դժուարաթարգմանելի* U *մերոյ* Yqtu *մերոցս*

34 SY *համարեալ* h *համարես* PQSTUVXYαβγδμω *ի յարդարութիւն* CEHZ *արդարութիւն* h *յարդարութիւնն* NZefhtux *փըրկութիւն*

35 β *ձայն* s *ձայնս կողկողական* Z *կողկողանս* h *հնծութեանն*

36 efh *նախագրեցելոցն* SY *երջանկացն*

37 N *աւանդութիւն* փխ *դաւանութիւն* U *հաւատոցս իմոյ* Zst *իմոց* A այս տողի *[խնդրուա]ծոց* բառից մինչև տ. 69–ի *Առձ[գումն]* բառերը ներառյալ չունի

38 U *բարձրեալ* փխ *բերկրեալ*

39 MNPVZβacdefhiklptu *զիմոյ* U *զիմոցս* r *զմիոյ* փխ *զիմոց* s *զիմոյ* urp. *զիմոյս* Zam *հաւատոց* փխ *գործոց* ik *հաւատոց գործոց* s *գործոց* urp. *հաւատոց գործոց*

40 SXY չիf են

41 S *զչափն* N *բանի կշռութեան* O *կշռութեանն բանին*

42 L *ի միումս* փխ *իմումս* V *իմում* S *խրոովութեանս* Zγδ *հաշտարարք (*Φ *հաշտարանք)* փխ *հաշտարանք* h *քաւարան*

43 N *թերութիւն* n *ազացեալք (*ղ-ի վրա ուղի նշան՝ *լ* կարդալու համար*)*

44 LQSXYσ *ըստ փխ ընդ*²
45 LSXY *եւ դասք*
46 S գուշդ BGKLMPUσΓΦm *մարտիւրոսացն* Rτ *մարտիրոսաց* e *ձիաւորեալք* s *ձիաւորեալքն* urpվ. *ձիատարեալքն* cm *հետեւակք* h *հետեւակն*
47 MNRUWYZβbglm *արուբեամբ* ds *արուբեամբ* Q *մերկամարտիցն փխ մերկամարտիկն* Uc *մերկամարտիկքն* s *մերկամարտիկն* urp. *մերկամարտիքն* W *մերկամարտիկն մրցութեամբ* H *բռնութեամբ փխ մրցութեամբ*
48 U *հոյլք* փխ *բոյլք* BCGNOPQSWΓΦabcdgiklnpqrtu *բանականաց (*KMUVZ *վանականաց* η *բնականաց)* փխ *բանականաց* Res *բանականաց* urp. (e urpվ.) *բանակաց* λ *բանականաց* urpվ. *վանականաց* Σ *բանակաց* urp. *բանականաց*
49 U *բոյլք* փխ *հոյլք* Θσ *հողեղինաց* փխ *հոգեղինաց* μ *հոգեղինաց* urp. *հողեղինաց* H *յերկնէ* փխ *յերկրէ* Z շիf *յերկրէ (տեղ է բռզել, բայց չի լրացրել)* s *երկնաւորաց* urp. *յերկրէ երկնաւորաց*
50 Yh *վերնականացն*
51 K *երախայրից* λ *երեխայրեաց* h *երանայրեաց* s *երախայրեաց* urp. *երախայրից* C *լամբարաց* r *ղամբար*
52 λag *եղոց* u *իւրոց* փխ *իւղոց* U *հանդերձանաւաւք* Z *հանդերձականաւք* x *հանդերձանիւք*
53 C *յաղթանակք* urp. *յաղթականք* Qu *յաղթականք* Uh *յաղթանակ* L *փրկական*
54 h *խորանացն աստուածաբնակացն*
55 U *կառկաթելոց* փխ *կատարելոց*
56 u *անշարժումն* փխ *Աւր շարժումն*
57 U *գաշապարի*
58 MUλfx *կառկառումն* ω *աջու* UW *առ* փխ *եւ* N *բարձումն* փխ *ամբարձումն* U *բազկաց*
59 U *չուն* ա. 59—60 s *գոհութիւնք* BCN *գթել (*C *գթելն* N *գթելիս)* urp. *գթեալս* DEQyabmqtux *գթեալս* W *քթել* փխ *գթել* Zs *գթեալսն* r *աղաչանաք*
60 H *ընտիս* փխ *ընտանիս* t *և առ (խաւսս)* O *խաւս*
61 HKQVΣΦ *բանաւորականս* փխ *բնաւորականս* t *և առ (գործոց)* cs *աջողուածս*
62 CVh շիf *Աւր* O *առաքինութեանն* d *առաքինութեան*
63 CΦh շիf *իշ*²
64 h *ընթացմունք* N *առ աւգտակարաց* s *հոգևորաց* urp. *հոգևորականաց* LTΣ *առաջնորդեալ*
65 N *նիրհեալ* fh *ներհել* V շիf *իշ*²
68 t *փոքունս և*
69 O *ըմբռնելեաց* փխ *ըմպելեաց* C *ճաշակումն* urp. *առ ճաշակումն* t *առ ճաշակումն*
70 N *կերպս* փխ *կիրս* Z *կիր* N *միանան (*OηφΓΣ *կերպարան* λ *կերպարանին* r *կերպարանան)* փխ *կերպանան* RΦ *կերպարան* urp. *կերպանան*
71 V *հեշտականք* KSUWbmqtux *հեշտականս և* qx *թէ* փխ *եթէ*² V *տատամսելիք*
72 η *վասն... նոսին ունի լուսանցքում* L *առնազատս (*XY *աղատս)* փխ *ազատիս* P *ազատիս* urp. *անազատս* N *իմանալ (*W *միանալ)* փխ *մնալ* λ *նոսա* Y *և յազդմանէ ոմանց և*
73 K *զերծս* S *արասցէ* AC *սքանչելապէս* **urp. *զսքանչելապէս* BVσ *զսքանչելապէս ABDEGQTXYδΓΣΦ անճառաւք CH անճառօք** urp. *(*H urpվ.*) անճառելիօք (*H *անճառեօք)* Zμω *անճառեաւք* ηϑτs *անճառելեաւք* σ *անճառիւք* urp. *անճառելեաւք*
74 Z *եթէ* s *եթէ* urp. *թէ* X *բաւական* urp. *քաւական* TVαγσ *ամենայնի*
75 L *հասակաց* urp. *հասարակաց* UV *հասարակաց* p *պատանեաց* urp. *պատանեկաց* st *պատանեկաց*
76 t *վայրենաց* η *գոռոզոց* urp. *գոռոզաց*
78 β *առ ի* N *խառնաճաղանճ* η *խառնիճաղանջ* urp. *խառնիճաղանճ* l *բազմութեանցն*
79 x շիf *կամաց*
81 U *այլ* փխ *Արդ* MS *ամենիսեան (*NOQUαβδacdefnpr *ամենեսին)* փխ *ամենեսեան* Φ *ամենեսին* urp. *ամենեսեան* KNUWβbgm *ամենքին* փխ *ամենեքեան* M *ամենիքեան*
82 ABCDEGLOTVμΓΣΦ *ձեռագրերից բացի*

այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն ողորմեացիս r *ամենեցունց*
83 M շիf *եւ* r շիf *քո են* Z շիf *վասն... են* OU *հրամանք* փխ *համարի*
84 SX *վասն զի* փխ *Քանզի* Z շիf *քանզի* h *մաղթանացն*
85 Saφb *(ճվկն)* u *կցորդեմ* ABDGKU *բընաւից (*Z *ձայնիւ* Φ *բնաւիւ)* փխ *բանիւ* CE *բնաւից* urp. *բանիւ* Tημ *բանիւ* urp. *բնաւից* Σ *բնաւին* urp. *բանիւ* s *ձայնիւ* urp. *բնաւից* x *բնաւից բանիւ* K *վկայել* N *վաել* փխ *վկայեալ* W *սովին* Z *սրտին* փխ *սորին*
87 x *կարդամ* L *ես* փխ *իցես* M *իցես տէր*
88 γ *եւթնից եւթեամբք* N *ևաթեամբք* U *եւթեամբ* ωqsu *եօթեամբք* A և *այս տողն ունեցող մնացած օրինակներ, բացի* RΓt *ձեռագրերից, ունեն եւթեամբք* h *վարկեալ փխ վարակեալ* H *պատժապարտութեամբ փխ պատժաւորութեամբ* U *պատժաւորութեան*
89 r *աւրինակի* λ *կիրտք* UWikr *ձեռնարկութեամբ* AKUWδΓΣΦcel *ոք փխ քո* BCg *ոք* urp. *քո* G *քո* urp. *ոք*
90 α և *ի* β *ի* urp. և *ի* LΘc *արջնատեսակ (*γ *արջնազգեստ)* փխ *արջնատես* Q *արջնատես* urp. *արջնազգեստ* σ *արջնատես* urp. *արջնատեսակ* N *ագռոց* փխ *ագռաւուց* W *սպիտակատես* փխ *սպիտականիշ*
91 δ *անվարժից* փխ *անմաքրից* LPTXφc *աւրուջս (*N *աւրիուջս* OQRγηdfhp *աւրուջս* Se *օրուջս)* փխ *որուջս* αδ *աւրուջս (*δ *աւուջն)* urp. *որուջս*
92 Tδηϑσ *թիւ* p *թեւ* փխ *թիւս* K *գազանաց* σ *գազանակաց* N *նուիրեալս*
93 O *խստութեանն* d *թերութեան* h *թերութեանն*
94 γλ *ի յամբարհաւաճութեան* H *յամբարտաւանութեան (*N *յամպարտաւանութեան)* փխ *յամբարհաւաճութեան* L *յամբարհաւաճութիւն* Γ *ամբարհաւաճութեան* W շիf *ճըշմարտապէս փխ ճշդրտապէս*
102 ROWehmtux *ով ոք* γ *աստ* r *կանկնացէ* U *ժառանգեսցէ*
103 M *անաչառապէս* փխ *անաչառաբար* L *կշռամբեւս* urp. *կշռես* r *կշռամբ* XYγ *իբաւամբ* g *իրաւամբ* D *արդարութեան*
104 h *ամբարիշտն* U *զմաքուրն* Uh *պռոնիկն*
105 GKSUγbnqstu *ամենեսեան* MNXY *ամենիսեան* Z *ամենեքեան* h *ամենիսին* ACΓΦ *բարեգործն* B *բարեգործն* urp. *բարեգործ*
106 Z շիf *ի բարձունս եւ* h շիf *եւ յամենայն յաւիտեանս* U *ամենայն* γu *յամենայնի* σ *յաւիտեանս յաւիտենից*
107 N *չուն տողը* p *ամմէն*

ԲԱՆ ԼԲ

Վերնագիր.
Kh *համարակալված ԼԳ փխ ԼԲ* EKRWαβλσbfghmqtux *վերնագիրը կրճատ* L *նորին Գրիգորի Նարեկացոյ փխ վերնագրի* M *վեր-*

նագրի փխ կետեր Tδդn նամառոտագրությամբ Ubt *հեծութիւն* NPUVYhlrx *բան* Br չիf *ի* V *սրտի* Z *սրտէ*

1 Wl *նախագրութեանց փխ նախագրութեանց* H *արժանաւորութեանց փխ արժանաւորաց* O *յարժանաւորաց*

2 NUZδs *գրել* λ *գրեալս* M *պարտաւորս* U *պատժաւորաց փխ պատժոց*

4 E *ամաչեցեալս փխ նկունս* q *նկունս* արբվ. *ամաչեցեալս* L *անհամարձակեալս*

5 Z *չունի տողը* GΣfhpqtx *տկարս* V *(տրկարսն) եւ ընդ* Uλ *փոքունս* Y *փոքրկունսըն*

6 T *ընկեցիկս* արբ. *ընկեցիկսն* Λ *և այս տողըն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներբ, բացի* KLQXYαδηθλμστφω *ձեռագրերից, ունեն ընկեցիկս* V *և ընդ (արհամարհեալըս)* θστ *արհամարհեալսն*

7 E *մերժեալսն փխ տարագրեալսն* Σ *տարագրեալս* q *տարագրեալս* արբվ. *մերժեալսն* NZ *դարձեալսն* τ *դարձեալսն* արբ. *դարձեալս* h *դարձցեալս* r *դարձեալ* s *դարձեալս* արբ. *դարձեալսն*

8 L *չունի տողը* E *երկուցեալսն* արբ. *երկուացեալսն* Wc *երկուացեալս* αλφtu *յերկուացեալսն* ikr *երկուցեալս* A *և այս տողըն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներբ, բացի* DKMNOQRSXYδΓadfglmpqx *ձեռագրերից, ունեն երկուցեալսն* N *ճշմարտեալսն*

9 N *կործանեալս* Σ *կործանեալս* արբ. *կործանեալսն* N չիf *եւ յարուցեալս* a *յարուցեալսն*

10 Nu *ընկճեցեալսն* Σ *ընկճեալս* արբ. *ընկճեալսն* u *ընգչեալսն*

11 U *դրսովեալսն փխ գլորեալսն* ZΣst *գլորեալս* αθμστφ *կանգնեցեալս* β *կանգնեալս* արբվ. *կանգնեցեալս* λ *կանկնեալսն*

12 S *մերժեալս* N *կալեալս փխ ընկալեալս* Z *ընդկալեալս*

13 SY *կոչեցեալսն*

14 MNORVWZλabcdefghiklmnpqrtux *ապաշաւեալսն փխ ապշեալսն* S *ապշեալսն* արբ. *ապաշաւեալսն* s *ապաշաւեալսն* արբ. *ապշեալսն* GZk *սգաստացեալս* e *զգաստացեալսն* r *զսգաստացեալս*

15 Z չիf *եւ* BLTUXYαδηθμστφωq *զսպեալս* M *զսպեցեալս* արբվ. *զսպեցեալսն կրկին* արբվ. *զսպեցեալս* β *զսպեցեալս* արբ. *զըսպեալս* λh *զսպեցեալսն*

16 H *չունի տողը* Σf *հեռացեալս* A *մերձեցեցեալս* M *մերձեցեալս* արբվ. *մերձեցեալսն կրկին* արբվ. *մերձեցեալս* U *մերժեցեալս փխ մերձեցեալս*

17 Y *հերբեալս* W չիf *եւ սիրեցեալս*

19 W չիf *Ընդ ամաչեցեալսն* Z չիf *եւ* VΦ *խնդամտեալսն* Z *խնդամ տեսեալ փխ խնդամտեալս*

20 LSTαδηθστφω *Այլ փխ Արդ* E *յայսմ վայրի փխ աստանաւր* qx *աստանաւր բառի վրա ունեն յայսմ վայրի* STXYαδηθμστφω *զմեզսն*

21 DEKMPδhr *հրամանառութեան* N չիf *որ* ABDEHKUθμστΓΣΦ *նախնին* C *նախնին* արբ. *նախնի* qx *նախնի բառի վրա ունեն առաջին*

22 N *առ տանն* C *յակորայ* արբ. *յակորու* u *նոցա*

23 δ *առ* արբ. *այլ առ* Γ *ժամ ժամանեցից* Or *յայտնութեանն* U *յայտնութիւն*

24 U *աւաղս* s *աւաղ* արբ. *աւաղս* S *յաղէտս* β *աղէտ* qx *յարելով բառի վրա (x լուսանցքում) ունեն մերձեցուցանելով* u *յալելով փխ յարելով* p *ընդ փխ ըստ*

25 h *ես փխ զիս* L չիf *ըստ սաղմոսողին* F *սաղմոսի* արբվ. *սաղմոսողին* PZ *սաղմոսին (*U *Սողոմոնի* r *Սողոմոնին) փխ սաղմոսողին*

26 Y *այս տողից մինչև տ. 84-ի հաղորդութեան]* բառը ձեռադրում չունի x չիf *զի* O *յանձնառակ փխ յանձնառական* λ *այսմ*

28 ηφ *ի սպառ* x *յիսպառ*

29 h *ծունդր* s *զծունդր* արբ. *ծունդր*

30 UZλ *տարածել* s *տարածել* արբ. *տարածեալ* Γ *առաջաջի* S *առաջի* արբ. *առաջի քո* VW *առաջի քո* U *զմահ փխ զի մահ* P *զմահ փխ մահ* S *գլորմանն* արբ. *զգըլորմանն* W *զգլորմանն* Zγa *գլորմանս*

31 U խոշ SVσiknr *մածեա (մածեայ)* Tβδημφω *մածեալ* SUVWZγs *երկիր* β *երկիր* արբ. *երկրի*

32 Z *աւորս փխ անցաւորս* s *անցաւոր* ES

անցաւորացս փխ անցաւորս այս M *կենցաղս*

33 ABDEFGHΓΦ *գետնաքարշական (*K *գետնաքարշ* X *գետնագարշութեան) փխ գետնաքարշութեան* h *գետնաքարշութեանն* s *գետնաքարշութեան* արբ. *գետնաքարշական* t *գետնաքարշութեամբ* C *գետնաքարշական անասնոյ և սողնոյ սահեցման* արբ. *գետնաքարշութեան սողնոյ սահեցմամբ* Σ *գետնաքարշական անասնոյ և սողնոյ* արբ. *գետնաքարշութեամբ սողնոյ* ABDEHKΓΦ *անասնոյ եւ սողնոյ* G *անասնոյ և սողնոյ* արբ. *սողնոյ* U *գազանաց և սողնոց* ABDEGHKΓΦ *սահեցման* H *սահեցմամբ բառի բ-ի վրա ունի նանման նշան* βδθμστφω *կամաւք* N *բևեռեալ*

34 N չիf *Այլ ի քեզ տէր յեցեալ* W *յեցայ* U *կենացդ աւազան փխ կենաց գաւազան* Zαγθστωt *գաւազանի*

35 QZαγθστωt չիf *ի* U *ընձեղեալ (փխ ընձիւղեալ)* արբ. *ընձեռեալ* W *ընծուղեալ* q *ընծիւղեալ լուսանցքում բացատրված բուսանեալ* Σ *և մարմնով*

36 F *յանեղծութիւնդ փխ յանեղ աստուածութիւնդ* Γ *յաստուածութեանդ*

37 Z *կանգնեցայ* δ՝ *անդէն* ADGZΓΣΦ *պատկառել* Ncl *քոյդդ (քոյոցդ)* P *քոց* Wδtux *քոյդ* Γp *քոյդդ* hm *երախտեացդ*

38 β չիf *յառեալ* k՝ *առեալ փխ յառեալ*

39 K չիf *տեսութեամբ* ω *մերձ* U *մերձ դու փխ մերձդ ի* ABDEFGHKΓΣΦ *տեսութիւն* C *տեսութիւն հեծութեան հեծութեան* արբ. *տեսութիւն հեծութեան* s *հեծութիւն* արբ. *տեսութիւն հեծութեան* ω *հեծեծութիւն փխ հեծութիւն*

40 U *ողորմութեան*

41 ABCDEPWδΓl *լուսոյ*

42 l *լուսոյ փխ յուսոյ* E *վերընծայեցից* արբ. *վերընծայեցուցից* a *վերընձեցից* chp *վերընծայեցուցից*

43 ABDEHPUΓΣb *երկայնամտութեամբ* Cλ *երկայնամտութեամբ* արբ. *երկայնմտութեամբ* h *երկայնմտութեան* p *երկայնմտութեամբդ* QVtux *քով* W *դառնացցուչիս* γ *դառնացուցչիս* արբ. *դառնացողիս*

44 Cμs *յամենայնի* արբ. *ի յամենայնի* ABDEFGHKMPVZηθλστΓΣΦh *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն ի յամենայնի* N *ահման փխ սահման* γ *սահմանդ* Nh *փրկութեանն*

46 h *չունի տողը* ABMOPRWηΓΣΦabghlst *անբաւանդակելի* CDEU *անբաւբնդակելի* Fσ *անքնելի*

47 N *զաւրութիւն փխ բարերարութիւն* FMNSWefhx *լիութիւն փխ լրութիւն*

48 N *առատ վայելչական* λ *վայելչական*

49 N չիf *անստուեր իմաստութիւն*

50 F *տենչաի* արբվ. *տենչալի* s *տուր* արբ. *լուր* tu *տուրք* AFKLPU չիf *անձկալի ձիր* BCDGQ *բաղձալի* արբ. *(*CD արբվ.*) անձկալի ձիր բաղձալի* V *ծիր փխ ձիր*

51 ABHKOTΓΣΦ *բարութիւն փխ բերկրութիւն* CDF *բարութիւն* արբ. *(*DE արբվ.*) բերկրութիւն* G *բերկրութիւն* արբ. *բարութիւն*

52 β *անկապոյտ*

53 WZ *ստացուածք* NVZδst *անփոխադրելի փխ Անփոխանորդելի*

54 N *ամենայարուեստ* δ *բժիշկք*

57 s *մեղաւորաց* արբ. *մեղուցեալոց* BZΓs *ծածկարան* R *ծածկարան* արբ. *ծածկարանդ*

58 N *անդորրիչ* QTαγδηθμστa *անդորրիչդ* β *անդորրիչ* արբ. *անդորրիչդ* X չիf *Անդորրիչ խոռվեցեալոց* ABDEFHLPSWx *խռոովելոց* N *խելոց փխ խռովեցեալոց* R *խռոովելոց* արբ. *խռովեցեալոց* s *խռովելոց* արբ. *խռովեցեալոց* ABCDEFGHLUZΓΣΦikmrs *փրկութիւն* d *փրկութիւնն*

59 ΓNZas *արձակիչ* G *ազատիչդ* արբ. *ազատիչ* Zas *ազատիչ* N *մահացեալոց փխ մատնելոց* Tαηθω *մատնեցելոց* r չիf *մատնելոց*

60 Zahs *պատսպարան* β *սահեցելոյ* Zas *վըշտակից* U չիf *վշտակիցդ գայթակղելոց* HMRVWγΣbcdefgikpqru *գայթակղեցելոց (գայթագղեցելոց)* P *գայթակղելոց* արբ. *գայթակղեցելոց* β *գայթագղելոյ*

61 FLOUγΓn *երկայնամտութիւն* N *երկայնամտութիւնդ*

62 Σ *լոյսոյ* δ *տեսակք* N *ցնծութիւն* G *ցոյց* N *աւրհնութիւն անձրևք*

63 Kσ *գլխոց*

64 N *կառավարան*
65 M *ամբարձումն փխ բարձումն* Wdfp *երեսանակալդ* Zλbtu *երասանակալ* δ *երասանակդ* urp. *երասանակալդ* φ *երասանակալդ* urp. *երասանակդ* a *երեսանակալ* s *երասանակալ* urp. *երասանակալ կըրկին* urpվ. *երասանակալ*
67 L *խնամակալութիւն (*N *խնամութիւն) փխ խնամածութիւն*
68 N *տարագիր փխ անպարագիր*
70 N *խնդութիւն, շառաւեղ փխ շաւիղ* Στu *շաւեղ*
71 Z *երկրաճեմ (*ω *երկայնաճեմ) փխ երկնաճեմ* MOZηθσlm *սանդուխք (սանտուխք)* Wτ *սանդուխտ* ag *սանդուխտ*
72 U *գովեստից բազմութիւն բանից* NWg *բազմութեան* s *բազմութեան* urp. *բազմութիւն* ABDEFHKUσΓΣΦ *գովեստից բանից* C *գովեստից բանից* urp. *բանից գովեստից*
74 E *ղոր* urpվ. *ղորս* qtu *ղորս γ բաւ է բերել* U *երկրածնաց γ երկրածնի*
75 U *գործս* VW *գործ* β *մարմէղէն* b *մարմնեղենք*
76 N *կշռին* Σ *եղէք* UZ *հոգեղէն*
77 U *հայր փխ հայի* G *այս տողի ամե-[նայն]* բառից մինչև բան ΙΨ տ. 171 *ներառյալ ունի հետագա գրչությամբ* λ *յամենայնի փխ ամենայնի*
78 LSXikr *նայեաց* W *հառաչանաց փխ հառաչման γ ի քոյոց* N *քո* δ *քոյոյ* Z *սիրողաց փխ ծառայից*
79 G₁LSXαγδμφωqtu *βէ (βէ)* β *էβէ* urp. *βէ* δ *յաղախնայից* urp. *յաղախնաց* tu *յաղախնեաց* H *աղաչեսցէ* urp. *պաղատեսցէ* K *պաղատեսցի փխ աղաչեսցէ* c *աղաչեսցէ աստուածախրաբար*
80 KLSUθhk χիf *եւ* δ *և ընկալ* urp. *ընկալ* K *աչացս* urp. *աչաց* N *աղաչանաց փխ աչացս* O *աչաց* G₁ *ցանկասիր*
81 H *անարատ* K χիf *ցանարատ, ի յոտս* S *յոտս* ikr χիf *ոտս* N *մարդեղութեանն* U *մարդասիրութեան փխ մարդեղութեան* η *Յիսուս փխ Քրիստոս*
82 G₁ *օրինաւ փխ աւրինակաւ* U χիf *խորհրդոյ γ խորհրդոյ* U *հերոց* G₁ *յանւտորի փխ յանցաւորի*
83 N χիf *Ջառ, զբեզ γ դանձն* ABCDFHKΓΣΦ *զդաւանութիւնն* U *դաւանութիւն*
84 W χիf *եւ* O *շրթամբքս* urp. *շրթամբս* λ *շրթանց* H *անճաշակ փխ առ ճաշակ* Z *հաղորդութիւն* l *խաղորդութեան* s *հաղորդութիւն* urp. *հաղորդութեան*
85 ABFHKΓΣΦ *զանբակութիւն փխ զանբակ միութիւն* CD *զանբակութիւն* urp. *(*D urpվ.*) զանբակ միութիւն*
86 T χիf *եւ զնոյն գթութիւն* O *գթութիւնն*
87 a *գրականեսցես* urp. *գրաւականեսցես* KU *զմեծ* G₁MNOPRVWγλbcdefghiklmnpqrtux *պարգև* C *պարգևս* urp. *պարգև* K χիf *ընդ* FHr *փոքո (փոքոյ)* ABCDEFHKUVΓΣΦ *հաւատոյս* MWl *հաւատոց*
88 N χիf *եւ* Γ *սիրոյ* urp. *սիրոյ նշանի,* χիf *քոյ*
89 Γ *քո* urp. *առ քո* t χիf *քո*
90 δ *ձմեռունք* Γ *հողմոյն* ikr *հողմոցն* Y *խստութիւն* ABFHKLVΓΣΦ χիf *ի* CD *յօդ* urp. *(*D urpվ.*) ի յօդ* ikmr *խաղաղութեան փխ հանդարտութեան*
91 Zst *մրրիկն* Zs *սաստկութեան* G₁HVYZθστωsu *սիգ* N *ախորժութիւն*
92 h *և կարծիք երկիւղին կրկնված* LNUWλ *երկեղին* Yaln *երկիղին*
93 h *պատժոյցն* x *պատժոյն* N *յերանութիւն* Z *յերանութենէ*
94 G₁r *վտանէ* HNOYZλefqstu *վտանգ (վտանկ)* δ *վտանգնք* a *վտանգք* urp. *վտանգ* G₁ *թաղծանացն* ωΓs *թաղխծանացն* lm *խրախճանութեան*
95 r *այլէկոծութիւն* x *ծփանաց*
96 λ *այս տողից մինչև գլխի վերջը մաճառաժապավենն անընթեռնելի է* F *[βեւսբ]կմունք* բառից մինչև բան ΙΨ տ. 178–ի *մարդասէր* բառը ներառյալ ունի հետագա գրչությամբ (տարընթերցվածները չնիշ տալիս) δ *քեարկութիւնք* urp. *քեարկմունք* Γkr *յանքոյդ* M *նաւահանգիստ*
97 N *բիւրք փխ բերք* G₁ *բեռացս* N *բեռանց* r *մեղացս* G₁V *փոխարկեսցին* hx χիf *ի* Qa *թաւշակ* h *թոյշակն* t *թօշակն* A և *այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* G₁LNSTVWYZαδηθμστφως *ձեռագրերից, ունեն թոշակն*
98 C *յայսքանեացս* urp. *յայսքանեաց* G₁ *յասքանեաց* KQZωs *յայսքանեաց* UV *այսքանեացս* G₁ χիf *ամենից* OWXωhrst *բիւրոց* σ *բերուց փխ բիւրուց* N *բարկութեանցս փխ բարութեանցս* Y *բարութեան* Γ *բարութեանց* ABCDEHZηΓΣΦhiklr *եղելոցս*
100 x *չարաց* KLNSZωdhs *հալածեալ*
101 r *ունանասցին* K *մուրհակք* urpվ. *մուրխակք* Z *մուրհաք* G₁KMUVe *մեղացն* ik *մեղաց* s *մեղացն* urp. *մեղացս*
102 hr *նզնսցին* UWα *խաղիքն* μ *խաղքն* urp. *հաղքն* Γt *հաղքք* f *հաղքն* qu *խաղքք* A և *այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* LPSXYδθστφl *ձեռագրերից, ունեն հաղքն*
103 N *կապաքն* G₁ *վանեցին* N *վերասցի (*βh *վնասեսցի) փխ վանսցի* Q *վանեսցին*
104 G₁ *վերաս (*N *սուղեսցի) փխ վերասցին* XZ *վերասցի* s *վերասցի* urp. *վերասցին* Z *վնասն* ABCDEG₁KSTZθστωΣsx *պարտեսցին (*H *պակասեսցին) փխ պարսեսցին (*T *բառի վրա ունի սրբագրմամբ նշան, բայց չի սրբագրել) μ պարսեսցին* urp. *պարտեսցին* ΓΦ *պարսեսցին* urp. *(*Φ urpվ.*) պակասեսցին* bf *պատառեսցին (*i *պարսատեսցին) urp. պարսեսցին* B *պատարանքն*
105 a *տողն ունի տողատակին* Nω *չնչեսցին փխ չրեսցին* h *պատկառեսցին փխ պատառեսցին* r *պատառեսցին* N *մուրհակն փխ պարտիքն*
106 bmt *խորտակեսցին լուծքն* Z *լոյծն* h *քակտեսցի* N *ամուրքն (*k *մեղիքն) փխ քեղիքն* fh *կեղիքն*
107 ADEKMNRUWβγμφikr *մթութիւն* C *մըթութիւն* urp. *մթութեան* P *մթին փխ մըթութիւն* h *մթութեանն* L *յանցանացն*
108 e *այս տողից մինչև բան ΙΨ տ. 6 ներառյալ ունի այլ գրչությամբ* r *բանականաց փխ բանակաց*
109 β *քո* r *ժամայենսցէ*
110 r *և փրկել և* P *նորոգել փխ լուսաւորել* f *լուսաւորեալ*
111 N *ի թիկանց և ի դիմաց* G₁ *թիկաց*
112 S *առաուաւտու* αδσ *առաւաւտոյ* LNb *հոգւոյդ* N *հոգւոյս* R *հոգոյ* urp. *հոգոյդ* W *հոգոց* h *հոգոյն* KNSσ *գարնայնոյ* OR *գարնանոյ* Zω *գարնանոյ* β *գալրնանոյ* γ *գարնայնոյն* a *գարնայնոյ*
113 Np *ակնկալութիւնն* Ocfhtx *ակնկալութիւն* LY *քոմ* g *քոմմ*
114 HKLPUγημωbnqu *ամենեսեան* MNSXg *ամենիսեան* Z *ամենեանս* m *ամէնէսեան* r *ամենիսին*
115 G₁SUVYωt *հնարաւորք* G₁ *ամենեքեան (*Y *տէր) փխ ամենայնք*
116 m *ամէնէցուն* U *զկելն փխ զկեալն* σ *զկեալնն* ABDEHKΦZΣΦs *փրկութեան* CΓ *փրկութեան* urp. *զփրկութիւն* MOYβτchmtu *զփրկութիւն* γq *փրկութիւնն* θσr *փրկութիւն*
117 K *չունի Քրիստոսի*
118 φ *դարձին* f *դարձիս* HNYZθΓΣs *աջոյ*
120 U *ի յանձկութենէ* K *յանձկութեննէ* U *սիրոյ սրտէ* s *սրտի*
121 G₁ *նկարագրի*
122 r *նշխարք* h *քրիստոնէական*
123 UWZbms *միջնորդել*
124 C *յաւիտենական* urp. *յաւիտեան* s *յաւիտեան* urp. *յաւիտենական* ABDEG₁HKSXYγμωΓΣΦ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն յաւիտեան* Zm *կատակիդ* δ *կենաց հաղորդ*
125 δ *հոգւոյն* b *(ճկվձ) ամենից փխ երկնից* HV *օրինողիդ*
126 KSβ *միայնոյ* a *միայնոյ* urp. *միայնոյ*
127 r *չունի տողը* σ *իմոյ փխ ի միոյ* Zs *մի փխ միոյ*
128 r χիf *եւ ունողիդ*
129 μ *անձնաւորութիւնդ*
130 G₁a *վայել է* NU *վայելեան փխ Վայել են* s *վայել է փառք* urp. *փառք* ABCHΓΣΦ *երկնաւորացն* D *երկնաւորացն* urpվ. *յերկնաւորացն*
131 ΓΦ χիf *եւ* ABCDEHMORTVγΓΣΦabce₂glmn χիf *ի* Zs *յաւիտենից յաւիտեանս* KΓΦ χիf *յաւիտենից*
132 KUσ *չունեն տողը* p *ամմէն*

ԲԱՆ ԼԳ.

Վերնագիր.

Ro չունեն *Բան* ընդում և համարակալում Kh համարակալված *ԼԴ* փխ *ԼԳ* EKPRβλσbghioqstx *վերնագիրը կրճատ* L *Նորին Գրիգորի Նարեկացոյ* փխ *վերնագրի* M *վերնագրի* փխ *կեսեր* QTδωn *համառոտագրությամբ* s *վերնագրից բացի, լուսանցքում գլխի համար ունի նշումներ՝ Որ նախքան պատարագն ասի և Առ Հոգին Սուրբ* NUbot *հեծութիւն* G_1PUVYβΣ$e_2$hlrx *բան* r չիf *ի* V *սրտի* Z *սրտէ*

1 o չունի տ. 1—143 D *Արդ* urp. *եւ արդ* q *և արդ* Wu *յարմարութիւն* g *զարմարութիւն* ω *բանից*

2 Γ *նուիրելոյ* HMNSγ *աւրհնաբանեալ* փխ *աւրհնեալ*

3 ω *խնկազգեցիցն* g *խնգաագեսաիցն* r *խընկասգեսաիցն*

4 ABHKMVαδηθμτφωΓΣΦσ չիf *ի* CD *յանուշութիւն* urp. *(*D urpվ.*)* *ի յանուշութիւն* Θτ *յանուշահոտութիւն* σ *յանուշութիւն* urp. *յանուշահոտութիւն* N *կազմութեանս* Ubg *կազմութիւն*

5 N *եղույն* λ *եղոյն* akr *եւղոյն* LSUYe_2 *Մարիամայ* Yh *կնոջն* Cβ *բարեպաշտին* urp. *բարեպաշտի* K *բարեպաշտուհւոյն* A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի G_1LNQTXYαδηθμστφωe_2 *նեռագրերից, ունեն բարեպաշտին*

6 U *յորս* P *հաւատացնել* փխ *հաւասարնալ* U *հաւասարեալս* W *նոյնութիւն* η *նոմնութեամբ* V *երջանկաց* x *պռընկացն*

7 e *քեզ* փխ *քէն* Nh *ընկալելոցն* x *ընդունելոց* փխ *ընկալելոց* Hm *արգանօք* a *յարանաւք* urp. *յարգանաւք*

8 φ *պարարեսցի* f *պարսաւեսցիս* փխ *Պարարեսցիս* U չիf *մեծապէս* ABHKMNTUVWλΓΣΦdgiklmnx *իմով* CDβγa *իմով* urp. *(*D urpվ.*)* *իմովս* R *իմովս* urp. *իմով*

9 Z *ընկեալ* h *յանհասդ* V *գլուխդ*

10 N չիf *ի* G_1N *բանբասանաց* P *սաղմոսաւղին* փխ *սաղմոսին*

11 G_1 *քէ մի* a *զազաթան* urp. *զազաթանս* bns *գագաթանս* LSXγ *գագաթան իմոյ* Kλ *եղ* aehmqstux *մնղաւորի*

12 Z *բուրմամբ*

13 N *խոստովանութեանն* ab *այսմ* ADEHMNUVWZΓΦcdefhlnp *բազումն* BRΣg *բազում* COβ *բազումն* urp. *բազումս* γ *բազումսն* LP *ազդեաց* SWgm *ազդել* Z *ազեալ* փխ *ազդեալ*

14 HLPQSUVXYZηλωfghkqrstx *համասփիւռ* N *համասիփիւռն* σi *համասիփեւռ* e *համասիփիռ* urpվ. *համասփիւռ* A *ամենատարած* urp. *ամենատարած* V *տեսակի*

15 h *համեմատութեանն* Q *նոցա*

16 N *նոյն ինքն* M *տէր ես* G_1 *զգաստացուցից* ahkru *սգաստացուցիչ*

17 U *նախ ի* փխ *Նախնի* Oa *չարախորհից* urp. *չարախոհից* λ *չարախոհից* ω *չարախորհի* h *չարախորհիցն* OUadf *կանաց* Yg *կանանցն* Zl *կանացն* β *կանանց* urp. *կանաց*

18 λ *որ* LPS *առակ առեալ* փխ *առակեալ* δ *զմարդկային* փխ *զմարգարէին* h *կերպարանն*

19 ABDEHΣΦq *քում* C *քում* urp. *քումդ* ABDEHKΓΣΦ *պատկերիդ* C *պատկերիդ* urp. *պատկերի* μω *պատկերին* s *պատկերի* urp. *պատկերիդ*

20 l *անտուտ* փխ *անդուտս* H *սմին* V *նոսին* փխ *սոսին*

21 ABDE չիf *ի* Cη *յիս* urp. *ի յիս* LSXY *առ իս* փխ *ի յիս* K *վերաբերել* P *բերեալ (*bmqu *վայրաբերեալ)* փխ *վերաբերեալ* h *զծայրագոյնն* LSY *զկատարումն*

22 U *անապական* փխ *անասնական* PRUVYλωefgikmu *գարոյն* η *գարոն* Σ *գարիոյն* Γ *կերակրոյ*

23 ACHKLUWΓ *զրազմահամարար* DE *զբազմահամարար* urpվ. *(*E urp.*)* *զբազմահամարար* X *զբազմահանբար* Z *բազմահամար* փխ *Զբազմահամբար* K *ցորնոյ* NUZΣ *ցորնոյ* PΓ *ցորնուոյդ* s *ցորնոյ* urp. *ցորնոյդ*

24 Γ *ապականացոյ* ΤΓ *արծաթույն* h *զարբունական* l *զարբունականն*

25 NPSh *յիմարար* OWg *յիմար (*l *իմարար)* փխ *յիմարարար* RWλbgl *գինոյն (*b *գինույն)* *թմբրութեան* U *թմբրութեան* h *թմբրութեանն* G_1OSXYβγδλωΣcfhikmrt *գինոյն* Cs *զբաժակդ* urp. *զբաժակ* h *բաժակդ*

26 N *եղույն* Uλrx *եղոյն* βaq *եւղոյն* H *յառելոյ* փխ *առելոյ* Oω *առնելոյ* ABHKΓΣΦ չիf *ի* CDω *յայրատ* urp. *(*D urpվ.*)* *ի յայրատ* VXηn *յարատ* δ *յայրատ* urp. *յայրարատ* MNOPRVWβλabcdehiklnprstx *կնոջէ* VZ *ժողովրդեան* s *ժողովրդեան* urp. *ժողովրդեանն*

28 N *կաւոյն* փխ *կտաւոյն* c *զանապական* փխ *զանապականութեան* h *զանապականութեանն* r *վերարկոյն*

29 Z *ընդ ապարանջանին* A *ապարանջին (*U *ապարանճին)* փխ *Ապարանջանին* G_1ηΦ *ապարանջին* urp. *ապարանջանին* Rδ *պրճնութեան* LNOPQRSTWXYZαβγδθμστφacegiklpqtux *բարէմասնութեանն (բարեմասնութեանն)* s *բարեմասնութեանն* urp. *բարեմասնութեան*

30 K *աւետարանաւ* N չիf *հանդերձ* NWβbfghlpt *գործական* X *առիքնինութեամբն* l *առաքինութեամբ*

31 ωu *ընդունականն* փխ *Ընդ ունկանն* ABHMNRUWΓΦdghlx *գունականն (*Zaikrs *ունկն ականն)* փխ *ունկանն* CDβΣe *գունականն* urp. *(*De urpվ.*)* *ունկանն* P *ունկանն* urp. *գունականն* ikr *գտի* փխ *գնդի* Yλ *վայելչականն* η *վայելչական*

32 C *տէրունականն* urp. *տէրունականդ* MNλu *տէրուննկան* ω *զտէրունականդ* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի LPQTXZαβγδηθμστφabnակներբ, բացի LPQTXZαβγδηθμστφabնակներբ, ունեն *տէրունականն* μmst *ձեռագրերից, ունեն տէրունականն* μ *ձայնին*

33 AEG$_1$HNOPRηλμωΓΣΦabcdfghikmnpqrx *քառս* BC *քառս* urp. *քայրս* TXα *քայրս քառս* BC *քառս* urp. *քայրս* TXα *քայրս* β *քեռս* urp. *քառս* U *քեռս* փխ *քայրս* β *քեռս* urp. *քայրս* DVWZγestu *քառապերճութեան* Sl *քառս թեան* փխ *քայրս պերճութեան* L *պերճութեան* urp. *քառապերճութեան* Nh *պերճութեանն* փխ *պերճութեան* **թեան** H չիf *լանջացն* l *լանջաց*

34 N *զյոգնահաւաս* փխ *Զյոգնահաւաք* W *զոգնահաւաք* H չիf *Զյոգնահաւաք աւանդս ուղղութեան* K *աւանդութիւն* փխ *աւանդս ուղղութեան* U *ուղղութեանն* N չիf *քոյինակրաւն լծոյդ քաղցրութեան* Y *լծոյ*

35 G_1Nλtux *ինձ յայսոսիկ* s *յայսոսիկ ինձ* urp. *ինձ յայսոսիկ* h չիf *ինձ* ABCDEHKNTUVΓΣΦ *պարծիլ*

36 O *սոյն* urp. *սոյն ինձ* C *պատկառել* urp. *պատկառիլ* UV *պատկառիլ*

37 N *յաւրինակ* ABDEG$_1$HKNWZθμτφΓΣΦbcegiklmrstux *փոխել* CRη *փոխել* urp. *փոխեալ* σ *փոխեալ* urp. *փոխել* N *զմատեն* r *զմատեանն* P *մաղթանացս* g *մախթանաց* s *այսր* urp. *այսմ* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի LMQSTXYαβγδηθμστφω ձեռագրերից, ունեն *այսմ* K *ողբարկութեան* փխ *ողբերգութեան* h *ողբերգութեանն*

38 cfh չիf *ինչ* Q *են*

39 φ *յամենայնիւ* KYZa *պարտուց* a *իմոցս* ABDEG$_1$HKΓΣΦ *մեղանացս* C *մեղանացըս* urp. *մեղանաց* Z *մեղացն (*q *մեղաց)* փխ *մեղանաց* h *մեղանացն*

40 ABDEG$_1$HORηλΓΣΦ *բերել* C *բերել* urp. *բերեալ* s *բերեալ* urp. *բերել* Σ *համառատ*

41 Z *յարկս*

42 Y *ողբոցն* μω *ողբումն* փխ *ողբոց* K *նորա* LPS *նոցա* Y չիf *նոցին* AHSΣ *լծակցեալ* urp. *լծակցել* BK *լծակցել* X *լծակծեալ*

43 VW *ի* փխ *ընդ* LPSY *բերկրութեան (*δ *բերումն)* փխ *բերկրումն* β *բերկրում* ABDEG$_1$HΓΣΦn *նոցին* C *նոցին* urp. *նոցա* KUV *պարիլ* Y *պարապել* փխ *պարեալ* A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի N ձեռագրից, ունեն *պարել*

44 σ չունի տ. 44—96 ω *հառաչս* փխ *հառաչանս* KQr *ձայն* ABDEβΓΣΦ *հեծութիւն* C *հեծութիւն* urp. *հեծութեան* G_1HKLQSTUXYαδηθμτφω *հեծութիւնս* hr *հեծութեանն*

45 ABDEHΓΣΦq *խորատակմանս* C *խոբատակմանս* urp. *խորատակման*

46 N *ամենժաման* Z *ամենաժամայն*
47 U *կականուխ* HMVWZδΓΣls *յուսագրութիւն* Sc *յուսատրութիւն* urp. *յուսագրութիւն* bmqux *յուսատրութիւնս* t *յուսագրութիւնս*
48 ikr տ. 48—50 *ունեն խառնված՝ առ որս ղղջմունս (48) խրախոյս աստուածայինս փառաց ժառանգութիւնս (50) խոստովանութիւնս (48) աւետիս պարգև լուսոյ երևմունս (49)* W *ղղջումս* Zs *խոստովանութեանդ*
49 R *աւետիս* urpվ. *աւետիս* Vœcdl *աւետիս* h *պարգև*
50 KRSWβ *խրախոյս*
51 k *սքանչելեացս* u *տեսութիւն*
52 Γ *յայս փխ յոյս* K *ընձեռեն* urp. *ընդձեռեն* Σ *ընդձեռեն* b *ընձեռենն*
53 δ *վատահութիւնս փխ վհատութիւնս* H ȷհf *բազումս* S *բազում*
54 u *յոր* ABDEG$_1$HKUΓΣΦ *կործանեալ կամաւ* C *կործանեալ կամաւ* urp. *կամաւ կործանեալ* λ *կամաւ* urp. *կամաւ կործանեալս* Yη *կործանեալս* KVYZ *կորստեան*
55 ABDEHKLUΓΣΦ *թէ (թէ)* C *թէ* urp. *եթէ* Γ *զգեստս* Σl *զգեստ* Zfh *վարագուրին* βΣ *զվայրագուրին* U *պատուական փխ պատրուակ*
56 l *որում* s *կուռս կարկատունս արար ժողովուրդն* Z *կուռս արար ժողովուրդն* ikr *կուռ*
57 Nω *պոռնկեալ* V *պոռնկիլ* s *պոռնկել* urp. *պոռնկեալ*
58 PSUWXγ *պատիժս* ω *եղիցի անմաքրութեանս* NW *անմաքրութիւնս* r *եղեցի*
59 V *աստուած*
60 G$_1$ *կիզիմ* V *կիզանիմ* λ *կիզնում* u *կիզումն*
62 Σ *ապիշիմ* urp. *ապիշիմ* W *իրր փխ որպէս* RZβr *ոչ յապիշտակիմ* urp. *չապիշտակիմ* A B C D E G$_1$ HKLOPQWλΓΣΦbfgm *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն չապիշտչակիմ*
63 Mux *չաղչախեալ (*NRt *չախչախեալ* c *չաղխչաղխեալ) փխ չաղխեալ* g *չախեալ*
63—64 r *մանրեալ խորտակեալ չարշարեալ չաղխեալ*
64 K *կերեալ (փխ կորեալ) խորտակեալ* N *խորտակել* u *ի կորեալ* ABEG$_1$N *կրեալ (*LMQTXYδηθμτφω *կերեալ) փխ կըրեալ* CD *կրեալ* urp. *(*D urpվ.*) կորեալ* S *կերեալ* urp. *կորեալ* α *կրեալ (փխ կորեալ)* urp. *կտեալ* β *կորեալ* urp. *կերեալ* h ȷհf *կորեալ* AΓ *բարժանել* BCg *բաժանել (*g *բարժանեալ)* urp. *բաժանեալ* β *բաժանեալ* urp. *բարժանեալ* ABHKUVθτΓΣΦ ȷհf *ի* h *ժանեաց կորեալ* V *գրոց*
66 Ταφ *զայս* β *այս* urp. *զայս*
67 Z *յիշատակի նշոյլ* n *նշոյղ*
68 S *քրիստոսեանն* W *Քրիստոսի փխ քրիստոսեան* s *կեանք* urp. *կեանս* tu *կեանք*
69 x ȷհf *ի* Zβh ȷհf *պատկերի* LPSTαγμφ *բանին բարի* Rθ *բանին բարի (*θ *բարին)* urp. *բանին* λ *բանին* urpվ. *բանին բարի*
70 p *որով* urp. *որո* tux *որ* U *մեղսն փխ մեղանսն* ikr *մեղանս* Y *դարձի* V *դարձն է*
71 ABCDEKMTαδηθτφΓΣabdgm *եղծումն* n *եղումն փխ եղծումն* MQh *նորոգութիւն* N *առ անառակ* H *անօրութիւնն փխ անաւրէնութիւնն* UΓΣ *անաւրէնութիւն* MΣ *քաւութիւն*
72 W ȷհf *Առ վէրն բժշկութիւնն* ωtu *վէրսն* Mgm *բժշկութիւն* r *տանգն փխ վտանգն* Mc *անդորրութիւն* N *անդոյրրութիւն*
73 ABCDEG$_1$HMNQTαδημφΓΦdn *ներումն* Q *պատերազմ* G$_1$ *հանդարտութիւնն փխ հանդարտանալն* s *հանդարտանալն* urp. *հանդարտութիւնն*
74 Σ *պարգևն* r *պարգևսն*
75 N *ակնութիւնն փխ ակնկալութիւնն* Oag *ակնկալութիւնն* NQ *սատակման*
76 W *անգործարան փխ Առ գործարան* ZΥ *կենաց* s *կենաց* urp. *կենացն* ABCDEG$_1$HOZμΦsx *ազատութիւնն*
77 H ȷհf *է ինձ* HVΓΣΦ *այսքանեաց* r *զայսքանեացս*
78 N *դասեալ* OV *դատել փխ դասել*
79 Φ *յիշատակ առ փխ Ցիշատակաւ* h *յիշատակն* N *կցորդութեամբ* U *կցորդութեան*

80 U *ընտանութեամբ* d *ընտանութիւն* m *ընտրութիւն փխ ընտանութիւն*
81 Lt *նոցին փխ Սոցուն* U ȷհf *Սոցին ակնարկութեամբ, հաղորդութեան*
82 NXYZ *սիրտութիւնք*
83 KNQRUWXYβγΣbglm *բարիոք* θtf *բարոք* ω *բարուրք* Z *բանին վարձկանացս փխ Բարւրք վարձ կամացս* W *կշռութիւնն* λ *կշռամբութիւն փխ կշռութիւն* k *դիտաւղին փխ գիտողին*
84 U *աւազան* τ *աւազանին* urp. *աւազանն* U, *հաշտութիւն* λh *հաշտութեան* Q *միջնորդ փխ միջնորդութիւն* U *միջնորդութեան*
85 γ *այլ* ABCDEG$_1$HKNPWZλΓΣΦlmn *ամենայն* Rβ *ամենայն* urp. *ամենայնք* V *ամենեքեան փխ ամենայնք* ABCDEG$_1$HMSZΓΣΦbhmstu *անթիւ* K ȷհf *անթիւք* Z *բարերարին*
86 h *ազատք փխ արձակք*
88 N ȷհf *ինձ, դառնութիւնս*
89 O *կեանս* HNOPgmtu *անտարակոյս* s *անտարակոյս* urp. *անտարակոյս*
90 U *ոչ քն* q *ոչ եթէ* x *ոչ եթէ* urpվ. *եթէ ոչ* ADEG$_1$HKLMNSXYZβΓΣΦs *թե (թէ)* BC *թէ* urp. *եթէ* ABDEHKMOΓΦ *արդեւք զայսոսիկ* CΣ *արդեւք (*Σ *արդիւք) զայսոսիկ* urp. *զայսոսիկ* x *զայսոսիկ* urpվ. *արդեօք զայսոսիկ* s *ունէին* urp. *ունէի*
91 P *կռնախեաւ* Σ *արդիւք* U ȷհf *իսկ... երգողին* θ *ընդ փխ ըստ*
92 NP *փոքրութեամբ* P *փառաւորեմք*
93 D *ոչ* urpվ. *և ոչ* x *և ոչ* Ulx *նուաղութեամբ փխ նուաստութեամբ*
94 SX *համափառս* W *համափառոյս իմ փխ համափառս ունիմ* ABDEHKΓΣΦl *ասեմ փխ ունիմ* C *ասեմ* urp. *ունիմ* r *ունեմ* s *ունիմ* urp. *ասեմ* ABDEHKLNUΓΦ *զերեսին* OQVYbeghpr *զերեսեանն* RWal *զերիսեան* Σ *զերեսինն* m *զերէսեանն* s *զերեսեան* urp. *զերեսեանն*
95 NOPβλfip *հոգւոյ* V *այսք* s *աղաչանք* urp. *աղաչանք իմ*
96 V *նախընծայք* N *նախակզբան փխ նախընծայ սկզբան* h *ըզկսբան*
97 NΓ *գառն* W *գառդ* a *գառնն* γ *աղաւթեցից* Ujs *տողից նետս, իբրև Դ նատվածք* ենթավերնագիր, *բոլոր օրինակներ, բացի* Oβτ-*ից (և* o-*ից, որ պակասավոր է), լուսանցքում (*ABCDMUZαδηθμΦe*) կամ բնագրի կարգում (*EG$_1$HKLNPQRSTVWXYγλσφωΓΣabcdfghiklmnpqrstux*) ունեն Աղաւթք, որ նախ քան զպատարագն մատուցանի (*V *զկիզըն պատարագին* n *զկիզըն պատարագի* λ ȷհf *մատուցանի* N *մատուցանի ասացել Նարեկեցի վարդապետի* h *մատուցանի առաջի աստուծոյ)* Kh ենթավերնագիրը *համառակալված* lb q ենթավերնագրից առաջ *ունի Վերստին յաւելուած կրկին* O *եւ մատուցեալ անգանի առաջի սեղանոյն լուռ և անմռունչ և ասէ զաղաւթս առ Սուրբ Հոգին՝ տեառէն գործոյն փխ* ենթավերնագրի Y ենթավերնագրից նետո *ունի Աւգնեալ Հոգիդ Սուրբ աստուած* Z *տողատակին ունի Առ Հոգին սուրբ* τ ենթավերնագրի *համար տեղ է թողել, բայց չի գրել*
98 ABDEG$_1$HVφΓΣΦ *Ամենակալ աստուած (բարերար)* CKOR *Ամենակալ աստուած* urp. *Ամենակալ* s *Ամենակալ* urp. *Ամենակալ աստուած*
99 N *յաւրինաւ զերեւութից (փխ Ցաւրինող երեւութից)* urp. *յաւրինեցաւ զերեւութից* HU *երեւելեաց փխ երեւութից* Z ȷհf *երեւութից եւ*
100 PSabm *հաստատուղ փխ հաստատող* β *հաստատող* urp. *հաստող* Wr ȷհf *խնամող* S *խաղաղար փխ խաղաղարար* EW *հզաւրի*
101 YZ *հայցեմ* s *հայցեմ* urp. *հայցեմք* X *բաղկատարած* urp. *բազմատարած* ABCDEG$_1$HKMOVδθστφωΓΣΦ *մաղթանաւք* λ *մաղթանաւք* urp. *մաղթանաց* H *գոչեմք փխ գոչմամբ* Usl *գոչման* h ȷհf *գոչմամբ* AM *հեծութեանն* C *հեծութեանն* urp. *հեծութեան* H *հեծութեան* urp. *հեծութեամբ* Z *հեծութեանս* λ *հեծութեամբ*
103 Vikr *մաշեմք* V *սաստկաւ* BLPSUβd *երկեղիւ* QYΣa *երկիւղիւ*
104 λ *մատուցանեմք* LSXY *անզննելի փխ անզնին* ABCEG$_1$HKLORθστωΓΣΦt *ակրութեանդ (*D *տէրութեան) փխ գաւրու-*

թեանդ μeps *զաւրութեանդ* urp. *տէրութեանդ*

105 t *աթոռակցի* U չիf *եւ* Z *անկապոյդ* փխ *անկապուտ*

106 ABDE *քննութեան* փխ *քննողի* CK *քննութեան* urp. *քննողի* N *քննող,* չիf *ծածկութեան* β չիf *խորհրդոց*

107 V չիf *կամաց* Z *կամացդ* s *կամացդ* urp. *կամաց* DE *հաւր* urpվ. *հաւրդ* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի LYαβγδηθμστφωabqtx ձեռագրերից, ունեն *հաւր*

108 Y *կենդանատվի*

110 S *անձնաւորութեան*

112 O *առաջինք* SX *առաջին*

113 h *նախապետական* l *նահապետականք* NPRTXYαβγθλστφΣdefpqrtux *շառաւիղք*

114 UWe *զյանցեալսն* Cωβ *զգալոցն* urp. *(*β urpվ.*) զգալոցսն (*β *զգալոցնս*) A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի Qαγδθμστφ ձեռագրերից. ունեն *զգալոցն* Z *զնդեալս* ω *գոյացեալս*

115 i *ի վերայ պատմեցին* փխ *վերապատմեցին*

116 HVβ *հոգի* α *ոգի* urp. *հոգի*

117 r *քո* կրկնված CRanr *չրոյն* urp. *չրոցն* Peqtu *չուրցն* A և այս տողն ունեցող մըննացած բոլոր օրինակները, բացի LMVγcdfhikpx ձեռագրերից, ունեն *չրոյն*

118 AG$_1$OQUΓΣΦ *շրջակրութեամբ* փխ *շըրջարկութեամբ* BC *շրջակրութեամբ* urp. *շրջարկութեամբ* W *տածովակնաւս*

119 ADEG$_1$KΜΟλμΦ *զթասիրել* BC *զթասիրել* urp. *զթասիրեալ* V *աւազանին* δ *խորհուրդն*

120 NWΣ *աւրինակութեամբ*

121 L N V X αδηθμστφm *զկառուցանել* SY *զծանուցանել (*W *զկացուցանելն)* փխ *զկառուցանելն* T *կառուցանել* ABCDEG$_1$HKNOZθστΓΣΦ *զլոյծ* ω *զլուծդ* s *զլոյծ* urp. *զլոյծդ* ABDEG$_1$Hβθστ ΓΣΦs *մածուածդ* C *մածուածդ* urp. *մածուած* K *մածուածդ* urp. *մանուածդ* SUδ *մանուած (*Y *մանուածոյ* Z *մածնուած) մածուած* ABDEG$_1$HKWZΓΣΦs *վերջնումն* Pβ *վերնում* փխ *վերջնում* δ *վարագուրին*

122 RUbgm *զբաւանդակ*

123 r *գոյից բնաւից բոլորից* urp. *բնաւից բոլորից գոյից* W չիf *բնաւից* ABDEG$_1$HKUWZσΓΣΦn *գոյից բոլորից* C *գոյից բոլորից* urp. *բոլորից գոյից*

124 L *նորոգութեան լ յարութեանն*

125 Wikr *եղեալք* ADG$_1$KΓΦ *յայն* BCE *յայն* urp. *յայնմ* L *ժամանակին*

126 σ *յայսմն* Σ *այսմն* s *այսր* urp. *այսմ* x *յայսմ* H չիf *այսմ կենցաղի*

127 H չիf *եւ աւր առաջին* u *երկիր* N *կեանդանեաց*

128 r *հանդարտեցաւ* փխ *հնազանդեցաւ* LQSt *կամաց* Cs *որպէս* urp. *որպէս և* LMNPQRUVWβγδθμφωabdefghiklmptux *հաւր* C *հօրն* urp. *հօր*

129 h *ազգակցին* V չիf *քո* s և *էակիցն* urp. *էակիցն* U *անդրանիկն որդի էակիցն հաւր* ls *անդրանիկ որդին*

131 H չիf *եւ համագոյ* C *հօրն* urp. *հօր* SVWαση *հօր (հաւր)* Hα *իւրում* urp. *իւրոյ* Q *իւր* urp. *իւրոյ* T *իւր* urp. *իւրում* Vγh *իւրոյ* στ *հզօրին*

132 Cβ *զառ* urp. *և զառ* KLPQSTXYZαγδηθμστφωabgms *և զառ* M չիf *ի* W *քէն* փխ *քեզ* M *զհայհոյութիւն* N *զհայհոյութիւնն* RUθτΓu *հայհոյութիւն* V *զհայհոյութիւնն*

133 WΣ չիf *եւ* HLγbm *իբրև* T *զաստուածամարտիցն* urp. *զաստուածամարտից* αβδηθμστφωh *զաստուածամարտիցն* G$_1$ *զբո* urp. *զբեզ* V *զբէն (*Z *զի քեզ)* փխ *զբո* s *զի քեզ* urp. *զբեզ* PSYZθτs *հեստեցլոցն* r *հետելոցն* փխ *հեստելոցն*

134 N *չարաբանականան* CD *բերանս* urp. *(*D urpվ.*) բերանն* HXYZλtux *բերանսն* C *կարկեաց* urp. *զբէն կարկեաց*

136 U *մարմնացաւ* փխ *մատնեցաւ*

138 σ *բարերարութիւն* փխ *բարերանութիւն* b *բարերանութիւնն*

139 h չիf *Ընդ Հաւր* C *հօր* urp. *հօրդ* LMPRUXYβγλσcdefiklnptx *հաւրդ* ABDEG$_1$HKΟσΓΣΦ *յաւիտենից յաւիտեանս* C *յաւիտենից յաւիտեանս* urp. *յաւիտեանս յաւիտենից* λ *յաւիտեան զաւիտենից* h չիf *յաւիտեանս յաւիտենից* LPUγ չիf *յաւիտենից*

140 MOWYλσhs *չունեն տողը*

է հատվածը պարունակող բոլոր օրինակները, բացի Zωh ձեռագրերից, 141—143 տողերն ունեն բնագրի կարգում՝ իբրև նոր պարբերություն Z ունի լուսանցքում՝ որպես ենթավերնագիր ω ունի որպես ենթավերնագիր՝ *բան լՁ* նշումով h ունի որպես ենթավերնագիր՝ լուսանցքում նամարակալված *լՁ*

141 L *կրկնեցի* SXYch *կրկնեցից* m *կրկնեցէ* Wλ չիf *ի*

142 ΗΣΦ *մինչ* BHMNPRSVWβγθστΓΣΦabcdehikrtx *մինչև ի* C *վերահայեցութիւնն* urp. *ի վատահութիւնն* A *վատահութիւնն* urp. *վերահայեցութիւնն* DEO *վերահայեցութիւն* փխ *վատահութիւնն* G$_1$ *վերահայեցութիւնն* urp. *վատահութիւնն* MVβchr *վատահութիւն* s *վերահայեցողութիւնն* urp. *վատահութիւնն* O *լուսոյն, ազդեալ յայսնեսցի* RWbgl *ազդել* s *ազդել* urp. *ազդեալ* t *ազդեցեալ*

143 Wbhr *կրկին* Wղ *զվաղաղութիւն* b *զվաղաղութիւնն* r *խաղաղութեան* A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի DEOQTVZβλστωΓchmpst ձեռագրերից, ունեն *խաղաղութիւնն* ω *խաղաղութիւն ամէն*

144 MRadeikt *արտաւարալից (*N *արտաւրալից)* փխ *արտասուալից* U *հառաչանաւք* փխ *հառաչմամբ*

145 Hbp *յանձնէ* A *զփառատրել* urp. *զփառատրելի* BHQTUVWYαβγδημσφωltux *զփառաւորեալ* OZ *զփառաւորեալ (*G$_1$ *փառաւորեալդ)* փխ *զփառաւորելի* ΓΣΦ *զփառատրելի* urp. *զփառատրեալ* Cθ *զփառաւորեալ* Kτ *զփառատրեալ (*θ *զփառաւորեալ)* urp. *զփառատրելի* p *զփառատրեալ*

146 X *հոգոյ* V *զքած*

147 LUZp *բարեխաւս* h *խաւսդ* փխ *բարեխաւսդ* s *բարեխօս* urp. *բարեխօսդ* τ *անմոռուշ* h *յանմոռուշ*

148 NZμ *զսուրբս* β *զսուրբն* s *զսուրբս* urp. *զսուրբսն* MZ *զմեղուցեալս* s *զմեղուցեալ* urp. *զմեղուցեալսն* p և *տաճարս* urp. *տաճարս* γ *տաճար*

149 p և *կեցուցիչ* urp. *կեցուցիչ* h *կամացդ* G$_1$QΓΦ *բարձրացեալդ* θστ *հաւրդ*

150 Γ *ազատես* G$_1$ *զմեզ* urp. *և զիս* H *յանմաքուր*

152 L չիf *շնորհաց* O *շնորհեացդ* h *փայլումն*

153 KMNRUWγchs *տեսականաց* L *տեսակաց (*SXY *տեսակացս* bgikmo *տեսականացս)* փխ *տեսականացս* KMNRSXYZβγcrst *աշացս*

154 r չիf *զի* Vq *քեզ* λΣo *իմանալ* փխ *միանալ*

155 o *աղատաւթից*

156 A C D H K L P Q UXηθμστφωΣabcdefnop *միդ* G$_1$αΦm *միդ* urp. *(*Φ urpվ.*) մինդ* Rβ *մինդ* urp. *միդ* V *յերրորդութեանդ*

157 AG$_1$KRSUWYλΓΣblmo *հաճել* CΦ *հաճել* urp. *(*Φ urpվ.*) հաճեալ* Z *հաշտիլ* փխ *հաճեալ* s *հաշտիլ* urp. *հաճեալ* V *հաշտարարաւ* Y *հաշտարան* urp. *հաշտարար*

158 o *ընգցիս* փխ *ընկալցիս*

159 U *յարգեսցես* փխ *յարդարեսցես* L *աւթեւանս* NSλbo *աւթեանս* Pσ *աւթեվանս* f *աւթէվանս* ikr *յաւթեվանս* u *աւթեվանսն* βδikr *պատրաստականս* փխ *պատուականս* N *ամեն* փխ *ամենայն* βcdfgikopqrux *ամենապատրաստութեամբ* փխ *ամենայն պատրաստութեամբ*

160 ikr *չունեն տողը* β *վանելում*

161 ikr չիf *Առանց պատժոց զատապարտութեան* o չիf *պատժոց* U *պատժոց և* V *ընդունիլ*

162 L *զանմահացուցիչ* U *անմահութեան* փխ *անմահացուցիչ* S *նորս* X *նորս* urp. *նորո* t *նորոգ* փխ *նորոյ* HL *փրկութեանս*

163 u չիf *ի* G$_1$ *մեր* urp. *իմ*

164 V *մարգարէն* o *մարգարգարէին* HWβγefhikrx *կայծակմամբն* Y *կայծակամբ* Σ *կայծակմամբ*

165 N *ունելեաց* ABCDEG$_1$KΓΣln *մատուցմամբ* U *մատուցմանց* Φ *մատուցմամբ* urpվ. *մատուցման*

166 OZθs *յայսմ ամենայնի* β *յամենայնի* urp. *ամենայնի* ACDEG$_1$O *գթութիւնն* Z *մարդասիրութիւնդ (*s *մարդասիրութիւն)* փխ *գթութիւն*

167 NPUbdehikopr չիf *Որպէս* ασq *հաւր* β *հաւրդ* urp. *հաւր* P *գթութիւն փխ քաղցրութիւն*

168 Mh *ժառանգութիւն*

169 S *զպրոնիկն* a *յերկընաւինն* LPQSTYαβδφabcdfhikopqrx *արքայութիւն* MNeh *յարքայութիւն* u չիf *արդարոցն երանութեան* ABCDEG$_1$ΓΣΦn *երանութեանն* Ufhop *երանութիւն* Z *երանութեամբ* s *երանութեամբ* urp. *երանութեան*

170 CSms *այո այո* urp. *այո (*S *այոյ) տէր այո (*S *աոյ)* HM *այո տէր այո* W *այո տէր այո տէր* Os *նոցանէ* urp. *նոցանէն* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի KTUZβηΘμστωΣacefhpqtux ձեռագրերից, ունեն *նոցանէն*

171 O *նոսին տէր*

172 a *մարդասիրութեան* urp. *մարդասիրութեան* h *զմարդասիրութիւն* γ *մեծի կարաւտեալ* δ *կարաւտեալ մեծի* urp. *մեծիդ կարաւտեալ* SY *մեծիդ* Za *մեծաւ* s *մեծաւ* urp. *մեծի*

173 NPTZδητ *զարեամբ* θμφs *զարեամբ*

174 σ *այամ* Rs *ամենայնի յամենայնի* urp. *յամենայնի յամենայնի* G$_1$ *ի յամենայնի* ωx *յամենայնում (*h *ամենայնի)* փխ *յամենայնի* b *ծանուցի* ABDEG$_1$OVΓΣΦ *մարդասիրութիւն քո* C *մարդասիրութիւն քո* urp. *քո աստուածութիւն* s *քո աստուածութիւնդ* urp. *մարդասիրութիւնդ* e *աստուածութեանդ*

175 r *համապատուարար*

176 α չիf *եւ* φ չիf *ի*^{2} N *իշխանութեան* O *գովութեամբ* U *գովութիւն*

177 ωtu *կարողութիւն գթութիւն փխ գթութիւն եւ կարողութիւն* c *գիտութիւն փխ գթութիւն* V չիf *եւ*^{1} σ *կարողութիւն* s չիf *եւ*^{2}

178 YZsx *և զօրութիւն և* Nδ չիf *Զաւրութիւն* o *զաւրութեան* Zs *յաւիտենից յաւիտեանս* λ *յաւիտեան զաւիտենից* G$_1$Oh չիf *յաւիտենից*

179 LMUWγ *չունեն տողը* p *Ամմէն*

Բ Ա Ն Ք Դ

Վերնագիր.

o *չունի բան* ՀԴ—*ի* K *նամարակալված* ՀԶ *(*h ՀԷ*) փխ* ՀԴ EHKRWλbgimqtux *վերնագիրը կրճատ* L՝ *Նորին Գրիգորի Նարեկացոյ փխ վերնագրի* M *վերնագրի փխ կետեր* Qδηωn *նամառոտագրությամբ* β *ի հանդիսարանս խաւսից առենի բանս մաղթանաց, որով Հոգին աստուծոյ հաշտեալ՝ հասանէ յաւգնականութիւն փխ վերնագրի* NUσf *հիծութիւն* σ *հակողին, ընտ աստուծոյ առ նոյն աղերս մաղթանաց ի խորոց փխ առ նոյն... աստուծոյ* H չիf *նոյն* NTUVYΣhlr *բան* r չիf *ի* TV *սրտէ*

1 J *այս տողից մինչև տող* 78*-ի հատո[ւցման]* *բառը ներառյալ ունի ուշ գրչությամբ և մասամբ ֆայֆայված* A *այսօրիկ* urp. *առ այսօրիկ* hst չիf *առ*^{1} r *իմոյս* Z *իղձ*

1—2 r *դաւանութիւն*

2 Uaqt *բաւանդակես* u *բաւանդակապէս փխ բովանդակես* Ntu *զամենայն բանիւ*

3 RWg *ճառել* CDEZδq *յերկրորդումն* R *յերկրորդումնս* s *յերկրորդումն* urp. *յերկրորդումս*

3—4 αγηΘμστφω *ի յանդիմանութիւնս* β *յանդիմանութիւնս* urp. *ի յանդիմանութիւնս*

4 Q *դրարանականս* K *բազմութիւն* Wbcfgtx *(*ազգաց*) և ի*

4—5 DS *թարգմանութիւնս* urp. *ի թարգմանութիւն* s *և թարգմանութիւն* urp. *ի թարգմանութիւնս* Z *թարգմանութեան* A *և մնացած բոլոր օրինակները, բացի* LQTVXYαδηΘμστφω *ձեռագրերից, ունեն թարգմանութիւն*

5 r *արագահասութիւնս փխ արգահատութիւնս, մաղթողական*

5—6 ikr *նուիրելի* s *նուիրեցի* urp. *նուիրեցից*

6 Γ *զոր ի* L *ներքաշարեալդ* N *ներքնաշարեալք* G$_1$MOΓWλabdeghiklmqrtx *սահմանագրեն (*fp *սահմանեն) փխ սահմանագրեն* c *սահմանեն* urp. *սահմանագրեն* PZΦ *գոհարանութիւն* qtx *գոհարանութիւնս* s *գոհարանութիւն* urp. *գոհարանութիւնք Այս տողից հետո, իբրև ենթավերնագիր, բոլոր օրինակները, բացի* MNOS *ձեռագրերից, լուսանցքում (*ABCDLPUYZαδηιμλφΦdefp*) կամ բնագրի կարգում (*EG$_1$HJ$_1$KQRTVWXγστωΓΣabcghiklmqrstux*) ունեն (*β *ունի գլխի վերնագրի փոխարեն* λ *ունի այլ ձեռով*) *ի հանդիսարանս (*R *հանդիսարանի* Zωst *հանդիսարան) խաւսից (*t *խօսից) առենի (*δ *անգենի փխ առենի* Γ *ասեն ի փխ առենի) բանս (*UVf *բան* Zs չիf *բանս) մաղթանաց, որով հոգին (*W *հոգով) աստուծոյ հաշտեալ (*BDEHJ$_1$KLPRVWφΓΣadfhikpqrx *պաշտեալ փխ հաշտեալ* QU *պաշտել* Zs *պաշտեցեալ փխ հաշտեալ* begmtu *պաշտպանեալ փխ հաշտեալ* Cc *պաշտեալ* urp. *պաշտպանեալ* γ *պաշտպանեալ* urp. *պաշտեալ* σ *պաշտեալ* urp. *հաշտեալ) հասանէ (*V *հասանի) յաւգնականութիւն (*չիf *հասանէ յաւգնականութիւն* R *յաւգնականութիւնս* τ *յօգնականութիւնն* r *յաւգնութիւն)*

7 SY *աղաչեմք* ikr *զանփոխադրելի փխ զանփոփոխելի* KUgl *տէրութիւնդ* n *տէրութիւնդ* urp. *տէրութիւն* r *հոգոյն*

8 U *քո քաղցրութեան* γ *քաղցրութեանդ* N չիf *քոյ* ABDEG$_1$HKLUVΓΣΦ չիf *ի* Cμ *յանձին* urp. *ի յանձին* H չիf *եւ*^{2}

9 Z *անձին զգայութեան* C *շնորհ* urp. *շնորհս* R *շնորհս* urp. *շնորհ* αγσ *շնորհս* VZ չիf *քո*

10 š^{ec} *քաղցրութեանդ* urp. *քո ողորմութեան* ABnq *ողորմութեանն* C *ողորմութեանդ* LPTαβγΘμστφωb *ողորմութեանդ* urp. *ողորմութեանդ* Uλ *ողորմութիւն* Z *քաղցրողորմութեանդ* Vλ *ողորմութիւն* LVqx *անբռնութեանդ փխ ողորմութեան* LVqx *անդաստան*

10—11 K *կարծրութեան փխ կարծրացեալ*

11 M *յընդունակութիւնն* H *յարգասեաց* ηω *արգասեաց* η *քում հոգեսր (սերմանդ)* L *երգման (փխ սերմանդ)* urp. *արգեան* P *երգման (փխ սերմանդ* urp. *երգման արգեան* Uh *սերսերմանդ* urp. *սերմանցդ* λ *սերմանցդ*

12 f *ամէնիմաստութեանդ փխ ամէնիմաստ էութեանդ* u *էութեան* J$_1$U *խոստովանիմ* M *ի մեզ* urp. *ի քէն ի մեզ*

12—13 H *քեւ ծաղկեալ*

13 Z *աճեալ* s *աճեալ* urp. *աճեցեալ* H *զառաքեալս* a *առեալս* urp. *առաքեալս* r *առեալս փխ առաքեալս*

14—15 H չիf *զփակեալ*

15 H *զականջս* h *ականս փխ ականջս* MWβλbt *զազգակիցն* N և *փառակից եակիցն* ik *անդրանիf*

16 Ut *ներգործեալ*

17 ΑΓΣΦ *հասարակաց փխ հաւասարակից* BCD *հասարակաց (*D *հաւասարակաց)* urp. *հաւասարակից*

18 V *խօսիլ* U *քո խորհուրդ* h *խորհուրդս*

18—19 Z չիf *աւետեաց*

19 δ *հետևել* urp. *և հետևել* NSY *հետևեալ* V *հետևիլ* ABDEG$_1$HUXZΓΣΦs *երագաթռիչ* C *երագաթռիչ* urp. *արագաթռիչ* a *հուն* urp. *անհուն*

20 Nλ *ապարեզ* β *ազպարէզս* δ *քոյինաշունչ* urp. *քոյ ինքնաշունչ* h *քոյին անշունչ փխ քոյինաշունչ* K *կտակարանացդ* Z *կտակարանացն* s *կտակարանացն* urp. *կտակարանաց* M *մատչելս* V *մատչիլ* h *մատչելն*

20—21 Γ *հանդիպի փխ հանդիսի*

21 M *մեկնութեանն* N *մեկնութիւն* V *բանիս* L *նախաժամանակ* γ *գթութիւնդ* Y չիf *քո*

22 s *զարժանն* urp. *յիս զարժանն* P չիf *յիս* ABDEHσΓΣΦ *եւ զհաճոյսն եւ զպիտանիսն* C *և զհաճոյսն և զպիտանիսն* urp. *և զպիտանին և զհաճոյսն* YZs *զպիտանին* C *քո* urp. *քո ի ժամանակի* s *քո ի ժամանակի և* urp. *քո* ABDEΓΣΦ չիf *ի ժամանակի* O *ժամանակին*

23 WZωlr *աստուածութեան* V չիf *քոյ* J$_1$ չիf *եւ*^{2} NWbfgl չիf *ի*^{2}

24 CHJ$_1$LWηστdfikpstux *կաթուղիկէ* r *կաթուղիկէ* NRSWXYγδσωcfghiklmrt *եկեղեցոյ (եկեղեցւոյ)* C *կարկառեա* urp. *և կարկառեա* αηΘμστφ *և կարկառեա* LP

զամենազաւր (N զամենամեծ) փխ *զամենամեծ*

25 VZβδs *զթութեան* g *զթութեամբ*

26 J_1 *զմէք* P χհf *մթութեան* SWZλcgms *ապաքինել* klr *ապաքինեա*

27 O *կենցաղոյս* H *յերկրէ* r χհf *երկրէ ի բարձունս*

28 A B C DHKLMTUVWYZηϑλτφωΓΣΦgstx χհf *ի μ յիս* urp. *ի յիս* N *զծորումն* փխ *զծագումն* r *ծագումն* t *գիտութիւն*

28—29 KQYαδθμστφω *աստուածութեան* R *տէրութեան (X աստուածգիտութեան)* փխ *աստուածութեանդ*

29 Φ χհf *քոյ* W *հաւր* փխ *հզաւր* V *լինիլ* W χհf *առնել* P *ի յաւրինակ*

30 r χհf *ամենայն* h *յաւիտեանս ամենայնի* փխ *յամենայնի*

31 HKUZφΓΦh *հաւր* s *հօր* urp. *հօրդ* r χհf *եւ*[1] λ χհf *ընդ*[2] N *տրգուոյդ* Xh *որդոյ*

32 gs *յանվաղեան* KQUσ χհf *Ամէն* Σ *ամէն* կրկնված p *ամմէն*

33 L χհf *բանի* N *ընտրութիւն* U *ի կենաց* h *կենացն*

34 ABCDEG$_1$HLMOWZβλΓΦabcgls *երրորդութիւնն* V *երրորդութեանդ* Σ *երրորդութիւն* d *երրորդութիւննն* urp. *երրորդութեանն* h *երրորդութեան* x *զայն* փխ *զայս* B *վարդապետացի* urp. *վարդապետացի* NΣ *շաւեղ* Zβ *շառաւեղ* փխ *շաւիղ*

35 L *վերանկարեն Այս տողից հետո (K 32-րդ տողից հետո)* բոլոր օրինակները. բացի HNOVβΓn ձեռագրերից (և o-ից, որ բերի է), լուսանցքում *(ABCDJ$_1$RTUWZαηϑμτφΣΦcdefpx)* կամ բնագրի կարգում *(EG$_1$LMPSXYγδλσωabghiklmqrstu)* ունեն իբրև ենթավերնագիր *երրորդութիւն (Q խոստովանիմ երրորդութիւնն T երրորդութեանն)* անայլայլական (x *անայլական*) նորոգ (Φ *նորա* փխ *նորոգ*) *ըստեղծարանութեան (KUg ստեղծարանութիւն* ηcfhpx *ստեղծարանութեամբ) ազդեալ (δ ազդել η ազդեցեալ) յաստուծոյ, յոր (EKLUWσφΦbhkpqstux որ* r χհf *յոր) ինչ ի նիկիայն (δΣbh Նիկիայ) սահմանեցաւ (PU հաստատեցաւ* փխ *սահմանեցաւ) հաւատ (λΣ* χհf *հաւատ* r *հաւատոյ)* K ենթավերնագիրը ճամարակալված *լէ* T ճամարակալված *լէ* KR ենթավերնագրից առաջ ունեն *Վերստին յաւելուած կրկին հեծութեան նորին հակողի* m ենթավերնագրից հետո ունի *Յիսուս Քրիստոս է իմ հաւատ*

36 r *դաւանիմք* H *երկիր պագանեմք* փխ *երկրպագեմք* U *երկրպագանեմք* Ufr *զուգափառ*

37 Mh *երրորդութեան* r *երրորդութիւնն և մի աստուածութեան* u *աստուածութեան*

38 Vηω *նունագոյ* ABCDEFG$_1$HΓΣΦ *սլացմանց* N *սլացմամբ* β χհf *սլացման*

39 ΓΦ *բոլոր* փխ *գոլով*

40—41 C *յաւիտեանցս* urp. *յաւիտենից* h *յաւիտեանց*

40—42 β χհf *յառաջ... աւրհնաբանութեամբ*

41 K χհf *անտարրափակ էութեանց* ABG$_1$HμΓΣΦn *էութեան* D *էութեան* urpվ. *էութեանց* LSXY *էութեանցս*

43 TYαηϑω *ամանակաց* փխ *ժամանակաց* VZs *որք* BCDΓ *ժամանակին* urp. *(D* urpվ.*) ժամանակի (CDΓ ժամանակին) են* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի LPSTYαγηϑμσr ձեռագրերից, ունեն *ժամանակին* AHTμ χհf *են*

44 LS *ինքնապատճառ* փխ *ինքն պատճառ* ϑ *օրինին* urp. *յօրինիչ*

45 Hr *աներևոյթից* N *նշանակել*

46 G$_1$ *կշռեցեալ* urp. *կշռեալ* HLS *կշռեալ*

47 r *աւրակաւ* փխ *աւրինակաւ* tu *օրինակութեամբ* փխ *աւրինակաւ* J$_1$ikr *որպէսութեամբ* D *ծանուցանեալ* փխ *ծանուցեալ* r χհf *ի*

47—48 d *թերութենէ*

48 A *ծանուցեալ* փխ *տարածեալ* BCD *ծանուցեալ* urp. *(D* urpվ.*) տարածեալ* s *լրութենէ* փխ *լրանալ* O χհf *ուրեք* BCG$_1$ *երբեքի (C երբեք ի)* urp. *երբեք* MUWZλhlrs *երբեք (երբէք)* PVt *երբեք (երբէք) ի*

49 ABHωΓΣΦ χհf *եւ* C *ոչ* urp. *և ոչ* ORXYZδμωΣgklr *տեղոջ* Γ *տեղիոջ* Z *վայր*

50 x *յամենայնի* AB *յերկրէ* փխ *յերկնի* C *յերկրէ* urp. *յերկնի* D *յերկնէ* urpվ. *վերկնի* G$_1$ *յերկրի (փխ յերկնի)* urp. *յերկրէ* HWλΓΦg *յերկին* MNOΣ *յերկինս* β *յերկինս* urpվ. *յերկնի* ϑm *երկնի* l *երկին*

51 Uc χհf *որ* G$_1$ *որ յերկինս* urp. *յերկնէ (փխ յերկրի)* β *որ ի յերկրի* AB *յերկնէ* փխ *յերկրի* C *յերկնէ* urp. *յերկրի* D *յերկրէ* urp. *յերկրի* Y *երկրի* ABG$_1$J$_1$KNOUβλΓΦdefgh *բայց* փխ *բաց* DOWσΣbmn *բայց* urpվ. *(QWσΣbmn* urp.*) բաց* J$_1$kβ *միայնոյ* l *միւսոյ* փխ *միայնոյ* γ *սահզծիչ*

52 U *շնորհաց* փխ *շնչոց* Y *շնչոյ* s *ամենից* urp. *ամենի* ABDEG$_1$J$_1$KNOUβλΓΦdefghiknr *բայց* փխ *բաց* QσΣbm *բայց* urp. *բաց* PRWβδ *զհամայն*

53 Bt *մին*

54 DEHSbcdehikmqtu *անտուստ (անդուստ)* փխ *աստուստ* NOW *աստ (*g *առ)* փխ *աստուստ* x *անդուստ աստի* փխ *աստուստ ի* b *առ ի ստորինս*

54—55 ABDEG$_1$HJ$_1$KLOPSUXYZΓΣΦbmqsx *ի սկզբանէ* փխ *իսկ ի բնէ* CR *ի սկզբանէ* urp. *իսկ ի բնէ*

55 U *անբաժին* փխ *անբաժ ի* qx *ներքնոց* Zs *անկապոյտ* փխ *անկապուտ* P *աթոռոց* Γ *աթոռոյ*

56 LPZs *դիմաց*

55—56 N χհf *եւ անկարաւտ դիմացն ծնողին*

56 LP *իւրոյ* փխ *սիրոյ* N χհf *սիրոյ* Wdefl *սինեակ* h *արգանդոյ*

57 U *յաւդաւորապէս* փխ *յաւդաւորարար* E *իսկապէս* փխ *էապէս* r *անորիշելի*

59 NY *հաւր* J$_1$Kβ *միայնոյ* r *միածնին* VW *աստուածամաւր* H *տիրածնին*, χհf *կուսին*

59—60 r *կուսի* urp. *կուսին*

60 W *յեղակումն (Φ յեղանականումն)* փխ *յեղականումն* S *մարդելով* փխ *մարդ ելով* λ *լինելով* փխ *ելով* Σ *ելով* urp. *լինելով* B *սկզբնածինն* H *սկիզբնածին*

61 Z *երկրաստեղծից* NZa *նմանութեամբ* R *նմանութեանն* r *նմայնութիւն* s *նմանութեան* Z *այն որ* փխ *թեամբ* urp. *նմանութեան* Z *այն որ* փխ *այլ նոր, χհf եւ*

62 r χհf *ցուցաւ ի դարս եւ ոչ*

63 K *սաղմոսաւղի* LUb *սաղմոսին* փխ *սաղմոսղին*

64 S *կերպացեալս* HLηcehikqtx *օրինակի (աւրինակի)* փխ *աւրինի* PRs *աւրինի* urp. *աւրինակի*

64—65 Z χհf *ըստ աւրինի հոգւոյ ընդ*

65 Q *ի հոգւոյ (ընդ)* Bβ *հոգւոյն* urp. *հոգւոյ* O *հոգին* Γ *հոգիոյն* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի HKLMSTVαγδηϑσφcls ձեռագրերից, ունեն *հոգւոյն* s *ի* urp. *ընդ (մարմնոյ)* ABDEG$_1$Q *մարմնի* Cs *մարմնի* urp. *մարմնոյ* Z χհf *մարմնոյ* ω *մարմնոյն* LW χհf *եւ*[1] G$_1$KNOPQRWXYγδλσωcefgiklmrtux *ոսկոյ* SW χհf *կամ*

66 Qeu *յաւդոյ* Γ *աւդւոյ* N *փոփոխել* Z *փոխեալ* փխ *փոփոխեալ*

67 Y χհf *ինքն* L χհf *եկեալ* Y *կամաւ (r կաւորութեամբ)* փխ *կամաւորութեամբ* ms *կամաւորութեամբն* Lβ *իրրև*

68 S *ինքնութեամբ* \փխ *ինքնիշխանութեամբ*

69 L *փրկութիւնն* τ *փրկութեան* urp. *փրկութիւն* EJ$_1$Zefx *կենդանոյն (*bqst *կենդանուոյն)* փխ *կենդանեաւք* αacp *կենդանեաւք* urp. *կենդանոյն (*ap *կենդանուոյն)*

70 N χհf *եղաւ* μ *շիրիմ* r *անորիշելի* s *անորիշ*[2] urp. *անորիշելի* Zs *թաղմամբ*

71 H *սանդարամէտականացն* RVWn *սանդարամետականաց* ϑ *վհատելոց* urpվ. *բեՙ մնկնաբանված յուսահատելոց* s *վշտացելոցն* urp. *վհատելոցն* ADEHUa ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն *վհատելոցն* AΣ *բանդարգելոցն*

72 Z χհf *եւ* N *աւարտել* Wl *ըստ աւրինացն* փխ *զաւրինականացն*

72—73 NU *զփրկանաւոր*

73 Zηb *տնտեսութիւն*

74 k χհf *ի թեւս հոգմոց ելեալ* N *քերոբէս* Pη *քերովբէս* λ *քերովբեա* Φ *քրոբէս* h *քերոբէս* k *քերովբէն* r *քերոբէս* s *քրովբէս* urp. *քերովբէս* LSXY *անքննութեամբ*

75 Y *գերոյ* փխ *գեր ի վերոյ* N χհf *ամենայն* h *յամենայն* Wλehikr *երկրի* փխ *երկնի*

76 σ *սկըսբնաժառանգ* M *հաւասարութեանն*

P *հաւաստութեան փխ հաւասարութեան* γΣ *հաւասարութեամբ* ikr չիf *եւ*

77 ω *բնաւին փխ բնաւ, չիf իսկ* L չիf *եւ*

77—78 K *սեպհականաւք* LQX *սեպհականաւքն* UΣgkmns *սեպհականաւքն* λ *սեպհականաւն* h *սեպհականօքն* r *զսեպհականաւքն*

78 J **այս տողի քննել բառից մինչև տ. 91-ը ներառյալ ունի նաև ուշ գրչությամբ՝ օրինակված հավանաբար բուն գրչությունից** h *քննել փխ քննել*

79 UVλs *չափու* Z *չափաւ, իրաւամբ* JS *յորում փխ որում* LPYZ *յորս փխ յոր* γ չիf *յոր* s *յորս* urp. *յոր*

80 V *ամենայնի փխ յամենայնի*

80—81 U *տէրութիւն* r *տէրութեանն* t չիf

81 t չիf *որ* U չիf *միայն ի* KNγ *միայնոյն (*s *միայնոյ) փխ միայնոյն* ABΓΦ չիf *ի*[2] CD *միոյն* urp. *(*D urpվ.*) ի միոյն* B չիf *միոյն*

81—82 Z *փառակցութեան* s *փառակցութեանն* urp. *փառակցութիւն*

83 Z չիf *միշտ* Σ *սրբոյ* urp. *որդոյ* G$_1$ *հաւր* **urp.** *ընդ հաւր* MNSWZβλbglstu *ընդ հաւր* R *ընդ հաւր* urp. *հաւր* hr *հոգի*

83—84 ip *էութեանն*

84 H չիf *եւ*

85 h *զոյացոյց* ikr *եղեալք* ADEHδΦq *համիշխան* G$_1$Σ *համիշխան* urp. *հոմիշխան*

86 β *մին փխ նմին* T *թագաւորութեան* urp. *թագաւորութիւն* Zs *թագաւորութիւն*

86—87 T *պատճառ* β *պատճառն* urp. *պատճառ*

87 ABDG$_1$HΓΣΦ *ահաւոր եւ բանն առաջին* CE *ահաւոր և բանն առաջին* urp. *առաջին և բանն ահաւոր* s *առաջին և բանն ահաւոր* urp. *ահաւոր և բանն առաջին* ! *ի փխ եւ*[1] N *նոր փխ նորին* U *ինքնութեամբ* c *ինքնութեանն*

88 W *և ամենից* ADG$_1$KQU *հզաւրն (*r *զհաւարն) փխ զՀաւրն* BC *հզաւրն* urp. *զՀաւրն* դև *զհաւրն* urp. *հզաւրն* U *ի պարզևս ի*

89 PUh *փառաց անուան* Z *միածնի* σ *միածին*

89—90 V չիf *շնչեաց ի մարգարէսն*

90 t *ապզակցին քո* a *յառեալսն փխ յառաքեալսն*

91 BNOPQRSVWXYZβγδλμσωΣacefghiklmprtu *աղաւնոյ* W չիf *ի*[1] m *երևելոյն փխ եկելոյն* r *եկելոյն*

92 Zhs *աւանդականացն*

93 r *լցուց* U *զվարդապետս* MVs *էաւն* G$_1$ *արքայութիւնս* urp. *արքայս* CDEJUդμω *օժընդակեաց (աւժընդակեաց, օժնդակեաց)* i *աւժանդակակեաց*

94 N *վերակացոյս* r *վերակացոյ* i *ձիր*

94—95 r *հանդերձաւորաց*

95 ABCDEG$_1$PVYαγηλσφΓΣΦce *զմկրտեալս* HUWZβδbghiklmqrstux *զմկրտեալսն* Rμ *զմկրտեալս* urp. *զմկրտեալսս* f *զմկրտեալսն* urp. *զմկրտեալսս* r *(Քրիստոսի) և ի* ABDEHΓΣΦ *բնակութիւնս* C *բնակութիւնս* urp. *բնակութիւն* q *բնութիւն փխ բնակութիւն*

96 g *իւրում* urp. *իւր* c *մաքրագործեաց փխ մաքրազարդեաց* h չիf *եւ*[1] s *հոգի* urp. *հոգին* S *նորոգեաց փխ ներգործեաց*

97 u չիf *է* U *խնգել* l *խնկել* r չիf *ամենայն* t *յամենայն փխ ամենայն*

98 R *նախաթուելով* U *նախագրելովն (*W *նախ թուելովն) փխ նախաթուելովն* h *ի յերրորդութեան* Γr *յերրորդութեան* c *յերրորդութիւնն* r *զմիտսն*

99 R *ի զկնի* urp. *զկնի* h *զի կնի փխ զկնի* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* HJLNTVXγηΘλστbgikmru *ձեռագրերից, ունեն ի գկնի (անուանիլն)* Wλblmr *անուանելն* H չիf *ի* Wbl *մին* r *նմինն փխ մինն*

100 U *ասելովն* m *դիմաց* σ *տրտունջն*

100—101 HZδh չիf *եւ... կամացն* Umt *որոյնութիւն* Wl *ոյրունութիւն* Σ *ուրոյնութիւնս* urp. *ոյրոյնութիւն* Φ *ուրոյնութիւն* urp. *ոյրոյնութիւն* n *ուրոյնութեան*

101 Cθσas *ել* urp. *ունել* JMλτ *ունել (*LPSY *գոլ) փխ ել* γ *ունել* urp. *ել* AHh *դիմացն փխ կամացն* BC *դիմացն* urp. *կամացն* s *կամացն* urp. *դիմացն* SU *ամենայնիս (*U *ամենայնի) է* OS *թէ*

101—102 Wλbgm *ունիցի զբանն*

102 L չիf *ընդ նմա* e *հոգւովն*

102—103 Σ *անհագագ* urpվ. *անհոգի*

103 NPRWdfhlm *ումն փխ ումն* r *անկենդանն*

104 fh *ումն փխ ումն* K *ումն է* W չիf *կամ*[1] Nabcdeiklprt չիf *ի*

104—105 x *կամի մահացու է փխ կամ ի մահացուէ*

105 Cλσ *ումեմն* urp. *(*λ urpվ.*) ումեմնէ* u *ուրեմն փխ ումեմնէ* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* αδΘμτφs *ձեռագրերից, ունեն ումեմն* k *ոչ էի փխ ոչէի*

106 Θσ *ապաշուք* urp. *ապաշուք ի հարէ* TUZαδφω չիf *եւ* θ *իբրև* urp. *և իբրև* s *իբր* urp. *և իբր* JUβγστ *իբրև* L *զանշունչ փխ զշունչ*

107 αφ *պատճառական փխ հակաճառական* μ *հակաճառական* urp. *պատճառական* K *յաւակնի* urp. *յաւակնեսցի* Zg *կապեալ փխ կապտել* s *կապտել* urp. *կապտեալ* ABCDEG$_1$HMNOPQRUVWΘλστΓΣΦbgm չիf *ի* a *իրմէ*

108 βbdefghikn չիf *էր* N *ոչ եր փխ եւ չէր* JKLSTXYαγδηΘσφω *անբանութեանն* QΓ *անբաւութեանն (*Zk *անբաւութեան) փխ անբանութեան* W *անբանութեամբ* μ *անբանութեան* urp. *անբանութեանն*

109 NSU *պատուել* Jγts *մեծութիւնն* M *սուրկութիւնն*

110 L *տալով* N *տայցն* Z *տայցէ* M *բղխաւղէն* H *գոլ հալ փխ գոլով* Jγ *գոլ*

111 U չիf *ինչ*

112 U *միութիւն* Pr *երրորդութեան* ω *պայպիսին* U *քարաւ* Xg *քարամբ*

113 r *պարսիցն* Γ *հաւատոյ* Z *բանիւք*

114 Lαστ *զսոյնս (*S *զսոյնն) փխ զնոյնս* Y *զնոյնն*

114—115 Z չիf *զնոյնս ընդ* s *նոսին* urp. *զնոյնս ընդ նոսին*

115 NPVWZβλbcdefhkpqrtx *նոցա փխ նոցին*

115—116 J *եկեղեցականն* h *զեկեղեցականս*

116 JLγl *զերրորդութիւնն* Σ *երրորդութիւն*

116—117 ACDE *տէրութիւնն* V *տէրութեան*

117 u *ի միակցորդ* MNUWλabl *հաւասարութիւն* Z *հաւասարութեամբ* s *հաւասարութեամբ* urp. *հաւասարութեան* HLSYφc *արբասացութեամբ փխ արբարանութեամբ*

119 Ntux *անդրանկաց* Jγ *ի յազգս* M *երկրածնացս* urp. *երկնածնացս* β *երկրածնաց* N չիf *եւ յազգս... բանականաց* t *բանականացս*

120 ABDEG$_1$HMωΓΣΦ *յաւիտենից յաւիտեանս* C *յաւիտենից յաւիտեանս* urp. *յաւիտեանս յաւիտենից* U չիf *յաւիտենից* λhl չիf *Ամէն* SΣ *ամէն կրկնված* σ *ամէն յամէնից ամէնս*

121 C *գոչումն* urp. *գոչումնս* ABDEG$_1$HZΣΦ *խորհրդոյս* C *խորհրդոյս* urp. *խորհրդոց* Θ *խորհրդոց* urp. *խորհրդոյս* Γ *խորհրդոյս* r *խորհրդոյց* urp. *խորհրդոց* gl *կերպաւորելոյ* Nω *յայս (*Z *յայսր) փխ յայամ* s *յայսր* urp. *յայամ*

122 N *ամենևին* B *ականջաց* DE *ակընջաց* Y *աջանկաց փխ ականջաց*

122—123 Y *սպառնենալ փխ սպառազինեալ* λ *զսպառազինեալ*

123 Z *մոից* s *մոի* urp. *մոից* LSXλbc *ինչ իմոյս* O չիf *ինչ*

124 f *ստեղծէր փխ ստեղծեալ էր* N չիf *էր* chp չիf *նախ*

125 W չիf *քան* ω *զլինելն* N չիf *երկնի* U *փառաբանչաւք* l *երկրաստեղծ*

125—126 G$_1$ *բանաւորականք փխ բանաւորաւք* Σ *բանականաւք* urp. *բանաւորաւք* c *բանականաւք* urp. *բանականաւք*

126 Z *քո փխ քումդ* s *քում* urp. *քումդ* N *լրութիւն* u *փառաւոր փխ փառաւորեալ*

127 N *զմերժեալ* U *ճաշակեալ*

128—129 UZ *հրամանի*

129 L *կենացդ* T *կանովնիդ* C *Ադովնայի* urp. *Ադոնայի* Jγ *Ադովնիայ* U *Ադովնա* Ypx *Ադոնիայ* Z *Ադոնա* A *զհրամայել* urp. *զհրամայեալ* NΓ *զհրամայել* W *զհրամեալ*

129—130 ABDEΣΦ *զպատուէրդ* C *զպատուէրդ* urp. *պատուէրդ* Γ *զպատուէրդ փխ պատուէրդ* s *պատուէրդ* urp. *պատուէրս*

130 σ *առնուլ* L չիf *իսկ* V *խաւսուն*

131 A *նուիրել* urp. *նուիրեալ* C *նուիրեալ* urp. *նուիրեալս* G$_1$ *նուիրեալ* urp. *նուիրել* MPλafhikprx *նուիրեալդ* MZa *քում* s *քում* urp. *քումդ*

131—132 h *և որ*

132 C *խորտակիչն* urp. *խորտակիչն* G$_1$NP-

SUYcefhikmnpx *խորտակեալն* M *էր փխ է* UΣ *վերկրորդ*

133 γ *հայթհայթեմ* f *հայթաթեմ* h *խայթաթեմ* l *խայթայթեմ* B *Այլ բառից մինչև տ.* 157*–ի ընծայեցեր բառը ետեռոյալ մանրաժապավենը չունի* f *չիմ Այլ*

134 Mt *դրուագնաւք փխ դրուատաւք* Z *դրբուատեւք* β *դրուատաւք* urp. *դրուագաւք* γθσ *դրուագաւք* urp. *դրուատաւք* s *դրուատեօք* urp. *դրուատօք* ACDEG$_1$HQVδηωΓΣΦ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն դրուագաւք* Zs *խանդաղատանաւք փխ խանդաղատականաւք* λ *գրել* ADEG$_1$HJLUVXYθΦΓΣΦ *չիմ ի* CS *յայս* urp. *ի յայս* L *յայսմ* W *կագ փխ կարգ*

135 HZΓΣΦ *նմին փխ սմին* s *նմին* urp. *սմին* ADHOZΓΣΦ *ձայնի փխ բանի* CG$_1$s *ձայնի* urp. *բանի* DVbdfkqsu *և այնմ* SWl *այսմ* (x *այժմ*) *փխ այնմ* r *եղեցի*

136 ACDEHLNOPRUVβθστφΓΦdgnp *աղերսս* µf *աղերսս* urp. *աղերս* r *բառբառոյ* s *բարբառոյ* U *ձայնի փխ հայցման* N *յաւգել* r *յաւթեալ*

137 MNsx *մաքրոցն* Lα *չիմ ի*^{2} β *ի կամարարիցն* urp. *կամարարից* Jγ *կամարարաց* MZs *կամարարացն* µ *կամարարից* urp. *կամարարիցն* ω *կամարիցն փխ կամարարից* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներբ, բացի* LQSXYαδηθστφikrtu *ձեռագրերից, ունեն կամարարիցն* C *բաղարջուց* urp. *բաղարջաց* MZs *բաղարջաց* SXY *բաղարջից* U *բաղարջոյ* ω *բանճարուց փխ բաղարջոց* k *բաղարճուց* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներբ, բացի* JKLOTαβγδηθφag *ձեռագրերից, ունեն բաղարջուց* G$_1$Nλ *եղով* βa *եւղով* ir *իւղոց*

138 C *զանկելոց* urp. *զանգելոց* l *զանգոց փխ զանգելոց* SXY *սեղանդ* Z *խորան փխ սեղան* LXZ *չիմ փառագդ* SVYns *փառաց* C *փառագդ քո* urp. *փառաց քոց* ACDEG$_1$HLδΓΣΦ *քո* µ *քո* urp. *քոց* Z *մատուցեալ* ΓΦ *մատնից փխ մատիցէ*

139 Z *չիմ եւ* W *մարդասէր յամենայնի*

140 δ *ամենակալ* urp. *ամենակալ որդի* γ *զբաւթեանց* λ *ի խնամոց*

140—141 U *քաղցրութեամբդ* Zγs *քաղցրութեամբ* β *քաղցրութեանդ* urp. *քաղցրութեան* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներբ, բացի* G$_1$Tαδηθμστφω *ձեռագրերից, ունեն քաղցրութեանդ*

141 s *քով* H *հասարակաց* (V *հասարականաց*) *փխ հասարակականաց* K *հասարակականաց* urp. *հասարականաց* U *իմոյ*

142 U *ամբոխութիւնն* k *բիւրեամասնեա* r *բեւրամասնեայ* b *հակառակութեան*

143 r *չիմ եւ* N *անախտութեան* (U *անախտութիւն* Γ *անպիտականութեան*) *փխ անախտականութեան* m *անախտականութիւն* Lσωi *նա փխ նաեւ* N *չիմ նաեւ* DG$_1$HQTαβδθστφΓbcdeiknprt *և ևս* R *ևս* urp. *և ևս* G$_1$ *ցայս փխ զայս*

143—144 ACDEHMNΓΣΦhqtu *սրբամասնելոցն* (O *սրբաբանելոցն*) *փխ սրբասնելոցն* β *սրբամասնելոցն* urp. *սրբասնելոցն*

144 ADEG$_1$HUβΓΣΦ *անարատութիւն* C *անարատութիւն* urp. *անարատութեան* X *անաւրէնութեան* urp. *անարատութեան* Y *անօրէնութիւն փխ անարատութեան* Z *անարատութեամբ* H *և մի էր և* R *է փխ էր* ikr *չիմ էր* Lγ *ցոյց* X *չիմ ցոյցք*

144—145 DEMθtht *խստութեան*

145 β *Քորոբ* (d *Քուրբբ* r *Քորեփ*) *փխ Քորէբ* Z *չիմ լերինն* ACDEG$_1$HJKLNOSµσφΓΣΦadgx *շարժումն և շարժումն* urp. *շարժում* θ *շարժումն* urp. *շարժումն* f *մեծի*

146 QW *հողմ* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներբ, բացի* TUVYβΣcdhikqstx *ձեռագրերից, ունեն հողմն* Jγ *և ի* (*հուրն*) U *հեզութեան* Y *հեծութիւն* urp. *հեզութիւն* A-

146—147 AJTω *երկայնմտութեանն* C *երկայնմտութեանն* urp. *երկայնմտութեան* LSUf *երկայնմտութեան* µ *երկայնմտութեան* urp. *երկայնմտութեանն* h *երկայնմտութիւն*

147 Uγ *մեղմութեանն* OΓ *աւդոյն*

148 KM *կամաց* urp. (M urpվ.) *կամեցող* H *գրեցումն* m *գրելեցումն*

149 λ *չիմ զի* ik *չիմ եւ* s *գտանին* urp. *գտան* S *մերասերքս* urp. *մերասեռքս* ωikmx *մերասէրքս* r *մերասէրք* Mcr *առաքինութեամբ* d *առաքինութեամբն*

149—150 NOag *նմանակեալ փխ յեղանակեալ* Z *յեղանակել*

150 U *այլ* h *սակաւ* H *երկրածինք* urp. *երկրածնինք*

151 LP *բնութեամբ փխ խկութեամբ*

152 N *յամենայն փխ յամենայնի* σ *յամենայնիւ փխ ամենայնիւ*

153 β *համանից* N *անդորրութիւնդ* XY *անդորրութիւն* ikr *աշխատելոց փխ ախտացելոց*

153—154 AKΣΦ *առողջեան փխ առողջութեան* CΓ *առողջեան* urp. *առողջութեան*

154 δΓqx *ազբեր* NOQSWYZγδλωcfghiklmrtux *կենդանոյ* ΓΣ *կենդանութեան փխ կենդանւոյ* G$_1$LNPSXYikqrtux *երեմիայի*

155 V *ողորմեաց* VW *որքան փխ որ այնքան* UVZ *ծարաւիս* b *ծարաւես* urp. *ծարաւի ես* s *ծարաւիս* urp. *ծարաւես* S *և պասքիս*

156 Y *աստուածդ* LP *փրկութեանս* c *չիմ զի* λik *զուարթնոց* b *զուարթոցն*

158 N *քահանապես*

159 N *պիտիթիւն*

160 L *չիմ կենցաղականաց* h *լթելոյս* m *լթելոյ* U *մաղթել հաշտութեան* A *չիմ հաշտութեան* BCD *մաղթել* urp. *հաշտութեան մաղթել* (D *մաղթել հաշտութեան*) g *մախթել* V *ողորմեաց* Y *ողորմեա ինձ*

161 Q *լուսաւորնալ* urp. *լուսաւոր* r *ելանելոյ* urp. *ելանել*

161—162 r *մեծիդ... սատրանկեցելոյ կրկնված* V *հաշտութեան փխ յայտնութեան*

162 C *սատրանկեցելոյ* urp. *սատրանկելոյ* G$_1$JTγδηλφωΓcx *սատրանկելոց* LQSXY *ըսատրանկեցելոց* RWZαΣΦghl *սատրանկելոյ* β *սատրանկեցելոց* urp. *սատրանկելոց* µ *սատրանկելոց* urp. *սատրանկեցելոյ*

163 NZλt *աւետարանել* a *այսմ* f *այս* C *օրինակաս* urp. *օրինակականս* G$_1$VΓΦl *աւրինակականս* H *օրինակաւս փխ աւրինականս* L *աւրինակականաց*

165 ar *արդարիւ* Z *անսայցեր*

166 X *կենք* Z *լոյս փխ յոյս* s *լոյս* urp. *յոյս*

167 Γ *ծածկապէս փխ ծածկագէտ* σ *ծածկագետ*

168 U *կարեկցեր* fh *կարկեցեր փխ կարեկցեցեր* ABCJPRTXYδµΣadefhmnpu *անպատումն* β *անպատումն* urp. *անպատում*

170 BSVWYγfhikprtux *անքննին*

172 r *չիմ կերպաւորեցար անորակ*

173 ABCDEHMNQRXYγδωΓΦl *բաղձանան* G *բաղձանան* urp. *բաղձանս* LPSTθλτ *զբաղձանս* µ *բաղձանս* urp. *բաղձանան*

174 K *ՀշուառացելոյսC Հշուառացելոյս իմ* urp. *Հշուառացելոյս* β *իմ* urp. *ինձ* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներբ, բացի* KLγδθστ *ձեռագրերից, ունեն իմ* V *զուարթնոց* γ *զուարթոցն*

176 δ *անհատ փխ անմահ* µ *անվաղխման* rsu *անվազման*

178 U *և աւրհնեալ*

179 h *միտս փխ Միշտ, մեղուցելոյս* D *զբարբեբաստութիւնն* E *զբարեբաստութիւնն* M *զբարեբարութիւն* (N *զբարեխաւստութիւն*) *փխ զբարեբաստութիւն* O *զբարբեպաստութիւն* r *զբարեբաստութեան*

180 T *զկենդանատուաց* δ *կենդանացուաց փխ կենդանատուաց* C *երկայնամիտ* urp. *և երկայնամիտ*

181 L *չիմ վայել է* Uγ *յաւիտեանս յաւիտենից*

182 JKSUXβλΣ *չունեն տողը* p *ամմէն*

ԲԱՆԼԵ

Վերնագիր.

Kh *համարակալված ՀՐ* (Z *իե*) *փխ ՀՆ* EKPRWZαβλσbgimqux *վերնագիրը կրճատ* δηns *համառոտագրությամբ* L *նորին Գրիգորի Նարեկացւոյ փխ վերնագրի* NUσb *հեծութիւն* x *Առնու փխ առ նոյն* h *մաղթաց* MNTUYωΣhlr

2 J *տեսաւորութիւնն* U *տեսութիւն փխ տեսաւորութիւն*

3 R *ամենարձակ* urp. *ամենընդարձակ* VZµabcefghiknpqrt *ամէնընդարձակ* (Γ *ամե-*

նայբնակ d *ամէնընդարձակ*) փխ *ամէնարձակ* s *ամենընդարձակ* արբ. *ամենարձակ*

4 NVY *զաւրասցե* (*զօրասցէ*) W *զաւրասցի* Cα *պարերգութեամբ* (α *պարու երգութեամբ*) արբ. *պարու երգութեան* EKVδ *պարերգութեան* Lydikmt *պարու երգութեամբ* Q *պարու երգութեան* θ *պարերգութեան* արբ. *պարերգութեամբ*

5 Z *իմոյ* փխ *ի միոյ* s *իմոյ* արբ. *ի միոյ* β *ցողոյ* V *քում* ω *բարերարութեան* փխ *բարութեան* d *բարւութեան*

6 A *դեգերիմ* Σ *դեգերիս* արբ. *դեգերեաց* NU *պատրաստեալ* SYt *իմումս*

7 V *մեծ*

9 E և *որ* արբվ. *որ և* HWλmtx *որ և* NS χիf *եւ* LN *նոցուն* P *նոցա* Zωs *նոցին* ABCEFJKμΣΦn *հաստեցեր* փխ *հաստատեցեր* L *հաստեցեր* արբ. *հաստատեցեր*

10 ABGKTUXYαn χիf *եւ* CESa *այլ* արբ. (E արբվ.) *այլ և* β *այլ և* արբ. *այլ* C *լամպարօք* s *նոցին* արբ. *նորին* S *զմբռանց* փխ *զմատանց* Z *գործս* h *զգործ* s *գործս* արբ. *գործ*

11 Cβ *ի սիրել* արբ. *սիրել* Zαδημωs χիf *ի* LSY *զնոսին*

12 L *առնալ, մեծացդ* l *մեծագովեստից* փխ *մեծաց գովեստից*

13 Z *առաջի* s *առաջի* արբ. *առաջին* ABDEFGKNOUημω *դասել* C *դասեալ* արբ. *դասել* V χիf *դասեալ* σ *դասել* արբ. *դասեալ* GThmr *զմարդասիրութիւն*

14 h *զբեզ* V χիf *անուն* λ *զանուն* ikr *անճառելի* փխ *անճառ ի* r *խորհուրդ* ABDEFGUVμωΓΣΦ *խորհուրդս քո* C *խորհուրդս քո* արբ. *խորհուրդս*

15 NWδΣΦbghl *զերկնայինսն* V *լուսաւկերպիցն* U χիf *զնոսին* Wbm *զնոսա*

16 r *զպատասուրս, յատուկս*

17 ABORUΓΣΦ *ստորնայինն* CD *ստորնայինն* արբ. *զստորնայինն* l *մահկանացուածս*

18 JLNVnr *անուամբ*

19 MO *կշռութեանն* JMNPUVβγacdefiknpqrtux *չափու*

20 r *կտակ* W *գրոցս*

21 GNγ *զանապական* Σ *զանապակ* արբ. *զանապական* Zh *ծորման* A և *այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի* LMQRTXYαηθμστφω *ձեռագրերից, ունեն վերնումն*

22 ABEFGJMOVZβδΓΣΦadgmt *եւ եւս* W *եւ ես* փխ *եւս եւ* HYωl χիf *և* CR *և ևս* արբ. *և ևս և* KNUβγλabcefhiknpqrux *և ևս և* D *միդ* արբվ. *մինդ* EHJSUVWYZβγλΓΣΦkqstux *մինդ* R *մինդ* արբ. *միդ* etx *ի յէութիւնէ* FKLQSTXYαδηθμστφω *յէութիւնէն* βs *յէութիւնէ* արբ. *յէութիւննէն*

24 S *բազմօրինակ*

25 k *սքանչելի* U *աստուածականս* փխ *աստուածադործս*

26 r χիf *զի թէ* t *եթէ* h *պակասելոյն* αδηθμστφω *հաւատոցն*

27 AB *հոգաբարձն* D *հոգաբարձն* արբվ. *հոգաբարձացն* GMORWλΓΣΦblm *հոգաբարձուացն* V *հոգաբարձանց* βg *հոգաբարձուաց* τ *համբարձացն* փխ *հոգաբարձացն* ik *հոգեբարձացն* r *հոգէբարձանցն* x *հոգաբարձանցն* Z *առաչնորդութեամբ* (δ *առաջնարկութեամբ*) փխ *առաջարկութեամբ* s *առաջնորդութեամբ* արբ. *առաջարկութեամբ* r *դիացար*

28 L χիf *եւ* G և արբ. *ապա* LWY *զաւրացի* Sh *զօրացէ* N χիf *առաւել* LSUY *բանք* Qb *ամենակալ* փխ *ամենակար* S *ամենակար* արբ. *ամենակատար* β *ամենակատար* արբ. *ամենակար*

28—29 W *ամենակատաո* (փխ *ամենակար կո*) արբ. *ամենակատար*

29 U *ախտացեալ* mr *մաքրութեան* γ *առ աղաղակողիս* (*հառաչմամն*) equx *հառաչմամբ* r *հառաչմանս*

30 bm *քանզի և* r *արդարիւ* αδηθστφω *փառք* (h *չարիք*) փխ *չափք* β *չափք* արբ. *փառք*

31 A *զմաքրեալս* արբ. *զանմաքրեալս* x *մաքրեալս* փխ *զանմաքրեալս* N χիf *սուրբ* MORWZγωgl *հաստատել* (N *հաստատեալ*) փխ *հաստել* β *հաստատել* արբ. *հաստել*

32 ACGHωΓΣΦ *զլուացեալ* B *զլուացեալ* արբ. *զլանացեալ* D *լուացեալ* արբվ. *զլուացեալս* X *զլուցեալս* փխ *Զլուացեալս* Y *լուացեալս* MN *աղտոյն* Y *պղտոյն* (h *ախտոյն*) փխ *աղտոյ* Wl *ներգործեալ*

33 qx *նայ* փխ *նա* rt և *զի* ZΣΦ *երկրորդ* s *յաւազանի* արբ. *յաւազանին* NUZ *յաճախել* s *յաճախել* արբ. *յաճախեալ*

34 λ *փառս*

35 W *սիրես* փխ *սրբես*

36 GJNTVZδΣepqtu *ընտրելոյն* s *ընտրելոյն* արբ. *ընտրեցելոյն քոյ* S *նախ տըպաւորեցեր* (V *նախատպեցեր* Z *նախամարգարէին*) փխ *նախատպաւորեցեր*

37 V *յանօրէնութիւն*

39 BPV *մինչև* Cs *յեգիպտացւոց* արբ. *յեգիպտացւոցն* GOΦad *յեգւպտացւոց* Wefhikl *յեգիպտացոց* Yσω *յեգիպտացոցն* μ *յեգւպտացւոցն* n *յեգւտացոց* r *յեգիպտացոյց* A և *այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի* FKLPQSTXαδηθτφc *ձեռագրերից, ունեն յեգիպտացւոց* HMVdlt *երկրին* r *յերկրի* rs *խաւար*

40 U *յաւրէնագետ* ΓΣΦ *աւրէնագէտս* Jαγδ *զմեղաւորսն* U *զմեղաւոր* V *զմեղաւոր*

41 Vθks *Դաւթի* Stu *Դաւթեայ*

42 Y χիf *որ* B *փոխարկես* (K *փոխադրես*) փխ *փոխատրես* M *կարծրութիւնն* ω *գկարծրութիւն*

43 δx *լուծ* EGJLMNPRSαβδdefhpqnu *կակղութիւն* V *քաղցրութիւն* փխ *կակղութեան* U *գոյութեամբ* h *գոյութեանն* r *գոյութիւն* U *բնդունելութեամբ*

44 KQa *ընդձեռել* NγΓΦ *ընձեռեալ* α *ընդձեռել* արբ. *ընձեռել* t և *այլ* U *ի ճանապարհի* փխ *եւ ճանապարհ մի*

45 V *երկնչիլ* LP *ի քէն զամենայն աւուրս ի բարութիւն* արբ. *ի քէն* UΓΣΦa *զբաւանդակ*

46 BNQUλ *զերկեղ* H χիf *զերկիւղ* SYan *զերկիղ* ABDEHUVθλφΓΣΦt χիf *քո* CF *ի միտս* արբ. *քո ի միտս*

47 LSY *ուշս* LY *դնել* փխ *ունել* V *ունիլ* s *հաւատով* արբ. *հաւատովք* θ *մարգարէին* արբ. *մարգարէիցն* τ *մարգարէին*

48 C *շրթանց* արբ. *շրթանցդ* A և *այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի* JTαγδηθμστφω *ձեռագրերից, ունեն շրթանց* qu *զաշխարհակեցոյց* փխ *զաշխարհաստեղծ* x *զաշխարհաստեղծ* արբ. *զաշխարհակեցոյց* Γ *բերանւոյդ*

49 Jγ *զաստուածծղէնդ* J *անձրևաց* A և *այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի* JTαγδηθμστφω *ձեռագրերից, ունեն զկեցուցանող* h *կաթուածս* s *կայքուած* արբ. *կաթուած*

50 W *դրաց* ω *դրանցդ*

51 W *զանձին* փխ *զաւձին* m *խորամանկութեան* FHPWXYabdfgilmr *թիւնից* GLN *թոյնից* β *թիւնից* արբ. *թունից* U *բժշկեցես*

52 Tαθμ *ձեռամբ* β *ձեռաւք* արբ. *ձեռամբ* σ *ձեռամք* BFJKSαγθμστφω *զխաւսականացս* Pλ *զխաւսնականացն* β *խաւսականացն* r *զխաւարականացն* փխ *զխաւսնականացս* s *զխօսականացն* արբ. *զխօսնականացս* A և *այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի* HLQη *ձեռագրերից, ունեն զխաւսակնացն* Z *ըմբռնել* s *ըմբռնել* արբ. *ըմբռնեալ*

53 N *ապդեալ* J *զաւրութիւնն* h *զաւրութեանն* s *զօրութեան* արբ. *զօրութեամբ կրկին* արբ. *զօրութիւն*

54 r *բնաւիցն* ikr *ընտրութեան* l *բանին*

55 Bδφ *դաստիարակելոք* արբ. *դաստիարակեալ քև* C *դաստիարակեալք* արբ. *դաստիարակեալ* Z *դաստիարակել* s *դաստիարակել* արբ. *դաստիարակելք* A և *այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի* JRUVγλabcdefhiklnpqrtu *ձեռագրերից, ունեն դաստիարակելք* Jγλ *դաստիարակեալ քև* U *դաստիարակեալ քո* Y *զպատշաճական*

56 στ *անդգնաբար* Jγ *իբրև* Z *նախնի* βq *լքեալց* Z χիf *ի* K *յայսոյդ* Y *լուսոյդ* փխ *յուսոյդ* g *յուսոյ*

57 β *անբաւութեան* արբվ. *անբանութեան* θ *անբանութեան* արբ. *անբաւութեան* ω *անբաւութիւն* փխ *անբանութեան* A և *այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի* JLPSγλστ *ձեռագրերից, ունեն անբաւութեան* C *ի յորսողէն* արբ. *յորսողէն* A և *այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի* FGVZδημω *ձեռագրերից, ունեն ի յորսողէն* (V *յորսեղէն*)

58 tu զհոգոյս աչս խաւարեալ (u խաւարեցեալ) ABDEGHNRUYβγηοΓΣΦdit զխաւարացեալ VZfhpsx զխաւարեալ Wbgm զխաւարեցեալս μ զխաւարեցեալ արբ. զխաւարացեալ G ոգւոյս N զհոգւոյս W հոգոյ Σ ոգոյս

59 Z աջոյս Γ աջւոյդ Y կատկառամբ

60 U համարձակութիւնն N շրջել U շրջել փխ շիջեալ

61 VWβΓ գրաւանին փխ գրուանին

62 p շիf տէր Y ծովուն

63 β մեծութեանդ b մեծութեանն hr անբաւութեանն p անբաւութիւն

64 λΣ ընկղմել զիմս η զիմն NRW ընկղմեալ V ընկղմեալս

65 ACDFGHTθΓΦn զկործանեալս BΣ զկործանեալս արբ. կործանեալս P զկործանեալ s կործանեալս արբ. զկործանեալս C անձն արբ. անձին G անձն

66 h շիf Զի մի յուսահատութեանն ABCDFGHMβΓΣΦrs յուսահատութեան E յուսահատութեան արբվ. յուսահատութեանն U յուսահատութիւնն V կաթող փխ կոխող N կացուցեալ փխ կառուցեալ UZht զծածկելոցն s զծածկելոցն արբ. զծածկեցելոցն

67 N վարդապարան փխ վարդապետարան

68 x շիf ի J մշակութեանն WZ մշակութիւն s մշակութիւն արբ. մշակութեան

69 ω կամաց l կենացդ փխ կամացդ Zyabc արմատն l արմատդ r տէր մատ փխ արմատ UY խղեալ (g խուսեալ) փխ խուզեալ

70 Nf հետևեալ V հետևիլ

72 C կենցաղիս արբ. կենցաղոյս LNPYZγbcfhikmpqsux կենցաղոյս Yhu մեղացս փխ մեղանացս AGΦ մեղանաց սխալեաց փխ մեղանացս ալեաց BCD մեղանաց սխալեաց արբ. (D արբվ.) մեղանացս ալեաց V շիf ալեաց a աղեաց արբ. ալեաց s ալեաց արբ. յալեաց SUY ընկղուզեա

73 VWYfr զաչդ փխ զաջդ WZ շիf ինձ AGR սանձեցելոյս փխ սասանեցելոյս BCDF սանձելոյս (CDF սանձեցելոյս) արբ. (D արբվ.) սասանելոյս Z սասանելոյս

74 CFGHMORSWXYZβγδλσωΣacefgiklmprstu քանանուհոյն N քանանուհին r շիf ի W խորից GZs սրտից r սիրտս

75 BCDηλ ասպակասպաս արբ. (λ արբվ.) ասպականասպաս SV ասպականասպաս (փխ ասպակասպաս) արբ. անպակաս ασφ ասպականասպաս արբ. ասպակասպաս AGHKLUWβθμτωΓΣΦx ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած օրինակներն ունեն ասպականասպաս r կասկանձողական AGΦ վտանգաւորին B վտանգաւորին արբ. վտանգաւորիս

76 C ապրուստ արբ. յապրուստ ω կերակրոց

77 U և փխ ի Y սեղանս քո HL շիf քո JZ սեղանւոյ

78 h դառնութեանն

79 LZ շիf զիս

80 Z չունի տողը s տողն ունի լուսանցքում N կարողութիւն փխ զաւրութիւն

81 N շիf դու ես C և բժշկութիւն արբ. բժշկութիւն Z շիf նորոգութիւն s բժշկութիւն արբ. բժշկութիւն նորոգութիւն L երանութեան d երանութիւն

82 U շիf եւ ORWbglmqtu յաւիտեանս յաւիտենից

83 λσ չունեն տողը

ԲԱՆ ԼԶ

Վերնագիր.

Kh ճամաբակալված լԹ փխ լԶ AEHKNPRWZβλσabghimqtux վերնագիրը կրճատ L նորին Գրիգորի Նարեկացւոյ փխ վերնագրի M վերնագրի փխ կեսեր Tδση ճամառոտագրությամբ NUσbt հեծութիւն h հեծութեանն V հանգոյն UVYωΣhlr բան r շիf ի ORΦ սրբոյ VY սրտի

1 V անթիւք, յաճախեցեալք Zs յաճախեցեալքն Σ յաճախեցեալ արբվ. յաճախեցեալքն

2 W առաւելեալ միշտ

3 cefhmtx փրկանաւորիդ fh շնորհաց արգասիք ABDEFGHμωΓΣΦn շնորհագդ C շնորհացդ արբ. շնորհաց p շիf շնորհաց s շնորհաց արբ. շնորհացդ

5 Vn չարչարանաց քոց Aη յանձնառութիւնն C յանձնառութիւնն արբ. յանձնառութիւն

6 H զափդ արբ. զամդ

7 RWbg մահու Y կառուցեր փխ հեղուսեր

8 FP զձեռնարկութիւն (VWZωsx զձեռնարկութիւնն) փխ զձեռնարձակութիւնն LSXτΣbh զձեռնարձակութիւն β զձեռարձակութիւնն U ընդդիմութիւն r ընդդիմութեանն

9 N զնթացողանդ (Y զընթերցողականն) փխ Զընթացողականդ β լցակցութիւն ACDEγΓΣΦe յերկոցունց B յերկոցունց արբ. երկոցունց GLWβl երկուցունց Z երկոցունց արբ. յերկոցունց N ոտիցն Y ոտից V կնցուցանողաց Z կնցուցողացս h կնցուցողացն r կնցուցացդ

10 N յանարգելութիւնս Yh յանարգելութեանն U պատճառի s պատճառի արբ. պատճառ H պատժարանի արբ. պատժապարտի ΤΓΦ պատժապարտի փխ պատժարանի

11 N փախուցեալս δ դիւախուցեալն U վայրագութեան h վայրագնութիւն F թշուառեցեալս Σ թշուառացելոյ

13 θ ձեռացն UW կոխողացն փխ կոփողացն Zas աւրհնեալդ գազաթան U գթութեանդ փխ գազաթանդ

14 FKNOQRSWXYZβδλμτωΣcefiklmpu զթղենոյն θgr թղենոյն Nh տունկն β տունկս արբ. տունկ ABDEFGΓΣΦ գաւտունկս արբ. տունկ ABDEFGΓΣΦ գաւսացուցեր (JKLQSTUXαγδηθμστφω ցասացուցեր (JKLQSTUXαγδηθμστφω ցասացուցեր C գօսացուցեր արբ. չորացուցեր HWs չորացուցեր արբ. գոսացուցեր

15 R ներելոյ N զաւրինակ

16 MRYWβ գանողաց N գանաւղաց M ապիրատութեամբ h ապիրատութիւն

17 NSUWYβadfikl զարաւսեակն Γ զարաւսեկն արբվ. զարուսեկն u զարեգակն փխ զարուսեակն

18 ADEGHKVΓΣΦrx զմահացելոյս BCσ զմահացելոյս արբ. մահացելոյս s մահացեալս S բարութեան d բարութիւն

19 Σ գհայհոյացն L հնարաւորութիւն (S հընարաւորութեան b հնաւոր) փխ հնարաւոր L շարարանութեան փխ չարարանութիւն Y չարարանութեանն

20 ACGUΦ զլուսին փխ զլուանին BDNτφΓb զլուսին արբ. (D արբվ.) զլուանին θ լուանին արբ. զլուսին N պատկեր արբ. զպատկեր PVbcikmrx զպատկեր E երանգաւք W երանգ ΘτΓ երանգաւորութեանն արբ. երանգաւ արեան θσ գունեցեր արբ. ազդէցեր

21 r զաւրացուցես

23 Wr չունեն տողը Y չունի տ. 23—24 VΦ զտարերսս C սասանեցեր արբ. սասանեցուցեր G տատանեցեր փխ սասանեցեր S սասանեցուցեր

24 t զիշաւացեալ pt զգլուխ U գթութեամբ GN եղեսցեն

25 h մոլորեցուցիչն, աստուածասպանից t աստուածասպանձիցն

26 TVσn զաւդուած Z ղզաւդուած s զզօդուածս արբ. գյօդուածս h զօւդաւծնօսից փխ Զյաւդուած ծնաւտից Y ծնօսից Nλ բարժանեցեր RZλbfg քակտել Wl քակել (p քանդել) փխ քակտեալ h քակտիլ, միմեան

27 N այս տողից մինչև բան լէ տ. 16 ներառյալ չունի (ձեռագրից բերբ չի պակասում), և լէ բանի շարունակությունը կազմում է որպես ԼՉ բանի շարունակություն e այս տողից մինչև բան լէ տ. 1–ի վերա[դասեցեալ] բառը ներառյալ ունի ուշ գրչությամբ Za վիմաց

28 Y զանընդունակս փխ զանունակս

29 h բերանէ փխ բերմանէ, ընդունայնութիւն r ընդունայնութեանն U հանդարտեացես a հանդարտեցուցես արբ. հանդարտեցուացես h հանդրտեցուացես

30 ACHYΓΦ զպահպանացն BDE զպահպանացն արբ. (DE արբվ.) զպահապանացն m զպահապանաց F սուրն GOUWλglm սուսերս (i տուրս) փխ սուրս Zsu սուր β սուսերս արբ. սուրս δ սուրս արբ. սուսերս k տուրս արբ. սուրս ACDs ընկերաց արբ. ընտերաց (C ընտերաց s ընդերաց) BLTστ ընտերաց EGPOfp ընգերաց (H աղտերաց JVYZγωΣΦae₂mnqtx ընկերաց U ընկերացն) փխ ընդերաց α ընդերաց արբ. ընկերաց β ընդերաց

31 A սահման արբ. սահեցման Y սահեցմամբ D ի հողոյ Γ հողոյն

32 UYc զտառապեալ U մարմնոյս LPe$_2$ իբրև e$_2$ շիf ի
33 O շիf յարութեան Yh յարութեանն a արժանացուցես urp. արժանացուցես
34 H շիf ի, զկնքելն U կնքել O շիրմին urp. զշիրմին C զշիրմի h զշիրիմն ABDEGHUΓΣΦ փականսն C փականսն urp. փականս F փակարանն փխ փականս KZμωr կենդանագիր փխ կենդանակիր λ կենդանակիր urp. կենդանագիր s կենդանագիր urp. կենդանակիր
35 htu անդէն s անտէն urp. անդրէն P յորսայս եղեալս փխ յորսայսեալս Y շիf յորսայսեալս γ յորսայսելս x որսայսեալս ABDEFGHΓΣΦ զնոսա C զնոսա urp. զնոսին
36 U շիf ի V շիf ի տապանակի W լուսնոյդ փխ լուսոյդ x լուսոյ
38 HVh իբրև
39 ABCDEKMQVαδφΣΦadf զսերմ ik զսերմըն W ծնդոցն
40 S անարժանս H յիշատկի
41 WZλe$_2$fhp փրկելոցն
42 h յարծաթոյ U կրկնակապեալ փխ կրկնակապէն HZΓe$_2$ կաշառագործեան LP կաշառուիւն փխ կաշառագործիւն
43 h շիf ի s քոյ urp. քոմ EMPRSUVβγηdfhiknpqrtux նուիրեաց Z նուիրանաց փխ նուիրաց s նուիրանաց urp. նուիրաց
44 Mr մատնութեանն U անարգութիւն
45 Whlm մոլեգնելոցն R մոլեգնեցելոցն urp. մոլեգնելոց b մոլեգնելոյն
46 e$_2$ շիf Ըստ հին հարուածոց L հարուածոյ ασφω դիպուածոց փխ հարուածոց θ դիպուածոյ urp. հարուածոց τ հարուածոց urp. դիպուածոյ C հանոյն urp. հանոյն FO հանգոյն (LSXe$_2$ նախնոյն ω հընոյն) փխ հանոյն GHVηg հանուոյն β հանգոյն urp. հանոյն p հանոյն urp. հանգոյն
47 ABDEFGHVΓΣΦ շիf ի C յարձան urp. ի յարձան
48 c զվիրաւորեալս փխ զվրիպեալս P հաստատութեանց երկնից
50 V քով Y փրկեալս V հաստատութեան
52 β աւրհնաբանեալ UZs շիf յաւետենից
57 GJ չունեն՝ տողը Σ տողը կրկնված

ԲԱՆ ԼԷ

Վերնագիր.

Kh համարակալված ե փխ լէ EKLPRWZβλσbgimqtux վերնագիրը կրճատ M վերնագրի փխ կեսեր Tδηωո համառոտագրությամբ Uσbt հեծութիւն UVYωΣe$_2$hlr բան r շիf ի Q սրտէ V սրտի

1 UVkr այս փխ այդ Σ գումարտակը LSX վերագասելոց h վերագասեցեր ABCDEFGHΓΣΦ բարեշնորհութեամբ Or բարեշնորհութեանց P բարեշնչութեան (ω բարեշնորհ) փխ բարեշնորհութեան h բարեշնորհութեանն
2 LSY քոց TZδθμστωs քոյդ Wbglmt քոմդ β քոցդ urp. քոյդ u քոմք h պարգևացդ LP իմ Wl իմն փխ իմս
3 nx բարեգութ փխ ամենագութ
4 Y դի βէ և H սակաւաւք GS շարադրեցան փխ շարագրեցան U եղեալս V եղեալք
5 C իշխանականք urp. և իշխանականք Tαδηθμστφω և իշխանականք
6 W շիf Որդիք զաւրութեանց n ծնունդքդ
7 b լուսանորոդ Q հրաշապատիկք փխ հրաշապատիւք
8 Uδθσ յաղթողականք β յաղթողական urp. յաղթողականք U դրաւշուք հռչակեալք
9 Y տ. 9—10 ունի խառնված՝ քսա գլխոց գլխոց (9) բերեալ ընդ ինքեանս անթիւ պետութիւնս (10) պսակապսակօք գեղազարդելոց (9) աւրհնաբանողաց (10) U պսակապսակօքք α պսակապսակօք
10 L ինքեան LSZ բազմութիւնս փխ պետութիւնս s բազմութիւնս urp. պետութիւնս
11 Zu հնդ
12 H հրաշատութեանց Jγ հարազատութեանցըն δ հազարպետութեանց փխ հարազատութեանց hm նախանգաց
14 SX զզաւրութիւնս քո տէր Yr շիf տէր θ զարթո urp. զարթո տէր Wfhx զզաւրութիւն ABCDEGHKLMPSTXYZημωΓΣΦeux ի կեցուցանել s կեցուցանել urp. ի կեցուցանել
15 h զաւրէն l զաւրեն urp. զաւրեղ են mt՝ զաւրեղ են փխ զաւրեն λ հալել փխ հալածել
16 DEλhr զանյուսութեան s զանյուսութեանն urp. զանօրհնութեանն F կարկատ H շիf եւ փախուցանել L փախու λ փախուցեալ
17 Y չունի տողը N զնորութիւն փխ զինուորութիւն Zs զինուորութեան
18 W զիշերավարն Y շիf Զգիշերավարն V սկիզբնաններհակ λ զսկզբնաններհակ GRWXYβγσωcefghiklmrt բարոյն Z բանին փխ բարւոյն
19 N քան փխ Քանզի եւ γ այսքանեաց
20 Jγδ բարձրելոյդ KΓf բարձրելոյն Tαθφ բարձրելոյն urp. բարձրելոյդ σ բարձրելոյդն P անձրևացաւ Y ընձայեցաւ փխ անձրևեցաւ
21 D ՚Բշնամոյս (EQ ՚Բշնամոյս) urpվ. (F urp.) ՚Բշուառոյս (՚Բշուառոյս) FORSWXYγδλσωcfghiklmrt ՚Բշնամոյս V ՚Բշնամուոյն exqu ՚Բշուառիս փխ ՚Բշնամոյս HΓ ապեբախտաւոր փխ ապախտաւոր V անճառել փխ անճառ
22 η ոք համարձակեսցի N համարձակեսցուք V համարձակիցի N շիf ոք η շիf զաւրել V խօսիլ
23 β բազմաց Y համանգամայն a համանկամայիցն h համանամայնիցն l համանգամայից
24 δ այսոքիկ Z զառաչինն s յիշեալ urp. յիշելով HWβλfx հաստատեցաւն (lm հաստատացան) փխ հաստեցաւն
25 W իբրև s իբրև urp. իբր H տկար r նկունս, և փխ ի TWαδηθμτφωglm զաւրութիւնէ փխ զաւրաւորէ σ զաւրաւորէ urp. զաւրութիւնէ Γ զաւր որ է փխ զաւրաւորէ U պարտեցաւ h պատեսցի փխ պարտեսցի
26 N βե փխ βէպէտ δ շիf եւ
27 ABCDEGHNOUVYηΓΣΦaefhnptux զնոյնըն LP զսոյն փխ զնոյն β զնոյն urp. զնոյնն կրկին urp. զնոյն
28 Wσfhp խակութեան
29 L չունի տողը S և urp. ի W ի փխ եւ U հատողիդ փխ հաստողիդ l հաստատողիդ urp. հաստողիդ
30 Nh շիf առ G չարժանութիւն urp. չարժանաւորութիւն
31 C ամենալոյս urp. առ ամենալոյս Y շիf բազմազեղուն βτ բազմաբեղուն urp. բազմազեղուն θσ բազմազեղուն urp. բազմաբեղուն s զբազմազեղուն A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի NTUZαδημφωΣ ձեռագրերից, ունեն բազմաբեղուն փխ բազմազեղուն
32 X բարձրութեանդ փխ արարչութեանդ ABFGNZσΓΣΦnsu զաւրեղութիւնն CEMτ զաւրեղութիւն urp. (E urpվ.) զաւրեղութեան θb զաւրեղութեան urp. զաւրեղութիւն h զաւրեղութեանն U կարծրուն փխ կարծրութիւնք
33 OPRWλbglm արտաբերութեանց Y արտաբերութիւն r արտաբերութիւնք
34 N որք առին փխ Որ քարին Jγ վհատութեամբ Tαημφh վհատութեանն β վհատութեան urp. վհատութեանն
35 V ըսպանմամբ փխ Սպառմամբ ACERm խորանման BD խորանման urp. (D urpվ.) խոպանման NOWYZβλabgl խոպանմամբ Γ խորանմամբ p խոպանման urp. խոպանանման s խոպանման urp. խոպանանման կրկին urp. խոպանման K աղբերաց NU աղբիւրացս Y երկուս f երկուս
36 LP զգայարանս urp. զգայականս σ ագայականս m զագայականս W ծգովմայ փխ ծգեմայ LOQTUαabe բղխել MNRSΣu բխեալ λ բխել s բղխեալ urp. բղխել H տնօղն փխ տնկողն
37 Qlqt առոգեալ (u առոքեալ) փխ ոռոգեալ U ծածկեսցի փխ ծաղկեսցի
38 βμ յիս urp. ի յիս A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի JKOSTXYαγδηφa ձեռագրերից, չունեն ի NZ բարեգործութիւն Nb կեանսատունկն r շիf կենսատունկն զրախտ U զրախտի g զրախդ
40 C աղանդահնար urp. աղանդահնարն
41 u շիf հանել ի M փրկութենէ urp. փափ

կութենէ ABDEFGHUVΓΣΦbgm *նախնումն* CO *նախնումն* urp. *նախնում* N *նախումն*

42 ABCDEFJKMγλμφΓΣΦd *կայցէ* β *համարձեալ փխ համբարձեալ* Y *հրաշիւքն*

43 Φ *միջի* F *աստուածոց* urpվ. *աստուածացել* J *աստուծոց* VZcefpqtx *աստուածացելոց (*h *աստուածացելոցն)* փխ *աստուածոց* n *աստուածոցն* s *աստուածացելոց* urp. *աստուածոց* SUX *հաշտարանաց* δm *հաշտարարացն փխ հաշտարանացն* h *խաղաղութեան*

44 r *զնոր հացն փխ զշնորհացն*

45 ikr *որս* U *խարդախութիւնք վնասակարութեանց փխ վնասակարութիւնք խարդախութեանց* V *վնասակարութիւն*

46 A *չունի տողը* BC *տողն ունեն լուսանցքում* F *տողն ունի այլ գրչությամբ* x *չիf եւ* U *կամ ճշմարտութիւնք փխ կարճմտութիւնք* S *սրտեղնութեանց*

47 t *վերին փխ լերին* Z *պնտութիւն* h *պընդութեանն* s *պնդութիւն* urp. *պնդութեան* x *պնդութեամբ* V *բախեալ*

48 p *ջրոյս* t *օրինակաւս* C *հեղեալ* urp. *հեղեղեալ* Ubcpx *հեղեղեալ (*Zqu *հեղեղեալ* f *եղեալ) փխ հեղեալ*

49 K *հոգւոյ* S *հոգոց* u *հոգոյ* urp. *հոգմոյ* G *չիf խորտակմամբ*

50 t *են իմ* U *բանին փխ ձայնին* Jγ *ինչ իցեն* m *իցէ*

51 BDELOησΓhiklprx *ամենատես* V *ամենատես* urp. *յամենատես* s *հրամանէդ*

52 x *ընդ իս* h *խիղճս* MY *խղճի մտացս* LNλΣ *երկեղիս* Qa *երկիղիս*

53 β *սոսկամ* urp. *սոսկամբ* δηφ *սոսկմամբ* σh *ամենայն*

54 Z *չիf եւ* Y *չիf եւ արդ*

55 h *հաստատութեանն* Y *չիf կենդանի անեղծ*

56 ABDEFGHKUVYZθστΓΣΦ *չիf ի* Cβη *յիս* urp. *ի յիս*

58 Hp *բարերարութեանդ* h *բարերարութեանն* JKN *երկնայնոյդ* P *յերկնայնոդ* V *երկայնոյդ փխ երկնայնոյդ* Wfikp *յերկնայնոյդ* a *երկնայնոյդ*

59 a *անթաւշակութեամբ* h *անթոյշակութեամբ*

60 ABDEFGHUVXZσΓΣΦs *անպատումն* C *անպատումն* urp. *անպատում*

61 Σ *արկանելմբ* r *արկանիմ*

62 H *մոռացմամբ* urp. *մոռացմանն* Z *նիրհիս*

63 Σ *թարթմամբ* urpվ. *թարթափմամբ* N *ղհեծութեան* W *հեծութիւն* U *անտեսանացես*

65 RW *զխիղդ*

66 Σ *հոգ արկ* urp. *հոգարկութեամբ* a *սրտմութեանն* S *սրտմութիւնս փխ տխրութիւնս*

67 BDEFHMNRSWXYZλabdfghiklmnpqrstux *զբողբոջս* FMVXYZλagiklmrstu *մեղաց* NW *մեղացն* R *մեղաց* urpվ. *մեղացս*

68 γ *զարկուածովք* h *զկարուածով փխ Զարկուածով* ABDEFGHNVYZΓΣΦabms *զհարուածս* C *զհարուածս* urp. *զհարուած* DVefhpqtux *մահուն* UZbms *մահու*

69 a *յիշմամ* Zastu *ամաւթոյ* λΦ *ամաւթոյն*

70 γ *գարշութիւն*

71 FGOPRSUWXαγδλωΣfghklmpr *լեղոյն* Yβσa *ղեղոյն* ABDEHUΓΦ *դառնութեամբ ճաշակմանն (*U *ճաշակման)* C *դառնութեամբ ճաշակմանն* urp. *ճաշակմամբ* GΣ *դառնութեան ճաշակման* Q *ճաշակման* β *ճաշակմամբ* urp. *ճաշակմամբ զհոգւոյս դառնութիւն կրկին* urpվ. *ճաշակմամբ* Z *հոգւոյս* QSX *դառնութիւնս* U *տարժանութիւն փխ դառնութիւն* m *դառնութեան*

72 d *բարութիւնք* ABDEHZΓΣΦs *անբաւելիք փխ անբովանդակելիք* CFG *անբաւելիք* urp. *(*F urpվ.*) անբովանդակելիք* U *անբաւընդակելիք* UWabglm *անբաւանդակելիք*

74 ACEFUZθτωefgtux *յիշատակել ղ յիշատակել* urp. *յիշատակեալ σ յիշատակեալ* urp. *յիշատակել*

77 MV *չիf ի* ADEβηbl *խոստովանութիւնն* C *խոստովանութիւնն* urp. *խոստովանութիւն* M *զի խոստովանութիւն* urp. *զխոստովանութիւն* U *խոստովանութեան* Vk *զխոստովանութիւն* F *պարտութեան բառիդ միևչև բան լՓ տող 4-ի արդ բառը ներառյալ ուղի ուշ գրչությամբ* N *պարտութիւն* V *պարտաւորութեան փխ պարտութեան λr պարտութեանն* h *աղաչեցելոյս փխ ամաչեցելոյս*

78 Y *չիf եւ* ik *որդոյ* N *կատարման փխ սատակման* β *սատկատման* DTU *մահու* r *մահոյն*

79 K *չիf ի* HUWλΓΣΦgl *բազմութենէ* R *բազմութեանն* Y *չիf իմոցս* bmt *իմոյ* Ym *մեղացս* W *կրկնել* s *կրկնել* urp. *կրկնեալ*

80 Jγh *առաւելութեան* M *ողորմութեանց* RWZλabcefiq *ողորմութեանդ* s *ողորմութեանդ* urp. *ողորմութիւնդ*

81 NU *հաշակել* Q *ահաւորութեանն* SUλ *ահաւորութեամբ* l *ի յերկրի* r *յերկրի* urp. *ի յերկրի* t *երկրի*

82 H *հոգւով*

83 BKλΣh *չունեն տողը* p *ամմէն* JR *ամէն կրկնված*

ԲԱՆԼԸ

Վերնագիր.

K *նամաբակալված նև փխ լՀ* h *չունի նամաբակալում* EKPRWβλσbgimqux **վերնագիրը կրճատ** QTδμωn *նամառոտագրությամբ* NUστ *հեծութիւն* LMNUVYωΣhlr *բան* r *չիf ի* QZ *սրտէ* V *սրտի*

1 a *բնթերցածի*

2 ABF$_1$HKOPVZδφΓΣΦenpsu *սկզբնաւորացն* CGσ *սկզբնաւորացն* urp. *(*G urpվ.*) սկզբնաւորականացն* T *սկզբնաւորականացն* urp. *սկզբնաւորացն* f *սկզբնականացն* δ *կարգաց*

3 δ *մեղանացն* ω *զմեղացն* h *զմեղացնացն* kr *զխաւարայծնունդս փխ զխաւարային ծնունդս* NY *ծնունդսն* γ *ծնունդն* Za *գըլխաւորաց*

4 UV *արինաց* T *մարմնականաց*

5 r *մահոյ*

6 V *սահմանի*

7 HΣ *ազատարարն* V *զազատարար* f *հոգւոցն* R *տէր մեր* urp. *տէր* bgqltu *տէր մեր* ABDEF$_1$GHLVλΓΣΦb *Յիսուս Քրիստոս մեր* CO *Յիսուս Քրիստոս* urp. *Յիսուս Քրիստոս Յիսուս* s *Յիսուս* urp. *Յիսուս Քրիստոս*

8 U *նշանակեցից փխ Յիշատակեցից* C *նուազս* urp. *զնուազս* a *նուազս* s *զնուազս* urp. *նուազս* x *նուազն* BCs *յոքունց* urp. *ի յոքունց* a *ի յոքունցն* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* GMNVYZβγημ *ձեռագրերից, չունեն ի* H *յոգւունց*

9 H *անբաւ*

10 a *արդարիւ* V *կայսերականքն* Z *չիf ս-մանք* s *կայսերականք* urp. *կայսերականք ոմանք*

11 OPWe *բազմութեանն փխ բարձրութեանն* βfhir *բարձրութեան*

12 a *տողն ունի լուսանցքում* p *չունի տողը* L *կենաց փխ շնորհաց* X *շնորհաց* urp. *կենաց* γx *շնորհի* Z *լքեալք փխ լցեալք*

13 U *սիրեցեալքն* Y *չիf իւր*

14 β *պարաւորք* urp. *պատուաւորք* urp. *պարաւորք* δ *պատուորք*

15 h *պսակեալք* J *իշխանականք* urp. *իշխանք* NSYβγδ *իշխանք փխ իշխանականք*

16 h *բարէհռչակեալք*

17 H *յաղթողականքն* N *յաղթողական* Q *փող*

18 Y *չունի տողը* β *մարտիկ*

19 Wbm *գովեալն*

20 γΦ *պատուաւորք փխ պարաւորք*

21 Xa *զժխոյն* ACDEF$_1$GHΓΦlm *որիորդք* t *օրիորդ*

22 Y *չունի տողը* P *փեսաւերն*

23 h *ազատութիւն*

24 h *այցելութիւնք* r *այցելութիւն* B *ձեռն* urp. *ձեռք* Zλ *ձեռք* s *ձեռք* urp. *ձեռն*

25 Y *չունի տողը* ABF$_1$GHJKLMPWXαδτφΦbdlu *խոստումանն* LPSUXλtu *քաւութիւնն* e *քաւութիւնք*

26 A *պահպանութիւնն* urp. *պահպանութիւն* BF$_1$MZΓmx *պահպանութիւն* T *պահապանութիւնն* s *պահպանութիւն* urp. *պահպանութիւնն* bg *աջն*

28 h *նշան* GLPXYθτωtu *ամրութիւնն* Tη *մաքրութիւն փխ ամրութիւն* β *ամրութիւն* urp. *մաքրութիւն* μ *մաքրութիւն* urp. *ամրութիւն*

29 Y չունի տողը
31 EU արուեստք WYhm արուեստքն h հըբարշքն
32 GNXY աննղծութիւնն
34 Y չունի տողը L ուխտադրութիւն
35 Uλh զաւրութիւն m զաւրութիւնք Vl հըբաման
36 h լուացարան
37 GSYu անապականութիւնն
38 r վտաք
39 ABCDEGHMNORUWYβγηλσΓΣΦcdefghiknpr սիւն JNWZηλσbgist ճառագայթք
40 Q չունի տողը JTVαθag որոտումն r որոտմունք
41 NU վերստին փխ վերին u փրկութիւնն
42 a ծառնութեան urp. ծառն աւրհնութեան N աւրհնութիւն
43 e բարունակն d բարեւթիւնք
44 S զանբաւն փխ զբնաւն u բնաւ, չիf ասելով ABF$_1$GHSVβΓΣΦ յամենայնէ DR յամենայնէ urpվ. յամենայնէն
45 JLPSWZαφcdps յարեգակնէ Sλ այլայլել s այլայլել urp. այլայլեալ ACDEF$_1$HΦ աչից B աչից urp. աչաց Γ աչիցս η տկարութեան
46 Y չիf ի, զշատն τ ասէ h ասելն Eikr սակաւուն
47 Y չունի տողը N բաւականաց ABDF$_1$GμωΓΣΦ ամենապեկար (ամէնապեկար) C ամենապեկար urp. ամենապիկար JLSγa ամենապիկարս (ամէնապիկարս) R ապիկարս urpվ. ամենապիկար Z ամենապեկարս s ամենապեկարս urp. ամենապիկար L կարի փխ կարիւ u կրիւ urpվ. կա-
48 γ Բաց փխ Բայց C Բշուառացելում urp. Բշուառացելոյ Hδm Բշուառացելումն VW Բշուառացելումս Z Բշուառացելոյ Z եղկելոյ N եղկելոյս փխ եղկելի անձինս
49 V ի կարգ a խառնեալ
50 V ձայնից s ձայն urp. ձայնի Cσc բողոք urp. և (σs չիf և) զբողոք s բողոք urp. և բողոք JKSαγδηθτφω զբողոք GHNPUVZns գուժի S գուժին
51 B սորին urp. սոցին U սոսին փխ սորին
52 Mλh արդարութիւն Wh կշիռք lm կշիռն Y կշիռք իւր
53 L չիf վճիռն ABWΦkr հատուցմունք
54 bru քննութիւն LΓ չիf եւ K լոյս
55 OQWγλbdefhikprtux յանդիմանութիւնքն C լամպարքն
56 Z տող 56-ի փխ ունի տող 57 և ընդհակառակն N մերկութիւնքն λ մերկութիւն
57 λhr յայտնութիւն t յայտնութիւնքն β և ամաւթն urp. յայտնութիւնն և ամաւթն կրկին urpվ. և ամաւթն
58 Θστ անբիծքն (ամբիծքն) η վաստակն
59 O Բիւրեալքն ABCDEF$_1$HOPQTVZμωΓΣΦcs պատիժն a պատիժն urp. պատիժքն
60 n կրկին աշխար W աշխարհ (h աշխարհն) փխ աշխար ABDEF$_1$GHVΓΣΦ եղկելոյս կրկին (Σ կրկինս) C եղկելոյս կրկին urp. կրկին եղկելոյս s կրկին եղկելոյս urp. եղկելոյս կրկին JαηΘμτφbd եղկելոյս
61 a քանզի urp. քանզի գայ h հասեալ է փխ հասանէ β հակ՛ urp. հասակ δ հասակ փխ հակ kr հասկս BGHΓΦ հասակին h հասկիս փխ հասակիս W բարկութեան
62 KMOUWβηλbcfhklmpr հունձս VZδas հունձն g հունձն urp. հունձս
64 Y չունի տողը Meu բեմբն a բեմբն urp. բեմն
65 Σ սպառնացեալ
66 L գառաւորն փխ գառաստանն
67 A B C D E F$_1$ GMNPRZβΓΣΦabefghnpqsx գառազանն b գազան փխ Գառազան YZas խրատու ABEGHYΣΦ հարուածոն
68 Σ սպառազինութիւն
69 h ընդրութիւն
70 Γ առ փխ ընդ
71 HVωe դատէ h զդատապարտեալսն LPSWl վերջին MOVYZηhirs վերջնումն r աւուրն Y չիf հատուցմանն λωΣ հատուցմամբ
72 N նախընթնձայ Y չիf նախընծայ h նախընծայեալ S բաղցրութեամբ փխ բաղցրութեամբ
73 Z չունի տողը Ghi նուազ փխ նուազ Y հնծութիւն սրտիս, չիf վարանական երկիւղիս a վարական փխ վարանական NÚβλΣ երկեղիս Sa երկիղիս
74 Zω ձեռամբ
75 ADEF$_1$GHQRVΓΣΦ չիf ի Cμ յետին urp. ի յետին b յետնումն փխ յետին U տագնապէս C առաջինդ urp. առաջին LX աւրհնութեամբ (S աւրհնութեամբք U զբթութեամբ) փխ աւգնականութեամբ ABDEF$_1$GHVημσωΓΣΦ ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն աւգնութեամբ փխ աւգնականութեամբ
76 N մխիթարել λ չիf քաւել
77 h չիf յամենայնի MΣ չիf յաւիտեանս λ յամենայն արարածոց փխ յամենայնի յաւիտեանս JKLQSXZαγδηθμτφωΓs յաւիտենից

ԲԱՆ ԼԹ

Վերնագիր.
K համաբակալված ԽԹ փխ ԼԹ h չունի համաբակալում AENPRWZαβλσabghiqtu վերնագիրը կրճատ Τδιωση համառոտագրութեամբ Uσbtx հնծութիւն LMUVYωΣlr բան h բանն r չիf ի QΦ սրտէ V սրտի

1 τ զկերպարան
2 φ վնասակարիս W թելադրութեան Σ թելադրութեան urp. թելադրութենէն
3 Y իմով N կորուսել Wτi ի սպառ
4 N այժմուս արդ Y չիf արդ λ և այժմուս JLPSTXδσ զայժմուս Y այժմ Z այժմոյս α այժմուս urp. զայժմուս e աժմուս h ժամուս փխ այժմուս r այժմունս
5 H տեսութեամբ փխ հնծութեամբ X թաղծեալ rs թաղիծեալ ABDFGHUVYZΓΣΦas չիf ի C յոգի urp. ի յոգի X հոգի urp. յոգի A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի GNYZγΓΣΦacfhps ձեռագրերից, ունեն յոգի
6 V խայտառականաւ Z խայտառակաւք V չիf հրապարակաւ
7 ABFHVθτΓΣΦ չիf ի CDGη յեկեղեցիս urp. ի յեկեղեցիս
8 V բարձու r բառաբառով
9 r մատեան ENTUWZγλbeghlqtu շնչականս s շնչականս urp. շնչական Y բարձեալ փխ բարդեալ ABFGHRVWXθστΓΣΦab չիf ի CDη յինքեան urp. (D urpվ.) ի յինքեան
10 L չիf եւ արտաքոյ U ձայնս և վայս
11 F տումարի urpվ. տումարի MRUVWZαβδηθστφωΣbrs տումարի Xμt տումարի Y չիf տումարի ZΣ տեսլեան n տեսղեանն s տեսլեան urp. տեսլեանն
12 U անմահարձանս W մահարձան փխ անմահարձան
13 C դռնափակաց urp. դռնափակացն N դրռնափակ ամաց փխ դռնափակաց ω դռնափակ r դռնափակաց
14 AGKQUYΓΣΦ համեստութեամբ (L համաստութեամբ l համեմութեամբ) փխ համեղութեամբ BCDF համեստութեամբք urp. (DF urpվ.) համեղութեամբք s համեղութեամբ urp. համեստութեամբք
15 s ծարաւեաց urp. ծարաւեաց U արբմանց Σm արբմամբ
16 L հողագործութեան փխ հերկագործութեան t հերկագործութեանց
17 σ սահմանքս GNYm լթեալս Z լցեալ փխ լթեալ s լթեալ urp. լթեալս ABDEGHUWXZβημΓΣΦchrs հեղեղավարս (FV հեղեղատավարս Θστ հեղեղավար) փխ հեղեղավայրս C հեղեղավարս urp. հեղեղավայրս γ հեղեղավայր JKNPSγp կենիւոյ Y կնոյնի փխ կենիւոյ
18 N տատասփարեր μkqrx անդաստան
20 r չիf որ D բանաարկուին կամաց urpվ. պատրանօք բանաարկուին կամաց Eωqx պատրանաւք (ωqx պատրանաց) բանաարկուին կամաց Y բանաարկին ABFGHΓΣΦ կամաց փխ պատրանաց C կամաց urp. պատրանաց s պատրանաց urp. կամաց Sγ միշտ մշակեցայ
21 Y չունի 21—24 տողերը G եղբնծիւղ N եւղբնձեղ a եղեռնընծիւղ urp. եղբնծիւղ MN փայտ
22 h խայտանեւի փխ Հատանեւի e (ճվկձ) t ունայնաբոյս ! ոչնայնաբոյս
23 βk կրկինամեռ
25 U սոյնս

26 r *աւաղակաց* փխ *աւաղականաց* Rbgm *բազմովք* Wl *բազմով* ω *կրկնից*
27 Γ *ամաւթուչն* G *պահեալ* արբ. *պատահեալ* H *հիւթոյս*
28 NOWYγλciklr *կրճատումն* Y *առատանցն* r *առատաց* Y χիf *եւ անկէտ* e *անհետ* փխ *անկէտ* Θτ *ալաց* փխ *աչաց* GJαηϑμτφbdpu *եղկելւոյս*
29 ABDEFGHNVZστΓΣkls *անբուժելի (Φ անբուժի)* փխ *անսպուժելի* C *անբուժելի* արբ. *անսպուժելի* Rωim *անզբուժելի* Ugqx *անսբուժելի* β *անզպուժելի* b *անսպուժելի* արբ. *անզբուժելի* Y χիf *անսպուժելի դառնութեան որդւոյս* l *դառն դառնութեան* β *դառնութիւն*
30 JKLMNQSTXαγδηϑμστφω *ապականութիւնն* β *ապականութիւն* արբ. *ապականութիւնն* Y χիf *Ապականութիւն աննորոգելի*
31 ACμ *կշռամբութիւնն* h *ախտատացեալ*
32 N *տաղնապաւ և* H *հերքելոյս* փխ *գերեւլոյս* e *գերեւլոյս*
33 Z *ինշատացելոյս*
34 Wl *խրձունսն* h *նրձունս* Yϑbm *որոմանց* σ *որոմացն* LNSWhl *վտանգելոյս* λ *տագնապեցելոյս* փխ *վտանգեցելոյս*
35 DEMZΣhkr *զանբժշկութիւն* s *զանբժշկութիւն* արբ. *զանբժշկութիւնն* NλΣ *ազդեալ* Zas *ազդեն*
36 a *արդարիւ* M *երգ*
37 h *զնահար* փխ *չնարահար* ABDEGX *յածել* F *յածել* արբվ. *յածեալ* ABDEGHUVσΓΦ *եւ ի* CΣ *և ի* արբ. *և* ABDEGUXΓ *կոծել (*A *յածել և կոծել բառերում ե-ից ետոո ասղ է բողել ա-երը գրելու համար, բայց չի լրացրել)* FΣ *կոծել* արբ. *կոծեալ*
38 FGV *հնչեցուցեալս* K *զկսկծեցուցիչս* WYl *կսկծեցուցիչս*
40 LSγ *եթե (եթէ)* ABDEFGHVXσΓΣΦ *զփորր դիպուածն* C *զփորր դիպուածն* արբ. *զդիպուածն փորր* Y *զդիպուած* BNSΓΦiklmrt *անցիցն* C *անցից* արբ. *անցիցն* V *սպառնեացն (*h *սպառեացն)* փխ *սպառնեացն*
41 Nh *կերպից* փխ *կերպից կերպից* O *աղաւականաց*
42 β *կոծողացս* W *քաւելոյ* փխ *կաքաւելոյ* ikr *կաքաւելոյց*
43 HVYΓΦ *որչափ* Z *որպիսի* B *ձայն* H *մրմրընչեցուցիչ*
44 ABCDEFGHMOVWλΓΣΦbghlmtu *զալըստեան* Rφ *գալստեան* արբվ. *գալստեանն* Nϑ *սպասել* Z *սպառեալ* փխ *սպասեալ* σ *սպասեալ* արբ. *սպասե*
45 D *այս տողի [անհհան]դերձելի բառից մինչև բան* ՍՔ *տ.* 32 *ներառյալ չունի*
46 Zas *ահաւորութիւնն* ACGHMNOUWYλΓΣΦh *երկնեցից* փխ *կրկնեցից* BFSβ *երկնեցից* արբ. *(*F արբվ.*) կրկնեցից* X *կրկնեցից* արբ. *երկնեցից*
47 Y *աշխար ինձ բազմացուցից*
48 ABEFGHJOQTVYβγσΓΣΦ *βե (βէ)* C *βէ* արբ. *եթէ*
49 C *յաճախեսցէ* արբ. *յաճախէ* ABEFGHOVΓΣΦ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած օրինակներն ունեն յաճախէ* Nλl *երկեղ* Sa *երկիղ*
51 Z *հատուցմունքն* s *հատուցմունքն* արբ. *հատուցմունք*
52 O *կանխաւ* արբ. *կանխեաւ* r *կանխեաւ* W *կանխաւն կատարեալ փխ կանխաւ նրկատեալ* AEGHσΓΦ *կանխաւ մատուցից* BCΣ *կանխաւ մատուցից* արբ. *(*Σ արբվ.*) կանխաւ (*Σ *մատուցայ)* FV *կանխաւ մատուցի* s *կանխաւ* արբ. *կանխաւ մատուցի* A *նկատեալ* արբ. *նկատել* BGVΓΣΦ *նրկատել* Y *նկատեցի* Nf *զնոյնս փխ զոյնս* VZμalsx *զսոյն* ω *ապաշաւեցին* h *ապաշաւեցից*
53 ABEGHTμφΓΣΦn *եւ մարդասէր* C *և մարդասէր* արբ. *մարդասէր*
65 KORWYλσh *չունեն տողը* p *ամմէն* Σ *ամէն* եբեիկնվաա

ԲԱՆ Խ

վերնագիր.
K *համաբակալված* λϑ *փխ* h EKNPWZβλσabghilmqtx *վերնագիրը կրճատ* QTαδηωπ *համառոտագրությամբ* NUσbt *հեծութիւն* e

աննոյն փխ առ նոյն MPRUVβωΣhlr *բան* r χիf *ի* V *սրտի* R *յաստուծոյ*
1 h χիf *բոլորից*
2 L *աղաչանաց փխ հառաչանաց*
3 QS *երկիղէ* NUλ *յերկեղէ* N *տագնագի* r *տագնապիտանացն ահաւորութիւն փխ տագնապի*
4 Jγ *ամենակարող փխ կարող* Z *զաւրութիւն* C *զերծնալ* արբ. *զերծուցեալ* Zabs *զերծուցնալ* b *պատրեաց փխ պարտեաց* m *պարտուց*
5 Y *չունի տողը* r *մեծութեանդ* t *բաւականէս փխ բաւական ես*
8 Z *տեսեալ զհանդերձելոցն* r *հանդերձելոցն*
9 Y χիf *կանխաւ* r *կանխեաւ*
10 r *լուսոյն*
11 C *զօրն* արբ. *և զօրն* s *և զօրն* Γ *պատժաւորիս* արբ. *պատժապարտիս*
12 P *յէից*
13 Z *(խորոց) և ոչ* B *գեհը* արբ. *գահը* CJ *գեհը* արբ. *վիհը* S *վեհը (*Z *գոհը) փխ գեհը* s *գոհը* արբ. *գեհը կեղին* արբ. *վիհը* AGKLOQTXαβδηϑμστφ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած օրինակներն ունեն վիհը փխ գեհը (գէհը)* LXγr *վեհից փխ վիհից*
14 T *բերձութիւնք (ե-ի վրա կա արբագրման նշան, բայց չի արբագրված)* η *բերձութիւնք փխ բարձրութիւնք* t *(լերանց) և ոչ* T *անձունք (*ω *անձօնք) փխ անձաւք* μ *անձունք* արբ. *անձաւք* τ *անձօք*
15 h *կարծրութիւն քարանձանց փխ կարծրութիւնք արձանաց* Z *վիմաց փխ արձանաց* t *(արձանաց) և ոչ* s *ծերպ*
16 Z *փափարք* p *փոսոց* t *(փոսից) և ոչ* AE *սուրբ փխ սորբ* BC *սուրբ* արբ. *սորբ*
17 Y χիf *Ոչ բաւիղք խորշից* BJ *բաւիղք* արբ. *շաւիղք* Wγ *շաւիղք փխ բաւիղք (*γ *շ-ի վրա կա արբագրման նշան, բայց չի արբագրված)* t *(խորշից) և ոչ* tu *իշտեմբանք*
18 γ *ծածութիւնք* ru *ծածկութիւն* N *սննեաքաց* cu *սիննկաց* t *(սննկաց) և ոչ* Y *կաց* cu *սիննկաց* t *(սննկաց) և ոչ* Y χիf *ոչ եմակք հոլտաց* L *եմանք* Φp *էմակք* h *եմմակք*
19 ABGHJMNOQλμωΓΣΦbehmt *ծոծորք* C *ծոծորք* արբ. *ծործորք* γ *ծործորք* արբ. *ծոծորք* r *ծործոր* t *(դժուարաց) և ոչ* Σ *վերարերութիւնք* արբ. *վերաղրութիւնք*
20 LS *շնչից* tu *(շնչոց) և ոչ* m *ծովու*
21 Γn *սահմանք փխ սահանք* PWYbdegkntx *որձանաց (*Ui *յարձանաց* Z *արձանաց) փխ յորձանաց* s *արձանաց* արբ. *յորձանաց* tu *(յորձանաց) և ոչ* N *եղրաց*
22 tu *(ձայնից) և ոչ*
23 r *մատեանց* tu *(մատանց) և ոչ* Y *ձայնից* արբ. *ձեռաց*
24 L *շրթաց* N *ձեռաց փխ շրթանց* et *(շրթանց) և ոչ* A *և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի* αetu *ձեռագրերից, չունեն ոչ աղաչանք լեզուաց*
25 ωr *այսորիկ* eqt *սասակութեան* N *մասանց* արբ. *մասանանց* h *մտանց փխ մասանց*
26 Vbr *Յիսուս Քրիստոս* C *Քրիստոս* արբ. *Յիսուս* ΣΦ *Յիսուս փխ Քրիստոս* ω *գատաւորք գադարք*
27 UΓΦ *դիւրութիւն* s *դիւրութիւն* արբ. *դիւրութեան* AB χիf *եւ անդորրութեան* C *դիւրութեան* արբ. *դիւրութեան և անդորրութեան* UΓΦ *անդորրութիւն* s *անդորրութիւն* արբ. *անդորրութեան* e *փրկութեան* արբվ. *և աղատութեան փրկութեան* NU *փրկութիւն* s *փրկուիութիւն* արբ. *փրկութեան* α *փրկութեան* արբ. *փրկութեան և աղատութեան* t *փրկութեան և աղատութեան* V *անմեղ փխ ամենամեղս* r *ամենայն մեղս փխ ամենամեղս* C *ամենամեղս հոգւոյ* արբ. *ամենամեղ հոգւոյս* N *հոգւոց* VZϑτ *հոգւոյս* s *հոգւոյս* արբ. *հոգւոյ*
28 VZaikr *հայեաց* s *հայեաց* արբ. *նայեաց* ABFGTUVZηϑστΓas χիf *ի* C *յանդերձ* արբ. *ի յանդերձ* V *անդերձ* Uf *վտանգիս* SX *շրջագայութիւն փխ շրջադրութիւն*
29 ABCEFGVΣΦ *ամենեսին* Ma *ամենիսեան* r *ամենեսեայն*
30 B *կենսազէն* FVτ *կենսազէն* S *կեանսազէն* արբ. *կենսազէն* ks *կենազէն* արբ. *կենսազէն* GVZγgmn *խաչիւդ* s *խաչիդ* արբ. *խաչիւդ* M *զցանկս փխ զցանցս* λ *զցանձս* r *վարմից*
31 p *չունի տողը* r *կայից* արբ. *կայիս*

32 ABGHUWθστΣΦ չիf *ի* C *յանդորր* **սրբ.** *ի յանդորր* NU *յանդորր* H *սասանեցեալ* λ *սասանեալս* L *թև (*Z *դիւր)* փխ *թիւր* s *թիւր* **սրբ.** *դիւր* V *ընթերցողիս* փխ *ընթացողիս*

33 CJ *չերմնական* **սրբ.** *չերմական* Rβγachikir *չերմական* Y չիf *չերմական* H *տոչորման* **սրբ.** *տոչորմն* h *տոչորումն* W *մղձկեալս*

34 U *չարահնարութիւնս* V *չարահնարութեանն* λ *չարահնարութեան* r *չար հնարութեանս*

35 A B E F GHVΣΦ *զյուսահատուիւիւն* փխ *զյուսահատ* C *զյուսահատուիւիւն* **սրբ.** *զյուսահատ* UWZλbgm *անձկութիւն* e *հոգւոյ* HUVWλΣbmr *մթութեան* O *մթութեանն* tu *մթութիւնս* N *չարիս* Y չիf *չարի կենակցիս* β *կենակցի* r *կենդանակցիս* փխ *կենակցիս*

36 W *գիխամած* փխ *զծխամած* L *թանձրութեան* Y *մեղաց* e *մեղացն* Y չիf *երեւոյթ* Ym *մտելոյն* Θτ չիf *ի*

37 Y *չուսի տողը* S *զպիր* L *թխատի կպրիցս* փխ *թխատիպ կրիցս* PX *կրից* Zastu *ապականութեան* h *ապականութեանն*

38 ikr չիf *փառաց* h *փառաց մեծութեան փառաց* Nr *անուն*

39 h չիf *եւ* ABOΓΦ չիf *i²* B *կերպարան* **սրբ.** *և կերպարան* CΣr *կերպարան* **սրբ.** *(*Σ **սրբվ.**) ի կերպարան* u *կերպար* փխ *կերպարան* O չիf *կերպարան ... մտացս* Z *մտացս տեսութեան* MY *հոգեղինի* βσ *հոգեղենիս*

40 γ *յարմարեա* փխ *Յարմար* J *յերիրմամբ* Vω *երիւրմամբ* a *չուսի այս տողի [յարդարե]ալ* բառից միևչև բան ԽԹ տ. 40-ի *ամբոխեալ* բառը ներառյալ W *բերեն կատարումն* փխ *նկատումն* k *նկարումն* փխ *նկատումն* ABFGHγστΣΦ *նշոյլազարդ* C *նշոյլազարդ* ERTαβφΓbdfgikmnpqrstux *նշուղազարդ* JMOPQVZδηθμe *նշուղազարդ* Nc *նշաւղազարդ* ω *զնշուլազարդ* Γ *մաքրութեան* Zs *զմոայլ* h *ըզմռեալս* ik *զմռեալս* u *մեղաւորի*

41 L չիf *երկնատր* LSXr *լուսովզ* VZs *քով* B *ծածեալ* փխ *ծածկեալ* δ *ծածկեա*

43 N *ոգւոյդ* V *հոգւոյն* ikr *հոգոյն* l *հոգոյս* KWhl չիf *յատիտենից*

44 KUλ *չունեն տողը* p *ամմէն* B *ամէն կըրկնված*

ԲԱՆ ԽԱ

Վերնագիր.

N *խԱ բաեի փխ ունի խԲ և ընդհակառակըն՝ առանց համաբակալման* K *համարակալված խԳ (*δ *խԲ) փխ խԱ* o *վերնագրից առաջ չունի բան նշում* ABEKNPRWZαβλσΓbgimoqtux *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի փխ կետեր* O *Նորին Գրիգորի ի խորոց սրտից խաւաք ընդ աստուծոյ փխ վերնագրի* QTδηωns *համառոտագրությամբ* NUbt *հնծութիւն* LUVYβωΣhlr *բան* γ չիf *բանի* r չիf *ի* V *սրտի*

1 AΦ չիf *կենդանւոյ* BCFHΣ *աստուծոյ* **սրբ.** *(*FHΣ **սրբվ.**) *աստուծոյ կենդանւոյ (*Σ *կենդանոյ)* NORSWXYγδλσωefghiklmort *կենդանոյ* Γ *կենդանոյն* H *աւրհնեալ* **սրբվ.** *և աւրհնեալդ* VΓωΣhr *աւրհնեալդ* e *աւրհնեալ* **սրբվ.** *աւրհնեալդ*

2 NPSVWγλfhptx *անքննին*

3 W չիf *առ*

4 h *անսուտ* փխ *անսուտւր* HJKNRTαγδφdfgnostu *նշուղից* OQVYZβηθμσωhx *նշշուլից* i *նշոլից* AGM *ողորմութեանն* C *ողորմութեանն* **սրբ.** *ողորմութեան* r *ողորմութիւն* ωt *փառացդ*

5 Γ *յուսահատ դուք* N *չնչեցին* μ *չնչեացին* NY *յանցմունք* փխ *յանցանք*

6 N *խղեացին, խորտակեացին* X *շխթայք*

7 r *կենդանածին* փխ *կենդանածնին* β *մահացեալքն* ABFΣΦ *վէրք (*TZm *հարուածք* C *ծեալք* b *հարուածելք)* փխ *հարուածք* s *վէրք* **սրբ.** *հարուածք* H *հանարուածք հարուածեալք սրբ. հարուածք*

8 AΣΦ *մահացեալք (*F *հարուածք)* փխ *վէրք* B *մահացեալք* **սրբ.** *հարուածք* C *մահացեալք* **սրբ.** *վէրք* Y չիf *բառնին ապականութիւնք* L *պակասութիւնք* փխ *ապականութիւնք* N *ապականութիւնք արձակին կապանք*

9 Y չիf *Տեղի տան տխրութիւնք Θմτω նըհանջին* σ *նահանջին* **սրբ.** *նհանջին* φ *նհանջին* **սրբ.** *նահանջին* h *նախանջին*

10 Y չիf *Փախնու խաւարն* Γ *փախնոյ* W *մերժի* փխ *մեկնի*

11 WY չիf *Մերժի մառախուղն* r *մռեալն*

12 Y չիf *Սպառի աղջամուղջն* ABEFΓΦ *մութին* C *մութին* **սրբ.** *մութն*

13 Cx *Թագաւորեացէ* SVZ *ամենակալ (*U *ամենակարող* r *ամենակատար)* փխ *ամենակար* s *ամենակալ* **սրբ.** *ամենակար* Z *քաւիչ* HΦh *յամենայնի* o չիf *ամենայնի*

15 λ *կորուսաներ* C *ոգիս* **սրբ.** *ղոգիս* MWZrtu *հոգիս*

16 EΣx *չարիսն* **սրբվ.** *(*x **սրբ.**) *չարիսն իմ* A և *այս տողն ունեցող մնացած օրինակներբ, բացի* HVωq *ձեռագրերից, չունեն իմ (*μ *տեղ է թողել իմ գրելու համար, բայց չի լրացրել)* Zhs *ողորմութեամբ (*h *ողորմութեամբդ) քոյ (*s *քով)* Σ *ողորմութեամբդ* **սրբվ.** *ողորմութեամբդ քո*

17 W չիf *ես* h *ի յերկնի* Q *յերկրի* փխ *յերկնի* U *յերկնիս* V *երկնի* Y չիf *եւ երկրի անղնին* FNhr *ի յերկրի* s *յերկրի* **սրբ.** *ի յերկրի* L *յերկնի* փխ *յերկրի* Ql *յերկինս* փխ *յերկրի* V *երկրի*

18 Y *չուսի տողը* r *տարագոյից* փխ *տարր գոյի* Vhx *գոյից* Σ *գոյի* **սրբվ.** *գոյից* u *գոյս* FGVWλΓΣΦbeiklx *յեզր* JMQSββδηστωs *յեզերս* r *յեզր*

19 r չիf *Սկիզբն ամենայնի* Y չիf *եւ յամենայնի ամենայն լրմամբ* H *ամենայնի* փխ *յամենայնի* r չիf *յամենայնի* Wh *և յամենայնի և* L *յամենայն ամենայնս* փխ *յամենայնի ամենայն* V *օրհնեալդ*

20 Σ չիf *եւ²* YZ *(եւ)* ընդ *հոգւոյդ (*Z *հոգւոյդ)* l *հոգովդ* r *հոգոյ* tu *սուրբ հոգոյդ* NV *վայել է փառք* x *փառք* **սրբ.** *վայել է* NQY *յաւիտեանս յաւիտենից* σ *Հոգւոյդ բառից ետոո ունի կրճատման նշան և շարունակությունը չի գրել*

21 KZβλs *չունեն տողը (*β *նախորդ տողի վերջում ունի կրճատման նշան)* p *ամմէն*

ԲԱՆ ԽԲ

Վերնագիր.

o *չունի Բան նշում* K *համարակալված խե փխ խԲ* ABEKNOPRTWβλσbghmotx *վերնագիրը կրճատ* HQδդn *համառոտագրությամբ* M *վերնագրի փխ կետեր* i *Նորին Գրիգորի խաւաք ընդ աստուծոյ փխ վերնագրի* γ *յաւելօած* ABNUσbot *հնծութիւն* ω *Գրիգորի փխ հսկողի* HLPUVYβωΣlqr *բան* r չիf *ի* V *սրտի* Φ *սրտէ*

1 U *գթութեանց* tu *և փրկութեան* N չիf *եւ*

2 tu *և քաւութեան և* r չիf *Քաւութեան* tu *նորոգութեան և իմաստութեան* h *առողջութեանն*

3 N *լուսաւորութեանն* h *կենդանութեանն* τ *անմահութեանն*

4 θ *զիս տէր* **սրբ.** *զիս* L *գաս* S *գայցես* **սրբ.** *գաս* ABCEFGJβγτΣΦtu *արքայութեամբդ* l *արքայութեան* VWZYs *քով*

6 U *և ամենակար փխ ամենակատար λ և ամենակատար*

7 r *մահ* **սրբ.** *հնծութիւն* M *հնծութիւնս* δ *հնծութեան* L *յամենայնն (*Z *ամենայն)* փխ *համայն* S *համայնն* s *ամենայն* **սրբ.** *համայն* JFK *նեղելոց* փխ *եղելոց* MNYβ *եղելոցս* s *եղելոց* **սրբ.** *նեղելոց*

8 μc *խաչելոյն* h *խաչեցելոյն* H *առ* փխ *ընդ²* U *և ես պաղատիմ* s *պաղատիմ* **սրբ.** *և ես պաղատեմ*

10 V *կախեցեալ* μ *կանխեալ* **սրբ.** *կախեալ* V *բևեռեցեալ*

11 Y *և ոչ անարգեալ յանուն մեծիդ* Z *կոփեալ* փխ *կռփեալ*

12 Y *չուսի տողը* hr *նշկախեալ*

14 MUYΘτr *արքայութեան* NY չիf *արդարոց* h *արդարութեան* փխ *արդարոց* γp *մասինն*

15 U *անձկացեալ* փխ *Անձկալեաց* N չիf *լուսոյ*

16 O *իրաւամբ* NUY *երդմնակաևաւն* Γ *երդմնակալաւ* փխ *երդմնակաևաւ* C *ամենեին*

արբ. *ամենայնիւ* կրկին արբ. *ամենիւն* Nh *ամենիւ* U *մենիւն (*Wg *ամենևին* ηΘτω *ամենայնիւն* ikr *ամենայնիւ)* փխ *Ամէն-իւն* δ *ամենիւն* արբ. *ամենայնիւ* μ *ամենայնիւ* արբ. *ամենիւն*

17 Y *ուխտեալ* արբ. *ազդեալ* LS *զանփոփոխելի* փխ *զանփոփոխութիւն* U *զանփոփոխութեան* Y *բարեաց* Uter *տուեցելոց* p *տուեցելոցն* Y *տվելոցն* A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի JKL-QSVXZαγδηθλμσφωiks ձեռագրերից, ունեն *տուելոցն*

18 n *փառաւորեցնեք* V *յոյսն* U *փրկութիւն* h *փրկութեանն* WΘx *ի սպառ*

20 FKMft *ընկալ* g *ընգալեալ* արբ. *ընգալ* s *ընկալեալ* արբ. *ընկալ* KLSUασφ *սուվին* փխ *նովին* μ *սուվին* արբ. *նովին* ZΘστx *հաւատով* s *հաւատով* արբ. *հաւատովք*

21 G *կործանմանէս* արբ. *գլորմանէս*

22 HUWYΣΦ *հիւանդութեանց* Z *հիւանդութենէ* UZ *ախտից*

23 Y *ի յեղերաց* ACEFGLMNOSTVYδτΓΣ-Φn *մահու* BW *մահու* արբ. *մահուս* e և *գարձո* Z շիf *գիս* e *կենդանութիւն* բառից միևչև բան ՃԳ տ. 17–ի *քեզ* բառը ներառյալ ուշ գրչությամբ NUγΓe$_2$n *կենդանութեան*

24 L *եմ ես* և Zh շիf *եւ* Se$_2$ *կեցո գիս*

25 N *անձանց* ABEFGVωΓΦ *ընձեռնա (*Σ *ընդձեռնայ)* փխ *ընծայեցո* C *ընձեռնա* արբ. *ընծայեցո* Z *ընծայեցո յիս* s *ընծայեցոյ յիս* արբ. *ընձեռնա*

27 V *անսպաս* փխ *անսպառ* RWblopt *ընդնարհք* U *լոյս* փխ *շնորհ*

28 V *ամենզօր*

29 r *փրկեացայց*

30 Y շիf *միայն, զթութեամբ քո*

32 W *զթիւ* C *չարեացն* արբ. *չարեացս* S *չարեաց* γ *անդստին իսկ* r *համարձակեցայց*

33 Uθμστ *անդէն (*o *անդրէն)* փխ *արդէն* Le$_2$ *իսկ ի քեզ* Z *ի քեզ կրկնված* p *պատրսպարեցայց* փխ *պատուաստեցայց*

34 A *քեզ* արբ. *ի քեզ* u *փառաւորեցեալդ*

35 Uλσ *չունեն* տողը p *ամմէն*

Բ Ա Ն ԽԳ

Վերնագիր.

ɔ *չունի բան ԽԳ—ՆԸ* K *ճամարակալված ԽԶ փխ ԽԳ* ABEKNPRWYZβλσbgitx *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի փխ կետեր* O *Նորին Գրիգորի ի խորոց սրտից խաւսք ընդ աստուածոյ փխ վերնագրի* QTδηωn *ճամառոտագրությամբ* NUσbt *հնծութիւն* LNPUVYβΣe$_2$hlqr *բան* r շիf *ի* V *սրտի* ZΦ *սրտէ*

1 UZγ *կրթականութեամբ* Wηl *կրթութեան փխ կրթականութեան* Y *կրթականութիւն* V *հնարաւորութեամբ*

2 ht *ախտականաց փխ անախտականաց*

3 Θ *թագաւոր* արբ. *թագաւոր զաւրաւոր* e$_2$ *երկնաւոր զաւրաւոր*

4 p *ամենիցուն* β *իմալեաց* Y *տեսականացն*

5 Y *չունի տող 5—7* ABCEFGHMOQRUV-WZaδΘστΓΣΦlt շիf *ի* η *յիս* արբ. *ի յիս*

6 FKMRe$_2$ikqtx *յասելոյն* JL *յաւսելոյն փխ ասելոյն* β *ասէլոյն* արբ. *յաւսելոյն* δ *յաւսելոյն* արբ. *ասելոյն* Σ *ասելոյն* արբվ. *յօսելոյ* h *ասելոյն*

7 Z շիf *որ* S *գաշամք* h *դաշամբդ* U *բանիւ* Nh *միութիւն* Zs *միաւորութեան փխ միութեան*

8 Y շիf *լուսաւորեցայց, դու տէր կրկին ողջացոյ գիս փխ կրկին ողջացեալ* V *ողջացայց* G *շնչով* արբ. *հոգւով*

9 Y *չունի տողը* Vω *ամենայնի* h շիf *կարող* A *անվանելի* արբ. *անուանելի* QU *անուանելի փխ անվանելի* L *անվանել*

10 Wη *ապեղանաց*

11 N շիf *Աո* Y շիf *պատանաց* g *պատաննաց* արբ. *պատանաց*

12 r 12—14 *տողերն ունի խառնված՝ ոչ ժամանակի /12/ ոչ փոփոխս մատուցանելոյ /14/ ոչ միջնորդի /12/ ոչ աւուրց երկրպաձութեան /13/*

13 H *երկարաձգութեանց* Q *երկայնաձգութեան*

14 Y *փոխս փխ փոփոխս* α *փոխս* արբ. *փոփոխս* h *փոփոխ*

15 ikr *հարման փխ խարման* N *սրագործութիւն*

16 S *երկրորդ աւուրս փխ երկրաւորս* V *երկրաւորիս* Y *երկրաւոր* G *դեղատուութեան* HLNPSWZβγδλσΓcfgik *դեղատութեան* Jh *դեղատութեանն* Ym *դեղատվութեան* τ *դեղատուութեան* արբվ. *դեղատուութեան* e$_2$ *դեղատութեան* արբ. *դեղատվութեան*

17 NY *որ* h *վրիպութեանն*

18 e$_2$ *ամենասղալ* N *տարեկուսութիւն*

19 FV *արարիչդ* L *արարիչ* e *մարմոց*

20 U *լուսաւոր փխ լուսաւորեալ*

21 N *ամէն փխ ամենայն*

24 FPβΓc *համայն* Y *ամենայն ինչ փխ Համայնն*

25 Y *չունի տողը*

26 ABHJKLMPQαηλφωΦdp *խոստումնն*

27 V *կամիլն*

28 ef *աւետարանն*

30 Wλblm *շնորհք*

32 Y *չունի տողը* T *կանովնաւ* Zs *կանոնիւ* h *կանոնով*

33 H *արգելեալ ես* Y շիf *ընդ նուաղութեամբ*

34 Y շիf *ՈՀ խոնարհեալ*

35 Y *չունի տողը* N *փոքրկութիւն*

36 FYx *փակեալ փխ չափեալ* U *չափեցեալ* s *չափեալ* արբ. *փակեալ* UY շիf *ես* r *ըստ փխ ընդ*

37 L *բարկութենէ* արբ. *բարութենէ*

38 U *այլայլել* h *այլայլ փխ այլայլեալ* ct շիf *ինչ*

39 Y *չունի տողը* O *սղալեալ* N *ստութենէ փխ խստութենէ*

41 ABFGHNUZΓΦs *դղորդեալ* CΣ *դղորդեալ* արբ. *դղրդեալ*

42 A *փոխեալ* արբ. *փոփոխեալ* Y *պակասեալ փխ փոփոխեալ*

43 K *չունի տողը* Y *չունի 43—44 տողերը* N *պակասել* Wγ *բարութենէ փխ բարձրութենէ*

47 W շիf *եւ*

48 N շիf *եւ* Y շիf *եւ երկրպագութիւն* M *երկրպագութիւնն* r *երկիրպագութիւն* σω շիf *յաւիտեանս* Qβ *յաւիտեանս յաւիտենից*

49 AGLσ *չունեն տողը*

Բ Ա Ն ԽԴ

Վերնագիր.

K *ճամարակալված ԽԷ փխ ԽԴ* ABEKPRWZβλσabgimqtx *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագիրը փխ կետեր* O *Նորին Գրիգորի ի խորոց սրտից խաւսք ընդ աստուածոյ փխ վերնագրի* QTδμωn *ճամառոտագրությամբ* NUσbt *հնծութիւն* V շիf *աղերս* HLNUVYΣhlr *բան* r շիf *ի* V *սրտի* Φ *սրտէ*

1 V *Աստուած բառը բաղել է բռչնագրով լրացնելու, բայց չի լրացրել* Zr *չունեն Աստուած* e *Յիսուս փխ Աստուած* Z *զանաստիճան*

2 u արաշիւ ABFVYλΣΦ *բնաւ* U *բնաւից* CΓ *բնաւ* արբ. *բնաւին* ABEFGOUVYΓΣ-Φbgm *եղելոցս* C *եղելոցս* արբ. *եղելոց* N *եղեալոց* μ *եղելոց* արբ. *եղելոցս*

3 ABEF շիf *ի* C *խաւարի* արբ. *ի խաւարի* H շիf *սրտից* β *սրտիս*

4 U *լրումն* bm *լրութեամբ փխ լրմամբ* RW *առաքչին* U արարչիդ *փխ առաքչիդ* σ *առաքիչիդ* U *իսկութիւն*

5 JN *մերայնովս* Pa *մերայնովքս* Y *մերովս (*x *միայնովս)* փխ *Մերայնովս* ALOPQTU *քոյինդ* BCG *քոյինդ* արբ. *զքոյինդ* W *զքոյին* Zs *զքոյինդ* Z *ծանուցաւդ* Jγ *հրաշափառապէս փխ հրաշապէս*

6 P *երկնաւոր աւրհնեալ* N *աւրհնեալ աւրհնեալ*

7 ABCFGHLMSVZωbmqstu *առաքեաց* μ *առաքեաց* արբ. *առաքեացդ*

8 BCαδ *ում* արբ. *որում* FHJMNPSVWZ-λΦabdefgikpqstux *որում փխ ում*

9 Z *վասն մերոյ փրկութեան փխ փրկութեան իմոյ* LS *ի փրկութեան* N *իմոյ փրկութեան տարագրել* BHNOUWXYβγλωΓΦ *գերոյ* C *գերոյ* արբ. *գերոյս* ETcdipqx *գերույս* FGVZabefghklmrtu *գերոյս* P *գերոյ* արբ. *գերույս* RδΣ *գերոյ* արբ. *(*Σ արբվ.*) գերոյս*

10 ղ *մինչ զի փխ Մինչեւ* V *մատանց փխ մատնեաց*
11 x շիf *ի վեր* N *զվիշտ*
12 MO *զտնտեսութեան* R *զտնտեսութեան* urբվ. *զտնտեսութեանն* U *զտնտեսութիւն* W *զտնտեսութիւնն* β *զտնաւբէնութեանն փխ Զտնտեսութեանն* Aσ *աւարտեալ* urբ. *աւարտել* BCEFGHJNRUVWYZβδηλωΓΣbdefgiklmnrst *աւարտեալ* a *աւարտել* urբ. *աւարտեալ* Y *զխորհուրդ* Za *խորհուրդս* s *խորհուրդս* urբ. *խորհուրդ*
13 r *պարտեցելումն զմահու* NZ *ճաշակեալ* cefhpx *ճաշակելով* MUY *զբաժակ* h *զբաժակն*
14 Z *մարդկութեամբն* h *մարդկութեամբս* ΓΦ շիf *եւ*
15 δ *հոգիս* urբ. *հոգին* s *հոգիդ* urբ. *հոգիդ քո*
16 N *եութիւն, ծնիցելոյդ* γhr *ծննդելոյդ*
17 AC *երրորդութիւնն* V *անորիշելի* ikr շիf *անորոշելի հատուածոց* ABCEFHIΣΦx *հատուածով* K *հաստուածոց փխ հատուածոց* s *հատուածոց* urբ. *հատուածով*
18 ikr *չունեն* 18—20 *տողերը*
19 h *համայնն* W շիf *բոլորից խաղաղարար* A *խաղաղար* urբվ. *խաղաղարար* NS *խաղաղար*
20 JKZ *ամենայնից փխ ամենից* β *ամենից* urբ. *ամենայնից*
21 γg *անքանակութեամբ փխ Անքակութեամբ* A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի JKLOQSTXYαγδηθμστφω ձեռագրերից, չունեն եւ H *պնդութեամբ փխ բնութեամբ*
22 β *էթէ (այս տարբերեցվածն այսուհետև չենք նշում)* t *հայրն քո* Y շիf *երկնաւոր ... յէութենէն* C *մինն* urբ. *մին* M *մի* A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի GHJKPRTWβγδηθλμτφωΓabdlm ձեռագրերից, ունեն *մինն* θteh *յէութենէ*
23 Y շիf *մատոյց*
24 Y *չունի տողը* W *զմխական փխ Զմխայնակ* Z *զմխայնակդ* H *ծնունդն* Z *ծնունդ* J *անքին* G *ծոցոյն* urբ. *ծոցոյ*
25 H *յանխայեալ* N *անխաել* Y *խնայեաց փխ անխայեալ* β *անանխայեալ* U և *ի համապատիւդ* Y շիf *ի համապատիւդ եւ*
26 ABEFHIΓΣΦ *մատոյց եւ նուիրեաց* s *նուիրեաց* urբ. *մատոյց եւ նուիրեաց* Y շիf *մահու* W *չարչարանացն փխ չարչարողացըն* Y շիf *զինու*
27 b *մարգարէին փխ մարգարէութեանն* r *մարգարէութեան*
28 U *զարթուլ* γ *սիրոյն փխ սրոյն* ω *սրոյ* β *հոլին փխ հովուին*
29 LS *հարկանել* s *հարկանել* urբ. *հարկանիլ* Y շիf *նոյն ինքն* U *քահանայապետին (i հովուապետին) փխ հաւատապետին*
30 Nh *չունեն տողը* H *ցրուիլն* K *ցրուել* JZcs *ոչխարաց*
31 γ *աւրինակ* U *սուրբ նախագրին փխ տուրբ նախագրին*
32 x *արեանն*
34 u *աբրահամեայն պագարագին*
35 W *զի զփրկութիւն* γ *Հշուառացեցոյս*
36 G *նկարագրեցեր*
38 EZmx և ոչ Σ *ի յաստուածուստ* V *աստուածուստ* FJTZαγδηθμστφωs *հնարաւորութեանց փխ հնարաւորութեանց* β *հընարաւորութեանց* urբ. *հնարաւորութեանց*
39 GZμ *քում* GNOTVWYZβabcdefhiknpqrtux *ինքնագործն զ ինքնակործն փխ ինքնագործ* s *ինքնագործն* urբ. *ինքնագործ* KL *խակամխութեանց* P *անահակամխութեանց* σ *խակամտութեանց փխ հակամխութեանց* α *հակամխութեանց* urբ. *խակամխութեանց* θ *հակամտութեանց* urբ. *խակամտութեանց* τ *խակամիտութեանց* urբ. *հակամխութեանց* s *հակամխութեանց* urբ. *հակամբտութեանց* A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի JSUZγλcefhikrt ձեռագրերից, ունեն *հակամտութեանց*
40 h *ընդէր իսկ* P *խոռվես զիս*
41 Eτa *սատանայական* Y *սատանայական*
42 BLS *առ աստուած փխ յաստուած* W *խոստովանեա փխ խոստովան լեր*
43 V *այլոյ* urբ. *այլ* E *մարգարէի* urբվ. *մարգարէից* P *մարգարէ* Sp *մարգարէ* P S β degikpx *ի կենսախրախոյսն (Sp կեանսախրախոյսն)* K *կենսախրախոյս* W *կեանսախախոյսն* bf *կեանսախրախոյսն*
44 ikr *յեղանակն* N *խնամարկելով*
45 h *սահման* N *կշռութիւն* C *հրեշտակաց* urբ. *մտաց հրեշտակաց* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի JKLQSTXZαγδηθμστφω ձեռագրերից, չունեն *մտաց* Zs *հրեշտակականաց* a *հրշտակաց* Y շիf *հրեշտակաց եւ երկրականաց*
46 KLSXZαδθσφs *թե (թէ)* β *էթէ* urբ. *թէ* A *բիւս փխ բիւրս* L *բեւր* SWX *բիւր* U *երկնեսցի փխ կրկնեսցի*
47 λ *քանզի և* N *անբովանկելոյն փխ անբովանդակելոյն* SVd *անբովանդակելւոյն* U *անբաւբնդակելւոյն* Wabeglιn *անբաւանդակելոյն* Z *անճառելոյն փխ անբովանդակելոյն* s *անճառելոյն* urբ. *անբովանդակելոյն* Wl շիf *եւ* NU *բարերարեայն*
48 Nc *զոմն փխ զի ոմն* r շիf *աւրհնեալ զոմն* d և *զոմն* Γ *ոմն փխ զոմն* N *բարերարանեալ փխ աւրհնաբանեալ* r *աւրհնեալ բարանեալ*
49 Vik *համագոյութենէ*
50 Γ *հաճութիւնն* P շիf *կամաց*
51 ABCEFGHVZΓΣΦ շիf *ի* U *հաւանութեան*
52 N *բաղձանաւքն*
53 HJKMNPQSTVZαβθτφΓΣΦabgmnps *համաբարւոյ* γ *միակ կամութեանն փխ միակամութեանն* h *միակամութեան* Nt *յուցակաւ*
54 N շիf *առ ի* B *գործել փխ ներգործել* NU *ներգործեալ* s *ներգործել* urբ. *ներգործեալ*
55 ABEFGVΓΣΦdqtux *հոգի* Cφ *հոգի* urբ. *հոգին* M *հոգւոյն* α *հոգին* urբ. *հոգի* FGPRUXYδλωcghiklmr *կննդանոյն* H *ի փխ եւ* αβφ և urբ. *ի* Z *բանին*
56 A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի HJKLQSγηθσφω ձեռագրերից, ունեն *պայծառութիւն* H *փառաց* A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի HJKLOPQRSXγδηθφωh ձեռագրերից, ունեն *կերպարան* b *էութիւնն* h *էութեան*
57 γ *կեասն* SX *փոյթն* N *ողորմածութիւնն (U ողջութեանն) փխ ողորմութիւնն* OW *ողորմութիւնան* λhr *ողորմութիւն* i *ողորմութիւնս* L *սթաւիթ* W *թաւի փխ սթաւ*
58 EMNλx *ձեռնկալութիւն* U *ձեռնկալութեանն* Qhr *փրկութիւն* H *կազմն*
59 e շիf *Առ* MΓ *առաւութիւն* h *առօտութիւնն* MΣ *յաճախութիւն* X *յաջախութիւնն*
60 MΣ *անբաւութիւն* V *ամբութիւնն փխ անբաւութիւնն* MΣ *աննուազութիւնն* NY *նուազութիւնն (Γ նուաղութիւնն) փխ աննուազութիւն*
61 MΣ *երկայնմտութիւն* V շիf *առ անհասութիւնն* MΣ *անհասութիւն* r *անհաստութիւնն փխ անհասութիւնն*
62 NZ *երրորդութիւնն* ABFGLVΓΣΦ շիf *ի* C *յանձանց* urբ. *ի յանձանց* β *յանձն* S *յաւիտեան*
63 MQSσΓeh *չունեն տողը*

Բ Ա Ն ԽԵ

Վերնագիր.
K *նամարակալված ԽԵ փխ Խե* EKNPRWZβλσabgilqrtux *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի փխ կետեր* QTδμωn *նամառոտագրությամբ* r *յաւերւած փխ յաւելուած* NUσbt *հեթյամբ* r *յաւերւած փխ յաւելուած* NUσbt *հեթյամբ* LNUVYβωΣhlr *բան* r *խորոցից փխ ծութիւն* LNUVYβωΣhlr *բան* r *խորոցից փխ ի խորոց սրտից* V *սրտի* N *ընդ աստուծոյ և պաշտաւնք ամենամեղ անձին*

1 UY *յայս փխ յոյս* u շիf *ի*
2 Y *զօտեաւ* LNZabs *հաւատոյ* Σ *հաւատոց* urբ. *հաւատոյ* B *զերիկամանցդ* HNU *զերիկամացդ* L *զերիկամանացդ* h *զերիկամանցդ* s *երբակի* urբ. *երկակի* H *երկակի* urբվ. *երկակի մասունս*
3 H *զկրկնապղտոր* W *զկրկնակի պղտոր* g *զերկնապղտոր փխ Զկրկնապղտոր* t և *զյանկականիդ* H շիf *զյանկականիդ*
4 s *բնաւին* urբ. *բարերարին* γ *իբր* λ *զգործոց*
5 QTθteg *զխորհրդոց*
6 Uλ *զանտեսից* BEHJNTαθλστΣΦdefknpru *իբր* FNSZβηhs *զյայտնելոց* V *զյայտնեցնելոցն* W *զյայտնելոց*
7 Z *զսրտից* N *ծածուիից* l *ծածկութեանց*

LSUWXYβγl *իբրև* RZs *իբրև* urp. *իբր*

8 C *զակնարկութեանց* urp. *զակնարկութեանցն* R *զակնարկութեանց* urpվ. *զակնարկութեանցդ* JKLNQSTXγδηθμστω *զակնարկութեանցն* A և *այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* cefhiknpqrtux *ձեռագրերից, ունեն զակնարկութեանց* LSUXYZγs *իբրև* W *մեղաց փխ մնղանաց*

9 L *զազդելն* N *զազդեալ* SX *զազդեալն* N *շրթանցդ* VWYZλgls *շրթանց* Ta *իբր* s *իբրև* urp. *իբր* ABEFGΓΣΦ *չարաց* C *չարի* urp. *չարեաց* HV *չարեաց* N *չարին* b *չարի* urpվ. *չարաց*

10 LNPSUWXYZγω *իբրև* s *իբրև* urp. *իբր* Zr *զպատուիրանացն* S *զանցողաց փխ վազղաց* X *զանցողաց* urp. *վազղաց* kr *վազելոց*

11 ABEMTVYλ *ձեռաց* C *զձեռաց* urp. *զձեռացդ* KOXηcl *ձեռացդ* AF *ազդումն փխ ձգումն* BC *ազդումն* urp. *ձգումն* H *չիf առ ցասումն* VZγ *իբրև* α *իբր* urp. *իբրև* Zs *գործողաց*

12 Vr *զծիծաղիլն* ΓΣΦ *բանիւ փխ բնաւին* WZ *իբրև* H *շնորհին*

13 Y *չունի տողը* Jγ *զերդմնականան* N *որպէս փխ որ* Zs *(որ) եթէ* R *հանդէպ* θ *դէպս* urp. *հանդէպս* φ *դէպս փխ հանդէպս* s *հանդէպս* urp. *անդէպս և* FZ *հանդէպս և* r *չիf թէ իւ տարադէպս* β *տարադէպս փխ տարադէպս* U *զգործակցութեանց* h *զգործակցութիւնն*

14 λ *զամբարտաւանութիւն* JKQTYγηθσφ *իբրև* x *զհինն* N *նախատեղծին* Z *նախնի փխ նախատեղծին* s *նախնի* urp. *նախատեղծին* LSXZ *բարձրութեանն* s *բարձրութեանն* urp. *բարձրութեան*

15 Uγ *նեղութիւն* ABCEFGHMNOPUZβλμΓΣΦikrs *իբր* n *իբր* urp. *իբրև* Z *զիներութիւնն* L *հաւատոյ*

16 Y *չունի տողը* MλΓ *զմեղկութիւն* Hβ *իբր* h *զպարտաւորութիւն փխ զպարտութիւն* HV *զաւրավարին փխ զաւրաւորին* Nh *պնդութիւն* Z *պնդութեանն*

17 H *զարտունջս* V *զարտունջ* Z *զարտունջան* ikr *վտանգն* a *զուրացութիւն* urp. *զուրացութիւն ուխտին* Wbikr *տէր*

18 ABEMUYλΓ *զապարասանութիւն* C *զպարասանութիւն* urp. *զապարասանութիւնն* G *զքուռն* C *անգթութեանն* urp. *անգթութեանն* KLNQTWZαβγδηλμφωbdeglmpqstux *անգթութեանն*

19 Un *զամբարհաւաճութեանն* λhmr *զամբարհաւաճութիւն* MW *վհհս* Ue *վհհան փխ վհհան* C *գոռոզութիւն* urp. *գոռոզութեան* N *գոռոզութեանն* Ot *գոռոզութիւնն* ABEFGHUYZΓΣΦns *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն գոռոզութիւն*

20 Mλ *զհպարտութիւն* J *կամաւոր (αμ զկամաւոր) փխ զկամակոր* β *զկամակոր* urp. *զկամաւոր* V *չիf հարազատ*

21 H *կամակորացն (U ակամաւորացն) փխ կամաւորացն* U *զեկամտիցն ընդ բնաւորականացն (տող* 22*) փխ զբռնացիլոցն ընդ հաւանականացն* H *զբռնադատելոցն փխ զբռնացելոցն* Y *հաւանականանացն*

22 U *զբռնացելոցն ընդ հաւանականացն (տող* 21*) փխ զեկամտիցն ընդ բնաւորականացն* H *չիf ընդ* h *բանաւորականացն փխ բնաւորականացն* NZδcfhp *զանաւրէնութիւնն* s *զանօրէնութիւնն* urp. *զանօրէնութիւնն* Y *չիf զանաւրէնութիւնսն ընդ ապաստուածութեանն* ABCHZηθμστωΓΣΦhalqs *անաստուածութեանն (*NQ *աստուածպաշտութեանն* W *աստուածութեանն* x *ապանաստուածութեանն) փխ ապաստուածութեանն* JL *ապաստուածութեանցն* R *աստուածութեանն* urp. *ապաստուածութեանն* T *պաստուածութեանն* urp. *անաստուածութեանն* r *ապաստուածութեան*

23 OYh *զփոքունս* Y *չիf ընդ սաստկագունին* g և *նուազունսն* Z *զնուազունս*

24 τ *զանճառելացն փխ Զանճառիցն* LS *իբրև* N *գրաւելին փխ գիտողին*

25 FV *զանգրեցելոց* Jγ *զանգրելեաց* L *զանդելոցն փխ Զանգրելոց* SYZ *զանգրելոցն* O *զանգրելոց* urp. *զանգրեցելոց* s *զանգրելոցն* urp. *զանգրեցելոց* h *չիf Զանգրելոց ... տեսողին* Y *չիf վնասուցն* Zx *վնասուց* s *վնասուց* urp. *վնասուցն* ABEF-GημωΓΣΦh *զնկարագրելոց (*H *նկագրելոց* Jγg *զնկատելոց* Zs *զնկարագրելոցն) փխ զնկարելոց* C *զնկարագրելոց* urp. *զնկարելոց* M *զնկարելոցն* V *չիf իւ* Y *չիf իւ յարձան մագնեստիս վիմի* B *մագնեստիս (ա-ի նամար տեղ է բողել, բայց չի գրել)* J *մանգնեստիս* S *մագնեստնիս* r *մանգեստիս* Z *վիմին*

26 m *զվերևագունից* Z *անխտիր փխ առ խրտիր* s *անխտիր* urp. *առ խտիր* λ *խտիր* urp. *իւ խտիր* μ *իւ խտիր* SYγ *մտացն* Y *իբրև* ABCEFGSVXZθ *ծանրութեան*

27 VZημως *չափու* h *չափոյն* U *ծածկելոց* β *ծածկեցելոցն* h *ծածկեցելոյ* Y *իբրև* ABNΣΦ *զճժղով* M *զճժղիւ* V *զճղիւ* Z *սատեր* r *ոսկի փխ սակի*

28 h *չիf իւ* ZΓ *բերանոյ* J *կիսի* A և *այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* KLNPTUVZαβθηθλμστφωagls *ձեռագրերից, ունեն կէսին (կեսին)* ik *կորունի* x *կորիւն իւ* N *չորեքդրամեանն* Uθσ *կշռութեամբ*

29 HS *զանընդակահանացն փխ Զանընդակահանացն* U *գործ* V *չիf իւ* HP *ժամանելոյ*

31 h *չիf Վերսաին ... հեծութեամբ* LPαβef *պատմեալ* s *պատմել* urp. *պատմեալ* LXαδ *զչէօցն* Zt *զնղելոցն* s *զնղելոցն* urp. *դնղելոց*

32 UVWηΣbglpt *ընծայել* c *ընծայեա* N *իբր զպարտութիւն* h *զպարարտութիւն փխ զպարտութիւն* V *վանեցելոյ* Y *չիf վանեցեալ* Zs *վանեցեալդ անձին*

33 Jγ *փոխարէն իւ փոխատուէն* Γ *զքողութիւն* Zs *պարտեաց* x *մեղանաց մեզաւորին* C-Gα *մեզաւորին* urp. *մեղանաց* ERVWYλabcdefikmpqrtu *մեղանաց (*MNZhs *մեղանացն* P *մեղաց) փխ մեզաւորին* Σ *մեզաւորին* urp. *մեղացդ*

34 γ *տէր*

35 V *ամենապատիւ փխ ամենապատիկ* L *ներբողիւ և* AEFGUZλs *կրկնել* BC *կըրկնել* urp. *կրկնեալ* LS *զղջման*

36 r *զպարասնս փխ զպարսաւանս* Hr *մեղանացն*

37 NYΓ *մեզաւորի փխ մեղապարտի* γ *իւ բամբասնս* f *բամբանս*

38 H *զքոյնսն* β *խորհերս* Γ *խոյհերս* W *անձին փխ անձն իմ* QYω *յոգնաթախանձ (յոգնաթախանձ) փխ յոգնախթանդ* Φ *բանիւ* urp. *գանիւ*

39 M *զչարութիւն* r *զանաւրէնութիւն* V *զվրութիւնն փխ զվրիպութիւնն* r *զվրիպութիւն*

40 U *հանդիսի* C *զփախուստ* urp. *փախուստն* FGHMPSbfnqtux *փախուստն* Zas *զփախուստն* h *պարարտութիւնն փխ պարտութիւնն*

41 r *զամբարշտութիւն* U *զափշութիւն* Σr *զապշութիւն* λ *զափշութիւնն* Γ *զարբշութիւն (*u *զապշութիւնն) փխ զապշութիւնն*

42 c *զքունն արբնական զիմբրութիւնն* UΣ *զիմբրութիւն* λ *զիմբրութիւնն* h *Զքրրութիւնն* ABEFGHμΣΦ *արբնութեան (*b *արբական) փխ արբնական* C *արբնութեան* urp. *արբնական* N *արբունական* n *արբնականն* urp. *արբնական* Y *չիf զառ ... զնիրհումն* V *չիf իւ* PUikqrtu *յընթացս* Zs *յընթացն* ABEGHKNPαβδλφΦabcdeghiklmnpr *զնիրհումնն* C *զնիրհումնն* urp. *զնիրհումն* U *նիրհումն* σ *զննրհումն*

43 Y *չիf զբանիցն նանրութիւն* FO *նանրութիւնն* μ *զնանրութիւնն* urp. *զնանրութիւն* Γ *զնանրութիւն*

44 Θστ *զզազրութեանցն* h *զազրութեանն* G-Oγ *հաճութիւնն* W *հաճոութիւն* HWδσΓ *զամննալն* U *զյամնելն*

45 N *զփափագելն* V *զփափագիլն* α *զփափարելն* Γ *զփափաքեալն* h *չունի աստուծոյ, առեացն փխ առելեացն*

46 GKNSλik *զաններկեղութիւնն* Qa *զաններկիղութիւնն* Ur *զաններկեղութիւն* Σ *զաննրկիւղութիւն* L *զանաստ սասանութիւնն (*P *զանսաստ սասանութիւնն* h *զանսասատկութիւնն* r *զանսասատկութիւն) փխ զանսասատկութիւնն* UΣ *զանսասատութիւն* Y *չիf զանսասատութիւնն* Ur *զանհարթութիւն* δ *զանհարթութիւնն* urp. *զանհարկութիւնն* τ *զանհարթութիւն* h *զանխարթութիւնն*

47 Y *չիf զիւրութիւնն ... զճղութիւնն* Wi *զծուլութիւն փխ զլուծութիւնն* r *զլուծութիւն* N *զճժղութիւնն* U *զճղմարտութիւնն փխ զճղութիւնն*

48 ABGHKαβγλμφΦacdegil *արձակումն* E

յարձակումն P արձակութիւն փխ արձակումն R արձակումն սրբվ. արձակումն tx յարձակումն HZikpr զծիծաղականն ϑ զծիծաղականս U զարտնչողականն փխ զվրնջողականն Y շիf զվրնջողականն Z զվրնջողականն g զվրնջողականս

49 Y շիf Զկատակերգականն Z զկատակերգականն U շիf Զկատակերգականն զգայթակղականն H զգայթակղականն Z շիf զպատրողականն (տեղ է բաղել, բայց շի գրել) Γ զպարողականն (u զարտուղականն) փխ զպատրողականն

50 Z քաջութիւնն FΦ աւրինակի փխ աւրինի ABEFGHωΣΦag արիութիւնն C արիութիւնն սրբ. արիութիւնն NUβ արուբիւնն ηc արուբիւնն ns արուբիւնն սրբ. արուբիւնն r արիութիւնս

51 Fβ զխեղդմունն HΣ զխեղդումն Γ զխեղդմունն փխ Զխեղդմունս Φ զխեղդումն Ταϑστφ հոգւոցն δ հոգոցն U զատամնողականս Y շիf զատամնողականն զերկչոտութիւնս ABEFHJMNTZγμωΓΣΦhmnpqrtux զերկչոտութիւնն C զերկչոտութիւնն սրբ. զերկչոտութիւնս LSXf զերկչոտութիւնն

52 Y չուի 52—55 տողերը FKLNPSVcfhlp զբազմաստեղնան σ զբազմաստեղնեայն Meqx ճիւղս φ ճուղն Γ ճուխան tu ճեւղան A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներր, բացի Zs ձեռագրերից, ունեն ճուղս FMZΓu զրահետականն kr զրահետական s զրահետականն սրբ. զրահետականս

53 MNbcfm փարաքմունս βΓ զգժշտութիւնս Ecefhqtx զգժգմնութիւնն (N զգժնգմնութիւնն Q զգժդնութիւնն Z զգժմտութիւնն η զգժմնութիւնն φ զգժգմնութիւնն) փխ զգժգմնութիւնն V շիf զգժդմնութիւնն ωk զգժամնութիւնն Γ զգժադմնութիւնն

54 ω առելութիւնն r առելութիւնս L զմարմաջունն N զմարմաջունս S զմարմանջմունն Zr զմարմանջմունս Γ զմարմանջունն ABEFGHLMOSVWXZλωΓΣΦbcdglm դիւրըմբռնողականն C դիւրըմբռնողականն սրբ. դիւրըմբռնողական U զդիւրըմբռնողականս

55 E զյոթունցն փխ Զփոթունցն γ զփոթուցն ABEFGHLNQSUVXZΣΦikst զանկշռութիւնն C զանկշռութիւնն սրբ. զանկշռութիւնս M զխոստմանց ABEGHNUΓΣΦgl դրժողութիւնն C դրժողութիւնն սրբ. զըրժողութիւնս F զդժրողութիւնն JMOPRVZγδμτφadefhnprux դժրողութիւնս Wbm դժրողութիւնն c դրժողութիւնս սրբ. դրժրողութիւնս s դժրողութիւնս սրբ. դժրողութիւնն

56 h շիf Զուխտիցն մոռացութիւնս ABEFGHΣΦh մոռացութիւնն C մոռացութիւնն սրբ. մոռացութիւնս Yω մոռացութիւն s մոռացութիւնս սրբ. մոռացութիւնն Y շիf զնմանեացն այլակերպութիւն E այլակերպութիւն սրբվ. այլակերպութիւնս FΣ այլակերպութիւնն OVWZλΓbglmqtux այլակերպութիւնս R այլակերպութիւնս սրբ. այլակերպութիւն s այլակերպութիւնս սրբ. այլակերպութիւնն

57 O զկեղծեաց E քողարկութիւն սրբվ. քողարկութիւնս FX քողարկութիւնն LSZΣqux քողարկութիւնս R քողարկութիւնս սրբ. քողարկութիւն λ քաւղարկութիւն s քողարկութիւն սրբ. քողարկութիւնն t քօղարկութիւնս LSX զփառամոլութեանցն MO զփառամոլութեան C մորոսութիւն սրբ. մորոսութիւնն F զմորոսութիւնն Σ մորոսութիւնն s մորոսութիւն սրբ. զմորոսութիւն

58 Oσ զաւնիցն փխ Զյաւնիցն Y շիf Զյաւնիցն յաւակնութիւն C յաւակնութիւն սրբ. յաւակնութիւնս O յաւակնութիւնն WY շիf զինքնասիրութիւնն Zη զինքնասիրութիւնն s զինքնասիրութիւնն սրբ. զինքնասիրութիւնն

59 Qδ զնախագայիցն Y շիf Զնախագահիցն տենչութիւն LX տենչութիւնն P զտենչութիւն U զտեսչութիւն (Zδ տեսչութիւն λ տեսչութիւն) փխ տենչութիւն s տենչութիւն սրբ. զտենչութիւն N եղեռնականաց

60 ABEFGHKSUWXYηϑμστωΣΦel զնոցին C զնոցին սրբ. զնոցինն s զնոցինն սրբ. զնոցին F անշահ h զանշախ J աղճատանս P աղճատեալն փխ աղճատանն

61 Y չուի տողը H զընթակցութիւնն Z զընթացակցութիւնս N զխորամանկութիւնն U խորամանկութիւն h խորամանկութեանն

62 Y շիf Զբանին սերմնակաթութիւն ACOPRT սերմնակաթութիւնն FGLSX սերմնակաթութիւնն HNV սերմնականութիւն (Zg սերմականութիւնն) փխ սերմնակաթութիւն rlt սերմակաթութիւն Φ սերմնականութիւն սրբվ. սերմնակաթութիւն a սերմակաթութիւն սրբ. սերմնակաթութիւն kr սերմնակաթութիւնս s սերմնականութիւնն սրբ. սերմնականութիւնն կրկին սրբ. սերմնակաթութիւնն Γ կենաց BCHΣ գնոցն N վատակմանն փխ սատակմանն VΓ սատակման

63 σ զհայրինեացն p զհայրենեաց ABEFGHUΣΦt ծախսն C ծախսն սրբ. ծախս Q զծախս Y շիf զկապարանն ձգողական r ձգողականն

64 ABCEFGHQUYωΦasx երնջուց L երջնոց γΣqtu երնջոցն PWZβλacefhikprtx ըմբրամամբ s ըմբռամամբ սրբ. ըմբռնմամբ AFGSX զանաւրէնութիւնն Za յանաւրէնութիւնս s յանօրէնութիւնս սրբ. զանօրէնութիւնս

65 ikr զարաթաթաւ C տղմաբնակութիւնս սրբ. տղմաբնակութիւնն F տղմաբնակութիւնսն Z տղմաբնութիւնս փխ տղմաբնակութիւնս Y շիf զլրման լաւացն C լուսոյն սրբ. լաւացն V լաւաց

66 Y չուի տողր BCFG անկարծիցն սրբ. (F սրբվ.) անկածիցն E արկածիցն (KMNPVXϑλστacdikr անկածիցն WTflqt անկածիցն) փխ անկարծիցն βφn անկածիցն սրբ. անկարծիցն V դարձիցն փխ դարձին

67 N խորհրդոց δ մտացն փխ կամացն

68 FVW զհառաչման (U զհնչման h զղման) փխ զհաչման Z զհաչման Γ զհաչումն n զհաչման սրբ. զհաչման սրբվ. զհառաչման զհնչման u զհաչման սրբվ. զհառաչման AEG զէութիւնն C զէութիւն սրբ. զէութիւն H հնչոյն փխ շնչոյն

69 HTηϑτΓ զևս μ զևս սրբ. զևսն FH շիf քան Φ քանզի փխ քան Γ զկանոնացն սահման H սահման h զսահմանն ABGHΥγδΣΦn կանոնաց CE կանոնաց սրբ. (E սրբվ.) կանոնացն Ql կանովնացն V կանոնացն Nhr դրութիւն Y դրութեանն Zη դրութեան փխ դրութեան s դրութեան սրբ. դրութեան

70 OVZσωΓqnstu զամենասփիւռ Jδ բացարձակութիւնս OYZbs բացարձակութիւնն

71 ABEFGHLλΣΦ շիf եւ² C կամ գրելի սրբ. և կամ գրելի LS շիf կամ¹ β կամ² սրբ. և կամ կրկին սրբվ. կամ A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներր, բացի GJKLQRSTXαγδηϑμστφωx ձեռագրերից, չունեն եւ³ U շիf կամ² Yikr շիf կամ պատմելի

72 FHOVWXλΣΦl շիf եւ Γ ի յերեսս

73 J բժշկիցես γ բժշկիցիս δ բժշկեցայց սրբ. բժշկեսցիս m բժշկեսցի u անձին փխ անձն իմ

74 βμ յայսքանեաց սրբ. ի յայսքանեաց A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներր, բացի JKΤαγδφω ձեռագրերից, չունեն ի h յայսքանեացս Σ խոցոտելի սրբվ. խոցոտեալ

75 L դարձեալ փխ Բարձեալ ABEFGHΣΦ անողջանալի տարագիր C անողջանալի տարագիր սրբ. տարագիր անողջանալի S տարագիր

76 c քանզի մի սրբ. քանզի Γ շիf ի H վերագլխոցդ (W վերայ գերեզոցդ) փխ վերագրելոցդ M վերագրելոցս Γ վերագրեցելոցդ ABEGHΣΦ սատակմանն C սատակմանն սրբ. սատակման K այս տողից ետու ունի ՆԸ բանի 48-րդ տողի կատարանացն բառից մինչև 131-րդ տողի ապականացու բառը ետեւոյալ

77 Ταστφ ապականողաց փխ ապանողաց β ապանողաց սրբ. ապականողաց ϑ ապականնողաց սրբ. ապանողաց աղգէ qtu բապանննողաց U պատողաց փխ պաշարողաց

78 U βէ փխ զի δ այս

79 BCGKPTVαβλφΦadiknq տարժանեցելոյս Jϑτ տաժանացելոյս Qδ տարժանեցելոյս սրբ. տաժանեցելոյս η տաժանելոյս h տարժանեցելոյս r տարաժելոյս փխ տաժանեցելոյս

80 r զաւրին փխ զոր աւրինակ ABEFGHMNQRTUVWYβηΓΣΦabcelmtu կայտառաց C

յարձակումն P արձակութիւն փխ արձակումն R արձակումն արբվ. արձակումն tx յարձակումն HZikpr զծիծաղականն θ զծիծաղականս U զորտնջողականսն փխ զվրնջողականսն Y չիf զվրնջողականսն Z զվրնջողականն g զվրնջողականս

49 Y չիf Զկատակերգականսն Z զկատակերգականն U չիf Զկատակերգականսն զգայթակղականսն H զգայթակղանսն Z չիf զպատրոզականսն (տեղ է բողել, բայց չի գրել) Γ զպարոզականսն (u զարտուղականսն) փխ զպատրոզականսն

50 Z քաջութիւնն FΦ աւրինակի փխ աւրինի ABEFGHωΣΦag արիութիւնն C արիութիւնն արբ. արիութիւնսն NUβ արուբիւնսն ηc արուութիւնսն ns արուբիւնսն արբ. արուբիւնսն r արիութիւնս

51 Fβ զխեղդմունսն HΣ զխեղդումն Γ զխեղդմունսն փխ Զխեղդմունս Φ զխեղդումննն Ταθστφ հոգւոցն δ հոգոցն U զտատանողականս Y չիf զտատանողականն զերկչոտութիւնս ABEFHJMNTZγμωΓΣΦhmnpqrtux զերկչոտութիւնսն C զերկչոտութիւնսն արբ. զերկչոտութիւնս LSXf զերկչոտութիւնն

52 Y չունի 52—55 տողերը FKLNPSVcfhlp զբաղմաստեղեան σ զբազմաստեղնեայն Meqx ճիւղս φ ճուղն Γ ճուվսան tu ճեւղսն A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի Zs ձեռագրերից, ունեն ճուղս FMZΓu զրահետականսն kr զրահետական s զրահետականսն արբ. զրահետականս

53 MNbcfm փարաքմունս βΓ զգժշտութիւնս Ecefhqtx զգժգմնութիւնսն (N զգժնգմնութիւնսն Q զգժգնութիւնսն Z զգժմտութիւնսն η զգժմնութիւնսն φ զգժգմնութիւնսն) փխ զգժգմնութիւնսն V չիf զգժգմնութիւնսն ωk զգժտմնութիւնսն Γ զգժտգմնութիւնսն

54 ω աստեղութիւնն r աստեղութիւնս L գմարմաջունսն N գմարմաջունս S գմարմանջմունսն Zr գմարմանջմունս Γ գմարմանջունսն ABEFGHLMOSVWXZλωΓΣΦbcdglm դիւրըմբռնողականսն C դիւրըմբռնողականսն արբ. դիւրըմբռնողականս U զդիւրըմբռնողականս

55 E զյոթունցն փխ Զփոթունցն γ զփոթուցն ABEFGHLNQSUVXZΣΦikst զանկշռութիւնսն C զանկշռութիւնսն արբ. զանկշռութիւնս M զխոսոտմանց ABEGHNUΓΣΦgl դրժողութիւնսն C դրժողութիւնսն արբ. զըրժողութիւնս F զդժրողութիւնսն JMOPRVZγδμτφadefhnprux դժրողութիւնս Wbm դժրողութիւնսն c դրժողութիւնս արբ. դրժրողութիւնս s դժրողութիւնս արբ. դժրողութիւնսն

56 h չիf Զուխտիցն մոռացութիւնս ABEFGHΣΦh մոռացութիւնսն C մոռացութիւնսն արբ. մոռացութիւնս Yω մոռացութիւն s մոռացութիւնս արբ. մոռացութիւնսն Y չիf զնմանեացն այլակերպութիւն E այլակերպութիւն արբվ. այլակերպութիւնս FΣ այլակերպութիւնսն OVWZλΓbglmqtux այլակերպութիւնս R այլակերպութիւնս արբ. այլակերպութիւն s այլակերպութիւնս արբ. այլակերպութիւնսն

57 O զկեղծեաց E քողարկութիւն արբվ. քողարկութիւնս FX քողարկութիւնսն LSZΣqux քողարկութիւնս R քողարկութիւնս արբ. քողարկութիւն λ քաւղարկութիւն s քողարկութիւն արբ. քողարկութիւնսն t քօղարկութիւնս LSX զփառամոլութեանցն MO զփառամոլութեան C մորոսութիւն արբ. մորոսութիւնսն F զմորոսութիւնսն Σ մորոսութիւնն s մորոսութիւն արբ. զմորոսութիւն

58 Oσ զաւնիցն փխ Զյաւնիցն Y չիf Զյաւնիցն յաւակնութիւն C յաւակնութիւն արբ. յաւակնութիւնս O յաւակնութիւնն WY չիf զինքնասիրութիւնսն Zη զինքնասիրութիւնն s զինքնասիրութիւնն արբ. զինքնասիրութիւնսն

59 Qδ զնախագայիցն Y չիf Զնախագահիցն տենչութիւն LX տենչութիւնն P զտենչութիւն U զտենչութիւն (Zδ տենչութիւն λ տենչութիւն) փխ տենչութիւն s տենչութիւն արբ. զտենչութիւն N եղեռնականաց

60 ABEFGHKSUWXYηθμστωΣΦel զնոցին C զնոցին արբ. զնոցինսն s զնոցինսն արբ. զնոցին F անշահ h զանշախ J աղճատանս P աղճատեալսն փխ աղճատանսն

61 Y չունի տողը H զընթակցութիւնսն Z զընթացակցութիւնս N զխորամանկութիւնսն U խորամանկութիւն h խորամանկութեանն

62 Y չիf Զրանին սերմնակաթութիւն ACOPRT սերմնակաթութիւնն FGLSX սերմնակաթութիւնսն HNV սերմնականութիւն (Zg սերմականութիւնն) փխ սերմնակաթութիւն ΣΓt սերմակաթութիւն Φ սերմնականութիւն արբվ. սերմնակաթութիւն a սերմակաթութիւն արբ. սերմնակաթութիւն kr սերմնակաթութիւնս s սերմնականութիւնսն արբ. սերմնականութիւնսն կրկին արբ. սերմնակաթութիւնսն Γ կենաց BCHΣ գոցն N վաստակմանն փխ սաստակմանն VΓ սաստակման

63 σ զհայրինեացն p զհայրենեաց ABEFGHUΣΦt ծախսն C ծախսն արբ. ծախս Q զծախս Y չիf զկապարանն ձգողական r ձգողականն

64 ABCEFGHQUYωΦasx երնջուց L երջնոց γΣqtu երնջոցն PWZβλacefhikprtx ըմբրոմամբ s ըմբռամամբ արբ. ըմբռնմամբ AFGSX դանաւրէնութիւնսն Za յանաւրէնութիւնս s յանօրէնութիւնս արբ. զանօրէնութիւնս

65 ikr զարաթաթաւ C տղմարնակութիւնս արբ. տղմարնակութիւնսն F տղմարնակութիւնսն Z տղմարնութիւնս փխ տղմարնակութիւնս Y չիf զլրումն լաւացն C լուսոյն արբ. լաւացն V լաւաց

66 Y չունի տողր BCFG անկարծիցն արբ. (F արբվ.) անկածիցն E արկածիցն (KMNPVXθλστacdikr անկածիցն WΓflqt անկածիցն կածիցն) փխ անկարծիցն βφn անկածիցն արբ. անկարծիցն V դարձիցն փխ դարձին

67 N խորհրդոց δ մտացն փխ կամացն

68 FVW զհառաչման (U զհնչման h զզման)

69 HTηθτΓ զևս μ զևս արբ. զևսն FH չիf քան Φ քանզի փխ քան Γ զկանոնացն սահման H սահման h զսահմանն ABGHKMNQRTUVWYβηΓΣΦabcelmtu կայտառց C կանոնացն CE կանոնաց արբ. (E ΥγδΣΦn կանոնաց արբվ.) կանոնացն Ql կանովնացն V կանոնացն Nhr դրութիւն Y դրութեանն Zη դրութեան փխ դրութեան s դրութեան արբ. դրութեան

70 OVZσωΓqnstu զամենասփիւռ Jδ բացարձակութիւնս OYZbs բացարձակութիւնն

71 ABEFGHLλΣΦ չիf եւ² C կամ գրելի արբ. և կամ գրելի LS չիf կամ¹ β կամ² արբ. և կամ կրկին արբվ. կամ A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակերը, բացի GJKLQRSTXαγδηθμστφωx ձեռագրերից, չունեն եւ³ U չիf կամ² Yikr չիf կամ պատմելի

72 FHOVWXλΣΦl չիf եւ Γ ի յերեսս

73 J բժշկիցես γ բժշկիցիս δ բժշկեցայց արբ. բժշկեսցիս m բժշկեսցի u անձին փխ անձն իմ

74 βμ յայսքանեաց արբ. ի յայսքանեաց A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի JKΤαγδφω ձեռագրերից, չունեն ի h յայսքանեացս Σ խոցոտելի արբվ. խոցոտեալ

75 L դարձեալ փխ Բարձեալ ABEFGHΣΦ անողջանալի տարագիր C անողջանալի տարագիր արբ. տարագիր անողջանալի S տարադիր

76 c քանզի մի արբ. քանզի Γ չիf ի H վերագլխոցդ (W վերայ գերելոցդ) փխ վերագրելոցդ M վերագրելոցս Γ վերագրեցելոցդ ABEGHΣΦ սաստակմանն C սաստակմանն արբ. սաստակման K այս տողից հետո ունի ՆԸ բանի 48-րդ տողի կատարանացն բառից մինչև 131-րդ տողի պակասանացու բառը ներառյալ

77 Ταστφ ապականողաց փխ սպանողաց β սպանողաց արբ. ապականողաց θ ապականողաց արբ. սպանողաց ատգէ qtu սպանողաց U պատողաց փխ պաշարողաց

78 U βե փխ զի δ այս

79 BCGKPTVαβλφΦadiknq տարժանեցելոյս Jθτ տաժանացելոյս Qδ տարժանեցելոյս արբ. տաժանեցելոյս η տաժանելոյս h տարժանեցելոյս r տարաժելոյս փխ տաժանեցելոյս

80 r զաւրին փխ զոր աւրինակ ABEFGHMNQRTUVWYβηΓΣΦabcelmtu կայտառց C

պայտռաց urp. *կայտառաց* α *կայտառաց* urpվ. *կայտռաց* h *խայթողաց*

81 Σ *ի* urpվ. *որք ի* V *սուտորին* Y *մասինս* P χիf *ծայրից* MYτn *տունոց* N *տունոցնոցն* V *զոր հասական փխ զաւրհասական* FWβ *թիւնս* JVZYγhs *թոյնն* NΓ *թիւս փխ թոյնս* Rλ *թիւնսն* LS *բերելոցն*

82 JLSTαγφω *ի յաման* β *յաման* urp. *ի յաման* U *պահէ փխ ամփոփէ* NΣr *շաւեղ* Z *շրջափակութեան*

83 FKNOQRWXYγδλσΓΦfihlp *բարիոք* ωkr *բարուոք* Σ *բարուք*

84 OVZΣ *պահեստք* ABCEFGHSVXZαΣΦs *կոյտք* φ *կսծման*

85 **N** *և մշակք մահու և գործանեայք սատակման* ABFGHLUΣΦ *գործանեայք* Oa *գործանայք* S *գործոնեայք* Wl *գործանեա*

86 Z *այսոք փխ այսոքիկ* e *ամբարեալք* U *անաւրէնութիւնք* ΣΦr *անաւրէնութիւն*

87 N *տաժանեացն* Oλg *տարժանեաց* U *տարժանեացն* V *տարժանելեաց* Z *տաժանեալ* Γ *դաժանեաց* Σ *տաժանելեաց* c *տաժանեաց* urpվ. *տաժանելեաց* a *չուեի [ի]շուա[ր]քիրան բառից մինչև բաւ եՁ տ. 28–ի տասանց բառը ենթադրյալ* FΓ *թոշակ*

88 ABGJKLNOPQSUVWXYαβδφΓΦ χիf *իմ* CFλΣ *անձն* urp. *(*FΣ urpվ.*) անձն իմ* γ *անձն իմ* urp. *անձն*

89 LS *կամաւ փխ կամաւորաբար*

90 J *սերմանեաց* urp. *ցանեաց* γ *ցանեաց փխ սերմանեաց* NQηΓqx *ցորենւոյն* M *յագարագի*

91 Y χիf *եւ*

92 c *սիրաւղ* ABCEFGHKMNTXδθτφΦht *մտաց* Y *չուեի մտացդ բառից մինչև տ. 93–ի բանիցն բառը ենթադրյալ* Γ *մտաց* urp. *մտացդ, ղլեցալս*

93 B *զոր* urp. *զորս* JOVWγλbglm *զորս* EOZgs *առաքեալն* LS *քանեացն փխ բանիցն* λ *բանից* UZσs *սարսափելեաց* ABCEFGHβθΓΣΦhl *կշտամբողացն*

94 ω *այնմ*

95 U *հասնալն* W *ի վերայ*

96 ABCEGMNOQRTUYΓΣΦdefhnp *ոք* Pωφ *որ* Vλbciklmr *ոյք* g *ոք* urp. *ոյք* QVt *զայնպիսիսն փխ զայսպիսիսն* Y χիf *եւ կամ կամակից են* LW χիf *կամ* γσ *իցեն փխ են*[1]

97 F *այս տողի ինքն բառից մինչև բաւ եՁ տ. 70–ի անհամարձակելիք բառը ենթադրյալ ունի ուշ զրչությամբ*

98 Z χիf *կորստեան սատակման* b *դատապարտութեանն*

99 C *անխայեա* urp. *խնայեա* NPVWγλΓbcdgimnpqsux *խնաեայ (խնայեա) փխ անխայեա* C *բարեգութ* urp. *բարեբար բարեգութ* r χիf *բարեգութ*

100 C *հնարաւոր* urp. *հնարաւոր փրկիչ* JT *հնարաւոր փրկիչ իմ Յիսուս Քրիստոս* urp. *հնարաւոր* αλμ *հնարաւոր* urp. *հնարաւոր փրկիչ իմ Յիսուս Քրիստոս* γδφω *հնարաւոր փրկիչ իմ Յիսուս Քրիստոս* S *յաւիտեան* U *յամննայնի փխ յաւիտեանս*

101 LMTUσe *չուենն տողը*

Բ Ա. Ն ԽԶ

Վերնագիր.

K *համաբակալված խԹ փխ խԶ* EKPRZβλσbgimqtu *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի փխ կետեր* δημωn *համառոտագրությամբ* NUt *հնծութիւն* h *հնծութեանն* x *առնու փխ առ նոյն* LTUVWYΓblr *բան* h *բանն* r χիf *ի* QT *սրտէ* V *սրտի* N *ընդ աստուծոյ նարիկն*

1 JSVΓbgn *վայրենաբարուոյ* Z *վայրենաբարու* s *վայրենաբարուոյ* urp. *վայրենաբարոյ*

3 W *անձինս (*Γ *յանձին) փխ անձին* N χիf *մահու*

4 r *տարածուղս փխ Արածողս* LSx *զազիր* H *վայրենագաստնս* N *վայրագունս* PYZbcst *վայրագաստն* W χիf *վայրագաստնս* δ *վարագագաստնս* h *արաւտականացն*

5 Γ *գարշութիւն* h *գարշութեանն մեղացն* BJ *նախատ* urp. *նախատ վատ* N *նախանձ փխ նախատ* γ *վարձականութեանց*

6 JLSX *ուլուց* NQTUγδηθσωΓΣbcfghmrtu *ուլուցն* αφs *ուլոցն* urp. *ուլուցն* ABCEGKτΣΦcfhnpqsx *ամայաբնակացն* H χիf *ամայաբնակաց* U *ամաբնակ* V *ամայբընակաց* Wl *ամայաբնակ* Z *ամաբնակացն* Γbtu *ամաբնակաց*

7 H χիf *ի վրանս հովուացն* N *հովվացն* β *հովացն* qtu *երգոց երգոյն* K *երգուոյն* γ *երգուց* η *առակին առ իս* H *առ իս կըրկրնված* Y *առաջի փխ առակին*

8 NY χիf *իսկ* τ χիf *գիտել*

9 JKLQTαγηθλσφω *ով* NRUVWλbcdefhlpqtux *յոր փխ յոյր* C *գոյացոյց* urp. *գոյացայ*

10 L χիf *ի* AΣ *ստանողականս (*Uη *տատանողականս* Γ *տանջողականս) փխ տանողականս* BΦ *ստանողականս* urp. *տանողականս* ik *տանողականացս* r *տանողականացն*

11 ABEHΣΦ *կրողից* CGτ *կրողից* urp. *կըրողաց* δ *կրողաց* x *կարողաց փխ կրողաց* h *խորհրդականացն*

13 Z *կրկնաբաշխ փխ կրկնաբարձ* EPQVWθλτφbceglmqux *վեր տանողաց (վերտանողաց, վերտանաւղաց)* R *վեր տանողաց* urp. *վերայտանողաց* S *վերատօնողաց* urp. *վերտանողաց*

14 h *աշխարհն* Γ *յաշխարհն վերին* e *հայրենականն* n *հայրական փխ հայրենական* MV *հայիլ* N *հայեալ* Z *նայել փխ հայել*

16 β *զի զաստեացս* Φ *զաստեացս* urp. *զաստեաց* u *զաստեացն* W *հոգացար ի պուատծս փխ դիպուածս*

17 V χիf *ցիոս* Γ *ցիւոս* W *անապականս փխ անեապատականս* u *անապականս* urp. *անապատականս*

18 b *բազմաբերան (*h *բազմաց բերանեան) փխ բազմաբերանեան*

19 ABCGHVZτΣΦ χիf *ի* p *յաշտանակ* tu *մարմնոյդ* ABEGHOQSUVXYαδηφΣΦi *հաստեցաւ փխ հաստատեցաւ* C *հաստեցաւ* urp. *հաստատեցաւ* ω *բորոտութիւն (*tu *բոլորակութիւն) փխ բոլորութիւն*

20 cf χիf *եւ* ABCGHVWZτΣΦs χիf *ի* W *յաւրինակէ* Zs *յաւրինակին* U *շնորհի*

21 A *մնականացն* urp. *մնացականացն*

22 Mω *բանականութեան* O *բաւականութեան փխ բանականութեանն* N *ճոխացիր*

23 YδΓ *զյաղթական փխ զյաղթանակ* MΓr *բարեմասնութեան* NZ *են փխ եղեն* s *են* urp. *եղեն*

24 JMNOUVWZγλbg *լեզուաւ* LSY *խոստովանեսցիս փխ խաւսեսցիս* h *խաւսեսցես*

25 Y *հաստատմամբ* urp. *հաստմամբ* Zs *հաստատմամբ* C *յարմարոստեան* urp. *յարմարոստոցն* MPWY *յարմարոստեայն* NOβλ *յարմարոստայն* Rcdfgnp *յարմարոստոցն (յարմար ոստոցն)* Γbehqtux *յարմարոստոց (յարմար ոստոց)* ikr *յարմարոստոցդ (յարմար ոստոցդ)* NY *մատանց* N *շաւաւեղաւք* ABCEHJLOUVWZηθμωΦhikln *ձեռագրերից բացի, մնացած օրինակներն ունեն շաւաւեղաւք*

26 k *զգործականացն* U *տնաւրինեալ զտնտեսութիւնն* K *զտեսութիւն (*Γ *զտնտեսութիւն) փխ զտնտեսութիւն*

27 ht *զկցորդ* δ *հացեղութեամբ փխ համաձեղութեամբ*

29 M *յարեցեալ* UηΓfhp *յարել* ABEGHTτΣΦ *ընդ քեզ ի* C *ընդ քեզ ի* urp. *ընդ քեզ ընդ* M χիf *ի*[1] η *ընդ փխ ի*[1]

30 JKLSUXYαγθστφt *չափոց* β *չափուց* urp. *չափոց* Σ *չափուց* urp. *ըստ չափուց* W *զհինգ* λ *սգաութեանց* Γ *զգայութեանցն*

31 NSΓcfhr χիf *եւ* U *նիւթականութեան* Z *բում* N *տեսութիւն* a *տեսականութեան* urp. *տեսութեան* h *տեսութեանդ*

33 u *զօրաւոր*

34 Ecr χիf *են*

35 W *կարծրակնաք փխ կարծրակերաք* H *կարծրակերաք են*

36 VΣΦ χիf *եւ* τ *և* urp. *են և* U *գողտրանաւք փխ գողտրականք* s *գաղտրականք* urp. *գողտրականք* H *պատուականագոյնքն* Γ *պատուականագոյն են*

37 e *դարձեալք* Γ *դարձեալ եւ*

38 J *թարգմանութիւնք* urp. *թարգմանութիւն* ABHσφΦ *տնտեսութեան փխ տեսութեան* BCGτΣ *տնտեսութեան* urp. *տեսութեան* LSXY *տեսութեանց* N *տեսութիւնք* μ *տեսութեան* urp. *տնտեսութեան* r *տեսութեանն*

K նկատեալ (Zαημσφ նկարագրեալ δ նկանագրեալ u տկարեալ) փխ նկարեալ

39 H արձանի ABEGKμΦ անջնջելի փխ անջնջականի CΣ անջնջելի urp. անջնջականի

40 Tαδμσφω χիf զի βτ որպէս զի urp. որպէս K χիf եւ

41 g շարժունակ փխ շարունակ c հետման փխ հետեւման Γ աւուցն փխ աւուրցն m ամէն փխ ամին

42 Zas մասամբ γλ մասամբդ

43 Z անսասանելի փխ անայլելի s անսասանելի urp. անայլելի

44 W χիf այլ

45 J զսիրոյն urp. զսոյն γ զայն փխ զսիրոյն

47 L զսուգամասնութեան N զուգամասնութեամբ h զուգայմասնութեանց

48 B կապակցեալ urp. կապակցել μ կապակցել urp. կապակցեալ A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի JLMPSTXYαβγδηθστωadikr ձեռագրերից, ունեն կապակցեալ N հաւանականաւն p զվէմն փխ զվէհն Y փոքոյն η փոքունան

49 HUZfhpx հատուածոյն փխ հատուածոյն s հատուածոյն urp. հատուածոյն JLQSTXγ ժողովեցելոց ασ ժողովելոցն β ժողովելոց urp. ժողովեցելոց ηθμω ժողովեցելոցն

51 Γ ի միոյ δλ իմոյ փխ միոյ Zs անդամոցս ABCEGHTUVβδθλστΓΣΦabtu անարգաց Ομφω անարգանացս (Z անարգանաց) փխ անարգաց g անարգացն s անարգանաց urp. անարգացս δr χիf անարգացս պատուաստելոցս U պատուաստելոց Z պատուաստելոյս s պատուաստելոյս urp. պատուաստելոցս

52 NZ կրճատել p կրճատեալ urp. կտրեալ է h χիf է N յաղուած փխ յաւրինուած γ կազմութեանն OVZ մարդոյ α մարդոյդ urp. մարմնոյդ u մարմնոյդ փխ մարդոյդ Nγλ քոմդ c քո H χիf զգայականի λ սգայականի

53 L ընդանունութիւն փխ ընտանութիւն d ընտանութիւն ηΓΣΦacehikqrtux յանարգ փխ յանկարգ p յանարգ urp. յանկարգ ABGHΦ փոխարկութիւն (H փոխարկութիւնն) փխ փոփոխութիւն Cτ փոխարկութիւն urp. փոփոխութիւն Σ փոփոխութիւն urp. փոխարկութիւն

54 Uβ այսպիսաւք W այսպիսիւք q բազմաց Φ անզուգան փխ անզուգական

55 G ոգի խպաո Θ ի սպաո s ոգի urp. ոգին

56 L նմանութեան նն

57 ZΓs դրախտէն Γ կենացս

58 N աւաղին (e աւազակին) փխ աւազանին X հոգոյն Σ զոգոյն Jlαθμ փչումն β փըչումն urp. փչումն γ զփչումնն

59 Γ նմանութեան f նմանութիւնն

60 LSYγ զփառս UVZτ երկնաւոր bm երկնաւորսն s երկնաւոր urp. երկնաւորս

61 ABEτωΦikrx նախաստեղծին CΣ նախաստեղծին urp. (Σ urpվ.) նախաստեղծն N նախաստճախաստեղծն (սխալը ծագել է տողադարձի հետեւանքով) Uδacgn զնախաստեղծն β զնախաստեղծն urp. նախաստեղծն μ նախաստեղծն urp. նախաստեղծին H վիճակն PSYZγθστcerst երկնաւոր (δ յերկնաւոր) փխ երկրաւոր αβfi երկրաւոր urp. երկնաւոր Z որ յԱդին Sar յանդին փխ յԱդին HZabehikmstx դարաստանին V դաստաստանի (ω դրախտին qr դաստաստանին) փխ դարաստանի

62 δ քակեցեր urp. փակեցեր s քեղէն urp. քեզէն քեզ Wγλ χիf քեզ H երկին Y զվիրելից PYZλμΓikr ախեցեր s աղխեցեր urp. ախեցեր

63 SY չրոցն p չրոյտ h մաքրութիւն ABEGHΣΦ զախտդ C զախտդ urp. զախտ tu զաղտ փխ զախտ ABCEGHδΓΣΦ արտաստաց r արտուցն փխ արտաստացդ ABCEGHKLUZδΓΣΦdsx դաժանութեան (Τασφ տարժանաւորութեան ηθμω տաժանաւորութեան p դարժանութեան) փխ տաժանութեան OPSVλΓaegiknr տարժանութեան QX տարժանութեան urp. տաժանութեան τ դաժանութեան urp. տաժանաւորութեան h տարժանութեանն

64 γ զլուացեալն JOPTUVWαβγδμωabcdfghiklmnpqrtu զձորձ Z զձորձս s զձորձս urp. ձորձս O վերարկուն XY վերարկին NYβ գործաւք O գործովքդ U զազրացուցել

65 r զհիմ c զնգեալ փխ զնգեալ βτ անաւակ urp. անառակութեան A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի JLQSUYαγδσ ձեռագրերից, ունեն անառակ փխ անառակութեան Γr վարիւք δa արկար

66 s զտանողացդ urp. զտօնողացդ LQSUY սրբութեան R ճանապարհաւ KMPSTUZαδθσbstu աղտեղեցեր Y աղտեղացուցեր βλτe աղտեղեր urp. (e urpվ.) աղտեղեցեր

67 Z իրաւագիտին փխ իրաւադատին s իրաւագիտին urp. իրաւադատին LXYZfs զուխտազանցութիւնն

68 a այս տողի ի պաղոյն բառերից միշն բաւ եղ տող 27 ձեռայալ չունի Γ պաղոյն ABHΣΦ կենաց փխ շնորհաց CGτ կենաց urp. շնորհաց Γ ծառոյն ABHΣΦ շնորհաց փխ կենաց C շնորհաց urp. կենաց

69 V քով փխ քո UZ լուսոյն փխ յուսոյն Z յարակայութիւնն s յարակայութիւն urp. յարակայութիւն

70 LSYZh պատկառանաւք δ պատկանք փխ պատկառանք C պատկառանք անհամարձակելիք urp. պատկառանս անհամարձակիք t դիմաց K նըպատակեցեր փխ նպաստեցեր

71 L χիf ընդդէմ Y ընդ փխ ընդդէմ ω ներհակել փխ ներհակ

72 BEGτΦ ծաւղակ (δ ծուխակ Γ ծուլական) փխ ծուղակ N թողել Aτ զրահետն urp. զարահետն BG զրահետն (K զզրահետն bt զյարահետն) փխ զարահետն ikr վստահութիւն

73 MNΓ հաղորդ r χիf հաղորդդ մարմնոյ կենդանարարին Γ մարմնոյ GKLNSUWZλs կենարարին փխ կենդանարարին β կենարարին (փխ կենդանարարին) urp. կենդարարին b կենդանարարին urp. կենարարին

74 B յուսացեալ urp. հայեցեալ

75 Bβ ապաւինելոյս urp. ապաւէն և յոյս (β լոյս փխ յոյս) JLQRSTXYαγδηφ ապաւէն և լոյս փխ Ապաւինելոյս μ ապաւէն և լոյս urp. ապաւինելոյս W փրկիչ փխ նորոգիչ

76 W նորոգիչ փխ Փրկիչ, χիf եւ

77 JLOQSTXYαγδηθμσφ և անոխակալ M անոխակալ և

78 τΦ բարեգութ փխ Բազմագութ M յաւիտեանն

79 MUλσh չունեն տողը

ԲԱՆԽ

Վերնագիր.

K համարակալված Ծ փխ Խէ l չունի Բան ճշում և համարակալում BEKPRWαβλσgimtux վերնագիրը կրճատ M վերնագրի փխ կետեր QTδωnqr համառոտագրությամբ NUbt հիծութիւն ABCF Գրիգորի փխ հսկողի x Առնու փխ առ նոյն LUVYωΣ բան h բանն S խորոր փխ խորոց F սրտից կրկնված V սրտի ZΦ սրտէ

1 ω χիf ասել Uk ամաչելոյս h ամաչեցելոյս Γ յերեսաց մեծիդ ահաւորութենէ ամաչելոյս urp. ամաչեցելոյս յերեսաց մեծիդ ահաւորութենէ ամաչեցելոյս

2 r համարեալ փխ համրանալ t ամի փխ հող A յռնալ urp. լռել CFMNPRUσdefhiknpqrtux լռեալ Γ ահռեալ փխ լռել

3 MOZΣu մարգարէութեան N մարգարութիւնն (U մարգարեին) փխ մարգարէութեան V մարգարէութենէն τ մարգարէին urp. մարգարէութեան խրատու E բարբառոյն (Zefqtu բարբառոյն) փխ բարւոյն NSTWXYβγλωghklrx բարոյն s բարբառոյն urp. բարւոյն N կատկարեալ

4 fp χիf Իսկ Γ փականս K շրթանց շարժողութեանց JQTXYαγδηθμφ շարժողութեան LS անշարժողութեան փխ շարժողութեանց τ շարժողութեանց urp. շարժողութեան ω շարժութեան ik շրթանս SUZλh բանից փխ բացից s բանից urp. բացից

5 AEFGHKh բռնադատից BC բռնադատից urp. բռնադատեցից AE կամեցել խաւսեցեալ BGΦ կամեցեալ խօսեցեալ C կամեցել խօսեցեալ urp. խօսել կամեցեալ

FK *կամեցեալ խաւսել* Σ *կամեցեալ խաւսեցեալ* **արբ.** *կամեցեալ խաւսել* s *խօսել կամեցեալ* **արբ.** *կամեցեալ խօսել* HX *խաւսեալ* MV *խաւսիլ* r *խաւս փխ խաւսել* h *կամեցայ*

6 Bβ *կրկնական* **արբ.** *կրկնակական* K *կրկնակի (*M *կական* W *կրկնաական) փխ կրկնակական* Qα *կրկնակական* **արբ.** *կրկնական* A և *այս տողն ունեցող մեացած օրինակները, բացի* JLPSTXYδθμσφω *ձեռագրերից, ունեն կրկնական փխ կրկնակական* B *եղերերգութիան* **արբ.** *եղեռներգութեան* E *եղերերգութեան* **արբվ.** *եղերգութեան* P *եղերերգութեանց* Γ *աղերսերգութեան (*u *եղերեգականութեան) փխ եղերերգութեան* N *լալո փխ լալեաց* ikr *լալեացս* Ml *բազմութեանն* N *բազմութիւն*

7 L *խերժ փխ խէթ* W *խետ (փխ խէթ)* **արբ.** *հետ* KSn *առաջադրէ* Y *առաջնորդէ փխ յառաջադրէ*

8 H *ողբացից փխ ողբակից* τ *կամաւ անօրինելոյ* **արբ.** *անօրինեցելոյ կամաւ* ABEGHTVαβδηθμσφωΣΦ *անաւրինեցելոյ* C *անօրինեցելոյ* **արբ.** *անօրինելոյ* F *անաւրինեցելոյն* **արբվ.** *անաւրինելոյ* LP *անաւրինելոյց* M *անաւրինելոյն* p *անաւր ի նեցելոյ փխ անաւրինելոյ* s *անօրինելոյ* **արբ.** *անօրինեցելոյ* Wh *կամ փխ կամաւ*

9 Γ *զնորումն փխ Զնորին* ABEFGHNPRYαβδθφΣΦd *գոչումն* C *գոչումնն* **արբ.** *դոչումն* L *կոչումն (*μ *կոչումնն* Γ *գոչիւնն) փխ գոչումն* T *գոչումնն* **արբ.** *կոչումնն* s *գոչումն* **արբ.** *գոչումնն*

10 i *մեղա տէր մեղա տէր* LY *յանցանաց փխ անաւրէնութեանց* X *անաւրէնութեանց* **արբ.** *յանցաւորութեանց* l *զանաւրէնութեանց* U-Yλτ *ես ինձէն*

11 Wbmt *հիւսել* Φ *իւսել* U *նոսին (*p *սմին) փխ նմին* Ks *յիսներորդ* Γ *յսներորդի* h *յիսնեւրորդի* t *յըսներորդ*

12 V *զանթիւս* U *զրեցից* E *զպարտեացս փխ զպարտուցս* h *զպարտուցն* x *զպարտուցս փխ զպարտուցս* B *սակ* **արբ.** *սակս* Ntefhm *սակս* L *անձ* MN *անձին* Cβτ *մեղաց* **արբ.** *մեղանաց* Jαγησφ *մեղանաց* Y *չիմ մեղաց*

13 Bλ *զհող* **արբ.** *զհիւղ* J *զհւղ փխ զհիւղ* T *զհիւղ* **արբ.** *զհիւլ* U *զհողս փխ զհիւղ* β *զհիւղս* **արբ.** *զհողս* A և *այս տողն ունեցող մեացած օրինակները, բացի* αδηθμσφω *ձեռագրերից, ունեն զհող փխ զհիւղ* A *հոմահոս* **արբ.** *հողմահոս* ACEUVΦdgp *փոշւոց* B *փոշւոց* **արբ.** *փոշւոյ* G *փոշոցն* HOPWZΓΣbcefhiklmnqrtux *փոշոց* LQSXYγδλω *փոշոյ* H *փշոց փխ փոշւոյ* β *փոշոց* **արբ.** *փոշոյ* τ *փոշոց* **արբ.** *փոշւոյ* s *փոշոց* **արբ.** *փոշւոց*

14 HWl *յօղս (յաւգս)* ABCEGKNZΓ *տարածելոց* HMΘσΣΦu *տարածեցելոց* SWx *տարածելոյ* β *տարածեցելոց* **արբ.** *տարածեցելոյ* s *տարածելոց* **արբ.** *տարածեցելոց*

16 Y *առակ փխ անառակ* Γ *պատկառեցելոյ*

17 λ *ի հայրենի* Jγ *դիոցդ* L *գիովդ* Γ *գիոյդ* **արբ.** *գիւոյդ* U *դարձեալ վերստին* B *թախանձ* **արբ.** *թախանձ* ω *թաղխանձ* s *թախանձ* **արբ.** *թախանձ* K *արկեալ*

18 C F H K MNOPRUWΓΣΦbcdefhiklmprtux *դողորմելի* h *ձայնն* τ *պաղատանացս փխ աղերսանաց* Y *ողբօք* h *ողբողք*

19 h *մատուցանեմ փխ տարածանեմ*

20 V *այր փխ Հայր (տեղ է բողել կարմիրով՝ գրելու համար, բայց մոռացել է լրացնել)* τ *հայրդ, և աստուած* Uτ *ողորմութեանց փխ բոլորից*

21 m *ոչ եմ փխ Ջեմ* K *գոչիլ փխ կոչիլ* Γ *չիմ կոչիլ, չիմ ոչ* ABEFGΣΦ *առ այս բնաւին* C *առ այս բնաւին* **արբ.** *բնաւին առ այս* N *ծառայս փխ առ այս*

22 Ri *վարձկան (*i *վարձան)* **արբ.** *վարձականն*

23 αμφ *պարտապան փխ պարտական*

24 ABCEFGHLSXYδτΣΦagx *զցաւս* h *ցաւ* δ *քաղցոյս* **արբ.** *քաղցելոյս* η *քաղցոյ* W *չիմ լկանաց նեղոյս նուաղեցելոյս* l *լկանաց նեղոյս նուաղեցելոյս* ունի *առատակին* U *նեղելոյ (*τ *նեղելոյ նեղելելոյ) փխ նեղոյս* βσ *նեղելոյս* **արբ.** *նեղոյս (*σ *նեղոյս)* δs *նեղոյս* **արբ.** *նեղելոյս* A և *այս տողն ունեցող մեացած օրինակները, բացի* JLSTαηθμφωdfilnqr *ձեռագրերից*

ունեն նեղելոյս փխ նեղոյս Uτ *նուաղելոյս* μf *նուաղեցելոյս փխ նուաղեցելոյս* Γ *նուաղեցելոյս* h *չիմ նուաղեցելոյս*

25 ABCEGHOPVYσΣΦ *քոց* FS *քոց* **արբվ.** *(*S **արբ.***) քո* Q *հացիդ* Z *հացիւ* r *հայցիդ փխ հացիւդ*

26 Γ *յառաջ* Z *սկզբնաւորս* Kp *ապաւինութիւն* N *ապաւինութեամբ*

27 Γ *սգնցոյ* ω *անօրինեալ*

28 YZ *զնախակապոյտ* s *զնախակապոյտ* **արբ.** *զնախակապուտ* t *ծածկութ*

29 OWm *աղտեղեալս λ աղարտեալս փխ աղտեղեալ* a *աղտեալ* **արբ.** *աղտեղեալ* K *մըտաւք փխ մեղաւք*

30 GNRSWXYZβγδλτωΣacefghiklmrx *մատանոյն* Γ *ամենագատ փխ ամէնատատ*

31 U *զդաշապարացս* ABCEGKΟιΣΦt *զքըշուառութիւն* U *քշուառութեան* V *մերկութեամբ* h *մերկութեանն* r *մերկութիւն* O *ոտից*

32 L *պատրաստութեան (*V *պատսպարանութեամբ) փխ պատրաստութեամբ* ikr *պատրաստպարութեան* N *աւետարանականութեամբ* Γ *ամրեալվերարկու* HLSXYZas *ծածկոյն (աւդիցն)* K *աւդից* Γ *ոտից փխ աւդիցս* Γ *կոշկաց*

33 ABFHKVΣΦ *չիմ ի* C *յօձին* **արբ.** *ի յօձին* FNPUXYβδτΓabdefgir *ծիւնից* GO *ծոյնից* r *ամրացուցես*

ԲԱՆԽԸ

Վերնագիր.

K *համարակալված ՃԱ փխ ԽԸ* BEKNPRWβλσbgimqtux *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի փխ կետեր ծղμωո համառոտագրութեամբ* Ut *հնձութիւն γ նորի ի* AC *Գրիգորի փխ հակոդի* h *խակոդի* LTUVYZ *բան* h *բանն* QT *սրտէ* V *սրտի*

1 h *անսկիզբն* U *անբաւբնդակելի* Zaqstu *անբաւանդակելի*

2 V *չիմ Աննիրհելի* H *ակդ*

3 NV *զիս փխ զիմս* h *ողորմութեանն* x *ողորմութեան* Γqtu *ընդունելութիւն* h *ընդունելութեանն*

4 h *չուսի 4—5 տողերը* NSηωm *երկնաւինան (երկնայինան)* U *երկրայինս փխ երկրաւորս*

5 U *զկելս* s *զկեանս* **արբ.** *զկեալս* O *պարգեւութեամբ փխ պարերգութեամբ* U *պարերգութեամբն*

6 h *չիմ Աւետարանեա բանիւդ աւրհնութեան* ABCEFGHOτΦt *աւրհնութեամբ* r *զկենդանութեան*

7 U *զրարերաստութեան* H *յայտեա γ գովեալդ* C *բոլորից* **արբ.** *ի բոլորից* EZγbcdfghiklmnprstux *ի բոլորից*

8 ABEFGHKγθστωΣΦkrx *քեզ անուն* C

քեզ անուն urp. *անուն քեզ* s *անուն քեզ* urp. *քեզ անուն* µ *անճառ* urp. *անուն քեզ անճառ* Z *իմ փխ ինձ* µ *նորոգ* KNUVhr *փրկութեան*

9 K *զմուրհակ գրոյ* Cβ *զգիր* urp. *զգիրս* Ταδθσ *զգիրս* Y *անբաստութեան փխ ամբաստանութեան* h *ամբաստանութեանն*

10 KΓ *մահու հոգւոյս* µ *մահ ոգոյս փխ հոգւոյս մահու* t χhf *արեան* x *արեանն* H *որդւոյ* HUZ *որդւոյդ (*Z *որդոյդ) քոյ* ABFGλµσΣ *սիրելոյդ* C *սիրելւոյդ* urp. *սիրելոյ* E *սիրելւոյդ* MNOPQRSTWXYβγδωcefhikmnrtx *սիրելոյ*

11 Z *վստահութեան* s *վստահութեան* urp. *վստահութիւն* Γh *փրկութիւն* ηθσ *նկարեացի* µ *նկարեսցի* urp. *նկարեսցես*

12 NWlu *սքանչելիս* Za *զսքանչելի* s *զսքանչելի* urp. *զսքանչելիս* Uikr *բարեգթութեան* h *բարեգթութեամբդ* s *բարեգթութիւնդ* urp. *բարեգթութեան* Uikr *և ի* Z *ճաշակ փխ ճաշ* αφ *քումդ* urp. *քումդ* γµσω *քումդ*

13 V *զդիմելոյս*

14 LT *տրտհիցես* r *տրտնեսցես* e *բազմակենացդ* h *բազմականաց* r χhf *ի*[2] Hθ *բաբեաց* β *բարացդ* HYθh *քոց* K *մի զրկեսցես*

15 W *գանձարանի* L *զնիւթեալս* γ *պարտեացս* OU *անաւրէնութեան*

16 ω χhf *ի, զքսակ* ABEGKNSXYδΣp *զզազրութեան* CF *զզազրութեան* urp. *զզազրութեանց* Jγ *զզազրութեանցս* Φm *զազրութեանց* h *զզազրութեանց (*ikr *զզաւրութեանց)* փխ *զզազրութենանց* ABEGKSXYδΣp *իմոյ* CFN *իմոյ* urp. *(*F urpվ.*) իմոց* N *գարշութեան* h *զգարշութիւն*

17 C *երկարս* urp. *երկարեսցես* F *երկարս* urpվ. *երկարես* KQRVWβγλΓabgiklmrtx *երկարեսցես (*MNZ *յերկարեսցես* PUτΣdfhnpqtu *երկարես)* փխ *երկարս* c *երկարեր* urp. *երկարես* e *երկարես* urp. *երկար* s *յերկարեսցես* urp. *յերկարես ինձ* ABEFGHLOQTηλστφ *զվէրս* C *զվէրս* urp. *զվէր* s *զվէր* urp. *զվէրս* Γ *մեղաց* V χhf *ի* Γ *և մի փխ ի* ABEFGHΣ *մարմնոյս* C *մարմնոյս* urp. *մարմնիս* LOSUWYZωΓbghlmr *մարմինս* δ *մարմնից* Φ *մարմնոյս* urpվ. *մարմինս* s *մարմինս ծածկեալ* urp. *մարմնիս ծածկեսցես* KWλl *ծածկեցեալ* Z *ծածկեալ*

18 H *չունի տողը* Γ *զնեխութիւն փտութիւն* U *զփրկութիւն փխ զփտութիւն* N *մնացուացես*

19 h *բարձր փխ բարձ* ABEGHKNασΣΦ *բանիւդ* C *բանիւդ* urp. *բանիւ* bmtu *բանիւք* ABCEFGHKVYστΣΦ *քո λ քովդ* µ *քո* urp. *քոյդ* C *ողորմութեան* urp. *ողորմութեանդ* SU *ողորմութեամբ* h *ողորմութեանն* LMNQRSUVWYβλabcdfgilpqut *զժանտութեանն (զժանդութեանն)* Z *զդժընդակութիւնն (*k *զաւժանդակութեանն)* փխ *զժանտութիւնն* α *զժանտութիւնն* urp. *զժանտութեանն* Γ *զժանդութիւնս* hmr *զժանդութեան* s *զդժնդակութիւնն* urp. *զժանդութիւնն* x *զժառանգութիւնն (փխ զժանտութիւնն)* urp. *զժանգութեանն* M *ապականարարն*

20 N *որ փխ Որպէս* W χhf *զի, խիժմանց փխ հիւծմանց* λ *առաչնորդութեանն փխ առողջութեանն* hr *առողջութեան*

21 He *գթութեանդ* LPWδω *գթութեանց* KW *խոցուածոցս* Γ *խոցուածոյս*

22 β *կարևոր* urp. *կարէվէր* MNOPRWZβγλabdefghiklmpqrtux *կործանմանցս* s *կործանմանցս* urp. *կործանմանս* ABCEFGKHWθΣΦbmntux *այցելութիւն* c *այցելութիւն* urp. *այցելութիւնս*

24 K *թէպէտ փխ Թէ* fhp *նուագս* Σ *բիւր* Φ *բիւրս* urpվ. *բիւր* A *բիւր մեղայցեմ* urp. *բիւրս մեղիցեմ* B *մեղայցեմ* x *մեղիցեմ* urp. *մեղացեմ*

25 H *զոայց փխ զրեցայց* Z *գրեցից* U *մեղաւոր փխ մեղուցեալ*

26 δ *իմ*

27 MNOUWZβλΓagl χhf *պարգեւաց, կենաց քոց* s *կենաց* urp. *պարգևաց* x χhf *քոց*

28 Jγn *ճանաչելն* N *ճանաչելոյ* s *ճանաչելդ* urp. *ճանաչել* Otatu *բաւանդակ* U *բաւընդակ*

29 LPS *ի գիտել* K *զզարդարութիւնդ փխ զզաւրութիւնդ* WZαδθσφω *զզաւրութիւն* Γ *զզաւրութիւնս* s *զզօրութիւն* urp. *զզօրութիւնդ* N *անմահութիւն* hr *անմահութեանն*

30 ikr *տ.* 30—32-*ի կարգը խախտված՝ 31, 32, 30* τΣs χhf *եւ* Z χhf *իսկ*

31 ABEFGHKστΣΦ *ասէ տիրելդ քո* C *ասէ տիրելդ քո* urp. *տիրելդ քո ասէ* s *տիրելդ քո ասէ* urp. *ասէ տիրելդ քո* XΓ *տիրեալդ* MΓ χhf *ասէ*

32 CE *յամենայն* urp. *յամենեսին (*E *զամենայն)* MOWl *յամենայնի* Γ *յամենայնն* cfhps *զամենայն*

33 H *են* τΣ *առ քեզ*

34 ABEFGHητφΣΦikr χhf *եւ* C *կամիս* urp. *և կամիս* LNPSVY *կարող ես*

35 ABγθτΣΦ *աղերսանաւք* αµφ *աղերսանք* urpվ. *(*µφ urp.*) աղերսանօք* γ *տիպք*

36 P *ոչ այլ ոք* urp. *ոչ ոք այլ ոք* c *այլ ոչ ոք* δ *որ* urp. *որքան* V *նա* NΓu *զուգաշուեղ*

37 hr *չունեն տողը* Γ *նորոգի փխ որդի*

38 PU *ժողովրդեանն աստուծոյ*

39 KN *խռովութեանց* h *խռովութեանն*

40 ABEFGHσΣΦ *կացեալ կենաց* C *կացեալ կենաց* urp. *կենաց կացեալ*

41 U *յետու*

42 FNQYδΓgh *պաշտաւնն* δ *տոնեալ փխ ընդոստնեալ*

43 Γ *անունն*

44 GKPSVWλΓbgqx *աւձտող* H *զրդ (փխ զրկող)* urp. *զրօղ* N *անսովի փխ անսովի*

45 N *անգրգելի փխ Գրգեալ*

46 h *սևդանաննենդ*

48 Zh *կտակարանաց* s *կտակարանաց* urp. *կտակարանացն* VZ *երախտեաց* h *երախտեացն kr երախտեացդ* s *երախտեաց* urp. *երախտեացն*

49 H *անցաւոր փխ յանցաւոր*

50 Lτ *ամենապարտ (*N *ամաւթապատ) փխ Ամաւթապարտ* X *ամաւթապարտ* urp. *ամաւթապարտ* s *ապաշխարող (փխ աշխատենապարտ* urp. *աշխատող* A *և այս տողն ունեբրող)* urp. *աշխատող փխ աշխարող ազգրից. ունեն աշխատող փխ աշխարող*

51 µ *կռապաշտեա* h *յարմարալին փխ յամբալին*

52 ABθ *կաղակարծ* urp. *կեղակարծ* JLNOPTUWXYαβγδλµφabdgilmn *կաղակարծ* R *կեղակարծ* urp. *կաղակարծ*

53 Z *հաշտութիւն փխ փրկութիւն*

54 MNPVWXγλbcdefghikmpqrtux *չհաւատալի* r *իմանէ փխ ի մասնէ* N *մանասէ փխ մասնէ*

55 F *փրծեալ փխ պրծեալ* s *պրծեալ* urp. *փրծեալ*

56 λ *յըղջացեալ* l *բազմավրէժ փխ բազմավրէպ*

57 ABEFGVXΣΦ χhf *ի* C *յընթացս* urp. *ի յընթացս* G *յընթաց* Z *բանի* s *բանի* urp. *բանից*

58 Q *ծաղանաց փխ ձաղանաց*

59 LS *մեծապարսաւ փխ Մեծ պարսաւ* k *մեծ պարսաւ* urp. *մեծապարսաւ* MΓ *պարսաւանս (*l *պարսաւան) փխ պարսաւ* U *ի փխ եւ* Γ *գովեստս*

60 Zs *իբրև* ω χhf *ի վերայ*

61 N *երգիծանաւթիւն փխ երգիծանութիւն* g *խառնել* J *աշխարութեան* urp. *աշխար* Kβ *աշխարհ (*γ *աշխարութեան) փխ աշխար* Γ *աշխարհ (փխ աշխար)* urp. *յաշխարհ*

62 U *բանն* η *բարգաւաճութեան* Γh *բարգաւաճութեանն*

63 αδ *խոտորումն* β *խոտորումն* urp. *խոտորումն* Γ *նորա*

64 W *թառաչ* HΓ *դառնութեան փխ թախծութեան* W *թախծութենից* Y *բաղձութեան* ηs *թաղխծութեան* ω *բաղծութեան* H *ողորմելի* β *ազգից* Γ *յազգեալ*

65 AGλΓΦ *ափշութեամբ*

66 µ *այն բան փխ այնքան* ABCEFGHVΓΣΦt *պատահեսցի* L *պատուհասեցի փխ պատահեսցէ*

68 β *տող 68-ի փխ ունի տող 69 և ընդհակառակն, հաստատեալ*

69 Z *կառուցեալ*

70 t *չունի տողը* η *զիարդ փխ Իբր*

71 NOUδ *զատակեցաւ փխ զակատեցաւ* Z *զատակեցաւ* urp. *զակատեցաւ* H *ընդանութեան փխ ընտրութեան* Nλh *ընտրութեանն (ընդրութեանն)*

72 U *ստացաւ փխ սրացաւ*

73 J *փայլեալն*

74 LPWZγδλb *պանդանդեցաւ (պանտանդե-*

ցաւ) Q պագանդեցաւ V պատանեցաւ փխ պատանդեցաւ C ազատեալն սրբ. ազատեցեալն N ազատացեալն

76 γμΓ նուաղեցաւ փխ նուաղեցաւ

77 d անարգացաւ h փառաւորեալն փխ փառաւորն s փառաւորն սրբ. փառաւորեալն

78 ABCHLMPQVXYΣΦbdnp մեծանունն փխ մեծատունն S մեծատունն սրբ. մեծանունն τc մեծանունն սրբ. մեծատունն

79 G չունի տողը

80 m չունի տողը H ընտրեալն

82 Γh բարձրելոյն

83 VθcefhpstxΩ պատկառիմ UωΦ չիf եւ H չիf ընդ

84 Yehikpr կոոցն

85 m և սէրն YΓikr պատկերացն

86 FZ կամք γ խորանաց սրբ. խոտրանաց ik խորանացն r հարանացն փխ խորանաց

87 ELΓ յանդիմանութիւն Γ Սաւուխ

88 r մեղ λh չիf եւ¹ AEWh աշխատութիւնն, C աշխատութիւնն սրբ. աշխատութիւնս FGJUYZγωikrs աշխատութիւնս Γ իշխանութիւնս փխ աշխատութիւն L թէ արարի (r թերա) փխ թերաւի s թերաւի սրբ. թերաբ A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի VZλpx ձեռագրերից, ունեն թերաբ

89 Z յանդիմանութեանն

90 ABEFGHPΣΦn հնթանոսաց ասէ C հնթանոսաց ասէ սրբ. ասէ հնթանոսաց s ասէ հնթանոսաց սրբ. հնթանոսաց ասէ N չիf ասէ Uh դևք են (եւ) VWZs չիf եւ λ են և անշունչք WZs են անշունչք

91 F նմանք tu նոցին փխ նոցա¹ r նմայն SY լինին U լինիցին βΓfp պաշտաւնայք ABEFGHJKγΦq նոցին փխ նոցա² C նոցին սրբ. նոցա

93 U Մովսէս կրկնված H նախագրեալ JVγ նախագրեաց h յառաջնածայն N սաստ փխ սաստիկս h սաստիկ Θσ ամբաստանէ զնոսա τ ամբաստանէ սրբ. ամբաստանէ զնոսա

94 Ps ասէ ընդ նոսա cfhp չիf ընդ, նոցա Uλt չիf ասէ N աստուած V օտարոտի δ աւտարաւտի

95 U որ ABEFGHMNOUWβλτΓΦabcdefghiklmnptu հարքն C հարքն սրբ. հարք r հայրքն

96 TΘσ այլազինեայ h այլազնա x այլազգեաց փխ այլազնեայ CΘ Փագովրայ սրբ. Փեգովրայ G Փագովրայ սրբ. Փագովրայ μ Փագովրեայ սրբ. Փաոովրեայ Σ Փառովրայ s Փառովրայ սրբ. Փեգովրայ

97 N ուր b Γ անպանձալի սիդոնացւոցն Σ սիդոնացիոց սրբ. սիդոնացոց C ձուլածոյն սրբ. ձուլածոն K ձուլածոյն L ձոյլածոյն N ձոյլածոյն λ ձուլածոն e ձուղածոյն s ձուլածոն սրբ. ձուլածոյն

98 FKPRSYβadeiknt կանանցի G կնացի τ կանանցի սրբ. կանացի r կանացնի UW կերպն RVWZλ անգրելի FGZik խայտառակութիւնն qtux զպղրատեսակին փխ զպղիր տեսակին LSY տեսակն

99 U ամաւթու V ամօթով C դիմեցումն սրբ. դիմեցումն h դիմեցմունն R դիմեցումն սրբվ. դիմեցումն A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի FMNOUWYZηγλΣceiklqrstux ձեռագրերից, ունեն դիմեցումն

100 V անուն Γ յանժուժկալ W ժուժկալ փխ անժուժկալ β դևին δ ձունեալ (Γ ձուլեալ) փխ ձաւնեալ Γ մոլէին

101 M զէութիւնն Pefhp զէութեան M բարէբաստութեան P բարեբաստութիւնն Γ բարեբաստութիւնն է

103 Γ յախթեաց C մեծութեանն սրբ. մեծութիւնն r մեծութիւն h իմաստնիցն MSXYτ առաւելութեանն U առաւելութիւնն h առաւելութիւն

104 r զոռոզութիւն p փափկութիւն

105 U վնասեաց փխ վանեաց V ծառայեցուցիչն

106 N այրն λ զեն Z կործանողի

107 ABCEFGHNPVWYZβλωΓΦacdefghiklmnpqrstux չիf իշ² τ յոտս սրբ. ի յոտս Γ յոյս e յոտ L ամբակին փխ սառամբակին

108 r մեղկութիւն Vλ ըմբեցոյց r ծուլութիւն

109 λ չունի տողը F շվայտութիւնն N շռայլութիւնն փխ շուայտութիւնն h շրուայտութիւն

111 u սրով ABCEGLMOSUZηλωΓΣΦ ձայնարկութեամբ FH ձայնարձակութեամբ (NWσ ձայնարձակութեամբք) փխ ձայնարկութեամբք R ձայնարկութեամբ սրբվ. ձայնարկութեամբք η նուաղեցից (h աւղօղեցից) փխ աւաղեցից

112 η տիրապէս առ նա ոչ W ընդդիմաբանութիւնն

113 H առ ամենից c ամենայն P աղխալաւզաց Γ կամ փխ կամաւ

114 Bs իմանալի սրբ. իմանալ FG իմանալ W ի մալի փխ իմանալի

115 F եթէ CEHVδσΦ պարծիլ F յիմաստութիւն փխ յիմաստս KY յիմաստ Z մարմնականս փխ մարմնոյ Γ մարմնոյ s մարմնոյ սրբ. մարմնոյ

116 ABEFGHΓΣΦ թե (թէ) C թէ սրբ. եթէ Y դատեալ աստուծով ABCEFGHΣΦ դատիլ μ դատեալ սրբ. դատիլ ik դատել Zs ընտրեսցէ

117 H չիf թէ h պամանի x պայմանի սրբ. բանի CGeq պայմանի սրբ. (e սրբվ.) պայման բանի MNQSVWYγθλσbglt պայման բանի β պայման բանի սրբ. պայման μ պայման բանի սրբ. պայմանաց ի բանի

118 tu ի կամս հաստչին Z հաստչին փխ հաստչին U կամսն

119 λ չիf եւս ABEGHηωΣΦ չիf անտի CF ինչ սրբ. (F սրբվ.) անդի (F անտի) ինչ LPXτ չիf ինդ

120 Z զի փխ քանզի N քամելիս Z Սողովմ փխ Սողոմոն

121 Zs զդարձի p զդարձն P ինքնապարսաւ h ինքնապարսաւան

122 Y չիf խակապէս Z խակութեամբ փխ խակապէս U համայս Zbmtu աշխարհի s աշխարհի սրբ. աշխարհիս KNOPSUWYβγτΓabcdiklnpqrtx անձնասիրութեան Tδηθμσω անձնասիրութեամբ eu անձնասիրութեան սրբվ. անձնասիրութեան h անձնասիրութիւն

123 TYZs թէ Mr ունայնութեամբք β ունայնութեամբ V նայնութեամբքն λh ունայնութեամբն Vλ ունայնութեամբքն է սրբ. ունայնութեամբ քննէ i չիf է

124 Z մատեանն s մատեանն սրբ. մատեանս C գիրս սրբ. գիր J գիրսն k Աքայիա սրբ. Աքիա Y Սելովնացելոյ θ Սիլոնացւոյ սրբ. Սելոնացւոյ Σ Սելովնացւոյն

125 N իւրումն r ընթացից ACΣ արտասելիս (Z արտասուալից) փխ արտասուելիս V եղանակէ

126 Etux և անօգուտ Z վաստակք

127 r անշահ

128 BFGHMΦ երգք փխ երկք ikr իմաստ

129 U ոչընչից r ոչնչին h խոլովք, ամբաւելի փխ բամբասելի

130 N անյիմար փխ Անյարմար U չիf անտի սերմանիք

131 Pτ աւազափոյլ U չիf Աւազափուլ շինուածք Xtu չիf ապականացու ստացուածք Zs ապականացու ստացուածք բառերն ունեն տող 132-ի տաժանմունք բառից ետեւ K չիf ստացուածք h ստուածք փխ ստացուածք

132 H տաժամունք Vλ տարժանմունք Zs տաժանմունք ապականացու ստացուածք

133 e յոգոյ l ոգ փխ ոգոյ

134 HWΦ ընդունաքոպ S ընդունայնուի (V ընդունայնաքոր Y ընդունայն թուի m ընդունաքոր) փխ ընդունայնաքոպ βh ընդուայնաքոպ Γ ընդունայնաքոփ b ընդունայնաքոպ λ փափաք

135 Nt շաւիղ UZΓabm շաւիղք Σ շաւեղք s շաւիղք սրբ. շաւիղ

136 U կրթութիւն Cγfp մոլարապատիր փխ մոլորապատիր s մոլապատիր սրբ. մոլորապատիր g վարժութիւնք սրբվ. վարժութիւն A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի LSXYZλtikrs ձեռագրերից, ունեն վարժութիւն

137 P հանապազասղախալ p հանապազ սխալ փխ Հանապազասխալ Zs տեսութիւնք ABGHUWηθσωΣΦ ակնայարատ C ակնայարատ սրբ. ակնայարատ βτ ակնայայրատ սրբ. ակնայարատ (τ ակնայարատ) Zs պշրութիւնք f պշրութիւնք

138 Ce պոռնկակերտ սրբ. պոռնկակերպ Naδbt պոռնկակերպ (W պոռընկակերպ) փխ պոռնկակերտ θ պոռնկակերպ սրբ. պոռնկակերտ

139 ABμΦ գժնեայտեսիլ HJLNOPQSVWYZγδηωΓbehnstu դժնատեսիլ Γ տեսիլ փխ գեղ

140 B յոլովամիղձ FVWγegikr յոլովամերձ (XYZδτφΣ յոլովամեղծ) փխ յոլովամեղձ ω ծուղ V շոգիլ (Φ փուշի) փխ շոգի Z ցնդեալ s ցնդեալ urp. ցնդելի

141 Z քակտեալ s քակտեալ urp. քակտելի

142 r աղաղակի

143 BCFHKRUWΦ ասպարէս O ասպարէզ urp. ասպարէս h անձնաւոր փխ անձնաւորեաւ S գիր urp. գերի WαηΦl գերի փխ գիր βϑ գերի urp. գերի (ϑ գեր)

144 A մածմունք urp. մտածմունք γ մտածութիւնք urp. մտածմունք

145 W ստաւդ H զայրացուցօղ Zqtu զրոյց Γ զրոյք

146 LN եպարանաց ABFGHPTUαβϑστφΣΦ խծբիծ C խծբիծ urp. խծբիծք R խցբիծք N խելագարութիւն NVWZbghlm խնդիրք S խնդիրս s խնդիրք urp. խնդիր

148 LSδτ սպառնաց

149 N ըմպահականաց V ըմբահականաց Fγ պատմութիւնք s պատմութիւն urp. պատմութիւնք

150 Y որ զխաւարին փխ որս խաւարային F խաւարին փխ խաւարային

151 h վեհ փխ վիհ C անդունդք urp. անդունդ V անդունդ e անդունդունք փխ անդունդք

152 KRϑ ուղղկցութիւն nqtux սպաննողաց N յիմարութիւն AFGNQUβλΦcfhx ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած օրինակներն ունեն բարբանջմունք

153 Z վայրք Γ յարկք

154 Γ շանուածք սասանեալք

155 M աներևոյթ փխ ծրեւոյթ λ երևոյթ urpվ. աներևոյթ h փախելի Rr շողոքորդ V շողաքորթ BCEFαλ անուիա urp. (EF urpվ.) անոպա φ անոպայ urp. անուիայ Γ անուիեայ

156 Γ բարձրելոյն

157 ABFHΣΦ խոստովանական բանից C խոստովանողական բանից urp. բանից խոստովանողական EG խոստովանողական բանից σ խոստովանական բանից urp. խոստովանողական բանից h բանիցն NOSWYZγηϑλΓabcefgms խոստովանողական Tτ խոստովանական urp. խոստովանողական qtu կանոնադրութեան

158 K սերմանեաց փխ նախասերմանեաց Lchikr ժողովս փխ ժողովողս Z ժողովալոյն s ժողովողն urp. ժողովողս

159 tu դարձելոցն Z զղջմանց s զղջմանց urp. զղջման

160 VW չիf մի UZ ոք պարծեսցի

161 G բամբասաւորաւք urp. բամբասանաւք N բամբասաւորաւքն S բամբասանաւորօք U բամբասաւոր ոք փխ Բամբասաւորաւք

162 L զնկեր h խոցոտելովք

163 a քաւղով ծածկեալ

164 LNZΓ զկերպարանս s զկերպարանս urp. զկերպարանն

165 λ զոչախորժելիս ABEFGHPUφΓΣΦqtu ախորժելիսն C ախորժելիսն urp. ախորժելիս J զախորժելիս M զախորժելին ikr ախորժելի h ստեղծիչն q զստեղծիչն c գործէ փխ կատարէ

166 U չիf արդ τ որ ոչ նա P ոչ այնքան մեղաւոր որքան urp. այնքան մեղաւոր որքան TZω մեղաւոր փխ մեղաւ αηϑμΦ մեղաւ urp. մեղաւոր s մեղաւոր urp. մեղաւ T է որքան Z զղջացեալ s զղջացեալ urp. զղջացաւ

167 PWδϑ ի սպառ dr պահարակեսցի h պահարակեսցէ r այնր փխ այրն s այրն urp. այնր L չիf այն

168 U յուսադրութիւն λ յուսադրութեանն Γ տէրունի urpվ. տէրունական cefhpx տէրունական փխ տէրունի ikr յոտսն ABEFGHσΓΣΦbc դիմեցելոյ C դիմեցելոյ urp. դիմեցելոց K դիմելոցս MNOQUVWZγλφadefgiklmnprtux դիմեցելոյ R դիմելոց urpվ. դիմեցելոց β դիմեցելոց urp. դիմելոց μτs դիմեցելոց urp. դիմելոյ ω դիմելոյ

169 u ի յայցելութիւն R անբաժանելեաւ urp. անբարժանելեաւ dk անբարժանելեաւ x անբաժանելեաւն

170 A կենագործեալ urp. կենագործել CGHWΦc կենագործեալ Γ կենագործել urpվ. կենագործեալ cfhp կենագործեաց s զանտ urp. զանդ N զանխոստովանեալսն փխ զանդ խոստովանեալսն

171 Γ նախակենդանեացս փխ ահա կենդանեացս β կենդանացս A աւետիք urp. աւետիս F աւետիք

172 FZ մաղթել Γ մախթեալ Σ պարտաւորիս F իմաստութեան

173 S մեղանաց CEFHNOUWZβστbcdfghiptx մասնակարգեալ փխ մասն կարգեալ μ մասն կարգեալ urp. մասնակարգեալ

174 MNORVWΓabcdefghiklmnpqrtux զնուազ Y զնուասա փխ զնուազդ αφ զնուազդ urp. զնուասա (φ նուասդ) V բանագրութեան ABCEFGHRVWσΣΦt չիf ի A B CEHMNOPVWλΓabcdefghiklmnpqrtx յերջանիկն βΣ յերջանիկն urp. յերջանկին

175 OV նիւթեացի P յանցաւորութիւն (U յարդարութիւն) փխ յարգաւորութիւն VWΓbgm յարգաւորութիւնք

176 M գերաշխարհայն (T գեր աշխարան V գերաշխարհան) փխ գերաշխարան Q գերաշխարհական urp. գերաշխարան

177 N խնդրելոցս փխ խնդրոցս P ի քո kr ոք փխ քո mtu ընարեալ U վիհ փխ վեհ RSWXYβδλωΓfgkmqru արքայորդոյն

178 N միաձինդ Z յաւրինակեցեր

179 CTαφ յարեան urp. յորոյ (Tαφ յոր) արեան J յոր արեան Xδ յոր (δ որ) յարեան urp. յարեան Z կցորդութիւն

180 VWZ քո s քոյ urp. քոյոյ

181 V ստեղծողին E փառս urpվ. փառսդ cfh փառաստ u փառ

183 C խորհրդոցն urp. խորհրդոցդ MVWλabgm խորհրդոյն NO խորհրդոյն R խորհրդոյ urp. խորհրդոցն A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի JKLOSTXYZαγδηϑμστφ ձեռագրերից, ունեն խորհրդոցն Pβ ողորմեալս

184 Y բազմապատուս RWh առակագրութեամբ (Z ձառագրութեամբ) փխ առակագրութեամբ

185 Fx զաստուածութիւն N քարոզել Γ քարոզեալ urp. քարոզեաց F մատեանս s մատեան urp. մատեանս

186 ORWXYδλτωfghikr եկեղեցոյ W հետաքրութեան փխ հետս բարութեան Nr բարութեամբ d բարութեան

187 S մատչեալ V մատչիլ Σ մատել urp. մատչել

188 i ի յողորմութենէ

189 ACEGΦ յանյուսութեանն B յանյուսութեանն urp. անյուսութեան Or անյուսութեան U անյուսութիւն ZΣ յանյուսութեան s յանյուսութեան urp. անյուսութեանն ABCEFGHRVWZϑσΣΦ չիf ի յղձից r յղձից

190 A զէնպ Z զղջման Γ զղճմանն s զղջման urp. զղջմանն

191 U յոյշ FGL բերել μ բերեալ urp. բերել λ ճառելի փխ անճառելի

192 ABCE զգիութիւնն Wh ողջունեացս Y ողջացուցեաս փխ ողջունեացս fikpr ողջոյնեացս

193 W կոշկոճեալն λ զկաւշկոճեալն B բամբասանացն urp. բամբասանաց A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի Taδηϑμσφω ձեռագրերից, ունեն բամբասանացն

194 UZ երանութեամբ s երանութեամբ urp. երանութեան NP վերարժանացոյ

195 O յոգնահիւան փխ յոգնահոսան F արտասուաւք JKPSYαγδϑστφ արտասուացն η արտասուաց urp. արտասուացն

196 h ի մէջ B յատակ Σ յատակին N չիf իւր U խրախճանութիւն

198 C կրիցն urp. կրից F կրից h գերագանցեալ FNSx հոգւոյն V յոգւոյն Y հոգոյն e [ոգւ]ոյն բառից միջև տող 226-ի պատրաստել ի բառերը ձեռադրել ունի ուշ գրչությամբ Y հեզութեամբ փխ հեծութեամբ

199 ABEFGHVX չիf ի CR յաչաց urp. ի յաչաց τ ի յաչաց urp. յաչաց V աչաց O բանից քոց AG արտաւարախոր (H արտօսրաթոր) փխ արտաւար BC արտաւարախոր urp. արտաւար t յարտօսր

200 Σ չիf Աւռ AGH չիf Աւռ որ BC մերովս urp. աւռ որ մերովս U որով l ողորմելովս փխ որ մերովս r միովս փխ մերովս ABCGHUVWXZϑσΓΣΦe, չիf ի s յիւրն urp. յիւրն U ախտակրեսցի յիւրն N յիմն փխ յիւրն

201 UZ երկայնամիտ U դնէ ողորմութեամբ փխ ներողութեամբ

202 O յանյարմարն s զանյարմարն որ NWλags ի փխ առ V առ ի ikr կարդացեալ փխ կարծեցեալ Z սաղմոսին s սաղմոսին urp. զսաղմոսին Σ բարեբանութեան

203 ikr հոգոյդ փխ Որգւոյդ τ որգւոյ քո urp. որգւոյդ

204 S յաղխքատս ikr աղքատացս s ժողովրդեան urp. ժողովրդոց

205 ABEFαΣ պեւետիկոս C պեւետիկոս urp. պւէտիկոս γ պևետիկոս a պւետիկոս fp պւիտիկոս g պիետիկոս h պաւիտիկոս փխ պուետիկոս x պվետիկոս Γ շնորհ urp. բարեշնորհ A Սողովնի urp. Սողոմովնի Sh Սողովնի փխ Սողոմոնի q Սաւղոմոն

206 λ ամենայնի r յամենայնիւ

207 Ufhp կենդանիւք Γq կենդանաւք F առ փխ ընդ G առ urp. ընդ Nm աղերսեալ s աղերսել urp. աղերսեալ AFHδΣ ընդ փխ առ BCGσ ընդ urp. առ

208 K զոր և V անտեսէ (β տնաւրինէ) փխ տնտեսէ

209 TγθτωfhklmqX աւստացոյն Z աւելաստացոյն փխ Աւստացւոյն r աւստացուոյն t օստացոյն J ստեղծեալ urp. ստեղեալն

210 C բազմահրաշաւորն urp. բազմահրաշաւոր U բազմահրաշ աւուրն փխ Բազմահրաշաւորն PUh մարգարէ անճառն փխ մարգարէաճառն Cs պատմագրութիւն urp. պատգամագրութիւն U պատմագրութեամբ β պատգամագրութիւն փխ պատմագրութիւն

211 He₁ աստուածութեան λ զՍողոմոնն Z ողորմել

212 W քանզի փխ զի Γ աղաւթեալն λ վասն նորա քան թէ չարախաւսելն փխ քան ... նորին V չիf քան չարաբանելն C չարաբանելն urp. չարախօսելն FMNPWZabcdfghilpqtu չարախաւսելն (k զչարախաւսելն) փխ չարաբանելն S չարաբանեալն βs չարախաւսելն urp. չարաբանելն θ զչարաբանելն urp. չարաբանելն OVYΓ նորա

213 N մեծաւ

214 a այսմ hr հնծութեանն

215 N զիմս իմն h գոչէ (u կոչումն) փխ գոչումն

216 ηx եթէ ABEFHJNOTUWZγθλστωgiklmr դատել μ դատել urp. դատեալ ABCEFGH₂ΣΦe₂ գործոցն

217 Z դատիս փխ քո ճանաչիս t ճանաչես

219 τ որչափ urp. որքան RWγ քո

220 c զի փխ Քանզի Ταδθμσφω երկրորդիս βτ երկրորդաւս urp. երկրորդիւս MUr ողորմութեամբ փխ ողորմածութեամբ

221 YΣ սաստկութեամբ

222 chp չիf քաղցրութեամբ H գիտութեան փխ գթութեան

223 η ձիր փխ ձրի RVWλbgmtu յաւէտ մխիթարել Γ յաւէտ մխիթարել urp. մխիթարել յաւէտ s մխիթարեա L չիf յաւէտ U զորամեցեալքս

224 NUλΣfpqtu համաշաւեղ C տոչորման urp. տոչորմանն N տոչման (qrtux տոչորական) փխ տոչորման Yr անբժշկանի f անբժշկական

225 h փրկութեանն R նորոգես

226 KZθωs քաւել σ քաւեալ urp. քաւել KZθωs պատսպարել δ պարսպեալ փխ պատրսպարեալ σ պատսպարեալ urp. պատրսպարել ABCEFGLSUXYΣΦ մեղսակործան H միւսակործան փխ մեղսակործան h ի խորտակմանէ Z սաստակմանէ փխ խորտակմանէ s սաստակմանէ urp. խորտակմանէ

227 ABJLMβσΓΦ միայնոյ C ըսկըզբանդ urp. սկըզբանդ և անըսկըզբանդ γ չիf եւ անսկզբանդ H անսկըզբանդ

228 AC եւ urp. ընդ սկզբանդ (C ըսկըսբանդ) եւ Γ չիf Ընդ սկզբանդ U անսկզբանդ փխ սկզբանդ V անսկզբնաւորիդ (τ սկզբնականիդ) փխ սկզբնաւորիդ

229 O ի միում Zs մի փխ միում

230 Y չիf եւ ABEFGHσΣΦ պատիւ փխ իշխանութիւն C պատիւ urp. իշխանութիւն N պատիւ և իշխանութիւն h չիf յաւիտեանս C յաւիտեանս urp. յաւիտեանս յաւիտենից MNOPRVWZβΓabcdefgiklmnpqrstux յաւիտեանս յաւիտենից

231 Uλσhs չուենե տողը

Բ Ա Ն Խ Թ

Վերնագիր.

A սխալմամբ նամարակալված ΛՀ փխ ΛԹ K նամարակալված ՈՐ փխ ΛԹ BEKORWβλσbghmqtx վերնագիրը կրճատ M վերնագրի փխ կետեր Τδηωns նամառոտագրությամբ i նորին Գրիգորի խաւսք ընդ աստուծոյ փխ վերնագրի P չիf Վերստին ... բանի NUσbt հեծութիւն h հեծութեանն B Գրիգորի փխ հսկողի x Առնու փխ առ նոյն B աղեր (H մաղերս) փխ աղերս LNUVYβΣhrx բան r չիf ի QZΦ սրտէ

2 Y քումդ r պատկերին ABCEGHTΣΦ վերնումն

3 U լոյս

4 W կապեսցէ փխ կապտեսցէ σ գուտզն f գոտոզ h զարդ Γ փշման P քո շնորհի

5 f չիf ի P պատկերէ փխ կերպէ

6 δ մահկանացուի փխ մահացուի

7 Σ գրել urp. գրաւել Φ գրել փխ գրաւել U նոյնն

8 BGLPUσΓdfn բայց փխ բաց g բայց urp. բաց F աէր փխ Քրիստոս Σ աէր urp. Քրիստոս

9 E բռնադատ փխ անբռնադատ a չուենի [անբռ]նադատ բառից մինչև գլխի վերջը U հնազանդեցուացես h քաղցրութեանն

10 Y զկարծիս փխ զկարիս τ զկարծիս urp. զկարիս NΓ ամենակարդ (U ամենակցորդ ασφω ամենակատարդ h ամենակարդդ) փխ ամենակարդ θ ամենակատարդ urp. ամենակարդ N բանիս Uikr բանի

11 bemqu արեամբ Vs քով λ չիf քո S մարմնովդ urp. մարմնովդ քո W մարմնովդ քո

12 ABFGΣΦ սահմանադրեցեր (E սահմանադրեցեր Z սերմանեցեր) փխ սահմանեցեր ABC սահմանադրեցեր urp. սահմանեցեր CGHKΣΦ կենացս F կենացս urp. կենաց

13 W կցորդէ զգրելով փխ կցորդ քեզ գրելով A գրով urp. գրելով EH գրով փխ գրելով Φ գրելով urp. գրով

14 ABCEFGHJLUXYαγδσφΣΦqu քո (քոյ)

15 C զննման urp. զննանդ Σ յիշատակաբ U չարչարանաց քոց փխ քո չարչարանաց

16 Oδ համարձակեցար

17 U չուենի տողը

19 Zh տուր s տուր urp. տուրս OY չիf քոց λ քո urp. քոց FGVZαδθλμσφω հրաշս

20 O իրովն SW իւրովք WβΓhl զարդիւք H ոչ հրեշտակացն Z հրեշտակաց γ հրշտակացն s հրեշտակաց urp. հրեշտակացն Zs պայծառութիւնք

21 H չիf որ C նոսա urp. սոսա MNOQVWαβγδθλστφωbcehqtux սոսա (Γ սոսին) փխ նոսա Γ չիf նն

22 x զսահմանն M լայնութեանն Z լայն կըշռութեան փխ լայնութեան V որք P նմանէ Sλ չիf նն N եղեալութիւնք

23 Pηλωg ախիւքն δ աղիւքն (hr ահիւքն) փխ աղխիւքն V որք h անբանութիւնք փխ անբաւութիւնք

24 RUVλτbcghik այսքանիւք Γ վեհաւք T իմոյ Y կարեկցութիւնք

25 QU չիf սուրբ N մարգարեին λ քաղցրութեան Nδλm բարութեան Z բարերարութիւն փխ բարութիւն d բարւութիւն

26 r չիf աստուած իբրև զիս կարող ABEFGHσΣΦ կարող իբրև զիս C կարօղ իբրև զիս urp. իբրև զիս կարող

27 FZfps զանաւրէնութիւն

28 Z արդ ահա ABCEFGHWαμΣΦ բարերարութիւնդ Kθσω բարերարութիւն Zfhpx բարերանութիւնք (η բարերանութիւն) փխ բարերարութիւնք Γq բարերարութիւն քո s բարերարութիւնք urp. բարերարութիւնդ

29 Zrx խորհրդոց

30 ABEFGHΣΦx խոստովանել եւ թարգմանել (Թարգմանել) C խոստովանել և թարգմանել urp. թարգմանել O թարգմանեալ S թարգմանեալ ω թարգմանել R խաւսիւք urp. խաւսիւքն Γ նիւթական Wγbgm լեզուաւ

31 V այդի ACEGHRΣΦ քում Bs քում urp. քումդ E գթութեանցդ L յաւր ինչ փխ յաւրինիչ

32 i չիf եւ N զհնացեալսն δ զհնացեալս h հնացեալն U անտէն փխ անդրէն s անտէն urp. անդրէն

33 V առաջնում λ յառաջնումն ABEFGHLNSXYβτfhikr պայծառութիեանն C պայծառութիեանն արբ. պայծառութիեանն U քանզի փխ քան, ստեղծագործեալ W ստագործել փխ ստեղծագործել

34 ik չիf զի σx յամենայնի

35 Z բանք, չիf քո u ոք փխ քո N ազգել ABCGHIΓΣΦ զաւրութիւն (F զզաւրութիւն) փխ զլրութիւն MNOVWZλΓbgmpu գործոյն s գործոյն արբ. գործոցն

36 x չիf բարեգործ

37 J ստացուածս արբ. ստեղծուածս γ ստեղծուածս փխ ստացուածս δ ստացուած x փրկութեան

38 Z խրատամբ

39 V օրհնարանեալ փխ Աւրհնաբան Εγδθμσφω աւետեացդ JΤαβ աւետեաց արբ. աւետեացդ J քոց արբ. քո TZαγδθμσφω քո s քո արբ. քոց Σ ձայն արբ. ձայնի Φ ձայնի δ քաւելոյդ արբ. քաւելոյդ Σ քաւելելոյդ W շնորհք η շնորհի h ծանուցար

40 Vs ողորմութեանդ V լուսով δ լուսոյդ F լուսոյ քո AG ուղղեալ BC ուղղեալ արբ. ուղղեալ E ըղըրձեալ b աւղղեալ c ուղղեալ արբ. ըղղեալ e ըղղեալ h ըւղղեալ q ըղըրձեալ արբ. ուղղեալ

41 Uτ քանզի փխ Քանի ի Γ սեղծանելոյն

42 MU մին s մին արբ. մինն

43 NRVWβγc առաջնովն s կոչմամբ արբ. կոչմամբն Bβ երախտաւոր արբ. և երախտաւոր R և երախտաւոր արբ. երախտաւոր A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներ, բացի HJKLOQSTXYαγδηθλμτφω ձեռագրերից, չունեն եւ Γ երախտաւոր է

44 EJαμ կերպացուցելոյն արբվ. (Jμ արբ.) կերպացուցանելոյն HMNPUVZβγδηλωefhpqstux կերպացուցանելոյն Qτ կերպացելոյն φ կերպացուցելոյ (դրել է արբագրման նշան, բայց չի արբագրել) Γ կերպացուցանելոյն c կերպացելոյն արբ. կերպացուցանելոյն C և քաւիչ արբ. քաւիչ

45 Γ նորոգելոյն

46 Ft ըստ փխ Ընդ LNPUτ հաստատելոյն փխ հաստելոյն Γ հաստելոյն C և ողորմած արբ. ողորմած

47 C և հնարաւոր արբ. հնարաւոր

48 WΓ աւրինելոյն (Z յաւելուածոյն) փխ յաւրինելոյն C և հեղ արբ. հեղ V. քեղ փխ հեղ

49 C նկարագրելոյն արբ. նկարելոյն MNOPRVWZλωbcdefgiklmnpqrtux նկարելոյն (β նկատելոյն Γh նկարելոյն) փխ նկարագրելոյն δs նկարելոյն արբ. նկարագրելոյն Γ և բարի ընդ բարկացելոյն ամենազաւր

50 Γ առաջնորդելոյն K չիf եւ C և լոյս արբ. լոյս

51 L ստածելոյն (N ստեղծելոյն) փխ ստածելոյն Γh ստածելոյն ABEFGHKNOUZγηθμσωΣΦhsx եւ հովիւ CJμ և հովիւ արբ. հովիւ

52 Γ դարմանելոյն J և խնամիչ արբ. խնամիչ Zγh և խնամիչ

53 Γh պահելոյն ABEFGHγΣΦ եւ բժիշկ CJ և բժիշկ արբ. բժիշկ

54 M ձեռնկալութեան r ձեռնկալութիւնն Q զաւրաւոր փխ զաւրավար

55 Mr անպարտութեան Ph պարտութեանն փխ անպարտութեանն J և թագաւոր արբ. թագաւոր γ և թագաւոր φ չիf թագաւոր

56 φ չիf Ընդ արարչութեանն h արարչութեան J և քաղցր արբ. քաղցր γ և քաղցր

57 Γ ամենատես փխ առատ

58 Γ անսալոյն

59 Γ բարկանալոյն u բարկալոյն փխ բարկանալոյն

60 LRW կարեաց FL վշտակցելոյ UWb վշտացնելոյ փխ վշտակցելոյ Zδs վշտակցելոյն Γ վշտակցելոյ

61 NWΓm անձանձելո (անձանձելոյ) U յանծածկելոյ փխ յանձանձելոյ Vik յանձայանձելոյ Z անձանձելոյն f յանձանցելոյ r յանձնյանձելոյ LSZXYτΓiks զքոյն

62 τ զերագունակ փխ զերունակ Γ զորովոյն

63 V սպառ փխ անսպառ ABCEGHMOQVσωΓΣΦikm բարութեան d բարութեանն Γ յաւիտեանս փխ յամենայնի

64 H ոչ LZτs չիf իսկ U իսկն

66 LSX արդ փխ այժմ Z այժմն ABEGHΣΦ զՀոգիս C զՀոգին արբ. զՀոգի s զոգի արբ. զՀոգիս RWY մաղթողի N մաղթողիս Մարտիրոսի W ի տազաւարաւ մարմնոյս ABEFGHOQσΣΦ տազաւարաւ մարմնոյս C տազաւարաւ մարմնոյս արբ. մարմնոյս տազաւարաւ

67 Z անդէն փխ անդրէն Γ ի յանարատութիւն

68 HMNVWλΦbg սրբութեամբ μ սրբութեանն Σ սրբութեամբդ Γ լինելութեամբն r լինելութեան

69 ACEGλμΣΦ աճեցունն B աճեցունն արբ. աճեցուն ABEGHηΣΦ տուչութիւնն C տուչութիւնն արբ. տուչութիւն SUW տուչութեան Y տվչութիւն λqtx տրուչութիւն

70 V անսահմանելեաց MNOVWλΓghlmstux քոոցդ (քոյոցդ) A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի JLZαβγδηθμστφω ձեռագրերից, ունեն քոցդ V սքանչեաց փխ սքանչելեաց

71 U դանցելոյ VZ զանցելոցն βen զյանցելոյ LSVXZτ հնոց ABEFGHμωΓΣΦcfhp տառերականացն C տառերականացն արբ. տառերականաց

72 Z չիf ընդ, ճառելոյ h ճառելուցս n ճառելոցս s ճառելն J պիւս արբ. պիւս Qλτ պիւ LSXYωΓ մեղացն r չիf մեղացս

73 r չիf Որքան մտացս P գմտացս VZs թև Hg ընդանայ NRVWλbetfux զանըմբերելիսն փխ զանբերելիսն P յիշակել փխ յիշատակել

74 u արդարացոյց

75 τ պատմելոյ UZs իմ ինձէն Γ ինձ արբ. ինձէն WY զանձինս W չիf իմոյ m զբիծ

76 MLSXYδτ զամպարշտութիւնս (զամբարշտութիւնս) N զամպարութիւնս փխ զամտութիւնս) W մեղաց փխ մեղանաց YΓ բարշտութիւնս H խոստովան եղելոյս փխ մեղանացս N խոստովանելոյս

77 Φ ծածկապէս փխ ծածկատես

78 Φ աւետաց

79 ikr նախնում u կարատացոյց

80 UV երանելովն u երանով փխ երանելով UV սաղմոսիւ β սաղսոսին Y փրկութեամբ փխ մկրտութեամբն Zeqrstux մկրտութեամբ

81 βλΓ միշաւ Zωh մեղացն

82 H ձեռք

83 JKLδημσφωikrt ծանր β ծանրս արբ. ծանր C առնելով արբ. ունելով L առելով Χλ ունելով արբ. առնելով τ առելով արբ. առնելով A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներ, բացի JKαδηθμσφω ձեռագրերից, ունեն ունելով փխ առնելով U զբեռնս

84 Y աւրհնաբանելոզ ω աւրհնեալ փխ աւրհնաբանեալ

85 K յաւրինաց մեղացն և մահու աղաչեմ զքեզ ամէն ամենայնի Γ աղաչեմք E չիf զքեզ, զամէն արբվ. զէրդ AB ամենի փխ ամենայնի HSYτ յամենայնի tu յօրինացն m չիf յաւրինաց... մահու Ftu մեղաց

86 Y և քաւ m չիf Քաւ լիցի βէ b եթէ C տկարութեամբ արբ. տկարութեան JV. տըկարութեան b սահմանաւն

87 ikrx ճշմարտութեամբդ P իբր

88 Y չիf ուր GO քաւութիւնն E թագաւորեալ է Y չիf է LZ թագաւորել u վտարկեալ Ne է փխ են S մեղք արբ. մեղքն UβΓΦbgm մեղքն

89 x չիf ի λ կենդանի արբ. տէրունի Gh յաւահաւութիւնն

90 ABEGUΣΦ քոցդ C քոցդ ե.ր. քոյոցդ H քոյդ GW շնորհացդ LSXY պատիրք փխ պարտիք OWλbgmtu պարտիքն τ պատիրք արբ. պարտիք

91 δ գոլ ABEFGΣΦ անհնարաւորութիւն (P անհնարին) փխ անհնարութիւն Cσf անհնարաւորութիւն արբ. անհնարութիւն s անհնարութիւն արբ. անհնարաւորութիւն

92 Z չիf Այլ ամենեւին լուսաւորութիւն Σ այլ ամենեւին լուսաւորութիւն ունի լուսանցիւմ՝ ուշ գրչութեամբ SYZτ՞՞gqstu բաւանդակապէս U բաւբնդակապէս φ բովանդակէս (տեղ է բողել, բայց չի արբագրել) H բովանդակապէս զաւրութիւն արբ. բովանդակապէս

93 λ անպատմելի փխ Անպարտելի CΣ կարողութիւնն E կարողութիւնն արբ. կարողութիւն

95 h ողորմութիւնն

96 CENΣ աբթայութիւնն H անծեղծութիւն f անեղծանութիւն փխ անեղծութիւն Q յաւիտեան

97 AGUλμg չունեն տողը R ամէն կրկնված

ԲԱՆ Ծ

Վերնագիր.

Κ ևամարակալված ΘԳ փխ Ծ EHKNPRWβλσabimtux վերնագիրը կրճատ Μ վերնագրի փխ կետեր QTδηωոq ևամառոտագրությամբ Utb *հեծութիւն* x *Առնու* փխ *առ նոյն* LUVYΣhr *բան* r չիf *ի* Z *սրտէ*

1 W չիf *որպէս* Ν չունի *Քրիստոսի* U *փրկութիւն ոգւոց* XYZωfgkmu *ոգոց* γ *հոգւոց* m *փրկութեան*

2 p *զուարճութեան*

3 JUWβλΓabcdfiklmp *արաւսեկին* L *արաւակին* ABHTΣ *նշոյղից* FPQRUWδθλμσΓcefhikqrx *նշողից* GτΦ *նշոյլից* Κ *նշաւղից* LNSXYZαγbgmntu *նշուղից* r *արևոյ* U չիf *երբէք քաղցրութիւն* h *քաղցրութեան*

4 U *խոստովանութեանց* WΓ *ծածկութեանց*

6 ABEFGHOWωΣ *եւ* փխ *Զի* C *եւ* urp. *Զի* Ν չիf *Զի* Η է *աւգուտ է* JKLQRTδ *քեզ է* Κ *մաքրութիւն*

7 QV չիf *ընդ* MNORWXYZβγλστωΣcefghiklmrt *փարիսեցոյն* S *փարիսացւոյն* Β *դատեսցիս* urp. *դատապարտեսցիս* Jγ *դատապարտեսցիս* U *դատիցիս* Γ *դատեսցես* u *դատեսցի*

8 G չիf *եւ* Lλ չիf *կամ* Ν չիf *զիս*

9 τ *դատեցայց* urp. *զովեցայց*

10 Z չիf *ասի* FKNUβadpr *պարսաւել*

11 δ *երից* W *երից էր* LZs *կրկնել* Zλgs *զանձին* ABEGHLSXYΣΦntu *եղկութիւնն* C *եղկութիւնն* urp. *եղկութիւն* g *նեղութիւն փխ եղկութիւն*

12 μ *զի կամ* urp. *եւ կամ* HN չիf *կամ* E *որբոյն փխ սրբոյն*

13 F չիf *ի* V *յիշատակաւորն փխ յիշատակ աւուրն, մեծ*

14 OW չիf *կամ* r *իբրև* H *արդ արդեաւք* ΓΣp *արդիւք* P *իմաստի փխ իմացի* Γbgr *շրթամբ* CE *նսայայ* urp. *(*E urpվ.*)* *նսայի* P *Իսայի փխ նսայի*

16 eqt *մարմնով*

17 γ *կաբեկցել* Σ *կցորդեալ* urp. *կարեկցեալ* W *հայրն* Zs *աղաւթելով* tu *աղօթեալ*

18 J *յորս* urp. *յոր* Z *առակ (*rx *առ աստուած*) *փխ առած* s *առակ* urp. *առածն*

19 η *եթէ* Fλs *իմաստնոյ* Γ *իմաստուոյն* tu *իմաստնւոյն* W *տուն*

20 λct *անմտի* W *տուն*

21 FGNRSUXΓdhx *զսխալեալն* ABCEFGHσωΣΦ *յանձին ոյն անձին* urp. *յանձին*

22 U *ամենեցուն իւրում փխ ամենից ինքեան*

23 φ *արքայիցն*

24 β *զիւր* ω *զիւրն կրկնված*

25 ABEFΣ · *առախտակիր (*V *անախտագիր*) *փխ անախտակիր* CΦ *առախտակիր* urp. *(*Φ urpվ.*)* *անախտակիր* Z *զանախտակիր* a *ախտակիր* urp. *անախտակիր* Zs *գոլով* h *գոյլ* δ *բնութեան*

26 δ *զութիւնն* urp. *զուարդութիւն* g *զուարդութիւն*

27 ABEGHΦ *աւետիք* C *աւետիք* urp. *աւետօք* ապա urpվ. *աւետեաւք* UΓ *աւետիւք* β *աւետեւք* λ *աւետաւք* Σ *աւետիք* urp. *աւետիօք* N *յուսոյս* Γ *յուսոյն* H *առաքելոյն փխ ասացելոյն* U *ասելոյն* Γ *ասացելոյն*

28 Γ *առաքելոյն* Q *ուսեալք*

29 E *ահա ըստ* urpվ. *ըստ* cfhp չիf *ահա* Q *տրտմիս* U *տրտմեսցիս* λ *տրտմեցեալ* σ *տրտմեցցի*

30 Γ *յաւէտ ըղձալի է ինձ* H *ըղձաղի*

31 HΦ *խրատ* V *խրատան փխ խրատն*

32 Z *երկրորդեաց իսկ*

33 N *նստեալ* UVblm *նստիլ* W *նստելով* h չիf *ոչ,* չիf *բարձին* U *բարձիցն* L չիf *հպարտից* Uωr *հպարտիցն*

34 E *ամպարշտաց* W *ամբարշտաց* C *ժողովելոց* urp. *ժողովեցեալոց* JMNPTUαβδθΓcefikpqsux *ժողովեցեալոց* L *ժողովեցեալոցն* SYγt *ժողովելոցն* X *ժողովրդոցն փխ ժողովելոց* τ *ժողովելոցն* urp. *ժողովեցեալոցն*

35 γ *ուխտի փխ Ուստի* Zs *և Դաւիթ և* X *Երեմիաս*

36 C *կանոնի* urp. *և կանոնիւ* NTαδθλσΓ *կանոնիւ* τ *եղեալ փխ հաստատեալ*

37 U *սրտիւք* X *և ընդ պատկառելոյն* urp. *պատկառեալն* Y *և ընդ պատկառելոյն* S *ընդ պատկառելոյն* Zabkrstu *դիմաւք փխ մեղաւք* e *մեղաւք* urpվ. *դիմօք*

38 V չիf *ի* L *կապուցեալ փխ պակուցեալ* Zs *պակուցեալք*

39 C *յետնոյն* urp. *յետնոց* E *յետնոց* Y *յետնոյն* V *հաւասարիլ* WZs *հաւասարել* ABFHVΣΦ չիf *ի* C *յերկրի* urp. *ի յերկրի* r *կամ փխ կամաւ* NYβhr *խոնարհութեանն* U *խոնարհութիւն* x *խոնարհութեամբ*

40 p *պարարեալ* urp. *պար առեալ*

41 K *ով փխ Որով* Lτ *նախադասեալն* U *բազմականին* u *բազմականս* N *երանութիւն* d *երանուութեան* p *երանութեանն*

42 K *համարձակեցայց* urp. *համարձակեսցի* Γ *եթէ փխ թէ*[1] SXZΓhs *եթէ փխ թէ* Z *նոքա փխ նա* s *նոքա* urp. *նա* UZλs *հետևել*

43 N *ի բամբասանաց ի* W չիf *բանի*

44 A տողն ունի տողամիջում և լուսանցքում Zs *վեհս (*Γ *վեհսս*) *փխ վէսս*

45 Jcdehlpqx *ի յիս* A *մերձանար* LSYk *զի մաքուր*

46 r *զանկշիռ* AFGHKUστΓΣΦhx *խոնարհութեան* BC *խոնարհութեան* urp. *խոնարհութիւն* ABFGHσΣΦ *Դաւթի երջանկին* C *Դաւթի երջանկին* urp. *երջանկին Դաւթի* N չիf *երջանկին Դաւթի* h *երջանիկն Դաւիթ* u *նպատակ փխ նպաստ* Zs *առնել*

47 Zs *և ասել* N չիf *ընդ* FLOPSTWXYZδηλμτφωclns *իբրև* g *անասուն* ΓΣ *համբերեցայ առաջի քոյ*

48 Γ *հանգեալ փխ հերքեալ* N *գայութենէ փխ զգայութենէ* Zs *զգայութեանց* βλΓhx *սգայութենէ* HNSUZXYst *ինձ չարիք* O *ինձ չարիք ինձ* W չիf *ինձ*

49 ABEFGHσΣΦ *իմ յերեսաց* x *իմ ի յերեսաց* C *յերեսաց անզգամիս* urp. *ի յանզգամիս* ABEFGHRVWZθστΓasx չիf *յանզգամիս* ABEFGHVWσΣΦx *անզգամիս* s *յանի* ABEFGHVWσΣΦx *անզգամիս* urp. *անզգամիս* A *անբժշկութիւն զգամիս* urp. *անբժշկութիւն* BCEFGHσ *անբժշկութեան* W *անբժշկութիւնն* s *անբժշկութիւն* urp. *յանբժշկութիւն*

50 AΣ *եւ կրկնված* P *զայլ* Y *ի յնտրելոց* EFHVσ չիf *ի* Γ *յայսորստանի*

51 W *զկամաւոր, կշտամբութիւնն* A *և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի* FJLQSUXYZαγδηθλστφω *ձեռագրերից, ունեն կշտամբութեան* S *մեղապարտութիւն* h չիf *մեղապարտութեան* F *անձացն* KLXr *անձանց* ABEFGHKσΦ *անարատից* C *անարատից* urp. *անարատից* δ *անարարից (*tu *անպարտից*) *փխ անարատից*

52 Z *քահանայի մեծի* ABEFRσ *մեծ* CN *մեծ* urp. *մեծի* Γ *ինձ զէն փխ ինձէն* AEFG չիf *առեալ* BCU *բարբառիմ* urp. *առեալ բարբառիմ*

53 F *եթէ ոչ և* N չիf *եւ* Lτ *եմ փխ իցեմ* u *իցիմ* tu *ամբառնալ* ZΓx չիf *ի վեր* a *առ* urpվ. *առ քեզ*

54 Cβ *ճշգրիտ* urp. *ճշմարիտ* HJLMNPVγλΓΣΦafhikmpqstux *ճշմարիտ փխ ճշգրիտ*

55 Y *զիմ* Yλ *խառնել* δ *խաւսեալ փխ խառնեալ* s *խառնել* urp. *խառնեալ* ABEFGHσΣΦ *նոցուն* C *նոցուն* urp. *նոցին* M *նոցայն* Y *սոցին փխ նոցին* ep *նոսին*

56 F *նոցայոցն* urp. *նոցայնոցն* QγΓn *նոցայնոցն* Y *սոցայոցն փխ նոցայոցն* Z *զիմոցս փխ զաւ իս* Γ *դատնութիւնն*

57 J *հեծեցից* urp. *հեծեծեցից* MOQλdikrt *հեծեցից* R *հեծեծեցից* urp. *հեծեցից* β *հեծեցեցից* γ *հեծեեծեցից*

58 W *ոչ է փխ չէ* K *պիտոյ* U *գարշութիւն* h *գարշութեանն* U *գոյնոյ*

59 U *տգեղութեան* tux *աղտեղութիւն փխ տգեղութիւն*

60 K *արդարև փխ արդ*

61 λ *անգիտութեամբ փխ անմտութեամբ* Γ *քեզ փխ քո*

62 P *սղխալեալ* Γ *սղալեալ*

63 V *նայեաց*

64 Γ *որպէս* urp. *որպէսն* LMSXYhr *յուրացութեան* UZ *յուրացութիւնն* LSΓh *ըմբռնեալն* J *Պետրոս* urp. *Պետրոսի* N *Պետրոսի*

65 S *յորժամ փխ յոյժ*

66 N *զողորմութիւնդ* PS *զողորմութեան* V *ողորմութեանդ*

67 τ *ամէն և են իմ փխ Ամենեւին* W *բարե-*

բար փխ բարերարութիւն Գ *բարերարութեամբ*

68 B *զաւրհնութիւն զողորմութիւն* U *զողորմութիւն փխ զաւրհնութիւն*

69 U *արդարեցայք* W *և կեցից և* δ չիf *կեցից* g *կեցի* U *եղայք*

70 ABEHMPUXZηϑσΣΦs *քոց* C *քոց* urp. *քո* F չիf *քո* μ *քո* urp. *քոց* E չիf *իմոց* U *իմոյն*

72 N *ձեռացս* HJβγ *հատուած փխ հաստուած*

73 O *զաւրհնեալ* UWb *աչ* u *զառաջի փխ զաչ*

74 u չիf *ի* N *դատապարտեցելոյս*

75 JTαγδημσφωs *իմումս* Qϑ *իմում* urp. *իմումս* C *յամառութեան* urp. *յամառութեանս* SXYλτt *յամառութեանս* h *յամառութեանն* M *հեզութեանդ* Z *հեզութեամբ* h *հեծութեամբդ փխ հեզութեամբդ*

76 FZγ *ժամանել*

77 ACEFGHOVγημσωΣΦ *զամենայն փխ զամենայն* B *զամենայն* urp. *զամենայնն* V *քով* N *կարող զաւրութեամբ փխ կարողութեամբդ*

78 U *չարիքն* H *միջնովք* OVYcikr *միջնաւքն* Z *միջնորդովքն փխ միջնովքն* Γ *միջնովք* urp. *միջնովքն* ABEFGHKLVZβΦx *վերջահանաւքն* C *վերջականաւքն* urp. *վերջնականաւքն* J *վերջնականովք* Oγ *վերջնականաւք* TΣt *վերջնականովքն* b *վերջնակաւքն փխ վերջնականաւքն*

79 HΣ *անհասիցն* W *անհնարից փխ անհասից*

81 H *վնասապարտ փխ վնասակար* s *բարեբարիդ* urp. *բարեգործիդ* MΓ *հատուածոց փխ հարուածոց*

82 ABCEGHJKMNSαφΣΦadiklnr *փչումնն* R *փչումն* urp. *փչումնն*

83 H *պարգև, աւանդսն* V չիf *առ ձէրն*

84 V չիf *Առ անունն* Mr *որգեգրութիւն* σ *պարտիւն փխ պատիւն* ABEFGHRSXYΣΦ *արբունական փխ արբայական* CΓ *արբունական* urp. *արբայական*

85 ABCEGHJKMOPQTVαβγδηφΦabdiklmnr *դրոշմնն* R *դրոշմն* urp. *դրոշմնն, աւծումն* urp. *աւծումնն* Φ *ածումնն փխ աւծումն* A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներ, բացի FQSUXYZγϑστΣcefghpqstux ձեռագրերից, ունեն *աւծումնն*

86 r *ճոխութիւն, համարձակութիւն* τ *համարձակութիւնն* urp. *համարձակութիւնն առ ընտանութիւնն* ABCEGHΦ *ընտանութիւնն* C *ընտանութիւնսն* urp. *ընտանութիւնն* β *ընդրութիւնն (*a *ընտրութիւնն)* փխ *ընտանութիւնն* Σ *ընտանութիւն* d *ընտանութիւնն*

87 Q *կեանս* FL չիf *առ երանութիւնն* d *երանութիւնն*

88 FL չիf *Առ յոյսն* FHΓ *բարձրութիւնսն*

89 J *խոստմունսն* urp. *խոստմունս* P *խոստահմունսն փխ խոստմունս* QW *խոստմունսն* A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի ikr ձեռագրերից, ունեն *խոստմունսն* NYbr *ծածկելոցն* Zs *ծածկելոցն* Σ *ծածկեցելոց*

90 β *տէր Յիսուս Քրիստոս* FZγik *Յիսուս փխ Քրիստոս* P չիf *բազմաւք* Z *յայտնեցաւ փխ աւետարանեցաւ* s *յայտնեցաւ* urp. *աւետարանեցաւ*

91 LV *յամառելոյ* NSXΓ *յամառեցելոյս* h *յամառելւոյս* L *վիժիս փխ իժիս* Γ *քարբիս փխ քարբիս*

92 λ *ուխնախից* n *ունկն աղխից փխ ունկնախից* G *լսելափակ* urp. *լսելափակ* C *ակընջացս* urp. *ականջացս*

93 V *որք* NPVWZλabefghmpqstux *յառաւելութեանդ* VWZahqs *քոմ* h *արդարութեանդ և բարութեանդ* PS *բարերարութեան փխ բարութեան* d *բարութեան*

94 V *յաճախեալք*

95 Y *կործանեսցին* Zs *մահու* ABFGH *մահկանացուին (*L *մահկապիցն) փխ մահկապեցին* CΣΦ *մահկանացուին* urp. *մահկապեցին* N *կապին*

96 U *կարգել* N *ապականութիւն* R *ապականութեանն*

97 ABEFGHΣΦ *արդարակշիռ փխ իրաւակշիռ* C *արդարակշիռ* urp. *իրաւակշիռ* Zs *իրաւադատ (*φtu *արդարադատ) փխ ճշմարտադատ*

98 WΓ *աւրհնեալ* S *գթութիւն* U *գթութեանն* bgmt *գթութեանդ* σ *անաւրենեցայ* HLNOPSTUZϑτΣdefhiknptx *անիրաւացայ*

99 Z *չունի տողը* s *տողն ունի յուսաճցումն*

LPτ *զեղծեայ* U *զերծա փխ զեղծայ* β *եղծայ* urp. *եղծայ զեղծայ ապա* urpվ. *եղծայ* b չիf *զեղծայ* C և *յանցեայ* urp. *յանցեայ* EHΣx և *յանցեայ* VWλbm *զանցեայ* Lτ *ամպարշտացայ* S *ամբարշտացայ*

100 S *խոստովեալ* N *(խոստովանեալ) և ապաշխարեալ և* Y չիf *եւ երկրպագեալ* NU չիf *գովեալ* β *քո* urp. *գովեալ քո ապա* urpվ. *քո*

101 LSX *քո անճառելի փխ անճառելեաւ քո* Yτ *անճառելի* Vs *քով* Y չիf *քո*

102 NUXY *գրեալն* Q չիf *է* NUXYΓn *նշանակեալն*

103 A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի LPSYkrt ձեռագրերից, ունեն *փառս* BF չիf *եւ*[2] L *մշտնջենաւորաբար փխ մշտնջենաւոր* h *գովութիւնն*

104 NZ *պատկառելոյս* h *պատկառելւոյս* s *պատկառելւոյս* urp. *պատկառեցելոյս*

105 μ *բժշկութիւն և ողորմութիւն* urp. *ողորմութիւն և բժշկութիւն* Γ *Յողութիւն փխ ողորմութիւն*

106 HΣ *օգնականութիւն փխ Աւգնութիւն* U չիf *եւ*[1] δ *պահպան փխ պահպանութիւն* Wfhkx *ոգոյ* σ *հոգոյ* Σ *հոգւոյ*

107 δ *բարեբանեալ* JWγ *յաւիտեանս յաւիտենից*

108 KUλσ *չունեն տողը* p *ամմէն*

ԲԱՆ ԾԱ

Վերնագիր.

K համաբակալված *ԾԴ փխ ԾԱ* EKNRVWZβλσbghimqtux *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի փխ կետեր* P *ի խոց սրտից բան մազբանաց նորին հակողի խաւսք ընդ աստուծոյ փխ վերնագրի* QTδωnrs *համառոտագրությամբ* Uστ *հեծութիւն* N *հակողին* LUVYωΣh *բան* Q *սրտէ*

1 δ *առ* urp. *ԼՔէ առ, պաղատեցայ* urp. *պաղատեցայց* A և այս տողն ունեցող մրճացած օրինակները, բացի V ձեռագրից, ունեն *պաղատեցայ* LSVXbnq *այսր փխ այրս* Px *այսր* urp. *այրս* J *մահացու* urp. *մահու* V *մահու փխ մահացու*

2 A *ընդունել* urp. *ընդունայն է*

3 H *մահացու* urp. *մահկանացու* U *բանակն փխ բանական*

4 NZ *ԲՔ (ԲԷ)* Γ *սուտ փխ սուտ* ENOPRVWYZβλΓΣbcdefghikmpqrtux *փրկութիւն*

6 J *յոյսոյն* h *յոյսն* GLXYτ *վստահութիւնն*

7 cfp *իշխան* P *երկաւոր փխ երկրաւոր*

8 σu *յանցաւոր* ZγδΣh *իւրեանց* NU *բարութիւնքն* Yγ *բարութիւնն* d *բարութիւն* t *բարութիւնս*

9 β *հայրազատ*

10 Γ չիf *է* C *կամելոյն* urp. *ընդ կամելոյն* KΓh *կամելւոյն* N *անզորրութիւն* U *անդորրութիւնն* a *անդորրութեան*

11 A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի s ձեռագրից, ունեն *հայր* τ *երկնաւոր* urp. *երկրաւոր*

12 β *են խնամն* urp. *են խնամականքն ապա* urpվ. *են* HΣ *ըստ փխ ընդ* JPλΣabcefhmnpstx *աւուրցն* C *նուագութեանն* urp. *նուագութիւն* JVWγλΣbgmtu *նուագութեան* KLPQTαηφdlr *նուագութիւնն* MNOUZβΓacefhnpqx *նուագութիւն* s *նուագութիւն* urp. *նուագութեան*

13 C *մայր* urp. *մայրն* A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի JKLQSTXYαγδημτφωkrs ձեռագրից, ունեն *մայր* τ չիf *իմ* ABEFGHΣΦ *երկնեացն* C *երկնեացն* urp. *երկնեաց*

14 V *գթութիւնք* ABEFGHΣx *նահանջելն* C *նահանջելն* urp. *նահանջել* SXY *նահանջեալ* Taω *նրհանջել* Γ *նախանձել փխ նահանջել* Φ *նհանջելն* pr *նախանջել* FΣ *կենդանութեան*

15 Q *Թագաւորութիւնսն* J *աշխարհիս* urp. *աշխարհի* Nb *աշխարհիս*

16 Fλi *որ* M *արուեստին փխ արուեստաւո-*

րեն .β զկենագործելն արբ. *զկենդանագործելն*

18 Γ *կեանքդ փխ կենդանի* NU *կենդանութիւն* Γ *կենդանութիւն* արբ. *զկենդանութիւն* ABEFGHUΣΦh *ամենեցուն փխ ամենայնի* C *ամենեցուն* արբ. *ամենայնի* t *յամենայնի*

20 LX ȷ̈f *Որ* F *Թէ* L *խափնոմք փխ փախնոմք* V *փախնում* gr *ընդանաս*

21 q *և Թէ* Γ *տկարանամ*

22 E *վրխպեմք* NβλΓ *շաւեղ* h *գտրութեան* V *ուղիղ ես փխ ուղղես* β *ուղես*

23 VZωΓΣe *պատկառիմք* μ *քաչալերես* արբ. *քաջալերես*

24 Γ *աղբատանամք փխ ախտանամք* Y *յանձին*

25 U *և եթէ* qtu *և Թէ* e *գարշանամք* արբվ. *գարշանօք*

26 h *ըստեմք* WZΓhiks *ճշմարտութեանդ* g *ճշմարտութեամբդ* արբ. *ճշմարտութեանդ*

27 qux *և Թէ* k *ի յանգունդս* Zs *ներքին* tu *գլորիմք* Sk *ցուցանես* արբ. *վերացուցանես* λr *վերացուցանես փխ ցուցանես*

28 Γ *չդառնամք փխ ոչ դառնամք*

29 qtux *և Թէ*

30 C *եթե* արբ. *Թե* defpx *Թէ*

31 ABEFPQcdfp *Թե (Թէ)* CLNR *եթե (եթէ)* արբ. *Թե (Թէ)* qtx *և Թէ* Wik *զգաս փխ սգաս* r *զսգաս*

32 Qad *Թէ* H *մերձանամք*

33 tu *և Թէ* a *Թէ*

34 U *յամբրանամք* r *յամբարանամք*

35 UΣe *ժխտիմք* Γ *ժղտիմք* au *ժտեմք (*t *ժպտեմք) փխ ժխտեմք* s *ժտիմք* արբ. *ժխտեմք* P *առ դուրս առատապէս* Γ *շընորհել* ABCαΣ *ընդձեռնս*

36 C *եթե* արբ. *Թե* QUacdefpx *Թէ* r *լքանեմք*

37 tu *և Թէ* C *եթե* արբ. *Թե* PQacdefipx *Թե* Γ *արիամք փխ արիանամք*

38 CN *հարիւրորդ հարիւրերորդ* SYλabcdefghiklmnpqrstux *հարիւրերորդ* β *հարիւրերորդ* Zs *հրաշաւորականն*

39 Hλ *զվհատելոց* W *վհատելոյս* ABCGYΣΦ *սիրաս* EHPRUWλω *զսիրաս* F *զսիրա բառից միևչև տող* 119–ի *պղ[ծեալ]* բառը *ներառյալ ուղի ուշ գրչությամբ* J *զսիրաս* արբ. *զսիրա* LSZXτabikmrs *սիրա* Γ *զսիրտըն* u *զսիրտ* արբ. *սիրտ*

40 P *լոյս փխ յոյս* MZ *փրկութեան* hr *փըրկութիւնն*

41 H *յաղթանակն փխ յաղթականն* KW *յաղթական* s *յաղթականն* արբ. *յաղթական ն բանսարկին*

42 ZΓe *իբրև* W *զխաչի* R *տէրունին* C *բարեբախտ* արբ. *բարեբաշխ* H *բարեբաղխտ* արբ. *բարեբաստ* p *բարեբաշխդ* արբ. *բարեբախտ* Z *զսքանչելափառ*

43 Γ *լուսաւոր փխ լուսոյ*

44 Γ ȷ̈f *եւ* W *պարտելի փխ անպարտելի* U *զաւրութեամբ վերնոյն*

45 J *կանգնեալ* արբ. *կանգնեալն* W *կարգեալ փխ կանգնեալ* γ *կանգնեալ կարգեալ* B *է* արբ. *իմն է* γ *իմն է* Pαγeikp *ախոյան* σ *աչխոյեան* r *ախոյեանն* A *անվական* արբ. *անվանական* O *անուանական (*U *անուական* Y *անվախճանական) փխ անվանական*

46 Γ *և անշարժական և* N *յաւիտեանական*

47 U *անբերի փխ անբարի* Y *բարուցն* λfr *բռնութեան* τ *բնութեանն* արբ. *բռնութեանն*

48 γ *ուր փխ Որ* W *ունին* WλΓ *յինքեանս* Γ *գանձ* x *հոգևորս* W *դիտողաց փխ գիտողաց* HZ ȷ̈f *մտաց*

49 V *ընծայեալ* Σ *ընծայել* Γ *զպատահումն (փխ զպարտումն)* արբ. *ընծայեալս զպատահումն* δ *զպատրումն փխ զպարտումն* W ȷ̈f *եւ*

50 HSVWYbefhx *յոյս* δr *յոյսս (*r *յոյս)* արբ. *զյոյս* PVt *կրկին γ ի յերկուս* tu *երկուս*

51 Mg *խոստմանն* s *խոստման* արբ. *խոստմանն* Mt *անեղծութեանն* N *անեղծութիւն* s *արդարոց* արբ. *արդարոցն*

52 W *բարի հրաւէրս* ACGHωΣΦ *կենդանատուս* BE *կենդանատուս* արբ. *(*E արբվ.*) կենդանատուրս* U *կենդանարարս (*Γ *կենսատուրս) փխ կենդանատուրս* s *կենդանատուրս* արբ. *կենդանատուս* γ *գրեալ*

53 s *ամենայն* արբ. *յամենայն* Jαβγδθe *երգք* W *երգս* h *սաղմոսաց*

55 U *նկարել* Y *նկարեալ* արբ. *նուիրեալ* դի *նկատեալ փխ նկարեալ* Θσ *նկատեալ* արբ. *նկարեալ*

56 R *եթէ* արբ. *Թէ* Wi *եթե (եթէ)* R *նախնումն* արբ. *նախնումնն* d *նախնուումն* H *կերպարան նկարեալ*

57 LSβ ȷ̈f *եւ* LSX *վստահութեան* β ȷ̈f *վստահութիւն*

58 CGHσΣ *կործանմանն* N *կործան փխ կործանման* UΓ *մահուն* Zx *նախաժամայն* Φ ȷ̈f *նախաժաման* V ȷ̈f *մեծ* Z *աւետիս փխ աւետագիր* s *աւետիս* արբ. *աւետագիր*

59 BCPx *երկրակրաւնս* արբ. *(*x արբվ.*) երկնակրաւնս* A *և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներ, բացի* JKLQSXYαβγδηλφΓqtu *ձեռագրերից, ունեն երկրակրաւնս փխ երկնակրաւնս* B *վերայկենցաղս* C *վերակենցաղս* արբ. *վերնակենցաղս* H *վերակենցաղս* h *վերնակենցաղ*

60 f ȷ̈f *այն* EMNPRSTUVWXYZβτωΓabcdefiklprt *անջնջական (*δ *յանջնջական) փխ այն ջնջական* G *այն ջնջական* արբ. *անջնջական* ux *անջնջական* արբվ. *այն ջնական* f *անջնջական* արբ. *ջնջական* δ *գիրս* s *գիր* արբ. *գիրն* A *և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներ, բացի* JKLQSTXYαγηθτφω *ձեռագրերից, ունեն գիր* Ri *յաղանկաւոր* արբ. *յաղանականաւոր* dp *յաղանկանաւոր*

61 WT *պաշտաւն* Z *դատապարտութեան փխ դատապարտիչ* U *վհատութիւն* h *վստահութեան փխ վհատութեան*

62 δ *խափելի փխ խափանելի* x *կրակն փխ կտակն* W *երկնային փխ երկրային*

63 W *հաշտութիւն փխ հաշտարարութիւն* b *հաշտարարութեամբ*

64 d *Թերութիւն* H *բնաւին փխ բանից* β *բընաւից* արբ. *բանից* A *և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներ, բացի* JKLQSTVXYαγδηθσφω *ձեռագրերից, ունեն բընաւից փխ բանից* ZΓs *մաղթողաց* δ *մաղթանացն փխ մաղթողացն*

65 Q ȷ̈f *Որ* βhr *փրկութիւն* R *անսուտ* արբ. *անդուստ* φh *անսուտ փխ անդուստ*

66 JYγΣ *մեղանացն* β *անբժշկանաց* Σ *անբժշկականացն*

67 ikr *արեամբ* MWY *արդարոցն*

69 Mr *պատմութեան* h *պատմութիւն*

70 τ *տեսողաց* արբ. *տեսանողաց* Γ *տեսողաց* hx *տեսողացն*

71 Γ *մերախտիս* արբ. *բազմերախտիս* s *բազմերախտիսն* ABEGHTUΣΦx *ձեռնկալութեանն* C *ձեռնկալութեանն* արբ. *ձեռնկալութեան* σ *ձեռընկալութեան* r *ձեռնկալութիւն* N *խնամողաւրեն* σ *խնամօղաւրէն* Γ *խնամորէն* արբ. *խնամողօրէն* W *պաշտպանութեամբ* δh *պաշտպանութեանն* Γ *պաշտպանութեան* արբ. *պաշտպանութեամբ*

72 Nβδ *նախակերա* Θμτ *նախակերա* արբ. *նախնակերա* U *յերկրին փխ յարկին* Γ *տեսչութեան* AEGHLPSUXYτΦn *մակավարժ (*K *անմակավարժ) փխ մանկավարժ* BCQu *մակավարժ* արբ. *(*u արբվ.*) մանկավարժ* Σ *մանկավարժ* արբ. *մակավարժ* X *իրեանն*

73 AGHKLQXZαδηθμσφωΣΦ *մենքենայիւ* J *մենքենայիւ* արբ. *մեքենայիւ* τ *մեքենայիւ* արբ. *մեքենայիւ* s *մեքենայիւք* արբ. *մեքենայիւք* UΓ *մահուս խոցեաց (մահու սխոցեաց) փխ մահու սղոցեաց*

74 ABGHVZΓΦs ȷ̈f *Ի* C *յերկուս* արբ. *ի յերկուս* Σ *և փխ ի* N *մասունն* e *մասունս* h ȷ̈f *մասունս, դժնակ փխ դժնդակ*

75 Σ *զխորհրդով* Uτ *ապստամբութեամբ* Σ *զզյուսոյն* T *փրկական փխ փրկանակ*

76 λ *յաւելուած*

77 LSUXτc *վերնամարտութեանն* Whr *վերնամարտութիւն*

78 V *պատկառեցաւ*

79 O *զպատիւ* U *պատիւն* Bβ *իւրաբնակ* արբ. *յիւրաբնակ* A *և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներ, բացի* JKLPSTXYαγδηθλμτφω *ձեռագրերից, ունեն իւրաբնակ* CEHNPRUVWλΓΦdefghiklmprstx *խորանին* AGHNRSUXδΓΦem *մերժեալ* τΣ *մերժեալ* արբ. *մերժել*

80 AEGHLOPYθστφΣΦfx *հալածել (*A *ա-ի համար տեղ է բողել, բայց չի լրացրել)* BC *հալածել* արբ. *հալածեալ* X *հալածեալ* արբ. *հալածել* e *հալածեաց* γ *զյասուժոյ*

81 ABCEGHNφΦ *զանձնն* bm *դաւանեալ*

82 r *զի փխ Քանզի*
83 δr *խնկարկութեանն* h *ննկարկութեան*
84 δ *չուքի տողը* V *հոչակաւորին* t *զհոչակաւորն*
85 s *անձանց* **urp.** *ազանց*
86 V *իւր փխ Ուր* RSh *տեսիլ* Σ *տեսիլքն* N *հրշտականք* δ *յաղթականք փխ յաղթողականք*
87 Γ *յայտնութեամբք* AEGHPRTUVWβδμσωΦabfgmqtu *երևին (երևին)* BCΣc *երևին* **urp.** *երևէին*
88 h *զան* ABEGHηθλωΣΦ *աքանչելատեսիլ (W աքանչելապէս) փխ աքանչելատես* CSσ *աքանչելատեսիլ* **urp.** *աքանչելատես* μ *աքանչելատես* **urp.** *աքանչելատեսիլ*
89 S *յումեմն* e *ուրեմն փխ ումեմն* Z *քառադիմակին* σ *քառադիմակի* **urp.** *քառադիմ* s *քառադիմակին* **urp.** *քառադիմակի* N *նախանձու (O նախարկու* U *նախարձակու) փխ նախանձարկու*
90 Γ *աւերածույն* CR *պաշտօնատեղ* **urp** *պաշտօննատեղ* JLNTUαβγημafiilp *պաշտաւնետեղ* Pcdehqu *պաշտաւնէտեղ* δ *պաշտաւնէատեղ*
91 N *զդիւաճննեներ* h *զդևաբան* η **chf** *պատրաստեալ*
92 ABEGHJVZγηθσΓΣΦs **chf** *ի* C *յարքայականն* **urp.** *ի յարքայականն*
93 N *ստացուաց փխ ստացուածոց* U *ստացուածոցն*
94 CEUVWβΣΦabcdeghiklmnpqrtx *զտանտէրն (զտանտէրն)* HN *զտանն տէրն* R *զտանուտէրն* **urp.** *զտան տէրն* u *զտանտէրն* **urpվ.** *զտանուտէրն* M *թափառնականն*
95 Φ *Բնդղեղուզա* **urpվ.** *Բնդղերուզա* ikr *Բէնդղերուզոյ*
96 βΓΣ *զանուն* s *ահեղ* **urp.** *ահեղին* C *վըտարանդի* **urp.** *վտարանդիս*
97 L *գերելոյն փխ գովելոյն* Vαγdfs *գովելուոյն*
98 U *զողորմածի* ABCGHLZΓΦ *մասնն* U *նուաղեցուցել* h *նուաղեցուցեալ փխ նուազեցուցեալ*
99 Z *աղուհասոյն* U *ապարան* hik *ապարանքն* H *սրահն* AC *լուսոյ* **urp.** *լուսոյ կարգեալ* EHMNUVWλΓΣΦbdefghpqstux **chf** *կարգեալ*
100 r *բնաւիցն* Z *ստեղծողին փխ ունողին* s *ստեղծողին* **urp.** *ունողին* U *յիւրոցն* V *յիւրայնոցն* u *յիւրայոց*
101 W *համայից փխ հմայից*
102 ABEGHKΣΦhm *արեան* CJR *արեան* **urp.** *արեանն* B *սրսկման* **urp.** *սրսկարան* J *սրսկարան* **urp.** *սրսկան* UZh *սրսկմանն* γ *սրսկարան փխ սրսկման* s *սրսկմանն* **urp.** *սրսկման*
103 L *լայնել* U *գհետս* Γ *հետա փխ հետս* h *գայթագղութիւնն*
105 Mh *մոլորութեանն* Z *բոլորութեան փխ մոլորութեան* r *մոլորութիւն* V *դուռն փխ բուռն, վարդապետն*
106 ACEGHNPRUZβΓΦadefhilpqx *անգիտութեամբ (*OVWbgm *անգիտութեան* c *յանգիտութեամբ) փխ այն գիտութեամբ* BMΣks *անգիտութեամբ* **urp.** *(*MΣ **urpվ.***) այն գիտութեամբ* Z *կրաւնից* Υτr *աւրինացն*
107 U *եզևկիէլ փխ եզեկիա*
108 r **chf** *որ … պատիւն*
109 A *եւ* **urp.** *որ* R *որ* **urp.** *որ և* dikr *որ և* Zhrs *զարթայութեան* b *զարթաութիւն* u *զարզայութեանն* RWβbh *փառան* Γ *պատիւ փխ փառս* β *ձայնեաց փխ ընծայեաց* U *հայհոյել* X *հաճոհալ* V **chf** *եւ թշնամանեալ* U *թշնամանել* h *թշնամեալ* Ι
110 ABCEGHWΣΦqx *զաղաւթակերացն զաղաւթողացն փխ զաղաւթկերացն* β *խոզողեալ* h *խոդխոդոխեալ*
111 ABCHΦ *վանիչ (*Φω *մատնիչ) փխ վատնիչ* η *մատնիչ* **urp.** *վատնիչ* Σ *վանիչ* **urpվ.** *վատնիչ*
112 h **chf** *Հարազատ սատակիչ* τ *յորդակից* **urp.** *կցորդակից* h *սպանողաց* qtux *սպանող*
113 O *համբառնալ փխ գոյր դառնալ* Γ *ուրացել էր* **urp.** *ուրացեր*
114 AEGHUλΤΓΣΦ *յիշեալ* C *յիշեալ* **urp.** *յիշել* Υδ *խորդացեալ* SY **chf** *ի, նմա նմայնէ*
115 AEGUZΓΣΦ *աղաւթեալ* BC *աղաւթեալ* **urp.** *աղաւթել* Y **chf** *ի նմանէ*

116 N *Խրայէլեղիւ* AEGNUZΓΣΦ *պարծեալ* BC *պարծեալ* **urp.** *պարծել* V *պարծիլ*
117 H *անուանակոչմանն փխ անուան կոչմանն*
118 KLPQSTXYZαβδηλμσφabgkmx *զգաւթեանն* OV *երգս* A *և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներք, բացի* TZαδηλμσφas *ձեռագրերից, ունեն երգն* AEGLNSUWXYβλτΓΣΦbgmn *նուագեալ* BCR *նուագեալ* **urp.** *նուագել* RSWY *նորա*
119 Y *չուքի տողը* ABEHΦ *մերձանալ* CΣ *մերձանալ* **urp.** *(*Σ **urpվ.***) մերձենալ*
120 Y *աստուածածիւ* **urp.** *աստուածածին* AEFGHLNSUWXYηθλστΓΣΦbeghikmnr *պատուիրնալ* BCγ *ապաւինեալ* **urp.** *ապաւինել* s *ապաւինել* **urp.** *ապաւինիլ*
121 ikr **chf** *ընդ* JPαβγμdefhpq *ձուլածոյին* M *ձուլածոյի* N *ձուլյածոյին* O *ձուլածըին* σ *ձուլածուին* **urp.** *ձուլածին*
122 Y *չէր փխ ոչ էր* C *զի … նա ունի ուշ գշուրյամբ* S *պարտիք նորա փխ պարտիքն որ*
123 U *չուքի տողը* Z *աղաւթել (*β *աղաղակել) փխ աղաչել* s *աղօթել* **urp.** *աղաչել* W *վընասակար փխ վնասապարտ* β *վնասապարտ* **urp.** *վնասակար* Q *նորա* **urp.** *առ նա* h *նմա փխ առ նա*
124 Γ *գունդն մարգարէիցն* MNZβs *գունդն* GL **chf** *էր* AEFGLNSUXYθλστΓΣΦfn *դիմեալ* BC *դիմել* **urp.** *դիմել* qtux *սպանող (սպաննօղ)* C *նոցա* **urp.** *նոցին* cfhptx *նոցին*
125 σ *նոքա* UΓ *քաւութեան*
126 Γ *արքայութեան* ik **chf** *արքայութիւն* Kk *թագաւորութիւն* Oτ *թագաւորութեանն*
127 A *պարեւնալ* **urp.** *վերստին պարգեւնալ* FH **chf** *վերստին* L **chf** *պարգեւնալ* δ *պարգև փխ պարգեւնալ*
128 L *զքնդ փխ Զի քնդ* C *բազմեցուսցես փխ բազմացուսցես* h *բազմացացես* KLUαλσ **chf** *եւ* S *կարգեսցես* **urp.** *և կարգեսցես*
129 ELSXYθx *զդովեսա* Zαδμσφωas *գովեսաս* η *գովեսա* Sh *անլռելի* Φ *անլռես*
130 Y *և ի (յաղգս)* ABEFGHMVηΣΦ **chf** *ի* C *յաղգս* **urp.** *ի յաղգս* Γ *յաղագս փխ յաղգս* LZis *յազգատոհմից փխ յաղգս տոհմից* h *տոխմից*
131 β *յուսոյն* Γh *յուսոյ* U *անփակելի պահեցես մտաղացն փխ մտից անփակելի պահեցես* V *անփակել*
132 ikr *քո* h *բարձրութեանն*
133 Vp *չէք ի* NUτp *փրկութեան* ikr *գատապարտելոյ*
134 FG *պարգևիչ փխ պարգեւաց տուիչ* m *պարգևիչ* **urp.** *պարգեաց տուիչ* BJ *Քրիստոս* **urp.** *Քրիստոս թագաւոր* γ *Քրիստոս թագաւոր*
135 W *յաւիտեանս յաւիտենից*

ԲԱՆ ԾԲ

Վերնագիր.
K *համարակալված Ծե փխ Ծբ* EKNPRVWβλσabghimqtux *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի փխ կետեր* QTδηωn *համառոտագրությամբ* NUσb *հեծութիւն* HLPUVYβΣhr *բան* r **chf** *ի* Z *սրտէ*
1 r *էութեանն*
2 N *անսահմանադրելի փխ Անսահմանելի* u **chf** *Անսահմանելի* WZu **chf** *եւ* A *պաշտաւն* **urp.** *խսկապէս բարի պաշտաւն* BF **chf** *խսկապէս բարի*
3 LSYτ *երջանկելի էութիւն փխ երջանկութիւն* L *խոստանելի փխ խոստովանելի* P **chf** *ամենայն երկրի*
5 U *բազմութիւն* b **chf** *ամաց* β *ամաց* **urp.** *ամաց մեղանաց ապա* **urpվ.** *ամաց* h *մեղանացն* β *քթել* U *ի մի*
6 BC *զարմանալիս* **urp.** *և զարմանալիս* JKLSYαγδστ *և զարմանալիս* h *բազմանալիս փխ զարմանալիս*
7 L *առաւետութեամբ* SW *մխոյն* k *հեղուղ (վերջին ղ-ի վրա ունի ճշաւ՝ ւ կարդալու համար)*
8 UZikrt *զողորմութիւն* s *զողորմութիւն* **urp.** *զողորմութեան* h *վերահոս (*r *վերնայոյս) փխ վերնահոս* ceh *ամենախնկաւոր*

9 t չիf *ի* V շնորհաբաշխութեան r շնորհաբաշխութիւնս ABCEGϑστx նորումնս JKLαγδηφ նորում Q *որում* urբ. *նորում* μ *նորումն* urբ. *նորում*

10 b *զանդուստս* F *լուսնարանի* WΓ *լուսարանին* s *լուսարանիս* urբ. *լուսարանին* e *պատուհասին* փխ *պատուհանին* h *անձկութեանն*

11 C *նշողիցն* urբ. *նշուլիցն* H *նշոյլիցն* JKLRSTVαγδμφbfghikmnpqrtx *նշուղիցն* MQZYηϑστωdes *նշուլիցն* NPc *նշաւղիցն* β *նշոլիցն* au *նշուղից* Fβikr *աղաւտականացն* h չիf *աղաւտականաց չափով գիտութեանցն* W *գիտութեանց* Γ *ընդ* փխ *ըստ*

12 U *իւրն* LSY *նման* փխ *նմին* τ *նման* urբ. *նմին* Z չիf *ընդ նորին* LPSp *նմին (*h *նոցին* kr *նոսին)* փխ *նորին*

13 ABEFGZΣs *բացեր եւ* C *բացեր և* urբ. *բացեր* ABFGΦ *արձակեցեր* փխ *ընդարձակեցեր* C *արձակեցեր* urբ. *ընդարձակեցեր* PRehpr *զբշուառեցնելումս* Vk *թբշուառեցնելումս* d *զբշուառացնելումն* ABEGHΣΦ *զառագաստ* C *զառագաստն* urբ. *զառագաստ* μ *զառագաստ* urբ. *զառագաստն*

14 hr *ողորմութեաննն* Nh *աստուածականացն*

15 O *զորոճզ* փխ *Զոր ընդ* Fβ *ի* փխ *ընդ* Γ *իմս* փխ *իմն* F *(*ճվկձ*) մասնաւորութեամբ* փխ *մասնաւորաւք* τ *մասնաւորօքն*

16 F *(*ճվկձ*) զայդ* փխ *զայսր* FLSXYZτΓ *նկարագրեցեր*

17 s *զդարձարուք* urբ. *զդարձարուքն*

18 h *դարձցես* Φ *հառաչիցես*

19 Lq *նայ* ht *նաև* փխ *նա զի* N *եւ զի* F *(*ճվկձ*) զիս* փխ *զի* r չիf *զի* LZ *աղամղչին* UVWλg *սևութեան* h *սևութիւնն* r *գունուն*

20 Bμb *փոխարկեալ* urբ. *Փոխարկել* H *փոխանակեալ (*r *փոխարդրեալ)* փխ *փոխարկել* Σ *փոխանակեալ (*փխ *Փոխարկել)* urբ. *փոխանակել* A և այս տողն ունեցող մնացած օրինակները, բացի JLPQTXαγδηϑσφadfglnp ձեռագրերից, ունեն *փոխարկեալ* K *ձիեան (*r *ձայն)* փխ *ձեան* β *ձայն (*փխ *ձեան)* urբ. *ձան* f *ձեան* urբ. *ձիեան* n *ձիան* urբ. *ձեան* Sh *սպիտակութիւն (*U *սպիտակութեան)* փխ *պայծառութիւն* Zδ *պայծառութեան*

21 M *զարանց* e *զարանցն* urբվ. *զարեանցն* ikrtu *զարեանցն* փխ *զարանցն* m *զարանցն* urբ. *զասր արանցն* C *ներկելոցն* urբ. *ներկելոց*

22 NUλΓcfhpux *յեղանակեալ* L *դեղման* փխ *գեղման*

23 J *և ի* urբ. *ի* ABCEFGHOQRZηΣΦbchs *բարկութեան* h *զոք* փխ *զոյգ* ABEGH *զողորմութիւնն* L *զորմութիւն* փխ *զողորմութիւն* Γ *զողորմութեանն* t *ողորմութիւն*

25 fh *անապատանալն*

26 V *լինիլ* Z *լեալ* s *լեալ* urբ. *լինիլ* Γ *լգոյ մարդոյ* h *մարդկանն* R *դարձեալ* urբ. *անդրէն* t *հետևել* u *հետևեալ*

27 L չիf *եւ*¹ Γ *լքանել* t *ոգով ի սովոյն* R չիf *ի* JLQSTγϑτω *Սիովնի (*Καδσφ *Սիոնի* Y *Սիովն* μ *Սիոն)* փխ *ի սովոյն* B *սովոյն* urբ. *Սիովնին* C *սովոյն* urբ. *սովոյ* V *սովուն* Z *սովու* a *սովոյ* s *սովոյ* urբ. *սովու*

28 W չիf *եւ*¹ N *գնալն, տեղին*

29 OVZahs *ներողութեանն* U *ներուղութիւն և* փխ *ներողութեան* Z *զելս* s *զելս* urբ. *զելսն* EFJUVYZηϑσas *սպառնալեաց*

30 Γ չիf *ի* Ubtu *խռովութիւն* e *գթութեանն* mr *գթութիւն*

31 Zs *մարգարէից*

32 Γ *զաւրհնեալն*

33 Zs *կանխեալ* փխ *կանխաւ*

34 V չիf *եւ* U *բնաւին* փխ *բանիւ* r *բան* N *լեզուաւ*

35 LY *ի* փխ *ընդ* Γ *անքանութեան* փխ *անբաւութեան* abhmrtu *անբաւութեանն*

38 L չիf *Առ* FHY *քոց* s *քո* urբ. *քոց* ABCEFGHNTUVWλΣΦbchmx *յայտնութիւնք* R *յայտնութիւնք* urբ. *յայտնութիւն*

39 N *խաչիւդ* ABEGHΣΦ *խաչիդ քո* C *խաչիդ քո* urբ. *խաչիդ* Fh *փրկագործութիւնք* U *փրկութիւն* փխ *փրկագործութիւն*

41 Yλ *զխորան* N *վկաութեանն* UΣ չիf *արբան*

42 A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի Jγ ձեռագրերից, ունեն *որք, աղաղակեն*

43 h *զդատակնիկ* OVWab *մահու* W *Աբելի* r *Համբելի*

44 Z *զյաղթանակդ* δ *զյաղթական (*r *զի յաղթանակ)* փխ *Զյաղթանակ* ABEFGHσΣΦr *բարեացդ* C *բարեացդ* urբ. *բարեաց* T չիf *բարեաց* ABEGHTΣΦ *քում*

45 M *եւ անմահականս* բառերից մինչև բան ϑԳ տող 17 ձեռայալ ունի ուշ գրչությամբ c *անմահ* փխ *անմահականս (*ունի սրբագրման նշան, բայց չի սրբագրել*)*

46 Um *մկրտութիւն* U *արութեան*

47 T *ընտրութեան* փխ *ընտանութեան* U *ընտանութիւն* d *ընտանութեան* tux *և ընդ* ABCFGΣΦ *ըստ* փխ *ընդ* U *մխութիւնն*

48 L չիf *Քաւութեան* NΓ *քաւութիւն* Φh *քաւութեանն* U *լուսաւորութիւն*

49 Γ *մշտնջենաւորութեան* urբ. *մշտնջենաւոր մաքրութեան* E *մաքրութեան* urբ. *մաքրութիւն* Uhp *մաքրութիւն* U *երանութիւն* d *երանութեան* h *երանութեանն*

50 ACEFGHΣΦ *վերնոցն (*Z *վերնոյն)* վերնայնոցն B *վերնոցն* urբ. *վերնայնոցն* JN *վերնայնոցն* β *վերնոցն* urբ. *վերնայնոցն* ապա urբվ. *վերնոցն* s *վերնոյն* urբ. *վերնայնոցն* U *կցորդութիւն* UZ *անկարաւտ* փխ *անկապուտ* ϑ *անկապոյտ* s *անկարօտ* urբ. *անկապուտ*

51 Γ *բարձելոյն*

52 Z *հաստատեցուցիչ (*փխ *Հաշտեցուցիչ)* urբ. *հաստեցուցիչ* Γ *հաստեցուցիչ* փխ *հաշտեցուցիչ* s *հաստեցուցիչ* urբ. *հաշտեցուցիչ* U *աղաչանաւք*

53 t *կարգես*

54 p *եղեալ* փխ *եդեալ*

55 M₁V *լինիլ* NΓ *ընտրութեան* h *ընտրութեամբ* β *շնորհիւն*

56 β չիf *եւ* Wδ *ըստ* փխ *ընդ* H *հաստողիդ* փխ *հաստողիդ* δ *հաստողին* Γ *տէրունոյ* τ *մարմնոյնդ* urբ. *մարմնոյդ* Γ *ճաշմամբ* փխ *ճաշակմամբ* h *ճաշակման*

57 M₁ *լուսոյ*

58 PYZλτas *խոստմանն*

59 β *Պաղոսի* V *չունէր* փխ *ոչ ունէր* F *աւրէնքն* Σ *աւրէն* s *օրէնն* urբ. *օրէնքն*

60 t չիf *դու* W *ի հայրենիդ* NVϑ *հայրենի* ikr չիf *քո* PW *հաստատութեամբ* փխ *հարըստութեամբ*

61 β *զյոյսոյն* Γ *զուսոյն* C *յերկարաձգութիւն* urբ. *երկարաձգութիւն* ΓVh *երկարաձգութիւն* HΦ *յերկարաձգութիւնն* L *յերկարութիւն* փխ *յերկարաձգութիւն* Xτ *յերկարութիւն* urբ. *յերկարաձգութիւն*

62 AEFGHNRTUΣΦ *պահել* BC *պահել* urբ. *պահեալ* V չիf *պահել* M₁ *քաւիչդ* V *ամենայն* bfhir *յամենայնի*

63 N չիf *նւ, չիf փառք*

64 Γ *և ընդ Հոգւոյդ այժմ և միշտ* փխ *տուղի* U *բարեբանութիւն* FHLNPSUVWYZβλagsu չիf *քո* τ *հոգւոյդ* urբ. *հոգւոյդ քո* r *քում*

65 Zs *յաւիտենից յաւիտեանս* JKQNTαγδϑφΓr չիf *յաւիտենից*

66 KUVXσΣ *չունեն տողը* R *ամէն երեկըցված*

ԲԱՆ ϑԳ

Վերնագիր.

K *համառակլված* ϑԶ փխ ϑԳ EHKM₁ORWZβλbghimqrtux *վերնագիրը կրճատ* Tδηωո *համառոտագրությամբ* Uσt *հնծութիւն* V *հրսհամառոտագրությամբ* Uσt *հնծութիւն* V *հրսկողին* LNPUVYβσωΣh *բան* QσΦ *սրտէ* N *ընդ աստուծոյ և պա[ռաւանք]*

1 Z չիf *տէր*² ikr չիf *գոյից*

2 τ *աւրհնեալ* փխ *Աւրհնաբանեալ* OUV *ողորմութեամբ* U *ամենից (*Γ *ամենայնի)* փխ *ամենեցուն*

5 F *կարծն (*N *կարծին)* փխ *կարծրն* HOτ *պնդակազմն* as *պնդակազմ է* urբ. *պնդակազմ*

6 Y չիf *եւ* δ *անհնարական* փխ *անհնարաւորական*

7 ω *հուր* H *քեզ զովական* Γ *զաւվական* a *զաւական* urբ. *զովական* u *զովանակ* փխ

զովական γ *անձրև* μ *բոցակիզանողական* փխ *բոց կիզանողական* F *կիզողական* δ *կիզողական* urp. *կիզանողական*

8 W *բաւե* Y *ցուցանես*

9 Γ *զբաւականն* փխ *զբանականն*

10 Uu *զպարտաւոր*

11 L *զկարծեալն* σ *զկարծեծեալն* OΓ *իրաւամբ* UXgr *իրաւամբ* ABEFGHΣΦ *դատեալ քննես* փխ *քննեալ դատիս* C *դատեալ քննես* urp. *քննեալ դատիս* N *քննել* M$_1$TVXYλωesu *դատես*

12 λ *ազատես* urpվ. *արձակես*

13 g *զուարդ* N *զուարթատեսութեամբ* փխ *զուարթ տեսութեամբ* U *դարձուցանես աւծեալ* Γ *ածեալ* փխ *աւծեալ* δ *դարձուցուցանես*

14 Hλr *զմատնեալն (*r *զմատնեալս)* ի b *զմատնեալն* urp. *զմատնեալն ի* C *խաղրից* urp. *հաղրից* ABCKLPQSUWτΣΦdp *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մբնացած բոլոր օրինակներն ունեն հաղրից*

Z χիf *գլորման* Γ *գլորմանց*

15 Γ *զասասնեն (*Cβ *վիմին (*β *վիմի)* urp. *վիմիդ* Jαγδημτφω *վիմիդ* N *վիմի* Θσ *վիմիդ* urp. *վիմին* N *հաստատեալ*

17 KŁOQRTUVγbcd *գյառաջացեալն* փխ *գյառաջատեալն* J *գյառաջացատեալն* urp. *գյառաջացեալն* WZβnru *զառաջատեալն* α *յառաջատեալն* urp. *յառաջացեալն* ηιτ *գյառաջատեալն* urp. *գյառաջացեալն* θ *գյառաջացեալն* urp. *գյառաջատեալն* σ *գյառաջատեցեալն* Γ *զառաջատեալսն* F *անդէն* փխ *անդրէն* Jαγδηθμσφ *ի յիտս* Oδθμσφ *նրհանջես (*նհանջես*)* Γ *նախանկճես* փխ *նահանջես* l *նախանջես*

18 Zs χիf *առ* W *բարիք*

19 GZλ *զարմանալիքն* N *զարմանիան* փխ *զարմանալիան*

20 Z *գիտել* Σ *դանաւրէնութիւն*

21 ABEGHRTUWαβησΣΦhn *անաւրէնութեանց* փխ *անիրաւութեանց* Cτt *անօրէնութեանց* urp. *անիրաւութեանց* Γ *անաւրէնութեանց* urp. *անաւրինութեանց*

22 ω *երեմիայի*

23 L χիf *առ* W *շնորհք* Γ *շնորհն* Nu *փրկութեան*

24 FG *գոհաբանութեամբք* WZ *գոհաբանութեան* h *գոհաբանութիւն* AEGOUWηΓΣΦb *հետևել* BC *հետևել* urp. *հետևեալ* V *հետևիլ* Y *հետևեալս* μ *հետևեալ* urp. *հետևել*

25 U *անբանիցն* փխ *անբաւիցն*

26 GN *լոել* r *լուեալ* փխ *լռեալ* δ *ի նոյն* փխ *իսկոյն* H *կարեկցայ (*Ubm *կարգեցայ)* փխ *կարկեցայ* TΣ *կարկեցայց*

27 GZ *կրկնել* A *գյուսոյդ* urpվ. *գլուսոյդ* FGHΦ *գլուսոյդ (*W *գլուացդ)* փխ *գլուսոյդ* β *գլոյսոյդ* δ *լուսոյդ* s *լուսոյդ* urp. *գյուսոյդ* W *առապատ* փխ *անապատ* h *անդրապատ* r χիf *անապատ բարիսդ*

28 e *այս տողից միևչև տ. 94–ի երևելացուցանէր]* բառը *ձեռադյալ ունի ուշ գրչությամբ* β *յամառս* Γcfp *ըշուառութեանն* h *ըշուառութեանն*

30 VZ *յարմարիլ* F *(*ճվկձ*) նիւթից* Zs *նիւթ* L *բանին* p *բանիցս*

31 Bs *զտառ* urp. *զտաղ* F *զտաղ* փխ *Ջտառ* UVe$_1$ *զտառս* e$_1$ *ողերդութեանն* Γab *այսմ* ABEFGHηΣΦx *մատենիս* C *մատենիս* urp. *մատենի* Y *մատենից*

32 FGt *թախծութեամբ* ηως *թաղխծութեամբ* Γ *թաղծութեամբ*

33 W χիf *Այլ* L *առաւեալ* ikr *կանխեցից* փխ *խառնեցից* O χիf *ի* BCFGHMPQRUWXYλτΓghikp *(*ճվճձ*)* qrstux *տուողին* LOfl *տուսղին* b *հաճութեան*

34 Yη *ցաւոյն* M *զնդն* փխ *զդեղն*

35 MO *վհատութեան* r *վստահութեան* փխ *վհատութեանն* N χիf *զխրախոյսն* u *խրախոյսն*

36 N χիf *Ընդ յուսահատութեանն* e$_1$ *յուսահատութեան* M *և զյիշատակ* r *զի յիշատակդ* JPZαβδηϑφgs *զյիշատակ* x *անուն* N *հպատողիդ* փխ *հասատողիդ*

37 C *տխրութեանն* urp. *տխրութեանս* JKLQSTαγδηϑμστφω *տխրութեանս* MUe$_1$ *տխրութեան* Y *տխրութեանդ* ΘσΓ *զպտփանս*

38 Φ *իմում* U *զառնութիւն* Z *զառնութեանս* bh *զառնութեանն* δr *կենդանարարիդ* փխ *կենարարիդ*

39 Y *պատժարանին* փխ *պատիժ աւրինին*

40 δ *պարտան* f *պարտ* N *անիծից* ω *զազատարարն* Nβa *աւրհնութիւնդ*

41 ABEFGNΣΦ *մահու մարմնոյն* C *մահու մարմնոյն* urp. *մարմնոյ մահուն* Ταβδηϑμσφω *մարմնոյս* Γ *մարմնոյ* e$_1$ *մարմնոյն* r *մահու* Σ *նորոգութիւն*

42 β χիf *բանի*

43 ϑ *լուսթեան* urp. *լուսթեամբ* σ *լուսթեամբ*

44 C *մեծութիւն* urp. *և մեծութիւն* H χիf *մեծութեան* LSYτe$_1$ *մեծութիւն* a *մեծութեանն* P *երկրորդ* փխ *երկար* δe$_1$ *յերկար* Z *գոչելոց*

45 Zs *եղեր*

46 LZ *քահանայապետ (*e$_1$ *քահանայապետական* x *քահանայապէս)* փխ *քահանայապետապէս* X *քահանաապէս* urp. *քահանա որպէս* L *որպէս անաւրինակդ* Ve$_1$t *օրինակդ* փխ *անաւրինակդ* NΓ *խորտակել*

47 MNPUWZΓbcdfmpqstu *մահուան* ikr *մահուն* Γ *բարերանել մարմնոյդ*

48 Γ *յանմահապէս* h *մատուցանես* V *նուազաբար* փխ *աննուազաբար* e$_1$ *անուազաբար* U *շնորհես քաւութիւն* u *քաւութեան*

49 τ *սակաւամեղացն* urp. *սակաւամեղիցն*

50 s *որոցն* urp. *որոց* K *հասեալ* urp. *հասեալ* e$_1$ *ակնկալութիւնն* N *առեալս* փխ *առ նմս*

51 Y *անգամոց մարմնոյ* r *մարմնոյց*

52 Y *և թէ և* UWδωΓikr *բիւրոց* Z *բիւր* s *բիւր* Γ *ի յերկարաձգութիւն* C *յերկարաձգութիւն* urp. *երկարաձգութիւն* FV *երկարաձգութիւն* U *զերկարաձգութիւն*

53 Γ *և յորժամ* ABEFGHΣΦ *բոլորեցունց* C *բոլորեցունց* urp. *բոլորեցուն* δ *բոլորից* փխ *բոլորեցուն* s *բոլորեցուն* urp. *բոլորեցունց* BEFHΣ *նորին* փխ *սորին* Vh *յօժարութեան*

54 Γs *բաշխել*

55 H χիf *երէ* N *մաբրութիւնդ* W *մաբրութեան աղբիւրդ* Gγr *աղբեր*

56 n *պարտապան* փխ *Պարտական* CR *գոս* urp. *գոյ* MNOPQVWγλΓabcde$_1$fghlmnqtux *գոյ* β *գոյ* urp. *գո* ikr *քո* փխ *գոս* C *յօրըստօրէ* urp. *յօրըստօրէն* JKLQSXYαγδθλω *յաւրըստաւրէն* m *կատարելն*

57 Jτa *քովք* urp. *քոյովք* αγδθμσφωΓmtu *քոյովք* Γ *ի հոգւոյդ* N *և հոգւոյդ սրբոյ* P *գործակցութեամբ հոգւոյդ* Y *հոգոյն*

58 PQ *մեր* urp. *ի մեր* A *և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներբ, բացի* HJTWZαβγδηλμσφωΓhs *ձեռագրերից, չունեն ի*^{2} δ *մատուցանես* ω *մատուցանիցես*

59 ϑ *թէ* ABCEHμΣΦde$_1$s *ամենից* ABEμΣΦs *աստուածդ* C *աստուածդ* urp. *աստուած* W χիf *անքնին*

60 O χիf *առ իմ* NZs *իմս* փխ *իմ*^{2} E *փըրկութիւնն*

61 p χիf *ընդ* N χիf *քոյդ* ABEGHΦ *փըրկութիւն էութեան* CΣ *փրկութիւն էութեան* urp. *էութեան* N *նութենանն* η *էութիւն* Φ *եմ* փխ *իցեմ* u *իցիմ*

62 O *պարունակիդ* փխ *պարունակողիդ*

63 ABCFGHVYΣΦ χիf *ի* E *յիմս* urpվ. *ի յիմս* Γ *ի յիս* urp. *յիմս* W *յիմ*

64 Z *փոխանակելոք* U *իմումս* M *պատկերաց* urpվ. *պարտեաց* Z *պարտեացս*

65 β *ընկալեալ* urp. *ընկալար* λΓ *ընկալար* N *անպարտականդ* փխ *անպարտդ* Q *անպարտ*

66 σ *մահապարտիս* h *զմահապարտից* Z *մահու* փխ *վնասուց* s *մահու* urp. *վնասուց* r χիf *վնասուց պատուհաս*

67 ABFGHKLSUVWXYZβωΣΦs χիf *ի* CE *յիմ* urp. *(*E urpվ.*) ի յիմ* φ *յիմում* HYτΓ *յանուն* R *անուան* r *անցաւորապէս*

68 W *ընդ կամաւ ընդ* qtux *ես ընդ քեզ* Y *քես* փխ *քեզ ես* Z *իսկ* փխ *ես* ru *կրիցիմ*

69 Z *կենդանի մնաս*

70 M *ձեռաւքն* Y *դաւանողաց* urp. *դաւանողացն* A *և այս տողն ունեցող մնացած օրինակներբ, բացի* FGKOTXηΣacdgiklmnrs *ձեռագրերից, ունեն դաւանողաց* Γ *հաւատով*

71 h *նուիրեալք* r *իմաստունս* փխ *ի մասունս* Γ *բաշխեալս*

72 PWZγ *չհաւատալեացն*

73 SZe$_1$ *ինձ* urp. *ինչ* ALPUαδηϑμστΓ *ձեռագրերից բացի, այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակներն ունեն ինձ* փխ *ինչ* C *դատեր* Γ *դատել*

74 K *անյարմար (*ikr *անյարմարագիր)* փխ *անյարմարագիր*

75 h *զերջանկութիւնս*
76 BGHKRUWΓΦn *մարտիւրոսութեամբ*
77 h *էթէ* Jαγδησφωe$_1$ *ուղղութիւն* β *ուղղութեամբ* urp. *ուղղութեան* Uαδηφωe$_1$ *իմն փխ իմս* W *իմ* β *իմս* urp. *իմն* ABGημωΦhx *թշուառութեամբ* CE *թշուառութեամբ* urp. *(*E urpվ.*)* *թշուառութեան* U *թշուառութիւն*
78 NΓ *մարմին* A և այս տողն ունեցող մբնացած բոլոր օրինակները, բացի Jαση$_1$ ձեռագրերից, ունեն *մարմինս* Γ *զվախճան* C *ընդունել* urp. *ընդունիլ*
79 γ *խորհրդոցս* Γ *խորհրդոյս* N *գիտացի փխ գիտեցի* Q *գիտիցի* S *գիտեցի* urp. *գաւեցի* ω *գիտեացի*
80 Γ *խսկոյն* N և *զի և, մարքրոցն* Γ *անձինք փխ անձինք*
81 ABCEPRUηΓΣΦdfhiknprx *նուիրմամբ* G *նուիրմամբ* urp. *նուիրման* Z *այսմ* a *այս*
83 tu *եւ թէ* Y *թէ* HηΣ *այսր* ABFGHRUΣΦ *հրաշակերտութեան* C *հրաշակերտութեան* urp. *հրաշակերտութիւն* M *հրաշակերտութիւնն* s *հրաշակերտութիւն* urp. *հրաշակերտութեան* ABEFGHRΣΦ *մեծութիւն* kr *հեծութիւն (*r *հեծութեան)* փխ *մեծութեան* s *մեծութեան* urp. *մեծութիւն* ABEFGHσΣΦ *խառնեսցին հոգւով* C *խառնեսցին հոգւով* urp. *հոգւով խառնեսցին* KZ *խառնեսցի*
84 K M N PQSUVWYZλτΓabcdfhikmnpqrstx *եթէ (էթէ)* h *բաժինս*
85 δ *յուսար* Γ *յուսեալր* FYδcikr *իբր* s *իբրև* urp. *իբր* G *իբրև* urp. *իբրև այն* ikr *եթէ* Γ *եղէ* Σ *եղեր* urp. *եղէ*
86 AFGHNZηλΦq *գրաւել* BC *գրաւել* urp. *գրաւեալ* b *զիմ* U *զարժանութիւն* η *տաժանութիւն փխ զաժանութիւն* HJKMNαβγηθμφωce$_1$gt *քումդ* τ *քում* urp. *քումդ* ABCEFG *համեղութիւն* η *համեղութեամբ*
87 FJKQTWYηθστφ *քո ի նիւթ (*LS *քոինիւթ* Z *ի քո ի նիւթ* Γ *քոյին նիւթիւ* u *քոյին աննիւթ)* փխ *քոյինանիւթ* δ *քո ի նիւթ* urp. *քոյին նիւթ* c *քոյին նիւթ* urp. *քոյինանիւթ* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի Ee$_1$qtx ձեռագրերից, ունեն *քոյին նիւթ* W δΓ *զանկուածոյ* Σ *զանգուածոյ* urp. *զանգուածով* r *զանգածու փխ զանգուածոյ* qtu *զանկուածոյ* Mη *նշխարդ* SY *նշխարաւ* Tδ *նըշխարաւդ* urp. *նշխար (*δ *նշխարդ)* r *լոյսոյ*
88 abcfhpu *նախնանուէր* ABCFGHηΓΣΦx *բարեշնորհութեամբ* E *բարեշնորհութեամբ* urp. *բարեշնորհութեան* m *բարէշնորհութիւն*
89 U *հնարաւոր փխ Անհնարաւոր* O *ախտից* γ *ճաշակ փխ ճարակ*
90 GMVYμτΣΦr *զմարմինն* N *զզարիւնն* s *զարիւն* urp. *զարիւնն* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի JKLTUZαγδθμσφωce$_1$fhikrp ձեռագրերից, ունեն *զարիւնն*
91 U *կարծրեցուցանէր փխ կարծեցուցանէր*
92 FG *զնահատակ* H *զնա հակի փխ զնահատակի* P *զնահատակ ի* ABCEGHWYZΣΦ *վկայելոց* σs *վկայելոյ* urp. *վկայեցելոյ* s *արեանր* urp. *արեամբ* Z *շիմ կատարմամբ*
93 LPSUYηe$_1$ *յուսոյ* β *յոյսոյս* δr *յուսոյն* τ *յուսոյ* urp. *յուսոյս* k *յուսոդն* s *գրել* urp. *գրաւել*
94 Zs *այսր* Z *փրկութեան* H *հաւատի փխ հաւատալի*
95 Γ *ողորմելոյ* q *ողորմելոյ* urp. *ողորմեցելոյ* s *ողորմելոյ* urp. *ողորմելոյ* x *ողորմեցելոյ* A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի BHMNORVWZηλωbgikrstu ձեռագրերից, ունեն *շնորհեցելոյ*
96 Za *աստուածականին* Γs *աստուածականդ (*s *աստուածականին)* urp. *աստուածականիդ* b *աստուածականինդ* FG *մարդիկ* s *մարդ* urp. *մարդիկ* F *զաւրութիւնդ*
97 W *շիմ եւ* C *մարմնոյն* urp. *մարմնոյդ* Eefhpqtux *մարմնոյդ* Γ *մարմնոյդ* OWb *կամաւորականն* L *նուիրս իմն փխ նուիրսումն*
98 H *չունի տողը* N *մաաուցուցումն*
99 ABEGHMNOPUVWZμΣΦ *անմահ* C *անմահն* urp. *անմահ* Rβs *անմահ* urp. *անմահն* cefhpqtux *անմահդ*
100 tu *լոյսդ* ABEGHΣΦ *ստուերայինսն* CN *ստուերայինսն* urp. *ստուերայինս* Z *ստուերայինն* h *բստուերայինս*

101 L *չունի տողը* tu *Յաւիտենականդ* ORWZβδηθbefimp *ղյանցաւորս*
102 U *չունի տողը* tu *Բարձրեալդ* P *զերկնաւորս փխ զերկրաւորս*
103 U *անեղծն փխ Անստեղծն* s *անստեղծն* urp. *անեղծն* e *Անստեղծն քան զեղականս* urpվ. *Անստեղծն քան զստեղծականս Անեղդ քան զեղականս* tu *Անստեղծդ քան զստեղծականս Անեղդ քան զեղականս*
104 AEGHMNOPQRUVWηλΓΣΦdikptu *բարիդ* BCβ *բարիդ* urp. *բարին* S *բարին* urp. *բարիդ* r *բանիդ փխ Բարին* x *բարինդ* N *շիմ քան զքիւրեալս բնութեամբ* h *զքիւրեալսն*
105 Φ *իւրն (*tu *քո) փխ իւր*^{1} V *կամիչն* tu *քո փխ իւր*^{2} WΓpu *է կենագործելն* β *կենագործել*
106 ORTφhl *աւրհնութեան* Σ *աւրհնութեանն* urp. *աւրհնութեան* β *առիդ* Bikr *զանիծիցն* C *զանիծիցս* urp. *զանիծիցն*
107 Γ *առաւր զքաւ (խոցելոյս)* V *խոցեցելոյս* λ *(եւ) ի յոգի* V *հոգի* σ *ոգի*
108 V *շիմ ի* τ *յերկինից* urp. *յերկնուստ* U *ընծայել* λΓ *ընծայել* KUZ *զդեզ* ts *զդեզ* urp. *զդեզդ*
109 P *առ ախտացեալս մեղաւք քաղցրութեամբ*
110 ikr *ամենակար փխ ամենակատար* Zτ *բաւականութեամբ*
111 ABEFGLUVY *շիմ ի* CN *յինէն* urp. *ի յինէն* Zs *անխաբելի և ճշմարիտ*
112 U *հաստիչ* ABEGHUZΦ *ամենի* Cs *ամենի* urp. *ամենից* Σ *ամենի* urpվ. *ամենայնի* E *բնակես* urpվ. *բնակիս* Vcfhp *բնակիս*
113 c *և որ* BC *զատ* urp. *ըստ* U *շիմ ըստ* fhkp *զատարազու փխ ըստ տարազու* U *զատարազու* Γ *տարազուս* A և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի FJKLOQRTXZαγθλμσφωbegm ձեռագրերից, ունեն *զատ (զըստ) տարազու* N *զհնձելն* W *հնձելն (*Zσ *հնչելն)* փխ *հնձելն* Z *շիմ է*
115 Cs *աշացաւացն* urp. *աշացուացն* F *զաչացուացն (*JLQTUZαβδθτφaikr *աշացուացն* O *աշացաւն ημω աշացուաց)* փխ *աշացաւացն* K *աշացուացն* urp. *աշացաւացն* ABCFGKLPQTUXYαδηθμστφω *շիմ ի* S *տապ* urp. *ի տապ* s *ի տապ* urp. *տապ* KY *տապար և ուր փխ տապ արեւու* d *բացի տապ արեւու ունի նաև լուսանցագրությաւն տապար և ուր* U *զաւրութիւնն*
116 N *բարեր փխ բարերար*
117 H *շիմ յաւէտ* Y *զդաւանեալն* N *իակ զքեզ* Y *քեզ*
118 γ *առ ի* G *կենդանութիւնն*
119 δ *ըստ փխ ընդ*
120 mx *յաղթեա* Pλ *կանոնին*
121 JTαγηθμσφω *միայն մնաս* βτ *մնաս* urp. *միայն մնաս* h *պամայն փխ պայման* N *աւեաց փխ աւետաց*
122 L *համամաւրէն*
124 A և այս տողն ունեցող բոլոր օրինակները, բացի FJKLQRSTXYαδηθμστφωΓ ձեռագրերից, չունեն *եւ* U *իշխանութեան* Γ *պատիւ փխ իշխանութիւն* Zs *իշխանութիւն և պատիւ* SUXYβγΓ *յաւիտեանս յաւիտենից* Z *յաւիտեանից յաւիտեանս*
125 KNUλσs *չունեն տողը* R *ամէն և ալելուա*

ԲԱՆ ԾՒ

Վերնագիր.
K *համարակալված մէ փխ ծԴ* BEKNOQRVWZβλσbgimqtux *վերնագիրը կրճատ* M *վերնագրի փխ կեանր ծμσns համառոտագրությամբ* τ *յաւելած* NSbt *հեծութիւն* h *եծութեանն* α *հակողին* LNPSTVωΣhr *բան* r *շիմ ի* QTΦ *սրտէ* s *սրտի* urp. *սրտից*
1 σ *ամենայնի փխ յամենայնի* r *շիմ յամենայնի* tu *նայնի առ* Γ *ողորմութեան*
2 ηω *ակընդնալոյս* σ *սկըսընալոյսդ* Y *իմաստիցա* σ *իմաստացից* τ *տէր Յիսուս*
3 η *բարութիւն փխ բարեբարութիւն*
4 fp *հանդերձեա*
5 M *ինձ դառնալ առ քեզ* α *դառնալ առ քեզ* urp. *ինձ դառնալ առ քեզ* Γ *դառնալ* urp. *դառնալ* C *առ քեզ ինձ* urp. *ինձ առ*

քեզ St *ինձ առ քեզ* β *առ քեզ ինձ* urp. *առ քեզ* U *բարկութեամբ փխ բերկրութեամբ*

6 ABCEFGLMTηΓΣΦ *քո (քոյ)* O *քո* urp. *քոց* W *և ոչ* FGSZ χf *լինել* V *լինիլ* NZ *փոփոխել*

7 V χf *եւ* Y *ոչ նիչ* T *գթասցի* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* JKMQUVZαγδηθμστφωaeght *ձեռագրերից, ունեն գթասցին*

8 U *զաւրես* η *զաւրիմ* ABEFGHΣΦ *մահու պարտականս փրկիլ* C *մահու պարտականս փրկիլ* urp. *փրկիլ մահու պարտականս* KLOPQRSUWYbdghlm *փրկել* X *փրկել* urp. *փրկիլ* ikr *փրկեալ* Z *պարտապանս* s *պարտապանս* urp. *պարտականս*

9 VZs χf *եւ* Ytu *թէ* γ *կառաւարդ* NQSYar *պատրաստեալ* τ *պատրաստեալ* urp. *պատրաստել*

10 G *հետ*

11 OW χf *ինձ*

12 a *պարծիմ ես* U *առ ամենայն* N *ամենայն իմ ամենայն*

13 N *չունի տողը* O *չունի ա. 13—14* Fβ *պարծանամ* φ *պարծամ փխ պանծամ* FSUc *գոռովեալս*

14 NUVWβhp *(նվճն)* x *խրոխտամ* tu *խրոխտանամ փխ խրոխտանամ*

15 O *մեծարանիմ* p *(նվճն) մեծարան փխ մեծարանիմ*

16 U *չունի տողը* ΗΣΦ *ընդոստանամ (Γ ընդրոստանամ) փխ ըմբոստանամ*

19 U *զի թէ* h *երբ փխ երբէք* BFGJUγΦ *երբեմն* O χf *առանց սանձակալի*

20 C *նա* urp. *նաւ* ABCEFGHKLSWXYZημτωΣΦíptx *ամբառնայ* V *համբառնի* βσ *ամբառնա* urp. *համբառնա* γηkrux *ուղղի*

21 Γ *կշիռ*

22 PTWZδθμω *երկուորեակ* SY *երկուորեկք* s *երկուորեակ* urp. *երկուորեակք* U *լծոց* ABEGHKOΣΦag *ճեմեսցին* C *ճեմեսցին* urp. *ճեմեսցին* s *ճեմեսցին* urp. *ճեմեսցին* Γ *առ առանց* SY *եղուղի փխ եղողի* U *եղողին*

23 β *և ոչ* LSYτ *վերաչուէ ամպ* Γ *վերայցաւղա փխ վերաչուէ* V *հողմոց*

24 r *և ոչ (աստեղր)* Γ *աստեղքն* HSYh χf *եւ* C *ժամանակին* urp. *ժամանակի* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* FKLQSWYαδθμστφωbh *ձեռագրերից, ունեն ժամանակին*

25 O *փողայբերեալ* Z *փոխարկեալ փխ փոխաբերեալ* δ *փոխաբերեաց* Ur *որ (Γ իր) փխ ուր* λ χf *ուր* k *շուրջանակի* p *շրջանակ* N *տարբականական* ABEFGNβΣΦ *աւգոց* C *օգոց* urp. *օգոյ* H *օգւոց*

26 δ *գործիդ (փխ բարեգործիդ)* urp. *աստուածագործիդ* h *ակնարկութիւնն* r *ակնարկութիւն*

27 V *տիւիչ*

28 N *հոլման փխ հոլովման* δ *հոլովմանց*

29 NZx *սաղմոսին փխ սաղմոսողին* s *սաղմոսին* urp. *սաղմոսողին*

30 β *ձայնես* urp. *միայն ես* δηθσω *միայնես փխ ձայնես* ABEFGHσΣΦ *աւետաց խնդալից* C *աւետաց խնդալից* urp. *խընդալից աւետաց* MNUΓr *խնկալից փխ խնդալից* e *աւետացն*

31 λ *յանկանջս* h *լսելութեանն*

32 r *եկաք*

33 b *գթեղ*

34 N *աւգտի փխ աւգուտ* h *յուցմանէն փխ լուացմանէն*

35 h *զայրացած փխ զազրացայց*

36 U *չունի ա. 36—37* HN χf *կամ* Y *ճանաչմանէն փխ ճաշակմանէն*

38 U *ի յԱբրահամ* γ *Աբրահամ* τ *յԱբրայամ*

39 Z *խորթացեալ*

40 h *զարշութեանն* r *ամաւրհայոց* urp. *ամուրհայոց*

41 WZ *չունեն տողը* Ft *և կամ (քանանացւոյ)* s *կամ* urp. *և կամ*

42 A C E F G H KLOQRTUWZδηθλμστφΣΦ *յանգաւոր (l յակնաւոր) փխ յանկաւոր* B *յանկաւոր* urp. *յանգաւոր* kr *ձայնիւ*

43 Cs *կթովպացի* urp. *կթէովպացի*

44 e *չունի տողը* H *սենեկի*

45 ω *տարածի փխ առածի* a *ածի* urp. *առածի*

46 H *էզբայրս* LT *եզբայր* AB *Շմաւովնի* urp. *Շաւմրնի* CG *Շմաւոնի* urp. *Շաւմրնի*

(G Շամբնի) F *Շամբոնի* Γ *Շամարնի* s *Շամբնի* urp. *Շամբընի*

47 c *անաղ և անլուս փխ անլուաց եւ անաղելի* C *անլուաց* urp. *անլուայ* t *անլըւայ* h *անաղկելի*

48 KΓ *պորտոյն* O *Սողեա փխ Ողոյ* r *ևս փխ եւ* BC *Ողիբայ (C Ողոբայ)* urp. *Ողիբայ* G *Ողոբայ* urp. *Ողողոբայ* O *Սողիբա փխ Ողոիբայ* T *Ողողիբայ* urp. *Ողիբայ* α *Ողողիբայ* urp. *Ողոիբայ* k *Ողիբա* urp. *Սողողիբա*

50 Γ χf *ի* qtu *բազմավտանկ* x *բազմավըտանգ*

51 Z *հողմոց* AEGHNZΣΦ *զզուել* BO *զզուել* urp. *զզուեալ* Y *զզխալ փխ զզուեալ*

52 Z *խակ առ փխ խպառ* Θ *ի սպառ* s *խակ առ* urp. *խպառ* H *ծուլէն* Z *ծուլ* ω *ծուլակին փխ ծուլին*

53 N *փոխել* ikr *փոխեցնել* δ *ընկեցայց* x *ընկեցայ* SU *վտանկն (YΓi վտանգն* p *վտանկ) փխ վտակն* δ *վտանկ* urp. *վըտակ*

54 GJLQSYγδθσω *որ* α *որս* urp. *որ* FG *ձեռացն* λ *ձեռաց* AEGΣΦ *տարբերեալ* BC *տարբերեալ* urp. *տարաբերեալ* NΓ *տարաբերել*

55 H χf *ի* LSXYτ *հոսանացն* C *բռնութեան* urp. *բռնութեանց* JTαδηθμσφω *բռնութեանց* Rh *բռնութեանն* W *բռնութենէ* Y *բռնութիւն* γ *ըմբռնութեանց փխ բռնութեան* ACΣ *գարնագայր* urp. *գարնանագայր* LNOUYβbx *գարնագայր* Γ *գարնագարդ փխ գարնանագայր*

56 U *ակամա* λΓ *յընթացս* U *գլորմամբ*

57 K *չրկուլ* t *ոգէասպառ* NOVWβλΓabg *պղտորարբութեան* U *պղտորարբութեամբ*

58 U *դաժանահոտ* m *դաժանախոտ* s *դաժանհոտ* urp. *դաժանահոտ* Y *դաժանահոտս կայ խառնմամբ արմատ փխ Դաժանահոտ սկախառն մամռարմատ* C *մամռարմատ* urp. *մամռամատ* Lω *մամբարմատ* S *մամբռարմատ* urp. *մամբռնարմատ* W *մամռնարմատ* r *մամռամատն*

59 R *երկամբք* urp. *երկամբ* Sbgx *երկամբ* Y *կամբք փխ երկամբք* GS *վանեալ* urp. *վարանեալ* λ *վնասել (Γ վարանեալ) փխ վանեալ*

60 MPλgh *յոխիցն (g խ–ից ճետո տեղ է բողել, բայց չի արբագրել)* Q *յուղիցն* Γ *ոխխիցն* b *ոխիցն* ABEFGHTηθμσωΣΦ *հեղեղին (*KMNOUWγδλτφΙ'fglp *հեղեղիցըն* V *հեղեղաց* Zs *հեղեղոց* akmr *հեղեղից) փխ հեղեղիցին* C *հեղեղին* urp. *հեղեղիցին* Qqx *հեղեղեցին* Rβ *հեղեղիցն* urp. *հեղեղիցին* X *հեղեղիցն* urp. *հեղեղին* α *հեղեղիցին* urp. *հեղեղիցն* b *հեղեղից* urp. *հեղեղին* c *հեղեղիցն* urp. *հեղեղիցին* i *հեղեղիցին* η *հեղձացեալ*

61 BTαβθΣ *Այս* urp. *Այսու λ այսր* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* JKLPQSXYγδημστω *ձեռագրերից, ունեն Այս* Y *առակաւս* δ *եղկիս փխ եղկելիս*

62 Γ *խաւսին* urp. *խաւսիր* r χf *ոչ* N *ոչ ինչ յիմանամ*

63 Yr *չունեն տողը* Γ *գոչեմ* t *լսիմ*

64 Y *չունի տողը* Γ *բարբառիմ* bh *բարբառեն* r *բարբարին* Za *արթնանամ*

65 Γ *հնչեմ* ZΓΣ *փոխաղրեմ*

66 Γ *փողեմ*

67 ABEFHΣΦx *վիրաւորեն* CG *վիրաւորեն* urp. *վիրաւորիմ* V *վիրաւորի* A *ոչ* urp. *ոչ եւս* Y χf *եւս* NPYβλΓacfhnp *սգամ*

68 Mh *գարշութեանն*

68—69 U *թափուր նմանեալ*

69 Γ *յաղդմանէ* r *յաղդմանէն* h *բարեացն*

70 a *արդարիւ* Vh *արդարև և* ABEFGHσΣΦ *խակապէս յաւէտ* C *խակապէս յաւէտ* urp. *յաւէտ խակապէս* N χf *յաւէտ*

71 s *զօրինակն* urp. *զօրինակդ* Γ *ճշմարտութեանս*

72 U χf *եւ* r χf *արժանապէս մատնելի* O *մատնելիս*

73 r *անգառնալ* B *ուղոյն* urp. *ուղղոյն* FLRWβλΓΣΦg *ուղղոյն* Mτ *յուղղոյն* r *իւղոյն փխ ուղոյն* A *և այս տողն ունեցող մնացած բոլոր օրինակները, բացի* JKNOSTVZαγδημφbds *ձեռագրերից, ունեն ուղղոյն*

74 CJ *կտակս* urp. *կտակ* R *կտակ* urp. *կըտակս* A *և այս տողն ունեցող մնացած*